

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1

Disclaimer:

Arshad Basheer madani ke urdu books ko Roman English mai lane wale ahabab Mubarakbadi ke mustahiq hai ke unoun ne asan kia urdu reading Na janne Waloun ke liye

الحمد لله

فجزاكم الله خيرا

Note : arshad basheer madani ne Word to Word check nahi kia Kiunke bohot books ko roman Kia gaya un sab ko Check karna asan nahi, time ka commitment deegar Urdu books Aur syllabus par laga huva hai is liye badi mazirat ke sat arz hai ke jahan kahin apko pronunciation ya talaffuz mai Diqqat lage Urdu Janne Waloun se asal Kitab ki taraf rujoo farmaen in sha Allaah in sha Allaaah

Askislampedia ki Team ka shukriya ke Roman mai book lane mai madad faramee

Khas tour se

Riaz bhai , shaikh abdullah Umeri, faheem iqbal , Mushtaq ahmed Aur baz sisters bhi hain jo madad kie Aur kuch brothers bhi madad kie Likin ijazat nahi hai ke unka naam zikr Kia jae Allaah qabool farmae sab ki mahant

*****

Ameen

Shukriya

Shoba e nashro ishaat,

Askislampedia

1. ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కర్కలు సంకల్పంపైనే ఆధారపడి ఉంటాయి. ప్రతి వ్యక్తికీ తాను కోరుకునేదే లభిస్తుంది. ఒకవేళ ఎవరైనా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త కోసం వలసపోతే, అతని వలస పోవడం అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త కొరకే అవుతుంది. అదే విధంగా ఎవరైనా ప్రాపంచిక సంపదల కోసం లేదా స్త్రీ కోసం వలసపోతే, అతని వలస పోవటం వాటి గురించి అవుతుంది." (బుఖారి, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2

2. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: "ఒకరోజు మేము ప్రవక్త ﷺ వద్ద కూర్చోని ఉన్నాము. అకస్మాత్తుగా ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు. అతని దుస్తులు పరిశుభ్రంగా ఉన్నాయి. అతని తలవెంట్రుకలు నల్లగా ఉన్నాయి. ప్రయాణ చిహ్నాలేవి కనిపించడం లేదు. అంతేకాదు మాలో ఎవరితోనూ పరిచయం కూడా లేదు. అతడు తిన్నగా వచ్చి ప్రవక్త ﷺ మోకాళ్ళకు తన మోకాళ్ళు కలిపి కూర్చున్నాడు. ఇంకా తన రెండు చేతులను ప్రవక్త ﷺ తొడలపై ఉంచి: 'ఓ ముహమ్మద్! ఇస్లాం అంటే ఏమిటో తెలుపండి,' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ: '1. నీవు ఇలా సాక్ష్యమివ్వాలి, అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవ్వరూ లేరు, ముహమ్మద్ అల్లాహ్ ప్రవక్త, 2. నమాజును స్థాపించాలి, 3. జకాత్ చెల్లించాలి, 4. రమజాన్ ఉపవాసా (రోజా)లు పాటించాలి, 5. స్తోమత ఉంటే హజ్జ్ యాత్ర చేయాలి,' అని అన్నారు. దానికి ఆ వ్యక్తి: 'సత్యం పలికారు,' అని అన్నాడు. మాకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది. ప్రశ్నిస్తున్నాడు, విన్న తరువాత ద్రువీకరిస్తున్నాడు. (అతనికి తెలిసి ఉన్నట్లు వ్యవహరిస్తున్నాడు). ఆ తరువాత మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ ను: 'ఈమాన్ (విశ్వాసం) గురించి తెలుపండి,' అని అడిగాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ: '1. అల్లాహ్ ను, 2. దైవదూతలను, 3. దైవగ్రంథాలను, 4. దైవ ప్రవక్తలను, 5. తీర్పు దినాన్ని, 6. మంచి, చెడు పర్యవసానం (విధివ్రాత / నియతి / భవితవ్యం)ను విశ్వసించాలి,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి: 'సత్యం పలికారు,' అని పలికాడు. ఆ తరువాత: 'ఇహ్సాన్ (ఇఖ్లాస్) అంటే ఏమిటి?' అని అడిగారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'నీవు అల్లాహ్ ను చూస్తున్నట్లు ఆరాధించాలి. ఒకవేళ నీవు ఆయన్ను చూడలేక పోతే ఆయన నిన్ను చూస్తున్నాడని భావించాలి,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ: 'తీర్పుదినం గురించి చెప్పండి, అది ఎప్పుడు సంభవించనున్నది?' అని అడిగాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'అడిగిన వ్యక్తి కంటే అడగబడిన వ్యక్తి ఏ మాత్రం అధికంగా ఎరుగడు,' అని అన్నారు. అంటే నీలాగే నాకూ తెలియదు అని

అన్నారు. పునరుజ్ఞానం ఎప్పుడు సంభవించనున్నదనే విషయం కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే తెలుసు అని అన్నారు. అప్పుడు ఆ వ్యక్తి 'పునరుజ్ఞానపు సూచనలను తెలుపండి,' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'బానిసరాలు యజమానిని కంటుంది. సంతానం తల్లిదండ్రులకు అవిధేయత చూపుతారు. చెప్పులు కూడా లేని దరిద్రులు, మేకల కాపరులు ఎత్తైన భవనాలలో గర్వాహంకారాలు ప్రదర్శిస్తారు,' అని అన్నారు. 'ఉమర్ అన్నారు, 'ఆ తరువాత, అతడు వెళ్ళిపోయాడు. నేను ఎన్నో రోజులు ఆలోచనలో పడి ఉన్నాను. తరువాత ప్రవక్త ﷺ అన్నారు, "ఉమర్ నీకు తెలుసా ఆ వ్యక్తి ఎవరు?" నేనన్నాను, "అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు." ప్రవక్త ﷺ అన్నారు, 'అతను జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం. మీకు మీ ధర్మము బోధించడానికి వచ్చారు.' (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3

3. పదాల మార్పులతో అబూ హురైరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కూడా దీన్ని ఉల్లేఖించారు. అయితే ఇందులో ఈ విధంగా అధికంగా ఉంది: "నగ్న పాదాలు, నగ్న శరీరాలు గలవాళ్ళు, మూగవారిని, చెవిటివారిని పాలకులుగా నీవు చూస్తావు. అప్పుడు పునరుజ్ఞానం రాబోతున్నదని నిర్ధారించుకో. అదే విధంగా పునరుజ్ఞానం జ్ఞానం కూడా ఈ ఐదు విషయాల వలే అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. వాటిని గురించి ఈ ఆయతులో ఉంది: "నిశ్చయంగా, ఆ (అంతిమ) ఘడియ జ్ఞానం, కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. మరియు ఆయనే వర్షం కురిపించేవాడు మరియు గర్భాలలో ఉన్నదాని విషయం తెలిసినవాడు. మరియు తాను రేపు ఏమి సంపాదిస్తాడో, ఏ మానవుడు కూడా ఎరుగడు. మరియు ఏ మానవుడు కూడా తాను ఏ భూభాగంలో మరణిస్తాడో కూడా ఎరుగడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మాత్రమే సర్వజ్ఞుడు. సమస్తం తెలిసినవాడు (ఎరిగినవాడు)." (లుఖ్మాన్-31:34) (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 4

4. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఇస్లాం ఐదు విషయాలపై ఆధారపడి ఉంది: 1. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని, ముహమ్మద్ ﷺ అల్లాహ్ ప్రవక్త అని సాక్ష్యం ఇవ్వటం, 2. నమాజు స్థాపించటం, 3. జకాత్ చెల్లించటం, 4. ఉపవాసాలు (రోజాలు) పాటించటం, 5. హజ్జ్ చేయటం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 5

5. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, విశ్వాస (ఈమాన్) భాగాలు 70 కన్నా అధికంగా ఉన్నాయి. వాటిలో అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది "లా ఇలాహ ఇల్లాల్లాహ్" అని పలకటం. ఇంకా అన్నిటికంటే చిన్నది హానికరమైన వస్తువులను దారి నుండి తొలగించటం. సిగ్గు కూడా విశ్వాసంలోని భాగమే. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 6

6. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: తన చేతి నుండి, నోటి నుండి ఇతర ముస్లింలు క్షేమంగా ఉన్నవాడే ముస్లిం. ఇంకా అల్లాహ్ నిషేధించిన వాటిని వదిలి వేసిన వాడే ముహాజిర్. (బుఖారీ) ముస్లింలలో ఇలా ఉంది: "ప్రవక్త ﷺ తో ఒక వ్యక్తి అందరి కంటే ఉత్తమమైన ముస్లిం ఎవరు?" అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "అతని నోరు, చేతి నుండి ప్రజలు క్షేమంగా ఉన్నవాడే ఉత్తమ ముస్లిం. అంటే చేత్తో ఇతరులను హింసించని, నోటితో నిందించని, చాడీలు, తిట్టడం చేయని వాడే ఉత్తమ ముస్లిం." (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 7

7. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరూ, తన తండ్రి కంటే, సంతానం కంటే నన్ను అధికంగా ప్రేమించనంత వరకు విశ్వాసులు కాలేరు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 8

8. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మూడు విషయాలు కలిగి ఉన్న వ్యక్తి విశ్వాస మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదించినట్లే: 1. అన్నిటికంటే అత్యధికంగా అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త పట్ల ప్రేమ, 2. కేవలం అల్లాహ్ కోసమే ప్రేమించటం, 3. విశ్వసించిన తరువాత, తిరిగి అవిశ్వాసాన్ని అవలంబించటాన్ని అగ్నిలో వేయబడేటంత అసహ్యంగా భావించటం." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 9

9. అబ్బాస్ బిన్ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ను ప్రభువుగా, ఇస్లాంను తన ధర్మంగా, ముహమ్మద్ ﷺ ను తన ప్రవక్తగా స్వీకరించిన వ్యక్తి విశ్వాస మాధుర్యాన్ని ఆస్వాదించాడు." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 10

10. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరి చేతిలో ముహమ్మద్ ప్రాణం ఉందో ఆయన సాక్షి ! ఈ అనుచర సమాజంలోని యూదులు, క్రైస్తవులు నా గురించి తెలుసుకొని, నన్ను విశ్వసించకుండా మరణిస్తే వారు నరకానికి వెళతారు." (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 11

11. అబూ మూసా అప్'అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముగ్గురు వ్యక్తుల కోసం రెట్టింపు పుణ్యం ఉంది. 1. తన ప్రవక్తను విశ్వసించి ఆ తరువాత ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ను విశ్వసించినవారు, 2. తన యజమాని హక్కులను, అల్లాహ్ హక్కులను నెరవేర్చే సేవకుడు, ఇంకా, 3. తన వద్ద ఉన్న సేవకురాలిని అనుభవిస్తూ, ఆమెకు విద్యాజ్ఞానాలు నేర్పుతూ, ఆ తరువాత ఆమెను విడుదల చేసి పెళ్లి చేసుకున్న వ్యక్తికి రెట్టింపు పుణ్యాలు లభిస్తాయి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 12

12. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రజలు అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులెవరూ లేరని, ముహమ్మద్ అల్లాహ్ ప్రవక్త అని సాక్ష్యం ఇవ్వాలి, నమాజు స్థాపించాలి, జకాతు చెల్లించాలి, ఇలా చేసేవరకు వారితో యుద్ధం కొనసాగించాలని నన్ను ఆదేశించడం జరిగింది. వారిలా చేయడం ప్రారంభిస్తే, వారు నా నుండి తమ ప్రాణాలను, ధనాన్ని రక్షించుకున్నారు. ఇస్లామీయ హక్కు తప్ప, ఆ తరువాత వారి విచారణ అల్లాహ్ పైనే ఉంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ

మిష్యాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 13

13. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మనలా నమాజు చదివేవాడు, మన భిబ్లా వైపు తిరిగేవాడు, మనం జబహ్ చేసిన జంతువును తినేవాడు ముస్లిం. అతనికి అల్లాహ్ శరణు, రక్షణ ఉంది. ప్రవక్త ﷺ వాగ్దానం, రక్షణ ఉంది. కనుక మీరు అతనితో చేసిన ఒప్పందం, అభయాన్ని భంగం చేయకండి." (బుఖారి)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్యాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 14

14. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక బదూ వచ్చాడు. అతడు ప్రవక్త ﷺ ను: 'స్వర్గంలోకి ప్రవేశింప జేసే ఏదైనా విషయాన్ని నాకు ఉపదేశించండి,' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ: "నీవు అల్లాహ్ ను ఒక్కనిగా భావించి ఆరాధించు, ఆయనకు సాటి కల్పించకు, విధి నమజులను తూ. చ. తప్పకుండా పాటించు. విధి జకాతును చెల్లిస్తూ ఉండు, రమజాన్ ఉపవాసాలు ఆచరిస్తూ ఉండు. ఇలా ఎల్లప్పుడూ చేస్తూ ఉంటే స్వర్గంలో చేరగలవు,' అని అన్నారు. అది విన్న ఆ వ్యక్తి: "ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉందో ఆయన సాక్షి ! నేను దానికి మించను, తగ్గను," అని అన్నాడు. అతడు తిరిగి వెళ్ళిపోయినా తరువాత ప్రవక్త ﷺ: 'ఒకవేళ ఎవరైనా స్వర్గ వాసిని చూడాలనుకుంటే, ఇతన్ని చూడండి,' అని అన్నారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్యాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 15

15. సుఫియాన్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ సఖఫీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, నేను ప్రవక్త ﷺ ను: "ఇస్లాం గురించి ఏదైనా విషయం నాకు తెలుపండి, దాని తరువాత మరొకరిని

అడిగే అవసరం రాకూడదు," అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త :
 "అల్లాహ్ ను విశ్వసించాను అని చెప్పి, దానిపై స్థిరంగా ఉండు," అని
 ఉపదేశించారు. (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 16

16. తల్హా బిన్ ఉబైదుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'నజ్జ్ నుండి ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త :
 వద్దకు వచ్చాడు. అతని తల వెంట్రుకలు చిందర వందరగా ఉన్నాయి.
 మేము అతని నోటి నుండి వచ్చే శబ్దాన్ని వినేవాళ్ళం. కాని ఆయన మాటలు
 అతణ్ణి దూరంగా ఉండటం వల్ల అర్థం చేసుకోలేక పోయే వాళ్ళం. సరాసరి
 అతను ప్రవక్త : వద్దకు వచ్చి, ఇస్లాం గురించి ప్రశ్నించాడు. దానికి ప్రవక్త :
 'ఇస్లాం ఆదేశాల్లో రాత్రి పగల్లో 5 పూటలు నమాజు తప్పనిసరిగా చదవాలి,' అని
 ఉపదేశించారు. దానికతను: 'ఇవి కాక మరేవైనా విధి నమాజులు ఉన్నాయా' అని
 విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త : 'లేవు కాని, అదనపు నమాజులు
 ఉన్నాయి. నీవు సంతోషంగా చదివితే పుణ్యం లభిస్తుంది, చదవక పోతే
 ఎటువంటి పాపం చుట్టుకోదు,' అని అన్నారు. ప్రవక్త : 'ఇస్లాం లో మరో ముఖ్య
 విధి రమజాన్ నెల ఉపావాసాలు పాటించాలి,' అని హితబోధ చేశారు. దానికి ఆ
 వ్యక్తి: 'ఇవి కాక మరేవైనా ఉపవాసాలు నా పై ఉన్నాయా?' అని
 విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త : 'ఇతర అదనపు ఉపవాసాలు ఉన్నాయి,
 కాని అవి విధి కావు. ఐతే నీవు కోరితే అదనపు ఉపవాసాలు పాటించవచ్చు,' అని
 అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త : 'జకాత్ కూడా తప్పనిసరి విధి,' అని అన్నారు.
 దానికి ఆ వ్యక్తి: 'ఇవి కాక మరేవైనా విధిగా ఉన్నాయా?' అని
 విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త : 'లేవు కాని, దానధర్మాలు చేయవచ్చు,'
 అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఆ వ్యక్తి తిరిగి వెళుతూ: 'అల్లాహ్ సాక్షి ! మీరు
 చెప్పిన దానికి మించను, తగ్గించను,' అని అంటూ పోయాడు. అప్పుడు ప్రవక్త :
 'ఒకవేళ ఈ వ్యక్తి సత్యం పలుకుతున్నట్లయితే, సాఫల్యం పొందుతాడు,' అని
 అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 17

17. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'అబ్దుల్ ఖైస్ తెగకు చెందిన ఒక బృందం ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చినప్పుడు, ప్రవక్త ﷺ వారిని, 'మీరు ఏ తెగకు చెందినవారు' అని అడిగారు. దానికి వారు, 'మేము రబీఅహ్ తెగకు చెందినవారము' అని అన్నారు. అప్పుడు ﷺ ప్రవక్త వారికి స్వాగతం పలికారు. ఇంకా ఇహపరలోకాల్లో శుభం కలగాలని దీవించారు. అనంతరం వారు: 'ఓ ప్రవక్తా! మేము చాలా దూరం నుండి వచ్చాము. మేము కేవలం యుద్ధం నిషేధించబడిన శుభ మాసాల్లోనే రాగలము. ఎందుకంటే మీకూ మాకూ మధ్య అవిశ్వాస ముదర్ తెగవారున్నారు. ఇతర నెలల్లో వస్తే వారు మాతో యుద్ధం చేస్తారు. అందువల్ల తమరు ఏదైనా చాలా ముఖ్యమైన విషయాన్ని ఉపదేశించండి, మేము వెళ్లి మా జాతి వారికి తెలియపరుస్తాం. మేము కూడా దాన్ని ఆచరించి స్వర్గంలో ప్రవేశించడానికి అర్హులుగా మారుతాము. దీనికి తోడు ఇంతకు ముందు నబీజ్ తయారు చేసే పాత్రల గురించి కూడా ప్రశ్నిస్తూ, 'ఆ పాత్రలను ఉపయోగించడం ధర్మమా అధర్మమా?' అని అడిగారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ వారికి 4 విషయాల గురించి ఆదేశించారు, 4 విషయాల నుండి వారించారు: "1. అల్లాహ్ ను విశ్వసించమని ఆదేశించారు. 'కేవలం అల్లాహ్ నే విశ్వసించండి' అని పలికి; మీకు తెలుసా? అల్లాహ్ ను ఎలా విశ్వసించాలో?' అని అడిగారు. దానికి వారు: 'అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త ﷺ కే బాగా తెలుసు,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ : 'అల్లాహ్ ను విశ్వసించడం అంటే, అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని, ముహమ్మద్ ﷺ అల్లాహ్ ప్రవక్త అని సాక్ష్యం ఇవ్వటం. నమాజును ప్రశాంతంగా చదవటం, జకాత్ చెల్లించటం, రమజాన్ ఉపవాసాలు పాటించటం, యుద్ధ ధనంలో నుండి 5వ వంతు ప్రజానిధికి ఇవ్వటం.' ఇంకా 4 రకాల పాత్రలను ఉపయోగించటాన్నిండి వారించారు. అవి: 1. హతం అంటే లాభ్ తో చేసిన తొట్టె లేక మర్తబాన్. 2. దుబ్బ అంటే ఎండిన గుమ్మడి కాయతో చేసిన పాత్రలను, 3. నఖీర్, అంటే ఖర్జూరం చెట్టును లోపలి భాగం తీసిన కర్రతో చేసిన పాత్రలు, 4. ముజఫ్ఫాత్, అంటే సున్నితమైన లోహంతో చేయబడిన పాత్రలను ఉపయోగించవద్దు,' అని వారించారు. ఇంకా ఈ విషయాలను గుర్తుంచుకోండి, ఇక్కడకు రాని మీ జాతి వారికి తెలియపరచండని ఆదేశించారు. (బుఖారి, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 18

18. ఉబాదహ్ బిన్ సామిత్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ : తమ వద్దకు వచ్చిన ఒక బృందంతో మీరు నాతో ఈ విధంగా వాగ్దానం (బైత్) చేయండి అని అన్నారు, 'అల్లాహ్ కు ఎవ్వరిని సాటి కల్పించము, దొంగతనం చేయము, వ్యభిచారానికి పాల్పడము, బిడ్డలను సజీవంగా చంపము, ఇతరులపై అభాండాలు వేయము, సత్కార్యాల్లో అవిధేయత చూపము.' ఈ వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చిన వాడి ప్రతిఫలం అల్లాహ్ పై ఉంది. నిషేధించిన వాటికి పాల్పడితే, ప్రపంచంలో అతనిని శిక్షించడం జరుగుతుంది. ఇది అతనికి పరిహారంగా, ఇంకా ఒకవేళ ఎవరైనా వాటికి పాల్పడితే, అల్లాహ్ దాన్ని దాచి ఉంచితే, అది అల్లాహ్ పై ఉంది. ఆయన కోరితే శిక్షించగలడు లేదా క్షమించగలడు. మేమందరం దీనిపై వాగ్దానం చేస్తున్నాము." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 19

19. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ 'ఈదుల్ అజ్ఘా లేదా ఈదుల్ ఫిత్ నాడు ఈద్ గాహ్ వైపు బయలు దేరారు. ప్రవక్త ﷺ మహిళల ప్రక్క నుండి వెళ్ళడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ మహిళలను ఉద్దేశించి: "ఓ స్త్రీలారా! మీరు దానధర్మాలు అధికంగా చేస్తూ ఉండండి. ఎందుకంటే మీరు చాల అధిక సంఖ్యలో నరకంలో ప్రవేశించటం నాకు చూపటం జరిగింది." అంటే 'స్త్రీలు అధిక సంఖ్యలో నరకంలో ప్రవేశిస్తారు' అని అన్నారు. దానికి వారు: 'ప్రవక్తా! ఏ కారణం వల్ల స్త్రీలు అధికంగా నరకంలో ప్రవేశిస్తారు' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "మీరు శాపనార్థాలు, ఎత్తి పొడుపు మాటలు అధికంగా చేస్తారు. ఇంకా భర్తల పట్ల అవిధేయతగా, క్రుతఘ్నతగా ప్రవర్తిస్తారు. ధర్మం మరియు బుద్ధి జ్ఞానాల కొరత మీలోనే అధికంగా ఉంది" అని అన్నారు. దానికి వారు: 'మా ధర్మం, బుద్ధి జ్ఞానాల్లో కొరత ఎలా ఉంది' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ : 'ఒక స్త్రీ సాక్ష్యం ఒక వ్యక్తి సాక్ష్యానికి సగం ఉంది కదా (అంటే ఇద్దరు స్త్రీల సాక్ష్యం ఒక పురుషుని సాక్ష్యానికి సమానం) అని అన్నారు. దానికి వారు: 'అవును' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ : 'ఇది వారి బుద్ధి జ్ఞానాల కొరత వల్ల' అని అన్నారు. అదే విధంగా: 'స్త్రీలు ఋతుస్రావం జరిగినప్పుడు నమాజు, రోజాలు ఆచరించరు కదా!' అని అన్నారు. దానికి స్త్రీలు: 'అవును' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ : 'ఇది వారి ధార్మిక లోపం' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 20

20. అబూ హురైరా కథనం, ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశిస్తున్నాడు: 'ఆదం పుత్రుడు నన్ను తిరస్కరిస్తున్నాడు, ఇది అతనికి తగదు, నన్ను తిడుతున్నాడు, ఇది కూడా అతనికి తగదు, అతడు నన్ను తిరస్కరించటం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ నన్ను మళ్ళి లేప లేడు, అంటే మొదటిసారి సృష్టించినట్టు' అని అంటున్నాడు. అయితే రెండవసారి కంటే మొదటిసారి సృష్టించటం అంత సులువేమీ కాదు. ఇంకా నన్ను తిట్టటం ఏమిటంటే, అల్లాహ్ ఒకరిని కుమారుడుగా ఎన్నుకున్నాడని అంటున్నాడు. వాస్తవం ఏమిటంటే, నేను ఒక్కడినే, అక్కర లేని వాడిని, నేను ఒకనికి (జన్మనివ్వలేదు) తండ్రిని కాదు, లేదా ఎవరికీ పుట్టనూ లేదు (నాకు తల్లిదండ్రులు లేరు) ఇంకా నాకు సరిసమానులు ఎవరూ లేరు. (అల్ ఇఖ్లాస్, 112:1-4) (బుఖారీ)

సహీహ్ బుఖారీ

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 21

21. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "అతణ్ణి తిట్టటం ఏమిటంటే, 'నాకు (అల్లాహ్ కు)సంతానం ఉందని అనడం. వాస్తవానికి నేను భార్య పిల్లలు కలిగి ఉండటానికి అతీతుడ్చి." (బుఖారీ)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 22

22. అబూ హురైరా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఆదేశం: మానవుడు నన్ను బాధిస్తున్నాడు, కాలాన్ని తిడుతున్నాడు. వాస్తవం ఏమిటంటే నేనే కాలాన్ని, అధికారం నా చేతిలోనే ఉంది. రాత్రీ పగలును నేనే మారుస్తాను." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 23

23. అబూ మూసా ఆమ్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం, ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ కంటే బాధాకరమైన మాటలు విని ఓర్పు సహనాలను ప్రదర్శించే వారెవరూ లేరు. అవిశ్వాసులు దైవానికి సంతానం అంటగడుతున్నారు. అయినప్పటికీ అల్లాహ్ వారిని సంరక్షిస్తున్నాడు, ఆహారం ప్రసాదిస్తున్నాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 24

24. ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ ఒక గాడిదపై కూర్చొని ఉన్నారు. నేను అతని వెనుక కూర్చొని ఉన్నాను. ఆయనకు నాకు మధ్య వెదురు బద్ద మాత్రమే ఉంది. ప్రవక్త ﷺ: "ఓ ముఆజ్, అల్లాహ్ దాసులపై గల అల్లాహ్ హక్కు ఏమిటో నీకు తెలుసా?" అని అన్నారు. దానికి నేను: 'అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలుసు' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'దాసులపై గల అల్లాహ్ హక్కు ఏమిటంటే, దాసులు అల్లాహ్ ను ఆరాధించాలి. ఆయన్ను ఒకే ఒక్కనిగా గుర్తించాలి. ఆయనకు ఇతరులను సాటి కల్పించరాదు. అదే విధంగా దాసుల హక్కు అల్లాహ్ పై ఏమిటంటే, అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించని వానికి, ఆయన బాధ కలిగించరాదు' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను: 'ఓ ప్రవక్తా! మీరు అనుమతి ఇస్తే నేను ఈ శుభవార్తను ప్రజలకు తెలియజేస్తాను' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'వద్దు వారికీ శుభవార్త తెలియజేయకు, ప్రజలు దీన్నే నమ్ముకుంటారు' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

25. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ముఆజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ప్రవక్త ﷺ వెనుక వాహనంపై కూర్చోని ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ: 'ఓ ముఆజ్!' అని పిలిచారు. దానికి ముఆజ్: 'మీ సేవలో ఉన్నాను' అని అన్నారు. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ: 'ఓ ముఆజ్!' అని పిలిచారు. దానికి ముఆజ్: 'మీ సేవలోనే ఉన్నాను' అని అన్నారు. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ: 'ఓ ముఆజ్!' అని పిలిచారు. దానికి ముఆజ్: 'మీ సేవలోనే ఉన్నానని' అన్నారు. ఇలా మూడు సార్లు పిలవటం, సమాధానం ఇవ్వటం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ: "నిర్మలమైన మనస్సుతో అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని, ముహమ్మద్ ﷺ అల్లాహ్ ప్రవక్త అని సాక్ష్యమిచ్చే వ్యక్తిపై నరకాగ్ని నిషేధించబడింది" అని అన్నారు. అప్పుడు ముఆజ్ బిన్ జబల్, 'ఓ ప్రవక్తా! ఈ శుభవార్త ప్రజలకు తెలియజేయనా?' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'ఈ శుభవార్త విని ప్రజలు దాన్నే నమ్ముకుని కూర్చుండిపోతారు, ఆచరించడం మానివేస్తారు' అని అన్నారు. అయితే ముఆజ్ తన మరణ సమయానికి ముందు ఈ హదీసును ప్రజలకు తెలియజేశారు. పాపాలకు దూరంగా ఉండాలని." (బుఖారీ, ముస్లిం)

26. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ శరీరంపై తెల్లని వస్త్రం ఉంది. ప్రవక్త ﷺ పడుకొని ఉన్నారు. అది చూసి నేను వెళ్ళిపోయాను. నేను మళ్ళీ వచ్చాను. అప్పటికి ప్రవక్త ﷺ మేల్కొని ఉన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ: "లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్" - 'అల్లాహ్ తప్ప వేరే ఆరాధ్యుడు లేడు' అని పలికి ఆ నమ్మకం పైనే మరణిస్తే, అతడు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు' అని అన్నారు. దానికి నేను: "ఒకవేళ అతడు వ్యభిచారం చేసి ఉన్నా, దొంగతనం చేసి ఉన్నానా?" అని ప్రశ్నించాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'అవును ఒకవేళ అతను వ్యభిచారం చేసి ఉన్నా, దొంగతనం చేసి ఉన్నా సరే' అని అన్నారు. మళ్ళీ నేను: 'ఒకవేళ అతను వ్యభిచారం చేసి ఉన్నా, దొంగతనం చేసి ఉన్నా?' అని అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'అతడు వ్యభిచారం చేసి ఉన్నా,

దొంగతనం చేసి ఉన్నా సరే' అని అన్నారు. మూడవసారి నేను: 'ఒకవేళ అతడు వ్యభిచారం చేసి ఉన్నా, దొంగతనం చేసి ఉన్నానా?' అని ప్రశ్నించాను. దానికి ప్రవక్త ✠: ఒకవేళ అతడు వ్యభిచారం చేసి ఉన్నా, దొంగతనం చేసి ఉన్నా సరే' అని, 'అబూ జర్ ఎంత అసహ్యించుకున్నా సరే, ఆ వ్యక్తి క్షమించబడతాడు' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 27

27. ఉబాదహ్ బిన్ సామిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ✠ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులు ఎవరూ లేరు, ఆయన ఒక్కడే, ఆయనకు సాటి ఎవ్వరూ లేరు, నిశ్చయంగా ముహమ్మద్ ✠ అల్లాహ్ దాసులు, ఆయన ప్రవక్త. వాస్తవానికి ఈసా అలైహిస్సలాం అల్లాహ్ దాసులు మరియు ఆయన ప్రవక్త, ఆయన దాసి కుమారులు, మర్యం అలైహిస్సలాం వైపు పంపబడిన అల్లాహ్ ఆజ్ఞ (కలిమహ్). ఆయన తరఫు నుండి పంపబడిన ఆత్మ. ఇంకా స్వర్గనరకాలు వాస్తవం' అని సాక్ష్యం ఇచ్చిన వానిని అల్లాహ్ స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. అతను ఎటువంటి పని చేసి ఉన్నా సరే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 28

28. అమ్ బిన్ అల్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ✠ వద్దకు వెళ్ళాను: 'మీ కుడి చేయి చాపండి, నేను మీ చేతిపై బైత్ చేస్తాను,' అని విన్నవించుకున్నాను. ప్రవక్త ✠ తన కుడి చేయిని చాచారు. నేను నా చేతిని లాక్కున్నాను. ప్రవక్త ✠ 'ఇదేమిటి' అని అన్నారు. దానికి నేను 'కొన్ని షరతులు పెట్టాలనుకుంటున్నాను' అని అన్నాను. ప్రవక్త ✠: 'ఏ షరతులు పెట్టాలనుకుంటున్నావో పెట్టుకో' అని అన్నారు. దానికి నేను: 'నా పాపాలన్నీ క్షమించబడాలి' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ✠: "ఓ అమ్! ఇస్లాం అంతకు ముందు జరిగిన పాపాలన్నిటినీ చెరిపి వేస్తుందని నీకు తెలియదా?' అదే విధంగా హిజ్రత్ అంతకు ముందు జరిగిన పాపాలన్నిటినీ చెరిపి వేస్తుంది. అదే

విధంగా హజ్జ్ అంతకు ముందు జరిగిన పాపాలన్నిటినీ చెరిపి వేస్తుంది" అని అన్నారు. (ముస్లిం)

సునన్ తిర్మిజి (సహీహ్)

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 29

29. ముఆజ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను: 'స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేసే, నరకం నుండి రక్షించే కార్యం ఎదైనా నాకు బోధించండి,' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'నీవు చాలా ముఖ్యమైన మరియు గొప్ప విషయం గురించి అడిగావు కాని, అల్లాహ్ సులభతరం చేసిన వాడికే ఇది సులభతరం అవుతుంది. అదేమిటంటే, అల్లాహ్ ను ఆరాధించు, ఆయనకు సాటి కల్పించకు, ప్రశాంతంగా నమాజ్ ఆచరించు, జకాత్ చెల్లిస్తూ ఉండు, రమజాన్ ఉపవాసాలు పాటిస్తూ ఉండు, ఇంకా బైతుల్లాహ్ హజ్జ్ చేయి. ఇంకా నేను మరికొన్ని మంచి కార్యాలు తెలుపనా, ఉపవాసం డాలు వంటిది, దానధర్మాలు పాపాలను నీళ్ళు అగ్నిని ఆర్చినట్టు ఆర్పివేస్తాయి. ఇంకా మానవుని అర్థరాత్రి నమాజు కూడా పాపాలను చెరిపివేస్తుంది' అని పలికి ప్రవక్త ﷺ ఈ ఆయతులను చదివారు: వారు (రాత్రులలో) తమ ప్రక్కలను తమ పరువుల నుండి దూరం చేసి, తమ ప్రభువును, భయంతో మరియు ఆశతో వేడుకుంటారు. మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధి నుండి ఖర్చు చేస్తారు. కాని వారికి, వారి కర్మల ఫలితంగా వారి కొరకు (పరలోకంలో) కళ్ళకు చలువనిచ్చే ఎటువంటి సామగ్రి దాచిపెట్టబడి ఉందో ఏ ప్రాణికి తెలియదు. (అస్ సజ్జా:32:16-17)

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ: 'ఒక పని యొక్క తల, దాని స్తంభాలు, దాని మూపురాన్ని గురించి తెలుపనా' అని అన్నారు. దానికి నేను: 'తప్పకుండా తెలియజేయండి ఓ ప్రవక్తా!' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'కార్యాలన్నిటికీ తల (మూలం) ఇస్తాం. ఏ సత్కార్యం కూడా ఇస్తాం లేకుండా ఉనికి పొందజాలదు. ఏ విధంగా తల లేకుండా శరీరం పనికి రాదో, దాని స్తంభం, నమాజు, దాని మూపురం జిహాద్' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ: 'వీటన్నిటికీ మూలం మీకు తెలుపనా' అని అన్నారు. దానికి నేను: 'తప్పకుండా' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ తన నాలుక పట్టి: 'దీన్ని అదుపులో ఉంచండి' అని అన్నారు. దానికి నేను: 'ప్రవక్తా! మేము మా నోటి మాటల ద్వారా కూడా విచారణకు గురవుతామా?' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ: నీ పాడుగాను, ప్రజలు తమ నోటి మాటల ద్వారానే బోర్లా పడవేసి నరకం వైపు ఈడ్చబడతారు. అంటే పనికి రాని అధర్మ మాటల వల్లే చాలా మంది నరకంలో

వేయబడతారు.' (సునన్ తిర్మిజి:2916, షేఖ్ అల్బాని రహిమహుల్లాహ్, ఇబ్న్ మాజా:3973 లో దీన్ని సహీహ్ (ప్రమాణితం) అన్నారు).

అబూ దావూద్ (సహీహ్)

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 30

30. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ కొరకే ప్రేమించేవారు, అల్లాహ్ కొరకే శత్రుత్వం కొనితెచ్చుకునేవారు, అల్లాహ్ కొరకే ఇచ్చేవారు, అల్లాహ్ కొరకే ఇవ్వనివారు, అంటే ఏ పని చేసినా అల్లాహ్ ప్రీతి కొరకే చేసేవారు, పరిపూర్ణ విశ్వాసం గలవారు." (అబూ దావూద్:4681, షేఖ్ అల్బాని రహిమహుల్లాహ్ గారు దీన్ని సహీహ్ (ప్రమాణితం) అన్నారు)

బైహఖీ (హసన్)

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 35

35. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, ప్రవక్త ﷺ: "మా ముందు చేసే ప్రసంగాలలో, 'అమానతుదారు కానివాడు విశ్వాసి కాడు, వాగ్దానం పూర్తి చేయనివాడు ధార్మికుడు కాడు,' అని" ప్రవచిస్తూ ఉండేవారు. (బైహఖీ షుఅబిల్ ఈమాన్ - హసన్ - ప్రామాణికం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 37

37. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, ప్రవక్త ﷺ: "అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరనే విశ్వాసంతో మరణించిన వ్యక్తిని అల్లాహ్ స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 38

38. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, ప్రవక్త ﷺ: 'రెండు వస్తువులు తప్పనిసరి చేస్తాయి,' అని అన్నారు. ఒక వ్యక్తి: 'ఏం తప్పనిసరి సరి చేస్తాయి,' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ: "స్వర్గం లేదా నరకం తప్పనిసరి చేస్తాయి, అల్లాహ్ కు సాటి కల్పిస్తూ మరణిస్తే నరకంలో ప్రవేశిస్తాడు. అదే విధంగా అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించని స్థితిలో మరణిస్తే స్వర్గంలోనికి ప్రవేశిస్తాడు." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 39

39. అబూ హురైరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "మేము ప్రవక్త ﷺ చుట్టూ కూర్చోని ఉన్నాము. అప్పుడు అబూ బకర్, ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లుమ్ కూడా మాలో ఉన్నారు. అకస్మాత్తుగా ప్రవక్త ﷺ నిలబడి, ఎటో వెళ్ళిపోయారు. చాలా సేపటి వరకు రాలేదు. మేము ప్రవక్త ﷺ గురించి ఆందోళన చెందాము. అందరికన్నా నేను ఎక్కువగా ఆందోళన చెంది వెతకటానికి బయలుదేరాను. వెతుక్కుంటూ నేను బనీ నజ్జార్ తెగకు చెందిన తోట వద్దకు చేరుకున్నాను. దాని నాలుగు ప్రక్కల గోడలతో ఆవరించి ఉంది. చుట్టూ తిరిగాను. లోపలికి వెళ్ళే మార్గం దొరకలేదు. అకస్మాత్తుగా నా దృష్టి లోపలికి వెళ్ళే కాలువపై పడింది. నేను అందులో నుండి దూరి తోటలోనికి ప్రవేశించాను. బయట బావి నుండి చూడగా ప్రవక్త ﷺ అక్కడ ఉన్నారు. నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. ప్రవక్త ﷺ నన్ను చూచి, 'అబూ హురైరా,' అని అన్నారు. దానికి నేను 'ఓ దైవప్రవక్తా!' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'ఏంటి సంగతి? నీవు ఇక్కడ ఎలా?' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! తమరు మా మధ్యలో నుండి అకస్మాత్తుగా వెళ్ళిపోయారు, ఎంత సేపటికీ రాకపోయే సరికి, ప్రజలు ఆందోళనకు గురయ్యారు. తమరికేదైనా ప్రాణాపాయం ఉందని భయపడ్డారు. మేము చాలా కలవరపడ్డాము. అందరి కన్నా నేను చాలా ఆందోళనకు గురై తమర్ని వెతుక్కుంటూ ఈ తోట వరకు చేరాను. ఇక్కడ లోపలికి ప్రవేశించాను. మిగిలిన

వారు నా వెనుక వస్తున్నారు' అని అన్నాను. ప్రవక్త ॥ తన రెండు చెప్పులు నాకిచ్చి, 'నా రెండు చెప్పులు తీసుకొని వెళ్లి, ఈ తోట బయట నీకు ఎవరు కలిసినా, నిర్మలమైన మనస్సుతో అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులెవరూ లేరని సాక్ష్యమిస్తే, అతనికి స్వర్గ ప్రవేశం లభిస్తుందనే శుభవార్త అందజేయి,' అని అన్నారు. అనంతరం తోట బయటకు వచ్చేసరికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కలిశారు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నన్ను, 'ఈ రెండు చెప్పులు ఎవరివని' అడిగారు. దానికి నేను, 'ఇవి ప్రవక్త ॥ చెప్పులు, ప్రవక్త ॥ నాకు ఇచ్చి పంపారు, ఇంకా నిన్ను కలిసిన వారు నిర్మలమైన మనస్సుతో, అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులెవరూ లేరని సాక్ష్యం ఇస్తే, వారికి స్వర్గ శుభవార్త ఇమ్మన్నారు' అని అన్నాను. అది విన్న ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నా గుండెపై ఎంత గట్టిగా గుద్దారంటే నేను వెల్లకిలా పడిపోయాను. ఇంకా 'తిరిగి వెళ్ళమని' అన్నారు. నేను ప్రవక్త ॥ వద్దకు తిరిగి వెళ్లి వెళ్ళి వెళ్ళి ఏడ్వసాగాను. ఒకవైపు ఉమర్ భయం కూడాను. ఇంతలో ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నా వెనుకే వచ్చారు. నేను ఏడ్వటం చూసి, ప్రవక్త ॥ నన్ను, 'ఏమయింది?' అని అడిగారు. దానికి నేను, "ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు దారిలో కలిశారు, తమరు చెప్పిన విధంగానే నేను చెప్పాను. దానికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నా గుండెపై ఎంత గట్టిగా కొట్టారంటే, నేను వెల్లకిలా పడిపోయాను. ఇంకా అతను నన్ను, 'తిరిగి వెళ్ళు' అన్నారు" అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ॥, 'ఓ ఉమర్! నీవు ఇలా ఎందుకు చేశావు?' అని అడిగారు. 'దీనికి కారణం ఏమిటి?' అని అడిగారు. దానికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఓ ప్రవక్తా! నా తల్లిదండ్రులు మీ కోసం త్యాగం కాను. తమరు నిజంగా అబూ హురైరా కు చెప్పులు ఇచ్చి, నిర్మలమైన మనస్సుతో అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులెవరూ లేరని సాక్ష్యం ఇచ్చిన వారికి స్వర్గ శుభవార్తను అందజేయాలని పంపారా?' అని అడిగారు. దానికి ॥ ప్రవక్త 'ఔను' అని అన్నారు. దానికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'తమరు ఇలా చేయకండి, ఎందుకంటే ప్రజలు దీన్నే నమ్ముకొని ఉండిపోతారు. కృషి ప్రయత్నాలను వదలి వేస్తారు. తమరు వారిని కృషి చేయడానికి వదలి వేయండి' అని అన్నారు. అది విన్న ప్రవక్త ॥, "మంచిది అయితే వారిని శ్రమించడానికి వదలివెయ్యి" అని అన్నారు. (ముస్లిం)

అహ్మద్ (సహీహ్)

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 42

42. మిఖ్ దాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం, ప్రవక్త ॥ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను: 'భూమిపై ఉన్న ప్రతి ఇంటిలోనికి అల్లాహ్ ఇస్తాం వచనాన్ని ప్రవేశింపజేస్తాడు. అదృష్ట వంతుడికి దాన్ని అనుసరించే భాగ్యం ప్రసాదిస్తాడు.

దురదృష్టవంతుడు దానిని తిరస్కరిస్తాడు' అని అన్నారు. అది విని నేను, 'మరైతే అంతా అల్లాహ్ ధర్మమే అయిపోతుంది' అని అన్నాను. (అహ్మద్ - దృఢం - సహీఫ్)

సహీఫ్ బుఖారీ, సహీఫ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 44

44. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, "ఎవరు తన ఇస్లాంను వృద్ధి చేసుకుంటే, అతని ప్రతి పుణ్య కార్యానికి పది రెట్లు పుణ్యం లభిస్తుంది. చివరికి అతని ఒక పుణ్యానికి 700 రెట్లు పెంచి ఇవ్వడం కూడా జరుగుతుంది. అయితే పాపం మాత్రం ఒక్కటే వ్రాయబడుతుంది. అంటే ఒక్క చెడు పని చేస్తే ఒక్క పాపమే వ్రాయబడుతుంది. చివరికి అతడు అల్లాహ్ ను కలుసుకుంటాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

అహ్మద్ (సహీఫ్)

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విశ్వాస (ఈమాన్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 47

47. ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం, ప్రవక్త ﷺ: "జీవితంలో ఏనాడూ అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించకుండా, రోజుకు 5 పూటల నమాజ్ చేస్తూ, రమజాన్ ఉపవాసాలు పాటిస్తూ అల్లాహ్ ను కలిసే వ్యక్తిని క్షమించడం జరుగుతుంది" అని ప్రవచించారు. అప్పుడు నేను: 'ఓ ప్రవక్తా! ఈ శుభవార్తను గురించి నేను ప్రజలకు తెలియజేయనా?' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండటానికి ప్రజలను వదలివేయి' అని అన్నారు. (అహ్మద్ - దృఢం - హీఫ్)

సహీఫ్ బుఖారీ, సహీఫ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

చిహ్నాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 49

49. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ ను ఒక వ్యక్తి 'ఏ పాపం అల్లాహ్ వద్ద అన్నిటికన్నా గొప్పది' అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ: 'నిన్ను సృష్టించిన అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించడం' అని అన్నారు. మళ్ళి ఆ వ్యక్తి 'ఆ తరువాత ఏ పాపం పెద్దది' అని అడిగాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు నీతోపాటు నీ సంతానం తింటుందని వారిని చంపటం' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళి, 'ఆ తరువాత ఏ పాపం' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు నీ పొరుగువాడి భార్యతో వ్యభిచారం చేయటం, అల్లాహ్ ఈ విషయాలను కుర్ఆన్ లో పేర్కొన్నాడు: "మరియు ఎవరైతే, అల్లాహ్ తో పాటు ఇతర దైవాలను ఆరాధించరో! మరియు అల్లాహ్ నిషేధించిన ఏ ప్రాణిని కూడా న్యాయానికి తప్ప చంపరో! మరియు వ్యభిచారానికి పాల్పడరో..." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ

**మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు**

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 50

50. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మహా పాపాల్లో: " '1. అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించటం, 2. తల్లి దండ్రుల అవిధేయత, 3. అన్యాయంగా చంపటం, 4. అసత్య ప్రమాణం, మొదలైనవి ఉన్నాయని,' ప్రవక్త ﷺ ప్రవచించారు." (బుఖారీ)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

**మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు**

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 51

51. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'అసత్యపు ప్రమాణానికి బదులు అసత్యపు సాక్ష్యం' అని ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 52

52. అబూ హురైరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "నాశనం చేసే 7 (ఏడు) విషయాలకు దూరంగా ఉండండి" అని ప్రవచించారు. దానికి అక్కడున్నవారు, 'ఆ ఏడు వస్తువులు ఏమిటి ఓ ప్రవక్తా!' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఇలా అన్నారు: '1. అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించటం, 2. చేతబడి చేయడం, 3. అల్లాహ్ నిషేధించిన ప్రాణిని అన్యాయంగా చంపటం, 4. వడ్డీ తినటం, 5. అనాథల సొమ్మును దోచుకోవటం, 6. యుద్ధంలో వెన్ను చూపటం, 7. పవిత్ర స్త్రీలపై అభాండాలు వేయటం." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 53

53. అబూ హురైరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వ్యభిచారం చేసే వ్యక్తి వ్యభిచారం చేసినప్పుడు విశ్వాసిగా (మోమిన్) ఉండడు. అదే విధంగా దొంగతనం చేసేవాడు దొంగతనం చేసినప్పుడు విశ్వాసిగా (మోమిన్) ఉండడు. సారాయి త్రాగేవాడు సారాయి త్రాగినప్పుడు విశ్వాసిగా (మోమిన్) ఉండడు. ఇంకా ఇతరుల ధనాన్ని దోచుకునేవాడు కూడా విశ్వాసిగా (మోమిన్) ఉండడు. ద్రోహం (ఖియానత్) చేసేవాడు ద్రోహం చేసినప్పుడు విశ్వాసిగా (మోమిన్) ఉండడు. మీరు వీటికి దూరంగా ఉండండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)
ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఉల్లేఖనంలో, 'విశ్వాసిని చంపేవాడు విశ్వాసిని చంపినప్పుడు విశ్వాసిగా (మోమిన్) ఉండడు' అని ఉంది.

సహీహ్ బుఖారీ

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 54

54. ఇక్రమ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: నేను నా గురువు ఇబ్నె అబ్బాస్ ను 'విశ్వాసం ప్రజల హృదయాల నుండి ఎలా వెళ్ళిపోతుంది?' అని అడిగాను. దానికి అతను సైగ చేసి తన చేతి వ్రేళ్ళు ఒక దానిలో ఒకటి పెట్టి తీసి వేశారు. మళ్ళీ ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను 'ఒకవేళ పశ్చాత్తాప పడితే అతని విశ్వాసం తిరిగి వచ్చేస్తుంది' అని దాన్ని రెండు అరచేతులను కలిపి చూపించారు. (బుఖారీ-దృఢం)

అబూ అబ్దుల్లాహ్ అంటే బుఖారీ యొక్క ఈ 'హదీసు' గురించి అభిప్రాయం ఏమిటంటే, ఈ పాపాలకు పాల్పడినప్పుడు పరిపూర్ణ విశ్వాసిగా ఉండడు, విశ్వాస వెలుగు పరిపూర్ణంగా ఉండదు. ఇవి బుఖారీ పదాలు.

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

**మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు**

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 55

55. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, "కపటాచారికి మూడు చిహ్నాలు ఉంటాయి." ముస్లిం "ఉల్లేఖనలో, ఒకవేళ అతడు ఉపవాసం పాటిస్తాడు, నమాజు చదువుతాడు, ఇంకా నేను ముస్లింను అని వాదిస్తాడు అనే పదాలు అధికంగా ఉన్నాయి.

బుఖారీ మరియు ముస్లింల ఉల్లేఖనలో ఉన్న పదాలు, "మాట్లాడితే అసత్యం పలుకుతాడు, వాగ్దానం చేసి భంగ పరుస్తాడు, ఏదైనా అమానతు ఉంచబడితే అందులో ద్రోహం చేస్తాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం) (సహీహ్)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

**మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు**

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 56

56. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఏ వ్యక్తిలో ఈ 4 గుణాలు ఉంటే అతడు ఖచ్చితంగా కపటా చారియే. ఎవరిలోనైనా వీటిలో ఒక్క గుణం ఉంటే ఒక కాపట్య చిహ్నం ఉన్నట్టే. దాన్ని కూడా ఎలాగైనా వదలి వేయాలి. ఆ 4 గుణాలు ఇవి: 1. అమానతు ఉంచబడితే ద్రోహం

తల పెడతాడు; 2. మాట్లాడితే అసత్యం పలుకుతాడు; 3. వాగ్దానం చేస్తే వాగ్దాన భంగం చేస్తాడు; 4. వివాదం తలెత్తితే తిట్లకు దిగుతాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

**మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు**

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 57

57. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కపటా చారి ఉదాహరణ ఒక మేకను పోలి ఉంది. జత కళ్ళే కోరికతో రెండు మందల మధ్య తిరుగుతూ ఉంటుంది. ఒక సారి అటు పోతుంది. మరోసారి ఇటు పోతుంది. ఇటువంటి పరిస్థితి కపటాచారిలో ఉంటుంది. ఒకసారి ముస్లిముల వద్దకు వస్తాడు, మరోసారి అవిశ్వాసుల వైపు పరిగెడతాడు." (ముస్లిం-సహీహ్-దృఢం)

సహీహ్ బుఖారీ

**మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
చిహ్నాలు**

మహాపాపాలు మరియు కాపట్య

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 62

62. హుజైఫహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'ప్రవక్త ﷺ కాలంలో కాపట్యం ఉండేది. కాని ఈనాడు, విశ్వాసం లేదా అవిశ్వాసం మాత్రమే.' (బుఖారీ)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 63

63. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా అనుచర సమాజం హృదయాలలో ఉత్పన్నమయ్యే కలతలు, చెడు ఆలోచనలను అల్లాహ్ క్షమించివేశాడు. వాటిని ఆచరించనంత వరకు, నోటితో పలకనంత వరకు విచారించడం జరగదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 64

64. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు కొంత మంది అనుచరులు వచ్చి, 'ఒక్కోసారి మా మనస్సులలో ఎటువంటి చెడు ఆలోచనలు వస్తాయంటే, వాటిని నోటితో చెప్పాలంటేనే బాధగా ఉంటుంది' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నోటితో చెప్పాలంటేనే బాధ కలిగించేటటువంటి ఆలోచనలు మీ మనస్సుల్లో ఉత్పన్నం అవుతాయా?' అని అడిగారు. దానికి అనుచరులు, 'అవును' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'విశ్వాసం అంటే ఇదే' అని అన్నారు. (ముస్లిం-దృఢం-సహీహ్)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 65

65. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కొందరి వద్దకు ఖైతాన్ వచ్చి, 'దీన్ని ఎవరు సృష్టించారు, దాన్ని ఎవరు సృష్టించారు, నీ ప్రభువును ఎవరు సృష్టించారు?' అనే ప్రశ్నలు అతని మనసులో సృష్టిస్తాడు. ఇటువంటి ప్రశ్నలు తలెత్తితే వెంటనే అల్లాహ్ ను శరణు వేడుకోవాలి. ఇంకా ఇటువంటి ఆలోచనలకు దూరంగా ఉండాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 66

66. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నిరంతరం ప్రజలు పరస్పరం పరిశోధిస్తూ ఉంటారు. చివరికి వారిని సృష్టారాసులన్నింటినీ అల్లాహ్

సృష్టించినప్పుడు, అల్లాహ్ ను ఎవరు సృష్టించారు' అని కూడా ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది. ఇటువంటి కలతలు మనసులో చెలరేగినప్పుడు, 'నేను అల్లాహ్ ను, ఆయన ప్రవక్తనూ విశ్వసించాను' అని పలకాలి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 67

67. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "మీలో ప్రతి ఒక్కరి వెంట జిన్నులు, దూతలు నియమించబడి ఉన్నారు' అని అన్నారు. అప్పుడు అనుచరులు, 'దైవప్రవక్తా! మీ వెంట కూడానా?' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, నా వెంట కూడా నియమించబడ్డారు. కాని అల్లాహ్, ఆ షైతాన్ విషయంలో నాకు సహాయం చేశాడు. నాకు వాడిపై ఆధిక్యత ప్రసాదించాడు. అందువల్ల నేను వాడి నుండి సురక్షితంగా ఉంటున్నాను. వాడు ఇస్లాం స్వీకరించాడు. ఇంకా నాకు మంచినే ఆదేశిస్తాడు' అని అన్నారు. (ముస్లిం-దృఢం-సహీహ్)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 68

68. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నిస్సందేహంగా షైతాన్ మానవుని శరీరంలో రక్షంలా ప్రవహిస్తున్నాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 69

69. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఆదం సంతతిలోని ప్రతి బిడ్డ జన్మించినప్పుడు షైతాన్ దానిని తాకుతాడు. దానివల్ల బిడ్డ ఏడుస్తాడు. కాని

మర్యం అలైహిస్సలాం మరియు ఈసా అలైహిస్సలాం లను షైతాన్ తాక లేక పోయాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 70

70. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బిడ్డ పుట్టినప్పుడు షైతాన్ గిల్లటం వల్ల ఏడవ్వుటం జరుగుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 71

71. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "షైతాన్ తన సింహాసనాన్ని నీటిపై పెట్టి (దానిపై మహా రాజులా కూర్చోని) తన సైనికులను ప్రజలను మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేయటానికి పంపుతాడు. (అంటే ప్రపంచమంతా వ్యాపించి ప్రజలను తప్పుదారి పట్టించమని ఆదేశిస్తాడు) అనంతరం వారు తమ మహారాజు ఇల్లీసు వద్దకు వచ్చి తాము చేసిన ఘన కార్యాలను చెప్పుకుంటారు. ఎక్కువ మందిని వక్రమార్గానికి గురి చేసిన వారే గౌరవ చిహ్నంగా షైతాన్ కు దగ్గరగా ఉంటారు. వారిలో ఒకరు తమ నాయకుని వద్దకు వచ్చి, 'నేను ఇలా మరియు ఇలా చేసాను, అంటే మార్గం తప్పించాను, దొంగతనానికి గురిచేసాను, వ్యభిచారానికి గురి చేసాను' అని అంటాడు. దానికి షైతాన్ 'నువ్వు ఏ పెద్ద గొప్ప కార్యం చేయలేదు' అని అంటాడు. ఒక సైనికుడు వచ్చి, 'నేను ఒక గొప్ప ఘనకార్యం చేశాను. అదేమిటంటే, భార్యాభర్తలను విడదీసే వరకు నేను వదల లేదు' అని చెప్పుకుంటాడు. అప్పుడు షైతాన్ వాడిని 'నువ్వు ఒక్కడివే గొప్ప పని చేశావు, నిజాయితీని నిరూపించుకున్నావు' అని ప్రశంసించి, పొగిడి దగ్గరకు చేర్చుకుంటాడు, ఆలింగనం చేసుకుంటాడు." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 72

72. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పైతాన్ ఇప్పుడు అరబ్బు భూభాగంలో ముస్లిములు (నమాజీలు) ఇక తనను ప్రార్థించరని నిరాశ చెందాడు. అయితే ప్రజలను ప్రేరేపించే వివాదాలకు, కలహాలకు గుర్తి చేస్తాడు." (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 76

76. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రజలు నితంతరం పరస్పరం ప్రశ్నిస్తూ ఉంటారు. చివరికి అల్లాహ్ సృష్టిరాసులన్నిటినీ సృష్టించాడు, మరి అల్లాహ్ ను ఎవరు సృష్టించారు?" అని కూడా ప్రశ్నిస్తారు. (బుఖారీ)

ముస్లింలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, అల్లాహ్ ఆదేశం: నీ అనుచర సమాజం వారు ఎల్లప్పుడూ పరస్పరం చర్చించుకుంటూ ఉంటారు. చివరికి, "అల్లాహ్ సృష్టితాలన్నిటినీ సృష్టించాడు, మరి అల్లాహ్ ను ఎవరు సృష్టించారు" అని కూడా ప్రశ్నిస్తారు.

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుశంకలు (చెడు ఆలోచనలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 77

77. ఉస్మాన్ బిన్ అబిల్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్లి ఓ ప్రవక్తా! 'నమాజులో పైతాన్ నాకు కలతలకు గురి చేస్తున్నాడు. ఇంకా కుర్ఆన్ పఠించేటప్పుడు కూడా నన్ను అనుమానంలో పడవేస్తున్నాడు' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'వీడు పైతాన్! వీడిని ఖిబ్ జిబ్ అంటారు. నిన్ను పైతాన్ కలతలకు గురి చేసినప్పుడు అల్లాహ్ ను శరణు వేడుకో, ఇంకా మూడు సార్లు ఎడమ వైపు ఉమ్ముకో,' అని ఉపదేశించారు. అనంతరం నేను ఆ విధంగా చేశాను. అల్లాహ్ నన్ను దాన్నుండి రక్షించాడు." (ముస్లిం)

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్) పై విశ్వాసం

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 79

79. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలను సృష్టించడానికి 50 వేల సంవత్సరాల ముందే సృష్టితాలన్నిటి విధివ్రాత వ్రాసి ఉన్నాడు. అప్పుడు ఆయన సింహాసనం నీటిపై ఉండేది." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 80

80. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రతి విషయం విధివ్రాతతో కూడుకుని ఉంటుంది. చివరికి వివేకం, మూర్ఖత్వాలు కూడా." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 81

81. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, 'ఆదం మరియు మూసాల మధ్య 'ఆలమె అర్వాహ్' లో తమ ప్రభువు ముందు వాదోపవాదం జరిగింది. అయితే ఆదం మూసాను అధిగమించారు. అంటే వాదోపవాదం ఇలా మొదలయ్యింది. మూసా అలైహిస్సలాం ఆదంతో, 'అల్లాహ్ తన చేతులతో సృష్టించి, తన ఆత్మను మీలో ఊది, దైవదూతలను మీకు సాష్టాంగం చేయమని చెప్పి, చేయించి, తన స్వర్గంలో మీకు నివాసం కల్పించిన అనంతరం మీరు మీ పాపాల కారణంగా ప్రజలను భూలోకానికి దించిన ఆదం అలైహిస్సలాం మీరే కదూ! ఒకవేళ మీరు ఆ పాపం చేయకుండా ఉంటే, ప్రజలు భూమిపైకి వచ్చే వారు కారు,' అని అన్నారు. దానికి ఆదం అలైహిస్సలాం, 'అల్లాహ్ తన దైవదౌత్యానికి ఎన్నుకున్న, స్వయంగా సంభాషించిన, శిలాఫలకాలు ప్రసాదించిన మూసా అలైహిస్సలాం మీరే కదూ! మరి మీ తౌరాతు నా జన్మానికి ఎంతకాలం ముందు వ్రాయబడిందని ఉంది,' అని

అడిగారు. దానికి మూసా అలైహిస్సలాం, '40 సంవత్సరాలు,' అని అన్నారు. అప్పుడు ఆదం అలైహిస్సలాం, 'ఇంకా తౌరాతులో, ...ఆదం తన ప్రభువు పట్ల అవిధేయతకు గురయ్యాడు, మార్గం తప్పాడు...' అని అన్నారు...,' (తాహ్, 20:121) అని ఉందా" అని అడిగారు. దానికి మూసా, 'అవును, ఇలా వ్రాసి ఉంది,' అని అన్నారు. అప్పుడు ఆదం అలైహిస్సలాం, 'మరి అటువంటప్పుడు నన్ను ఎందుకు విమర్శిస్తున్నారు. అప్పుడు నేను అసహాయతకు గురయ్యాను, అల్లాహ్ దాన్ని నా విధి వ్రాతలో, నా జన్మానికి 40 సంవత్సరాల ముందే వ్రాసి ఉంచాడు. అందువల్ల నన్ను విమర్శించడం సరి కాదు' అని అన్నారు. దీన్ని ప్రస్తావించి ప్రవక్త ﷺ ఈ విధంగా ఆదం మూసాను అధిగమించారు," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 82

82. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, "మీలోని ప్రతి ఒక్కరి జన్మం ఇలా జరుగుతుంది. 40 రోజుల వరకు తల్లి గర్భంలో వీర్యం భద్రపరచబడుతుంది. ఆ తరువాత 40 రోజులలో ఈ వీర్యం గడ్డ కట్టిన రక్తంలా మారుతుంది. ఆ తరువాతి 40 రోజుల్లో మాంసం ముక్కలా మారుతుంది. ఆ తరువాత అల్లాహ్ ఒక దూతను 4 విషయాలను గురించి నిర్దేశించి పంపుతాడు. ఆ దూత అతని ఆచరణను, అతని మరణాన్ని, అతని ఉపాధిని, అతని అదృష్టం లేదా దురదృష్టాలను వ్రాస్తాడు. ఆ తరువాత అతని శరీరంలో ఆత్మ ఊదూతాడు. ఆయన తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేని, అల్లాహ్ సాక్షి! మీలోని ఒక వ్యక్తి జీవితాంతం మంచి పనులు చేస్తాడు, చివరికి అతనికి స్వర్గానికి మధ్య ఒక గజం దూరం ఉంటుంది. కాని విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్) అతణ్ణి అధిగమిస్తుంది. ఫలితంగా పాపకార్యం చేసి నరకంలో ప్రవేశిస్తాడు. అదే విధంగా మీలోని ఒక వ్యక్తి జీవితాంతం పాపకార్యాలు చేస్తాడు. చివరికి అతనికి నరకానికి మధ్య ఒక గజం దూరం ఉంటుంది. కాని అతని విధివ్రాత అధిగమిస్తుంది. చివరి కాలంలో పుణ్య కార్యాలు చేసి స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 83

83. సహల్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వాస్తవంగా ఒక వ్యక్తి పాపకార్యాలు చేస్తాడు, కాని అతడు స్వర్గవాసి అయి ఉంటాడు. అదే విధంగా ఒక వ్యక్తి పుణ్య

కార్యాలు చేస్తాడు, కాని అతడు నరక వాసి అయి ఉంటాడు. అంటే ఆచరణలు అంతిమ దశపై ఆధారపడి ఉంటాయి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 84

84. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ ను ఒక అన్నారీ బాలుని జనాజహ్ నమాజుకు పిలవటం జరిగింది. అప్పుడు నేను, ఓ ప్రవక్తా! 'ఆ బాలునికి శుభం, సంతోషం కలుగు గాక! ఆ బాలుడు స్వర్గ పిచ్చుకల్లో ఒక పిచ్చుక వంటి వాడు, ఆ బాలుడు ఎటువంటి పాపమూ చేయలేదు. అంటే ఇంకా ఆ వయస్సుకు చేరనే లేదు.' అది విన్న ప్రవక్త ﷺ, ఆయిషా, నువ్వు అలా భావిస్తున్నావా? కాని వాస్తవం దానికి భిన్నంగా ఉంది. అంటే ఎవరినీ స్వర్గ వాసులని లేదా నరక వాసులని నిర్ధారించకూడదు. ఎందుకంటే అల్లాహ్ స్వర్గం కోసం కొందరిని సృష్టించి ఉన్నాడు - వారింకా తమ తండ్రుల వీపులో ఉండగానే. అదే విధంగా నరకం కోసం కొందరిని సృష్టించి ఉన్నాడు - ఇంకా వారు తమ తండ్రుల వీపులో ఉండగానే" అని అన్నారు. (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 85

85. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "ప్రతి వ్యక్తి నివాసం స్వర్గ నరకాలలో వ్రాయబడి ఉంది. అంటే స్వర్గ వాసి లేదా నరక వాసి అవడం అల్లాహ్ నిర్ధారించి ఉన్నాడు," అని అన్నారు. దానికి అనుచరులు, 'ఓ ప్రవక్తా! మరి మేము విధివ్రాతను నమ్ముకొని, ఆచరణలను మానివేస్తే' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'ఆచరణను వదలకండి. ఆచరిస్తూపోండి. ఎవరిని దేన్ని గురించి సృష్టించడం జరిగిందో ఆ పని అతనికి సులభతరం చేయబడుతుంది. ఒకవేళ అతను స్వర్గవాసి అయితే సత్కార్యాలు అతనికి సులభతరం చేయబడుతాయి. ఒకవేళ అతను నరకవాసి అయితే పాపకార్యాలు అతనికి సులభతరం చేయబడుతాయి అని పలికి, "ఫఅమ్మా మన్ ఆతా వత్తఖా వ సద్దఖ బిల్ హుస్నా" - కాని, ఎవడైతే (దానధర్మాలు) చేస్తో దైవభీతి కలిగి ఉంటాడో!" (అల్ లైల్, 92:5) అనే ఆయతును పఠించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 86

86. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ మానవుని కోసం వ్రాసిపెట్టిన వ్యభిచార భాగం తప్పకుండా లభించి ఉంటుంది. నిషిద్ధ వస్తువుల వైపు చూడటం కళ్ళ వ్యభిచారం అవుతుంది, నిషిద్ధ విషయాలు పలకటం నోటి వ్యభిచారం అవుతుంది. అంటే పరాయి స్త్రీలతో అశ్లేల విషయాలు మాట్లాడటం, అంతరాత్మ దాన్ని కోరుతుంది. మర్కాంగం దాన్ని ధృవీకరిస్తుంది లేదా తిరస్కరిస్తుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 87

87. ఇమాన్ బిన్ హుసైన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ముజైన్ తెగకు చెందిన ఇద్దరు వ్యక్తులు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి ప్రవక్తా! ప్రజలు చేసే ఆచరణలు, వాటి కోసం చేసే ప్రయత్నాలు మొదలైనవన్నీ వారి విధివ్రాతలో వ్రాసి పెట్ట బడి ఉన్నాయా? లేక వారి ప్రవక్త తీసుకు వచ్చిన వాటిని వారు స్వీకరించటం, వారికి తెలియపరచటం క్రొత్త విషయాలా,' అని అడిగారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ వీటిలో ఏదీ క్రొత్త కాదు, వారి విధి వ్రాతలో వ్రాయ బడి ఉన్నదే జరుగుతుంది. దీన్ని అల్లాహ్ ఆయతు ధృవీకరిస్తుంది: "మానవ ఆత్మ మరియు దానిని తీర్చి దిద్దిన ఆయన (అల్లాహ్) సాక్షిగా, ఆ తరువాత ఆయనే దానికి దుష్టతనాన్ని మరియు దైవభీతిని తెలియ పరిచాడు," (అన్ నజ్క్, 91:7-8) అని అన్నారు. (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 88

88. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺను, "నేను యువకుడిని, నేనెక్కడ వ్యభిచారానికి గురౌతానోనని భయపడుతున్నాను. పెళ్లి చేసుకుందామా అంటే

అంత స్తోమత నా దగ్గర లేదు. అంటే అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మగతనాన్ని తొలగించుకునేందుకు అనుమతి కోరారు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ మౌనంగా ఉన్నారు. సమాధానం ఇవ్వలేదు. మళ్ళీ నేను విన్నవించుకున్నాను. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ ఎటువంటి సమాధానం ఇవ్వలేదు. నేను మళ్ళీ విన్నవించుకున్నాను. ప్రవక్త ﷺ మౌనంగా ఉన్నారు. మూడవసారి విన్న తర్వాత ప్రవక్త ﷺ నీకు జరగబోయేవన్నీ విధివ్రాతలో వ్రాయబడి ఉన్నాయి. కలం వ్రాసి ఎండిపోయింది. అందువల్ల నీవు మగతనం తొలగించుకున్నా (ఖసీస్ చేసుకున్నా), తొలగించకున్నా (ఖసీస్ చేసుకోకపోయినా) సమానమే" అని అన్నారు." (బుఖారీ)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 89

89. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మానవులందరి హృదయాలు అల్లాహ్ రెండు వ్రేళ్ళ మధ్య ఉన్నాయి. ఒకే హృదయంలా ఉంటాయి. అల్లాహ్ తాను కోరిన విధంగా మళ్ళిస్తూ ఉంటాడు అని పలికి, ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రార్థించారు, "ఓ హృదయాలను మళ్ళించే వాడా! మా హృదయాలను నీ వినయ విధేయతల వైపు మళ్ళించు. అంటే నీ పట్ల విధేయత కలిగి ఉండే భాగ్యం ప్రసాదించు." (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 90

90. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రతి బిడ్డ ప్రకృతి ధర్మమైన ఇస్లాం పైనే జన్మిస్తాడు, కాని తరువాత అతని తల్లిదండ్రులు అతణ్ణి యూదునిగానో, క్రైస్తవునిగానో, అగ్ని ఆరాధకునిగానో మార్చి వేస్తారు. అదే విధంగా జంతువు ఆరోగ్యంగా ఉన్న జంతువును క్షేమంగా జన్మనిస్తుంది. అందులో ఎటువంటి లోపం ఉండదు. తరువాత ప్రజలు దాని చెవులు, ముక్కు కోసి లోపాలకు గురి చేస్తారు అని పలికి ఈ వాక్యం పఠించారు: "అల్లాహ్ మానవులను ఏ స్వభావంతో పుట్టించాడో, ఆ స్వభావంపైనే వారు ఉంటారు. అల్లాహ్ సృష్టి స్వభావాన్ని (ఎవరూ) మార్చలేరు. ఇదే సరైన ధర్మం." (అర్ రూమ్:30:30) (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.91

91. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మా మధ్య బోధించటానికి నిలబడి, ఈ ఐదు విషయాల గురించి ప్రత్యేకంగా పేర్కొన్నారు. 1. అల్లాహ్ నిద్రపోడు; 2. ఎందుకంటే నిద్రపోవటం అతనికి తగదు; 3. ఇంకా అల్లాహ్ ఉపాధిని పెంచుతూ తగ్గిస్తూ ఉంటాడు; 4. రాత్రి ఆచరణ ఆయన వైపునకు, పగటి ఆచరణ కంటే ముందుగా చేరుతుంది. అదే విధంగా పగటి ఆచరణ రాత్రి ఆచరణ కంటే ఆయన వద్దకు ముందుగా చేరుకుంటుంది; 5. ఆయన తెర వెలుగు, ఒకవేళ దాన్ని తొలగిస్తే, ఆయన దృష్టి ఎంత వరకు పడుతుందో అంతవరకూ సృష్టితాలను మాడ్చివేస్తుంది. (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 92

92. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ చేయి నిండి ఉంది. అంటే ఆయన నిధి నిండి ఉంది. ఖర్చు చేయటం వల్ల ఎటువంటి తరుగు ఉండదు. రాత్రి పగలు నిరంతరం ఇస్తూ ఉంటాడు. మీరు చూస్తున్నారు కదా! భూమ్యాకాశాలను సృష్టించినప్పటి నుండి ఎలా ఖర్చు పెడుతున్నాడో! కాని అతని నిధిలో ఎటువంటి తరుగుదల ఏర్పడలేదు. అల్లాహ్ సింహాసనం నీటిపై ఉండేది. ఇంకా ఆయన చేతిలోనే ఉపాధి తూనిక ఉంది. ఆయనే హెచ్చు తగ్గులు చేస్తూ ఉంటాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 93

93. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను అవిశ్వాసుల సంతానం గురించి ప్రశ్నించటం జరిగింది. అంటే వారు 'స్వర్గవాసులా లేక నరకవాసులా,' అని. దానికి ప్రవక్త ﷺ సమాధానమిస్తూ, 'ఎవరు ఏమి ఆచరిస్తారో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు' అని అన్నారు.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

తిరిగి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 96

96. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ బయటకు వచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ చేతిలో రెండు పుస్తకాలు ఉన్నాయి. ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని ఉద్దేశించి, 'నా చేతిలో ఉన్న రెండు పుస్తకాలు ఏమిటో మీకు తెలుసా?' అని అన్నారు. దానికి మేము, 'తెలియదు. కాని తమరు తెలియ పరిస్తే!' అని అన్నాము. ప్రవక్త ﷺ తన కుడి చేతి వైపు సైగ చేస్తూ, 'ఇది దైవగ్రంథం, ఇందులో స్వర్గవాసుల పేర్లు, వారి తండ్రుల పేర్లు, వారి వంశాల పేర్లు వ్రాసి ఉన్నాయి. ఇంకా వాటిని నిర్ధారించటం జరిగింది. ఇప్పుడు ఇందులో హెచ్చు తగ్గులు అసాధ్యం,' అని అన్నారు.

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ తన ఎడమ చేతి వైపు సైగ చేస్తూ ఇది దైవగ్రంథం, ఇందులో నరకవాసుల పేర్లు, వారి తండ్రుల పేర్లు, వారి వంశాల పేర్లు వ్రాసి ఉన్నాయి. ఇంకా వాటిని నిర్ధారించటం జరిగింది. ఇప్పుడు ఇందులో హెచ్చు తగ్గులు అసాధ్యం అని అన్నారు. అనుచరులు ఇది విని, 'అన్నీ వ్రాసి ఉన్నప్పుడు, ఆచరించి ఏమి లాభం,' అని విన్నవించుకున్నారు.

అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'రుజుమార్గాన్ని, మధ్యే మార్గాన్ని ఆనుసరించండి, ఇంకా సత్యమార్గాన్ని అంటి పెట్టుకొని ఉండండి, దైవ సాన్నిహిత్యం కోసం కృషి చేయండి. ఎందుకంటే స్వర్గవాసుల చివరి కర్మలు స్వర్గవాసుల కర్మల్లా ఉంటాయి. జీవితాంతం వారి కర్మలు ఎలా ఉన్నా సరే. అదే విధంగా నరక వాసుల చివరి కర్మలు నరకవాసుల కర్మల్లా ఉంటాయి. జీవితాంతం వారి కర్మలు ఎలా ఉన్నా సరే.'

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ తన రెండు చేతులపై సైగ చేసి, వాటిని ఉంచి, "మీ ప్రభువు దాసుల పనులను పూర్తి చేసి ఉన్నాడు. అంటే 'అయన ఒక వర్గం స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తుందని, మరో వర్గం నరకంలో ప్రవేశిస్తుందని నిర్ధారించుకొని ఉన్నాడు,'" (అష్ షూరా:42:7) అని అన్నారు. (తిరిగి - దృఢం - సహీహ్)

ఇబ్న్ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 99

99. దీనినే ఇబ్నె మాజహ్, అమ్ బిన్ షుబ్ అతని తండ్రి మరియు తాతల ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (ఇబ్నె మాజహ్:1/36 - హసన్)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.100

100. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఆదం అలైహిస్సలాం ను భూమిలోని వివిధ ప్రాంతాల నుండి తీసుకున్న పిడికెడు మట్టితో సృష్టించాడు. అంటే అన్ని రకాల మట్టి, ఎర్రమన్ను, తెల్లమన్ను మొదలైనవి తీసుకోవడం జరిగింది. అందువల్ల ఆదం సంతతి కూడా ఆ ప్రకారమే అంటే తెల్లగా, ఎర్రగా, నల్లగా, సున్నిత స్వభావులుగా, అపరిశుద్ధ స్వభావులుగా జన్మించారు." (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.101

101. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ మానవులను, జిన్నులను చీకటిలో సృష్టించాడు. ఆ తరువాత వారిపై తన కాంతిని వెదజల్లాడు. అందువల్ల అల్లాహ్ కాంతి లభించిన వారికి రుజుమార్గం లభిస్తుంది. అల్లాహ్ కాంతి లభించని వారికి మార్గభ్రష్టత వరిస్తుంది. అందువల్లే అల్లాహ్ జ్ఞానంపై కలం ఎండిపోయింది, అని అంటున్నాను." (అహ్మద్, తిర్మిజి)

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.102

102. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను అత్యధికంగా పఠించేవారు, "యా ముఖల్లిబల్ ఖులూబ్, సబ్బిత్ ఖల్బ్ అలా దీనిక." - 'ఓ హృదయాలను మళ్ళించే వాడా! నా హృదయాన్ని నీ ధర్మంపై స్థిరంగా ఉంచు,' నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'దైవప్రవక్తా! మేము మిమ్మల్ని, మీరు తీసుకువచ్చిన ధర్మాన్ని విశ్వసించాము. కాని తమరు మా విషయంలో భయపడి, (మేము ధర్మంపై స్థిరంగా ఉండాలని, మరియు ప్రజలకు నేర్పాలని) ఈ దుఆ చదువుతున్నారు. తమరి పాపాలన్నీ క్షమించబడ్డాయి కనుక తమకు దీని అవసరం లేదు,' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'అవును' అని సమాధానమిస్తూ, 'దాసుల హృదయాలు అల్లాహ్ రెండు చేతి వ్రేళ్ళ మధ్య [అంటే అల్లాహ్ ఆజ్జల్, అధికారంలో] ఉన్నాయి. అల్లాహ్ తాను కోరినట్లు వాటిని మళ్ళిస్తాడు, (అంటే విశ్వాసానికైనా, అవిశ్వాసానికైనా గురి చేస్తాడు) కాబట్టి విశ్వాసంపై నిలకడగా, స్థిరంగా ఉంచమని ప్రార్థిస్తూ ఉండాలి' అని అన్నారు. (తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.103

103. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "హృదయం మైదానంలో పడిఉన్న ఒక రెక్కవంటిది. దాన్ని గాలి అటూ ఇటూ మళ్ళిస్తూ ఉంటుంది." (అహమద్)

తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.104

104. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఈ నాలుగు విషయాలను విశ్వసించనంత వరకు ఎవడూ విశ్వాసి కాలేడు. 1. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని సాక్ష్యం ఇవ్వటం; 2. నేను (ముహమ్మద్ ﷺ) దైవప్రవక్తను, అని అల్లాహ్ నన్ను సత్యం ఇచ్చి పంపాడని విశ్వసించటం; 3. మరణాన్ని, మరణాంతరం మరల లేపబడడాన్ని విశ్వసించటం; 4. విధివ్రాతలోని అదృష్టం, దురదృష్టాలను విశ్వసించటం. (తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్)

అంటే ఈ 4 విషయాలను విశ్వసించిన వాడు పరిపూర్ణ విశ్వాసి అవుతాడు.

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.106

106. ఇబ్న్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "నా అనుచర సమాజంలో భూమి దిగబడి పోవటం, రూపాలు మారిపోవటం జరుగుతుంది. ఇది విధివ్రాత తిరస్కారుల్లో జరుగుతుంది." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.107

107. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఖద్రీయ్యహ్ (విధివ్రాత తిరస్కారులు) ఈ అనుచర సమాజంలోని మజూసీలు. వీరు వ్యాధికి గురైతే పరామర్శించడానికి వెళ్ళకండి, మరణిస్తే జనాజహ్ లో పాల్గొనకండి." (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.110

110. మతర్ బిన్ ఉకాం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఒక వ్యక్తి ఫలానా ప్రాంతంలో మరణించాలని నిర్ధారించినప్పుడు, దాని వైపు వెళ్ళే అవసరాన్ని కల్పిస్తాడు. అందువల్లే ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ అతడు దాని వైపునకు ప్రయాణం చేస్తాడు." (అహ్మద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.111

111. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! విశ్వాసుల బిడ్డల సంగతేమిటి? (అంటే బాల్యంలో మరణించిన విశ్వాసుల బిడ్డలు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారా? లేక నరకంలో ప్రవేశిస్తారా?)' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'వారు వారి తండ్రుల అనుసరణలో ఉంటారు (అంటే వారి విశ్వాస తండ్రులు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తే, వారి పిల్లలు కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు),' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'ప్రవక్తా! ఎటువంటి ఆచరణ లేకుండానేనా?' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'వారు ఏమి ఆచరించబోయేవారో అల్లాహ్ కు తెలుసు,' అని అన్నారు. మళ్ళీ నేను అవిశ్వాసుల బిడ్డలను గురించి ప్రశ్నిస్తూ, 'వారు స్వర్గంలో ఉంటారా లేక నరకంలో ఉంటారా?' అని అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'వారు వారి తండ్రులను అనుసరించి ఉంటారు. (అంటే వారి అవిశ్వాస తండ్రులు నరకంలో ప్రవేశిస్తే, వారి బిడ్డలు కూడా నరకంలో ప్రవేశిస్తారు),' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'ప్రవక్తా! ఎటువంటి ఆచరణ లేకుండానేనా?' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'వారు ఏమి ఆచరించబోయేవారో అల్లాహ్ కు తెలుసు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.112

112. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సజీవంగా బిడ్డలను ఖననం చేసేవారు చేయమని ఆదేశించే వారూ ఇరువురూ నరకవాసులే." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.115

115. ఇబ్ను డైలమీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఉబై బిన్ కాబ్ వద్దకు వచ్చి, అతనితో, 'విధివ్రాతను గురించి నా మనసులో అనేక అనుమానాలు జనించాయి. నా అనుమానాలు తొలగిపోయేలా నాకేదైనా 'హదీసు' వినిపించండి,' అని అన్నాను. దానికి అతను, 'ఒకవేళ అల్లాహ్ ఆకాశంలో ఉన్న వారిని, భూమిపై ఉన్నవారిని శిక్షిస్తే, అల్లాహ్ ఎంత మాత్రం

అత్యాచారి కాడు. అంటే భూమ్యాకాశాల వారందరినీ శిక్షకు గురి చేసే అల్లాహ్ ను ఎంతమాత్రం, 'అత్యాచారి' అని అనలేము. ఒకవేళ దయ చూపితే, ఇది వారి ఆచరణతో ఎటువంటి సంబంధం లేదు. ఒకవేళ నీవు ఉహుద్ కొండంత బంగారం దైవమార్గంలో ఖర్చు చేసినా, నీవు విధివ్రాతను విశ్వసించనంతవరకు దాన్ని స్వీకరించడు. ఇంకా నీవు బాగా గుర్తుంచుకో, నీకు చేరింది తప్పకుండా చేరుతుంది. అదే విధంగా నీకు చేరనిది, నీకు చేరదు. (అంటే సుఖ దుఖాలన్నీ ధనం, పేదరికం అన్నీ విధివ్రాతలోని భాగాలే). ఇందులో ఎవరి కృషి ప్రయత్నాలు లేవు. ఒకవేళ నీవు దీనికి వ్యతిరేకంగా భావిస్తూ మరణిస్తే, నరకంలో ప్రవేశిస్తావు" అని అన్నారు.

ఇబ్దు ధైలమీ కథనం: "నేను ఇబ్నె మసూద్ వద్దకు వచ్చాను. ఆయన కూడా ఇలాగే అన్నారు. ఆ తరువాత హుజైఫ్ బిన్ యమాన్ వద్దకు వచ్చాను. ఆయన్ను ఇలాగే అడిగాను. ఆయన కూడా ఇలాగే సమాధానమిచ్చారు. ఆ తరువాత నేను జైద్ బిన్ సాబిత్ వద్దకు వచ్చాను. ఆయన ప్రవక్త ﷺ ద్వారా ఇటువంటి 'హదీసు' ఉల్లేఖించారు. (అబూ దావూద్, అహ్మద్, ఇబ్న్ మాజహ్)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.116

116. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యక్తి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు వచ్చి, 'ఫలానా వ్యక్తి మీకు సలాం చెప్పాడు,' అని అన్నాడు. దానికి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'కాని అతడు ధర్మంలో ఏదో నూతన పద్ధతి ప్రారంభించినట్లు నాకు తెలిసింది. అంటే ధర్మంలో కల్పించాడని, విధివ్రాతను తిరస్కరిస్తున్నాడని తెలిసింది. ఒకవేళ అతడు నిజంగా అలా అయిపోతే నా సలాం అతనికి చేరవేయకు, ఎందుకంటే, నేను ప్రవక్త ﷺ ను, "నా అనుచర సమాజంలో లేదా ఈ అనుచర సమాజంలో భూమి దిగబడి పోవటం, రూపాలు మార్చివేయటం, విధివ్రాత తిరస్కారుల్లో జరుగుతుంది' అని అంటూ ఉండగా విన్నాను," అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.118

118. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఆదం అలైహిస్సలాం ను సృష్టించి, అతని వీపుపై తన చేత్తో నిమిరాడు. అప్పుడు అతని వీపు నుండి తీర్చుదినం వరకు సృష్టించబోయే వారందరి ప్రణాలు బయటపడ్డాయి. అనంతరం అల్లాహ్ వారందరి రెండు కళ్ళ మధ్య వెలుగు సృష్టించాడు. వారందరినీ ఆదం అలైహిస్సలాం ముందుపెట్టాడు. అప్పుడు ఆదం అలైహిస్సలాం, 'అల్లాహ్! వీరెవరు?' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు అల్లాహ్, 'వీరు నీ సంతానం' అని అన్నాడు. ఆదం అలైహిస్సలాం వారిలోని ఒక వ్యక్తి రెండు కళ్ళ మధ్య అధిక వెలుగు కలిగి ఉండటం చూసి, 'అల్లాహ్! ఇతనెవరు?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి అల్లాహ్, 'ఇతను నీ కుమారుడు దావూద్,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ఆదం అలైహిస్సలాం, 'అల్లాహ్! ఇతనికి ఎంత వయస్సు నిర్ణయించావు,' అని అన్నాడు. దానికి అల్లాహ్, '60 సంవత్సరాలు,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ఆదం అలైహిస్సలాం, 'ప్రభూ! నా వయస్సులో నుండి 40 సంవత్సరాలు ఇతని వయస్సులో చేర్చు,' అని విన్నవించుకున్నాడు.

ఆ తరువాత ఆదం అలైహిస్సలాం మరణ సమయం ఆసన్నమైనప్పుడు, ప్రణాలు తీసే దూత అతని వద్దకు వచ్చాడు. అప్పుడు ఆదం అలైహిస్సలాం, 'ఇంకా నలభై సంవత్సరాలు మిగిలి ఉన్నాయి,' అని అన్నాడు. దానికి ఆ దూత, 'తమరు మీ వయస్సులో నుండి 40 సంవత్సరాలు దావూద్ అలైహిస్సలాం కు ఇచ్చి వేసారుగా,' అని అన్నాడు. ఆదం అలైహిస్సలాం దాన్ని తిరస్కరించారు. అందువల్ల అతని సంతానం కూడా తిరస్కరిస్తుంది. ఆదం అలైహిస్సలాం మరచిపోయారు. నిషేధించిన చెట్టు ఫలాన్ని తిన్నారు. అతని సంతానం కూడా మరచి పోతుంది. పొరపాట్లకు గురవుతుంది," అని అన్నారు. **(తిర్మిజి)**

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.119

119. అబూ బర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఆదం ను సృష్టించి, అతని కుడి భుజం పై కొట్టాడు. అతన్నుండి తెల్లని ఆత్మలు వెలువడ్డాయి. అవి చీమల్లా ఉన్నాయి. ఆ తరువాత అతని ఎడమ భుజంపై కొట్టాడు. అతన్నుండి నల్లని ఆత్మలు వెలువడ్డాయి. వాళ్ళు బొగ్గుల్లా ఉన్నారు. అల్లాహ్ కుడి ప్రక్క వారిని స్వర్గం కోసం సృష్టించానని, నాకేమీ ఫరవాలేదు మరియు ఎడమ ప్రక్క ఉన్నవారిని నరకం కోసం సృష్టించానని కూడా నాకేమీ ఫరవాలేదు,' అని అన్నాడు. **(అహ్మద్)**

అహ్మద్ - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.120

120. అబూ నద్ర రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ అనుచరుల్లోని ఒకరు అనారోగ్యానికి గురయ్యారు. అతన్ని అబూ అబ్దుల్లాహ్ అని పిలిచేవారు. అతన్ని పరామర్శించటానికి అతని మిత్రులు వచ్చారు. అప్పుడతను ఏడుస్తున్నారు. అతని మిత్రులు, 'ఎందుకు ఏడుస్తున్నారు, ప్రవక్త ﷺ మీకు మీసాలు గీయించుకుంటూ ఉండమని, మిమ్మల్ని కలిసే వరకు దానిపై స్థిరంగా ఉండమని అన్నారుగా, ప్రవక్త మిమ్మల్ని కలుస్తారని శుభవార్త ఇచ్చారుగా, మరెందుకు ఏడుస్తున్నారు, ఏడవలసిన అవసరం లేదు,' అని అన్నారు. దానికి అబూ అబ్దుల్లాహ్, "అవును ప్రవక్త ﷺ ఇలాగే అన్నారు. కాని, ప్రవక్త ﷺ, 'అల్లాహ్ తన రెండు చేతుల పిడికిళ్ళు నింపుకొని, కుడి పిడికిలిలో ఉన్న వారిని స్వర్గం కోసం సృష్టించానని, ఎడమ చేతిలో ఉన్నవారిని నరకం కోసం సృష్టించానని, నాకేం ఫరవాలేదని అన్నాడని' కూడా అన్నారు. ఆ రెండు పిడికిళ్ళలో ఎందులో నేను ఉన్నానో నాకు తెలియదు. అందువల్లే నేను ఏడుస్తున్నాను" అని అన్నారు. (అహ్మద్)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధివ్రాత (తఖ్ఖీర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.121

121. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అరఫాత్ కు దగ్గరలో ఉన్న నోమాన్ ప్రంతంలో అల్లాహ్ ఆదం అలైహిస్సలాం సంతతి నుండి వాగ్దానం తీసుకున్నాడు. ఆదం అలైహిస్సలాం వీపు నుండి అతని సంతతిని తీసి అతని ముందు చీమల్లా పరచివేశాడు. ఆ తరువాత వారి ముందు నిలబడి, 'నేను మీ ప్రభువును కానా?' అని అన్నాడు. దానికి వారందరూ, 'అవును, తమరు మా ప్రభువులు,' అని అన్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్, 'మేము మీ నుండి వాగ్దానం ఎందుకు తీసుకున్నామంటే మీరు తీర్చుదినం నాడు, మాకు తెలియదని లేదా మా తాతముత్తాతలు అవిశ్వాసానికి పాల్పడితే, మేము వారిని అనుసరిస్తే, వారు చేసిన పాపాలకు మమ్మల్ని ఎందుకు శిక్షిస్తున్నారు' అని అనకుండా ఉండటానికి,' అని అన్నాడు. (అహ్మద్)

అహ్మద్ - ప్రమాణికం - హసన్

122. ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "వఇజ్ అఖజ రబ్బుక మిన్ బనీ ఆదమ మిన్ జుహూరిహిం జుర్రయత హుమ్...." (అల్ ఆరాఫ్,7:172) అనే ఆయతును గురించి ఇలా వ్యాఖ్యానించారు. "అల్లాహ్ ఆదం సంతతిని ఒక చోట చేర్చాడు. వారికి అనేక విధాలుగా మలచాడు. వారికి మాట్లాడే శక్తిని ప్రసాదించాడు. వారు మాట్లాడసాగారు. ఆ వెంటనే అల్లాహ్ వారి నుండి వాగ్దానం తీసుకున్నాడు. ఇంకా వారికి వారి పైనే సాక్షులుగా నిలబెట్టాడు. ఇంకా, 'నేను మీ ప్రభువును కానా?' అని అన్నాడు. దానికి వారు, 'నిస్సందేహంగా మీరే మా ప్రభువులు,' అని అన్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్, "నేను సప్తాకాశాలను, భూమిని మీ పై సాక్షులుగా నిలబెడుతున్నాను. ఇంకా మీ తండ్రి ఆదంను కూడా సాక్షిగా నిలబెడుతున్నాను. ఎందుకంటే మీరు తీర్పుదినంనాడు 'మాకు తెలియదు' అని అనకుండా ఉండటానికి. ఇప్పుడు తెలుసుకోండి! నేను తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. ఇంకా నా తప్ప ప్రభువులు కూడా ఎవరూ లేరు. మీరు నాకు ఎవరినీ సాటి కల్పించకండి. భవిష్యత్తులో నేను మీ వద్దకు ప్రవక్తలను పంపుతాను. వారు మీకు ఈ వాగ్దానాలను గుర్తు చేస్తారు. నేను నా గ్రంథాలను కూడా మీపై అవతరింపజేస్తాను," అని అన్నాడు. అది విని వాళ్ళందరూ, "నీవే మా ప్రభువు, నీవే మా ఆరాధ్యుడవు. నీవు తప్ప మాకు ప్రభువులెవరూ లేరు. ఇంకా నీవు తప్ప మాకు మరో ఆరాధ్యుడూ లేడు." ఆదం అలైహిస్సలాం సంతతి అంతా దీనిపై ప్రమాణం చేసింది. ఆదం అలైహిస్సలాం ను ఒక ఎత్తైన స్థలం పై నిలబెట్టి, అతని ముందు అతని సంతతిని ఉంచడం జరిగింది. ఆదం అలైహిస్సలాం తన సంతానాన్ని చూసుకోవాలని, అనంతరం ఆదం అలైహిస్సలాం తన సంతతిని చూసుకున్నారు. వారిలో ధనవంతులున్నారు. పేదవారు ఉన్నారు. అందమైనవారున్నారు. అందవికారులున్నారు. అది చూసి ఆదం అలైహిస్సలాం, ఓ ప్రభూ! "అందరిని సమానంగా ఎందుకు సృష్టించలేదు," అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి అల్లాహ్, "నాకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవడానికి. ఒక పరిస్థితి మరొకరు చూసి నాకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటారు. అందరిని సమానంగా సృష్టిస్తే కృతజ్ఞులై ఉండరు," అని అన్నాడు. ఆ తరువాత ఆదం అలైహిస్సలాం వారిలో వెలుగుతో నిండి ఉన్న ప్రవక్తలను చూశారు. వారిలో ఈసా అలైహిస్సలాం కూడా ఉన్నారు. అల్లాహ్ అతని ఆత్మను మర్యం అలైహిస్సలాం గర్భంలోకి పంపాడు. అది ఆమె నోటి ద్వారా ఆమె గర్భంలోనికి పంపబడిందని ఉబై బిన్ కాబ్ కు తెలియపరచటం జరిగింది." (అహ్మద్)

4. సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

మొదటి విభాగం

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - ముత్తఫఖున్ అలైహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.125

125. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సమాధిలో ముస్లింను, నీ ప్రభువు ఎవరు, నీ ప్రవక్త ఎవరని ప్రశ్నించినప్పుడు, అతడు నిస్సందేహంగా నా ప్రభువు అల్లాహ్ అని, ఆయన తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని, నిస్సందేహంగా ముహమ్మద్ ﷺ అల్లాహ్ ప్రవక్త అని సాక్ష్యం ఇస్తాడు. అదే ఈ ఆయతు అర్థం. విశ్వాసిని అల్లాహ్ సత్యవచనంపై స్థిరంగా ఉంచాడు. ఇహలోకంలో కూడా, పరలోకంలో కూడా. మరో ఉల్లేఖనంలో ప్రవక్త ﷺ ఈ ఆయత్: యు సబ్బి తుల్లాహు..." (ఇబ్రహీం, 14:27), సమాధి శిక్ష గురించి అవతరించబడిందని ప్రవచించారు. అంటే సమాధిలో శవాన్ని, 'నీ ప్రభువు ఎవరు?' అని ప్రశ్నించినప్పుడు, విశ్వాసి, 'నా ప్రభువు అల్లాహ్, నా ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ,' అని సమాధానం ఇస్తాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ - సహీహ్ - దృఢం

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.126

126. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నిస్సందేహంగా వ్యక్తిని సమాధిలో పెట్టి ప్రజలు తిరిగి వెళ్తుతూ ఉన్నప్పుడు, ఆ శవం వారి చెప్పుల శబ్దం వింటుంది. అతని వద్దకు ఇద్దరు దైవదూతలు వచ్చి, అతన్ని కూర్చోబెడుతారు. 'మీ దగ్గరకు ప్రవక్తగా పంపబడిన వ్యక్తి గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?' అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'అతను ﷺ అల్లాహ్ దాసులు, ఆయన ప్రవక్త,' అని సాక్ష్యం ఇస్తాడు. అప్పుడు వారు, 'నరకంలో ఉన్న నీ స్థానాన్ని చూడు, కాని నీవు విశ్వసించినందువల్ల, అల్లాహ్ నీకు స్వర్గంలో నివాసం ఏర్పాటు చేశాడు,' అని అంటారు. అప్పుడా వ్యక్తి స్వర్గ నరకాలలో ఉన్న తన రెండు నివాసాలను చూస్తాడు.

ఒకవేళ ఆ మృతుడు, అవిశ్వాసి లేదా కపటాచారి అయితే, అతన్ని కూడా ఈ విధంగానే ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. 'మీ వద్దకు ప్రవక్తగా పంపబడిన వ్యక్తి గురించి నీకు ఏం తెలుసు,' అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి అతడు, 'నాకేమీ తెలియదు, ప్రజలు అన్నదే నేను అనేవాడిని,' అని అంటాడు. అంటే కపటాచారి తనను రక్షించుకోవటానికి నేను ముస్లిం ను అనేవాడు. దాన్ని అర్థం చేసుకోలేదు, దాన్ని ఆచరించనూ లేదు. కేవలం ముస్లిములను చూసి అనేవాడు. అందువల్లే దైవదూతలు అడిగే ప్రశ్నలకు వాస్తవం నాకు తెలియదు.

ప్రజలు అన్నదే నేను అనేవాడిని. అప్పుడు ఆ వ్యక్తితో, 'నీవు బుద్ధీ జ్ఞానాలు ఉపయోగించలేదు, బుద్ధిమంతులను అనుసరించనూ లేదు,' అని అంటూ అతన్ని ఇనుప కడ్డీలతో కొడతారు. దానికి అతడు కేకలు పెడబొబ్బలు పెడతాడు. వాటిని మానవులు, జిన్నాతులు తప్ప అందరూ వింటారు. (బుఖారీ, ముస్లిం, పదాలు బుఖారీలోనివి).

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - ముత్తఫఖున్ అలైహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.127

127. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా చనిపోతే సమాధిలో ఉదయం, సాయంత్రం అతని నివాసాన్ని చూపెట్టటం జరుగుతుంది. అతడు స్వర్గవాసి అయితే స్వర్గం చూపెట్టటం జరుగుతుంది. నరకవాసి అయితే నరకం చూపెట్టడం జరుగుతుంది. ఇంకా అతనితో తీర్చుదినం వరకు ఇదే నీ నివాసం, తీర్చుదినం నాడు అల్లాహ్ నిన్ను మరల లేపుతాడని అంటారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - ముత్తఫఖున్ అలైహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.128

128. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ఆమె వద్దకు ఒక యూద స్త్రీ వచ్చింది. సమాధి శిక్ష గురించి ప్రస్తావించి, "ఆయిషా! నిన్ను అల్లాహ్ సమాధి శిక్ష నుంచి కాపాడు గాక!" అని అన్నది. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా ప్రవక్త ﷺ ను సమాధి శిక్షల గురించి అడిగారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, సమాధి శిక్షలు వాస్తవమే' అని అన్నారు. ఆ సంఘటన తరువాత ప్రవక్త ﷺ ప్రతి నమాజు తర్వాత సమాధి శిక్షల నుండి శరణు కోరేవారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.129

129. బైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ తన గాడిదపై బనీ నజ్జార్ తోటలోకి వెళుతున్నారు. మేము కూడా ఆయన వెంట ఉన్నాం. అకస్మాత్తుగా ఆ గాడిద భయంతో కంపించి గెంతసాగింది. ప్రవక్త ﷺ ను పడవేస్తుందన్నట్లుగా అనిపించింది. అక్కడ 5 లేక 6 సమాధులు ఉన్నట్లుగా తెలిసింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ అక్కడ ఉన్నవారితో, 'ఈ సమాధుల్లో ఉన్నవారు మీలో ఎవరికైనా తెలుసా?' అని అన్నారు. దానికి ఒక వ్యక్తి 'నాకు తెలుసు' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ అతనితో, 'వీరు ఏ స్థితిలో మరణించారు' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'తిరస్కారులుగా మరణించారు' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ అనుచర సమాజం సమాధుల్లో విచారించబడుతుంది. మీరు సమాధులలో శవాలను ఖననం చేయరనే భయం ఉండకపోతే, నేను వింటున్న సమాధి శిక్ష శబ్దాన్ని మీకు కూడా వినిపించమని అల్లాహ్ ను ప్రార్థించేవాడిని,' అని అన్నారు.

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ మా వైపు తిరిగి, "మీరు అగ్ని శిక్ష నుండి అల్లాహ్ ను శరణు కోరండి, అంటే అల్లాహ్ ను మిమ్మల్ని నరక శిక్ష నుండి రక్షించమని ప్రార్థించండి' అని హితబోధ చేశారు. అప్పుడు మేము, 'అల్లాహ్ ను అగ్ని శిక్ష నుండి శరణు కోరుతున్నాము,' అని అన్నాము. అప్పుడు మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు అల్లాహ్ ను సమాధి శిక్షల నుండి శరణు కోరండి' అని అన్నారు. అప్పుడు, 'మేము అల్లాహ్ ను సమాధి శిక్షల నుండి శరణు కోరుతున్నాము' అని అన్నాము. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు అల్లాహ్ ను అంతర్భాష్య ఉపద్రవాల నుండి శరణు కోరండి' అని అన్నారు. అప్పుడు అనుచరులు, 'మేము అంతర్భాష్య ఉపద్రవాల నుండి అల్లాహ్ ను శరణు కోరుతున్నాము' అని అన్నాము. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు దజ్జాల్ ఉపద్రవాల నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరండి' అని అన్నారు. మేము, 'అల్లాహ్ ను దజ్జాల్ ఉపద్రవాల నుండి శరణు కోరుతున్నాము,' అని అన్నాము. **(ముస్లిం)**

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి - ప్రమాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్షనిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.130

130. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "శవాన్ని సమాధిలో ఉంచిన తరువాత, అతని వద్దకు నీలి కన్నులు గల ఇద్దరు నల్లని దైవదూతలు వస్తారు. ఒకరి పేరు మున్కర్, మరొకరి పేరు నకీర్. వారిద్దరూ శవాన్ని, 'మీ వద్దకు ప్రవక్తగా పంపబడిన ఆ వ్యక్తి గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటి,' అని అడుగుతారు. ఒకవేళ అతడు విశ్వాసి అయితే, "అతను ﷺ అల్లాహ్ దాసులు మరియు ఆయన ప్రవక్త. 'నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని, ముహమ్మద్ ﷺ అల్లాహ్ దాసులు మరియు ఆయన ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను' అని అంటాడు. అది విని ఆ ఇద్దరు దైవదూతలు, 'నీవు ఇలా సమాధానం ఇస్తావని మాకు ముందే తెలుసు,' అని అంటారు. ఆ తరువాత

అతని సమాధిని అన్ని వైపుల నుండి 70 గజాల దూరం విశాల దృఢం పరచటం జరుగుతుంది. ఇంకా దాన్ని వెలుగుతో నింపటం జరుగుతుంది. ఇంకా అతన్ని, 'నీవు సుఖంగా నిద్రపో' అని అనటం జరుగుతుంది.

అప్పుడా వ్యక్తి, 'నేను నా కుటుంబం వారి వద్దకు వెళ్లి, సమాధి విషయాలను గురించి చెప్పాలనుకుంటున్నాను,' అని అంటాడు. దానికి దైవదూతలు, 'నీవు వెళ్లి కూతురిలా నిద్రపో. ఆమెను అందరికన్నా అధికంగా ప్రేమించే వాడే ఆమెను లేపగలడు.' చివరికి అల్లాహ్ అతన్ని అతని చోటు నుండి లేపుతాడు. అంటే తీర్చుదినం వరకు సుఖంగా నిద్రపో' అని అంటారు.

ఒకవేళ ఆ వ్యక్తి కపటాచారి అయితే, దైవదూతల ప్రశ్నలకు, 'ప్రజలు అన్నదే నేనూ అనే వాడిని, వాస్తవం నాకు తెలియదు,' అని అంటాడు. దానికి ఆ ఇద్దరు దైవదూతలు, 'నీవు ఇటువంటి సమాధానం ఇస్తావని మాకు ముందే తెలుసు,' అని అంటారు. ఆ వెంటనే భూమిని అన్ని వైపుల నుండి వత్తిడి చేయమని ఆదేశించడం జరుగుతుంది. ఫలితంగా అతని ప్రక్కచెముకలు విరిగి పోతాయి. అతడు నితంతరం ఆ శిక్షకు గురవుతూనే ఉంటాడు. చివరికి తీర్చు దినం నాడు లేపబడుతాడు." (తిరిజి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్షనిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.131

131. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సమాధిలోని శవం వద్దకు ఇద్దరు దైవదూతలు వస్తారు, శవాన్ని లేపి కూర్చోబెడుతారు. అనంతరం ఆ ఇద్దరూ అతన్ని, 'నీ ప్రభువు ఎవరు?' అని అంటారు. ఆ వ్యక్తి విశ్వాసి అయితే, 'నా ప్రభువు అల్లాహ్,' అని సమాధానం ఇస్తాడు. మళ్ళీ వారిద్దరూ, 'నీ ధర్మం ఏమిటి?' అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'నా ధర్మం ఇస్లాం' అని అంటాడు. మళ్ళీ ఆ దైవదూతలు, 'మీ వద్దకు పంపబడిన ఆ వ్యక్తి ఎవరు?' అని అంటారు. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'అతను అల్లాహ్ ప్రవక్త,' అని సమాధానం ఇస్తాడు. దానికి ఆ దైవదూతలు, 'నీకీ విషయాలు ఎలా తెలిశాయి?' అని అంటారు. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'నేను దైవగ్రంథాన్ని చదివాను. అల్లాహ్ ను విశ్వసించాను. ఇంకా దాన్ని ధృవీకరించాను' అని అంటాడు.

ఈ ఆయతు అంటే: "యుసబ్బితుల్లాహు...." - అల్లాహ్ విశ్వాసుల పవిత్ర వచనాన్ని స్థిరంగా ఉంచుతాడు. ఆ తరువాత ఆకాశం నుండి, 'నా దాసుడు సత్యం పలికాడు, అతడి కోసం స్వర్గం పడకను పరచండి, స్వర్గ దుస్తులు తొడిగించండి, ఇంకా అతని కోసం స్వర్గ కిటికీలు తెరవండి,' అని పిలుపునివ్వటం జరుగుతుంది. అనంతరం స్వర్గ కిటికీలు తెరవటం

జరుగుతుంది. వాటి ద్వారా ఆహ్లాదకరమైన గాలి, సువాసన వస్తూ ఉంటుంది. కనుచూపు మేరకు అతని సమాధి విశాల పరచ బడుతుంది.

ఒకవేళ అవిశ్వాసి అయితే, అతని ఆత్మ అతని శరీరంలోకి రప్పించబడుతుంది. అతని వద్దకు ఇద్దరు దైవదూతలు వచ్చి అతన్ని కూర్చోబెడతారు. 'నీ ప్రభువు ఎవరు?' అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికతడు, 'నాకు తెలియదే' అని వాపోతాడు. మళ్ళీ ఆ దైవదూతలు, 'నీ ధర్మం ఏది?' అని అడుగుతారు. దానికా వ్యక్తి, 'నాకు తెలియదే' అని విచారిస్తాడు. మళ్ళీ వారిద్దరూ, 'మీ వైపునకు పంపబడిన ఆ వ్యక్తి గురించి నీకేం తెలుసు?' అని అడుగుతారు. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'నాకు తెలియదే, ఏం చేయను!' అని అంటాడు. అప్పుడు ఆకాశం నుండి, 'వీడు అబద్ధాల కోరు, వీడి కోసం అగ్ని పడక పరచండి, వీడికి అగ్ని దుస్తులు ధరించండి, ఇంకా వీడి కోసం నరక కిటికీలు తెరవండి,' అని పిలుపునివ్వడం జరుగుతుంది. అనంతరం నరక కిటికీలు తెరవబడతాయి. దాని ద్వారా వేడి గాలులు, దుర్వాసన వస్తూ ఉంటాయి. ఇంకా అతని కోసం అతని సమాధి ఇరుకుగా చేయబడుతుంది. అన్ని వైపుల నుండి వత్తిడి వల్ల ప్రక్కటేముకలు విరిగి చిందర వందర అయిపోతాయి. ఇంకా అతనిపై అంధుడు, చెవిటివాడైన దైవదూత నియమించబడుతాడు. అతని వద్ద ఇనుప గద ఉంటుంది. ఒకవేళ దానితో గుట్టను కొడితే అది పిండి అయిపోతుంది. దానితో అతన్ని కొట్టడం జరుగుతుంది. దానికి అతడు కేకలు, పెడబొబ్బలు ప్రారంభిస్తాడు. అతని కేకలు మానవులు, జిన్నాతులు తప్ప మిగతా ప్రాణులన్నీ వింటాయి. ఆ దెబ్బలకు అతడు పిండి పిండి అయిపోతాడు. మళ్ళీ అతన్ని సజీవపరచటం జరుగుతుంది. తీర్పు దినం వరకు ఇలాగే జరుగుతూ ఉంటుంది." (అబూ దావూద్)

తిర్కిజి - దృఢం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.132

132. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను ఏదైనా సమాధి వద్ద నిలబడితే, చాలా సేపు వరకు కన్నీరు కార్చుతూ ఉండేవారు. చివరికి అతని గడ్డం తడిసి ముద్దైపోయేది. అతన్ని, "తమరు స్వర్గ నరకాల గురించి ప్రస్తావిస్తే ఏడ్వరు, మరి సమాధులను చూస్తే ఎందుకు ఏడుస్తున్నారు?" అని అడగటం జరిగింది. దానికి ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'సమాధి పునరుజ్జాన దశలలో మొదటి దశ, ఈ దశను దాట గలిగితే తరువాత అంతా సులభమే, ఒకవేళ ఈ దశను దాటలేకపోతే, తరువాత అన్నీ కష్టాలే, సమాధికంటే భయంకరమైన దృశ్యం నేనెప్పుడూ చూడలేదు, అంటే సమాధి శిక్షల దృశ్యం చాలా భయంకరంగా ఉంటుంది,' అని ప్రవక్త ﷺ ప్రవచించారు,' అని ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు సమాధానం ఇచ్చారు. (తిర్కిజి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.133

133. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, శవాన్ని ఖననం చేసిన తరువాత సమాధి వద్ద నిలబడి ప్రజలతో, "మీ సోదరుని క్షమాపణ కోసం ప్రార్థించండి, అతడు స్థిరంగా ఉండటానికి ప్రార్థించండి. ఎందుకంటే ఇప్పుడు అతడిని ప్రశ్నించటం జరుగుతోంది," అని అనేవారు." (అబూ దావూద్)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.136

136. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సాద్ బిన్ ముఆజ్ ఎటువంటి వ్యక్తి అంటే అతని ఆత్మ ఆకాశంపై చేరగానో, అల్లాహ్ సింహాసనం సంతోషంతో ఊగసాగింది. ఇంకా ఆకాశద్వారాలు తెరువబడ్డాయి. ఇంకా 70 వేల మంది దైవదూతలు అతని జనాజాలో వచ్చారు. అయినప్పటికీ అతని సమాధి అతని కోసం ఇరుకైపోయింది. ఆ తరువాత విశాల పరచబడింది." (నసాయి)

సహీహ్ బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.137

137. అస్మా బింత్ అబూ బక్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రసంగించటానికి నిలబడ్డారు. మానవులను పరీక్షించే సమాధి ఉపద్రవాలను గురించి పేర్కొన్నారు. ప్రవక్త ﷺ దీన్ని గురించి మాట్లాడిన తరువాత, అక్కడున్న వారు ఏడ్వసాగారు. (బుఖారీ)

నసాయిలో ఈ భాగం అధికంగా ఉంది. అస్మా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రజల ఏడుపులు, కేకలవల్ల నేనుప్రవక్త ﷺ మాటలను సరిగా వినలేకపోయాను. ప్రజల ఏడుపులు, కేకలు తగ్గిన తర్వాత నా ప్రక్కనే కూర్చున్న ఒక వ్యక్తిని, "ప్రవక్త ﷺ ఏం ఉపదేశించారు" అని అడిగాను. దానికి ఆ వ్యక్తి 'ప్రవక్త ﷺ సమాధుల్లో మిమ్మల్ని, దజ్ఝాల్ కాలంలో ఉపద్రవాలకు గురి చేసి

పరీక్షించినట్లు పరీక్షించడం జరుగుతుందని, నా వద్దకు దైవవాణి వచ్చిందని" అన్నారని" అన్నాడు.

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధి శిక్ష నిరూపణ (సాక్ష్యాధారాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.139

139. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "శవాన్ని సమాధిలో చేర్చిన తర్వాత, ఒకవేళ విశ్వాసి అయితే, నిశ్చింతగా లేచి కూర్చుంటాడు. ఏమాత్రం విచారానికి, ఆందోళనకు గురి కాడు. అనంతరం అతన్ని, 'నీవు ఏ ధర్మంలో ఉండేవాడవు' అని ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. దానికి అతడు, 'నేను ఇస్లాం ధర్మాన్ని అవలంబించేవాడిని' అని సమాధానం ఇస్తాడు. మళ్ళీ అతన్ని, 'ఆ వ్యక్తి గురించి నీకేం తెలుసు?' అని ప్రశ్నిస్తారు. అతడు, 'అతను (ముహమ్మద్ ﷺ), అల్లాహ్ ప్రవక్త' అని అంటాడు. అల్లాహ్ వద్ద నుండి అతను స్పష్టమైన నిదర్శనాలు తీసుకుని వచ్చారు. మేము వాటిని ధృవీకరించాము' అని అంటాడు. మళ్ళీ అతణ్ణి, 'నీవు అల్లాహ్ ను చూశావా?' అని ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'ప్రపంచంలో అల్లాహ్ ను ఎవరూ చూడలేరు' అని అంటాడు. అనంతరం నరక కిటికీ తెరువబడుతుంది. అతడు దాని వైపు చూస్తాడు. భయంకరమైన అగ్ని జ్వాలలో కూడుకుని ఉంటుంది. అతనితో, 'నరకం చూడు, అల్లాహ్ నిన్ను దీన్నుండి రక్షించాడు.' ఆ తరువాత స్వర్గం కిటికీ తెరువబడుతుంది. అతడు స్వర్గాన్ని, అందులో ఉన్న అనుగ్రహాలను చూసి సంతోషం వ్యక్తం చేస్తాడు. అప్పుడతనితో, 'ఇదే నీ నివాసం, ఎందుకంటే నీవు దృఢమైన విశ్వాసంతో ఉండేవాడవు. దానిపైనే నీ మరణం సంభవించింది. ఇన్ షా అల్లాహ్ దీనిపైనే అల్లాహ్ నిన్ను మరల లేపటం జరుగుతుంది' అని అంటారు.

అవిశ్వాసులు, కపటాచారులు ఆందోళనకరమైన, విచారకరమైన పరిస్థితిలో లేచి కూర్చుంటారు. వారిని, 'నీవు ఏ ధర్మం పై ఉండేవాడవు' అని ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. దానికి అతడు, 'నాకు తెలియదు' అని అంటాడు. ఆ తరువాత, 'మీ వద్దకు పంపబడిన వ్యక్తి గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటి,' అని అతన్ని ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. దానికతడు, 'ప్రజలు అంటూ ఉండగా విన్నదే నేను అనే వాడిని' అని సమాధానం ఇస్తాడు. అనంతరం అతని కోసం స్వర్గ కిటికీలు తెరువబడుతాయి. అతడు స్వర్గాన్ని, అందులో ఉన్న అనుగ్రహాలను చూస్తాడు. అప్పుడతనితో, 'ఈ స్వర్గాన్ని చూడు. అల్లాహ్ దీన్నుండి నిన్ను దూరం చేశాడు. ఇప్పుడు నీవు స్వర్గంలో ప్రవేశించలేవు,' అని చెప్పటం జరుగుతుంది. అతని కోసం నరక కిటికీలు తెరువబడుతాయి. అతడు నరకాన్ని చూస్తాడు. దాని జ్వాలలు ఒకదాన్ని ఒకటి చుట్టుముట్టి ఉన్నాయి. అతనితో, 'ఈ నరకమే నీ నివాసం. నీవు ఇహలోకంలో అనుమానించేవాడవు, అనుమానంపైనే మరణించావు. ఇన్ షా అల్లాహ్

తీర్చుదినం నాడు ఈ అనుమానం పైనే మరల లేపబడతావు,' అని అంటారు. (ఇబ్నె మాజహ్)

5. కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

మొదటి భాగం

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.140

140. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరు ఇస్లాంలో లేని విషయాన్ని కల్పిస్తారో అది రద్దు చేయబడుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.141

141. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అన్నిటికంటే పవిత్రమైనది అల్లాహ్ గ్రంథం, ఇంకా అన్ని మార్గాల కంటే సరైన మార్గం ముహమ్మద్ ﷺ మార్గం, ఇంకా అన్నిటికంటే నీచమైనవి ధర్మంలో కల్పించే కార్యాలు. ప్రతి కల్పితం మార్గభ్రష్టత్వం." (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.142

142. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ దృష్టిలో ముగ్గురు వ్యక్తులు పరమ నీచులు. వీరి పట్ల అల్లాహ్ ఆగ్రహం కలిగి ఉంటాడు, 1. 'హారం

హద్దుల్లో అవిధేయతకు పాల్పడినవాడు, 2. ఇస్లాంలో అజ్ఞానకాలపు మూఢచారాలను అన్వేషించేవాడు, 3. ఒక వ్యక్తిని అన్యాయంగా హత్య చేసిన వాడు." (బుఖారీ)

సహీహ్ బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.143

143. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'నా అనుచర సమాజంలోని ప్రతి వ్యక్తి స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తాడు. కాని తిరస్కరించినవాడు తప్ప,' అని అన్నారు. దానికి అనుచరులు, 'ఎవరు తిరస్కరించారు' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నన్ను అనుసరించిన వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. ఇంకనన్ను అనుసరించనివారు నన్ను తిరస్కరించినట్లే,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

సహీహ్ బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.144

144. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు దైవదూతల బృందం వచ్చింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నిద్రపోతున్నారు. ఆ దైవదూతలు పరస్పరం, 'ఇతన్ని గురించి ఒక ఉదాహరణ ఉంది. ఆ ఉదాహరణను వివరించండి,' అని అన్నారు. కొంత మంది దైవదూతలు, 'అతను ﷺ పడుకున్నారు, ఎలా వినగలరు' అని అన్నారు. మరికొంత మంది దైవదూతలు, 'అతని కళ్ళు పడుకొని ఉన్నాయి, కాని హృదయం మాత్రం మేల్కొనే ఉంది, మీరు వివరించండి, అతను అర్థం చేసుకుంటాడు,' అని అన్నారు. అప్పుడు వారు ఇలా అన్నారు, "అతని ఉదాహరణ ఎలా ఉందంటే ఒక వ్యక్తి ఇల్లు నిర్మించాడు, ప్రజలను విందుకు ఆహ్వానించేందుకు ఏర్పాట్లు చేసాడు. ప్రజలను పిలవడానికి ఒక వ్యక్తిని పంపాడు. అతడు అందరినీ ఆహ్వానిస్తున్నాడు. అతని పిలుపును స్వీకరించినవారు అతని వెంట వస్తారు, ఆ ఇంట్లోకి ప్రవేశిస్తారు, విందు ఆరగిస్తారు. ఎవరు అతని పిలుపును తిరస్కరిస్తారో, వారు ఆ ఇంట్లో ప్రవేశించరు, విందు ఆరగించరు.' కొంత మంది దైవదూతలు, 'చాలా ఉత్తమ ఉదాహరణ, కాని దాన్ని విడమరచి చెప్పండి, అతను బాగా అర్థం చేసుకుంటారు,' అని అన్నారు. కొంత మంది దైవదూతలు, 'అతను పడుకున్నారు, ఏం అర్థం చేసుకుంటారు,' అని అన్నారు. మరికొంత మంది, 'అతని కళ్ళు పడుకున్నాయి, కాని హృదయం మేల్కొనే ఉంది,' అని అన్నారు. అప్పుడు వారు, 'ఆ ఇల్లు స్వర్గం, దాన్ని నిర్మించిన వాడు అల్లాహ్.

అల్లాహ్ పిలవటానికి ముహమ్మద్ ﷺ ను పంపాడు. ముహమ్మద్ ﷺ కు విధేయత చూపిన వారు అల్లాహ్ కు విధేయత చూపినట్టే. వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు, ఇంకా అక్కడి అనుగ్రహాలను తింటారు. ముహమ్మద్ ﷺ ను తిరస్కరించినవారు అల్లాహ్ ను తిరస్కరించినట్టే. వారు స్వర్గంలో ప్రవేశించరు. అక్కడి అనుగ్రహాలను తినరు. ముహమ్మద్ ﷺ ప్రజలను విశ్వాసులుగా, అవిశ్వాసులుగా వేరు పరిచేవారు. (బుఖారీ)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.145

145. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ముగ్గురు వ్యక్తులు ప్రవక్త ﷺ ఆరాధనలను గురించి తెలుసుకోవడానికి ప్రవక్త ﷺ భార్యల వద్దకు వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ ఆరాధనలను గురించి వారికి తెలియపరచటం జరిగింది. వారు దాన్ని చాలా చిన్న విషయంగా, అల్పమైనదిగా భావించి, పరస్పరం, 'ప్రవక్త ﷺ కు మనమెక్కడ సమానం కాగలము. అల్లాహ్ అతని ముందూ వెనుకా పాపాలన్నీ క్షమించివేశాడు,' అని అన్నారు. వారిలో ఒకరు, 'నేను రాత్రంతా నమాజులు చదువుతాను,' అని అన్నాడు. మరో వ్యక్తి, 'నేను పగలంతా ఉపవాసం ఉంటాను, ఉపవాసాన్ని విరమించను,' అని అన్నాడు. మూడవ వ్యక్తి, 'నేను ఎల్లప్పుడూ స్త్రీలకు దూరంగా ఉంటాను, ఎన్నడూ పెళ్లి చేసుకోను,' అని అన్నాడు. ఇంతలో ప్రవక్త ﷺ వచ్చారు. వారిని, "మీరు ఇలా, ఇలా అన్నారా?" అని అడిగారు. ఇంకా, "నేను అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను, నేను అల్లాహ్ కు మీకంటే అధికంగా భయపడుతాను. ఇంకా మీ అందరికంటే అధిక దైవభీతి కలవాడను కూడా. అయినప్పటికీ ఉపవాసాలు పాటిస్తున్నాను, విరమిస్తున్నాను, నమాజులు చదువుతున్నాను, నిద్రపోతున్నాను కూడా. స్త్రీలను పెళ్లి కూడా చేసుకున్నాను. ఇవన్నీ నా సాంప్రదాయాలు. నా సాంప్రదాయాలను తిరస్కరించినవారు నా మార్గంపై లేరు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.146

146. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక పని చేసారు. ఆ పని చేయడానికి అనుమతి కూడా ఇచ్చారు. కాని కొందరు దాన్ని చేయలేదు. ప్రవక్త ﷺ కు ఈ విషయం తెలిసింది. ప్రవక్త ﷺ ప్రసంగించారు. 'దైవస్తోత్రం తరువాత, వారికి ఏమయింది? నేను చేసిన

పనిని వారెందుకు చేయడం లేదు, దాన్ని అసహ్యించుకుంటున్నారు. అల్లాహ్ సాక్షి! నాకు దైవ ప్రీతి గురించి అందరికంటే బాగా తెలుసు. అందరికంటే అధికంగా అల్లాహ్ కు భయపడుతాను,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.147

147. రాఫే బిన్ ఖదీజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా వచ్చిన తరువాత, అక్కడి ప్రజలను ఖర్జూరపు చెట్లలో జతకడుతున్నట్లు చూశారు. ప్రవక్త ﷺ, 'మీరేం చేస్తున్నారు,' అని అడిగారు. దానికి వారు, 'మేము చాలా కాలం నుండి ఇలాగే చేస్తున్నాము,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మీరిలా చేయకుండా ఉంటే బాగుంటుంది,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ మాటలు విని అలా చేయడం మానివేశారు. దానివల్ల ఆ సంవత్సరం తక్కువ పంట పండటాన్ని గురించి ప్రవక్త ﷺ కు తెలియపరిచారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నేను మీలాంటి మానవుణ్ణి. నేను మీకు ఏదైనా ధార్మిక ఆదేశం ఇస్తే దాన్ని స్వీకరించండి. ఏదైనా విషయం గురించి నా అభిప్రాయం తెలిపితే దాన్ని స్వీకరించడం మాత్రం తప్పనిసరి కాదు. ఎందుకంటే నేను కూడా మీలాంటి మానవుణ్ణి,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.148

148. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నేను నాకు ఇచ్చి పంపబడిన ధర్మం ఉదాహరణ ఎలా ఉందంటే, ఒక వ్యక్తి తన జాతి వారి వద్దకు వచ్చి, 'ఓ నా జాతి ప్రజలారా! శత్రు సైన్యాన్ని నేను నా కళ్ళారా చూశాను, నేను మిమ్మల్ని శత్రువును గురించి హెచ్చరిస్తున్నాను. మీ శ్రేయాన్ని కోరుతూ మిమ్మల్ని భయపెడుతున్నాను. ఆ శత్రువు రాక ముందే మిమ్మల్ని మీరు రక్షించుకోవటానికి ప్రయత్నించండి,' అని అన్నాడు. అతని జాతిలోని కొంత మంది అతని మాటలు విని తమ రక్షణ ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. రాత్రికి రాత్రి అక్కడి నుండి పారిపోయారు. శత్రువు నుండి తప్పించుకున్నారు. మరికొందరు అతన్ని అసత్య వాదిగా భావించి, తెల్లవారే వరకు తమ పడకలపై పడుకున్నారు. ఉదయం శత్రు సైన్యం వారిపై విరుచుకుపడింది. వారిని సర్వ నాశనం చేసి వేసింది. వారి సంతతిని సమాప్తం చేసింది. సరిగ్గా ఈ విషయమే నా మాట విన్న వారికి

వర్తిస్తుంది. ఒకడు, నేను అల్లాహ్ వద్ద నుండి తీసుకువచ్చిన ఆదేశాలను పాటిస్తూ, విధేయత చూపుతూ గడుపుతాడు. మరో వ్యక్తి నేను అల్లాహ్ వద్ద నుండి తీసుకువచ్చిన ఆదేశాలను, ఉపదేశాలను, నన్ను అసత్య వాదిగా భావించి తిరస్కరిస్తాడు, అంగీకరించడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

**మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.149**

149. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా ఉదాహరణ ఒక వ్యక్తిని పోలి ఉంది. 'అతడు మంట రాజేశాడు. దానివల్ల ఆ పరిసర ప్రాంతమంతా వెలుగుతో నిండిపోయింది. చుట్టుప్రక్కల ఉన్న ఈగలు, కీటకాలు వచ్చి ఆ మంటలో పడసాగాయి. అది చూసి ఆ వ్యక్తి రక్షించ సాగాడు, కాని అవి అతన్ని అధిగమించాయి. అవి ఆ మంటలో పడసాగాయి. అదే విధంగా నేను మిమ్మల్ని పట్టుకొని ఆ మంట నుండి రక్షిస్తున్నాను. కాని మీరు ఆ మంటలో పడుతూనే ఉన్నారు.'" (బుఖారీ, ముస్లిం)

కాని ముస్లిం ఉల్లేఖనంలో చివరన, ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు, "నాదీ, మీదీ ఉదాహరణ ఎలా ఉందంటే, నేను మీ నడుమును పట్టుకొని ఉన్నాను - మీరు నరకంలో పడకూడదని - కాని మీరు నన్ను అధిగమించి నరకంలో ప్రవేశిస్తున్నారు." (ముస్లిం)

అదే విధంగా అవిశ్వాసులు, అవిధేయులు తమ మూర్ఖత్వం వల్ల నరకానికి పోయే పని చేసి నరకానికి గురవుతారు. ప్రవక్త ﷺ మాట వింటే ఎన్నడూ నరకంలో పడేవారు కాదు.

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

**మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.150**

150. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నాకు ఇచ్చి పంపబడిన రుజుమార్గం, ధర్మం, కుండపోతగా కురిసే వర్షం వంటిది. అది భూమిపై వివిధ ప్రాంతాల్లో పడుతుంది. సారవంతమైన భూమిపై కురిసింది. దానివల్ల అక్కడ పచ్చ దనం, పంటలు, ఆహార ధాన్యాలు పండాాయి. ఆ వర్షం బంజరు భూమిపై కూడా పడింది. ఆ భూమి నీటిని నిలువ చేసింది. దానివల్ల ప్రజలకు లాభం కలిగింది. ప్రజలు త్రాగారు, త్రాపించారు, పంటలు పండించారు. ఈ వర్షం రాతి నేలపై కూడా కురిసింది. అది నీటిని ఆపి

ఉంచలేదు, పంటలు పండించలేదు. సరిగ్గా ఇలాగే, ఒక వ్యక్తి అల్లాహ్ ధర్మాన్ని అర్థం చేసుకున్నాడు. అల్లాహ్ ఆ ధర్మం ద్వారా అతనికి లాభం చేకూర్చాడు. అతను నేర్చుకున్నాడు, ఇతరులకు నేర్పించాడు. మరో వ్యక్తి దైవధర్మం వైపు తల ఎత్తి చూడనైనా చూడలేదు. ఇంకా అల్లాహ్ రుజుమాఠాన్ని అంటే నేను తీసుకువచ్చిన ధర్మాన్ని స్వీకరించలేదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.151

151. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "హువల్లజీ అన్ జల అలైకల్ కితాబ మిన్ఘు ఆయాతున్ ముహ్కమాత్" నుండి "వమా యజ్జక్కరు ఇల్లా ఊలుల్ అల్బాబ్" - వరకు పఠించారు [ఆలె ఇమాన్, 3:7]. ఈ ఆయతును పఠించిన తరువాత, "ఆయిషా! అస్ఫష్ఠమైన వాటి వెంటపడే వారిని నువ్వు చూస్తే, (వారి పేరు అల్లాహ్ తాలా, మార్గభ్రష్టులైన వారిలో వ్రాశాడనుకో), నిన్ను నీవు వారి నుండి కాపాడుకో!" అని అన్నారు. ముస్లిం ఉల్లేఖనంలో, "పరస్పరం పోలి ఉన్న ఆయాతుల వెంట పడేవారిని అల్లాహ్ భ్రష్టుత్వానికి గురి చేస్తాడు. వారికి దూరంగా ఉండాలి" అని ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.152

152. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ఒకరోజు మధ్యాన సమయాన నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్లాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఇద్దరు వ్యక్తుల మాటల శబ్దం విన్నారు. ఒక ఆయతు విషయంలో పరస్పరం విమర్శించుకుంటున్నారు. వెంటనే ప్రవక్త ﷺ మా వద్దకు వచ్చారు. ఆయన ﷺ ముఖవర్చుస్సు ఆగ్రహంతో నిండి ఉంది. ప్రవక్త ﷺ, "మీ పూర్వీకులు దైవగ్రంథం విషయంలో భేదాభిప్రాయాలకు గురికావటం వల్లనే నాశనం చేయబడ్డారు," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.153

153. సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముస్లిములలో అందరికంటే నేరస్తులు, పాపాత్ములు ఎవరంటే, నిషిద్ధం కాని విషయం గురించి గుచ్చి గుచ్చి ప్రశ్నలు వేసేవారు. కాని గుచ్చి గుచ్చి ప్రశ్నించటం వల్ల ఆ విషయం నిషిద్ధం అయిపోయింది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.154

154. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రళయానికి సమీపకాలంలో అసత్య వాదులు, దుర్మార్గులూ జన్మిస్తారు. మీకు విచిత్రమైన హదీసులను వినిపిస్తారు. మీరూ మీ పూర్వీకులు వాటిని విని ఉండరు. కనుక మీరు ఇటువంటి వారికి దూరంగా ఉండండి. వారిని మీ దగ్గరకు రానివ్వకండి. వారు మిమ్మల్ని మార్గబ్రష్టత్వానికి గురిచేయకుండా ఉండటానికి, ఉపద్రవాలకు గురిచేయకుండా ఉండటానికి." (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.155

155. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: గ్రంథ ప్రజలు అంటే యూదులు తమ గ్రంథాన్ని ఇబ్రాహీం భాషలో పఠించేవారు. ముస్లిముల ముందు దాని అనువాదం, వ్యాఖ్యానం అరబీ భాషలో వివరించేవారు. అది తెలిసిన ప్రవక్త ﷺ తన అనుచరులకు, "మీరు ధృవీకరించండి లేదా తిరస్కరించండి. మీరు కేవలం, 'మేము అల్లాహ్ ను ఆయన అవతరింపజేసిన దాన్ని విశ్వసించాము' (అల్ బఖరహ్, 2:136) అని పలకండి, అని ఉపదేశించారు." (బుఖారీ)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.156

156. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక వ్యక్తి అసత్యం పలకడానికి, విన్న ప్రతి విషయం (పరిశోధించకుండా) చెప్పటమే చాలు." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.157

157. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా కంటే ముందు ప్రవక్తలకు ఏ జాతిలోనూ సహాయ సహకారాలు అందించేవారు, ప్రవక్తలను వారు అనుసరించేవారు, విధేయత చూపేవారు. అంటే ప్రతి జాతిలోనూ ప్రవక్తలకు సహాయ సహకారాలు అందించేవారు, విధేయత చూపేవారు ఉండేవారు. కాని ఆ తరువాత కొంత మంది చరిత్రహీనులు జన్మించారు. వారు తాము చెప్పింది చేయరు. ఆదేశించబడని దాన్ని చేసేవారు. ఇటువంటి వారితో తమ చేతి ద్వారా పోరాడిన వాడు పరిపూర్ణ విశ్వాసి. వారితో తమ నోటి ద్వారా పోరాడిన వాడు పరిపూర్ణ విశ్వాసి. ఇంకా వారి చెడులను మనసులో చెడుగా భావించే వాడు పరిపూర్ణ విశ్వాసి. ఆ తరువాత ఒక్క రవ్వ కూడా విశ్వాసం లేదు. అంటే వారి చెడుగులను చెడుగా భావించని వారు విశ్వాసులు కారు." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.158

158. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ ఎవరైనా ఎవరినైనా రుజుమాల్ గం వైపుకు పిలిస్తే, పిలుపును స్వీకరించిన వానికి సమానంగా అతనికి పుణ్యం లభిస్తుంది. వారి పుణ్యంలో ఎటువంటి తగ్గుదల ఉండదు. అంటే పిలిచేవానికి, పిలుపు విన్న వానికి సమానంగా పుణ్యం లభిస్తుంది. అదే విధంగా ఎవరైనా చెడు వైపుకు పిలిస్తే, పిలిచే వానికి, పిలుపు విన్న వానికి సమానంగా పాపం చుట్టుకుంటుంది. వారి పాపంలో ఎటువంటి తగ్గుదల ఉండదు." (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.159

159. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇస్లాం పేదరికం ద్వారానే ప్రారంభం అయ్యింది. పేదరికం ద్వారానే అంతమవుతుంది. కనుక పేదవారికి శుభమవు గాక!" (ముస్లిం)

సహీహ్ బుఖారీ, సహీహ్ ముస్లిం - ఏకీభవితం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.160

160. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసం ముడుచుకొని మళ్ళీ మదీనా వైపునకే తిరిగి వచ్చేస్తుంది, ఏ విధంగా పాము తిరిగి తన పుట్టలోనికి ప్రవేశిస్తుందో." (బుఖారీ. ముస్లిం)

తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.162

162. అబూ రాఫే రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవ్వరూ తమ ఆసానాలపై దిండ్లకు ఆనుకొని కూర్చొని ఉండి, నా ఆదేశాల్లో చేయమన్నవి లేదా వాటికి దూరంగా ఉండమన్నవి అతని వద్దకు చేరినప్పటికీ వాటిని విని, 'నాకేమీ తెలియదు, కుర్ఆన్ లో ఉన్నవాటినే మేము ఆచరిస్తాం,' అని అనే స్థితిలో కనబడకూడదు." (తిర్కిజి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.163

163. మిఖ్ఖాం బిన్ మాదీ కరబ్ రజిఅల్లాహుఅస్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జాగ్రత్తగా వినండి! నాకు కుర్ఆన్ మరియు దానివంటి మరో వస్తువు ప్రసాదించబడ్డాయి. ఆ 'హదీసు' ఏమిటంటే, 'గుర్తుంచుకోండి! త్వరలో కడుపు నిండి ఉన్న ఒక వ్యక్తి దిండ్లపై చేరబడి, కేవలం కుర్ఆన్ ను అనుసరించండి. ఇందులో ఉన్న ధర్మసమ్మతమైన విషయాల్ని ధర్మసమ్మతంగా, ఇందులో ఉన్న నిషిద్ధాలను నిషిద్ధాలుగా భావించండి అని ప్రగల్భాలు పలుకుతాడు. వాస్తవం ఏమిటంటే, ప్రవక్త ﷺ నిషేధించింది, అల్లాహ్ నిషేధించినటువంటిదే. గుర్తుంచుకోండి! మీ కోసం పెంపుడు గాడిదలు నిషేధించబడ్డాయి. ఇంకా దాడిచేసి చీల్చుకు తినే జంతువులు నిషేధించబడ్డాయి (అంటే క్రూర జంతువులు). ఇంకా మీతో ఒప్పందం ఉన్న వ్యక్తి పడిపోయిన వస్తువులు మీకు ధర్మసమ్మతం కావు, అయితే అతనికి అవసరం లేనివి తీసుకోవచ్చు. ఒకవేళ ఎవరైనా అతిథిగా వస్తే, అతనికి తప్పకుండా ఆతిథ్యం ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఆతిథ్యం ఇవ్వకపోతే, అతిథి తన ఆతిథ్యపు ఖర్చులు వసూలు చేసుకోవచ్చు." (అబూ దావూద్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.165

165. ఇర్బాద్ రజిఅల్లాహుఅస్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక రోజు మాకు నమాజు చదివించారు. అనంతరం మా వైపు తిరిగి ప్రసంగిస్తూ, ప్రభావపూరితమైన విషయాలు బోధించారు. ఫలితంగా మా కళ్ళ వెంబడి అశ్రువులు రాలసాగాయి. మా హృదయాలు కంపించాయి. మాలోని ఒక వ్యక్తి ఓ ప్రవక్తా! 'ఇది చివరి హితబోధలా ఉంది, అందువల్ల ఇంకా ఏదైనా ఉంటే బోధించండి,' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి, మీ నాయకునికి విధేయులై ఉండండి. ఒకవేళ మీపై నల్ల జాతికి చెందిన వ్యక్తి నాయకుడైనా సరే. మీలో నా తరువాత సజీవంగా ఉన్న వ్యక్తి, అనేక విభేదాలను చూస్తాడు. అటువంటప్పుడు నా సాంప్రదాయాన్ని, నా ఖలీఫాల సాంప్రదాయాన్ని అంటిపెట్టుకొని ఉండండి. దాన్ని దృఢంగా పట్టుకొని ఉండండి. ఇంకా కొత్త విషయాలకు దూరంగా ఉండండి. ఎందుకంటే ప్రతి కల్పితం బిదత్ అవుతుంది, ప్రతి బిదత్ మర్గభ్రష్టత్వానికి గురి చేస్తుంది,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.166

166. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాకు రుజుమార్గం, వక్రమార్గం విశదపరచటానికి మా ముందు ఒక గీత గీసి, 'ఇది రుజుమార్గం, దైవమార్గం,' అన్నారు. ఆ తరువాత ఆ గీత ఇరుప్రక్కల గీత గీసి, 'ఇవి వక్రమార్గాలు, వీటిపై షైతాన్ కూర్చోని ఉన్నాడు. ప్రజలను తన వైపు పిలుస్తున్నాడు.' ఆ తరువాత దీన్ని సమర్థిస్తూ ఈ ఆయతును పఠించారు. అల్లాహ్ ఆదేశం: "ఇదే నా రుజుమార్గం. దీన్నే అనుసరించండి, వక్రమార్గాలను అనుసరించకండి. లేకుంటే రుజుమార్గానికి దూరం అవుతారు." (అల్ ఆమ్, 6:153), (అహ్మద్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.172

172. ఈ హదీసును అహ్మద్, అబూ దావూద్ లు ముఆవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా ఉల్లేఖించారు. అందులో పదాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి. "72 వర్గాలు నరకంలోకి పోతాయి. ఒక వర్గం స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తుంది. ఆ స్వర్గ బృందంలో, నా బృందం. భవిష్యత్తులో నా అనుచర సమాజంలో ఎటువంటి వారు జన్మిస్తారంటే, వారిలో మనోకాంక్షలు ఎంత అధికంగా ఉంటాయంటే, పిచ్చి కుక్క తన యజమానిని వదలదు, కాటు వేస్తుంది. అదీ చస్తుంది. అంటే ఇద్దరూ చస్తారు." (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.177

177. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వచ్చి, 'మేము యూదుల ఉల్లేఖనాలను వింటూ ఉంటాం, అవి మాకు మంచివనిపిస్తాయి. వాటిని మేము వ్రాసుకోవచ్చా?' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "నువ్వు యూదులు మరియు క్రైస్తవుల్లా అసంతృప్తిగా ఉన్నావా? ఎందుకంటే యూదులు మరియు క్రైస్తవులు కూడా తమ ధర్మం పట్ల అసంతృప్తిగా ఉన్నారు. వారు తమ ధర్మాన్ని అసంపూర్ణంగా భావిస్తున్నారు. అందువల్లే వారు అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని వదలి తమ పండితుల

మనోకాంక్షలను, కల్పితాలను అనుసరిస్తున్నారు. నేను మీ వద్దకు పవిత్రమైన, పరిశుద్ధమైన జీవన విధానాన్ని తీసుకువచ్చాను. ఒకవేళ మూసా అలైహిస్సలాం కూడా సజీవంగా ఉన్నా, నన్నే అనుసరించవలసి ఉంటుంది." (అహ్మద్)

అహ్మద్, తిర్కిజి, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.180

180. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'ఏ జాతీ, రుజుమార్గం పొందిన తరువాత మార్గభ్రష్టత్వానికి గురి కాలేదు, వివాదాలతో కూడిన జాతి తప్ప!' అంటే వివాదాలు, కయ్యాలు కోరుకునే జాతి రుజుమార్గం పొందిన తర్వాత కూడా మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతుంది. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ దీన్ని సమర్థించే ఈ ఆయతును పఠించారు, "మీరు మిమ్మల్ని వివాదాల ఉదాహరణ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. ఎందుకంటే వీరు స్వయంగా కయ్యాలు కోరుకునేవారు." (అహ్మద్, తిర్కిజి, ఇబ్న్ మాజహ్)

మూడవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.185

185. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక వ్యక్తి ముస్లిం సంఘానికి ఏమాత్రం దూరం అయినా, అతడు తన మెడలో ఉన్న ఇస్లాం పట్టాను తీసిపారవేసినట్టే." (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

మువత్తా మాలిక్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.186

186. మాలిక్ బిన్ అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నేను మీలో రెండు విషయాలు వదలాను. మీరు ఆ రెంటిని అంటిపెట్టుకొని ఉన్నంతవరకు, మీరు ఎంత మాత్రం మార్గభ్రష్టత్వానికి గురికారు. అవి: 1. దైవగ్రంథం, 2. ప్రవక్త సాంప్రదాయం."

(మువత్తా మాలిక్)

రజీన్, అహమద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.191

191. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ రుజుమార్గాన్ని గురించి ఒక ఉదాహరణ పేర్కొన్నాడు, 'ఒక మార్గం నిటారుగా ఉంది. ఆ మార్గానికి ఇరువైపుల రెండు గోడలు ఉన్నాయి. ఆ గోడలకు తెరచి ఉన్న ద్వారాలు ఉన్నాయి. ఆ ద్వారాలపై తెరలు ఉన్నాయి. మార్గం పై ఒక పిలిచేవాడు నిలబడి ఉన్నాడు. అతను, తిన్నగా వెళ్ళండి, అటూ ఇటూ తిరగకండి, అని కేకలు వేస్తున్నాడు. అతని పై భాగంలో మరొక పిలిచేవాడు కూడా, తిన్నగా వెళ్ళిపోండి, అటూ ఇటూ చూడకండి అని కేకలు పెడుతున్నాడు. ఎవరైనా ఆ ద్వారాలను తెరవటానికి ప్రయత్నిస్తే, ఆ పిలిచేవాడు, చాలా విచారకరమైన విషయం. 'ఈ తలుపును తెరవకు, ఎందుకంటే ఒకవేళ నువ్వు తెరచి వేస్తే తప్పకుండా అందులో ప్రవేశిస్తావు,' అని అంటాడు. ఈ ఉదాహరణను పేర్కొని, ప్రవక్త ﷺ దీనికి ఈ విధంగా వివరణ ఇచ్చారు, "రుజుమార్గం ఇస్లాం. ఇది స్వర్గానికి తీసుకుపోతుంది. గోడలకు ఉన్న ద్వారాలు అల్లాహ్ నిషేధించిన విషయాలు. వాటిపై ఉన్న తెరలు అల్లాహ్ హద్దులు. మార్గంపై నిలుచున్నవాడు కుర్ఆన్. అతని ముందు నిలబడి కేకలు పెడుతున్న వాడు హితబోధ చేసే మనిషిలో దాగి ఉన్న అతని మనస్సు. అంటే అతనిలో ఉన్న దైవదూత," అని అన్నారు. **(రజీన్, అహమద్)**

బైహఖీ, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.192

192. నవాస్ ఇబ్నె సమ్ ఆన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు .... ఈ హదీసును కొంత తగ్గించి చెప్పారు...

(బైహఖీ, తిర్మిజి)

దార్శి - ప్రామాణికం - హాసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్, హదీసులపై దృఢ ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.194

194. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకసారి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక తౌరాతు ప్రతి ఒకటి తీసుకొని వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! ఇది తౌరాతు కాపీ,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ మౌనంగా ఉన్నారు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు దాన్ని చదవటం ప్రారంభించారు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ ముఖవర్చస్సు మారిపోయింది. అది చూసిన అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ఓ ఉమర్! నీకేమయింది?" ఉమర్ మళ్ళీ చూసి, ప్రవక్త ﷺ ముఖం ఆగ్రహంతో నిండి ఉండటం గమనించారు. వెంటనే, "నేను అల్లాహ్ అయిష్టం నుండి, ఆయన ప్రవక్త ﷺ అయిష్టం నుండి శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా, అల్లాహ్ ను మా ప్రభువుగా, ఇస్లాంను ధర్మంగా, ముహమ్మద్ ﷺ ను ప్రవక్తగా స్వీకరిస్తున్నాను" అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ప్రమాణం చేసి, "ఎవరి చేతుల్లో నా ప్రాణం ఉందో ఆ అల్లాహ్ సాక్షి! ఒకవేళ మూసా అలైహిస్సలాం కూడా మీలో ఉండి, మీరు నన్ను వదలి అతనికి విధేయత చూపితే, సన్నార్థం నుండి దూరమై మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతారు. మూసా అలైహిస్సలాం సజీవంగా ఉండి, ఈ సమాజంలో ఉంటే, అతనికి నన్ను అనుసరించడం తప్ప మరో మార్గం లేదు," అని అన్నారు. (దార్శి)

2. విజ్ఞాన పుస్తకం

మొదటి భాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.198

198. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా నుండి వచ్చింది ఒక్క ఆయతు అయినా సరే (ఇతరులకు) అందజేయండి. ఇంకా బనీ ఇస్రాయిల్ సంఘటనలను వివరించండి. ఇందులో ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. అయితే నేను అననిదాన్ని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా నాకు అంటగట్టిన వాడు తన నివాసాన్ని నరకంలో ఏర్పరచుకుంటాడు." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం.199

199. సముర బిన్ జున్దుబ్ మరియు ముగైర బిన్ షుఅబహ్ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అసత్యమైన హదీసని తెలిసినప్పటికీ, ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా అది నా నుండి,' అని ఉల్లేఖించినవాడు, అసత్యవంతుల్లో ఒకడు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 200

200. ముఅవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ ఒకరిని మంచి చేయాలనుకుంటే, అతనికి ధార్మిక జ్ఞానం ప్రసాదిస్తాడు. నేను కేవలం పంచేవాడిని మాత్రమే. ప్రసాదించేవాడు అల్లాహ్ యే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 201

201. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రజలు బంగారం, వెండి గనుల వంటివారు. అజ్ఞాన కాలంలో ఉత్తములు, ఇస్లాంలో కూడా ఉత్తములే. అయితే వారు తెలివిగలవారై ఉండాలి." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 202

202. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇద్దరు వ్యక్తుల పట్ల, రెండు విషయాల్లో ఈర్ష్య చెందటం సమంజసమే. ఒకడు అల్లాహ్ ధనసంపదలు ప్రసాదించి, వాటిని దైవమార్గంలో ఖర్చు చేసే భాగ్యం ప్రసాదించబడిన వ్యక్తి. మరొకడు అల్లాహ్ విద్యాజ్ఞానాలు ప్రసాదించి, వాటి ప్రకారం ఆచరించే, బోధించే, తీర్పులు చేసే భాగ్యం ప్రసాదించబడిన వ్యక్తి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 203

203. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మానవుడు మరణించిన తరువాత అతని ఆచరణా మార్గాలన్నీ మూసుకుంటాయి. అయితే మూడు మార్గాలు తెరచి ఉంటాయి. 1. సదఖహ్ జారియహ్, 2. అతడు బోధించిన లాభాదాయకమైన విద్య, 3. తల్లి దండ్రుల కొరకు దుఆ చేసే ఉత్తమ సంతానం. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 204

204. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా ఒక ముస్లిం వ్యక్తి ప్రాపంచిక కష్టాలను దూరం చేస్తే, అల్లాహ్ అతని ప్రళయ దిన కష్టాలను దూరం చేస్తాడు. అదే విధంగా ఎవరైనా మరొకరి కష్టాన్ని సులభతరం చేస్తారో, తీర్పుదినం నాడు వారి కష్టాన్ని అల్లాహ్ సులభతరం చేస్తాడు. ఒక ముస్లిం లోపాలను కప్పి పుచ్చిన వారి లోపాలను అల్లాహ్ ఇహలోకంలో, పరలోకంలో కప్పి పుచ్చుతాడు. అదే విధంగా ఒకరు మరో ముస్లిం వ్యక్తి సహాయంలో ఉన్నంత వరకు, అల్లాహ్ అతని సహాయంలో ఉంటాడు. అదే విధంగా విద్యాభ్యాసం కోసం బయలుదేరిన వారి స్వర్గ మార్గం అల్లాహ్ సులభతరం చేస్తాడు. అదే విధంగా అల్లాహ్ గృహాలైన (మస్జిదుల్లో, మదరాసాల్లో) చేరి కుర్ఆన్ నేర్చుకోవటం, నేర్పించటం చేసే వారిపై అల్లాహ్ ప్రశాంతత అవతరిస్తుంది. ఇంకా దైవ కారుణ్యం వారిని ఆవరిస్తుంది. ఇంకా కారుణ్య దూతలు వారిని చుట్టుముడుతారు. ఇంకా అల్లాహ్ తన చుట్టూ ఉన్న దైవదూతలతో వారి గురించి ప్రస్తావిస్తాడు. అదే విధంగా సత్కార్యాలు చేయని వారికి, వారి వంశం, కుటుంబం ఏ మాత్రం పనికిరావు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 205

205. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తీర్పుదినం నాడు అన్నిటికంటే ముందు వీరమరణం పొందిన వ్యక్తిని విచారించడం జరుగుతుంది. తీర్పు మైదానంలో అల్లాహ్ ముందు ప్రవేశపెట్టబడతాడు. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహాల గురించి ప్రస్తావిస్తాడు. అతడు అన్నిటిని గుర్తిస్తాడు. అప్పుడు అల్లాహ్, 'నీవు ఈ అనుగ్రహాలను పొంది, ఏం కర్మలు చేశావు?' అని ప్రశ్నిస్తాడు. అప్పుడు ఆ వ్యక్తి, 'నీ మార్గంలో పోరాటం చేశాను. చివరికి వీరమరణం పొందాను,' అని అంటాడు. అప్పుడు అల్లాహ్, 'అసత్యం పలుకుతున్నావు, కాని ఈ వ్యక్తి మహా వీరుడు శూరుడు అనడానికి పోరాటం చేశావు,' అని చెప్పి, అతన్ని గురించి ఆదేశిస్తాడు. అతన్ని బోర్లాపడవేసి ఈడ్చుకు పోయి నరకంలో పడవేయడం జరుగుతుంది. ఆ తరువాత ఒక పండితుణ్ణి, కుర్ఆన్ పఠించేవాణ్ణి తీసుకురావటం జరుగుతుంది. అతన్ని అల్లాహ్ ముందు ప్రవేశపెట్టటం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ అతనికి తన అనుగ్రహాలను గుర్తు చేస్తాడు. అతడు గుర్తిస్తాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ వీటిని పొంది, 'నీవు ఏం చేశావు?' అని అంటాడు. దానికి అతను, 'నేను విద్యనభ్యసించాను. ఇతరులకు నేర్పించాను. నీ ప్రీతి కోసం కుర్ఆన్ పఠించాను,' అని అంటాడు. దానికి అల్లాహ్, 'నీవు అసత్యం పలుకుతున్నావు,' అని అతన్ని గురించి ఆదేశిస్తాడు. అతన్ని నరకంలో పడవేయటం జరుగుతుంది. ఆ తరువాత ఒక దానం చేసే వాడిని తీసుకురావటం జరుగుతుంది. అతనికి అల్లాహ్ అన్ని రకాల ధన సంపదలు ఇచ్చి ఉంటాడు. అల్లాహ్ అతనికి కూడా తన అనుగ్రహాలను గుర్తు చేస్తాడు. ఇంకా, 'వీటిని పొంది నీవు ఏం చేశావు?' అని ప్రశ్నిస్తాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'నీ మార్గంలో ఖర్చు చేశాను' అని అంటాడు. అప్పుడు అల్లాహ్, 'నీవు నా కోసం కాదు, పేరు ప్రఖ్యాతల కోసం చేశావు. అది జరిగిపోయింది,' అని చెప్పి, అతన్ని నరకంలో వెల్లకిలా పడవేయటం జరుగుతుంది." (ముస్లిమ్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 206

206. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఇహలోకంలో నుండి విద్యాజ్ఞానాలను ఒకేసారి లాక్కోవటం, ఎత్తుకోవటం జరగదు. సత్య

బోధకులను, పండితులను ఎత్తుకోవటం జరుగుతుంది. ఆచరణతో కూడిన పండితులెవరూ ఉండరు. అప్పుడు ప్రజలు విద్యాజ్ఞానాలు లేని అజ్ఞానులను తమ నాయకులుగా ఎన్నుకుంటారు. వారిని ధార్మిక సమస్యలను గురించి అడగటం జరుగుతుంది. దానికి వారు ఏమీ తెలియకుండానే సమాధానాలు ఇవ్వటం జరుగుతుంది. ఫలితంగా తామూ మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతారు, ఇతరులను కూడా మార్గభ్రష్టత్వానికి గురి చేస్తారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 207

207. షబీబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రతి వారం, గురువారం నాడు, ధార్మిక విషయాలను బోధించేవారు. ఒక రోజు ఒక వ్యక్తి అతని వద్దకు వచ్చి, 'ఓ అబూ అబ్దుర్ రహ్మాన్! మీరు మమ్మల్ని ప్రతి రోజు బోధించాలని మేము కోరుకుంటున్నాం,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'నేను అలా చేయగలను, కాని అలా చేసి నేను మిమ్మల్ని విసిగిపోయేలా చేయదలచుకోలేదు. ఎందుకంటే, ప్రవక్త ﷺ బోధించిన విధంగానే నేను మిమ్మల్ని బోధిస్తున్నాను. విసుగు చెందకుండా మా పట్ల వ్యవహరించినట్టే, నేనూ మీ పట్ల వ్యవహరిస్తున్నాను." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 208

208. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాట్లాడితే, మూడు సార్లు పలుకుతారు. ఒకవేళ ఒక వర్గం లేదా ఒక బృందం వద్దకు వెళితే, మూడుసార్లు సలాం చేస్తారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 209

209. అబూ మసూద్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'ప్రవక్తా! నా ఒంట బలహీనపడి అలసి పోతుంది, నడవలేకపోతుంది. ఏదైనా వాహనం ఉంటే ఇప్పించండి,' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రస్తుతం నా దగ్గర వాహనం ఏదీ లేదు,' అని అన్నారు. అప్పుడు ఒక వ్యక్తి లేచి, 'ప్రవక్తా! నాకు తెలిసిన ఒక వ్యక్తి ఉన్నాడు. అతడు ఇతనికి వాహనం ఇవ్వగలడు,' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మంచి విషయాలను తెలిపే వారికి దాన్ని ఆచరించే వానితో సమానంగా పుణ్యం లభిస్తుంది,' అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 210

210. జరీర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకరోజు మేము ఉదయం పూట ప్రవక్త ﷺ వద్ద కూర్చుని ఉన్నాము. అప్పుడు కొంత మంది వచ్చారు. వారి శరీరం పై కంబళి లేదా 'ఆబా' వేసుకుని ఉన్నారు. వారి మెడలో కరవాలం వ్రేలాడుతుంది. వారిలో అధిక శాతం అంటే అందరూ ముదర్ తెగకు చెందిన వారే. వారు ఆకలి దప్పులతో దీనస్థితిలో ఉన్నారు. వారి స్థితి చూసి, ప్రవక్త ﷺ ముఖవర్చస్సు మారిపోయింది. ప్రవక్త ﷺ ఇంటి లోపలికి వెళ్ళారు. అనంతరం బయటకు వచ్చారు. బిలాల్ ను అజాన్ ఇవ్వమని ఆదేశించారు. అజాన్ అయ్యింది. అందరూ వచ్చిన తరువాత ఇఖామత్ అయ్యింది. ప్రవక్త ﷺ నమాజ్ చదివించారు. నమాజు తర్వాత ప్రసంగిస్తూ ఈ వాక్యాలు పఠించారు:

1. "ఓ మానవులారా! మీ ప్రభువు పట్ల భయ భక్తులు కలిగి ఉండండి. ఆయన మిమ్మల్ని ఒకే ప్రాణి (ఆదం) నుండి సృష్టించాడు మరియు ఆయనే దాని (ఆ ప్రాణి) నుండి దాని జంట (హవ్వా)ను సృష్టించాడు మరియు వారిద్దరి నుండి అనేక పురుషులను మరియు స్త్రీలను వ్యాపింపజేశాడు. మరియు ఆ అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగి ఉండండి, ఎవరి ద్వారా నైతే (పేరుతోనైతే) మీరు మీ పరస్పర (హక్కులను) కోరుటారో; మరియు మీ బంధుత్వాలను గౌరవించండి (త్రేంచకండి). నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మిమ్మల్ని సదా కనిపెట్టుకొని ఉన్నాడు. (అన్నిసా, 4:1)

2. "ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు ప్రతి వ్యక్తి తాను రేపటి కొరకు ఏమి సమకూర్చుకున్నాడో చూసుకోవాలి. మరియు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, మీరు చేసేదంతా అల్లాహ్ ఎరుగును!" (అల్ హాష్, 59:18)

అనంతరం ప్రవక్త ﷺ, "ప్రజలు తమ సంపదలలో నుండి దైవమార్గంలో దానధర్మాలు చేయాలి. చివరికి ఖర్ఖారం ముక్క అయినాసరే," అని అన్నారు. అది విన్న ఒక అన్నారీ వ్యక్తి

కాసులతో కూడిన ఒక సంచినీ తీసుకువచ్చారు. అది చాలా బరువుగా ఉన్నందువల్ల దాన్ని మోయలేక పోతున్నాడు. చివరికి తెచ్చి పెట్టాడు. అది చూసి ఇతరులు కూడా తమ తమ ధనసంపదల నుండి తీసుకురావటం జరిగింది. చివరికి కాసులు, బట్టలు, ఆహార ధాన్యాలు ప్రోగులు ఏర్పడ్డాయి. అది చూసి ప్రవక్త ॥ చాలా సంతోషించారు. చివరికి ప్రవక్త ॥ ముఖవర్చస్సు సంతోషంతో మెరవసాగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ॥, 'ఇస్లాంలో ఒక వ్యక్తి మంచి పద్ధతి ప్రారంభిస్తే అతనికి దాని పుణ్యంతో పాటు దాన్ని అనుసరించిన వారి పుణ్యం కూడా లభిస్తుంది. అనుసరించిన వారి పుణ్యం ఏ మాత్రం తగ్గదు. అదే విధంగా ఇస్లాంలో ఒక చెడు పద్ధతిని ప్రారంభిస్తే, అతనికి దాని పాపంతో పాటు, అనుసరించే వారి పాపం కూడా చుట్టుకుంటుంది. అనుసరించే వారి పాపం ఏ మాత్రం తగ్గదు,' అని ప్రవచించారు.

(ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 211

211. ఇబ్న్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ॥ ప్రవచనం: "ప్రపంచంలో అన్యాయంగా చంపబడిన ప్రతి వ్యక్తికీ బదులు, ఆదం అలైహిస్సలాం కుమారుడైన ఖాబిల్ కు ఒక పాపం చుట్టుకుంటుంది. ఎందుకంటే హత్యను మొట్ట మొదట ప్రారంభించినవాడు అతడే!" (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ భాగం

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 212

212. కసీర్ బిన్ ఖైస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: దమిష్కె జామె మస్జిద్ లో అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్ద నేను కూర్చోని ఉన్నాను. ఇంతలో ఒక వ్యక్తి అతని వద్దకు వచ్చి, 'మీ వద్ద ప్రవక్త ॥ కు సంబంధించిన ఒక హదీసు ఉందని మదీనా మునవ్వరాలో విన్నాను. అక్కడి నుండి కేవలం ఆ హదీసు నేర్చుకోవటానికి వచ్చాను. నాకు మరేం పని లేదు,' అని అన్నాడు. అది విన్న అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు, నేను ప్రవక్త ॥, 'విద్యాభ్యాసం కోసం

బయలు దేరిన వ్యక్తి కొరకు, అల్లాహ్ అతన్ని స్వర్గ మార్గంపై నడిపిస్తాడు, దైవదూతలు విద్యార్థులపై తమ రెక్కలను విప్పి నీడ కలిపిస్తారు. ఆచరించే పండితుని క్షమాపణ కొరకు భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న ప్రాణులన్నీ ప్రార్థిస్తాయి. చివరికి చేపలు కూడా ప్రార్థిస్తాయి. పండితుని స్థానం భక్తులపై, నక్షత్రాలపై వెన్నెల రాత్రి చంద్రునిలా ఉంటుంది. పండితులు ప్రవక్తల వారసులు. ఎందుకంటే దైవప్రవక్తలు వారసత్వ సంపదగా ధనాన్ని, ఆస్తులను వదల లేదు. విద్యాజ్ఞానాలను వారసత్వంలో వదిలారు. అందువల్ల విద్యాజ్ఞానాలను పొందిన వాడు తన పరిపూర్ణ వంతును పొందినట్లు" అని ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నాను,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్, దార్ఝీ)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 213

213. అబూ ఉమామ బాహిలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్ద ఇద్దరు వ్యక్తులను గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. ఒకడు పరమభక్తుడు, మరొకడు పండితుడు. ప్రవక్త ﷺ మాట్లాడుతూ "మీలో నాకు ఎటువంటి ప్రాముఖ్యత ఉందో, భక్తులపై పండితునికి అటువంటి ప్రాముఖ్యత ఉంది. ఇంకా అల్లాహ్, ఆయన దూతలు, భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న ప్రాణులు, చివరికి చీమలూ, చేపలూ, ప్రజలకు మంచిని బోధించే వారి గురించి ప్రార్థిస్తారు," అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

దార్ఝీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 214

214. ఈ హదీసును దార్ఝీ, మక్ హూల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా ఉల్లేఖించారు. అయితే ఇందులో వీరిద్దరి ప్రస్తావన లేదు. ఇంకా ప్రవక్త ﷺ మీలో నాకు ఎటువంటి ప్రాముఖ్యత ఉందో, భక్తులపై పండితునికి అటువంటి ప్రాముఖ్యత ఉంది. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఈ ఆయతును పఠించారు: "దాసుల్లో అల్లాహ్ కు భయపడే వారు కేవలం జ్ఞానులే." (ఫాతిర్, 35:28) తరువాత చివరి వరకు హదీసు పేర్కొన్నారు. (దార్ఝీ)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 223

223. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అతనికి తెలిసి ఉన్న ధార్మిక విషయం గురించి ప్రశ్నించండి, అతడు తెలియపరచకపోతే తీర్పుదినం నాడు అతని నోటికి అగ్ని కళ్ళాం వేయబడుతుంది." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 224

224. ఇబ్నె మాజహ్ ఈ హదీసును, అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా ఉల్లేఖించారు.

అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 227

227. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విద్యాజ్ఞానాలు పొందినవాడు దైవప్రీతిని కోరడం జరుగుతుంది. కాని కేవలం ప్రాపంచిక ప్రయోజనాలు పొందటానికి మాత్రమే విద్యనభ్యసించినవారు, తీర్పు దినం నాడు స్వర్గ సువాసన కూడా ఆస్వాదించలేరు." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

షాఫయి, బైహఖీ ముఖ్ఖీల్ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 228

228. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా హదీసులను విని, గుర్తుంచుకొని, ప్రజలకు అందజేసే వారిని అల్లాహ్ ఎల్లప్పుడూ సంతృప్తికరంగా ఉంచుగాక!" అంటే ఇతరులకు నేర్పించేవాడు. కొందరు పండితులు వారికంటే తెలివి గల వారికి 'హదీసులను' అందజేస్తారు. మూడు విషయాల్లో ముస్లిం (విశ్వాసి) ద్రోహం తలపెట్టడు: 1. అల్లాహ్ కోసం సరైన విధంగా ఆచరించడం, 2. ముస్లిముల పట్ల శ్రేయోభిలాషి, 3. ముస్లిముల వర్గాన్ని అంటిపెట్టుకొని ఉండటం. ఎందుకంటే ముస్లిముల దీవెనలు వారిని ఆవరించి ఉంటాయి. (షాఫయి, బైహఖీ-ముఖీల్)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 229

229. అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ, ఈ హదీసును జైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా ఉల్లేఖించారు. కాని తిర్మిజి, అబూ దావూద్ ఈ మూడు విషయాలను పేర్కొనలేదు. (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 230

230. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను. "మా నుండి హదీసులు విని, విన్నది విన్నట్లు ప్రజలకు అందజేసిన వారిని అల్లాహ్ సుఖసంతోషాలు ప్రసాదించుగాక!

ఎందుకంటే, విని అందజేసిన వారి కంటే అందజేయబడిన వారు బాగా గుర్తుంచుకోవచ్చు." (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 231

231. దార్శి, ఈ హదీస్ నే అబూ దర్దా ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (దార్శి)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 232

232. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా నుండి విన్న హదీసులను మాత్రమే అందజేయండి. ఇతర హదీసులకు దూరంగా ఉండండి. ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా నా పై అసత్యం అంటగట్టిన వాడు తన నివాసాన్ని నరకంలో ఏర్పాటు చేసుకుంటాడు." (తిర్మిజి)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 233

233. ఇబ్నె మాజహ్, ఈ హదీసును, ఇబ్నె మసూద్ మరియు జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లుం ద్వారా ఉల్లేఖించారు. అయితే అందులో "ఇత్తఖుల్-హదీస్" అన్నీ ఇల్లా మా అలిమ్ముమ్" లేదు. (ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 236

236. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుర్ఆన్ విషయంలో వాదనలకు దిగటం అవిశ్వాసం అవుతుంది." (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 237

237. అమ్ బిన్ సుబ్బాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా, అతను తన తండ్రి ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'నేను, కొంత మందిని కుర్ఆన్ విషయంలో వాదోపవాదం, ఘర్షణ, దూషించుకోవటం, చేస్తున్నట్లు విన్నాను. ప్రాచీన కాలపు ప్రజలు దీని మూలంగానే నాశనం అయ్యారు. వారు అల్లాహ్ గ్రంథంలోని కొన్ని విషయాలను స్వీకరించేవారు, మరి కొన్ని విషయాలను తిరస్కరించేవారు. అంటే కొన్ని ఆయతులు కొన్ని ఆయతులకు భిన్నంగా ఉన్నాయన్నారు. వాస్తవం ఏమిటంటే, కొన్ని ఆయతులు మరికొన్ని ఆయతులను ధృవీకరిస్తున్నాయి. అందువల్ల కొన్ని వాక్యాలను స్వీకరించి, మరికొన్ని వాక్యాలను తిరస్కరించండి. కుర్ఆన్ నుండి మీకు అర్థమైనంత వివరించండి. మీకు తెలియనిదాన్ని తెలిసిన వారిని అడిగి తెలుసుకోండి,' అని ప్రవచించారు. **(అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్)**

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 240

240. ఔస్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముగ్గురు వ్యక్తులు ప్రసంగం చేస్తారు. పాలకుడు, పాలకులు, అహంకారి." **(అబూ దావూద్)**

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 242

242. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విషయం గురించి తెలియకుండా ఫత్వా (తీర్పు) ఇవ్వబడిన వ్యక్తి పాపం ఫత్వా ఇచ్చిన వ్యక్తిపై పడుతుంది. అదే విధంగా తన సోదరునికి లాభం లేని విషయం గురించి సలహా ఇచ్చిన వాడు ద్రోహం చేసినట్లే. అంటే అతడు తప్పుడు సలహా ఇచ్చాడు. ఇది ద్రోహం అవుతుంది." **(అబూ దావూద్)**

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 245

245. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వద్ద ఉన్నప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఆకాశంపై దృష్టి సారించి, ఈ సమయం ప్రజల వద్ద నుండి జ్ఞానాన్ని (వహీని) హరిస్తుంది. చివరికి వారు ఈమాత్రం శక్తి లేని వారిగా ఉండిపోతారు అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 247

247. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నాకు తెలిసినంత వరకు ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: "అల్లాహ్ ఈ అనుచర సమాజం కొరకు ప్రతి శతాబ్దంలో ఒక వ్యక్తిని పంపుతూ ఉంటాడు. అతడు ఈ ధర్మాన్ని నూతన ఉత్సాహాన్ని నింపుతూ ఉంటాడు." (అబూ దావూద్)

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 248

248. ఇబ్రాహీం బిన్ అబ్దుర్రహ్మాన్ ఉజ్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ధర్మ (కుర్ఆన్, హదీసుల) జ్ఞానాన్ని ముందు తరాలవారిలో పుణ్యాత్ములు అభ్యసిస్తారు. ధర్మంలోని కల్పితాలను, మూడాచారాలను, మార్పులు చేర్పులను, తప్పుడు అర్థాలను దూరం చేస్తారు." (బైహఖీ)

దార్కీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 250

250. హసన్ బస్రీ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను బనీ ఇస్రాయిల్ కు చెందిన ఇద్దరు వ్యక్తుల గురించి ప్రశ్నించటం జరిగింది. 'వారిలో ఒకరు పండితుడు. అతడు విధి నమాజులు చదివేవాడు, ప్రజలకు మంచి విషయాలు బోధించేవాడు. రెండవ వ్యక్తి పగలు ఉపవాసం ఉండేవాడు. రాత్రి నమాజు చదివేవాడు. వీరిద్దరిలో ఎవరు గొప్పవారు' అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'పగలు ఉపవాసం ఉండి, రాత్రి నమాజులు చదివే భక్తునిపై - కేవలం విధి నమాజులు చదివి ప్రజలకు మంచి విషయాలు బోధించే పండితునికి - మీలోని సామాన్య వ్యక్తిపై, నాకు ఎటువంటి స్థానం ఉందో అటువంటి స్థానం ఉంది,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. (దార్ఙ్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 252

252. ఇక్రమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇక్రమత్, "నీవు ప్రతి శుక్రవారం హితబోధ చేస్తూ ఉండు. ఒకవేళ నీకు ఇష్టమైతే వారానికి రెండు సార్లు హితబోధ చేయి. ఒకవేళ ఇంకా ఎక్కువగా చేయదలచుకుంటే, వారానికి మూడు సార్లు హితబోధ చేయి. అయితే ప్రజలకు కుర్ఆన్ వినిపించి విసుగు చెందేలా చేయకు. వారిని ఆందోళనకు గురి చేయకు. ఇంకా ఓ ఇక్రమ! నీవు ప్రజల వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు వారు మాటల్లో నిమగ్నమై ఉంటే, వారి మాటలు ఆపి నీవు హితబోధ ప్రారంభించరాదు. వారిని బాధ పెట్టకు. అటువంటి సమయంలో నీవు మౌనంగా ఉండు. వారు స్వయంగా హితబోధ చేయమని చెబితే, నీవు హితబోధ చేయి. అయితే అందులోనూ, వారు విసుగు చెందేలా ప్రవర్తించకు. వారిలో వినే శక్తి ఉత్సాహం, శ్రద్ధ ఉన్నంతవరకు వారిని బోధించు. వారు కోరితేనే, హితబోధ ప్రారంభించు. ఇంకా దుఆలను కవిత్వంలా పఠించకు. ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ, 'ఇలా చేసేవారు కాదు. సాధారణ పద్ధతిలో దుఆ చేయి." (బుఖారీ)

ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 254

254. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి మరణాంతరం, అతనికి పుణ్యం లభించే మార్గాల్లో: 1. ఒకటి విద్య. అతడు విద్యనభ్యసించి, దాన్ని ప్రచారం చేసి ఉంటాడు, 2. ఉత్తమ సంతానం, 3. కుర్ఆన్ ప్రతి వారసులకు ఇచ్చి

ఉంటాడు, 4. మస్జిద్ నిర్మించి ఉంటాడు, 5. ప్రయాణికుల నిమిత్తం ధర్మశాల, 6. కాలువ త్రవ్వించి ఉంటాడు, 7. తన జీవితంలో చేసిన దానధర్మాలు వీటన్నిటి పుణ్యం అతని మరణాంతరం కూడా అతనికి లభిస్తూ ఉంటుంది." (ఇబ్నీ మాజహ్)

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 255

255. అయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "అల్లాహ్ నా బైపు దైవవాణి ఇలా పంపాడు, విద్యనభ్యసించిన వ్యక్తి కొరకు స్వర్గ మార్గం సులభతరం చేస్తాను. ఇంకా నేను రెండు కళ్ళు తీసుకున్న వారికి వాటికి బదులుగా స్వర్గం ప్రసాదిస్తాను. ఆరాధన ఆధిక్యత కంటే విద్య ఆధిక్యత గొప్పది. ఇంకా ధర్మానికి మూలం దైవభీతి." (బైహఖీ, షుఅబిల్ ఈమాన్)

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 260

260. అనస్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇద్దరు వ్యక్తులకు ఎన్నడూ తనివి తీరదు. 1. పండితుడు ఎంత విద్య నేర్చుకున్నా అతని కడుపు నిండదు, 2. ఐహిక వంచ గలవాడు. ఎంత సంపాదించినా అతని కడుపు నిండదు." (బైహఖీ-షుఅబిల్ ఈమాన్)

దీన్ని గురించి అహ్మద్ పేర్కొంటూ, "ఈ హదీసు ప్రాచుర్యంలో ఉంది, కాని దీనికి ప్రామాణికత లేదు," అని అన్నారు.

ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 263

263. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇలా అన్నారు: "ఒకవేళ పండితులు విద్యను పరిరక్షిస్తే, విద్యార్థులకే నేర్పితే, వారు తమ కాలంలో నాయకులుగా రాణిస్తారు, కొనసాగుతారు. కాని వారు తమ విద్యను ఐహిక వాంఛ గల వారి కొరకు నేర్చుకున్నారు. దాని ద్వారా ధనవంతుల ధనాన్ని సంపాదించాలని కోరారు. అందువల్లే వారు ధనవంతుల దృష్టిలో హీనులయ్యారు. నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా ప్రవచిస్తుండగా విన్నాను, "పరలోక లక్ష్యంతో జీవించే వ్యక్తి యొక్క ప్రాపంచిక లక్ష్యాలను అల్లాహ్ నెరవేరుస్తాడు. అదే విధంగా ప్రాపంచిక లక్ష్యాలతో జీవించే వ్యక్తిని అల్లాహ్ ఏ మాత్రం పట్టించుకోడు. అతడు ఎలా ఉన్నా, ఎక్కడకు పోయి మరణించినా సరే. అంటే అతనిపై తన కారుణ్యాన్ని కురిపించడు. ఇంకా అతడి ప్రాపంచిక పరిస్థితులను చక్కదిద్దడు." (ఇబ్న్ మాజహ్)

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 264

264. బైహఖీ దీన్ని షుఅబిల్ ఈమాన్ లో అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (బైహఖీ)

దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 269

269. జియాద్ బిన్ హుదైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నన్ను, "ఇస్లాం పునాది ఏ విషయం పడగొడుతుందో నీకు తెలుసా?" అని అడిగారు. దానికి నేను, 'నాకు తెలియదు,' అని అన్నాను. అప్పుడు అతడు రజిఅల్లాహుఅన్లు, 1. ధార్కీక పండితుడు తప్పటడుగు వేయటం, 2. దైవగ్రంథం విషయంలో కపటా చారి వాదనకు దిగటం, 3. జ్ఞానహీనులైన పాలకులు తీర్పు ఇవ్వటం, ఈ మూడు విషయాలు ఇస్లాంను పడగొడతాయని అన్నారు. (దార్కీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 271

271. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: "నేను ప్రవక్త ﷺ ద్వారా రెండు గిన్నెలు అంటే రెండు రకాల విద్యలు నేర్చుకున్నాను. వాటిలో ఒకదాన్ని మీ అందరి మధ్య వ్యాపింప జేస్తాను. రెండవ విద్యను ఒకవేళ నేను ఇతరులకు తెలియ పరిస్తే నా మెడ కోసివేయబడుతుంది." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 272

272. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రజలారా! ఎవరికైనా ఏదైనా విషయం తెలిసి ఉంటే, ఇతరులకు తెలియజేయాలి. తెలియని విషయాన్ని గురించి అడిగితే, "అల్లాహ్ కే తెలుసు" అని పలకాలి. ఇది కూడా ఒక రకమైన జ్ఞానమే. అల్లాహ్ తన ప్రవక్త గురించి ఇలా పేర్కొన్నారు, "ఓ ప్రవక్తా! ఇలా పలుకు, నేను ఈ సందేశ ప్రచారంపై మీ నుండి ప్రతిఫలం కోరటం లేదు. ఇంకా నేను మాటలు కల్పించి మాట్లాడేవాడను కాను." (సాద్, 38:86) (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 273

273. ఇబ్నె సిరీస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: కుర్ఆన్, హదీసుల జ్ఞానమే ధర్మం. కనుక మీరు ఎవరి నుండి విద్యను అభ్యసిస్తారో చూసుకోండి. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 274

274. హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఓ కుర్ఆన్ పారాయణం చేసే ప్రజలారా! మీరు తిన్నగా ఉండండి. ఎందుకంటే మీరే అందరి కంటే ముందు ఉన్నారు. ఒకవేళ మీరు నిటారుగా వెళ్ళడానికి బదులు అటూ, ఇటూ తిరిగితే, మీరు మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతారు. (బుఖారీ)

అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 277

277. జియాద్ బిన్ లబీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక కల్లోలం గురించి ప్రస్తావించి, 'ఇది ఎప్పుడు జరుగుతుందంటే, అప్పుడు ధార్మిక జ్ఞానం నశిస్తూ ఉంటుంది' అని అన్నారు. అది విని నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! మేము కుర్ఆన్ ను పఠిస్తాము, మా సంతానానికి కూడా నేర్పుతాము. ఇంకా మా పిల్లలు తమ సంతానానికి నేర్పుతారు. ఈ విధమైన పరంపర తీర్చు దినం వరకు ఉంటుంది కదా, మరి ధర్మ జ్ఞానం ఎలా నశిస్తుంది,' అని ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీ పాడుగాను, నువ్వు మదీనాలోని తెలివిగల వారిలో ఒకడివని అనుకునేవాడిని. యూదులు, క్రైస్తవులు తమ గ్రంథమైన తొరాతు, ఇంజీలును చదవరా? చదివించరా? ఐనప్పటికీ వారు వాటి ఆదేశాలను పాలించారు. వాటి ప్రకారం నడవరు. అదే విధంగా ఈ అనుచర సమాజానికి చెందినవారు కూడా పఠిస్తారు, బోధిస్తారు, కాని ఆచరించరు,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్, తిర్మిజి)

దార్మీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 280

280. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "లాభం చేకూర్చని విద్య, దైవమార్గంలో ఖర్చు చేయని నిధి వంటిది." (దార్మీ)

శుచీ శుభ్రతల పుస్తకం

మొదటి భాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుచీశుభ్రతల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 281

281. అబూ మాలిక్ ఆమ్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పరిశుభ్రంగా ఉండటం అర్థ విశ్వాసం, అల్ హందులిల్లాహ్, తూనికను నింపి వేస్తుంది, సబ్ హానల్లాహ్, వల్ హందులిల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలను నింపి వేస్తాయి. నమాజు వెలుగు వంటిది, విధి దానాలు నిదర్శనాలు. సహనం వెలుగు వంటిది. ఇంకా కుర్ఆన్ నీ కోసం సాక్ష్యాధారం లేదా నీపై ఆపద వంటిది. ప్రతి వ్యక్తి పడుకొని ఉదయం లేచి, తన ప్రాణాన్ని తన కర్మలకు బదులుగా అమ్మివేస్తాడు. దాన్ని విడుదల చేస్తాడు. లేదా దాన్ని నాశనం చేసుకుంటాడు."

(ముస్లిం)

ముస్లిం, మరో ఉల్లేఖనంలో, "లా ఇలాహ ఇల్లాహు, వల్లాహు అక్బర్" భూమ్యాకాశాలను నింపివేస్తాయి" అని ఉంది. (దార్ఙ్)

అహ్మద్, ఇబ్న్ మాజహ్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 282

282. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "మీకు ఒక విషయం తెలుపనా? దాన్ని ఆచరిస్తే, అల్లాహ్ మీ పాపాలను క్షమించివేస్తాడు. ఇంకా స్వర్గంలో మీ స్థానాలను ఉన్నతం చేస్తాడు" అని అన్నారు. దానికి అనుచరులు, 'తప్పకుండా ఓ ప్రవక్తా!' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ఆటంకాలు కలిగినా పరిపూర్ణంగా వుజూ చేయడం, మస్జిదుల వైపు అధికంగా నడవటం, ఒక నమాజు తర్వాత మరో నమాజు కోసం వేచి ఉండటం ఇదే దృఢత్వం."

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 284

284. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "చక్కగా పరిపూర్ణంగా వుజూ చేసిన వారి పాపాలు, అతని శరీరం నుండి తొలగిపోతాయి. చివరికి గోర్ల ద్వారా కూడా బయట పడతాయి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 285

285. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం లేదా మోమిన్ వుజూ చేసినపుడు, అతడు తన ముఖాన్ని కడిగితే, కళ్ళతో చేసిన పాపాలన్నీ ఆ నీటితో లేదా ఆ నీటి చివరి బొట్టుతో పాటు కొట్టుకుపోతాయి. అతడు చేతులు కడిగితే, చేతుల ద్వారా చేసిన పాపాలన్నీ ఆ నీటి ద్వారా లేదా ఆ నీటి చివరి బొట్టుతో తొలగిపోతాయి. అతడు తన కాళ్ళు కడిగితే, కాళ్ళ ద్వారా చేసిన పాపాలన్నీ నీటితో పాటు లేదా ఆ నీటి చివరి బొట్టుతో పాటు కొట్టుకు పోతాయి. చివరికి అతడు పరిశుద్ధుడైపోతాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 286

286. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముస్లిములలో ఎవరైనా విధి నమాజులకు హాజరై, చక్కగా వుజూ చేసి, భక్తి శ్రద్ధలతో నమాజు చేస్తే, అతని పాపాలన్నీ తొలగిపోతాయి. అయితే అతడు మహా పాపాలకు పాల్పడకుండా ఉండాలి. ఇలా ఎల్లప్పుడూ జరుగుతూ ఉంటుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 287

287. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అతను రజిఅల్లాహుఅన్ఱు వుజూ చేయటానికి సిద్ధమై ముందు మూడుసార్లు తన చేతులు కడిగారు. ఆ తరువాత నోరు, ముక్కు శుభ్రం చేశారు. మూడు సార్లు ముఖం కడిగారు, మూడు సార్లు ఎడమచేతిని మోచేతుల వరకు కడిగారు. ఆ తరువాత తలపై మసహా చేశారు. అనంతరం కుడి కాలును మూడుసార్లు కడిగారు. ఎడమ కాలును మూడుసార్లు కడిగారు. అనంతరం ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు, ప్రవక్త ﷺ ఈ విధంగా వుజూ చేస్తూ ఉండగా చూశాను. ఆ విధంగా నేను వుజూ చేశాను. ఇంకా ప్రవక్త ﷺ అన్నారు, "నాలా వుజూ చేసి, ఈ విధంగా రెండు రకాతులు నమాజు చదివి, మనసులో ఎటువంటి ప్రాపంచిక ఆలోచన రాకుండా ఉంటే, అతని వెనుకటి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 288

288. ఉఖ్బాహ్ బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముస్లిములలోని ఎవరైనా చక్కగా, పరిపూర్ణంగా వుజూ చేసి, రెండు రకాతులు చిత్తశుద్ధితో ఆచరిస్తే, అతని కోసం స్వర్గం తప్పనిసరి అయిపోతుంది." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 289

289. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా చక్కగా, పరిపూర్ణంగా వుజూ చేసి, 'అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లాహు వ అష్ హదు అన్న ముహమ్మదన్ అబ్దుహు వ రసూలుహు' మరో ఉల్లేఖనంలో "అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లాహు వహ్ దహు లాషరీక లహు, వ అష్ హదు అన్న ముహమ్మదన్ అబ్దుహు వ రసూలుహు" అని పఠిస్తే, ఈ దుఆ శుభం వల్ల అతని కోసం స్వర్గద్వారాలు తెరువబడుతాయి. తాను కోరిన ద్వారం ద్వారా అతను స్వర్గంలో ప్రవేశించవచ్చు." (ముస్లిం, హమీదీ, జామిఉల్ ఉసూల్, నవవీ, తిర్మిజి)

తిర్మిజి "అల్లాహుమ్మజ్ అల్ నీ మినత్తవ్వాబీన్ వజ్ అల్ నీ మినల్ ముత తష్హిరీన్" అధికం చేశారు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి **విజ్ఞాన పుస్తకం**
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 290

290. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా అనుచర సమాజాన్ని తీర్చుదినం నాడు తెల్ల నుదురు, అవయవాల ప్రజలారా! అని పిలవటం జరుగుతుంది. ఈ తెల్లదనం వుజూ వల్ల ఉంటుంది. మీలో వెలుగును పెంచుకోవాలనుకున్నవారు ఇలా చేయాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి **విజ్ఞాన పుస్తకం**
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 291

291. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నీరు చేరినంత భాగం ఆభరణాలు నిండి ఉంటాయి." (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

మాలిక్, దార్కీ, అహ్మద్, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి **విజ్ఞాన పుస్తకం**
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 292

292. సాబాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తిన్నగా ఉండండి. మీరెంత మాత్రం తిన్నగా ఉండలేరు. గుర్తుంచుకోండి, మీ కర్మలన్నిటిలో కెల్లా అత్యుత్తమమైన కార్యం నమాజు మాత్రమే. అయితే కేవలం విశ్వాసులే వుజూను పరిరక్షించగలరు." (మాలిక్, దార్కీ, అహ్మద్, ఇబ్నీ మాజహ్)

మాలిక్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 297

297. అబ్దుల్లాహ్ సునాబిహియ్యి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి వుజూ చేసినప్పుడు నీళ్ళు పుక్కిలిస్తే, నోటి ద్వారా చేసిన పాపాలు తొలగిపోతాయి. ముక్కు శుభ్ర పరిస్తే, ముక్కు ద్వారా చేసిన పాపాలు తొలగిపోతాయి. ముఖం కడిగితే, ముఖం ద్వారా చేసిన పాపాలు తొలగిపోతాయి. చేతులు కడిగితే చేతుల ద్వారా చేసిన పాపాలు తొలగిపోతాయి. చివరికి కంటి రెప్పల ద్వారా కూడా పాపాలు తొలగిపోతాయి. అదే విధంగా పాపాలు చేతి గోర్ల ద్వారా కూడా తొలగిపోతాయి. తలపై మసహ్ చేస్తే తల ద్వారా పాపాలు తొలగిపోతాయి. రెండు చెవుల నుండి కూడా పాపాలు తొలగిపోతాయి. కాళ్ళను కడిగినప్పుడు, కాళ్ళ పాపాలు కూడా తొలగిపోతాయి. చివరికి కాళ్ళ గోళ్ళ నుండి కూడా పాపాలు తొలగిపోతాయి. ఇంకా అతను మస్జిద్ వైపు నడవడం వల్ల, నమాజు చదవటం వల్ల అతని స్థానాలు ఉన్నతం ఆవుతాయి." (మాలిక్, నసాయి)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 298

298. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ బఖీ సూశానంలోకి వచ్చి, అక్కడి మృతులను గురించి ఇలా దుఆ చేశారు, "అస్సలాము అలైకుం దారఖ్ఖాయిమిన్ మూమినీన్ వ ఇన్నా ఇన్ షా అల్లాహ్ బికుమ్ లాహిఖూన్" - అంటే, 'ఓ విశ్వాసులారా! మీపై శాంతి కురియుగాక! ఇన్ షా అల్లాహ్ మేము కూడా మిమ్మల్ని కలవబోతున్నాము.' అనంతరం ప్రవక్త ﷺ, 'నా సోదరులను కళ్ళారా చూసుకోవాలని చాలా కోరికగా ఉంది,' అని అన్నారు. అది విని అనుచరులు, 'ప్రవక్తా! మేము కూడా మీ సోదరులమే కదా!' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు నా మిత్రులు, అనుచరులు, కాని సోదరులు ఇంకా భూలోకానికి రాలేదు. భవిష్యత్తులో వారు వస్తారు,' అని అన్నారు. అప్పుడు అనుచరులు, 'ప్రవక్తా! తీర్చుదినం నాడు తమరు తమ అనుచర సమాజాన్ని ఎలా గుర్తుపడతారు. వారింకా ప్రపంచంలోకి రాలేదు కదా!' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఒక వ్యక్తి వద్ద తెల్ల గుర్రాలు, నల్ల గుర్రాలు ఉంటే, ఆ వ్యక్తి తెల్ల గుర్రాలను గుర్తుపట్టలేడా?' అని అడిగారు. అనుచరులు, 'తప్పకుండా గుర్తు పట్టగలడు' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'తీర్చు దినం నాడు వుజూ వల్ల వీరి నుదురు, చేతులు, ముఖం, కాళ్ళు మెరుస్తూ ఉంటాయి. వారు నన్ను 'హౌజె కౌసర్ వద్ద కలుసుకుంటారు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 299

299. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తీర్పుదినం నాడు అందరికంటే ముందు నాకు, సజ్జా చేయడానికి అనుమతి లభిస్తుంది. అందరికంటే ముందు నాకు సజ్జా నుండి తల ఎత్తుమని ఆదేశం ఇవ్వబడుతుంది. నేను నా ముందు చూసి, నా అనుచర సమాజాన్ని గుర్తు పడతాను. ఇంకా వెనుక, కుడి వైపు ఎడమ వైపు అన్ని చోట్ల నా అనుచర సమాజాన్ని గుర్తు పడతాను," అని అన్నారు. అప్పుడు ఒక వ్యక్తి 'ప్రవక్తా! అప్పుడు ప్రజలు నూహ్ అలైహిస్సలాం నుండి తమరి అనుచర సమాజం వరకు ఉంటారు. తమరు ఎలా గుర్తు పట్టగలరు?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'తెల్లగుర్రాల్లా ముఖం, చేతులు, కాళ్ళు మెరుస్తూ ఉంటాయి. ఇంకా వారి కర్మపత్రాలు కుడి చేతిలో ఇవ్వబడి ఉంటాయి. ఇంకా వారి ఉత్తమ సంతానం వారి ముందు పరిగెడుతూ ఉంటుంది. వీటి ద్వారా వారిని గుర్తుపడతాను,' అని అన్నారు. (అహ్మద్)

వుజూను తప్పనిసరి చేసే విషయాలు

మొదటి భాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూను తప్పనిసరి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 300

300. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వుజూ లేకుండా నమాజు స్వీకరించబడదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

అంటే పరిపూర్ణం కాదు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 301

301. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పరిశుభ్రత లేకుండా, వుజూ లేకుండా నమాజు స్వీకరించబడదు. పరిపూర్ణం కాదు, అదే విధంగా అధర్మ సంపాదన నుండి చేసే దానధర్మాలు స్వీకరించబడవు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూను తప్పనిసరి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 302

302. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నాకు (మజీ) అధికంగా వచ్చేది. కాని నేను ప్రవక్త ﷺ అల్లుడిని అయినందువల్ల దాన్ని గురించి చెప్పటానికి సిగ్గుగా ఉండేది. నేను మిఖ్లాద్ ను దీన్ని గురించి ప్రవక్త ﷺ ను అడగమని చెప్పాను. మిఖ్లాద్ ప్రవక్త ﷺ ను దీన్ని గురించి అడిగారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మజీ వెలువడటం వల్ల వుజూ భంగమవుతుంది, మర్మాంగాన్ని కడుక్కోవాలి, మళ్ళీ వుజూ చేసుకోవాలి,' అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 303

303. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "పంపబడిన వస్తువు తినటం వల్ల వుజూ భంగమైపోతుంది." (ముస్లిం)

ముహియుస్సున్నహ్ - ఇది క్రింది హదీసు ద్వారా రద్దు చేయబడిందని పేర్కొన్నారు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూను తప్పనిసరి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 304

304. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మేక తొడ మాంసం తిన్నారు. అనంతరం వుజూ చేయకుండానే నమాజు చదివారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 305

305. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఒక వ్యక్తి, 'మేము మేక మాంసం తిన్న తర్వాత తప్పనిసరిగా వుజూ చేసుకోవాలా?' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు కోరితే చేసుకో, లేకపోతే లేదు,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ, 'ఒంటె మాంసం తిని వుజూ చేసుకోవాలా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, ఒంటె మాంసం తిని వుజూ చేసుకో,' అని అన్నారు. మళ్ళీ ఆ వ్యక్తి, 'మేకల కొట్టులో నమాజు చదువుకోవచ్చునా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'చదువుకోవచ్చును,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ, 'ఒంటెలు కట్టుబడి ఉన్న చోట నమాజు చదువుకోవచ్చునా?' అని అడిగాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'వద్దు' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 306

306. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరూ కేవలం అపాన వాయువు వెలువడిందనే అనుమానం వచ్చినంత మాత్రాన శబ్దం విననంత వరకు లేదా దుర్వాసన గ్రహించనంత వరకు మస్జిద్ నుండి బయటకు వెళ్ళే అవసరం లేదు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూను తప్పనిసరి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 307

307. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ పాలు త్రాగిన తరువాత నీటితో పుక్కిలించారు. ఇంకా పాలలో కొంత జిడ్డుతనముంటుంది,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 308

308. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా విజయం నాడు ఒక్క వుజూతో చాలా నమాజులు చదివారు. ఇంకా మేజోళ్ళపై మసహ్ చేశారు. అప్పుడు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఓ ప్రవక్తా! తమరు ఎన్నడూ చేయని పని ఈనాడు చేశారు,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ ఉమర్! నేను ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఇలా చేశాను,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 309

309. సువైద్ బిన్ నోమాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వెంట ఖైబర్ సంవత్సరం ప్రయాణానికి బయలుదేరాను. 'సహ్ బా' ప్రాంతానికి చేరుకున్నాము. అది ఖైబర్ కు దగ్గరలోనే ఉంది. ప్రవక్త ﷺ అస్ నమాజు చదివి ఆహార సామగ్రి తెప్పించారు. సత్తూను తీసుకురావటం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ పిండి తయారు చేయమని ఆదేశించారు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ మరియు మేము తిన్నాము. ఆ తరువాత మఫ్ఘిబ్ నమాజు కోసం సిద్ధమయ్యాము. ప్రవక్త ﷺ నీటితో పుక్కిలించారు. మేము కూడా నీటితో పుక్కిలించాము. ఆ వెంటనే నమాజు చదివాము. అయితే వుజూ చేయలేదు. (బుఖారీ)

అంటే పంపబడిన వస్తువు తినటం వల్ల వుజూ భంగం కాదు.

రెండవ భాగం

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 310

310. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "శబ్దం వల్ల మాత్రమే వుజూ భంగమవుతుంది." (అహ్మద్, తిర్మిజి)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 311

311. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను మజీ గురించి అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మజీ వెలువటం వల్ల వుజూ తప్పనిసరి అవుతుంది. వీర్యం వెలువడటం వల్ల సంపూర్ణ స్నానం తప్పనిసరి అవుతుంది,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, దార్ఘి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 312

312. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజ్ తాళపు చెవి పరిశుభ్రత మరియు వుజూ. నమాజ్ ప్రారంభం అల్లాహు అక్బర్ ద్వారా అవుతుంది. సలాం ద్వారా ముగుస్తుంది." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, దార్ఘి)

ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 313

313. ఇబ్నె మాజహ్ ఈ హదీసునే, అలీ మరియు అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱుం ద్వారా కూడా ఉల్లేఖించారు. (ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 314

314. అలీ బిన్ తలాఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరికైనా శబ్దం లేకుండా అపాన వాయువు వెలువడితే, వుజూ చేసుకోవాలి. ఇంకా స్త్రీలతో మలద్వారం ద్వారా సంభోగించకండి." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 316

316. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మల ద్వారం కళ్ళ అదుపులో ఉంటుంది. అందువల్ల నిద్రపోతే మళ్ళీ వుజూ చేసుకోవాలి." (అబూ దావూద్)

ముహ్ యిహ్ సున్నహ్ కథనం: ఇది పరుండి నిద్ర పోయిన వారికి వర్తిస్తుంది. కూర్చొని, కునుకు వచ్చేవారికి కాదు.

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 317

317. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు ఇషా నమాజు కోసం కూర్చొని వేచి ఉండేవారు, వారి తలలు కునుకుతో అటూ ఇటూ వాలిపోయేవి. ఆ తరువాత నిలబడి నమాజు చదివేవారు. మళ్ళీ వుజూ చేసేవారు కారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

మాలిక్, అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్, దార్ఘి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 319

319. బుస్రహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తన మర్గాంగాన్ని ముట్టుకున్న వ్యక్తి తప్పనిసరిగా వుజూ చేయాలి." (మాలిక్, అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్, దార్ఘి)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 320

320. తలఖ్ బిన్ అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను, 'వుజూ చేసిన తర్వాత ఎవరైనా తన మర్గాంగాన్ని ముట్టుకుంటే, మళ్ళీ వుజూ చేయాలా వద్దా?' అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అది కూడా మానవుని శరీరంలోని ఒక భాగమే' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్)

ఇమాం ముహ్ యిహ్ అసున్నహ్ ఈ ఆదేశం రద్దయిందని పేర్కొన్నారు. ఎందుకంటే అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు తలఖ్ వచ్చిన తర్వాత ఇస్లాం స్వీకరించారు.

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 323

323. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: "ప్రవక్త ﷺ తన భార్యలో కొందరిని ముద్దుపెట్టుకొని, వుజూ చేయకుండానే నమాజు చదువుకునే వారు." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్)

అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 324

324. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మేక తొడ మాంసం తిన్నారు. తరువాత చేతులు తుడుచుకున్నారు, నిలబడ్డారు, నమాజు చదివారు. (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, అహ్మద్)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 325

325. ఉమ్మె సలమ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "నేను ప్రవక్త ﷺ ముందు వేపబడిన తొడ మాంసాన్ని పెట్టాను. ప్రవక్త ﷺ దాన్ని తిన్న తరువాత నిలబడి నమాజు చదివారు. మళ్ళీ వుజూ చేయలేదు." (అహ్మద్)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 326

326. అబూ రాఫే రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'నేను ప్రమాణం చేసి చెబుతున్నాను. నేను ప్రవక్త ﷺ కోసం మేక కార్ణం, హృదయం మొదలైనవి వేసేవాడిని. ప్రవక్త ﷺ దాన్ని తిని నమాజు చదివేవారు. వుజూ చేసేవారు కాదు.' (ముస్లిం)

మాలిక్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 330

330. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "మనిషి తన భార్యను ముద్దుపెట్టుకోవటం, చేత్తో ముట్టు కోవటం ములా మసహ్ అనబడుతుంది. కనుక భార్యను ముద్దు పెట్టకున్నా, ముట్టుకున్నా అతనికి వుజూ తప్పనిసరి అవుతుంది." (మాలిక్, నసాయి)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 331

331. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: భర్త తన భార్యను ముద్దు పెట్టుకుంటే వుజూ తప్పనిసరి అవుతుంది. (మాలిక్)

మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

మొదటి భాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 334

334. అబూ అయ్యూబ్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మలమూత్ర విసర్జనకు వెళితే, ఖిబ్లా వైపు గానీ, ఖిబ్లాకు వ్యతిరేకంగా గాని కూర్చోకండి. ఉత్తరం లేదా దక్షిణం వైపు తిరిగి కూర్చోండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముహియుస్సన్నహ్ ఈ ఆదేశాన్ని అడవులకు మాత్రమే పరిమితం అని అభిప్రాయపడ్డారు. కాని జన వాసాల్లో ఇలా కూర్చోవటంలో ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు. దీని కొరకు, ముందు రాబోయే హదీసు చూడండి.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 335

335. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ఏదో పని ఉండి, నేను నా సోదరి హఫ్సా ఇంటి పైకప్పు ఎక్కాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ను ఖిల్జా వైపు వీపు, సిరియా వైపు ముఖం ఉన్నట్లుగా కూర్చొని మలమూత్ర విసర్జన చేస్తున్నారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 336

336. సల్మాన్ ఫార్సీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాకు ఖిల్జా వైపు తిరిగి మలమూత్ర విసర్జన చేయటాన్ని, మలమూత్రాలను కుడి చేతితో లేదా మూడు కంటే తక్కువ రాళ్ళతో లేదా పేడతో, లేదా ఎముకలతో శుభ్రపరచటాన్ని వారించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 337

337. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మలమూత్ర విసర్జనకు వెళ్ళినప్పుడు, ప్రవేశించే ముందు ఈ దుఆ పఠించేవారు. "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజాబిక మినల్ ఖుబుసి వల్ ఖబాయిసీ" - 'ఓ అల్లాహ్! అపరిశుద్ధ మగ జిన్నుల నుండి, స్త్రీ జిన్నుల నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 338

338. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ రెండు సమాధుల ప్రక్క నుండి వెళ్ళడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఈ రెండు సమాధుల్లో శిక్షించడం జరుగుతుంది. ఏదో పెద్ద విషయం పై శిక్షించబడటం లేదు. చిన్న విషయాలపైనే శిక్షించబడుతున్నారు. వీరిలో ఒకరు మూత్ర తుంపరల నుండి జాగ్రత్త పడేవాడు కాడు. మరొకడు చాడీలు చెప్పే వాడు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ పచ్చి ఖర్జూరం కొమ్మ తీసుకొని దాన్ని రెండుగా చేసి వాటిని ఆ రెండు సమాధులపై పాతి పెట్టారు. దానికి ప్రజలు అలా ఎందుకు చేసారని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ వారి శిక్ష తగ్గ వచ్చు - ఆ శాఖలు ఎండిపోయే వరకు - అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 339

339. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "శాపానికి గురి చేసే రెండు విషయాలకు దూరంగా ఉండండి," అని ప్రవచించారు. దానికి అనుచరులు, 'ఏమిటి,' అని అడిగారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ప్రజల దారిలో మలమూత్ర విసర్జన చేయటం, ప్రజలు విశ్రాంతి తీసుకునే చెట్ల నీడల్లో మలమూత్ర విసర్జన చేయటం." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 340

340. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా నీరు త్రాగితే గిన్నెలో ఊపిరి పీల్చురాదు. ఇంకా ఎవరైనా మలమూత్ర విసర్జనకు వెళితే తన కుడి చేతితో మర్మాంగాన్ని ముట్టుకోకూడదు. ఎడమ చేతితో శుభ్ర పరచు కోవాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 341

341. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వుజూ చేసే వారు ముక్కును బాగా దులిపి శుభ్ర పరచాలి, మట్టితో, రాయితో ఇస్తిన్ జా చేసే వారు మూడు రాళ్ళు తీసుకోవాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 342

342. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మలమూత్ర విసర్జన కోసం బయటకు వెళితే, నేనూ మరో అబ్బాయి నీళ్ళు, దుడ్డుకర్ర తీసుకుని వెళ్ళేవారం. ప్రవక్త ﷺ నీటితో ఇస్తిన్ జా చేసేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ భాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 344

344. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ బయట అడవిలో మలమూత్ర విసర్జనకు వెళితే, ఇతరులు చూడలేనంత దూరం వెళ్ళేవారు. (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 346

346. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మలమూత్ర విసర్జనకు వెళ్ళినప్పుడు కూర్చోనంతవరకు దుస్తులు ఎత్తేవారు కాదు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్కీ)

ఇబ్నెమాజహ్, దార్ఘ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 347

347. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నేను మీకు తండ్రి వంటి వాడిని, మీలో ఎవరైనా మలమూత్ర విసర్జనకు వెళితే, ఖిబ్లా వైపు గాని, వ్యతిరేక దిశలోగాని కూర్చోకండి. ఇంకా మూడు మట్టి పెద్దలతో శుభ్రపరచుకోండి. ఇంకా ఎముక, పేడ ద్వారా ఇస్తిన్హా చేయకండి. ఇంకా కుడిచేత్తో ఇస్తిన్హా చేయరాదు." (ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 348

348. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన కుడి చేతిని అన్నపానీయాలకు, వుజూకు ఉపయోగించేవారు. ఎడమ చేతిని మలమూత్రాలు మరియు ఇతర ఆశుద్ధాలను శుభ్ర పరచడానికి ఉపయోగించేవారు. (అబూ దావూద్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్ఘ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 349

349. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా మలమూత్ర విసర్జనకు వెళితే, తన వెంట మూడు రాళ్ళు, లేక మూడు మట్టి పెద్దలను తీసుకొని వెళ్ళాలి. వాటి ద్వారా పరిశుభ్రత పొందటానికి. ఎందుకంటే ఆ మూడు సరిపోతాయి." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్ఘ్)

తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 350

350. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పేడ, ఎముకల ద్వారా ఇస్తీన్ఱా చేయకండి. ఎందుకంటే అవి మీ సోదరులు జిన్నుల ఆహారం." (తిర్మిజి, నసాయి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 351

351. రువైఫహ్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను, "ఓ రువైఫహ్! నా తరువాత నీవు దీర్ఘకాలం బ్రతికితే నీవు ప్రజలకు ఈ విషయాన్ని గురించి అందజేయి! 'ఎవరైనా తన గడ్డంలో ముడివేసినా, మెడలో తావీజు ధరించినా, పశువు పేడతో లేదా ఎముకతో ఇస్తీన్ఱా చేసినా ముహమ్మద్ ﷺ వారి పట్ల విసుగు చెందినట్లే,' (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 357

357. జైద్ బిన్ అర్ఠం రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఈ మలమూత్ర విసర్జన చేసే స్థలాలు మైతానులు, జిన్నులు వచ్చే స్థలాలు. మీలో ఎవరైనా మలమూత్ర విసర్జనకు వెళితే ఈ దుఆ పఠించాలి, "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱాజాబిక మినల్ ఖుబుసి వల్ ఖబాఇసి," - 'ఓ అల్లాహ్! ఆశుద్దులైన స్త్రీ, పురుష జిన్నుల నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్)

తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 359

359. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరుగు దొడ్డి (లెట్రీన్) నుండి బయటకు వచ్చిన తరువాత "గుప్తానక" అని పరించేవారు. అంటే, 'ఓ అల్లాహ్! నేను నీ క్షమాపణ కోరుతున్నాను.' (తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్, దార్ఘి)

అబూ దావూద్, నసాయి, దార్ఘి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 360

360. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మలమూత్ర విసర్జనకు వెళితే, నేను జగ్గులో లేదా చర్మపు చేదలో నీళ్ళు తీసుకు వెళ్ళేవాడిని. ప్రవక్త ﷺ ఆ నీటితో ఇస్తిన్హా చేసేవారు. అనంతరం చేతిని నేలపై రుద్దేవారు. నేను తెచ్చిన మరో చేదలో నీటితో చేతిని కడిగి, ఆ తరువాత వుజూ చేసేవారు. (అబూ దావూద్, నసాయి, దార్ఘి)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 361

361. హాకం బిన్ సుఫ్యాన్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మూత్ర విసర్జన చేసిన వెంటనే వుజూ చేసుకునేవారు. ఇంకా తన మర్మాంగంపై కలతలు రాకుండా ఉండటానికి నీళ్ళు చిలకరించేవారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 362

362. ఉమైమహ్ బింతె రుఖైఖహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్ద ఒక కర్ర, గిన్నె ఉండేది. అది ప్రవక్త ﷺ మంచం క్రింద ఉండేది. రాత్రి పూట అందులో మూత్ర విసర్జన చేసేవారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మలమూత్ర విసర్జనా నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 364

364. హుజైఫహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక జాతి వద్దకు వెళ్లారు. అక్కడ నిలబడి మూత్ర విసర్జన చేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం). 'ఏదో కారణం ఉండి ఇలా చేశారు,' అని ప్రజలు అన్నారు.

మూడవ విభాగం

అహ్మద్, దార ఖుత్బీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 366

366. జైద్ బిన్ హారిస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం మొట్ట మొదటి సారి దైవవాణి తీసుకుని వచ్చి, నాకు వుజూ చేసే పద్ధతి నేర్పారు. ఇంకా నమాజు చేసే పద్ధతి నేర్పారు. నేను వుజూ చేసిన తర్వాత అరచేతిలో నీళ్ళు తీసుకొని నా మర్మాంగంపై చిలకరించారు. (అహ్మద్, దార ఖుత్బీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 370

370. సల్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: కొందరు అవిశ్వాసులు ఎగతాళి చేస్తూ, 'మీ గురువు గారు అంటే ప్రవక్త ﷺ, మీకు ప్రతి విషయాన్ని గురించి, అంటే మలమూత్రాల విసర్జనా నియమాలు కూడా నేర్పుతూ ఉండటం మేము చూస్తున్నాం,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'అవును, ప్రవక్త ﷺ మాకు మలమూత్రాలు విసర్జించేటప్పుడు ఖిల్లా వైపు తిరిగి కూర్చోకూడదనీ, కుడి చేత్తో మలమూత్రాలు శుభ్రపరచకూడదనీ, ఇంకా మూడు కంటే

తక్కువ పెద్దలతో ఇస్తిన్హా చేయరాదని, ఇంకా పేడ, ఎముకలతో ఇస్తిన్హా చేయరాదని ఉపదేశించారు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ఇబ్నీ మాజహ్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 371

371. అబ్దుర్ రహ్మాన్ బిన్ హసనహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇంటి నుండి బయలుదేరి మా వద్దకు వచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ చేతిలో డాలు ఉంది. ప్రవక్త ﷺ దాన్ని నేలపై అడ్డుగా పెట్టి, దాని ముందు మూత్ర విసర్జన చేశారు. కొందరు చూచి, 'చూడండి స్త్రీల వలే ఎలా మూత్ర విసర్జన చేస్తున్నారో,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ అది విని, 'మీపై జాలి వేస్తుంది. బనీ ఇస్రాయిల్ లోని వ్యక్తులకు పడిన శిక్ష గురించి మీకు తెలియదా, అంటే అతనిపై దైవ శిక్ష అవతరించింది. మూత్ర విసర్జన చేసినప్పుడు బట్టలకు అంటుకుంటే ఆ భాగాన్ని కత్తిరించి వేయాలని నియమం ఉండేది. బనీ ఇస్రాయిల్ లోని ఒక వ్యక్తి ఆ ధార్మిక ఆదేశాన్ని వారించాడు. అందువల్ల అతన్ని సమాధిలో శిక్షించడం జరిగింది,' అని అన్నారు. (ఇబ్నీ మాజహ్, అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 373

373. మర్వాన్ అల్ అస్ఫర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన ఒంటెను భిబ్లా వైపు కూర్చోబెట్టి, అనతరం దాని వైపు కూర్చొని మూత్ర విసర్జన చేయడం నేను చూశాను. నేనతనితో, 'ఓ అబ్దుర్రహ్మాన్ నాన్నగారు, భిబ్లా వైపు తిరిగి మూత్ర విసర్జన చేయటాన్ని వారించారు కదా, మరి మీరు భిబ్లా వైపు తిరిగి చేస్తున్నారే!' అని అన్నారు. దానికి, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఈ నిషిద్ధం విశాల మైదానంలో ఉంది. కాని మీరు భిబ్లాకు మధ్య ఏదైనా అడ్డు ఉంటే మరేం ఫరవాలేదు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి విజ్ఞాన పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 375

375. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక జిన్నుల బృందం వచ్చి, 'దయచేసి తమరు తమ అనుచర సమాజానికి పేడ, బొగ్గు, ఎముకలు మొదలైన వాటితో ఇస్తిన్హా చేయకూడదని ఆదేశించండి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ వాటిలోనే మా ఆహారం పెట్టాడు,' అని విన్నవించుకుంది. అందువల్ల ప్రవక్త ﷺ వాటి నుండి మిమ్మల్ని వారించారు. (అబూ దావూద్)

3. పండ్లు తోముకోవటం

మొదటి భాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 376

376. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ నేను నా అనుచర సమాజంపై కష్టం కాదని భావిస్తే, ఇషా నమాజు ఆలస్యంగా చదవమని, ప్రతి నమాజ్ కు ముందు మిస్వాక్ చేయమని ఆదేశించేవాడిని." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 377

377. షురైహ్ బిన్ హసీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇంట్లోకి వచ్చిన తర్వాత ఏం చేసేవారని, ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ను అడిగాను. దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా, 'అన్నిటికంటే ముందు మిస్వాక్ చేసేవారని,' అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 378

378. హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి తహజ్జుద్ నమాజుకు మేల్కొని తన నోటిని మిస్వాక్ తో శుభ్రపరుస్తారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 379

379. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "10 గుణాలు ప్రక్రూతి సహజమైనవి, ప్రజలందరూ వీటిని ఆచరించారు మరియు ఇవి ధార్మిక విషయాలు: 1. మీసాలు కత్తిరించటం, 2. గడ్డం పెంచటం, 3. మిస్వాక్ చేయటం, 4. నీటితో ముక్కు శుభ్రపరచటం, 5. గోళ్ళు కత్తిరించటం, 6. వేళ్ళ మధ్య భాగాన్ని కడగటం, 7. చంకలోని వెంట్రుకలను తీయటం, 8. నాభి క్రింది వెంట్రుకలను గీయటం, 9. నీటితో ఇస్తిన్హా చేయటం, 10. వ విషయం నేను మరచిపోయాను. అయితే నీటిని పుక్కిలించటం కావచ్చు." (ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో గడ్డం పెంచడానికి బదులు సున్నత్ చేయటం అనే పదాలు ఉన్నాయి. కాని ఈ ఉల్లేఖనం నాకు బుఖారీ, ముస్లిములలో లభించలేదు. హమీదీ పుస్తకంలోనూ లభించలేదు. కాని సాహిబుల్ జామిలో దీన్ని పేర్కొన్నారు. అదే విధంగా ఖత్తాబీ ముఅలియుస్సునన్ లో కూడా పేర్కొన్నారు.

రెండవ విభాగం

షాఫయి, అహ్మద్, దార్కీ, నసాయి, బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 381

381. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మిస్వాక్ వల్ల నోరు శుభ్రంగా ఉంటుంది. దుర్వాసన దూరమవుతుంది మరియు దైవప్రీతి లభిస్తుంది." (షాఫయి, అహ్మద్, దార్కీ, నసాయి, బుఖారీ)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 382

382. అబూ అయ్యూబ్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "4 విషయాలు ప్రవక్తల సాంప్రదాయాలు, పద్ధతులు: 1. సిగ్గుపడటం, మరో ఉల్లేఖనంలో ఉంది, సున్నత్ చేయటం, 2. సువాసన పులుముకోవటం, 3. మిస్వాక్ చేయటం, 4. నికాహ్ చేయటం. (తిర్మిజి)

ఈ నాలుగు విషయాలు ప్రవక్తల సాంప్రదాయాలు.

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 383

383. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ పగటి పూట లేదా రాత్రి పూట పడుకొని లేస్తే, వుజూ చేయటానికి ముందు మిస్వాక్ చేసుకునేవారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 384

384. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మిస్వాక్ చేసి కడిగి ఉంచమని నాకు ఇచ్చేవారు. కాని నేను దాన్ని కడిగే ముందు, నేను కూడా మిస్వాక్ చేసుకునే దాన్ని. అనంతరం దాన్ని కడిగి ప్రవక్త ﷺ కు ఇచ్చేదాన్ని. (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 385

385. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కలలో నేను మిస్వాక్ చేస్తున్నాను. ఇంతలో ఇద్దరు వ్యక్తులు నా వద్దకు వచ్చారు. వారిలో ఒక వ్యక్తి వయస్సు పెద్దది. చిన్న వయస్సు గల వ్యక్తికి నేను మిస్వాక్ ఇద్దామని అనుకున్నాను. పెద్ద వానికి ఇవ్వమని చెప్పబడింది. అనంతరం నేను పెద్దవానికి మిస్వాక్ ఇచ్చాను." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 387

387. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నేను మీకు మిస్వాక్ చేయమని ఖచ్చితంగా, పూస గుచ్చినట్లు చెప్పాను." (బుఖారీ)

అబూ దావూద్- దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 388

388. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మిస్వాక్ చేస్తున్నారు. అప్పుడు ఇద్దరు వ్యక్తులు ఆయన వద్ద కూర్చున్నారు. ఒకరు పెద్దవారు, మరొకరు చిన్నవారు. మిస్వాక్ ప్రత్యేకతను గురించి దైవవాణి అవతరించబడుతూ పెద్ద వానికి మిస్వాక్ ఇవ్వమని ఆదేశించబడింది. (అబూ దావూద్)

తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పండ్లు తోముకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 390

390. అబూ సల్మా జైద్ బిన్ ఖాలిద్ జుహని రజిఅల్లాహుఅన్హా ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఒకవేళ నా అనుచర సమాజంపై భారం అని భావించకుండా ఉండి ఉంటే, ప్రతి నమాజుకు తప్పనిసరిగా మిస్వాక్ చేయమని ఆదేశించేవాడిని, ఇంకా ఇషా నమాజును ఒక వంతు రాత్రి పూర్తయినప్పుడు చదవమని ఆదేశించేవాడిని."

హదీసు ఉల్లేఖకుని కథనం: జైద్ బిన్ ఖాలిద్ రజిఅల్లాహుఅన్హు నమాజు చదవడానికి మస్జిద్ లోకి వచ్చినప్పుడు మిస్వాక్ అతని చెవి ప్రక్కన తగిలి ఉంటుంది. గుమస్తా కలం చెవిలో ఉన్నట్టు. ఇంకా నమాజుకు నిలబడినప్పుడు మిస్వాక్ చేసుకునేవారు. మళ్ళీ తన చెవి దగ్గర పెట్టుకునేవారు. (తిరిగి)

4. వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 391

391. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా పడుకొని లేస్తే, మూడుసార్లు తన చేతులను కడుక్కోవడం వరకు పాత్రలను ముట్టుకోరాదు. ఎందుకంటే, రాత్రి అతని చేయి ఎక్కడెక్కడ పోయిందో అతనికి తెలియదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 392

392. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా నిద్ర నుండి మేల్కొని, వుజూ చేయగోరినప్పుడు మూడు సార్లు ముక్కులో నీళ్ళు వేసి శుభ్రపరచు కోవాలి. ఎందుకంటే షైతాన్ అతని ముక్కుపై రాత్రి గడుపుతాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

మాలిక్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 393

393. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జైద్ బిన్ ఆసిం రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ను ప్రవక్త ﷺ వుజూ ఎలా చేసేవారని ప్రశ్నించటం జరిగింది. అది విని, అబ్దుల్లాహ్ వుజూ చేయటానికి నీళ్ళు తెప్పించారు. ముందు రెండు చేతులపై నీళ్ళు వేసారు. రెండు సార్లు వాటిని కడిగారు, ఆ తరువాత పుక్కిలించారు. ఆ తరువాత మూడు సార్లు ముక్కులో నీళ్ళు వేసి కడిగారు. ఆ తరువాత మూడు సార్లు సంపూర్ణంగా ముఖాన్ని కడిగారు. ఆ తరువాత రెండు చేతులను మోచేతులతో సహా రెండు సార్లు కడిగారు. ఆ తరువాత రెండు చేతులతో తలపై మసహా చేశారు. అంటే రెండు చేతులను నుదురు నుండి తల వెనుక భాగం వైపు తీసుకు వెళ్లి, మళ్ళీ తల వెనుక భాగం నుండి నుదురు వైపు తిరిగి తెచ్చారు. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను కడిగారు. (మాలిక్, నసాయి)

అబూ దావూద్ లోనూ ఇలాగే ఉంది. దీన్ని అల్ జామి రచయిత పేర్కొన్నారు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 394

394. బుఖారీ, ముస్లిములలో అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జైద్ బిన్ ఆసిం యొక్క ఉల్లేఖనం ఈ విధంగా ఉంది, "అతన్ని వుజూ పద్ధతి గురించి, ప్రశ్నించటం జరిగింది. అప్పుడు అబ్దుల్లాహ్ వుజూ చేయటానికి నీటి చేద తెప్పించారు. దానితో నీటిని తన రెండు చేతులపై వేసి మూడు సార్లు రెండు చేతులను మణి కట్ల వరకు కడిగారు. అనంతరం తన చేతిని అందులో వేసి నీళ్ళు తీసి మూడుసార్లు పుక్కిలించారు, ఆ తరువాత ముక్కులో నీళ్ళు వేసి శుభ్రపరిచారు. అంటే మూడు సార్లు చేశారు. ఒక చేతితో నోటిలోనూ ముక్కులోనూ నీళ్ళు వేశారు. ఎడమ చేతితో ముక్కు శుభ్రపరిచారు. ఆ తరువాత తన చేతిని ముంతలో వేసి నీళ్ళు తీసి మూడు సార్లు ముఖమంతా కడిగారు. ఆ తరువాత తన చేతిని ముంతలో వేసి నీళ్ళు తీసి తన చేతులను రెండుసార్లు మోచేతుల వరకు కడిగారు. ఆ తరువాత చేతితో నీళ్ళు తీసి తలపై మసహా చేశారు. అంటే, రెండు చేతులను నుదురుపై నుండి తల వెనుక భాగం వరకు తీసుకుని వెళ్లి, మళ్ళీ అక్కడి నుండి ముందుకు తీసుకొని వచ్చారు. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను చీలమండలతో సహా కడిగారు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ వుజూ ఇలా ఉండేదని,' అన్నారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "మసహా లో రెండు చేతులను నుదురుపై నుండి తల వెనుక భాగం వరకు తీసుకొని వెళ్లి, మళ్ళీ నుదురు వైపుకు తీసుకొని వచ్చారు. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను కడిగారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, చేత్తో మూడు సార్లు నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కిలించారు. ముక్కులో నీళ్ళు వేశారు. అంటే మూడు సార్లు చేత్తో నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కిలించారు. మరియు మూడు సార్లు నీళ్ళు తీసుకొని ముక్కులో వేసి శుభ్రపరిచారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో, చేత్తో ఒకేసారి నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కిలించారు మరియు ముక్కులో నీళ్ళు వేశారు. ఇలా మూడు సార్లు చేశారు.

బుఖారీలోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, తల మసహా ఎలా చేశారంటే, రెండు చేతులను ముందు నుండి వెనుక తీసుకొని వెళ్లి మళ్ళీ ముందుకు తీసుకొని వచ్చారు. కేవలం ఒక్కసారి మాత్రమే. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను చీల మండలతో సహా కడిగారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో, చేత్తో నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కిలించారు, ముక్కులోనూ వేశారు. ఇలా మూడు సార్లు చేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 395

395. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వుజూలో ప్రతి ఆవయవాన్ని ఒక్కసారే కడిగారు. అంతకు మించి చేయలేదు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 396

396. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ బైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వుజూ లో రెండేసి సార్లు కడిగారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 397

397. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను కూర్చునే చోట కూర్చొని, 'నేను మీకు ప్రవక్త ﷺ వుజూ పద్ధతిని తెలపనా?' అని అన్నారు. అనంతరం ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రతి ఆవయవాన్ని మూడుసార్లు కడిగారు. (ముస్లిం)

ఈ హదీసులతో తెలిసిందేమిటంటే, వుజూ చేసేటప్పుడు వుజూ అంగాలను, ఒక్కొక్కసారి, రెండు సార్లు లేక మూడు సార్లు కడగటం సమంజసమే. (జాయజ్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 398

398. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట మక్కా నుండి మదీనా తిరిగి వస్తున్నాము. దారిలో నీరు ఉన్న చోటుకు చేరాము. కొందరు అస్రీ నమాజును చదువుదామని అక్కడ ఆగి తొందరపడి వుజూ చేశారు. మేము అక్కడ చేరుకున్న తరువాత చూస్తే, వారి చీలమండలు ఎండుగా ఉన్నాయి. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'చీలమండలు పొడిగా ఉన్నవారు నరకానికి గురవుతారు. పరిపూర్ణంగా వుజూ చేయండి,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 399

399. ముగైర బిన్ షుఅబ్ హా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వుజూ చేశారు, తన నుదురుపై మసహా చేశారు. పగిడీలపై మసహా చేశారు. ఇంకా తన సాకులపై మసహా చేశారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 400

400. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సాధ్యమైనంత వరకు తన పనులన్నిటినీ తన కుడి చేత్తోనే చేయటాన్ని ఇష్టపడే వారు. పరిశుభ్రత, వుజూ, స్నానం, దువ్వెన చేయటంలో, చెప్పులు ధరించటంలోనూ కుడి ప్రక్కకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 401

401. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు దుస్తులు ధరించినా, వుజూ చేసినా, కుడి చేయి ద్వారా ప్రారంభించండి." (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 405

405. లఖీత్ బిన్ సబుర రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను వుజూ నేర్పమని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, నీవు పరిపూర్ణంగా వుజూ చేసుకుంటూ ఉండు. వ్రేళ్ళ మధ్య ఖిలాల్ చేసుకుంటూ ఉండు, ముక్కును నీటితో శుభ్రంగా కడుక్కుంటూ ఉండు. అయితే ఉపవాస స్థితిలో మాత్రం అలా చేయకు అని ప్రవచించారు. (అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్, తిర్మిజి)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 406

406. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు వుజూ చేసినపుడు చేతుల, కాళ్ళ వ్రేళ్ళలో ఖిలాల్ చేసుకోండి." (తిర్మిజి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 407

407. ముస్తవ్ రిద్ బిన్ షద్దాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను వుజూ చేసినపుడు తన కాళ్ళ వ్రేళ్ళలో చేతి వ్రేళ్ళలో ఖిలాల్ చేస్తూ ఉండగా చూచే వాడిని. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 408

408. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వుజూ చేసినపుడు గుక్కెడు నీరు చేతిలో తీసుకొని తన గడ్డం క్రింద చేర్చి ఖిలాల్ చేశారు. ఇంకా నా ప్రభువు నన్ను ఇలాగే చేయమని ఆదేశించాడు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 410

410. అబూ హయ్య రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను వుజూ చేస్తూ ఉండగా చూశాను. అతను ముందు రెండు అరచేతులను కడిగారు, 3 సార్లు నీళ్ళు పుక్కిలించారు, మూడు సార్లు ముక్కులో నీళ్ళు వేసి శుభ్రపరిచారు, మూడు సార్లు ముఖం కడిగారు, మూడు సార్లు రెండు చేతులను మోచేతులతో సహా కడిగారు, ఒకసారి తల మసహా చేశారు, 3 సార్లు రెండు కాళ్ళను చీలమండలతో సహా కడిగారు. అనతరం నిలబడి మిగిలిన నీటిని త్రాగారు. "ప్రవక్త ﷺ వుజూ ఎలా చేసే వారో చేసి చూపించడం అంటే నాకు చాలా ఇష్టం," అని అన్నారు. (తిర్మిజి, నసాయి)

దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 411

411. అబ్దు ఖైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము కూర్చోని, అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు వుజూ వైపు చూస్తూ ఉన్నాం. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు ముందు తన కుడి చేతిని ముంతలో వేసి, చేత్తో నీళ్ళు తీసుకొని నోటిలో వేసి పుక్కిలించారు, ముక్కులో నీళ్ళు వేసి, ఎడమ చేతితో ముక్కును శుభ్రపరిచారు. ఈ విధంగా మూడు సార్లు చేశారు. అనంతరం, ఎవరైనా ప్రవక్త ﷺ వుజూ చూడాలనుకుంటే, ఆయన వుజూ ఇలా ఉండేది,' అని అన్నారు. (దారీః)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 412

412. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను వుజూ చేస్తుండగా చూశాను. ఆయన ఒక చేత్తోనే నీళ్ళు పుక్కిలించారు, ముక్కులోనూ వేసారు, ఈ విధంగా మూడు సార్లు చేశారు. అంటే ఒక చేత్తో తీసుకున్న నీటితోనే పుక్కిలించారు, ముక్కులో నీళ్ళు వేశారు. ఈ విధంగా మూడు సార్లు చేశారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 413

413. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన తలపై మసహ్ చేశారు. ఇంకా రెండు చెవుల లోపలి భాగాలను చూపుడు వ్రేలితో, బయటి భాగాలను తన బొటన వ్రేలితో మసహ్ చేశారు. (నసాయి)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, అహ్మద్, ఇబ్న్ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 414

414. రుబీఅ బింతె ముఅవ్విజ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఆమె ప్రవక్త ﷺ ను వుజూ చేస్తుండగా చూశారు. ప్రవక్త ﷺ తన తల ముందు భాగం, వెనుక భాగం మసహ్ చేశారు. ఇంకా రెండు చెవుల పై భాగాలపై, లోపలి భాగాలలో ఒకసారి మసహ్ చేశారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 415

415. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: అతను ప్రవక్త ﷺ ను వుజూ చేస్తుండగా చూశారు. ప్రవక్త ﷺ ప్రత్యేక నీటితో తలపై మసహ్ చేశారు. (తిర్మిజి, ముస్లిం)

ముస్లింలో కొన్ని పదాలు 'బి మాఇన్ గైరి ఫజ్లి' అధికంగా ఉన్నాయి.

ఈ హదీసు ద్వారా తల మసహ్ కోసం ప్రత్యేకంగా నీటిని తీసుకోవటం ఉత్తమం అని తెలుస్తుంది.

ఇబ్న్ మాజహ్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 416

416. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ప్రవక్త ﷺ వుజూ గురించి ప్రస్తావిస్తూ, ప్రవక్త ﷺ కళ్ళ చివరల మసహ్ చేసి, రెండు చెవులు తలలోని భాగాలే అని అన్నారు. (ఇబ్నీ మాజహ్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 417

417. అమ్ బిన్ షుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి తాతల ద్వారా కథనం: ఒక బదూ వ్యక్తి వచ్చి, ప్రవక్త ﷺ వుజూ పద్ధతి గురించి అడిగాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ వుజూ చేస్తూ ప్రతి భాగాన్ని 3 సార్లు కడిగి చూపించారు. ఇంకా, 'ఇలాగే వుజూ చేయాలని, మూడు కంటే ఎక్కువ సార్లు చేసినవారు అపరాధం చేశారు, హద్దు మీరి ప్రవర్తించారు,' అని అన్నారు. (నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 418

418. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ముగప్పల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన కుమారుడు ఈ దుఆ పఠిస్తూ ఉండగా విన్నారు, "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక అల్ ఖస్రల్ అబ్ యద్ అన్ యమీనిల్ జన్నహ్" - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నిన్ను స్వర్గానికి కుడి వైపు ఉన్న తెల్లని భవనాన్ని కోరుతున్నాను.' అబ్దుల్లాహ్ తన కుమారునితో, "ఓ కుమారా! నీవు అల్లాహ్ ను స్వర్గం కోరు, నరకం నుండి శరణు కోరు. ఎందుకంటే, భవిష్యత్తులో ఈ అనుచర సమాజంలో పరిశుభ్రతలో, దుఆలో హద్దులు మీరి ప్రవర్తించేవారు ఉంటారని ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను. అంటే మూడుసార్ల కంటే అధికంగా కడగటం జరుగుతుంది, అదే విధంగా దుఆలో కూడా హద్దులు మీరి ప్రవర్తించటం జరుగుతుంది," అని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్)

దార్శి - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 425

425. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రతి నమాజుకు వుజూ చేసుకునేవారు. మాకు ఒకే ఒక్క వుజూ సరిపోయేది. (దార్శి)

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వుజూ లో సాంప్రదాయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 426

426. ముహమ్మద్ బిన్ యహ్య బిన్ హబ్బాన్ కథనం: నేను ఉబైదుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ వుజూతో ఉన్నా లేకున్నా ప్రతి నమాజుకు వుజూ చేసేవారా? ఇంకా ఈ విషయాన్ని ఎక్కడ నుండి పొందారు," అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఆయన తనకు అస్మా బింతె జైద్ బిన్ ఖత్తాబ్ ఇలా వినిపించారు, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ హన్ జలహ్ బిన్ అబీ ఆమిర్ అల్ గసీల్ తనకు ఇలా తెలిపారు, "ప్రవక్త ﷺ వుజూతో ఉన్నా లేకున్నా ప్రతి నమాజుకు వుజూ చేయమని ఆదేశించబడ్డారు. కాని ఇది ప్రవక్త ﷺ కు కష్టంగా ఉండేది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ కు మిస్వాక్ చేయమని ఆదేశించబడింది. ప్రతి నమాజుకు వుజూ రద్దు చేయబడింది. అయితే అబ్దుల్లాహ్ కు ప్రతి నమాజుకు వుజూ చేసే శక్తి ఉండేది. అందువల్ల ప్రతి నమాజుకు వుజూ చేసుకునేవారు. చివరి శ్వాస వరకు ఇలాగే కొనసాగించారు. (అహ్మద్)

5. సంపూర్ణ స్నానం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 430

430. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా తన భార్యతో సంభోగం చేస్తే, సంపూర్ణ స్నానం తప్పనిసరి అవుతుంది. వీర్యం వెలువడక పోయినా సరే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 431

431. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: నీళ్ళు, నీటికి కారణం అవుతాయి. అంటే వీర్యం వెలువడితే స్నానం తప్పనిసరి అయిపోతుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 433

433. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమ్మె సులైమ్ ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ వాస్తవాన్ని పేర్కొనటంలో సిగ్గుపడడు. స్త్రీకి వీర్య స్థలనం జరిగితే స్నానం తప్పనిసరి అవుతుందా?. అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, నీటిని అంటే వీర్యాన్ని చూస్తే,' అని అన్నారు. ఉమ్మె సలమహ్ సిగ్గుతో తన ముఖాన్ని కప్పుకొని, 'ఓ ప్రవక్తా! స్త్రీకి కూడా వీర్య స్థలనం జరుగుతుందా?' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీ కుడి చేయి నాశనం గాను, అందువల్లే కదా బిడ్డ తల్లి పోలికలు కలిగి ఉంటాడు' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 434

434. ముస్లిములో ఉమ్మె సులైం ఉల్లేఖనం ఉంది. అందులో ఈ పదాలు అధికంగా ఉన్నాయి. "పురుషుడి వీర్యం చిక్కగా తెల్లగా ఉంటుంది. స్త్రీ యొక్క వీర్యం పలుచగా, పసుపు పచ్చగా ఉంటుంది. ఎవరి వీర్యం అధిగమిస్తే లేదా ముందు వెలువడితే, బిడ్డ వారిలా ఉంటాడు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 435

435. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: "ప్రవక్త ﷺ జనాబత్ నుండి స్నానం చేయాలనుకున్నప్పుడు ముందు రెండు చేతులను మనణికట్ల వరకు కడుగుతారు. ఆ తరువాత మర్కాంగాన్ని కడుగుతారు. మర్కాంగం కడిగిన చేతిని నేలపై గీసి కడుగుతారు. ఆ తరువాత నమాజు కొరకు వుజూ చేసినట్లు వుజూ చేస్తారు. ఆ తరువాత తల వెంట్రుకలను, గడ్డం వెంట్రుకలను వ్రేళ్ళను చొప్పించి కడుగుతారు. ఆ తరువాత మూడు దోసేళ్ళ నీరు తలపై వేస్తారు. అనంతరం శరీరాన్నంతా నీటితో కడుగుతారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 436

436. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: మైమూనహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా నాతో ఇలా అన్నారు, "ప్రవక్త ﷺ స్నానం చేయటానికి నేను నీళ్ళు పెట్టాను. ఒక వస్త్రాన్ని తెరచాటుగా

ఉంచాను. ప్రవక్త ﷺ స్నానం చేయటం ప్రారంభించారు. ముందు రెండు చేతులపై నీళ్ళు వేసి చేతులను కడిగారు. ఆ తరువాత కుడి చేతితో ఎడమ చేతిపై నీళ్ళు వేశారు. మర్నాగాన్ని కడిగారు. మర్నాగాన్ని కడిగిన చేతిని నేలపై గీసి, దాన్ని కడిగారు. ఆ తరువాత నీళ్ళు పుక్కిలించారు, ముక్కులో నీళ్ళు వేశారు, ముఖాన్ని కడిగారు, రెండు చేతులను మోచేతులతో సహా కడిగారు, తలపై నీళ్ళు వేశారు. అంటే తల కడిగారు, శరీరంపై నీళ్ళు పోశారు. తాను నిల్చున్న చోట నుండి ప్రక్కకు జరిగి రెండు కాళ్ళను కడిగారు. నేను శరీరం తుడుచుకోవటానికి వస్త్రం ఇచ్చాను. కాని ప్రవక్త ﷺ దాన్ని తీసుకోలేదు. రెండు చేతులతో తుడుచుకుంటూ అక్కడి నుండి వెళ్లారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 437

437. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: "ఒక అన్నారీ స్త్రీ ప్రవక్త ﷺ ను బహిష్టు స్నానం పద్ధతి గురించి అడిగింది. అంటే, 'బహిష్టు దశ ముగిసిన తరువాత ఎలా స్నానం చేయాలని,' అడిగింది. ప్రవక్త ﷺ ఆమెకు పై విధంగా తెలియపరిచారు. ప్రవక్త ﷺ స్నానం పద్ధతి చెప్పిన తర్వాత, 'నీవు స్నానం చేసిన తర్వాత సువాసన గల వస్త్రం లేదా దూది గల పుల్ల ద్వారా పరిశుద్ధత పొందు,' అని అన్నారు. దానికి ఆమె, 'ఆ వస్త్రంతో నేనెలా పరిశుద్ధత పొందను,' అని సందేహం వెలిబుచ్చింది. ప్రవక్త ﷺ, 'దాని ద్వారా పరిశుద్ధత పొందు,' అని అన్నారు. ఆమెకు అర్థం కాలేదు, మళ్ళీ ఆమె మూడవసారి, 'ఆ వస్త్రంతో నేనెలా పరిశుద్ధత పొందను,' అని విన్నవించుకుంది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ సిగ్గుపడుతూ, ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేస్తూ, 'సుబ్ హా నల్లాహ్' అని పలికి, 'నువ్వు ఆ సువాసన గల వస్త్రం ద్వారా పరిశుద్ధత పొందు,' అని అన్నారు. నేను ప్రవక్త ﷺ మాటలను అర్థం చేసుకున్నాను. ఆమెకు ఆ విషయం అర్థం కావటం లేదు. నేను ఆమెను నా వైపుకు లాక్కున్నాను. 'ఇంకా నువ్వు ఆ సువాసన గల వస్త్రాన్ని మర్నాంగం దగ్గర ఉంచుకో, దాని వల్ల రక్తం దుర్వాసన తొలగిపోతుంది,' అని అన్నాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 438

438. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను తల వెంట్రుకలను, జడను గట్టిగా కట్టుకుంటాను. జనాబత్ స్నానం చేసినప్పుడు వాటిని విప్పాలా,' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'విప్పవలసిన అవసరం లేదు. నీవు నీ తలపై మూడుసార్లు వెంట్రుకలన్నీ తడిసినట్లు నీళ్ళు వేయి, ఆ తరువాత శరీరం పై నీళ్ళు వేసి కడుక్కో,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 439

439. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక మద్ నీటితో వుజూ చేసేవారు. ఇంకా ఒక సా లేదా అంతకంటే ఎక్కువ 5 ముద్ ల నీటితో స్నానం చేసేవారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 440

440. ముఆజ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా నాతో, "ప్రవక్త ﷺ మరియు నేను ఒకే తొట్టి నుండి స్నానం చేసే వాళ్ళం. దాన్ని మా ఇద్దరి మధ్య ఉంచేవారం. ప్రవక్త ﷺ నీళ్ళు తీసుకోవటంలో నా కంటే తొందర పడేవారు. చివరికి నేను, 'నా కోసం నీళ్ళు ఉంచండి, నా కోసం నీళ్ళు ఉంచండి,' అని అనేదాన్ని," అని అన్నారు. అయితే వీరిద్దరూ జనాబత్ స్నానం చేసేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 442

442. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పురుషుని మర్కాంగం, స్త్రీ మర్కాంగంలో ప్రవేశిస్తే స్నానం తప్పనిసరి అయిపోతుంది. నేను ప్రవక్త ﷺ ఇలా చేసి, స్నానం చేశాము." (తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 445

445. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ స్నానం చేసిన తర్వాత మళ్ళీ వుజూ చేసేవారు కారు. స్నానంలో చేసిన వుజూ తోనే సరిపెట్టుకునేవారు. మర్కాంగాన్ని ముట్టుకుంటేనే తప్ప. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 447

447. యఅలా రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని నగ్నంగా మైదానంలో స్నానం చేస్తుండగా చూశారు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ మింబరుపై ఎక్కి దైవస్తోత్రం పఠించిన తరువాత, 'అల్లాహ్ సిగ్గుగల వాడు, తెరచాటు గలవాడు. సిగ్గు, లజ్జ, తెరచాటును అభిలషిస్తాడు. మీలో ఎవరైనా స్నానం చేస్తే తెరచాటు పెట్టుకొని స్నానం చేయాలి,' అని ఉపదేశించారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

తిరిగి, అబూ దావూద్, దారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సంపూర్ణ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 448

448. ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ఇస్లాం ప్రారంభ కాలంలో (భార్యా భర్తలు కలిస్తే) వీర్యం వెలువడితేనే స్నానం తప్పనిసరి అయ్యేది. (తిరిగి, అబూ దావూద్, దారీ)

6. అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 451

451. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: "ప్రవక్త ﷺ నన్ను కలిశారు. అప్పుడు నేను అశుద్ధావస్థలో ఉన్నాను. ప్రవక్త ﷺ నా చేయి పట్టుకొని నడవసాగారు. చివరికి ఒక చోట కూర్చున్నారు. నేను మెల్లగా ప్రవక్త ﷺ వద్ద నుండి లేచి బయటకు వచ్చాను. మా ఇంటికి వెళ్లి స్నానం చేసి తిరిగి వచ్చాను. ప్రవక్త ﷺ అక్కడే కూర్చొని ఉన్నారు. నేను రావటం చూసిన ప్రవక్త ﷺ, 'అబూ హురైరహ్ ఇప్పటి వరకు ఎక్కడ ఉన్నావు?' అని అడిగారు. దానికి నేను, 'అశుద్ధావస్థలో ఉండేవాడిని, వెళ్లి స్నానం చేసి వచ్చాను,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "సబ్ హా నల్లాహ్" (అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు)! విశ్వాసి అపరిశుద్ధుడు కాడు," అని అన్నారు. (బుఖారీ)

ముస్లింలలో ఈ పదాలు అధికంగా ఉన్నాయి. "నేను ప్రవక్త ﷺ ను కలిశాను. అప్పుడు నేను ఆశుద్ధావస్థలో ఉన్నాను. స్నానం చేయకుండా ప్రవక్త ﷺ వెంట కూర్చోవటం మంచిది కాదని భావించాను." బుఖారీ లోని ఉల్లేఖనంలో ముస్లిం ఈ పదాలు కూడా ఉన్నాయి.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 452

452. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ ప్రవక్త ﷺ ను, "నేను రాత్రివేళ ఆశుద్ధావస్థకు గురవుతున్నానని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ మర్మాంగాన్ని కడుక్కో, వుజూ చేసుకొని, పడుకో" అని ఉపదేశించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 453

453. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఆశుద్ధ స్థితిలో ఉన్నప్పుడు అన్నపానీయాలు, నిద్రకు ముందు నమాజుకు చేసినట్లు వుజూ చేసుకునేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 454

454. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా తన భార్యతో సంభోగం చేసి, తర్వాత మళ్ళీ సంభోగం చేయాలనుకుంటే వుజూ చేసుకోవాలి." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 455

455. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక రాత్రిలో తన భార్యలందరి వద్దకు వెళ్లి, ఒకే స్నానం చేసేవారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 456

456. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఎల్లప్పుడూ దైవాన్ని స్మరించేవారు. (ముస్లిం)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్ఙ్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 457

457. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ భార్యల్లో ఒకరు బకెట్ లో నీళ్ళు తీసుకొని స్నానం చేశారు. కొన్ని నీళ్ళు మిగలగా ప్రవక్త ﷺ ఆ మిగిలిన నీటితో వుజూ చేయాలనుకున్నారు. అది చూసిన ఆమె, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను అశుద్ధస్థితిలో ఆ బకెట్ నుండి నీళ్ళు తీసుకొని స్నానం చేశాను. ఇవి మిగిలిన నీరే,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ మిగిలిన నీరు ఆశుద్ధమైనవి కావు,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్కీ, ఇబ్న్ మాజహ్)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 467

467. ముహ్జిర్ బిన్ ఖున్ ఫుజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ మూత్ర విసర్జన చేస్తున్నారు. అప్పుడే నేను సలాం చేశాను. కాని ప్రవక్త ﷺ ప్రతి సలాం చేయలేదు. చివరికి ప్రవక్త ﷺ వుజూ చేసి ప్రతి సలాం చేశారు. ఇంకా వివరణ ఇస్తూ, 'పరిశుద్ధత, వుజూ లేకుండా దైవస్మరణ చేయడం మంచిదనిపించదు. అందువల్లే వుజూ లేకుండా సమాధానం ఇవ్వబడలేదు. ఎందుకంటే సలాం కూడా అల్లాహ్ పేరే,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 470

470. అబూ రాఫే రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకరోజు ప్రవక్త ﷺ తన భార్యలందరి వద్దకు వెళ్ళారు. అంటే అందరితో సంభోగం చేశారు. ఒక భార్యతో సంభోగం చేసిన తరువాత స్నానం చేసి మరో భార్య వద్దకు వెళ్ళేవారు. ఈ విధంగా అందరి దగ్గరకు వెళ్ళారు. అప్పుడు నేను, 'ప్రవక్తా! తమరు అందరి దగ్గరకు వెళ్ళి చివర్లో ఒక్కసారి స్నానం చేసుకుంటే

సరిపోయేది,' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ ప్రతి సంభోగం తరువాత స్నానం చేస్తే ఉత్తమంగా ఉంటుంది, పరిశుభ్రంగా ఉంటుంది. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 471

471. హకం బిన్ అమ్ కథనం: ప్రవక్త ﷺ స్త్రీలు మిగిల్చిన నీటితో పురుషులు వుజూ గాని, స్నానం గాని చేయరాదని వారించారు. (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 472

472. హుమైద్ అల్ హమ్ యరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేనొక అనుచరుణ్ణి కలిశాను. అతడు కూడా అబూ హురైరహ్ లా ప్రవక్త ﷺ వద్ద 4 సంవత్సరాలు సేవ చేశాడు. అతడు ఇలా పేర్కొన్నాడు, "ప్రవక్త ﷺ స్త్రీ పురుషులిరువురూ ఒకరు మిగిల్చిన నీటితో మరొకరు స్నానం చేయటాన్ని వారించారు. ముసద్దస్ ఉల్లేఖనకర్త ఈ హదీసు చివర్లో, "భార్యభర్తలిద్దరూ ఒక బకెట్ నుండి నీళ్ళు తీసుకొని స్నానం చేయటం" అనే దాన్ని అధికం చేశారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

అహ్మద్ ఈ హదీసు ప్రారంభంలో, "ప్రవక్త ﷺ ప్రతి రోజు తల దువ్వకోవటాన్ని, స్నానాల గదిలో మూత్ర విసర్జన చేయటాన్ని వారించారు" అనే పదాలను అధికం చేశారు.

ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అపతిశుద్ధ స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తిని కలవటం (సలాం చేయటం, కరచాలనం చేయటం ధర్మ సమ్మతమే)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 473

473. దీన్నే అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సర్ జిస్ ద్వారా ఇబ్నె మాజహ్ కూడా ఉల్లేఖించారు.

7. నీటి ఆదేశాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 474

474. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరూ నిలిచి ఉన్న నీటిలో అంటే ప్రవహించని నీటిలో మూత్రవిసర్జన చేయరాదు, ఇంకా స్నానం చేయరాదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం- సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 475

475. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నిలిచి ఉన్న నీటిలో మూత్ర విసర్జన చేయటాన్ని వారించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 476

476. సాయిబ్ బిన్ యజీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "నన్ను మా పిన్నిగారు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తీసుకొని వెళ్లి, 'ప్రవక్తా! ఈ మా అక్క కొడుకు అనారోగ్యంగా ఉన్నాడు,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ తన చేత్తో నా తల నిమిరారు. ఇంకా నన్ను దీవించారు. ఆ తరువాత వుజూ చేశారు. మిగిలిన నీటిని నేను త్రాగాను. ఆ తరువాత నేను ప్రవక్త ﷺ వీపు వెనుక నిలబడ్డాను. దైవ దౌత్య ముద్రికను చూశాను. అది రెండు భుజాల మధ్య గుండిలా ఉన్నది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం- సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 477

477. అబ్దుల్లాహ్ బున్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను అడవుల్లో మైదానాల్లోని గోతులలో ఉండే నీటిని గురించి ప్రశ్నించడం జరిగింది. అక్కడ పశువులు, క్రూర మృగాలు వస్తూ పోతూ ఉంటాయి. కొన్ని అక్కడ మలమూత్ర విసర్జన చేసి వేస్తాయి. అటువంటి నీరు పరిశుభ్రంగా ఉన్నాయా లేక అపరిశుభ్రంగా ఉన్నాయా అని. దానికి ప్రవక్త ﷺ ఒకవేళ ఆ నీరు రెండు పెద్ద కుండలంత ఉంటే, అవి అపరిశుభ్రం కావు, అవి పరిశుభ్రంగా ఉంటాయని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ, ఇబ్న్ మాజహ్)

అబూ దావూద్ లోని మరో ఉల్లేఖనంలో, "ఫఇన్నహూ లా యన్ఫిస్" అని ఉంది. అంటే రెండు ఖుల్లాల నీరుంటే అపరిశుభ్రం కాదు.

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం- సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 478

478. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! మేము బుదాఅ బావి నీటితో వుజూ మరియు స్నానం చేసుకోవచ్చా?' అని విన్నవించుకోవటం జరిగింది. 'అందులో బహిష్టు వస్త్రాలు, కుక్క మాంసం, ఆశుధ్దాలు వేయబడేవి.' దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీళ్ళు పరిశుద్ధమైనవి, దాన్ని ఏ వస్తువూ ఆశుద్ధం చేయదు,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

మాలిక్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్, దార్ఘి - దృఢం- సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 479

479. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'మేము సముద్రాలలో, నదుల్లో ఓడలపై ప్రయాణం చేస్తూ ఉంటాం. త్రాగటానికి కొంచెం నీరు వెంట ఉంచుకుంటాం. మా దగ్గర ఉన్న నీటితో వుజూ చేస్తే, నీళ్ళు అయిపోతాయి. మరి మాకు త్రాగటానికి ఉండవు. కనుక మేము సముద్రపు నీటితో వుజూ చేసుకోవచ్చునా,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'సముద్రపు నీరు పరిశుభ్రమైనది, ఇంకా దానిలో చనిపోయిన ప్రాణులు ధర్మ సమ్మతమైనవి. అవసరార్థం తినవచ్చును,' అని అన్నారు. (మాలిక్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్, దార్ఘి)

ముస్లిం - దృఢం- సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 481

481. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఆధారంగా, 'అల్ ఖమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు అన్నారు: జిన్నుల రాత్రి ప్రవక్త ﷺ వెంట మాలో ఎవ్వరూ లేరు. (ముస్లిం)

మాలిక్, అహ్మద్, తిర్కిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్, దార్మీ - దృఢం-
సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 482

482. అబూ ఖతాదహ్ కుమారుని భార్య అయిన, కబ్ షహ్ బింతె కఅబ్ బిన్ మాలిక్ కథనం: మా మామగారు అబూ ఖతాదహ్ మా ఇంటికి వచ్చారు. నేను అతని కోసం వుజూకు ఒక గిన్నెలో నీళ్ళు ఉంచాను. ఎక్కడి నుండో పిల్లి వచ్చి ఆ నీటిలో నుండి త్రాగసాగింది. అబూ ఖతాదహ్ ఆ గిన్నెను పిల్లి సరిగ్గా త్రాగడానికి కొద్దిగా వంచారు. ఆ పిల్లి నీళ్ళు త్రాగుతూ ఉంది. నేను ఆశ్చర్యంగా చూడసాగాను. మా మామగారు అది చూసి, "ఓ కూతురా! నీవు దీన్ని ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నావా?" అని అడిగారు. దానికి నేను, 'అవునని,' అన్నాను. దానికి అతను, 'ఇందులో ఆశ్చర్యపడవలసింది ఏమీ లేదు. ప్రవక్త ﷺ, 'పిల్లి అపరిశుద్ధమైన జంతువు కాదు, అది మీ మధ్య తిరిగే జంతువు,' అని అన్నారు," అని చెప్పాను. (మాలిక్, అహ్మద్, తిర్కిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్, దార్మీ)

అబూ దావూద్ - దృఢం- సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 483

483. దావూద్ బిన్ సాలిహ్ బిన్ దీనార్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తల్లి ద్వారా కథనం: ఆమెను విడుదల చేసిన యజమానురాలు ఆమె ద్వారా ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా వద్దకు హరీసహ్ భోజన పదార్థాన్ని పంపారు. ఆమె చేరినపుడు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా నమాజు చదువుతున్నారు. ఆయిషా నమాజు లోనే ఆ వంటకాన్ని అక్కడ పెట్టమని సైగ చేశారు. పిల్లి వచ్చి ఆ వంటకాన్ని ఎంగిలి చేసింది. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా నమాజు ముగించుకొని వచ్చి, పిల్లి ఎంగిలి చేసిన చోటు నుండి తినసాగారు. నాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. అప్పుడు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా, "ప్రవక్త ﷺ పిల్లి ఎంగిలి పరిశుద్ధమే, ఈ పిల్లులు మీ మధ్య తిరుగుతూ ఉంటాయి,' అని అన్నారు. నేను ప్రవక్త ﷺ ను పిల్లి ఎంగిలి చేసిన నీటితో వుజూ చేస్తుండగా చూశాను,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

ఈ హదీసు ద్వారా పిల్లి ఎంగిలి పరిశుద్ధమని, అత్యవసర పరిస్థితుల్లో నమాజు స్థితిలో చేత్తో సైగ చేయ వచ్చని తెలిసింది.

నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నీటి ఆదేశాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 485

485. ఉమ్మె హానీ రజిఅల్లాహుఅన్హూ కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరియు ఆయన భార్య మైమూనహ్ ఇద్దరూ కలిసి ఒకే తొట్టెలో నీళ్ళతో స్నానం చేశారు. అందులో పిండిమరక ఉండేది.

(నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్)

8. శుద్ధి

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 490

490. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మీ గిన్నెలను కుక్క ఎంగిలి చేస్తే, ఆ గిన్నెలను 7 సార్లు కడగాలి.

ముస్లిమ్ లోని ఒక ఉల్లేఖనంలో, 'పాత్రను కుక్క ఎంగిలి చేస్తే, ఆ పాత్రను ముందు మట్టితో తోమి 7 సార్లు నీటితో కడగాలి,' అని ఉంది.

బుఖారీ - దృఢం- సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 491

491. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒక బదూ మస్జిద్ లో నిలబడి మూత్ర విసర్జన చేసివేశాడు. ప్రజలు అతని వెంట పడ్డారు. కొట్టడానికి ప్రయత్నించారు. ప్రవక్త ﷺ కలగ జేసుకొని, "అతన్ని వదలివేయండి, పొరపాటున తప్పు జరిగి పోయింది, దానిపై నీళ్ళు వేయండి, అంటే నీటితో ఆ స్థలాన్ని కడిగి వేయండి. మీరు సులభతరం చేయటానికి పంపబడ్డారు, కష్టతరం చేయటానికి పంపబడలేదు," అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 492

492. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వెంట మేమందరం మస్జిద్ లో ఉన్నాము. ఒక బదూ మస్జిద్ లో నిలబడి మూత్ర విసర్జన చేయసాగాడు. అది చూసిన అనుచరులు, 'ఆగు ఆగు,' అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ, 'అతన్ని వదలివేయండి. పని పూర్తి కానివ్వండి,' అని అన్నారు. అతడు మూత్ర విసర్జన ముగించాడు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ అతన్ని తన దగ్గరకు పిలిచారు. 'మస్జిదుల్లో ఈ విధంగా మలమూత్ర విసర్జన చేయటం మంచిది కాదు, ఈ మస్జిదులు ధైవారాధన, కుర్ఆన్ పఠనం, నమాజులు చేయటం కోసం ఉన్నాయి,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఒక వ్యక్తిని, 'నీళ్ళు తెమ్మని చెప్పారు.' అతడు ఒక చేద నీళ్ళు తెచ్చాడు. మూత్రమున్న చోట వేశాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 493

493. అస్మా బింత్ అబీ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఒక స్త్రీ, 'ఓ ప్రవక్తా! స్త్రీ వస్త్రాలలో బహిష్టు రక్తం అంటుకుంటే ఏం చేయాలి,' అని విన్నవించుకుంది. దానికి ప్రవక్త

☸, వస్త్రాల్లో బహిష్టు రక్తం అంటుకుంటే, దాన్ని బాగా కడిగి శుభ్రం చేసి, ఆ వస్త్రాలతోనే నమాజు చదవవచ్చు. అవి తడిగా ఉన్నా లేదా పొడిగా ఉన్నా,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 494

494. సులైమాన్ బిన్ యసార్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా ను, 'నేను వీర్యం వస్త్రాలకు అంటుకుంటే ఏం చేయాలి,' అని అడిగాను. దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా, 'కడిగి శుభ్ర పరచుకోవాలని, ప్రవక్త ☸ వస్త్రాలలో వీర్యం అంటుకున్న వాటిని నేను నీటితో కడిగి శుభ్రపరిచే దాన్ని, ప్రవక్త ☸ తడిగా ఉన్న వస్త్రాలే ధరించి నమాజుకు వెళ్ళేవారు, అని సమాధానం ఇచ్చారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 495

495. అస్వద్ మరియు హమ్మం రజిఅల్లాహుఅన్తుం లు, ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా ద్వారా కథనం: ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా ఇలా అన్నారు, "ప్రవక్త ☸ వస్త్రాలకు వీర్యం అంటుకొని ఎండిపోతే నేను దాన్ని గోకి శుభ్రపరచేదాన్ని, ప్రవక్త ☸ వాటితోనే నమాజు చదివేవారు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 497

497. ఉమ్మె ఖైస్ బింత్ మెహ్ సన్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఆమె తన పసి బిడ్డకు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తీసుకొని వెళ్లారు. ఆ బిడ్డ ఇంకా అన్నం తినటం లేదు. ప్రవక్త ﷺ ఆ బిడ్డను తన ఒడిలో కూర్చోబెట్టుకున్నారు. ఆ పసి బిడ్డ ప్రవక్త ﷺ ఒడిలో మూత్ర విసర్జన చేసి వేశాడు. ప్రవక్త ﷺ నీళ్ళు తెప్పించి, దానిపై చిలకరించారు, కడగలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 498

498. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "జంతువు చర్మాన్ని పదను చేస్తే అది పరిశుద్ధమైపోతుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 499

499. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: మైమూనహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా విడుదల చేసిన బానిసరాలికి దానంగా ఒక మేక ఇవ్వటం జరిగింది. ఆ మేక మైమూనహ్ వద్ద చనిపోయింది. ప్రజలు దాన్ని పార వేశారు. ప్రవక్త ﷺ ఆ మరణించిన మేక ప్రక్క నుండి వెళుతూ, 'నువ్వు ఈ మేక తోలును శుభ్రపరచి ఎందుకు వినియోగించవు?' అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు, 'ఓ ప్రవక్తా! అది చనిపోయింది కదా, ఎలా ఉపయోగించాలి,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'దాని మాంసం తినటం నిషిద్ధం. కాని చర్మాన్ని పరిశుభ్ర పరిస్తే దాన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 500

500. ఉమ్మూల్ మోమినీన్, సాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: మా ఒక మేక చనిపోయింది. మేము దాని చర్మాన్ని పదను చేసి శుభ్రపరచుకున్నాం. తరువాత దానితో నీటి సంచి చేసుకున్నాం. అందులో నబీజ్ తయారు చేసే వాళ్ళం. చివరికి ఆ సంచి పాతదైపోయింది. (బుఖారీ)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 501

501. లుబాబహ్ బింతె హారిస్ రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: అలీ ప్రవక్త ﷺ ఒడిలో కూర్చున్నారు. ప్రవక్త ﷺ దుస్తులపై మూత్ర విసర్జన చేశారు. అప్పుడు నేను 'వేరే దుస్తులు తొడుక్కోమని, మూత్ర విసర్జన చేసిన దుస్తులను ఇస్తే, నేను వాటిని కడిగి శుభ్రపరుస్తానని,' అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఆడబిడ్డ మూత్రం కడగాలని, మగబిడ్డ మూత్రం పై కేవలం నీళ్ళు చిలకరిస్తే సరిపోతుందని, అయితే అది కేవలం పాలు త్రాగే స్థితిలో మాత్రమే. మగబిడ్డ అన్నం తినటం ప్రారంభిస్తే తప్పనిసరిగా కడగాలి,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 502

502. అబూ దావూద్ మరియు నసాయిలలో, అబి అస్సమ్ హి ద్వారా ఈ విధమైన పదాలు ఉన్నాయి. ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఆడబిడ్డ మూత్రం కడగాలి, మగ బిడ్డ మూత్రంపై నీళ్ళు చిలకరించాలి." (అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 503

503. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా చెప్పులు ధరించి అపరిశుద్ధమైన నేలపైన నడిస్తే, మట్టి దాన్ని శుభ్రపరుస్తుంది." (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్)

మాలిక్, అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, దార్ఘ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 504

504. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అం వద్దకు ఒక స్త్రీ వచ్చి, 'నా కొంగు పొడవుగా ఉంటుంది. ఒక్కోసారి అపరిశుభ్రమైన నేలపైన నడవవలసి వస్తుంది,' అని విన్నవించుకుంది. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ, 'ఆ తరువాత వచ్చిన పరిశుద్ధ నేల దానిని పరిశుభ్రపరుస్తుంది,' అని అన్నారు. (మాలిక్, అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్ఘ్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 506

506. అబుల్ మలీహ్ బిన్ ఉసామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ క్రూర మృగాల చర్మాన్ని ఉపయోగించరాదని ప్రవచించారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్తిజి మరియు దార్లీలలో ఇది అధికంగా ఉంది: "ప్రవక్త ﷺ క్రూరమృగాల చర్మాన్ని పడకగా ఉపయోగించటం నుండి కూడా వారించారు."

తిర్తిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 507

507. అబుల్ మలీహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు క్రూరమృగాల చర్మం విలువను చెడుగా భావించేవారు. (తిర్తిజి)

అంటే క్రూరమృగాల చర్మాన్ని అమ్మటం, కొనటం చెడుగా భావించేవారు. ఎందుకంటే వాటిని ఉపయోగించటం నిషిద్ధం. కనుక అమ్మటం, కొనటం కూడా నిషిద్ధమే.

మాలిక్, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 509

509. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరణించిన జంతువు యొక్క చర్మం ఉపయోగించవచ్చని అనుమతించారు. అయితే దాన్ని శుభ్రపరచిన తరువాత. (మాలిక్, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 510

510. మైమునహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఖురైషుల మేక ఒకటి మరణించింది. వాళ్ళు దాన్ని ఈడ్చుకుంటూ ప్రవక్త ﷺ సమీపం నుండి తీసుకొని వెళుతున్నారు. ప్రవక్త ﷺ అది చూసి, 'మీరు దీని చర్మాన్ని తీసి పదును చేసి (శుభ్రపరచి) ఉపయోగించుకుంటే బాగుండేది,' అని అన్నారు. దానికి వారు, 'ప్రవక్తా! ఇది మరణించింది,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నీళ్ళు, తుమ్మ చెట్టు తొక్క (బెరడ) దీన్ని శుభ్రపరుస్తాయి,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 511

511. సలమహ్ బిన్ అల్ ముహబ్బిఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ తబూక్ యుద్ధంలో ఒక వ్యక్తి ఇంటికి వెళ్ళారు. అక్కడ ఒక పాత చర్మపు సంచి వ్రేలాడుతూ ఉండటం చూశారు. ప్రవక్త ﷺ నీళ్ళు అడిగారు. ఇంటివారు, 'ఓ ప్రవక్తా! ఇది మరణించిన జంతువు యొక్క చర్మంతో చేసినది,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'దాన్ని ఊరబెడితే (పదును చేస్తే), అది శుభ్రమైపోతుంది,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 512

512. బనూ అబ్దుల్ అమ్ హల్ తెగకు చెందిన ఒక స్త్రీ కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! మస్జిద్ కు వచ్చే మార్గంలో అపరిశుద్ధం ఉంటుంది. వర్షాకాలంలో మేము ఎలా రావాలి.' దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అది విడిచి, మరొక మంచి మార్గం లేదా,' అని అడిగారు. నేను, 'ఉంది,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ మంచి మార్గం ఆ చెడ్డ మార్గాని కంటే ఉత్తమమైనది,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 513

513. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట నమాజు చదివేవాళ్ళం. చెప్పులు లేకుండా నేలపై నడవటం వల్ల మళ్ళీ వుజూ చేసే వాళ్ళం కాము. (తిరిగి)

బుఖారీ - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 514

514. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో కుక్కలు మస్తీద్ లోకి వస్తూ పోతూ ఉండేవి. దానికి ప్రజలు మస్తీద్ ను కడిగే వారు కాదు. (బుఖారీ)

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 517

517. ఘరైహ్ బిన్ హానీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను మేజోళ్ళపై మసహా చేయటాన్ని గురించి అడిగాను. దానికి అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ప్రవక్త ﷺ

ప్రయాణీకులకు మూడు దినాలు, మూడు రాత్రులు, స్థానికునికి ఒక దినం, ఒక రాత్రి గడువు నియమించారు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 518

518. ముగీరహ్ బిన్ షుఅబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను ప్రవక్త ﷺ వెంట తబూక్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నాడు. ముగీరహ్ ఇలా అన్నారు, "ప్రవక్త ﷺ ఫజ్ నమాజుకు ముందు మలమూత్ర విసర్జన కోసం మైదానంలోకి వెళ్ళారు. నేను ఆయన వెంట సంచితో నీళ్ళు తీసుకొని వెళ్ళాను. ఆయన తిరిగి వచ్చిన తర్వాత నేను సంచితో నుండి నీళ్ళను ఆయన చేతులపై వేయసాగాను. ప్రవక్త ﷺ రెండు చేతులను, ముఖాన్ని కడిగారు. అప్పుడు ఆయన శరీరంపై ఉన్న జుబ్బా ఉండేది. అంటే ఉన్ని జుబ్బా ధరించి ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ చేతులు కడగటానికి మోచేతులను ఎత్తసాగాడు. కాని అవి బిగుతుగా ఉండటం వల్ల పైకి రాలేదు. చేసేదిలేక క్రింది నుండి చేతిని బయటకు తీసి, జుబ్బాను తన భుజాలపై వేసుకున్నారు. చేతులను మోచేతుల వరకు కడిగారు. ఆ తరువాత తల ముందు భాగంపై మసహ్ చేశారు. ఇంకా అమామహ్ పై కూడా మసహ్ చేశారు. ఆ తరువాత నేను ఆయన కాళ్ళ నుండి మేజోళ్ళు తీర్చామని ప్రయత్నించాను." అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'వాటిని వదలి వేయి, ఎందుకంటే నేను వాటిని పరిశుద్ధ స్థితిలోనే ధరించాను,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ రెంటిపై మసహ్ చేశారు. ఆ తరువాత వాహనం ఎక్కారు. నేను కూడా వాహనం ఎక్కాను. వెళ్ళి ముజాహిదీన్ సైన్యంలోకి చేరుకున్నాము. అప్పటికి వారు నమాజుకు నిలబడ్డారు. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ నమాజు చదివిస్తున్నారు. ఒక రకాతు అయిపోయింది. ప్రవక్త ﷺ వచ్చారని తెలిసి, తాను వెనక్కి తగ్గాలని ప్రయత్నించారు. కాని ప్రవక్త ﷺ అతన్ని వద్దని వారించారు. ప్రవక్త ﷺ మిగిలిన నమాజు అతని వెనుక చదివారు. సామూహిక నమాజు పూర్తయిన తరువాత ప్రవక్త ﷺ మిగిలిన నమాజు చదవడానికి నిలబడ్డారు. ఆయన వెంట నేనూ నిలబడ్డాను. మిగిలిన నమాజును పూర్తి చేసుకున్నాము. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అస్రం, ఇబ్దు ఖుజైమ, దార ఖుత్నీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 519

519. అబూ బక్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మేజోళ్ళపై మసహ్ విషయంలో ప్రయాణీకునికి మూడు దినాలు, మూడు రాత్రులు, స్థానికునికి ఒక దినం, ఒక రాత్రి వరకు అనుమతించారు. అయితే వుజూ చేసి మేజోళ్ళు ధరించి ఉండాలి. (అస్రం, ఇబ్బు ఖుజైమ, దార ఖుతీ)

ఖత్తాబీ దీని ఆధారాలు దృఢమని పేర్కొన్నారు. మున్ ఖతాలో ఈ విధంగా వ్రాయబడి ఉంది.

తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 520

520. సఫ్వాన్ బిన్ అస్సాల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మేము ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు ప్రయాణస్థితిలో మూడు దినాలు, మూడు రాత్రులు మేజోళ్ళను కాళ్ళ నుండి తీయరాదని ధరించి ఉండాలని ఆదేశించేవారు. అయితే సంభోగ, లైంగిక క్రియ అపరిశుద్ధ (జనాబత్) స్నానం సమయంలో వాటిని తీసి స్నానం చేయమనేవారు. కాని మల మూత్ర విసర్జన, నిద్ర తరువాత తీసే అవసరం లేదు. (తిర్మిజి, నసాయి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 522

522. ముగీర బిన్ షుఅబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను మేజోళ్ళ పై భాగంపైమసహ్ చేస్తూ ఉండగా చూశాను. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 523

523. ముగీర బిన్ షుఅబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వుజూ చేశారు. మేజోళ్ళపై బూట్లతో సహా మసహా చేశారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్, అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శుద్ధి

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 525

525. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకవేళ ధర్మం అభిప్రాయం, భావనపై ఆధారపడి ఉంటే, మేజోళ్ళ మీద కంటే, క్రింద మసహా చేయవలసి ఉండేది. వాస్తవం ఏమిటంటే, నేను ప్రవక్త ﷺ ను మేజోళ్ళ మీద మసహా చేస్తూ ఉండగా చూశాను. (అబూ దావూద్, దార్కీ)

అంటే ధర్మం భావనపై ఆధారపడి లేదు.

10. పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 526

526. హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మూడు విషయాల్లో మనకు ప్రజలందరిపై ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది: 1. మన పంక్తులు దైవదూతల పంక్తుల్లా చేయబడ్డాయి, 2. భూమంతా మన కోసం సజ్జా చేసే చోటుగా చేయబడింది, 3. పరిశుభ్రమైన మట్టి మన కొరకు నీళ్ళు దొరకనప్పుడు పరిశుభ్ర పరిచేదిగా చేయబడింది. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 527

527. ఇబ్రాహీం బిన్ హుసైన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వెంట మేము ప్రయాణంలో ఉన్నాం. ప్రవక్త ﷺ ప్రజలకు నమాజు చదివించారు. నమాజు ముగించి చూస్తే, ఒక వ్యక్తి జమాత్ నుండి వేరుగా కూర్చొని ఉండటం చూశారు. ఆ వ్యక్తి ప్రజలతో నమాజు చదవలేదు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని పిలిచి, 'నీవెందుకు కలసి నమాజు చదవలేదు,' అని అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'నేను సంభోగ అపరిశుద్ధత (జనాబత్) కు గురయ్యాను. అంటే నేను అపరిశుద్ధంగా ఉన్నాను. నీళ్ళు లేవు. అందువల్లే నేను నమాజులో పాల్గొనలేదు,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు పరిశుభ్రమైన మట్టితో తయముమ్ చేసుకుంటే సరిపోయేది కదా,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అంటే జనుబీ వ్యక్తి కూడా తయముమ్ చేయగలడు.

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 528

528. అమ్మార్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'నేను అపరిశుభ్రంగా ఉన్నాను. నీళ్ళు కూడా దొరకటం లేదు, నేనేమి చేయాలి,' అని అన్నాడు. (ఈ హదీసులో సమాధానం లేదు). మరో హదీసులో, 'ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు సమాధానం ఇస్తూ నీళ్ళు దొరకనంత వరకు నమాజు చదవకు,' అని అన్నారు. ఈ సమాధానం విని అమ్మార్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "మీకు గుర్తులేదా? నేను, మీరూ ఒకసారి

ప్రయాణంలో ఉన్నాం. మనం ఆశుద్ధానికి గురయ్యాము. అప్పుడు మీరు నమాజు చదవలేదు. కాని నేను నేలపై దొర్లి నమాజు చదివాను. మనం తిరిగి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి జరిగింది విన్నవించుకున్నాము. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ విధంగా చేస్తే సరిపోయేది,' అని పలికి రెండు అరచేతులను ఊదారు. రెండు అరచేతులతో ముఖాన్ని చేతుల మణి కట్ట వరకు తుడుచుకున్నారు. అంటే తయముమ్ చేసి చూపారు." (బుఖారీ)

అయితే ముస్లింలో ఈ పదాలు అధికంగా ఉన్నాయి. "ప్రవక్త ﷺ నువ్వు, నీ రెండు చేతులను భూమిపై కొట్టి, ఊది, నీ ముఖాన్ని తుడుచుకుంటే సరిపోయేది," అని అన్నారు.

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 530

530. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పరిశుభ్రమైన మట్టి ముస్లింను పరిశుభ్ర పరుస్తుంది. ఒకవేళ 10 సంవత్సరాల వరకు నీళ్ళు దొరక్క పోయినా సరే. అయితే నీళ్ళు దొరగ్గానే నీళ్ళతో తన శరీరాన్ని కడుక్కోవాలి. ఇదే అతనికి శ్రేయస్కరం." (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 532

532. ఇబ్నె మాజహ్, ఈ హదీసును, అతా బిన్ అబీ రబాహ్, మరియు అతడు ఇబ్నె అబ్బాస్ ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్, దార్కీ, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 533

533. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఇద్దరు వ్యక్తులు ప్రయాణంలో వెళ్ళారు. నమాజు సమయం అయ్యింది. కాని వారి వద్ద నీళ్ళు లేవు. అందువల్ల వారిద్దరూ తయముమ్ చేసి నమాజు చదివారు. ఆ తరువాత సమయంలో వారికి నీళ్ళు లభించాయి. వారిలో ఒకరు వుజూ చేసి చదివిన నమాజును మళ్ళీ చదివాడు. మరో వ్యక్తి అలా చేయలేదు. అనంతరం వారిద్దరూ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, విన్నవించుకోగా, మళ్ళీ చదవని వ్యక్తితో, 'నీవు సున్నత్ ను ఆదరించావు. నీ నమాజు అయిపోయింది,' అని, ఆచరించని వ్యక్తితో, 'నీకు రెండు పుణ్యాలు లభిస్తాయని, ఒకటి ఫర్జ్ ఆచరించినందుకు, మరొకటి నఫిల్ గా,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, దార్కీ, ససాయి)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 535

535. అబూ జుహైం అల్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జమల్ అనే బావి వైపు నుండి వస్తున్నారు. దారిలో ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ ను కలిసి సలాం చేశాడు. కాని ప్రవక్త ﷺ అతనికి సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఒక గోడ వద్దకు వచ్చి, తయముమ్ చేసి సలాం కు ప్రతి సలాం చేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రతా సంకల్పం (తయముమ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 536

536. అమ్మూర్ బిన్ యాసిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వెంట ప్రయాణంలో ఆయన అనుచరులు కూడా ఉన్నారు. ఫజర్ నమాజ్ కోసం వారు తయముమ్ చేశారు. ఎలా అంటే, వారు తమ రెండు చేతులను పరిశుభ్రమైన మట్టిపై కొట్టి, ముఖంపై తుడుచుకున్నారు.

మళ్ళీ తమ రెండు చేతులను మట్టిపై కొట్టి రెండు చేతులను భుజాలపై తుడుచుకున్నారు.
(అబూ దావూద్)

అంటే తమకు తోచిన విధంగా ఆచరించారు. తరువాత ప్రవక్త ﷺ తయమ్ముమ్ పద్ధతి నేర్పారు.

11. సాంప్రదాయ స్నానం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సాంప్రదాయ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 537

537. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ నమాజుకు వచ్చేవారు స్నానం చేసి రావాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సాంప్రదాయ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 538

538. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "యుక్త వయస్సుకు చేరిన ప్రతి వ్యక్తి శుక్రవారం స్నానం చేయటం తప్పనిసరి (వాజిబ్)," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సాంప్రదాయ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 539

539. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వారానికి ఒకసారి స్నానం చేయటం ప్రతి ముస్లింకు తప్పనిసరి. అంటే తలను, శరీరాన్ని శుభ్రపరచుకోవాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, దార్కీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సాంప్రదాయ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 540

540. సమురహ్ బిన్ జున్దుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు వుజూ చేసినవాడు తన విధిని నిర్వర్తించాడు. మంచి పని చేశాడు. మరి స్నానం చేసిన వాడు, స్నానం చేయటం అన్నిటికంటే మంచిది." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, దార్కీ)

ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సాంప్రదాయ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 541

541. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "శవాన్ని స్నానం చేయించిన వారు తాను కూడా స్నానం చేసుకోవాలి." (ఇబ్న్ మాజహ్)

ఇంకా అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్ లలో, "శవాన్ని ఎత్తుకోవాలనుకున్న వారు వుజూ చేసి ఉండాలి," అని అధికంగా ఉంది.

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సాంప్రదాయ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 543

543. ఖైస్ బిన్ ఆసిం రజిఅల్లాహుఅన్లు, ఇస్లాం స్వీకరించాలని సంకల్పించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ అతన్ని రేగి ఆకులు గల నీటితో స్నానం చేయమని, అంటే రేగి ఆకులతో వేడి చేయబడిన నీటితో స్నానం చేయమని ఆదేశించారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సాంప్రదాయ స్నానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 544

544. ఇక్రమ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఇరాఖ్ నుండి కొంత మంది వచ్చారు. వాళ్ళు ఇబ్నె అబ్బాస్ ను, "శుక్రవారం నాడు తప్పనిసరిగా స్నానం చేయాలి అనేది మీ అభిప్రాయమా," అని అడిగారు. దానికి ఇబ్నె అబ్బాస్, "కాదు, కాని పరిశుభ్రంగా ఉంటుంది. స్నానం చేసుకుంటే చాలా మంచిది. ఒకవేళ ఎవరైనా స్నానం చేయకపోతే అతనిపై తప్పనిసరి కాదు. నేను మీకు స్నానం ప్రారంభం గురించి తెలుపుతాను: 'ప్రారంభంలో శుక్రవారం స్నానం ఎలా ఉండేది. ప్రజలు ప్రవక్త ﷺ కాలంలో పేదలు, అక్కర గలవారు, దీనులు, బలహీనులుగా ఉండేవారు. ఉన్ని వస్త్రాలు ధరించేవారు. ఇంకా తమ వీపులపై వ్యాపారం చేసేవారు. అంటే బరువు ఎత్తుకొని శ్రమకు గురయ్యేవారు. మస్జిద్ కూడా చాలా ఇరుకుగా ఉండేది. దాని కప్పు కూడా చాలా క్రిందికి ఉండేది. అది కూడా ఖర్చారం ఆకులతో చేయబడి ఉండేది. వేసవి కాలంలో ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ నమాజు కోసం వచ్చారు. ప్రజలు ఉన్ని బట్టలతో చెమటలో ఉన్నారు. దుర్వాసన గ్రహించిన ప్రవక్త ﷺ ప్రజలారా! శుక్రవారం స్నానం చేసి రండి, ఒకవేళ సువాసన ఉంటే, పులుముకొని రావచ్చు." ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ఆ తరువాత అల్లాహ్ ప్రజలకు ధన సంపదలు ప్రసాదించాడు. ప్రజలు పత్తి

దుస్తులు ధరించసాగారు. పని కోసం సేవకులను ఉంచుకోసాగారు. వారికి తీరిక లభించసాగింది. మస్జిద్ కూడా విశాల పరచబడింది. ఈ విధంగా వారు పరిశుభ్రంగా మస్జిద్ కు రాసాగారు." (అబూ దావూద్)

12. బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 545

545. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: యూదుల్లో స్త్రీలు బహిష్టుకు గురైతే, ఆమెకు దూరంగా ఉంటారు. ఆమెకు తోడుగా తినరు, త్రాగరు. తమతో పాటు ఉంచరు. ఆమెను వేరుగా ఉంచుతారు. ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు ప్రవక్త ﷺ ను, బహిష్టు స్త్రీల గురించి అడిగారు. అప్పుడు అల్లాహ్ కుర్ఆన్ లో ఈ ఆయతులు అవతరింపజేశాడు, అంటే: "మిమ్మల్ని ప్రజలు బహిష్టు గురించి అడుగుతున్నారు," (అల్ బఖరహ్, 2:222), అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు బహిష్టులో ఉన్న స్త్రీలతో అన్ని విధాలా ప్రవర్తించవచ్చు. అంటే వారితో పాటు తినగలరు, త్రాగగలరు. అయితే బహిష్టు స్థితిలో వారితో సంభోగం చేయరాదు,' అని అన్నారు. ఈ విషయం యూదులకు తెలిసి, ఆ వ్యక్తి మా ధార్మిక విషయాలను వ్యతిరేకిస్తున్నాడు,' అని అన్నారు. అది విన్న ఉసైద్ బిన్ హుజైర్, అబ్బాద్ బిన్ బిప్ర ఇద్దరూ వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! యూదులు ఇలా అంటున్నారు మరి మేము స్త్రీలకు దూరంగా ఉండాలా? మనమూ యూదులతో సమానంగా ఉండటానికి,' అని అన్నారు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ ముఖం కోపంతో ఎర్రబడింది. అంటే ప్రవక్త ﷺ చాలా అసహ్యించుకున్నారు. ప్రవక్త ﷺ పరిస్థితిని చూసి వారిద్దరూ బయటకు వెళ్ళిపోయారు. ఎవరో ప్రవక్త ﷺ కు పాలు కానుకగా పంపారు. ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని పంపి వారిని పిలిపించి పాలు త్రాగించారు. వారిద్దరూ ప్రవక్త ﷺ, 'మా పట్ల ఆగ్రహం కలిగితేరు,' అని సంతోషించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 546

546. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నేను, ప్రవక్త ﷺ ఒక తొట్టెలో నుండి స్నానం చేసేవాళ్ళం. అప్పుడు మేము ఇద్దరం అపరిశుద్ధ స్థితిలోనే ఉండేవాళ్ళం. ఇంకా నేను దుస్తులు ధరించి పడకపై పండుకుంటే ప్రవక్త ﷺ నా ప్రక్కన పండుకునే వారు. ప్రవక్త ﷺ శరీరం నా శరీరానికి తగిలేది. అప్పుడు నేను బహిష్టు స్థితిలో ఉండేదాన్ని. ఇంకా ప్రవక్త ﷺ ఏతెకాఫ్ స్థితిలో తన తలను మస్తిద్ నుండి బయటకు తీసేవారు. నేను ప్రవక్త ﷺ తలను కడిగేదాన్ని. అప్పుడు నేను బహిష్టు స్థితిలో ఉండేదాన్ని. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 547

547. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నేను బహిష్టు స్థితిలో నీళ్ళు త్రాగి, మిగిలిన నీటిని ప్రవక్త ﷺ కు ఇచ్చేదాన్ని, ప్రవక్త ﷺ నేను త్రాగిన చోటు నుండే త్రాగేవారు. ఇంకా నేను ఎముకలను చప్పరించి, వాటిని ప్రవక్త ﷺ కు ఇస్తే, ప్రవక్త ﷺ నేను చప్పరించిన చోటనే చప్పరించే వారు. **(ముస్లిం)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 548

548. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నేను బహిష్టు స్థితిలో ఉన్నప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నా ఒడిలో తలగడ పెట్టి కూర్చోని కుర్ఆన్ పఠించేవారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 549

549. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ నాతో ఇలా అన్నారు, 'మస్జిద్ లో నుండి చాప తెచ్చి నాకిప్పు,' అని అన్నారు. 'నేను బహిష్టురాలిని,' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ నీ బహిష్టు నీ చేతిలో లేదు కదా! అంటే మస్జిద్ బయట నిలబడి చేయి చాచి మస్జిద్ లోని చాప అందుకోవటంలో అభ్యంతరం ఏమీ లేదు. ఎందుకంటే చేయి పరిశుభ్రంగా ఉంది.

(ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 550

550. మైమూనహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ దుప్పటి పైన కూడా చదివేవారు. దాని సగం నేను కప్పుకొని ఉంటాను. అప్పుడు నేను బహిష్టులో ఉంటాను, సగం ప్రవక్త ﷺ కోసం ఉంటుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 551

551. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బహిష్టురాలితో సంభోగం చేసినా, మల ద్వారంలో సంభోగం చేసినా, జ్యోతిష్యుని వద్దకు వెళ్ళినా, ప్రవక్త ﷺ పై అవతరించబడిన దాన్ని ధిక్కరించినట్టే. అంటే కుర్ఆన్ ను తిరస్కరించినట్టే."

(తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ)

ఇబ్నె మాజహ్ మరీయు దార్మీలో ఇలా ఉంది, "జ్యోతిష్యుని వద్దకు వెళ్ళినా అంటే, జ్యోతిష్యుడు చెప్పింది నమ్మడం," అని ఉంది.

ఇంకా తిర్మిజిలో "మా హదీసువేత్తలకు ఈ హదీసు హకీమ్ అస్రం అబీ తమీమహ్ ద్వారా కేవలం అబూ హురైరహ్ ద్వారా మాత్రమే తెలిసింది" అని అన్నారు.

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్మీ, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 553

553. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బహిష్టు స్థితిలో ఉన్న భార్యతో సంభోగించినవారు పరిహారంగా సగం దీనార్ దానం చేయాలి." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్మీ, ఇబ్నె మాజహ్)

దార్మీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బహిష్టు (స్త్రీల నెలసరి)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 555

555. జైద్ బిన్ అస్రం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'బహిష్టు స్థితిలో ఉన్న నా భార్య నుండి నేను ఏం సుఖం పొందగలను,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు నీ భార్య నడుము మొలత్రాడును గట్టిగా కట్టివేయి. ఆ తరువాత మొలత్రాడుకు పై భాగం నుండి లాభం పొందవచ్చు,' అని అన్నారు. (దార్మీ)

13. అనారోగ్య రక్షణావం (ఇస్తిహాదహ్)

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అనారోగ్య రక్షణసావం (ఇస్తిహాదహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 557

557. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఫాతిమా బింతె అబీ హుబైష్ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! నాకు ఇస్తిహాదహ్ వ్యాధి ఉంది. రక్త స్రావం అవుతూ ఉంటుంది. ఆగటం లేదు. ఇటువంటి స్థితిలో నమాజు వదలవచ్చా?' అని విన్నవించుకుంది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది నరాల రక్తం, బహిష్టు (హోయద్) రక్తం కాదు, బహిష్టు కాలంలో నమాజు వదలి వేయవచ్చు, దాని తరువాత రక్తం వస్తే కడుక్కొని స్నానం చేసి నమాజు చదువుకో,' అని హితబోధ చేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అనారోగ్య రక్షణసావం (ఇస్తిహాదహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 558

558. ఉర్వ బిన్ జుబైర్, ఫాతిమా బింతె అబీ హుబైష్ రజిఅల్లాహుఅన్హా ద్వారా కథనం: ఫాతిమా బింతె అబీ హుబైష్ కు ఇస్తిహాదహ్ వ్యాధి ఉండేది. ప్రవక్త ﷺ ఆమెతో, 'బహిష్టు రక్తం నల్లగా ఉంటుంది. దాన్ని గుర్తించవచ్చు. ఒకవేళ బహిష్టు రక్తం వస్తే నమాజు చదవకు. ఒకవేళ రక్తం నల్లగా ఉండక పోతే, అది ఇస్తిహాదహ్ రక్తం, అప్పుడు వుజూ చేసి నమాజు చదువుకో, ఎందుకంటే అది నరాల రక్తం,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

మాలిక్, అబూ దావూద్, దార్కీ, నసాయి - ద్రుఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అనారోగ్య రక్షణసావం (ఇస్తిహాదహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 559

559. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ఒక స్త్రీకి ఇస్తిహాదహ్ రక్తం వచ్చేది. ఉమ్మె సలమహ్ ఆ స్త్రీ గురించి ప్రవక్త ﷺ ను అడిగారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రతి నెల బహిష్టు వచ్చినన్ని రోజులు నమాజులు వదలి వేయాలి. బహిష్టు దినాల తర్వాత స్నానం చేసి, వస్త్రంతో లంగోట్ ధరించి నమాజులు చదువుకోవాలి. (మాలిక్, అబూ దావూద్, దార్ఘి, నసాయి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అనారోగ్య రక్షణావం (ఇస్తిహాదహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 560

560. అదీ బిన్ సాబిత్ తన తాత ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ, ఇస్తిహాదహ్ రోగం ఉన్న స్త్రీ గురించి మాట్లాడుతూ, 'ప్రతి నెల బహిష్టు వచ్చినన్ని రోజులు నమాజు వదలివేయాలి. తరువాత దినాల్లో స్నానం చేసి అంటే ప్రతి నమాజుకు స్నానం చేసి నమాజులు, ఉపవాసాలు పాటించాలి,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అనారోగ్య రక్షణావం (ఇస్తిహాదహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 561

561. హమ్ నహ్ బింతె జహష్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నాకు ఇస్తిహాదహ్ వ్యాధి ఉండేది. నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ మా చెల్లెలు జైనబ్ ఇంట్లో ఉన్నారు. అప్పుడు నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! నాకు ఇస్తిహాదహ్ వ్యాధి ఉంది. దాని వల్ల నేను నమాజులు, ఉపవాసాలు పాటించలేక పోతున్నాను,' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు మర్గాంగం వద్ద దూది ఉంచుకో. అది పీల్చుతుంది,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'అది చాలా ఎక్కువ వస్తుంది,' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ, 'అయితే లంగోట్ కట్టుకో,' అని అన్నారు. దానికి ఆమె, 'దాని వల్ల కూడా ఆగదు,' అని చెప్పింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అయితే దూది పెట్టి, లంగోట్ కట్టుకో,' అని అన్నారు. దానికి ఆమె, 'అది అంతకంటే అధికంగా ఉంది,' అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నేను నీకు రెండు విషయాల గురించి ఆదేశించాను. వాటిలో ఏది చేసినా అది నీకు సరిపోతుంది. ఒకవేళ నీకు శక్తి ఉంటే ఏదైనా చేయవచ్చు.'

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఇస్తిహాదహ్ అంటే షైతాన్ కాలితో తన్నడం వల్ల జరుగుతుంది. దీనివల్లే ఇస్తిహాదహ్ రక్తం వెలువడుతుంది. బహిష్టు 6 లేక 7 రోజులు వస్తుంది. అందువల్ల ప్రతి నెల బహిష్టు దినాలను వదలి మిగిలిన రోజులు స్నానం చేసి నమాజు, ఉపవాసాలు పాటిస్తూ ఉండు. అదే విధంగా ప్రతి నెల చేస్తూ ఉండు.

ఒకవేళ నీకు శక్తి ఉంటే జుహర్ నమాజు ఆలస్యం చేసి అస్ నమాజ్ తో కలిపి చదువుకో. అదే విధంగా మగ్రిబ్ ఆలస్యం చేసి ఇషా తొందరగా రెండు నమాజులను కలిపి చదువుకో. అదే విధంగా ఫజర్ నమాజు కోసం స్నానం చేసుకో, అదే విధంగా ప్రతి నెల చదువుకో, రెంటిలో రెండవ దాన్ని నేను ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాను,' అని అన్నారు. **(అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి)**

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అనారోగ్య రక్షణావం (ఇస్తిహాదహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 562

562. అస్మా బింత్ ఉమైస్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! ఫాతిమా బింతె అబీ హుబైష్ చాలా రోజుల నుండి ఇస్తిహాదహ్ వ్యాధికి గురై ఉంది. నమాజు చదవలేక పోతుంది అని,' విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడని, ఈ ఇస్తిహాదహ్ షైతాన్ వల్ల వస్తుందని, ఆమె నీటి తొట్టెలో కూర్చోవాలి, నీటిపై పసుపు పచ్చదనాన్ని చూస్తే, జుహర్ మరియు అస్ కోసం ఒక సారి స్నానం చేయాలి. వాటి మధ్య వుజూ అవసరం ఉంటే వుజూ చేయాలి అని ఉపదేశించారు. **(అబూ దావూద్)**

4. నమాజు (సలాహ్) పుస్తకం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 564

564. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "5 పూటల నమాజుకు, జుమహ్ నుండి జుమహ్ వరకు మరియు రమజాన్ నుండి రమజాన్, మధ్య జరిగే పాపాలు క్షమించబడతాయి. అయితే మహ్ పాపాలకు పాల్పడనంతవరకు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 565

565. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన అనుచరులతో, 'మీలో ఒకరి ఇంటిముందు కాలువ పారుతుంటే, ప్రతి రోజు 5 సార్లు అందులో స్నానం చేస్తే. అతని శరీరంపై మాలిన్యాలు ఏమైనా ఉంటాయా?' అని అడిగారు. దానికి అనుచారులు, 'అటువంటప్పుడు అతని శరీరంపై ఎటువంటి మాలిన్యం ఉండదు,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, '5 పూటల నమాజులు కూడా ఇటువంటివే, అల్లాహ్ వీటి ద్వారా చిన్న చిన్న పాపాలను క్షమించివేస్తాడు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 566

566. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒకవ్యక్తి పరాయి స్త్రీని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి విన్నవించుకోగా ప్రవక్త ﷺ మౌనంగా ఉండి పోయారు. అంటే దైవ వాణి కోసం వేచి ఉన్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ వాక్యాన్ని అవతరింపజేశాడు: "నమాజు స్థాపించండి, పగటి రెండు అంచుల్లో ఉదయం సాయంత్రంలలో కూడా. నిస్సందేహంగా సత్కార్యాలు, పాపాలను చేరిపివేస్తాయి." (హూద్, 11:114)

అప్పుడు ఆ వ్యక్తి, 'ఓ ప్రవక్తా! ఈ ఆదేశం నా కోసమా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త, 'ఇది నా అనుచర సమాజం కోసం.' మరో ఉల్లేఖనంలో, 'ఇటువంటి పాపాలకు పాల్పడిన వారందరికీ,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 567

567. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త, వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'ప్రవక్తా! నేను పాపానికి పాల్పడ్డాను. నన్ను శిక్షించండి,' అని విన్నవించుకున్నాడు. ప్రవక్త, 'ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఇంతలో నమాజు సమయం అయిపోయింది. ఆ వ్యక్తి ప్రవక్త వెంట నమాజు చదివాడు. నమాజు తరువాత మళ్ళీ, 'ప్రవక్తా! నా వల్ల పొరపాటు జరిగిపోయింది. నన్ను శిక్షించండి,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త, 'నీవు మాతో కలిసి నమాజు చదవలేదా,' అని అన్నారు. 'అవును, చదివాను,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త, 'అల్లాహ్ నీ పాపాలను క్షమించాడు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 568

568. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ను, 'కర్మలన్నిటిలోకెల్లా అల్లాహ్ కు అత్యంత ప్రీతికరమైన కర్మ ఏది,' అని అడిగాను. దానికి ప్రవక్త, 'సమయం కాగానే నమాజ్ చదవటం అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది,' అని అన్నారు. 'ఆ తరువాత,' అని అడిగాను. ప్రవక్త, 'తల్లిదండ్రులకు మేలు చేయటం,' అని అన్నారు. 'ఆ తరువాత ఏ కర్మ,' అని అడిగాను. ప్రవక్త, 'దైవమార్గంలో పోరాడటం,' అని అన్నారు. ఈ విషయాలను గురించి ప్రవక్త తెలిపారు. ఒకవేళ నేను ఇంకా అడిగితే ప్రవక్త ఇంకా బోధించేవారు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 569

569. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విధేయునికి, అవిధేయునికి మధ్య తేడా నమాజును వదలివేయటమే." (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్, మాలిక్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 570

570. ఉబాదహ్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఐదు నమాజులను విధించాడు. పరిపూర్ణంగా వుజూ చేసి, వాటి సమయాల్లో ఆచరిస్తూ రుకూలను పూర్తిగా ఆచరిస్తూ, శ్రద్ధాసక్తులతో ఆచరించిన వారిని క్షమిస్తానని అల్లాహ్ వాగ్దానం చేశాడు. ఇలా చేయని వారిని గురించి అల్లాహ్ వాగ్దానం చేయలేదు. అంటే క్షమించనూ వచ్చు, శిక్షించనూ వచ్చు." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, మాలిక్, నసాయి)

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 571

571. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మీ ఐదు పూటల నమాజులు చదువుతూ, మీ రమజాన్ ఉపవాసాలు పాటిస్తూ, ఇంకా మీరు మీ ధనంలో

నుండి విధిగా దానాన్ని చెల్లిస్తూ, ఇంకా మీ పాలకులకు విధేయత చూపిస్తూ ఉంటే, మీ ప్రభువు స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు." (అహ్మద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, షర్హుస్ సున్నహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 572

572. అమ్రూ బిన్ షుబ్బా తన తండ్రి గారి ద్వారా, అతను తన తాత గారి ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీ పిల్లలు 7 సంవత్సరాల వయస్సుకు చేరుకుంటే, నమాజు చదవమని ఆదేశించండి. 10 సంవత్సరాల వయస్సుకు చేరుకొని నమాజు చదవకపోతే దండించండి, ఇంకా వారి పడకలను వేరుచేయండి, అంటే ఒంటరిగా పడుకోబెట్టండి." (అబూ దావూద్, షర్హుస్ సున్నహ్)

అహ్మద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 574

574. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మనకూ ఇతరులకు అంటే కపటాచారులకు మధ్య ఒప్పందం నమాజు, నమాజును వదలిన వాడు అవిశ్వాసానికి పాల్పడినట్టే." (అహ్మద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 575

575. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను మదీనా పొలిమేర్లలో, పరాయి స్త్రీతో ముద్దుముచ్చట తీర్చుకున్నాను. అయితే సంభోగం చేయలేదు. కనుక నేను మీ ముందు హాజరయ్యాను. నాకు తగిన శిక్ష విధించండి,' అని విన్నవించుకున్నాడు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ అల్లాహ్ నీ తప్పులను కప్పిపుచ్చాడు, నీవు కూడా నీ తప్పులను కప్పి ఉంచితే బాగుండేది,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ ఎటువంటి సమాధానం ఇవ్వలేదు. ఆ వ్యక్తి లేచి వెళ్ళిపోయాడు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని పంపి పిలిపించారు. ఆ వ్యక్తి వచ్చిన తరువాత ప్రవక్త ﷺ అతని ముందు: "వ అఖిమిస్సలాత తరఫయిన్నహారి వ జుల్ ఫన్ మినలైలి, ఇన్నల్ హసనాతి యుజ్ హిబ్నస్సయ్యిఆతి, జాలిక జిక్రా లిజ్ఙాకిరీన్," (హూద్, 11:114) అనే ఆయతు పఠించారు. 'మరియు దినపు చివరి రెండు భాగాల్లో కూడా నమాజ్ సలపండి. నిశ్చయంగా సత్కార్యాలు దుష్కార్యాలను దూరం చేస్తాయి. జ్ఞాపకం ఉంచుకునే వారికి ఇది ఒక ఉపదేశం (జ్ఞాపిక).' అక్కడున్న వారిలో ఒక వ్యక్తి 'ఓ ప్రవక్తా! ఈ అవకాశం ఆ వ్యక్తికేనా లేక అందరికి వర్తిస్తుందా!' అని అడిగాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'అందరికోసం,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 576

576. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ శీతాకాలంలో అంటే ఆకులు రాలే కాలంలో బయటకు వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ ఒక చెట్టు కొమ్మలను పట్టుకొని లాగారు. వెంటనే ఆకులు రాలసాగాయి. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అబూ జర్! ఇటు రా,' అన్నారు. 'నేనిక్కడే ఉన్నాను,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఒక ముస్లిం కేవలం అల్లాహ్ ప్రీతి కోసమే నమాజు చదివితే, అతని పాపాలు కూడా ఈ చెట్టు ఆకుల్లా రాలి పోతాయి,' అని అన్నారు. (అహ్మద్)

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 577

577. జైద్ బిన్ ఖాలిద్ జుహీర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా నిర్మలమైన మనస్సుతో, భక్తి శ్రద్ధలతో నమాజు చదివితే, అల్లాహ్ అతని వెనుక, ముందు పాపాలన్నీ క్షమించి వేస్తాడు." (అహ్మద్)

అహ్మద్, దార్ఘి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 578

578. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక రోజు నమాజు గురించి ప్రస్తావించారు. అంటే నమాజు ప్రత్యేకత గురించి వివరిస్తూ, క్రమం తప్పకుండా నమాజు చదివే వ్యక్తికి, ఈ నమాజు తీర్పు దినం నాడు వెలుగుగా, పరిపూర్ణ విశ్వాస చిహ్నంగా, క్షమాపణ కారకంగా తోడ్పడుతుంది. అదే విధంగా క్రమం తప్పకుండా పాటించని వారికి వెలుగుగా, విశ్వాస చిహ్నంగా, సాఫల్యానికి కారకంగా సహకరించదు. ఇంకా ఆ వ్యక్తి తీర్పు దినం నాడు ఖారూన్, ఫిరౌన్, హామాన్ మరియు ఉబై బిన్ ఖల్ ఫ్ లతో కలిసి ఉంటాడు," అని ప్రవచించారు. (అహ్మద్, దార్ఘి)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 579

579. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ షఖీఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు నమాజు తప్ప, ఇతర ఏ సత్కార్యాన్ని వదలి వేసినా అవిశ్వాసంగా భావించేవారు కాదు. నమాజు వదలితే మాత్రం అవిశ్వాసిగా భావించేవారు. (తిర్మిజి)

ఇబ్న్ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 580

580. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'నా మిత్రులు అంటే ప్రవక్త ﷺ నాకు ఇలా ఉపదేశించారు, "నిన్ను ముక్కలు ముక్కలు చేసి వేసినా, మంటల్లో కాల్చివేసినా, నీవు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించకు. ఇంకా విధి నమాజులను ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఎన్నడూ వదలకు. ఎందుకంటే ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా విధి నమాజులను వదలి వేసిన వాడిపై నుండి ఇస్లాం బాధ్యత తొలగిపోతుంది. ఇంకా నీవు ఎన్నడూ, మద్యం సేవించకూడదు. ఎందుకంటే మద్యపానం చెడులన్నిటికీ తాళం చెవి వంటిది." (ఇబ్నీ మాజహ్)

నమాజు వేళలు

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం (నమాజు వేళలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 581

581. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుహర్ నమాజు సమయం సూర్యుడు వాలినప్పుడు ప్రారంభం అవుతుంది. ఒక్క నీడ వరకు ఉంటుంది. అసర్ నమాజు సమయం ఒక నీడ నుండి ప్రారంభం అవుతుంది. ఎండలో పసుపు వర్ణం వచ్చే వరకు అసర్ సమయం ఉంటుంది. సూర్యుడు అస్తమించిన తరువాత మగ్రిబ్ సమయం ప్రారంభం అవుతుంది. ఎర్రదనం ఉన్నంత వరకు ఉంటుంది. ఎర్రదనం ముగిసినప్పటి నుండి మధ్య రాత్రి వరకు ఇషా సమయం. ఉషోదయం ప్రారంభం కాగానే ఫజర్ సమయం ప్రారంభం అవుతుంది. సూర్యోదయానికి ముందు వరకు ఉంటుంది.

సూర్యోదయం సమయంలో నమాజు చదవకండి. ఎందుకంటే సూర్యుడు షైతాన్ రెండు కొమ్ముల మధ్య నుండి ఉదయిస్తాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం (నమాజు వేళలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 582

582. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఒక వ్యక్తి నమాజు సమయాలను గురించి అడిగాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు రెండు రోజులు మాతో కలిసి నమాజు చదువు,' అని అన్నారు. అనంతరం మొదటి రోజు సూర్యుడు వాలిన తర్వాత బిలాల్ ను అజాన్ ఇవ్వమని ఆదేశించారు. బిలాల్ అజాన్ ఇచ్చారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఇఖామతు ఇవ్వమని ఆదేశించారు. బిలాల్ ఇఖామత్ ఇచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ ప్రారంభ సమయంలో జుహర్ నమాజు చదివించారు. ఆ తరువాత సూర్యుడు ఒక నీడ వరకు వాలినపుడు బిలాల్ ను ఆదేశించారు. బిలాల్ అజాన్, ఆ తరువాత ఇఖామత్ ఇచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ అసర్ ప్రారంభ కాలంలో నమాజు చదివించారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ, సూర్యాస్తమయం అయిన తరువాత బిలాల్ ను అజాన్, ఇఖామత్ ఇవ్వమని ఆదేశించారు. బిలాల్ అజాన్, ఇఖామత్ ఇచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివించారు. ఆ తరువాత ఎర్రదనం పోయిన తరువాత బిలాల్ ను అజాన్, ఇఖామత్ ఇవ్వమని ఆదేశించారు. తర్వాత ప్రవక్త ﷺ ఇషా నమాజు చదివించారు. మళ్ళీ ఉషోదయం అయిన తరువాత బిలాల్ ను అజాన్, ఇఖామత్ ఇవ్వమని ఆదేశించారు. అయిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ నమాజు చదివించారు. మొదటి రోజు 5 నమాజులను ప్రారంభ సమయాల్లో చదివించారు. రెండవ రోజు బిలాల్ ను ఆలస్యం చేసి అజాన్, ఇఖామత్ లు ఇవ్వమని ఆదేశించారు. బిలాల్ ఆలస్యం చేసి అజాన్, ఇఖామత్ లు ఇచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివించారు. అదే విధంగా అసర్ నమాజును చివరి సమయంలో చదివించారు. అదే విధంగా మగ్రిబ్ నమాజును ఎర్రదనం అదృశ్యం కావటానికి ముందు చదివించారు. అదే విధంగా ఇషా నమాజు 1/3 వంతు రాత్రి గడిచిన తర్వాత చదివించారు. అదే విధంగా ఫజర్ నమాజు వెలుగు వ్యాపించిన తర్వాత చదివించారు. ఆ తరువాత 'ఆ వ్యక్తి ఏడి' అని అడిగారు. 'నేను ఇక్కడే ఉన్నానని' ఆ వ్యక్తి సమాధానం ఇచ్చాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ మీ నమాజుల సమయం ఈ రెండు సమయాల మధ్య ఉంది అని అన్నారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం (నమాజు వేళలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 583

583. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం బైతుల్లాహ్ వద్ద నాకు రెండు సార్లు ఇమామత్ చేశారు. అంటే రెండు రోజులు నాకు నమాజు చదివి చూపెట్టారు. ఒక రోజు ప్రారంభ సమయంలో, రెండవ రోజు చివరి సమయంలో. మొదటి రోజు సూర్యుడు వాలిన వెంటనే జుహర్ నమాజు చదివించారు. ఇంకా నీడ వస్తువుకు సమానంగా ఉన్నప్పుడు అసర్ నమాజ్ చదివించారు. అదే విధంగా ఉపవాసం విరమించే సమయాన మగ్రిబ్ నమాజు చదివించారు. అదే విధంగా ఎర్రదనం అదృశ్యమైన వెంటనే ఇషా నమాజును చదివించారు. అదే విధంగా ఫజర్ నమాజును ఉపవాసి పై అన్న పానీయాలు నిషిద్ధమైన సమయాన చదివించారు. రెండవ రోజు జుహర్ నమాజును వస్తువు నీడ దానికి సమానంగా ఉన్నప్పుడు చదివించారు. అసర్ నమాజును వస్తువు నీడ దానికి రెండింతలు అయినప్పుడు చదివించారు. అదే విధంగా మగ్రిబ్ నమాజును ఆలస్యం చేసి చదివించారు. ఇషా నమాజును 1/3 వంతు రాత్రి గడిచిన తరువాత చదివించారు. ఫజర్ నమాజు వెలుగు వ్యాపించిన తర్వాత చదివించారు. అనంతరం జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం నా వైపు తిరిగి ఓ ముహమ్మద్! ఇది మీ కంటే ముందు ప్రవక్తల సమయం, మీ సమయం ఈ రెండు సమయాలకు మధ్య ఉంది అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నీ మాజహ్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం (నమాజు వేళలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 584

584. ఇబ్నె షిహాబ్ జుహ్రీ కథనం: ఒకరోజు ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ అసర్ నమాజును ఆలస్యం చేసి చదివారు. అప్పుడు ఉర్వా అతనితో, 'జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం వచ్చి ప్రవక్త ﷺ కు నమాజు చదివించారు,' అని అన్నారు. దానికి ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్, "నీవు

ఏమంటున్నావో కొద్దిగా ఆలోచించి చెప్పు," అని అన్నారు. దానికి ఉర్వా, "నేను బషీర్ బిన్ అబీ మసూద్ ద్వారా ఇలా విన్నాను.' బషీర్ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను: "జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం వచ్చారు. నాకు ఇమామత్ చేశారు. నేను అతనితో కలిసి నమాజు చదివాను. ఆ తరువాత మళ్ళీ నేను అతనితో కలిసి నమాజు చదివాను. మళ్ళీ నేను అతనితో కలిసి నమాజు చదివాను. మళ్ళీ నేను అతనితో కలిసి నమాజు చదివాను. ప్రవక్త ﷺ ఈ విధంగా తన చేతి వ్రేళ్ళ ద్వారా లెక్కించారు. అంటే ఐదు నమాజులు చదివారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజ్ (సలాహ్) పుస్తకం (నమాజు వేళలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 586

586. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ "జుహర్ నమాజు వేసవిలో 3 అడుగుల నుండి 5 అడుగుల వరకు, శీతాకాలంలో 5 అడుగుల నుండి 7 అడుగుల వరకు ఉండేది." (అబూ దావూద్, నసాయి)

2. ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 587

587. సయ్యాద్ బిన్ సలామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మా నాన్నగారు అబూ బర్ జహ్ గారి వద్దకు వెళ్ళాము. మా నాన్నగారు అబూ బర్ జహ్ అస్తమీని ప్రవక్త ﷺ విధి నమాజులను ఎలా పాటించేవారు,' అని అడిగారు. దానికి అబూ బర్ జహ్ అస్తమీ మీరు అల్ ఊలా అని పిలిచే జుహర్ నమాజును సూర్యుడు వాలిన తర్వాత చదివేవారు. ఇంకా అసర్ నమాజును సూర్యాస్తమయానికి ఇంకా చాలా సమయం ఉండగానే చదివేవారు. ఒక వ్యక్తి అసర్ నమాజ్ చదివి ఊరి పొలిమేరల వరకు వెళ్ళినా ఇంకా సూర్యుడు అస్తమించేవాడు

కాదు. అయితే మగ్రిబ్ గురించి వివరించింది నేను మరచి పోయాను. ఇంకా అబూ బర్ జహ్, 'ప్రవక్త ﷺ ఇషా నమాజ్ లో ఆలస్యం చేసేవారు, దాన్ని మీరు అతమహ్ అంటారు,' అని అన్నారు. ఇషాకు ముందు నిద్రపోవటాన్ని అసహ్యించుకునేవారు. ఇషా తరువాత అనవసరమైన విషయాలు మాట్లాడటాన్ని అసహ్యించుకునేవారు. ఇంకా ఫజర్ నమాజ్ చదివి ప్రక్కన కూర్చున్న వారిని గుర్తు పట్టినప్పుడు కుర్ఆన్ పఠనం ముగించేవారు. ఫజర్ నమాజులో 60 నుండి 100 ఆయతుల వరకు పఠించేవారు. మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ ఇషా నమాజ్ ను రాత్రి వరకు ఆలస్యం చేసి చదవటాన్ని ఫరవాలేదని భావించేవారు. ఇషాకు ముందు నిద్రపోవటాన్ని అసహ్యించుకునేవారు. అదే విధంగా ఇషా తర్వాత అనవసరంగా మాట్లాడటాన్ని కూడా అసహ్యించుకునేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 588

588. ముహమ్మద్ బిన్ అమ్ బిన్ హసన్ బిన్ అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'మేము జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ ను ప్రవక్త ﷺ నమాజ్ ను గురించి అడిగాము. అంటే ఏ సమయాల్లో చదివేవారని. దానికి అతను, "ప్రవక్త ﷺ సూర్యుడు వాలగానే జుహర్ నమాజు చదువుకునేవారు. సూర్యుడు తెల్లగా, వెలుగుగా ఉన్నప్పుడే అసర్ నమాజ్ చదివేవారు. సూర్యుడు అస్తమించిన తర్వాత మగ్రిబ్ నమాజు చదివేవారు. ఇషా నమాజును అందరూ చేరుకుంటే తొందరగా చదువుకునేవారు. కొందరు మాత్రమే ఉంటే ఆలస్యం చేసి చదివేవారు. ఇంకా ఫజర్ నమాజ్ చీకట్లో చదివేవారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 589

589. అనస్ ﷺ కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెనుక వేసవి కాలంలో జుహర్ నమాజు చదివితే, వేడి నుండి తప్పించుకోవటానికి తమ తమ వస్త్రాల పైనే సజ్జా చేసేవాళ్ళం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 590

590. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎండా తీవ్రంగా ఉంటే ఆలస్యం చేసి నమాజ్ చదవండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 591

591. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: వేడి తగ్గిన తర్వాత జుహర్ నమాజ్ చదవండి. ఎందుకంటే తీవ్రమైన వేడి నరక ఆవిరి వల్ల వస్తుంది. నరకం తన ప్రభువుకు నాలో చాలా వేడి ఉందని, నాలో కొంత భాగం, కొంత భాగాన్ని తినేస్తుందని ఫిర్యాదు చేసింది. అల్లాహ్ దాన్ని రెండు సార్లు ఊపిరి పీల్చడానికి అనుమతి ఇచ్చాడు. ఒకసారి శీతాకాలంలో, ఒకసారి వేసవి కాలంలో, అందువల్లే వేసవిలో అధిక వేడి, శీతాకాలంలో అధిక చల్లదనం ఉంటుంది. అంటే నరకం ఊపిరి వదిలితే అధిక వేడి కలుగుతుంది. ఊపిరి పీల్చినప్పుడు అధిక చల్లదనం ఉంటుంది.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 592

592. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అసర్ నమాజును సూర్యుడు వెలుగుతో నిగ నిగ లాడుతున్నప్పుడు చదివేవారు. వెళ్ళేవాడు అవాలీ వెళ్ళినా సూర్యాస్తమయం అయ్యేది కాదు. ఈ ప్రాంతం మదీనాకు సుమారు 4 మైళ్ళ దూరంలో ఉండేది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 593

593. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కపటాచారి నమాజ్ ఎలా ఉంటుందంటే, కూర్చోని సూర్యుని కోసం వేచి ఉంటాడు. చివరికి సూర్యుడు పసుపు పచ్చగా మారి, అస్తమించేటప్పుడు ఖైతాన్ రెండు కొమ్ముల మధ్యకు చేరుకుంటాడు. అప్పుడు ఈ కపటాచారి నమాజ్ కోసం నిలబడతాడు. నాలుగు సార్లు తల నేలకు కొట్టుకుంటాడు. చాలా తక్కువగా అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తాడు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 594

594. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అసర్ నమాజ్ తప్పినవాడు అంటే దాని సమయంలో పాటించని వాడు, అతడి భార్యాబిడ్డలు, ధన సంపదలు నాశనం అయినట్టే. అంటే దొంగలు అతని ఇంటిని దోచుకొని అతని భార్యాబిడ్డలను చంపివేసినట్టే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 595

595. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అసర్ నమాజును వదలిన వారి సత్కార్యాలు వృధా అవుతాయి." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 596

596. రాఫే బిన్ ఖుదైబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ తో కలసి మగ్రిబ్ నమాజ్ చదివిన తర్వాత మాలో ఎవరైనా బయటకు వెళ్లి బాణం వదలి, మళ్ళీ బాణం ఎక్కడ పడిందో చూసుకునేవాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 597

597. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరియు ఆయన అనుచరులు ఇషా నమాజ్ ఎర్రదనం అదృశ్యం అయినప్పటి నుండి 1/3 రాత్రి వరకు చదివేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 598

598. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ నమాజ్ ముగించిన తర్వాత నమాజ్ లో పాల్గొన్న స్త్రీలు నమాజ్ చదివి దుప్పట్లు కప్పుకొని తిరిగి వెళ్ళేవారు. చీకటి వల్ల గుర్తించబడేవారు కారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 599

599. ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు, అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరియు జైద్ బిన్ సాబిత్ ఉపవాసం కోసం సప్రీ తిన్నారు. సప్రీ తిన్న తర్వాత ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ నమాజుకు నిలబడ్డారు. నమాజు చదివించారు. మేము అనస్ ను, 'సప్రీకి నమాజ్ కు మధ్య ఎంత సమయం ఉండేది,' అని అడిగాము. దానికి అతను, '50 ఆయతుల సమయం,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 600

600. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నాతో, 'ఓ అబూ జర్! నీపై ఎలాంటి పాలకులు వస్తారంటే, వాళ్ళు నమాజ్ ను చంపినట్టు చదువుతారు. లేదా ఆలస్యం చేసి చదువుతారు,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'అటువంటప్పుడు తమ ఆదేశం ఏమిటి?' అని అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు ప్రారంభ సమయంలో నమాజ్ చదువుకో, ఒకవేళ ఈ నమాజ్ వారితో కలిసి చదివే అవకాశం ఉంటే మళ్ళీ చదువుకో. మళ్ళీ చదివిన నమాజ్ నఫిల్ అయిపోతుంది. మొదట చదివిన నమాజ్ ఫర్ద్ (విధి) నమాజ్ అయిపోతుంది.'

(ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 601

601. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సూర్యుడు ఉదయించక ముందు ఒక్క రకాతు దొరికినా, అతడికి ఫజర్ నమాజ్ దొరికినట్టే. అదే విధంగా సూర్యాస్తమయానికి ముందు ఒక్క రకాతు దొరికినా అసర్ నమాజ్ దొరికినట్టే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 602

602. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరికైనా ఒక్క రకాతు సూర్యాస్తమయానికి ముందు దొరికితే, అతను తన నమాజ్ ను పూర్తి చేసుకోవాలి. అదే విధంగా ఎవరికైనా సూర్యోదయానికి ముందు ఒక్క రకాత్ దొరికినా అతను తన నమాజ్ ను పూర్తి చేసుకోవాలి." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 603

603. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజ్ ను మరచిపోయినా, నిద్రపోయినా దాని పరిహారం ఏమిటంటే, గుర్తుకు రాగానే చదువుకోవాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 604

604. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నిద్రపోవటం వల్ల నమాజ్ ను ఆలస్యం చేయటం పొరపాటు కాదు, అయితే మేల్కొని ఉండి కూడా నమాజును ఆలస్యం చేసి చదవటం అపరాధం. కనుక మరచిపోయినా, నిద్రపోయినా గుర్తుకు రాగానే నమాజ్ చదువుకోవాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్: 'నా స్మరణ కోసం నమాజ్ ను స్థాపించండి' అని ఆదేశించాడు." (తాహ్, 20:14) (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 605

605. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మూడు విషయాల్లో ఆలస్యం చేయవద్దు. 1. నమాజు సమయంకాగానే, 2. జనాజా సిద్ధం కాగానే, 3. వితంతువుల వివాహం వెంటనే చేసి వేయాలి. (తిర్మిజి)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 607

607. ఉమ్మై ఫర్వా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను సత్కార్యాల్లో అత్యుత్తమ కార్యం ఏది అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ ప్రారంభ సమయంలో నమాజ్

ఆచరించటం అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది అని ప్రవచించారు. (అహ్మద్, తిర్కిజి, అబూ దావూద్)

కొందరు ధర్మవేత్తలు దీన్ని ప్రామాణికమైన హదీసుగా పేర్కొన్నారు.

తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 608

608. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన జీవితంలో ఏనాడూ చివరి సమయంలో రెండు నమాజులైనా చదవలేదు. (తిర్కిజి)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 609

609. అబూ అయ్యూబ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా అనుచర సమాజం మగ్రిబ్ నమాజ్ విషయంలో చుక్కలు కనబడేవరకు ఆలస్యం చేయకుండా ఉంటే, ఎల్లప్పుడూ మేలుతో లేదా సహజ గుణంతో కూడుకొని ఉంటుంది." (అబూ దావూద్)

అహ్మద్, తిర్కిజి, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 611

611. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ నేను నా అనుచర సమాజంపై భారం కాదనుకుంటే నేను ఇషా నమాజును 1/3 వంతు రాత్రి గడిచిన తర్వాత లేదా అర్ధరాత్రివేళలో ఆచరించమని ఆదేశించే వాడిని." (అహ్మద్, తిర్మిజి, ఇబ్నీ మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 612

612. ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు ఇషా నమాజ్ ను ఆలస్యం చేసి చదవండి. ఎందుకంటే వెనుకటి జాతులన్నిటికంటే ఇషా నమాజ్ ద్వారా మీకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వటం జరిగింది. మీ కంటే ముందు జాతులేవి ఇషా నమాజ్ చదవలేదు." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 613

613. నోమాన్ బిన్ బషీర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఇషా నమాజ్ సమయం నాకు బాగా తెలుసు. ప్రవక్త ﷺ మూడవ తేదీ చంద్రుడు అస్తమించినప్పుడు ఈ నమాజ్ ను చదివేవారు. (అబూ దావూద్, దార్కీ)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్కీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 614

614. రాఫె బిన్ ఖదీజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఫజర్ నమాజును అస్ ఫార్ లో చదవండి. ఎందుకంటే అస్ ఫార్ లో చదవటం వల్ల అధిక పుణ్యం లభిస్తుంది." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్ఘి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీ భవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 615

615. రాఫె బిన్ ఖదీజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో కలిసి మేము అసర్ నమాజ్ చదివి, ఒంటెను జిబహ్ చేసి, దాన్ని పది వంతులు చేసి, మాంసాన్ని వండి తినేవారం. ఇదంతా సూర్యాస్తమయానికి ముందే. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 616

616. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక రోజు మేము ఇషా నమాజ్ కోసం ప్రవక్త ﷺ కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉన్నాం. 1/3 వంతు రాత్రి గడిచిన వెంటనే లేదా ఆ తర్వాత ప్రవక్త ﷺ వచ్చారు. దేనివల్ల ఆలస్యంగా వచ్చారో మాకు తెలియదు. ప్రవక్త ﷺ మా వద్దకు వచ్చి, మీరు ఎలాంటి నమాజు గురించి వేచి ఉన్నారంటే, మీ తప్ప మరెవ్వరూ దీన్ని గురించి వేచి ఉండలేదు. ఒకవేళ నేను నా అనుచర సమాజంపై భారం కాదని భావిస్తే, ఇషా నమాజ్ ను ఈ సమయంలోనే చదివేవాడిని. అంటే ఈ సమయంలోనే చదవమని

ఆదేశించేవాడిని అని పలికి, ముఅజ్జిన్ ను అజాన్ ఇవ్వమని ఆదేశించారు. అనంతరం అజాన్, ఇఖామత్ అయ్యింది. ప్రవక్త ﷺ నమాజ్ చదివించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 617

617. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇంచు మించు మీ నమాజ్ ల లాగే చదివేవారు. అయితే ఇషా నమాజ్ లో మాత్రం కొంత ఆలస్యం చేసేవారు. ఇంకా ప్రవక్త ﷺ తేలికైన నమాజ్ చదివేవారు. (ముస్లిం)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 618

618. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో కలిసి మేము ఇషా నమాజ్ చదివేవాళ్ళం. ఒకరోజు ప్రవక్త ﷺ ఇషా నమాజ్ చదివించడానికి రాలేదు. ఇంచుమించు సగం రాత్రి గడిచిపోయింది. ప్రవక్త ﷺ వచ్చి, 'మీ స్థానాల్లో మీరు కూర్చోండి,' అని అన్నారు. మా స్థానాల్లో మేము కూర్చోనే ఉన్నాం. ఇతర ప్రజలు నమాజ్ చదివి నిద్రపోయారు. కాని మీరు నమాజు గురించి వేచి ఉన్నారు. కనుక మీకో విషయం తెలియాలి. అదేమిటంటే, మీరు నమాజ్ కోసం వేచి ఉంటే, మీరు నమాజ్ లో ఉన్నట్టే. ఒకవేళ నాకు బలహీనుల, రోగుల ఆలోచన లేకుంటే ఇషా నమాజ్ సమయాన్ని అర్ధరాత్రి వరకు పొడిగించేవాడిని." (అబూ దావూద్, నసాయి)

నసాయి - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 620

620. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: తీవ్ర వేసవి కాలంలో ప్రవక్త ﷺ జుహర్ నమాజును చల్లార్చి చదివేవారు. అంటే ఆలస్యం చేసి చదివేవారు. శీతాకాలంలో త్వరగా చదివేవారు. (నసాయి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 621

621. ఉబాదహ్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నాతో, "నా తరువాత ఎటువంటి ఇమాములు, నాయకులు వస్తారంటే, వారి ప్రాపంచిక వ్యవహారాలు వారిని ప్రారంభ సమయంలో నమాజ్ చదవకుండా చేస్తాయి. అంటే ప్రారంభ సమయంలో నమాజ్ చదవలేరు. సమయం పోతూ ఉంటుంది. ఒకవేళ మీరు ఇటువంటి కాలంలో ఉంటే మీరు మీ నమాజ్ ను అసలు సమయంలోనే చదువుకోండి," అని అన్నారు. దానికి ఒక వ్యక్తి, 'ప్రవక్తా! నేను మళ్ళీ వారితో కలిసి చదువుకోవచ్చా?' అని అడిగాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "అవును, నఫిల్ సంకల్పంతో వారితో కలిసి చదువుకో" అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 623

623. ఉబైదుల్లాహ్ బిన్ అదీ బిన్ అల్ ఖియార్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు వెళ్లాను. అప్పటికి అతను ముట్టడించబడి ఉన్నారు. అంటే తన ఇంటిలో బందీగా ఉన్నారు. అతన్ని చంపాలని నిశ్చయించుకొని ఉన్నారు. అప్పుడు ద్రోహి ఇమాముగా నమాజు చదివిస్తున్నాడు. అప్పుడు నేను ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో, 'మీరు ప్రజలందరి నాయకులు, మీపైన ఈ ప్రమాదం వచ్చింది. ద్రోహి, కల్లోలాలు రేకెత్తించేవాడు మాకు నమాజ్ చదివిస్తున్నాడు. ఇటువంటి వాడి వెనుక నమాజ్ చదవటం నాకు నచ్చటం లేదు. పుణ్యం కాదు, పాపం అనిపిస్తుంది,' అని అన్నాను. దానికి ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'మానవుని కార్యాలన్నిటిలో ఉత్తమ మైనది నమాజ్. ప్రజలు మంచి పనులు చేస్తూ ఉంటే, నీవు కూడా వారితో కలిసి మంచి చేయి. అంటే వారు నమాజు చదివితే నీవు కూడా నమాజు చదువు. ఒకవేళ వారు పాపాలు చేస్తే, నీవు దూరంగా ఉండు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

3. నమాజు ఘనతావిశిష్టతలు

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 624

624. ఉమారహ్ బిన్ రువైబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఫజర్ మరియు అసర్ నమాజులను చదివే వాడు ఎన్నడూ నరకంలో ప్రవేశించడు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 625

625. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "చల్లని నమాజులను క్రమం తప్పకుండా చదివేవారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రారంభ వేళలో నమాజ్ ఆచరించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 626

626. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రీ పగటి దైవదూతలు సత్కార్యాలు తీసుకోవటానికి మీ వద్దకు వస్తుంటారు. ఫజర్ మరియు అసర్ నమాజుల్లో కలుసుకుంటారు. మీ వద్ద నుండి సత్కార్యాలను తీసుకొని దైవం ముందు హాజరౌతారు. అన్నీ తెలిసినా అల్లాహ్ వారిని, 'నా దాసులు ఏ స్థితిలో ఉన్నారు,' అని అడగ్గా, దైవదూతలు, 'వారు నమాజ్ చదువుతుండగా మేము వచ్చాము, ఇంకా మేము వెళ్ళినప్పుడు కూడా వారు నమాజ్ చదువుతూ ఉండేవారు,' అని చెబుతారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 627

627. జున్దుబ్ ఖుస్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఫజర్ నమాజ్ చదివిన వాడు అల్లాహ్ రక్షణలో చేరినట్టే. కనుక అటువంటి వ్యక్తిని హింసించకండి. అతని ధనాన్ని దోచుకోకండి. అతని గురించి పరోక్షంగా నిందించకండి, చాడీలు చెప్పకండి, ఇంకా అతన్ని అవమానపరచకండి. ఎందుకంటే అతడు అల్లాహ్ రక్షణలో ఉన్నాడు. ఇలా చేస్తే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని విచారించడు, తన హక్కును గురించి అడగడు. ఒకవేళ మీరు అతనికి హాని చేకూరిస్తే, అల్లాహ్ తన హక్కును అడిగి, దాన్ని వసూలు చేస్తాడు. తన హక్కు లభించక పోతే, బోర్లా పడవేసి నరకంలో పడవేస్తాడు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 628

628. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ ప్రజలకు అజాన్ ఇవ్వటం, మొదటి పంక్తిలో నిలబడటం యొక్క పుణ్యం గురించి తెలిస్తే, చీటిలు వేసుకునేవారు. అదే విధంగా జుహర్ నమాజ్ ప్రారంభ కాలంలో చదవడానికి గల పుణ్యం తెలిస్తే పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చేవారు. అదే విధంగా ఇషా మరియు ఫజర్ నమాజ్ ల పుణ్యం తెలుసుకుంటే, నడవడానికి శక్తి లేక పోయినా కూర్చోని ప్రాకుతూ వచ్చేవారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 629

629. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కపటాచారులపై ఫజర్ మరియు ఇషా నమాజుల కంటే భారమైన నమాజ్ మరేదీ లేదు. ఒకవేళ వాటి ప్రాముఖ్యత వారికి తెలిస్తే, మోకాళ్ళ ద్వారా, పిరుదుల ద్వారా ప్రాకుకుంటూ రావలసి వచ్చినా వస్తారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 630

630. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సామూహికంగా ఇషా నమాజు చదివిన వారు, అర్ధరాత్రి వరకు నమాజ్ చదివినట్లు, ఇంకా సామూహికంగా ఫజర్ నమాజ్ చదివినవారు రాత్రంతా నమాజ్ చదివినట్లే." (ముస్లిం)

దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 631

631. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: బదూలు మీ మగ్రిబ్ నమాజు పేరుపై మిమ్మల్ని అధిగమించకూడదు సుమా! వారు మగ్రిబ్ ను ఇషా నమాజు అని అంటారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 632

632. అనుచరుని కథనం: "బదూలు మగ్రిబ్ నమాజును ఇషా నమాజ్ అంటారు." ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బదూలు మీ ఇషా నమాజు పట్ల మిమ్మల్ని మోసగించరాదు, అల్లాహ్ దీని పేరు ఇషా అని పెట్టాడు." కుర్ఆన్ లో ఇలా ఉంది: "...అబద్ సలాతుల్ ఇషా..." (నూర్, 24:58) బద్ఖూలు ఒంటెల పాలు పితకడానికి మగ్రిబ్ నమాజును ఆలస్యం చేసేవారు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 633

633. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కందకం యుద్ధం నాడు "ఈ అవిశ్వాసులు మిమ్మల్ని అసర్ నమాజ్ చదవకుండా చేశారు. అల్లాహ్ వీరి గృహాలను, సమాధులను అగ్నికి ఆహుతి చేయుగాక!" అని అన్నారు, (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 634

634. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరియు సమురహ్ బిన్ జున్నబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'సలాతె వస్తా అంటే అసర్ నమాజ్,' అని ప్రవచించారు. (తిరిగి)

తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 635

635. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కుర్ఆన్ లోని "ఇన్న కుర్ఆనల్ ఫజ్రి కాన మష్ హూదా" (ఇస్రా, 17:78) అనే ఆయతును గురించి వ్యాఖ్యానిస్తూ ఫజర్ నమాజ్ లో రాత్రీ పగల దైవదూతలు హజరౌతారని అన్నారు. (తిరిగి)

మూడవ విభాగం

మాలిక్, తిరిగి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 636

636. జైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరియు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం:
"మధ్యస్థ నమాజ్ అంటే 'జుహర్ నమాజ్.'" (మాలిక్, తిర్మిజి)

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు ఘనతా విశిష్టతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 637

637. జైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుహర్ నమాజును సమయం కాగానే చదివేవారు. అయితే అనుచరులకు జుహర్ నమాజ్ ఇతర నమాజుల కంటే చాలా భారంగా ఉండేది. అప్పుడు "హాఫిజు అలస్సలవాతి, వస్స లాతిల్ వుస్తా" అనే ఆయతు అవతరింపజేయబడింది. అంటే నమాజులన్నిటినీ పరిరక్షించండి. ఇంకా మధ్యస్థ నమాజును అన్నిటికంటే అధికంగా పరిరక్షించండి. జైద్ కథనం: సలాతుల్ వుస్తా కు ముందు రెండు నమాజులు, దాని తరువాత రెండు నమాజులు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

4. అజాన్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

మొదటి భాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 641

641. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నమాజ్ వేళలను గుర్తించటం గురించి ప్రజలు మంటలు, మరియు బాకాలను గురించి పేర్కొంటూ, 'యూదులు, క్రైస్తవులు కూడా ఇలాగే చేస్తారు,' అని అన్నారు. ఏమీ నిర్ధారించనిదే సభ ముగిసింది. రాత్రి అబ్దుల్లాహ్ కలలో అజాన్ పదాలు విని, ప్రవక్త ﷺ కు వినిపించారు. ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ కు అజాన్ లో రెండు సార్లు ఇఖామత్ లో ఒకసారి పలకమని ఆదేశించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 642

642. అబూ మహ్మూరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ స్వయంగా నాకు అజాన్ నేర్పారు. నాతో ఇలా పలుకు," అని అన్నారు. "అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్ - అల్లాహ్ గొప్పవాడు. అష్ హదు అల్లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, అష్ హదు అల్లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్ - అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను. అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్, అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్ - ముహమ్మద్ ﷺ అల్లాహ్ ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను. మళ్ళీ 'పలికిన పదాల్ని ఉచ్చరించు' అని అన్నారు. అష్ హదు అల్లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, అష్ హదు అల్లాఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్, అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్. హయ్యాలస్సలాహ్, హయ్యాలస్సలాహ్ - నమాజుకు రండి. హయ్యాలల్ ఫలాహ్, హయ్యాలల్ ఫలాహ్ - మోక్షానికి (ముక్తికి) రండి. అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్." (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, నసాయి, దార్ఘి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 643

643. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో అజాన్ పదాలు రెండు సార్లు, ఇఖామత్ పదాలు ఒక సారి మరియు ఖద్ ఖామతిస్సలాహ్ రెండు సార్లు పలుకబడేవి. (అబూ దావూద్, నసాయి, దార్ఘి)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ, ఇబ్నీ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 644

644. అబూ మహ్ జూరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అతనికి అజాన్ పదాలు 19, ఇఖ్లామత్ పదాలు 17, నేర్పారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ, ఇబ్నీ మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 645

645. అబూ మహ్ జూరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! నాకు అజాన్ నేర్పించండి,' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ అతని నుదురుపై చేతితో నిమిరి, "అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్," అని బిగ్గరగా పలుకు. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ ఇలా పలుకు అన్నారు. "అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్; అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్, అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్; హయ్యా లస్సలాహ్, హయ్యా లస్సలాహ్; హయ్యా లల్ ఫలాహ్, హయ్యా లల్ ఫలాహ్" ఫజర్ నమాజు అయితే, "అస్సలాతు ఖైరుం మినన్నొమ్," రెండు సార్లు. అంటే - నమాజు నిద్రకంటే మేలైనది. ఆ తరువాత, "అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్; లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్." (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 649

649. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ముస్లింలు వలస పోయి మదీనా వచ్చినప్పుడు, అందరూ ఒక చోట చేరి, నమాజ్ సమయాన్ని గుర్తించి, ఒక సమయం నిర్ణయించేవారు. ప్రకటించే వారెవరూ ఉండేవారు కాదు. ఒకరోజు ప్రజలందరూ దీన్ని గురించి సంప్రదించారు. ఒక వ్యక్తి 'కైస్తవుల్లా శబ్దం చేద్దాము' అని అన్నాడు. మరో వ్యక్తి 'యూదుల్లా శంఖం ఊదాలి,' అని అన్నాడు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఒక వ్యక్తిని పంపి ప్రజలకు నమాజ్ గురించి తెలియజేద్దామని అన్నారు. ఏ విషయమూ నిర్ధారించకుండా అందరూ వెళ్ళి పోయారు. రాత్రి కొందరు ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు కలలో అజాన్ చూశారు. ఉదయం వచ్చి ప్రవక్త ﷺ కు తెలియపరిచారు. ప్రవక్త ﷺ ఆ కల నిజమని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ ను నిలబడి అజాన్ ఇవ్వమని అన్నారు. అనంతరం బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నిలబడి అజాన్ ఇచ్చారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్, దార్కీ, ఇబ్నీ మాజహ్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ (నమాజ్ కై పిలుపు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 650

650. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జైద్ బిన్ అబ్దురబ్బిహ్

రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు సమయంలో ప్రజలను సమీకరించడానికి చేతిగంట (నాఖూస్) వాయింపమని ఆదేశించినప్పుడు, నేను కలలో ఒక వ్యక్తి చేతిలో చేతి గంట ఉండటం చూసి, అతనితో, 'ఓ అబ్దుల్లాహ్! ఈ చేతి గంటను అమ్ముతావా?' అని అడిగాను. దానికి ఆ వ్యక్తి దీన్ని, 'నీవు ఏం చేస్తావు?' అని అన్నాడు. దానికి నేను, 'దాన్ని వాయించి ప్రజలను నమాజుకు పిలుస్తాను,' అని అన్నాను. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'నేను నీకు ఇంతకంటే మంచి విషయాన్ని చూపెడతాను,' అని అన్నాడు. నేను, 'చూపెట్టండి,' అని అన్నాను. అప్పుడు ఆ వ్యక్తి అజాన్ మరియు ఇఖామత్ ల యొక్క పదాలన్నీ నేర్పించాడు. ఉదయం నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి జరిగినదంతా చెప్పాను. అది విని ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది నిజమైన కల, నిలబడి బిలాల్ కు నేర్పించు, ఎందుకంటే అతని గొంతు నీకంటే బిగ్గరగా ఉంది,' అని అన్నారు. అనంతరం బిలాల్ కు చూపెడుతూ ఉంటే, అతను అజాన్ ఇస్తూ పోయారు. తన ఇంట్లో ఉన్న ఉమర్ బిలాల్ అజాన్ విని దుప్పటి ఈడ్చుకుంటూ తొందరగా ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'అల్లాహ్ సాక్షి! నేను కలలో ఇలాగే చూశాను,' అని అన్నారు.

అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ఫలిల్లాహిల్ హమ్మ" అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, దార్ఘి, ఇబ్న్ మాజహ్, తిర్మిజి)

5. అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 654

654. ముఆవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "అజాన్ ఇచ్చే వారు తీర్చుదినం నాడు పొడవైన మెడలు కలిగి ఉంటారు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 655

655. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజు కోసం అజాన్ ఇస్తే, షైతాన్ అజాన్ వినబడనంత దూరం పారిపోతాడు. అజాన్ పూర్తవగానే మళ్ళీ తిరిగి వస్తాడు. ఇఖామత్ అయిన వెంటనే పారిపోతాడు. పూర్తవగానే మళ్ళీ తిరిగి వస్తాడు. నమాజీల హృదయాల్లో కలతలు సృష్టిస్తాడు. ఇంకా ఆ వ్యక్తికి మరచిపోయిన పనులను గుర్తు చేస్తాడు. ఈ విధంగా ఆ వ్యక్తి ఎన్ని రకాతులు చదివాడో తెలియకుండా చేస్తాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 656

656. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముఅజ్జిన్ శబ్దం విన్న జిన్నులు, మానవులు, ఇతరులు, తీర్పుదినం నాడు అజాన్ కు సాక్ష్యం ఇస్తారు. అంటే అజాన్ శబ్దం చెవిలో పడిన వారు తీర్పుదినం నాడు ముఅజ్జిన్ కోసం సాక్ష్యం ఇస్తారు." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 657

657. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముఅజ్జిన్ అజాన్ విని అలాగే వల్లించండి. అజాన్ తరువాత నా కొరకు దరూద్ చదవండి, నాపై ఒకసారి దరూద్ పంపిన వారిపై అల్లాహ్ 10 సార్లు కారుణ్యం అవతరింపజేస్తాడు. ఇంకా నా కోసం వసీలాను పొందటానికి దుఆ చేయండి. ఎందుకంటే వసీలా అనేది స్వర్గంలోని ఒక స్థానం పేరు. అది కేవలం ఒక్క దాసుని కొరకే ఉంది. అయితే నేను దాని అభ్యర్థిని. నా గురించి వసీలా విషయంలో అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తే, అతని గురించి నా సిఫారసు ధర్మసమ్మతం అయిపోతుంది. అంటే అతని గురించి నా వసీలా తప్పనిసరి అయిపోతుంది. ఇన్ షా అల్లాహ్ అతని గురించి నేను తప్పనిసరిగా సిఫారసు చేస్తాను." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 658

658. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముఅజ్జిన్ 'అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్' అని అంటే, మీలోని వినేవారు కూడా, 'అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్' అని పలకాలి. ముఅజ్జిన్ 'అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్' అని అంటే, వినేవారు కూడా, 'అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్' అని అనాలి. ముఅజ్జిన్ 'అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్, అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్' అని అంటే, వినేవారు కూడా, 'అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్, అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్' అని అనాలి. ముఅజ్జిన్ 'హయ్యాలస్సలాహ్, హయ్యాలస్సలాహ్' అని అంటే, వినేవారు, 'లా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్, లా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్' అని అనాలి. ముఅజ్జిన్ 'హయ్యాలల్ ఫలాహ్, హయ్యాలల్ ఫలాహ్' అని అంటే, వినేవారు, 'లా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్, లా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్' అని పలకాలి. ఆ తరువాత, 'అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్' అని అంటే, వినేవారు, 'అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్' అని పలకాలి. ఈ విధంగా నిర్మలమైన మనస్సుతో పలికిన వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 659

659. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అజాన్ విని ఈ దుఆ ను పఠించే వ్యక్తికి నా సిఫారసు తప్పనిసరి అయిపోతుంది: "అల్లాహుమ్మ రబ్బ్ హాజిహిద్ధావతి త్తామతి, వస్సలాతిల్ ఖాయిమతి, ఆతి ముహమ్మద్ నిల్ వసీలత వల్ ఫజీలత, వబ్ అస్ హు మఖామమ్ మహ్మాద్ నిల్లజీ వ అద్ తహూ. హుల్లత్ లాహూ షిఫాఅతి యౌమఖ్బియామహ్." - 'ఓ అల్లాహ్! ఈ పరిపూర్ణ పిలుపును మరియు నమాజ్ యొక్క ప్రభువును. ముహమ్మద్ కు నీవు వాగ్దానం చేసిన వసీలహ్, ప్రత్యేకతలను ప్రసాదించి, ఉన్నత స్థానానికి చేర్చు.' (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 660

660. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జిహాద్ కు వెళ్ళినపుడు, ప్రతిపక్షంతో తలపడినప్పుడు ఉదయం వరకు వేచి ఉంటారు. అజాన్ ను శ్రద్ధగా చెవులప్పగించి వింటారు. అజాన్ వినబడితే యుద్ధం చేయరు. లేకుంటే వారిపై దాడి చేస్తారు. ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ ముఅజ్జిన్, 'అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్,' అని అంటూ ఉండగా విని, 'ఈ వ్యక్తి ఇస్లాం ధర్మం పై ఉన్నాడు,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ, 'అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లాహ్,' అని పలకడం విని, 'ఇతడు నరకం నుండి తప్పించుకున్నాడు,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు చూసే సరికి అతను మేకల కాపరివాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 661

661. సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముఅజ్జిన్ పలుకు 'అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లాహ్' విని ఈ దుఆ ను పఠించిన వ్యక్తి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. 'అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ వహ్ దహు లా షరీక లహు, వ అష్ హదు అన్న ముహమ్మద్న్ అబ్దుహు వ రసూలుహు, రజీతు బిల్లాహి రబ్బన్ వబి ముహమ్మద్దీన్ రసూలన్ వబిల్ ఇస్లామి దీనన్," - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని, ఆయన ఒక్కడే అని, ఆయనకు సాటి ఎవ్వరూ లేరని, నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను. ఇంకా ముహమ్మద్ ﷺ ఆయన దాసుడు మరియు ఆయన ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను. అల్లాహ్ నా ప్రభువుగా, ముహమ్మద్ ను నా ప్రవక్తగా, ఇస్లాంను నా ధర్మంగా స్వీకరిస్తున్నాను.' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 662

662. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ముగఫ్ఫల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రతి రెండు అజానుల మధ్య నమాజు ఉందని మూడు సార్లు అన్నారు. మూడవసారి కోరిన వారు చదవచ్చు, అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, షాఫయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 663

663. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇమాము బాధ్యుడు, ముఅజ్జిన్ నిజాయితీపరుడు. ఓ అల్లాహ్! నీవు ఇమాములకు రుజుమాఠం చూపించు. ముఅజ్జిన్ లను క్షమించు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, షాఫయి)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 665

665. ఉఖ్బా బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ కొండ శిఖరాలపై మేకలు మేపుతూ, అజాన్ ఇచ్చి, నమాజ్ చదివే మేకల కాపరి పట్ల సంతోషిస్తాడు. ఇంకా అల్లాహ్ దైవదూతలతో, 'ఈ నా దాసుణ్ణి చూడండి, అజాన్ ఇచ్చి నమాజు చదువుతున్నాడు. ఇంకా నాకు భయపడుతూ ఉన్నాడు, నేను నా దాసుణ్ణి క్షమించి వేసాను. ఇంకా నేను ఇతన్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాను,' అని అంటాడు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 667

667. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముఅజ్జిన్ శబ్దం చేరే దూరం వరకు అతన్ని క్షమించటం జరుగుతుంది. అతని అజాన్ శబ్దం పరిధిలో ఉన్న ప్రతి వస్తువూ, నమాజులో వచ్చేవారూ అతని కోసం సాక్ష్యం ఇస్తారు. ఇంకా అతని కర్మల పత్రంలో 25 నమాజుల పుణ్యం వ్రాయబడుతుంది. ఇంకా రెండు నమాజుల మధ్య చేసిన పాపాలను క్షమించడం జరుగుతుంది." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, నసాయి)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 668

668. ఉస్మాన్ బిన్ అబుల్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! నన్ను నా జాతికి ఇమాముగా నియమించి వేయండని,' విన్నవించుకున్నాను. ప్రవక్త ﷺ నీవు, 'నీ జాతికి ఇమామువు, అంటే నిన్ను నీ జాతికి ఇమాముగా నియమించాను,' అని చెప్పి, 'నీవు బలహీనులను దృష్టిలో పెట్టుకో ఇంకా ప్రతిఫలం కోరని ముఅజ్జిన్ ను పెట్టుకో,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 671

671. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అజాన్ మరియు ఇఖామత్ ల మధ్య దుఆను తిరస్కరించడం జరగదు. అంటే తప్పకుండా స్వీకరించబడుతుంది." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, దార్మీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 672

672. సహల్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రెండు సమయాల్లో దుఆ రద్దు చేయబడదు. 1. అజాన్ సమయంలో చేసే దుఆ, 2. జిహాద్ చేసేటప్పుడు చేసే దుఆ. అంటే హొరా హొరి పోరాటం జరుగున్నప్పుడు. మరో ఉల్లేఖనంలో వర్షంలో అని ఉంది. (అబూ దావూద్, దార్మీ)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 673

673. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఒక వ్యక్తి ఓ ప్రవక్తా! అజాన్ ఇచ్చేవారు మమ్మల్ని అధిగమించారు అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ వాళ్ళు పలికిన విధంగానే నీవూ పలుకు. అజాన్ పదాలను వల్లించు, ఇంకా అజాన్ పూర్తయిన తర్వాత అల్లాహ్ ను నీవు కోరింది అడుగు, ఇవ్వబడుతుంది,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 674

674. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను. 'నమాజు అజాన్ విని ఖైతాన్ రౌహ్ ప్రాంతం వరకు పారిపోతాడు. ఉల్లేఖనకర్త రౌహ్ మదీనాకు 36 మైళ్ళ దూరంలో ఉంది,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 676

676. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్ద కొంత మంది ఉన్నారు. ఇంతలో బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నిలబడి అజాన్ ఇవ్వసాగారు. అజాన్ పూర్తయిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ, "నిర్మలమైన మనస్సుతో, దృఢమైన నమ్మకంతో అజాన్ కు సమాధానంగా అజాన్ పదాలను వల్లించిన వ్యక్తి స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు" అని అన్నారు. (నసాయి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 677

677. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముఅజ్జిన్ షహాదత్తైన్ పలకటం విని సమాధానంగా "వ అనా, వ అనా," అని పలికేవారు. (అబూ దావూద్)

ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఘనత, అజాన్ పిలుపుకు జవాబు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 678

678. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "12 సంవత్సరాల వరకు అజాన్ ఇచ్చిన వ్యక్తి కోసం స్వర్గం తప్పనిసరి అయిపోతుంది. అతని అజాన్ కు బదులు ప్రతి రోజు 60 పుణ్యాలు లిఖించబడతాయి. ప్రతి తక్బీర్ కు బదులుగా 30 పుణ్యాలు లిఖించబడతాయి." (ఇబ్నె మాజహ్)

6. అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 680

680. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బిలాల్ రమజాన్ లో రాత్రి అజాన్ ఇచ్చినప్పుడు సప్రహీ తినండి, త్రాగండి. ఇబ్నె ఉమ్మె మఖ్తూమ్ అజాన్ ఇచ్చినప్పుడు ఆపివేయండి. ఉమ్మె మఖ్తూమ్ గ్రుడ్డివారు. అతనితో మీరు సుబహ్ సాదిఖ్ లో ప్రవేశించారు,' అని అన్నప్పుడు అతను అజాన్ ఇచ్చేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 681

681. సమురహ్ బిన్ జున్నబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బిలాల్ అజాన్ ఇచ్చినా, ఉషోదయకాలం రాకున్నా మీరు సప్రహీ తినండి, త్రాగండి, ఉషోదయకాలం ప్రారంభమవగానే తినడం, త్రాగడం మానివేయండి." (ముస్లిం, తిర్మిజి)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 682

682. మాలిక్ బిన్ హువైరిస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేనూ మా చిన్నాన కొడుకు ఇద్దరం ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాము. కొన్ని రోజుల తరువాత బయలుదేరాము. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మీరిద్దరూ ప్రయాణానికి వెళితే మీలో ఒకరు అజాన్ మరియు ఇఖామత్ పలకాలి. మీలో పెద్దవాడు ఇమామత్ చేయాలి,' అని ఉపదేశించారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 683

683. మాలిక్ బిన్ హువైరిస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాతో ఇలా అన్నారు, "నన్ను నమాజ్ చేస్తూ ఉండగా చూచినట్లే, మీరూ నమాజ్ చదవండి. నమాజు సమయం అయితే, మీలో ఒకరు అజాన్ ఇవ్వాలి. మీలో అందరికంటే పెద్దవారు ఇమామత్ చేయాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 684

684. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తబూక్ యుద్ధం నుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు, రాత్రివేళ నడుస్తూ నడుస్తూ రాత్రి చివరి భాగంలో నిద్ర రాసాగింది. విశ్రాంతి తీసుకోవటానికి రాత్రి చివరి భాగంలో ఒక ప్రాంతంలో దిగారు. ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ తో నీవు మాకు కాపలా కాస్తూ ఉండు. ఉదయం మాకు నమాజు కోసం మేల్కొలపాలి,' అని అన్నారు.

అందరూ నిద్రపోయారు. బిలాల్ రాత్రి నమాజ్ లో నిమగ్నమైపోయారు. నమాజ్ చదువుతూ ఉన్నారు. ఉషోదయ కాలం దగ్గర రాగానే బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన వాహనానికి ఆనుకొని తూర్పు వైపు ముఖం త్రిప్పి చూడసాగారు. 'ఉషోదయ కాలం కాగానే ప్రవక్త ﷺ మరియు అందరినీ లేపుతాను,' ఆనుకున్నారు. కాని బిలాల్ కు నిద్ర ముంచుకొచ్చింది. వాహనానికి చేరబడి నిద్రపోయారు. ఎవ్వరూ మేల్కొనలేదు. అలసట వల్ల అందరూ నిద్రలోనే ఉన్నారు. ఉషోదయ కాలం పోయి సూర్యుడు కూడా ఉదయించాడు. అందరిపై ఎండ పడసాగింది. అందరికంటే ముందు ప్రవక్త ﷺ మేల్కొన్నారు. నమాజు తప్పినందు వల్ల ప్రవక్త ﷺ చాలా ఆందోళనకు గురయ్యారు. బిలాల్ తో, 'బిలాల్ నీకేమయింది, మమ్మల్ని ఎందుకు లేపలేదు,' అని అన్నారు. అప్పుడు బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఓ ప్రవక్తా! తమరికి నిద్ర ముంచుకొచ్చినట్లే, నాకు కూడా నిద్ర ముంచుకొచ్చింది. అందువల్ల లేప లేక పోయాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'వాహనాలను ఇక్కడి నుండి లాక్కు వెళ్ళండి,' అని అన్నారు. అందరూ తమ వాహనాలను కొంత దూరం లాక్కొని వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ వుజూ చేశారు. బిలాల్ ను అజాన్ మరియు ఇఖామత్ గురించి ఆదేశించారు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ నమాజు చదివించారు. నమాజు అనంతరం ప్రజలనుద్దేశించి, మరచిపోయినా, నిద్రపోయినా గుర్తుకు రాగానే మేల్కొన్న వెంటనే ఆ నమాజును చదువుకోవాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్: "నన్ను స్మరించటానికి నమాజు స్థాపించండి," (తాహ్, 20:14) అని అంటున్నాడు," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 685

685. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "నమాజు కోసం ఇఖామత్ పలికితే, నేను ఇంటి నుండి బయలుదేరటం చూడనంత వరకు నిలబడకండి," అని హితబోధ చేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 686

686. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తక్బీర్ పలికినపుడు నమాజు కోసం పరిగెత్తుతూ రాకండి. నిదానంగా, ప్రశాంతంగా నడచి రండి, దొరికిన నమాజు చదువుకోండి. మిగిలింది ఇమాము సలామ్ చేసిన తర్వాత పూర్తి చేసుకోండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ఇందులో రెండవ విభాగం లేదు

మూడవ విభాగం

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అజాన్ ఆలస్యంగా ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 687

687. బైద్ బిన్ అస్లం రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణంలో మక్కా మార్గంలో రాత్రి చివరి భాగంలో విశ్రాంతి కోసం దిగారు. బిలాల్ ను ఉదయం మమ్మల్ని నమాజుకు అందరినీ లేపమని ఆదేశించారు. బిలాల్ మేల్కొని ఉన్నారు. కాని అలసట వల్ల కొంతసేపు తర్వాత బిలాల్ కూడా నిద్రపోయారు. అందరూ నిద్రలో ఉన్నారు. సూర్యుడు ఉదయించిన తర్వాత మేల్కొన్నారు. అందువల్ల అందరూ ఆందోళన చెందారు. ప్రవక్త ﷺ అందరినీ, 'ఇక్కడి నుండి బయలుదేరండి, ఇక్కడ పైతానుల ఆధిక్యత ఉంది,' అని అన్నారు. అందరూ అక్కడి నుండి బయలుదేరి మరికొంత దూరంలో ఆగారు. ప్రవక్త ﷺ అందరినీ దిగి వుజూ చేయమని ఆదేశించారు. అందరూ దిగి వుజూ చేయడం ప్రారంభించారు. బిలాల్ ను అజాన్ మరియు ఇఖామత్ చెప్పమని ఆదేశించడం జరిగింది. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివించారు. నమాజు అయిన తరువాత ప్రజల ఆందోళన చూసి ప్రవక్త ﷺ, "ప్రజలారా! అల్లాహ్ మన ఆత్మలను ఆపివేశాడు, అంటే నిద్రపోనిచ్చాడు. ఒకవేళ ఆయన కోరితే మన ఆత్మలను మరో సమయంలో లేపేవాడు. మీలో ఎవరైనా నిద్ర పోయినా లేక మరచిపోయినా, నిద్ర నుండి మేల్కొన్నా, గుర్తుకు వచ్చినా వెంటనే నమాజ్ చదువుకోవాలి."

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ, 'అబూ బకర్ వైపు తిరిగి, బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు నిలబడి నమాజు చదువుతుండగా పైతాన్ అతని వద్దకు వచ్చి, పడుకుందామనే కోరికను రేకెత్తించాడు. అనంతరం అతను చేరబడ్డారు. పైతాన్ చాల సేపు వరకు అతన్ని బుజ్జగించాడు. పిల్లల్ని పడుకోబెట్టినట్లు. బిలాల్ కూడా నిద్ర ముంచుకొచ్చి పడుకున్నాడు. అనంతరం ఈ సంఘటన ధృవీకరణకు ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ ను పిలిపించి అడిగారు. బిలాల్ సరిగ్గా అలాగే

సమాధానం ఇచ్చారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు బిలాల్ మాటలు విని, 'ఓ ప్రవక్తా! నిస్సందేహంగా మీరు అల్లాహ్ ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను," అని అన్నారు. (ఇమాం మాలిక్)

7. మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 689

689. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మక్కా విజయం నాడు ప్రవక్త ﷺ బైతుల్లాహ్ లో ప్రవేశించినపుడు, బైతుల్లాహ్ మూలలన్నిటిలో ప్రవక్త ﷺ దుఆ చేశారు. నమాజు చదవకుండా బయటకు వచ్చారు. బయటకు వచ్చి రెండు రకాతులు నమాజ్ చేశారు. అనంతరం బైతుల్లాహ్ వైపు సైగ చేస్తూ "ఈ కాబా ఖిబ్లా" అని అన్నారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 690

690. ముస్లిం దీనిని ఉసామహ్ బిన్ జైద్ ద్వారా కూడా ఉల్లేఖించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 691

691. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరియు ఉసామా బిన్ జైద్, ఉస్మాన్ బిన్ తల్హా అల్ హజబియ్యు మరియు బిలాల్ బిన్ రిబాహ్, బైతుల్లాహ్ గృహంలో ప్రవేశించారు. బిలాల్ లేదా ఉస్మాన్ లోపలి నుండి తలుపులు మూసుకున్నారు. కొంతసేపు తర్వాత బిలాల్ బయటకు వచ్చారు. అప్పుడు బిలాల్ ను నేను, 'లోపల ప్రవక్త ﷺ ఏమి చేశారు,' అని అడిగాను. దానికి బిలాల్ సమాధానం ఇస్తూ, ప్రవక్త ﷺ లోపల ఒక స్తంభాన్ని తన కుడి వైపున ఉంచి, రెండు స్తంభాలను ఎడమ వైపు ఉంచి, 3 స్తంభాలను వెనుక ఉంచి, అంటే అప్పుడు బైతుల్లాహ్ లో 6 స్తంభాలు ఉండేవి. ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివారు అని సమాధానం ఇచ్చారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 692

692. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మస్జిదుల్ హరామ్ తప్ప, ఇతర మస్జిదుల కంటే ఈ నా మస్జిదులో వేయి నమాజుల పుణ్యం లభిస్తుంది. మస్జిదె హరామ్ లో తప్ప." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 693

693. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఈ మూడు మస్జిదులకు తప్ప మరెక్కడికీ తీర్థ యాత్రకు వెళ్ళకండి: 1. మక్కాలో ఉన్న మస్జిదె హరామ్, 2. మస్జిదె అఖ్సా (బైతుల్ ముఖద్దస్), 3. నా మస్జిద్- మస్జిదె నబవీ." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 694

694. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా ఇంటికి మరియు మెంబరుకు మధ్య స్వర్గం తోటల్లోని ఒక తోట ఉంది. ఇంకా నా మెంబరు నా సరస్సు పై ఉంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 695

695. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రతి శనివారం మస్జిదె ఖుబాకు కాలి నడకన, ఒక్కోసారి వాహనంపై ఎక్కి వెళ్ళేవారు. అందులో రెండు రకాతులు చదివేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 696

696. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ వద్ద అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనవి మస్జిదులు. ఇంకా అన్నిటికంటే నీచమైనవి బజారులు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 697

697. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ప్రీతి కోసం మస్జిద్ నిర్మించిన వారి కోసం అల్లాహ్ స్వర్గంలో ఒక భవనం నిర్మిస్తాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 698

698. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దినం ప్రారంభంలో అంటే ఉదయం, దినం చివరి సమయం అంటే సాయంత్రం సమయంలో, మస్జిద్ కు వచ్చే వారి కోసం అల్లాహ్ స్వర్గంలో ప్రత్యేక విందు ఏర్పాటు చేస్తాడు. అంటే అతడు ఉదయం వెళ్ళినా, సాయంత్రం వెళ్ళినా." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 699

699. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మస్జిద్ కు చాలా దూరం నుండి నడిచి వచ్చి నమాజు చదివే వారికి అందరికంటే అధికంగా పుణ్యం లభిస్తుంది. అదే విధంగా నమాజు కోసం వేచి ఉండి, ఇమాముతో కలిసి నమాజు చదివే వారికి ఒంటరిగా నమాజు చదివి నిద్రపోయే వారి కంటే అధికంగా పుణ్యం లభిస్తుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 700

700. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మస్జిదె నబవీ దగ్గర కొన్ని ఇల్లు ఖాళీ అయిపోయాయి. మస్జిద్ కు దూరంగా ఉన్న బనూ సలమహ్ వారు, 'మస్జిద్ కు దగ్గర అవుదాం,' అని నిశ్చయించుకున్నారు. ప్రవక్త ﷺ కు ఈ వార్త అందింది. ప్రవక్త ﷺ వారినుద్దేశించి, 'మీరు మస్జిద్ కు దగ్గర అవుదామని అనుకుంటున్నారట,' అని అడిగారు. దానికి వారు, 'అవునని,' అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు ఇప్పుడు ఏ వీధిలో ఉన్నారో అక్కడే ఉండండి, మస్జిద్ కు దగ్గరవాలనే ఆలోచన మాని వేయండి. ఎందుకంటే, మస్జిద్ కు రావటంలో మీరు వేసే అడుగులకు పుణ్యం వ్రాయబడుతుంది. అంటే ఎంత దూరం నడచి వస్తే, అంతే అధికంగా మీకు పుణ్యం లభిస్తుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 701

701. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "7 రకాల వ్యక్తులకు అల్లాహ్ తన కారుణ్య నీడలో చోటు కల్పిస్తాడు. ఆ రోజు ఆయన నీడ తప్ప మరే నీడ ఉండదు. అంటే తీర్పుదినం నాడు వారికి తన నీడలో చోటు కల్పిస్తాడు. వారిలో ఇకరు: 1. న్యాయ పరిపాలకుడు, 2. తన యవ్వనాన్ని అల్లాహ్ ఆరాధనలో గడిపిన యువకుడు, 3. ఎల్లప్పుడూ మస్జిద్ గురించి ఆలోచన ఉండి, నమాజు చదివి మస్జిద్ నుండి వచ్చినా, మళ్ళీ వెళ్ళే వరకు ఆందోళనకరంగా ఉండే వ్యక్తి, 4. అల్లాహ్ కోసమే కలిసే, విడిపోయే ఇద్దరు వ్యక్తులు, 5. ఏకాంతంలో అల్లాహ్ ను స్మరించి ఏడ్చి, దైవభీతి వల్ల అశ్రువులు కార్చే వ్యక్తి, 6. యవ్వనం, అందం ఉన్న ఒక స్త్రీ వ్యభిచారానికి పిలిచినా నేను దైవానికి భయపడుతున్నాను అని చెప్పే వ్యక్తి, 7. ఎడమ చేతికి తెలియకుండా కుడి చేతితో దానధర్మాలు చేసే వ్యక్తి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 702

702. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మనిషి ఒంటరిగా ఇంట్లో లేదా బజారులో చదివే నమాజు కంటే, సామూహికంగా చదివే నమాజుకు 25 రెట్లు అధిక పుణ్యం లభిస్తుంది. ఎందుకంటే అతడు పరిపూర్ణంగా వుజూ చేసి, మస్జిద్ వైపు బయలుదేరితే, నమాజు కోసమే అతడు ఇంటి నుండి బయలుదేరుతాడు. అంటే అతడు నమాజు సంకల్పం తోనే ఇంటి నుండి బయలుదేరుతాడు. మస్జిద్ వైపు అతను వేసే ఒక్కొక్క అడుగుకు అతడి పాపాలు తొలగిపోతాయి, ఇంకా అతని ఉన్నత స్థానాలు పెరుగుతాయి. ఇంకా అతడు నమాజులో ఉన్నంత సేపు దైవదూతలు అతని కోసం: "అల్లాహుమ్మ సల్లి అలైహి, అల్లాహుమ్మ అర్ హమ్ హు" - 'ఓ అల్లాహ్! ఈ నమాజిని కనికరించు, ఇంకా అతని పాపాలను క్షమించు,' అని ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. మీలో నమాజు కోసం వేచి ఉన్నవారు నమాజులో ఉన్నట్టే.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఎవరైనా మస్జిద్ లోకి వస్తే, నమాజ్ అతన్ని ఆపి ఉంచితే, అంటే సామూహిక నమాజ్ కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటే, అతడు నమాజులో ఉన్నట్టే. దైవదూతల ప్రార్థన యొక్క పదాలు ఇలా ఉన్నాయి: "అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లహు, అల్లాహుమ్మ తుబ్ అలైహి" - 'ఓ అల్లాహ్! ఇతన్ని క్షమించు. ఇంకా ఇతని పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించు.' అయితే అతడు మస్జిద్ లో ఎవరినీ ఏ విధంగానూ హింసించి ఉండరాదు. ఇంకా వుజూ భంగం కాకుండా ఉండాలి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 703

703. అబూ ఉసైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మీలో ఎవరైనా మస్జిద్ లో ప్రవేశిస్తే, ఈ దుఆ పఠించాలి, "అల్లాహుమ్మఫ్ తతీల్లా అబ్ వాబ రహ్మాతిక" - 'ఓ అల్లాహ్! నా కోసం నీ కారుణ్యద్వారాలు తెరువు.' అదే విధంగా మస్జిద్ నుండి బయటకు వచ్చినప్పుడు ఈ దుఆ పఠించాలి, "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక మిన్ ఫజ్లిక" - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నీ నుండి నీ అనుగ్రహాన్ని కోరుతున్నాను.' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 704

704. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా మస్జిద్ లో ప్రవేశిస్తే, కూర్చోవడానికి ముందు (తహియ్యతుల్ మస్జిద్)గా రెండు రకాతులు చదువుకోవాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 705

705. కాబ్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సాధారణంగా ప్రయాణం నుండి వస్తే, చాప్తే సమయంలో వచ్చేవారు. అన్నిటికంటే ముందు మస్జిద్ లోకి వెళ్లి రెండు రకాతులు నమాజ్ చదివి, కొంత సేపు మస్జిద్ లో ఉండేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 706

706. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మస్జిద్ లో ఎవరైనా పోయిన వస్తువును వెతుకుతున్నారని మీకు తెలిస్తే, 'నీ వస్తువు దొరక్కూడదుగాక! మస్జిదులు ఇందు కోసం నిర్మించబడలేదు,' అని అనాలి. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 707

707. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా దుర్వాసన గల వస్తువు తిని ఉంచే, మా మస్జిదు దరికి కూడా రాకూడదు. ఈ దుర్వాసన వల్ల మానవులకు కలిగే ఇబ్బంది వల్ల దైవదూతలకు ఇబ్బంది కలుగుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 708

708. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మస్జిద్ లో ఉమ్మి వేయడం పాపం, దీన్ని కప్పివేయడమే దాని పరిహారం." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 709

709. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా అనుచర సమాజం యొక్క మంచి పనులు, చెడు పనులు నా ముందు పెట్టబడ్డాయి. (రెంటినీ చూశాను) మంచి పనుల్లో దారిలో నుండి హానికరమైన వస్తువులను తొలగించడం, చెడు పనుల్లో మస్జిద్ లో ఉమ్మి వేసి, కప్పక పోవటం కూడా ఉన్నాయి." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 710

710. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా నమాజు చదవడానికి నిలబడి, ఉమ్మి వేసే అవసరం ఏర్పడితే, తన ముందు ఉమ్మి వేయరాదు. ఎందుకంటే, నమాజులో ఉన్నంత వరకు అల్లాహ్ తో సంభాషించినట్లు అవుతుంది. అదే విధంగా కుడి వైపు కూడా ఉమ్మి వేయరాదు. ఎందుకంటే కుడి వైపు దైవదూత ఉంటాడు. అందువల్ల ఎడమ వైపు లేదా ఎడమ పాదం క్రింద ఉమ్మి వేయాలి. నమాజు తర్వాత దాన్ని కప్పివేయాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 711

711. అబూ సయీద్ ఉల్లేఖనంలో ఎడమ పాదం క్రింద అని ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 712

712. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన అంతిమ దశలో "యూదులు మరియు క్రైస్తవులపై అల్లాహ్ శాపం అవతరించు గాక! ఎందుకంటే వారు తమ ప్రవక్తల సమాధులను ఆరాధనాలయాలగా చేసుకున్నారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 713

713. జున్నుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "మీకంటే ముందు తరాలవారు తమ ప్రవక్తల, మహా పురుషుల సమాధులను ఆరాధనాలయాలగా చేసుకున్నారు. గుర్తుంచుకోండి! మీరు మాత్రం మీ ప్రవక్తల సమాధులను ఆరాధనాలయాలగా, సజ్ఘా చేసే స్థానాలుగా చేసుకోకండి. నేను మిమ్మల్ని దీన్నుండి వారిస్తున్నాను." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 714

714. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మీ ఇండ్లలో నమాజులు చదువుతూ ఉండాలి. వాటిని సమాధులుగా చేసుకోకండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 715

715. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తూర్పు పడమరల మధ్య ఖిబ్లా ఉంది." (తిర్మిజి)

నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 716

716. తల్హ్ బిన్ అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ వద్దకు మేము ఒక బృందం రూపంలో వెళ్ళాము. ప్రవక్త ﷺ చేతిపై బైత్ చేశాము. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ తో కలసి నమాజు చదివాము. ఇంకా, 'మా ప్రాంతంలో చర్చ ఉంది, మేము క్రైస్తవులుగా ఉన్నప్పుడు మేము అక్కడే ఆరాధించేవారము' అని తెలియపరిచాము. ఇప్పుడు మేము ఇస్లాం స్వీకరించాం గనుక దాన్ని ఉంచాలా లేక కూల్చి మస్జిద్ నిర్మించుకోవాలా, నీళ్ళు చల్లి పరిశుభ్రంగా చేసుకోవాలా?' అని అడిగాము. మేము తిరిగి బయలుదేరునప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ను మిగిలిన వుజూ నీళ్ళను అడిగాము. ప్రవక్త ﷺ నీళ్ళు తెప్పించి వుజూ చేసి, నీళ్ళు పుక్కిలించి ఆ నీటిని మా దగ్గరున్న చేదలోనే వేశారు. 'ఈ నీటిని తీసుకెళ్ళి, ఆ చర్చిని కూల్చి, అక్కడ ఈ నీటిని చిలకరించండి. అక్కడ మస్జిద్ నిర్మించుకోండి,' అని అన్నారు. అప్పుడు మేము, 'మా ఊరు ఇక్కడికి చాలా దూరంగా ఉంది. మేము అక్కడికి వెళ్లేసరికి ఈ నీళ్ళు ఎండిపోవచ్చు,' అని విన్నవించుకున్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇందులో మరి కొన్ని నీళ్ళు వేసుకోండి. ఎందుకంటే నీళ్ళు వేయటం వల్ల నీళ్ళు పెరుగుతాయి, శుభం కూడా కలుగుతుంది,' అని అన్నారు. (నసాయి)

అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 717

717. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాకు వీధుల్లో మస్జిదులు నిర్మించాలని, వాటిని పరిశుభ్రంగా, సువాసనలతో ఉంచాలని ఆదేశించారు. (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 718

718. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నన్ను మస్జిదులను ఎత్తుగా, అందంగా నిర్మించమని ఆదేశించ లేదు. యూదులు, క్రైస్తవులు తమ చర్చీలను అందంగా అలంకరించినట్లు, భవిష్యత్తులో మీరు మస్జిదులను అందంగా అలంకరించడం చూస్తారు." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 719

719. అనస్ ﷺ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "చివరి ఘడియ సూచనల్లో ఒక సూచన ఏమిటంటే, ప్రజలు మస్జిదుల విషయంలో గర్వాహంకారాలకు గురవుతారు." (అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ. ఇబ్నె మాజహ్)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 721

721. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "చీకటిలో మస్జిదులకు వెళ్ళే వారికి శుభ వార్త తెలియజేయండి. దీని వల్ల తీర్పుదినం నాడు వారికి పరిపూర్ణ వెలుగు లభిస్తుంది." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 722

722. దీన్నే ఇబ్నె మాజహ్, సహల్ బిన్ సాద్ మరియు అనస్ ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (ఇబ్నె మాజహ్)

దార్కీ, తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్నీదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 725

725. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఆయిష్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కలలో నేను అల్లాహ్ ను మంచి రూపంలో చూశాను. అల్లాహ్, 'నా సన్నిహిత దైవదూతలు దేన్నీ గురించి చర్చించుకుంటున్నారు,' అని అడిగాడు. దానికి నేను, 'ఓ అల్లాహ్! అది నీకే బాగా తెలుసు,' అని అన్నాను. అల్లాహ్ తన చేతిని నా భుజంపై పెట్టాడు. దానివల్ల గుండెలో చల్లదనం కలిగింది. ఇంకా భూమ్యాకాశాల వస్తువులను నేను గ్రహించాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఈ వాక్యాన్ని పఠించారు: "మరియు ఈ విధంగా దృఢ నమ్మకం ఉన్న వారిలో చేరాలని, మేము ఇబ్రాహీముకు భూమ్యాకాశాలపై ఉన్న మా సామ్రాజ్య వ్యవస్థను చూపించాము." (అల్ అనామ్, 6:75). [దార్కీ, తిర్కిజి]

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్నీదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 727

727. అబూ ఉమామ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముగ్గురు వ్యక్తుల బాధ్యత అల్లాహ్ తనపై వేసుకున్నాడు. 1. అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాటం చేసేందుకు తన ఇంటి నుండి బయలుదేరిన వ్యక్తి, ఒకవేళ అతడు వీరమరణం పొందితే స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు. ఒకవేళ సజీవంగా ఉంటే ప్రతిఫలం మరియు యుద్ధ ధనంతో తిరిగి వస్తాడు, 2. నమాజు కోసం మస్నీద్ కు వెళ్ళే వ్యక్తి 3. తన ఇంటిలోకి సలామ్ చేసి ప్రవేశించే వాడు." (అబూ దావూద్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 728

728. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తన ఇంటి నుండి వుజూ చేసి బయలుదేరి విధి నమాజు కొరకు మస్జిద్ లోకి వచ్చిన వ్యక్తికి ఇహ్రాం ధరించిన హజీకి లభించినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. అదే విధంగా చాప్ నమాజు కోసం ఇంటి నుండి బయలుదేరిన వ్యక్తికి ఉమ్రుహ్ చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. అదే విధంగా ఒక నమాజు తర్వాత మరో నమాజు కోసం వేచి ఉండటం, రెండు నమాజుల మధ్య అశ్లీల విషయాలు మాట్లాడకుండా ఉండటం అనే సత్కార్యం ఇల్లియ్యాన్ లో వ్రాయ బడుతుంది. (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 730

730. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మనిషి ఏ ఉద్దేశ్యంతో మస్జిద్ కు వస్తే, అదే అతనికి లభిస్తుంది." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 732

732. అమ్ బిన్ షుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి, తాతల ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మస్జిదులో అసత్యపు కవిత్యం పలకటాన్ని, అమ్మటాన్ని, శుక్రవారం నాడు నమాజుకు ముందు వృత్తాకారంగా కూర్చోవటాన్ని నిషేధించారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

తిరిగి, దార్కీ - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్తిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 733

733. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మస్జిద్ లో ఎవరైనా వ్యాపారం చేస్తూ ఉండగా మీరు చూస్తే, 'నీ వ్యాపారంలో అల్లాహ్ లాభం ప్రసాదించకూడదు గాక!' అని చెప్పండి. అదే విధంగా ఎవరైనా మస్జిద్ లో పోయిన వస్తువును వెతుకుతుంటే, 'అల్లాహ్ నీ వస్తువును నీకు తిరిగి అప్పగించకూడదు గాక!' అని చెప్పండి." (తిరిగి, దార్కీ)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్తిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 734

734. హకీమ్ బిన్ హిజాం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మస్జిద్ లో ప్రతీకారం తీర్చుకోవటం, అధర్మ కవిత్యాన్ని చదవటం, శిక్షలు జారీ చేయటం మొదలైన వాటిని నిషేధించారు. (అబూ దావూద్)

మరియు జామి ఉల్ ఉసూల్ లో హకీమ్ బిన్ హిజాం ద్వారా కూడా ఈ హదీసు పేర్కొనబడింది.

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్తిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 736

736. ముఆవియహ్ బిన్ ఖుర్రహ్ తన తండ్రి ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ పచ్చి వెల్లుల్లి, ఉల్లి తినటాన్ని నిషేధించారు. ఇంకా పచ్చి ఉల్లి, వెల్లుల్లి తిన్నవారు మా మస్జిద్ దరికి రాకూడదు, ఒకవేళ తినాలనుకుంటే వండి తినవచ్చు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 737

737. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "భూమంతా మస్జిద్ వంటిదే. అంటే భూమంతా నమాజుకు యోగ్యమైనదే. సూశానం, స్నానాల గది (బాత్రూమ్) తప్ప." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 740

740. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సమాధులను దర్శించే స్త్రీలను, సమాధులపై మస్జిదులు నిర్మించే వారిని, సమాధులపై దీపాలు వెలిగించే వారిని శపించారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

ఇబ్నె హిబ్బాన్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 741

741. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు యూదుల బృందం ఒకటి వచ్చి, అన్ని ప్రదేశాల కంటే మంచిది, ఉన్నతమైన ప్రదేశం ఏది? అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ మౌనంగా ఉన్నారు. జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం వచ్చే వరకు మౌనంగా ఉందామని సంకల్పించుకున్నారు. జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం రానే వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని అడిగారు. దానికి జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం, 'నాకూ తెలియదు, అయితే నేను అల్లాహ్ తో కనుక్కొని చెప్పగలను,' అని అన్నారు. జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం అల్లాహ్ వద్దకు వెళ్ళి కనుక్కొని తిరిగి వచ్చి, ప్రవక్త ﷺ తో, "ఈ నాడు అల్లాహ్ ఎంత దగ్గరయ్యాడంటే, ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ అంత దగ్గర కాలేదు" అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఎంత దగ్గర అయ్యాడు,' అని అడిగారు. దానికి జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం, 'ఎంత దగ్గర అయ్యాడంటే నాకూ అల్లాహ్ కు మధ్య కేవలం వెలుగు యొక్క 70 వేల తెరలు మాత్రమే మిగిలి ఉన్నాయి.' 'అప్పుడు అల్లాహ్ ప్రదేశాలన్నిటిలో నీచమైనది బజారు, ప్రదేశాలన్నిటిలో ఉత్తమమైనది మస్జిద్,' అని ఆదేశించాడని తెలిపారు. (ఇబ్నీ హిబ్బాన్)

మూడవ విభాగం

ఇబ్నీ మాజహ్, బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 742

742. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "నా మస్జిదైన, మస్జిదె నబవీకి ఏదైనా మంచి నేర్చుకోవటానికి లేదా నేర్పించటానికి లేదా మంచి చేయటానికి వచ్చిన వ్యక్తి దైవమార్గంలో షోరాటం చేస్తున్న వీరుడి వంటివాడు. ఇవి తప్ప మరే ఉద్దేశ్యంతో వచ్చినా వాడు ఇతరుల సామాన్ల వైపు చూసే అసూయపరుడి వంటివాడు." (ఇబ్నీ మాజహ్, బైహఖీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 744

744. సాయిబ్ బిన్ యజీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: నేను మస్జిద్ లో పడుకొని ఉన్నాను. ఒక వ్యక్తి నన్ను పిలుస్తూ కంకర రాయి విసిరాడు. నేను చూసేసరికి ఆ కంకర రాయి విసిరిన వారు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ. నేను అతని వద్దకు వెళ్లాను. అతను నన్ను మస్జిద్ లో కూర్చోని మాట్లాడుకుంటున్న ఆ ఇద్దరు వ్యక్తుల్ని పిలుచుకురమ్మని చెప్పారు. నేను వెళ్ళి ఆ ఇద్దరు వ్యక్తుల్ని పిలుచుకొని వచ్చాను. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ వారితో, 'మీరెవరు? మీరు ఎక్కడి నుండి వచ్చారు?' అని అడిగారు. దానికి వారు, 'మేము తాయిఫ్ నుండి వచ్చాము,' అని అన్నారు. అప్పుడు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ, 'ఒకవేళ మీరు మదీనా వాసులై ఉంటే, మిమ్మల్ని శిక్షించేవాడిని, ప్రవక్త ﷺ యొక్క ఈ మస్జిద్ లో కూర్చోని మీరు బిగ్గరగా మాట్లాడుతారా?' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 746

746. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఖిబ్లా వైపు ముక్కు చీమిడి, మలం పడి ఉండటాన్ని చూసి చాలా ఆందోళనకు గురయ్యారు. ముఖవర్చస్సు మారి పోయింది. ప్రవక్త ﷺ నిలబడి దాన్ని తన చేత్తో గోకి శుభ్రపరిచారు. ఆ తరువాత, 'ఒక వ్యక్తి నమాజుకు నిలబడితే, అతడు తన ప్రభువుతో సంభాషిస్తాడు. అప్పుడు అతని ప్రభువు అతనికి ఖిబ్లాకు మధ్య ఉంటాడు. అందువల్ల ఎవరూ ఖిబ్లా వైపు ఉమ్మి వేయరాదు. తన ఎడమ వైపు గాని లేదా తన పాదం క్రింద గానీ ఉమ్మి వేయాలి. అనంతరం తన దుప్పటి ఒక చివర చేత్తో పట్టుకొని అందులో ఉమ్మి, దాన్ని నలిపి వేసి, ఈ విధంగా చేయండి,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 747

747. సాయిబ్ బిన్ ఖల్లాద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: ఒక వ్యక్తి తన జాతి వారికి నమాజు చదివిస్తున్నాడు. నమాజులో ఖిబ్లా వైపు ఉమ్మి వేసాడు. ప్రవక్త ﷺ అతడు ఉమ్మివేస్తుండగా

చూశారు. నమాజు ముగించిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివిన వారితో, 'ఇక ముందు ఈ ఇమాము నమాజు చదివించరాదు,' అని అన్నారు. తరువాత ఆ వ్యక్తి నమాజు చదివించడానికి సిద్ధమయ్యాడు. ముఖ్షిదీలు అతన్ని అడ్డుకొని ప్రవక్త ﷺ చెప్పిన విషయాన్ని అతనికి తెలిపారు. అనంతరం ఆ వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి జరిగింది విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, నేను నిన్ను నమాజు చదివించరాదని చెప్పాను. ఎందుకంటే నీవు చాలా పెద్ద అపరాధివి. నమాజులో ఖిల్లా వైపు ఉమ్మి, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ﷺ కు అవిధేయత చూపావు,' అని అన్నారు. **(అబూ దావూద్)**

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 748

748. ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకరోజు ఫజ్ర్ నమాజుకు ప్రవక్త ﷺ ఆలస్యంగా వచ్చారు. కాసేపట్లో సూర్యోదయం అవుతున్నట్లుగా ఉంది. ప్రవక్త ﷺ చాలా తొందరగా వచ్చారు. నమాజు కోసం తక్పీర్ పలకబడింది. ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివించారు. చాలా తొందరగా పూర్తి చేశారు. నమాజు ముగించిన తరువాత మా వైపు తిరిగి, 'పంక్తుల్లో కూర్చోని ఉన్నవారు అలాగే కూర్చోండి,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత మా వైపు తిరిగి, 'ఫజ్ర్ నమాజులో నేనెందుకు ఆలస్యంగా వచ్చానో నేను మీకు చెప్పాను, దానికి కారణం ఏమిటంటే, ఈ రోజు రాత్రి నేను తహజ్జుద్ నమాజుకు లేచి వుజూ చేశాను. చదవగలిగినంత నమాజు చదివాను. నమాజులోనే నాకు కునుకు వచ్చేసింది. చివరికి గాఢ నిద్ర ముంచుకొచ్చింది. ఈ గాఢ నిద్రలో నేను కలలో అల్లాహ్ ను మంచి రూపంలో చూశాను. కలలో అల్లాహ్ నన్ను ఇలా ఆదేశించాడు, 'ఓ ముహమ్మద్!' అని అన్నాడు. దానికి నేను, 'ఓ ప్రభూ! నేనిక్కడే ఉన్నాను' అని అన్నాను. దానికి అల్లాహ్, 'సన్నిహిత దైవదూతలు దేన్నీ గురించి చర్చించుకుంటున్నారు,' అని అడిగాడు. దానికి నేను, 'నాకు తెలియదు,' అని అన్నాను. అల్లాహ్ మూడు సార్లు ప్రశ్నించాడు. నేను మూడుసార్లు, 'తెలియదని,' సమాధానం ఇచ్చాను. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తన చేతిని నా మెడ వెనుక భాగంపై పెట్టాడు. దాని చల్లదనం నా గుండెలో కలిగింది. ప్రతి వస్తువును నేను గుర్తించాను. అప్పుడు అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, 'ఓ ముహమ్మద్!' అని అన్నాడు. దానికి నేను, 'నేనిక్కడే ఉన్నానని' అన్నాను. అప్పుడు అల్లాహ్, 'సన్నిహిత దైవదూతలు దేన్నీ గురించి చర్చించుకుంటున్నారు?' అని అడిగాడు. దానికి నేను, 'పరిహారాల గురించి,' అని అన్నాను. అల్లాహ్, 'ఈ పరిహారాలు అంటే ఏమిటి?' అని అడిగాడు. దానికి నేను, 'సామూహిక నమాజు కోసం నడచి వెళ్ళడం, ఒక నమాజు తర్వాత మరో నమాజు కోసం వేచి ఉండటం, కష్టంగా ఉన్న సరే పరిపూర్ణ వుజూ చేయటం,' అని అన్నాను. ఆ తరువాత మళ్ళీ అల్లాహ్, 'సన్నిహిత దైవదూతలు దేన్నీ

గురించి చర్చించుకుంటున్నారో చెప్పు,' అని అన్నాడు. దానికి నేను, 'ఉన్నత స్థానాల గురించి,' అని అన్నాను. అల్లాహ్ నన్ను, 'ఆ స్థానాలు ఏమిటని,' అడిగాడు. దానికి నేను, 'అన్నం పెట్టటం, వినయంగా, నిదానంగా మాట్లాడటం, అందరూ నిద్ర పోతున్నప్పుడు నమాజు చదవటం,' అని అన్నాను. అప్పుడు అల్లాహ్, 'నీవేం కోరుకుంటావో కోరుకో,' అని అన్నాడు. అప్పుడు నేను, "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక ఫిఅలల్ ఖైరాతి వ తర్కల్ మున్కరాతి, వ హుబ్బుల్ మసాకీన్, వ అన్ తగఫర్లీ వ తర్ హమ్ నీ, వ ఇజా అరద్ త ఫిత్ నతన్ ఫీ ఖామిన్ ఫతవఫ్ఫనీ గైరమఫ్ తూన్. వ అస్ అలుక హుబ్బుక వ హుబ్బు మన్ యుహిబ్బుక వహుబ్బు అమలిన్ యుఖ్రి బునీ ఇలా హుబ్బిక." - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నిన్ను మంచి పనులు చేసే, చెడు పనులకు దూరంగా ఉండే, పేదలను ప్రేమించే, నీవు నన్ను క్షమించే, నన్ను కనికరించే భాగ్యాన్ని కోరుతున్నాను. ఒకవేళ నీవు నా జాతిని ఉపద్రవానికి గురిచేయదలచుకుంటే, అంతకు ముందే నన్ను అంతం చేయి. ఇంకా నేను నీ ప్రేమను, నీవు ప్రేమించే వారి ప్రేమనూ, ఇంకా నీ ప్రేమను చేకూర్చే మంచి పనుల ప్రేమను కోరుతున్నాను." ఆ తర్వాత ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని ఉద్దేశించి, 'ఇది సత్య స్వప్నం, దీన్ని మీరు జ్ఞాపకం చేసుకొని ఇతరులకు నేర్పండి,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 749

749. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్రూ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మస్జిద్ లో ప్రవేశించినప్పుడు, "అఱ్ఱాజు బిల్లాహిల్ అజీం వబి వజ్ హిహిల్ కరీం వ సుల్తాని హిల్ ఖదీం మినశైతానిర్రజీం," - 'సర్వోత్తముడైన అల్లాహ్ తో, ఆయన అనుగ్రహ ముఖాకృతితో, ఆయన యొక్క ఎడతెగని సామ్రాజ్యాధికారం ద్వారా, ధిక్కరించబడిన ఖైతాన్ నుండి శరణు కోరుతున్నాను.' ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మస్జిద్ లో ప్రవేశించినప్పుడు ఎవరైనా ఈ దుఆ పఠిస్తే, 'ఈ వ్యక్తి నా నుండి పగలంతా రక్షించుకోబడ్డాడు,' అని ఖైతాన్ విచారిస్తాడు." (అబూ దావూద్)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 750

750. అతా బిన్ యసార్ రజిఅల్లాహుఅస్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహుమ్మ లా తజ్ అల్ నీ ఖబ్ రీ వసనన్ యుఅబదు" - 'ఓ అల్లాహ్! నా సమాధిని ఆరా ధించబడే విగ్రహంగా చేయకు. ప్రవక్తల సమాధులను ఆరాధనాలయాలగా చేసుకున్న వారిపై దైవాగ్రహం విరుచుకుపడుతుంది.' (మాలిక్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మస్జిదులు, నమాజు చేసే స్థలాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 753

753. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅస్తు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! అన్నిటికంటే ముందు భూమిపై ఏ మస్జిద్ నిర్మించబడింది,' అని ప్రశ్నించాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మస్జిదె హరాం,' అని అన్నారు. 'ఆ తరువాత ఏ మస్జిద్?' అని నేనడిగాను. ప్రవక్త ﷺ, 'మస్జిద్ అఖ్సా,' అని అన్నారు. మళ్ళీ నేను, 'ఈ రెంటి నిర్మాణంలో ఎంత తేడా ఉంది,' అని అడిగాను. ప్రవక్త ﷺ, '40 సంవత్సరాలు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఇప్పుడు భూమంతా మీ కోసం సజ్జా చేసే ప్రాంతమే, ఎక్కడ కోరితే అక్కడ నమాజ్ చదువుకోవచ్చు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

8. ఆచ్చాదన

మొదటి భాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 754

754. ఉమర్ బిన్ అబీ సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉమ్మె సలమహ్ ఇంటిలో ఒకే వస్త్రంలో నమాజు చదువుతుండగా నేను చూశాను. ప్రవక్త ﷺ ఆ వస్త్రాన్ని ఎలా ధరించి ఉన్నారంటే, దాని రెండు మూలలు ప్రవక్త ﷺ రెండు భుజాలపై ఉన్నాయి.
(బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 755

755. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవ్వరూ ఒక్క వస్త్రం ధరించి, రెండు భుజాలు కప్పకుండా నమాజు చదవరాదు. అంటే భుజాలపై వస్త్రం ఉండాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 756

756. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఒకే వస్త్రంలో నమాజు చదివేవారు, వస్త్రం రెండు ప్రక్కలను మార్చివేయాలి. అంటే కుడి వైపు ఉన్నది ఎడమ భుజంపై, ఎడమ వైపు ఉన్నది కుడి భుజంపై వేయాలి."
(బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 757

757. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ పువ్వుల చిత్రం ఉన్న దుప్పటి ధరించి నమాజు చదివారు. నమాజులో ఆ పువ్వుల చిత్రాలపై దృష్టి పడింది. భక్తీశ్రద్ధలకు అంతరాయం కలిగింది, నమాజు ముగించిన తరువాత, 'ఈ చిత్రాలు గల దుప్పటిని అబూ జహం వ్యాపారి వద్దకు తీసుకు వెళ్లి, దానికి బదులుగా సాధారణ దుప్పటి తీసుకురండి. ఈ రంగు చిత్రాల దుప్పటి నన్ను నమాజు పట్ల అశ్రద్ధకు గురి చేసింది,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 758

758. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ఇంటిలోని ఒక మూల ఒక తెర అమర్చారు. ప్రవక్త ﷺ ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా తో నీవు నీ తెరను నా ముందు నుండి తొలగించు, ఎందుకంటే దానిపై ఉన్న బొమ్మలు నమాజులో నాకు కనబడుతున్నాయి. దాని వల్ల నమాజులోని భక్తీశ్రద్ధాల్లో అంతరాయం కలుగుతుంది అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 759

759. ఉఖ్బా బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కు ఒక పట్టు జుబ్బ కానుకగా ఇవ్వబడింది. ప్రవక్త ﷺ దాన్ని ధరించి నమాజు చదివారు. నమాజు తరువాత అసహ్యించుకుంటూ దాన్ని తొలగించారు. ఇంకా, "ఈ పట్టు వస్త్రాలు దైవభీతి పరులకు తగవు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 760

760. సలమహ్ బిన్ అక్వ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను వేటగాడిని, నేను ఒక ఖమీస్ లో నమాజు చదవవచ్చా,' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, ముళ్ళతోనైనా గుండీ పెట్టుకో,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 762

762. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "యుక్త వయస్సుకు చేరిన స్త్రీ నమాజు తలపై దుపట్టా కప్పకుండా స్వీకరించబడదు." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 764

764. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సద్ ల్ చేయటాన్ని నిషేధించారు. అంటే నమాజు చదివినప్పుడు ముఖం కప్పుకోవటం. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 765

765. షధ్దాబ్ బిన్ బెస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "యూదులను వ్యతిరేకించండి. ఎందుకంటే యూదులు చెప్పులు, మేజోళ్ళతో నమాజు చదవరు. అంటే పరిశుభ్రమైన బూట్లు, మేజోళ్ళతో నమాజ్ చదవండి." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 766

766. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ చెప్పులు ధరించి నమాజు చదివించసాగారు. నమాజులోనే ప్రవక్త ﷺ తన చెప్పులను తీసి ఎడమ వైపు పెట్టారు. అది చూసిన అనుచరులు కూడా తమ చెప్పులను తీసి వేశారు. నమాజు ముగిసిన తర్వాత, 'మీరెందుకు చెప్పులు తీసివేశారు,' అని అడిగారు. దానికి వారు, 'తమరు తీయటం చూసి మేము కూడా తీసివేశామని అన్నారు.' అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, నమాజులో నా వద్దకు జిబ్రీల్ వచ్చి, 'చెప్పులకు ఆశుద్ధం అంటుకొని ఉంది, వాటిని తీసివేయమని,' చెప్పారు. అందువల్ల నేను నా చెప్పులను తీసివేశాను. మీలో ఎవరైనా నమాజు చదవటానికి మస్జిదుకు వస్తే, తన చెప్పులను చూసుకోవాలి. ఏదైనా ఆశుద్ధం అంటుకొని ఉంటే, దాన్ని తుడిచి శుభ్రం చేసుకొని నమాజు చదవాలి,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 767

767. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా మస్జిద్ లో నమాజు చదవడానికి వస్తే, తన చెప్పులను కుడి ప్రక్కన ఉంచకూడదు. ఎడమ ప్రక్కన ఉంచకూడదు. చెప్పులను రెండు కాళ్ళ మధ్య లేదా చెప్పులు ధరించి నమాజు చదవాలి." (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 768

768. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఒక చాపపై నమాజు చేస్తూ దానిపై సజ్జా చేస్తున్నారు. ఇంకా ఒక వస్త్రం ధరించి అంటే చుట్టుకొని ఉన్నారు. (ముస్లిం)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 769

769. అబ్రమ్ బిన్ సుబైబ్ తన తండ్రి తాతల ద్వారా కథనం: "నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఒక్కోసారి చెప్పులతో, ఒక్కోసారి చెప్పులు లేకుండా నమాజు చదవడం చూశాను." (అబూ దావూద్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఆచ్చాదన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 770

770. ముహమ్మద్ బిన్ మున్ కదిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఒక్క లుంగీలో నమాజు చదివారు. దాన్ని మెడకు కట్టి ఉంచారు. ఇంకా అతని వద్ద వేరే బట్టలు కూడా ఉన్నాయి. ఒక వ్యక్తి 'మీరు ఒక్క వస్త్రంలో నమాజు చదువుతున్నారు,' అని అన్నాడు. దానికి జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'నేను మీ లాంటి అజ్ఞానులకు చూపించటానికి ఇలా చదివాను, ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ఎవరి వద్ద రెండు జతలు ఉండేవి?' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

9. అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 772

772. ఇబ్న్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉదయం ప్రారంభ సమయంలో ఈధాహ్ లో నమాజు చదవటానికి వెళ్ళినప్పుడు, ఒక బల్లెం తీసుకొని వెళ్ళేవారు. ఈధాహ్ లో దానిని ఖిబ్లా వైపు నిలబెట్టి, దాని వైపు నమాజు చదివేవారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 773

773. అబూ జువైఫ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మక్కాలో ప్రవక్త ﷺ ను అబ్ తహ్ లో చర్మపు ఎర్రని ఖైమలో ఉండటం చూశాను. ఇంకా బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ వుజూ చేయగా మిగిలిన నీటిని పట్టుకొని ఉండటం, ప్రజలు ఆ నీటిని పొందటానికి పరిగెత్తి వస్తూ, ఒకరిపై ఒకరు పోటీపడుతూ ఆ నీళ్ళు దొరికిన వారు ఆ నీటిని తమ ముఖాలకు, చేతులకు పులుముకుంటున్నారు. దొరకని వారు తమ మిత్రుని తడి చేతులను తన చేతులతో

తుడుచుకుంటూ ఉండగా చూశాను. ఆ తరువాత బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్ను ఒక బల్లాన్ని తీసుకొని వచ్చి పాతిపెట్టారు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ ఎర్రని దుస్తులు ధరించి వచ్చారు. బల్లెం వైపు నిలబడి రెండు రకాతులు నమాజు చదివించారు. ఆ సమయంలో ప్రజలు, జంతువులూ బల్లెం ముందు నుండి వస్తూపోతూ ఉండటం నేను చూశాను." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 774

774. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను ద్వారా నాఫే కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక్కోసారి తన ఒంటెను సుత్రాగా ముందు కూర్చోబెట్టి దానివైపు నమాజు చదివేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 775

775. తల్హా బిన్ ఉబైదుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా తన ముందు మావటి వెనుక భాగం కర్ర లాంటి ఎత్తైన వస్తువును సుత్రాగా ఉంచుకొని నమాజు చదివితే ముందు నుండి ఎవరు వెళ్ళినా ఫర్వాలేదు. అంటే, నమాజు చదువుతున్న వారికి లేదా ముందు నుండి వెళ్లేవారికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 776

776. అబూ జుహైం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజు చదివేవాడి ముందు నుండి వెళ్ళేవారు అలా వెళ్ళడం వల్ల కలిగే పాపం గురించి తెలిస్తే, వారు 40 వరకు వేచి ఉండడమే మేలనుకుంటారు.

అబూ నద్ర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నలభై అంటే ఏమిటో నాకు తెలియదు. 40 రోజులు లేదా 40 నెలలు లేదా 40 సంవత్సరాలు కావచ్చు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 777

777. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా తన ముందు ఏదైనా వస్తువు ఉంచి నమాజు చదువుతున్నప్పటికీ, అతని ముందు నుండి ఎవరైనా వెళ్ళదలచుకుంటే, నమాజు చదివే వ్యక్తి అతన్ని ఆపాలి, అయినా ఆ వ్యక్తి వినకపోతే కఠినంగా వ్యవహరించి ఎలాగైనా ఆపాలి. ఎందుకంటే ఆ వెళ్ళేవాడు తలబిరుసుతనం గల షైతాన్ వంటి వాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 778

778. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజు చదువుతున్న వ్యక్తి ముందు నుండి స్త్రీలు, గాడిదలు, కుక్కలు వెళ్ళితే నమాజుకు అంతరాయం కలుగుతుంది. మావటి వెనుక భాగం కర్ర లాంటి వస్తువు ముందు ఉంచుకుంటే, నమాజుకు అంతరాయం కలుగదు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 779

779. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి పూట నమాజు చదివేవారు. అప్పుడు నేను ఆయనకు భిబ్లాకు మధ్య జనాజహ్ వలే పడుకొని ఉండేదాన్ని. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 780

780. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: నేనొకసారి గాడిదపై ఎక్కి వచ్చాను. అప్పుడు నేను యుక్త వయస్సుకు చేరుకోబోతున్నాను. ప్రవక్త ﷺ మినాలో ప్రజలకు నమాజు చదివిస్తున్నారు. అప్పుడు అక్కడ సూత్రా ఏమీలేదు. నేను ముఖ్విదీల పంక్తి ముందు కొంత దూరం వెళ్ళి, గాడిదపై నుండి దిగి, గాడిదను మేయడానికి వదలి వేసి, పంక్తిలో కలిసి పోయాను. దీనిపై నాకు ఎవ్వరూ ఏమీ అనలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 782

782. సహల్ బిన్ అబీ హసమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా సూత్రా వైపు నమాజు చదివితే, సూత్రాకు దగ్గరగా నిలబడాలి. షైతాన్ అల్లరిమూకలు అతని నమాజును అంతరాయం కలిగించలేరు." (అబూ దావూద్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అడ్డుతెర (సుత్రహ్) అధ్యాయము

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 786

786. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి తహజ్జుద్ నమాజ్ చదివినప్పుడు, నేను పండుకొని ఉండేదాన్ని. ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేసినప్పుడు నా కాళ్ళను నొక్కేవారు. వెంటనే నేను నా కాళ్ళను ముడుచుకునేదాన్ని. ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేసి లేవగానే మళ్ళీ నా కాళ్ళను తిన్నగా చేసుకునే దాన్ని. అప్పుడు మా ఇంటిలో దీపం ఉండేది కాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

10. నమాజు విధానం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 790

790. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మస్జిద్ లో ఒక మూల కూర్చొని ఉన్నారు. ఒక వ్యక్తి వచ్చి నమాజు ముగించుకొని ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి సలామ్ చేశాడు. ప్రవక్త ﷺ అతని సలాముకు సమాధానం ఇచ్చి, 'నువ్వు నమాజును మళ్ళీ తిరిగి చదువు. ఎందుకంటే నువ్వు నమాజు చదవనే లేదు,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి తిరిగి మళ్ళీ నమాజు చదివాడు. ఆ వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి సలామ్ చేశాడు. ప్రవక్త ﷺ అతని సలామ్ కు సమాధానం ఇచ్చి, 'నమాజును తిరిగి మళ్ళీ చదువు, ఎందుకంటే నీవు నమాజ్ చదవనే లేదు,' అని అన్నారు. అదే విధంగా ఆ వ్యక్తి మూడు లేక నాలుగు సార్లు చేశాడు. మూడవ లేక నాల్గవ సారి ఆ వ్యక్తి 'ఓ ప్రవక్తా! నమాజు ఎలా చదవాలో నాకు నేర్పండి,' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు నమాజుకు సిద్ధమైనప్పుడు అన్నిటికంటే ముందు పరిపూర్ణంగా వుజూ చేసుకో. ఆ తరువాత ఖిబ్లా వైపు ముఖం చేసి నిలబడి, అల్లాహు అక్బర్ అని పలుకు. ఆ తరువాత కుర్ఆన్ లో నీకు గుర్తు ఉన్నది పఠించు. ఆ తరువాత రుకూ చేయి. అయితే రుకూ నిదానంగా చేయి. ఆ తరువాత రుకూ నుండి తల ఎత్తి నిటారుగా నిలబడు, ఆ తరువాత సజ్జా చేయి, అయితే నిదానంగా సజ్జా చేయి. సజ్జా నుండి

లేచి నిదానంగా కూర్చో. మళ్ళీ రెండవ సజ్జా చేయి. అయితే నిదానంగా సజ్జా చేయి. రెండవ సజ్జా చేసి నిదానంగా కూర్చో. మళ్ళీ రెండవ రకాతు కోసం లేచి నిలబడు. ఈ విధంగానే ప్రతి రకాతులో ప్రతి నమాజులో చేయి,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 791

791. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజును తక్బీర్ ద్వారా ప్రారంభించేవారు. అంటే తక్బీర్ తహ్రీం ద్వారా నమాజు ప్రారంభించేవారు. భీరాత్ అల్ హందు లిల్లాహ్ (1) ద్వారా ప్రారంభించేవారు. అంటే కుర్ఆన్ సూరాలు చదవడానికి ముందు సూరా ఫాతిహా చదివేవారు. రుకూ చేసినప్పుడు తలను క్రింద, మీదా కాకుండా సరిగ్గా ఉంచేవారు. రుకూ నుండి లేచిన తరువాత నిటారుగా నిలబడనంత వరకు సజ్జా చేసేవారు కారు. సజ్జా నుండి లేచినప్పుడు నిదానంగా, ప్రశాంతంగా కూర్చోనంత వరకు రెండవ సజ్జా చేసేవారు కారు. ప్రతి రెండు రకాతుల తర్వాత తహియ్యాతు చదివేవారు. తషహ్మద్ లో కూర్చున్నప్పుడు ఎడమ కాలును పరచుకొని, కుడి కాలును నిలబెట్టి ఉంచేవారు. ఇంకా ఉఖ్బతుష్షైతాన్ నుండి వారించే వారు. సజ్జాలో రెండు మోచేతులను నేలపై పరచటాన్ని వారించేవారు. అంటే జంతువులు పరచినట్లు. ఇంకా నమాజును సలామ్ ద్వారా ముగించేవారు." (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 792

792. అబూ హుమైది సాదీ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరుల వద్ద నేను కూర్చొని ఉండగా ప్రవక్త ﷺ నమాజు ప్రస్తావన వచ్చింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ను గురించి, 'మీ అందరికంటే నాకే బాగా తెలుసు,' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ తక్బీరె తహ్రీమ పలికినప్పుడు రఫైదైన్ చేసేవారు. అంటే తన రెండు చేతులను తన రెండు భుజాల వరకు ఎత్తేవారు. ఇంకా రుకూ లోకి వెళ్ళినప్పుడు తన రెండు చేతులతో తన రెండు మోకాళ్లను గట్టిగా

పట్టుకునేవారు. ఇంకా తన వీపును పరచి వేసేవారు. ఇంకా రుకూ నుండి లేచి నిటారుగా నిలబడేవారు. అంటే వీపు తిన్నగా అయిపోయేది. ఇంకా ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేసినప్పుడు రెండు చేతులను భూమిపై ఎలా పెట్టేవారంటే, మోచేతులను భూమిపై పరిచేవారు కాదు. ప్రక్కలకు తగిలించే వారు కాదు. ఇంకా కాళ్ళ వ్రేళ్ళు ఖీల్లా వైపు ఉంచేవారు. రెండు రకాతులు చదివి కూర్చున్నప్పుడు ఎడమ కాలు పరచి దానిపై కూర్చునేవారు. ఇంకా కుడి కాలును నిలబెట్టి ఉంచేవారు. చివరి ఖాయిదాలో కూర్చున్నప్పుడు ఎడమ కాలును కుడికాలు ముందుకు తీసుకొని, కుడి పాదాన్ని నిలబెట్టి, ఎడమ పిరుదుపై కూర్చునేవారు.' (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 793

793. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు ప్రారంభించినప్పుడు రఫైదైన్ చేసేవారు. అంటే రెండు చేతులను రెండు భుజాల వరకు ఎత్తేవారు. ఇంకా రుకూలో వెళ్ళినప్పుడు రఫైదైన్ చేసేవారు. ఇంకా రుకూ నుండి లేచేటప్పుడు రఫైదైన్ చేసేవారు. ఇంకా సమిఅల్లా హులిమన్ హమిదహ్ అని పలికేవారు. అయితే సజ్జాలో అలా చేసేవారు కాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 794

794. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నమాజు ప్రారంభించినప్పుడు తక్బీర్ తహ్రీమ పలికి, రఫైదైన్ చేసేవారు. ఇంకా రుకూలోకి వెళ్ళినప్పుడు రఫైదైన్ చేసేవారు. ఇంకా సమి అల్లాహులిమన్ హమిదహ్ అని పలికినప్పుడు కూడా రఫైదైన్ చేసేవారు. ఇంకా రెండు రకాతులు చదివి మూడో రకాతుకు నిలబడినప్పుడు కూడా రఫైదైన్ చేసేవారు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ కూడా ప్రవక్త ﷺ ద్వారానే దీన్ని ఉల్లేఖించారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 795

795. మాలిక్ బిన్ హువైరిస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మొదటి తక్బీర్ పలికినప్పుడు రెండు చేతులను, రెండు చెవుల క్రింద భాగం వరకు ఎత్తేవారు. ఇంకా రుకూ నుండి లేచినప్పుడు, సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్ అని పలికేవారు. ఇంకా చెవుల క్రింది భాగం వరకు చేతులను ఎత్తేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 796

796. మాలిక్ బిన్ హువైరిస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదువుతుండగా అతను చూశారు. మొదటి రకాతులో, మూడవ రకాతులో సజ్జా నుండి లేచి కూర్చున్న తరువాత నిలబడ్డారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 797

797. వాయిల్ బిన్ హుజ్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను నమాజు చదువుతుండగా చూశాను. అతను తన ప్రత్యక్ష సంఘటనను ఇలా పేర్కొన్నారు, "ప్రవక్త ﷺ నమాజ్ ప్రారంభించినప్పుడు రఫైదైన్ చేసి, 'అల్లాహు అక్బర్,' అని పలికేవారు. ఆ తరువాత ఖిరాత్ చేసేవారు. ఖిరాత్ తర్వాత రుకూ చేసినప్పుడు రఫైదైన్ చేసి అల్లాహు అక్బర్ అని

పలికేవారు. రుకూ నుండి లేచినపుడు, "సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్" అని పలికి రఫైదైన్ చేసేవారు. సజ్జా చేస్తే రెండు అరచేతుల మధ్య సజ్జా చేసేవారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 798

798. సహల్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: కుడి చేతిని ఎడమ చేతిపై పెట్టి కట్టుకోమని ప్రజలను ఆదేశించటం జరిగేది. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 799

799. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు చేసినపుడు నిలబడి అల్లాహు అక్బర్ అని, రుకూ చేసినపుడు కూడా అల్లాహు అక్బర్ అని, రుకూ నుండి లేచినపుడు సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్ అని, ఆ తరువాత రబ్బనా వ లకల్ హమ్మే అని, మొదటి సజ్జా చేసినపుడు అల్లాహు అక్బర్ అని, సజ్జా నుండి లేచినపుడు అల్లాహ్ అక్బర్ అని, రెండవ సజ్జా చేసినపుడు కూడా అల్లాహు అక్బర్ అని, ప్రతి నమాజులో పలికేవారు. రెండు రకాతుల అనంతరం మూడవ రకాతు కోసం నిలబడినపుడు కూడా అల్లాహు అక్బర్ అని పలికేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 800

800. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త దీర్ఘంగా నిలుచునే నమాజు నమాజులన్నిటికంటే శ్రేష్ఠమైనది. (ముస్లిం)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, దార్కీ, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 801

801. అబూ హుమైది అస్సాదీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను 10 మంది ప్రవక్త అనుచరులతో, 'ప్రవక్త ﷺ యొక్క నమాజు మీ అందరికంటే నాకు బాగా తెలుసు,' అని అన్నాను. ఆ పది మంది, 'అయితే దాన్ని వివరించండి,' అని నాతో అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'వినండి! ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదవడానికి నిలబడినప్పుడు అన్నిటికంటే ముందు, రెండు చేతులను రెండు భుజాల వరకు ఎత్తేవారు. అంటే రఫైదైన్ చేస్తూ అల్లాహు అక్బర్ అని పలికేవారు. ఆ తరువాత కుర్ఆన్ పఠించేవారు. కుర్ఆన్ పఠనం అయిన తరువాత అల్లాహు అక్బర్ అని పలుకుతూ రెండు చేతులను భుజాల వరకు ఎత్తేవారు. అంటే రుకూ చేసినప్పుడు రఫైదైన్ చేసేవారు. రుకూ లో తన రెండు అరచేతులను తన మొకాళ్ళపై ఉంచేవారు. నడుమును తిన్నగా ఉంచేవారు. తలను సమానంగా ఉంచేవారు. అనంతరం రుకూ నుండి తల ఎత్తినప్పుడు, 'సమిఅల్లా హులిమన్ హమిదహ్,' అని పలుకుతూ రెండు చేతులను భుజాల వరకు ఎత్తేవారు. రుకూ నుండి లేచి నిటారుగా నిలబడి, 'అల్లాహు అక్బర్,' అని పలుకుతూ నేల వైపు వంగి సజ్దా చేసేవారు. అంటే తన రెండు చేతులను తన రెండు ప్రక్కలకు దూరంగా ఉంచి, కాళ్ళ వేళ్ళను ఖిల్లా వైపు ఉంచేవారు. అనంతరం సజ్దా నుండి లేచి ఎడమ పాదాన్ని పరచి కూర్చొని ప్రశాంతంగా కూర్చొని అంటే జల్బు ఇస్తిరాహాత్ చేస్తారు. ఆ తరువాత రెండవ రకాత్ కోసం నిలబడేవారు. రెండవ రకాత్ లో కూడా ఇలాగే చేసేవారు. రెండు రకాత్ ల తర్వాత మూడవ రకాత్ కోసం నిలబడినప్పుడు, 'అల్లాహు అక్బర్,' అని పలుకుతూ రెండు చేతులను భుజాల వరకు ఎత్తేవారు. నమాజు ప్రారంభంలో చేసినట్లు. అదే విధంగా మిగిలిన నమాజులో చేసేవారు. చివరికి సజ్దా తర్వాత సలామ్ చేసేవారు. సజ్దా చేసిన తర్వాత ఎడమ కాలును బయటకు తీసుకొని, ఎడమ పిరుదుపై కూర్చునేవారు. ఆ తరువాత సలామ్ పలికి నమాజు ముగించేవారు,' అని అన్నారు. అది విని, ఆ పది మంది ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు మీరు నిజం పలికారు, ప్రవక్త ﷺ ఈ విధంగానే నమాజు చదివేవారు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, దార్కీ, తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్)

తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 803

803. ఖబీసహ్ బిన్ హుల్బీ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా కథనం, అతని తండ్రి గారి కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రజలకు నమాజు చదివించినప్పుడు ఎడమచేతిని కుడిచేతితో పట్టుకునేవారు. అంటే నమాజులో నిలబడినప్పుడు కుడిచేతిని ఎడమచేతిపై పెట్టుకొని ఇమామత్ చేసేవారు, నమాజు చదివించేవారు. (తిర్మిజి, ఇబ్న్ మాజహ్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 804

804. రిఫా అహ్ బిన్ రాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యక్తి మస్జిద్ లోకి వచ్చి, నమాజ్ చదివి, ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, సలామ్ చేశాడు. ప్రవక్త ﷺ అతని సలామ్ కు ప్రతి సలామ్ చేశాక, 'నువ్వు నమాజ్ మళ్ళీ చదువు, నువ్వు అసలు నమాజ్ చదవనే లేదు,' అని అన్నారు. అప్పుడా వ్యక్తి, 'ఓ ప్రవక్తా! దయచేసి నమాజు చదవటం నాకు నేర్పండి,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "నువ్వు భిట్లా వైపు తిరిగిన తర్వాత 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలుకు, సూరా ఫాతిహా పఠించు, రుకూలోకి వెళ్ళినప్పుడు రెండు చేతులను రెండు మోకాళ్ళపై ఉంచు. రుకూలో ప్రశాంతంగా నిలబడు. వీవును బాగా విశాలపరచు, రుకూ నుండి లేచినప్పుడు తన వీవును తిన్నగా చేసుకోండి, అంటే నిటారుగా నిలబడు, నడుము తిన్నగా అయిపోవాలి. సజ్జా చేసినప్పుడు నిదానంగా సజ్జా చేయి. సజ్జా నుండి తల ఎత్తిన తర్వాత, నీ ఎడమ తోడపై కూర్చో. ప్రతి రుకూ, ప్రతి సజ్జాలో అలాగే చేయి. ప్రతి ముఖ్య విధిని నిదానంగా చేయి." ఇవి మసాబీహ్ పదాలు.

అబూ దావూద్ కొంత తేడాతో దీన్ని ఉల్లేఖించారు. తిర్మిజి మరియు నసాయి దీన్ని యథాతథంగా ఉల్లేఖించారు.

తిర్మిజిలోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నీవు నమాజుకు నిలబడినప్పుడు, అన్నిటికంటే ముందు అల్లాహ్ ఆదేశించిన విధంగా వుజూ చేయి. ఆ తర్వాత కలిమ షహాదహ్ పలుకు. అంటే వుజూ తర్వాత దుఆ పలుకు. అందులో కలిమ షహాదహ్ ఉంది. లేక కలిమహ్ షహాదహ్ అంటే అజాన్ అయి ఉండవచ్చు. అంటే వుజూ

చేసిన తర్వాత అజాన్ ఇవ్వు, ఆ తర్వాత నిదానంగా నమాజు చదువు. ఒకవేళ నీకు కుర్ఆన్ గుర్తుంటే చదువు, లేకుంటే "అల్ హందు లిల్లాహ్, అల్లాహు అక్బర్, లా ఇలాహ్ ఇల్లల్లాహ్" అని పలుకు. అనంతరం రుకూ చేయి." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 806

806. సయీద్ బిన్ హారీస్ బిన్ ముఅల్లా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు మాకు నమాజు చదివించారు. సజ్జా నుండి తల ఎత్తినప్పుడు బిగ్గరగా 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికారు. సజ్జాలో వెళ్ళినప్పుడు కూడా బిగ్గరగా 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికారు. ఇంకా రెండు రకాతులు చదివి మూడవ రకాత్ కోసం నిలబడినప్పుడు బిగ్గరగా 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికారు. నమాజు పూర్తయిన తర్వాత, 'ప్రవక్త ﷺ ఇలాగే చేస్తూ ఉండటం నేను చూశాను' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 807

807. ఇక్రమ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మక్కాలో నేనొక పండితుని, వెనుక నమాజ్ చదివాను. అతను (4 రకాతులలో) 22 తక్బీర్ లు పలికారు. అనంతరం నేను మా గురువుగారు ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో, 'ఇతనికి నమాజు చదివించడం తెలియదు,' అని అన్నాను. అప్పుడు ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నాతో, 'నీ పాడుగాను! ఇది ప్రవక్త ﷺ పద్ధతి,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

మాలిక్ - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 808

808. అలీ బిన్ హుసైన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రతి నమాజ్ లో తక్బీర్ పలికేవారు. అంటే ప్రవక్త ﷺ రుకూ చేసినపుడు, సజ్దా చేసినపుడు 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికేవారు. లేచినపుడు కూడా 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికేవారు. మరణం వరకు ప్రవక్త ﷺ నమాజు ఇలాగే ఉండేది. (మువత్తా ఇమామ్ మాలిక్)

తిర్కిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 809

809. అల్ ఖుమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మాతో మీకు ప్రవక్త ﷺ నమాజ్ చదివించనా? అని అతను నమాజు చదివించారు. "తక్బీరె తప్రీమ చేసినపుడు రఫైదైన్ చేశారు." (తిర్కిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 810

810. అబూ హుమైది అస్సాదీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు కోసం నిలబడినపుడు భిబ్లా వైపు తిరిగి, రెండు చేతులను ఎత్తి, 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికే వారు. (ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు విధానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 811

811. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాకు "జుహార్ నమాజు చదివించారు. వెనుక పంక్తిలో ఒక వ్యక్తికి నమాజ్ చదవటం సరిగా తెలియదు. ప్రవక్త ﷺ నమాజు ముగించి, అతన్ని పిలిచి, 'అల్లాహ్ కు భయపడు. నువ్వు నమాజు ఎలా చదువుతున్నావు, మీరు చెప్పున్నది నాకు తెలియదను కుంటున్నారా? అల్లాహ్ సాక్షి! ఏ విధంగా ముందు చూస్తానో, అదే విధంగా వెనుక కూడా చూస్తాను,' అని అన్నారు. (అహ్మద్)

11. తక్బీర్ తరువాత పరించే దుఆలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తక్బీర్ తరువాత పరించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 812

812. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తక్బీరె తహ్రీమ మరీయు ఖిరాత్ ల మధ్య మౌనంగా ఉండేవారు. 'నా తల్లిదండ్రులు మీ కోసం త్యాగం కాను, తక్బీరె తహ్రీమ మరీయు ఖిరాత్ ల మధ్య నిశ్శబ్దంగా తమరు ఏం చదువుతారు,' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'తక్బీరె తహ్రీమ తరువాత నేను ఈ దుఆ పఠిస్తున్నాను అని చెప్పారు. "అల్లాహుమ్మ బా ఇద్ బైనీ వ బైనఖతాయాయ్ కమా బాఅద్ తబైనల్ మష్ రిఖి వల్ మగ్ రిబి. అల్లాహుమ్మ నఖ్ఖినీ మినల్ ఖతాయా, కమా యునఖ్ఖిస్సాబుల్ అబ్ యద్ మినద్దనసి. అల్లాహుమ్మగ్ సిల్ ఖతాయాయ్ బిల్ మాయి వస్సల్ జి, వల్ బరది." - 'ఓ నా ప్రభూ! నాకూ నా పాపాలకు మధ్య తూర్పు పడమరల మధ్య ఉన్నంత దూరం చేసివేయి. ఓ నా ప్రభూ! నన్ను పాపాల నుండి వస్త్రాలు మాలిన్యాల నుండి పరిశుద్ధ పరచబడినట్టు పరిశుభ్రపరచు.

ఓ అల్లాహ్! నా పాపాలను నీళ్ళతో, మంచుతో, వడగళ్ళతో పరిశుభ్ర పరచు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తక్బీర్ తరువాత పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 813

813. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజుకు నిలబడినపుడు, మరో ఉల్లేఖనంలో నమాజు ప్రారంభించినపుడు తక్బీరె తహ్నీమ తరువాత ఈ దుఆ పఠించేవారు.

"వజ్జహ్ తు వజ్ హియ లిల్లజీ ఫతరస్సమావాతి వల్ అర్ జి హనీఫఫన్ వ మా అనా మినల్ ముప్రికీన్. ఇన్న సలాతి వ నుసుకీ వ మహ్ యాయ వ మమాతి లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్. లా షరీక లహు, వ బిజాలిక ఉమిర్ తు వ అనా మినల్ ముస్లిమీన్. అల్లాహుమ్మ అన్ తల్ మలికు, లా ఇలాహ ఇల్లా అంత, అంత రబ్బీ వ అనా అబ్ దుక. జలమ్ తు నఫ్ సీ. వ ఆతరఫ్ తు బిజన్ బీ, ఫగ్ ఫిర్లీ జునూబీ జమీఅన్. ఇన్నహు లాయగ్ ఫిరుజ్జునూబ ఇల్లా అంత. వహ్ దినీ లి అహ్ సనిల్ అఖ్ లాఖి. లా యహ్ దీ లిఅహ్ సనిహ్ ఇల్లా అంత. వస్ రిఫ్ అన్నీ సయ్యిఅహ్. లా యస్ రిఫ్ అన్నీ సయ్యిఅహ్ ఇల్లా అంత. లబైక్ వ సఅదయ్ క, వల్ ఖైరు కుల్లుహూ ఫి యదయ్ క. వష్షర్లు లైస ఇలైక. అనాబిక వ ఇలైక్. తబారక్ వ తఅలైత. అస్తగ్పిరుక వ అతూబు ఇలైక." - 'నేను నా ముఖాన్ని భూమ్యాకాశాలను సృష్టించిన ఆయన వైపునకు త్రిప్పుతున్నాను. నేను ఒక్క దైవాన్నే ఆరాధించేవాడిని, నేను అవిశ్వాసిని కాను. నిస్సందేహంగా నా నమాజు, నా ఖుర్బానీ, నా జీవితం, నా మరణం, అన్నీ, సమస్త లోకాలకు ప్రభువైన అల్లాహ్ కొరకే. అతనికి భాగస్వాములెవ్వరూ లేరు. నన్ను దీన్ని గురించే ఆదేశించడం జరిగింది. నేను ముస్లిమును. ఓ ప్రభూ! నీవే వాస్తవ పాలకుడవు, నీవు తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు, నీవే నా ప్రభువువు, నేను నీ దాసుణ్ణి. నా ఆత్మకు నేను అన్యాయం చేసుకున్నాను. నేను నా పాపాలను ఒప్పుకుంటున్నాను. కనుక నీవూ నా పాపాలన్నిటినీ క్షమించు. నిశ్చయంగా, నీవు మాత్రమే పాపాలను క్షమించగలవాడవు. నాకు మంచి గుణాల వైపు మార్గం చూపించు. నీవే మంచి గుణాల వైపు మార్గం చూపించే వాడవు. ఇంకా నా నుండి నా పాపాలను దూరం చేయి. నీవు మాత్రమే పాపాలను దూరం చేసే వాడవు. నీ ఆజ్ఞాపాలన చేస్తున్నాను. నీ సహాయాన్ని అర్థిస్తున్నాను. మేలంతా నీ చేతుల్లోనే ఉంది. చెడు నీ నుండి రాదు. నేను నీ అధీనంలో ఉన్నాను. నీవు అత్యంత శుభ కరుడవు. అత్యున్నతుడవు. నేను నిన్ను క్షమాపణ కోరుతున్నాను. నీ సన్నిధిలో పశ్చాత్తాప పడుతున్నాను.'

ప్రవక్త ﷺ రుకూలో ఈ దుఆ పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ లక రకాతు, వ బిక ఆమంతు, వలక అస్లంతు, ఖషఅలక సమ్ యీ, వబసరీ వముఖ్ఖీ, వ అజమీ, వ అసబీ." - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నీ ముందు వంగాను. నిన్ను విశ్వసించాను. నీకు విదేయుడయ్యాను. నా చెవులు, నా కళ్ళు, నా మెదడు, నా ఎముకలు, నా నరాలు అన్నీ నీ అధీనంలో ఉన్నాయి.'

ప్రవక్త ﷺ రుకూ నుండి లేచినపుడు ఈ దుఆ పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ రబ్బనా లకల్ హందు మిల్ అస్సమా వాతి వల్ అర్థి వమా బైనహుమా, వమిల్ అమా పీఅత మిన్ పైఇన్ బఅదు." - 'ఓ అల్లాహ్ నా ప్రభూ! భూమ్యాకాశాల నిండా మరియు వాటి మధ్య అంతా, నీ స్తోత్రమే ఉంది. వాటి అంతటి లోనూ మరియు వాటి తర్వాతనూ, నీవు కోరిందే ఉంది.'

ప్రవక్త ﷺ సజ్దాలో ఈ దుఆ చదివేవారు: "అల్లాహుమ్మ లక సజద్ తు, వ బిక ఆమంతు, వలక అస్లంతు. సజద్ వజ్ హియ లిల్లజీ ఖలఖహు వ సవ్వ రహు వ షఖ్ఖి సమ్ అహు వబసరహు. తబారకల్లాహు అహ్ సనల్ ఖాలిఖీన్." - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నీకు సజ్దా చేశాను. నిన్ను విశ్వసించాను. నీకు విదేయుడనయ్యాను. నా ముఖం, దాన్ని సృష్టించి, దాని రూపాన్ని తీర్చిదిద్ది, దాని వినికెడినీ, దృష్టినీ విప్పిన ఆయనకు సజ్దా చేసింది. అల్లాహ్ శుభకరుడు, సర్వ శ్రేష్ఠ సృష్టికర్త.'

ప్రవక్త ﷺ అత్తహియ్యాతు మరియు సలామ్ ల మధ్య ఈ దుఆ పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ మా ఖద్ధమ్ తు, వమా అఖ్ఖిర్ తు, వమా అస్ రర్ తు, వమా ఆలన్ తు, వమా అస్ రఫ్ తు, వమా అంత ఆలము బిహి మిన్నీ. అన్ తల్ ముఖద్దిము, వ అన్ తల్ ముఅఖ్ఖిరు, లా ఇలాహ ఇల్లా అంత." - 'ఓ అల్లాహ్! నేను చేసిన, ఇంకా చేయని, రహస్యంగా ఉన్న, బహిర్గతంగా ఉన్న పాపాలను, నా దుర్మార్గాలను, నీకు తెలిసి ఉన్న వాటిని, అన్నిటిని క్షమించు. నీవే వెనుక ముందూ చేసే వాడవు. నీవు తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు.' (ముస్లిం)

షాఫయి ఉల్లేఖనంలో తక్వీర్ తహ్రీమ లో చదివిన 'వల్ ఖైరుకుల్లహు ఫీ యదైక' తరువాత ఈ పదాలు ఉన్నాయి. "వష్కరు లైస ఇలైక, వల్ మహ్ దియు మన్ హదైత. అనాబిక, వ ఇలైక, లా మన్ జా మిన్ క వలా మల్ జాఅ ఇల్లా ఇలైక తబారక్ త." - 'చెడును నీపై మోపడం జరగదు. నీవు సన్నార్థం చూపినవాడే సన్నార్థ గాముడు. నేను, నీ సహాయంతోనే ఉన్నాను, మరియు నీ వైపుకే మరలుతున్నాను. సాఫల్యం మరియు శరణం నీ నుండే లభిస్తాయి. నీవే చాలా శుభాలమయుడవు.'

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తక్వీర్ తరువాత పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 814

814. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు, పంక్తిలో కలిశాడు. ఆయాసంతో ఉన్నాడు. ఆ స్థితిలోనే అతని నోట ఈ పదాలు వెలువడ్డాయి: "అల్లాహు అక్బర్, అల్ హందులిల్లాహి హమ్దున్ కసీరన్ తయ్యిబన్ ముబారకన్ ఫీహ్." - 'అల్లాహ్ గొప్పవాడు, అత్యధిక, మంచి, శుభకర స్తోత్రాలన్నీ అల్లాహ్ కొరకే.' ప్రవక్త ﷺ నమాజు అనంతరం ప్రజల వైపు తిరిగి, 'ఈ దుఆ ఎవరు చదివారు,' అని అడిగారు. అందరూ నిశ్శబ్దంగా ఉన్నారు. ఎవరూ సమాధానం ఇవ్వలేదు. మూడు సార్లు అడిగారు. అనంతరం, 'ఇందులో భయపడవలసిన పని లేదు. అతడు తప్ప ఏమీ చేయలేదు,' అని అన్నారు. ఒక వ్యక్తి లేచి, 'నేనన్నాను. నేను మస్జిదులో ప్రవేశించాను, అప్పుడు ఆయాసంతో ఉన్నాను,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నేను 12 మంది దైవదూతలను ఆ వచనాలను అల్లాహ్ వద్దకు తీసుకొని వెళ్ళడానికి తొందరపడుతూ ఉండటం చూశాను.' (ముస్లిం)

అంటే ఈ వచనాలు దైవం వద్ద స్వీకృతి పొందాయి. వీటిని పఠించటం అభిలషణీయమే.

రెండవ విభాగం

తిర్కిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తక్వీర్ తరువాత పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 815

815. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఆల్నా కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు ప్రారంభిస్తే ఈ దుఆ చదివేవారు. "సబ్ హానక అల్లాహుమ్మ వబి హమ్ దిక వతబార కస్మక వత ఆలా జద్దుక వలా ఇలాహ గైరుక" - 'ఓ అల్లాహ్! నీవు పరిశుద్ధుడవు, సర్వ స్తోత్రాలు నీ కొరకే, నీ నామం శుభ నామం, నీవు మహోన్నతుడవు, నీవు తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు.' (తిర్కిజి, అబూ దావూద్)

ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తక్వీర్ తరువాత పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 816

816. దీనినే ఇబ్న్ మాజహ్ అబూ సయీద్ ద్వారా కూడా ఉల్లేఖించారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తక్సీర్ తరువాత పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 819

819. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రెండవ రకాతు పూర్తి చేసి మూడవ రకాతు కోసం నిలబడిన తరువాత మౌనంగా ఉండకుండా సూరా ఫాతిహా ప్రారంభించేవారు. ఇక్కడ మౌనంగా ఉండేవారు కారు. (ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తక్సీర్ తరువాత పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 820

820. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు ప్రారంభించినపుడు 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికిన తరువాత ఈ దుఆ చదివేవారు: "ఇన్న సలాతీ, వ నుసుకీ, వ మహ్ యాయ, వ మమాతి లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్. లా షరీక లహు వబిజాలిక ఉమిర్ తు, వ అనా అవ్వలుల్ ముస్లిమీన్. అల్లాహుమ్మహ్ దినీ, లి అహ్ సనిల్ ఆమాలి వ అహ్ సనిల్ అఖ్ లాఖి. లాయహ్ దీ లి అహ్ సనిహ్ ఇల్లా అంత. వఖినీ సయ్యిఅల్ ఆమాలి, వ సయ్యిఅల్ అఖ్ లాఖి, లా యఖీ సయ్యిఅహ్ ఇల్లా అంత." - 'నిస్సందేహంగా నా నమాజు, నా ఆరాధన, నా జీవితం, నా మరణం కేవలం అల్లాహ్ కొరకే. ఆయన సర్వలోకాలకు ప్రభువు. ఆయనకు సాటి ఎవ్వరూ లేరు. దీన్ని గురించే నాకు ఆదేశించడం జరిగింది. అందరికంటే నేనే మొట్టమొదటి విదేయుడను. ఓ అల్లాహ్! నాకు సత్కార్యాలు, సద్గుణాల మార్గం చూపు. ఎందుకంటే నీవు తప్ప మరెవ్వరూ సద్గుణాలు చూపించలేరు. ఇంకా నా నుండి దుర్గుణాలను దూరం చేయి, నీవు తప్ప మరెవ్వరూ దుర్గుణాలను దూరం చేయలేరు.' (నసాయి)

నసాయి - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తక్సీర్ తరువత పరించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 821

821. ముహమ్మద్ బిన్ మస్ లమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నఫిల్ నమాజు చదవడానికి నిలబడినప్పుడు: "అల్లాహు అక్బర్, వజ్హ్ తు వజ్ హియ లిల్లజీ ఫతరస్సమా వాతి వల్ అర్ద్ హనీఫన్ వమా అనా మినల్ ముష్రీకీన్." - 'అల్లాహ్ గొప్పవాడు, నేను నా ముఖాన్ని చిత్తశుద్ధితో భూమ్యాకాశాలను సృష్టించిన ఆయన వైపు త్రిప్పుతున్నాను. నేను అవిధేయుడను కాను.' ఆ తరువత జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు హదీసులా పేర్కొన్నారు. కాని ముహమ్మద్ బిన్ మస్ లమహ్: "అనా మినల్ ముస్లిమీన్" అని పేర్కొన్నారు. దాని తర్వాత "అల్లాహుమ్మ అంతల్ మలికు లాయిలాహ ఇల్లా అంత సబ్ హానక వ బి హందిక" - 'ఓ అల్లాహ్! నీవే సార్వ భౌముడవు, నీవు తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. నీవు పరిశుద్ధుడవు, నీవే ప్రశంసలకు తగిన వాడవు.' ఆ తరువత ఖిరాత్ చేసేవారు. (నసాయి)

12. నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 822

822. ఉబాదహ్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సూరా ఫాతిహా చదవని వారి నమాజు కాదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 823

823. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా నమాజు చదివి, అందులో సూరా ఫాతిహా చదవకపోతే అతని నమాజు అసంపూర్ణంగా ఉంటుంది. మూడు సార్లు ప్రవక్త ﷺ, 'అతని నమాజు అసంపూర్ణం,' అని అన్నారు. అనంతరం అబూ హురైరహ్ "మేము ఇమాము వెనుక ఉంటాం" అని అంటే, 'అప్పుడు మనసులో సూరా ఫాతిహా చదువుకోండి,' అని అన్నారు. ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను. అల్లాహ్ ఆదేశం: 'నేను నమాజును నాకు దాసునికి మధ్య సగం పంచివేస్తాను.' ఇంకా నా దాసుడు కోరింది అతని కోసం. దాసుడు: 'అల్ హందు లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్,' అంటే అల్లాహ్: 'దాసుడు నా స్తోత్రం పలికాడు,' అని అంటాడు. దాసుడు: 'అర్రహ్మానిర్రహీం,' అని అంటే, అల్లాహ్: 'నా దాసుడు నన్ను ప్రశంసించాడు,' అని అంటాడు. దాసుడు: 'మాలికి యామిద్దీన్,' అని అంటే, అల్లాహ్: 'నా దాసుడు నా గొప్పతనాన్ని కొనియాడాడు,' అని అంటాడు. దాసుడు: 'ఇయ్యాక నాబుదు వ ఇయ్యాక నస్తయిన్,' అని అంటే, అల్లాహ్: 'ఇది నాకు, నా దాసునికి మధ్య ఉంది, అతను నన్ను కోరినపుడు.' దాసుడు: 'ఇహ్ దినస్ సిరాతల్ ముస్తఖీం,' అని అంటే, అల్లాహ్: 'ఇది నాకూ అర్ధించే దాసులకు మధ్య ఉంది,' అని అంటాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 824

824. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అబూ బకర్, ఉమర్, నమాజును అల్లందు లిల్లాహ్ ద్వారా ప్రారంభించేవారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 825

825. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇమాము ఆమీన్ అని అంటే మీరు కూడా ఆమీన్ అనండి. ఎందుకంటే ఒకని ఆమీన్ దైవదూతల ఆమీన్ తో కలిస్తే, అతని వెనుకటి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, ఇమాము, "గైరిల్ మగ్ జాబి అలైహిమ్ వలజ్జాలీన్," పఠిస్తే మీరు 'ఆమీన్' పలకండి. ఒకని ఆమీన్ దైవదూతల ఆమీన్ తో కలిస్తే, అతని వెనుకటి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీలోని మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఇమాము ఆమీన్ అని పలికితే మీరూ ఆమీన్ పలకండి. దైవదూతలు కూడా ఆమీన్ అంటారు. ఎవరి ఆమీన్ దైవదూతల ఆమీన్ తో కలిస్తే, వారి వెనుకటి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 826

826. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు సామూహికంగా నమాజు చదివినప్పుడు పంక్తులను సరిచేసుకోండి. ఆ తరువాత మీలో ఒకరు ఇమాముగా ఉండాలి. అతడు తక్బీర్ తహ్మీమ్ కోసం అల్లాహ్ అక్బర్ అని పలకాలి. మీరు కూడా అల్లాహు అక్బర్ అని పలకాలి. ఇమాము గైరిల్ మగ్ జాబి అలైహిమ్ వలజ్జాలీన్ చదివితే, మీరు ఆమీన్ అని అనండి. అల్లాహ్ మీ ప్రార్థన స్వీకరిస్తాడు. ఆ తరువాత ఇమాము అల్లాహు అక్బర్ అని పలికి రుకూ చేస్తే, మీరు కూడా అల్లాహు అక్బర్ అని పలకండి. రుకూ చేయండి. ఇమాము మీకంటే ముందు రుకూ చేయాలి. తల ఎత్తాలి. అంటే దీనికి సమానంగా అది అంటే ఇమాము ముఖ్దిలకు మరియు ఖామ రెండు సమానంగా అయిపోవాలి. ఎందుకంటే ఇమాము మీకంటే ముందు ఆచరించాలి. మీరు అతని తరువాత ఆచరించాలి. ఇమాము 'సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్' అని అంటే మీరు 'రబ్బనా వలకల్ హమ్మి' అని పలకండి. అల్లాహ్ మీరు స్తోత్రించటం వింటాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 828

828. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ "జుహర్ మొదటి రెండు రకాతుల్లో సూరా ఫాతిహాతో పాటు సూరాలు చదివేవారు. తరువాతి రెండు రకాతుల్లో కేవలం సూరా ఫాతిహా మాత్రమే చదివేవారు. ఒక్కోసారి ఏదైనా వాక్యాన్ని బిగ్గరగా చదివేవారు. రెండవ రకాతు కంటే మొదటి రకాతు కొంత దీర్ఘంగా ఉండేది. అసర్ నమాజులో ఇలాగే చేసేవారు. ఫజర్ నమాజులో కూడా ఇలాగే చేసేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 829

829. అబూ సయీద్ అల్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ "జుహర్ మరియు అసర్ నమాజుల్లోని ఖియాం మరియు ఖిరాత్ లను గమనించే వాళ్ళం. "జుహర్ మొదటి రెండు రకాతులు అలిఫ్ లాం మీం తన్ జీల్ (సజ్జా, 32) అంత దీర్ఘంగా ఉండటం గమనించాము. మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రతి రకాతులో 30 ఆయతులు చదివేటంత ఉంటాయి. "జుహర్ లో తరువాత రెండు రకాతులు, మొదటి రకాతులకు సగం ఉండటం గమనించాము. అదే విధంగా అసర్ మొదటి రెండు రకాతులు జుహర్ తరువాతి రెండు రకాతులకు సగం ఉండటం గమనించాము. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 830

830. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక్కోసారి "జుహర్ నమాజులో వల్లెలి ఇజాయ్గ్ షా (అల్లైల్, 92), ఒక్కోసారి సబ్బిహిస్కరబ్బిక్ ఆలా (అల్ ఆలా, 87) చదివేవారు. అసర్ లో కూడా ఇలాగే చేసేవారు. ఫజర్ నమాజులో దీర్ఘంగా పఠించేవారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 831

831. జుబైర్ బిన్ ముత్ ఇమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మగ్రిబ్ నమాజులో సూరా తూర్ (52) పఠించటం విన్నాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 832

832. ఉమ్మూల్ ఫజ్ల్ బింతె హారిస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మగ్రిబ్ నమాజులో సూరా అల్ ముర్సలాత్ (77) పఠించటం విన్నాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 833

833. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ముఆజ బిన్ జబల్ ప్రవక్త ﷺ తో కలసి నమాజు చదివిన అనంతరం తన జాతి వారి మస్జిద్ కు వెళ్ళి, వారికి ఇమామత్ చేసేవారు. ఒకరోజు రాత్రి ప్రవక్త ﷺ తో కలసి 'ఇషా' నమాజు చదివిన తరువాత తన జాతివారి మస్జిద్ కు వెళ్లి 'ఇషా' నమాజు చదివించటం ప్రారంభించారు. సూరా బఖరహ్ చదవసాగారు. ఒక వ్యక్తి భరించలేక మధ్యలో విరమించి ఒంటరిగా నమాజు చదువుకొని వెళ్ళిపోయాడు. తరువాత ప్రజలు అతనితో, 'ఒరే! నువ్వు కపటాచారివి అయిపోయావు,' అని అన్నారు. దానికి ఆ వ్యక్తి

'నేను కపటాచారిని కాలేదు, అల్లాహ్ సాక్షి! నేనిప్పుడు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి జరిగింది విన్నవించుకుంటాను,' అని అన్నాడు. అనంతరం ఆ వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను 'ఇషా' నమాజులో పాల్గొన్నాను. ముఆజ్ సూరా బఖరహ్ చదవటం ప్రారంభించారు. నేను అలసి పోయాను. అందువల్ల నమాజు విరమించి, ఒంటరిగా నమాజు చదువుకున్నాను. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ ముఆజ్ వైపు తిరిగి, 'ఓ ముఆజ్! నువ్వు ప్రజలను కల్లోలాలకు గురిచేస్తున్నావు, నువ్వు ఇషా నమాజులో సూరా షమ్స్ (91), సూరా అల్ లైల్ (92), సూరా ఆలా (87) పఠిస్తూ ఉండు,' అని చెప్పారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 834

834. బరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇషా నమాజులో సూరా తీన్ (95) పఠించడం విన్నాను. అతనిలా మధురమైన కంఠస్వరం నేను ఎవరిదీ వినలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 835

835. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ నమాజులో సూరా ఖాఫ్ (50), అదే విధమైన మరో సూరా పఠించేవారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ నమాజు చాలా తేలిగ్గా ఉండేది. (ముస్లిం)

అంటే ఫజర్ నమాజులో దీర్ఘంగా ఖిరాత్ చేసేవారు. ఇంకా జుహర్, అసర్ మొదలైన వాటిలో ఖిరాత్ సంక్షిప్తంగా చేసేవారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 836

836. అమ్మూ బిన్ హురైస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ నమాజులో ఇజష్ఱంసు కువ్విరత్ (81) చదువుతుండగా నేను విన్నాను. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 837

837. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సాయిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కాలో మాకు ఫజర్ నమాజు చదివించారు. సూరా మొమినూన్ (23) చదవసాగారు. చదువుతూ మూసా మరియు హోరూన్ లేదా ఈసా ప్రస్తావన వచ్చినపుడు ప్రవక్త ﷺ కు దగ్గు వచ్చింది. ప్రవక్త ﷺ పటనం ఆపి రుకూ లోకి వెళ్ళిపోయారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 838

838. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ శుక్రవారం ఫజర్ నమాజ్ లోకి మొదటి రకాత్ లో సూరా అలిఫ్ లాం మీం తన్ జీల్-సజ్ఱా (32) మరియు రెండవ రకాతులో హాల్ అతా అలల్ ఇన్నాన్ (76) పఠించేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 839

839. ఉబైదుల్లాహ్ బిన్ అబీ రాఫే రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మర్వాన్ చక్రవర్తి ప్రవక్త ﷺ సహచరులైన అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను మదీనా గవర్నర్ గా నియమించాడు. అనంతరం మర్వాన్ మక్కా వెళ్ళిపోయాడు. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మాకు జుమహ్ నమాజు చదివించారు. మొదటి రకాతులో సూరా ఫాతిహా (1) తర్వాత సూరా జుమహ్ (62), రెండవ రకాతులో సూరా మునాఫిఖూన్ (63) పఠించారు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ రోజు జుమహ్ నమాజ్ లో ఈ రెండు సూరాలను పఠిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 840

840. నోమాన్ బిన్ బషీర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈదైన్ ల మరియు జుమహ్ నమాజులో సూరా అల్ ఆలా (87) మరియు సూరా గాషియహ్ (88) చదివేవారు. ఇంకా ఈదైన్ లు మరియు జుమహ్ ఒకేరోజు పడితే అప్పుడు కూడా ఆ రెండు సూరాలను ఆ రెండు నమాజుల్లో చదివేవారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 841

841. ఉబైదుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వాఖిద్ లైసీను ప్రవక్త ﷺ ఈదుల్ ఫిత్రి మరియు ఈదుల్ అజ్ఘాలలో ఏ సూరాలు చదివేవారు అని అడిగారు. దానికి అతను ప్రవక్త ﷺ, ఈ రెండు పండుగలలో సూరా ఖాఫ్ (50), ఇఖ్ తరబతిస్సాఅతు అంటే సూరా ఖమర్ (54) చదివే వారని సమాధానం ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 842

842. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక్కోసారి ఫజర్ నమాజు రెండు రకాతుల్లో, సూరతుల్ కాఫిరూన్ (109), ఖుల్ హువల్లాహు అహద్ (112) చదివేవారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 843

843. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ లో అప్పుడప్పుడూ బఖరలో రెండు రకాతుల్లోనూ "ఖూలూ ఆమన్నా బిల్లాహి, వమా ఉన్ జిల అలైనా" (2:136) మరియు ఆలె ఇమ్రాన్ లో ఉన్న "యా అహ్ లల్ కితాబి తఆ లౌ ఇలా కలిమతిన్ సవాయిన్ బైననా వ బైనకుం" (3:64) పఠించేవారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్కీ, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 845

845. వాయిల్ బిన్ హజ్ర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ "గైరిల్ మగ్ జూబి అలైహిం వలజ్జాల్లీన్" తరువాత బిగ్గరగా ఆమీన్ పలుకుతుండగా నేను విన్నాను. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్కీ, ఇబ్న్ మాజహ్)

నసాయి - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 847

847. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మగ్రిబ్ నమాజులో సూరా అల్ ఆరాఫ్ (7) చదివారు. అంటే రెండు రకాతుల్లోనూ దీన్ని విభజించి పఠించారు. (నసాయి)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 848

848. ఉఖ్బా బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఒక ప్రయాణంలో నేను ప్రవక్త ﷺ కూర్చోని ఉన్న ఒంటె కళ్ళాం పట్టుకొని లాగుతూ నడవసాగాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నాతో, 'ఉఖ్బా! నేను నీకు రెండు మంచి సూరాలు నేర్పనా? అని పలికి, సూరా ఫలఖ్ (113), సూరా నాస్ (114) లను నేర్పారు. దీనివల్ల నా ముఖంపై సంతోష చిహ్నాలు కనబడక పోవటం గమనించారు. అనంతరం ఒక చోట దిగి, ఫజర్ నమాజు చదివించారు. ఆ రెండు సూరాలను రెండు రకాతుల్లో చదివారు. అనంతరం నా వైపు తిరిగి ఉఖ్బా ఏమి గ్రహించావు?' అని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి)

షరహుస్సన్నహ్ - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 849

849. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ రోజు మగ్రిబ్ నమాజులో సూరా అల్ కాఫిరున్ (109), సూరా ఇఖ్లాస్ (112) చదివేవారు. (షరహుస్సన్నహ్)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 851

851. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మగ్రిబ్ తరువాత సున్నతుల్లో, ఫజర్ సున్నతుల్లో సూరా కాఫిరున్ (109) సూరా ఇఖ్లాస్ (112) ఎన్ని సార్లు పఠించడం విన్నానో నేను లెక్కపెట్టలేను. (తిర్మిజి)

ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 852

852. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అంటే రెండు నమాజుల సున్నతుల్లో అధికంగా ఈ రెండు సూరాలు అత్యధికంగా చదివేవారు. (ఇబ్న్ మాజహ్)

నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 853

853. సులైమాన్ బిన్ యసార్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ వెనుక చదివిన విధంగా నమాజు మరెవరి వెనుక చదవలేదు. ఫలానా వ్యక్తి

తప్ప. అంటే అతని నమాజు ప్రవక్త ﷺ నమాజులా ఉండేది. సులైమాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "నేను కూడా ఆ వ్యక్తి వెనుక నమాజు చదివాను. అతను జుహర్ మొదటి రెండు రకాతుల్లో ఖిరాత్ దీర్ఘంగా చేసేవారు. వెనుకటి రెండు రకాతుల్లో తేలిగ్గా ఖిరాత్ చేసేవారు. అసర్ నమాజులో కూడా ఖిరాత్ తేలిగ్గా చేసేవారు. ఇంకా మగ్రిబ్ నమాజులో చిన్న చిన్న సూరాలు చదివేవారు. ఇషా నమాజులో మధ్యస్థంగా వ్యవహరించేవారు. ఫజర్ నమాజులో దీర్ఘమైన సూరాలు చదివేవారు. (నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 854

854. ఉబాదహ్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఫజర్ నమాజులో మేము ప్రవక్త ﷺ వెనుక ఉన్నాం. ప్రవక్త పఠనం ప్రారంభించారు. ప్రవక్త ﷺ కు పఠనంలో ఆటంకం ఏర్పడింది. నమాజు ముగిసిన పిదప, 'మీరు ఇమాము వెనుక చదువుతున్నట్లు ఉంది,' అని అడిగారు. దానికి మేము, 'అవును మేము చదువుతున్నాం,' అని అన్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ. 'కేవలం సూరా ఫాతిహా చదవండి. ఇది తప్ప మరేమీ చదవకండి. ఎందుకంటే, సూరా ఫాతిహా చదవని వ్యక్తి నమాజు నెరవేరదు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

అబూ దావూద్ లోని ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "కుర్ఆన్ పఠనంలో ఎందుకు కష్టం కలుగుతుంది," అని అనుకుంటున్నాను. దీనికి కారణం ఇదే. కనుక నేను బిగ్గరగా చదివినప్పుడు సూరా ఫాతిహా తప్ప మరేమీ చదవకండి."

మాలిక్, అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 855

855. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక నమాజు ముగించారు. అందులో బిగ్గరగా ఖిరాత్ చేశారు. ప్రవక్త ﷺ, 'మీలో ఎవరైనా నాతో పాటు చదువుతుండేవారా?' అని అడిగారు. ఒక వ్యక్తి, 'అవును, నేను చదివాను,' అని అన్నాడు.

అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ అందుకే నాకు చదవడంలో ఆటంకం కలిగేది. ప్రజలు ఇది విన్న తరువాత మానివేశారు. (మాలిక్, అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజీ, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 856

856. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరియు బయాదీ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజీ నమాజులో తన ప్రభువుతో మాట్లాడుతాడు. ఎవరితో మాట్లాడుతున్నాను అనేది గుర్తించాలి. అంటే నిర్మలమైన మనసుతో, భక్తీ శ్రద్ధలతో పఠించాలి. నేను అల్లాహ్ తో మాట్లాడుతున్నాను, అల్లాహ్ నా మాటలు వింటాడు, అందువల్ల బిగ్గరగా చదవరాదు." (అహ్మద్)

అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 857

857. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అనుసరించటానికే ఇమాము నియమించబడ్డాడు. ఇమాము 'అల్లాహు అక్బర్' అని అంటే మీరు కూడా 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలకండి. ఇంకా అతడు ఖిరాత్ చేసినపుడు మీరు నిశ్శబ్దంగా ఉండండి." (అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 858

858. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ అవ్బా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను కుర్ఆన్ నుండి ఏమీ చదవలేక పోతున్నాను. ఎందుకంటే కుర్ఆన్ నుండి నాకేమీ జ్ఞాపకం లేదు. అందువల్ల నమాజులో చదవడానికి నాకేదైనా నేర్పించండి' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "సబ్హానల్లాహ్, వల్తందులిల్లాహ్, వలా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, వల్లాహు అకబర్, వలా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లాబిల్లాహ్," మొదలైన వాటిని చదువుతూ ఉండు అని అన్నారు. దానికి ఆ వ్యక్తి ఇవి అయితే అల్లాహ్ కోసం, మరి నా కోసం అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ మరి, "అల్లాహుమ్మర్ హమ్ నీ, వ ఆఫినీ వహ్ దినీ, వర్ జుభ్ నీ" - 'ఓ అల్లాహ్! నన్ను క్షమించు. నాకు క్షేమం ప్రసాదించు, నాకు రుజుమాఠం ప్రసాదించు, ఇంకా నాకు ఉపాధిని ప్రసాదించు,' అని చదువని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి రెండు చేతులతో సైగ చేసి, వాటిని మూసుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అతడు తన రెండు చేతుల్లో పుణ్యాన్ని నింపుకున్నాడు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 859

859. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "సబ్బిహిస్సు రబ్బిక్ అలా (87) చదివితే, దాని సమాధానంలో సుబ్ హాన రబ్బియల్ అలా" అని పలికేవారు. (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 861

861. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన అనుచరుల వద్దకు వచ్చారు. వారి ముందు సూరా రహ్మాన్ (55) మొదటి నుండి చివరి వరకు చదివారు. అనుచరులు నిశ్చబ్దంగా ఉండి వింటూ ఉన్నారు. ఎటువంటి సమాధానం ఇవ్వలేదు. ప్రవక్త ﷺ పూర్తిగా చదివిన తర్వాత, ఈ సూరాను నేను జిన్నుల రాత్రి జిన్నుల ముందు చదివాను. మీకంటే

మంచిగా వారు సమాధానం ఇచ్చారు. నేను, "ఫబిఅయ్యి ఆలా ఇరబ్బుకుమా తుకజ్జిబాన్," చదివినప్పుడల్లా, "లాబిషయ్ ఇన్ మిన్ నేమతిక రబ్బనా నుకజ్జిబు ఫలకల్ హందు," అని సమాధానం ఇచ్చేవారు అని అన్నారు. (తిరిగి)

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 862

862. ముఅజ్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ జుహీర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: జుహైన తెగకు చెందిన ఒక వ్యక్తి కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ నమాజులో సూరా జిల్దాల్ (99)ను రెండు రకాతుల్లోనూ చదవటం విన్నాడు. అయితే ఉద్దేశ్య పూర్వకంగా చదివారో లేక మరచిపోయి చదివారో నాకు తెలియదు. (అబూ దావూద్)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 864

864. ఫరాఫిస బిన్ ఉమైర్ అల్ హనఫి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉస్మాన్ బిన్ అఫ్ఫాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఫజర్ నమాజులో సూరా యూసుఫ్ (12) అధికంగా చదవటం వల్ల విని జ్ఞాపకం చేసుకున్నాను. (మాలిక్)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 865

865. ఆమిర్ బిన్ రబీఅహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: మేము ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను వెనుక నమాజు చదివాము. అతన్ను రెండు రకాతుల్లో సూరా యూసుఫ్ (12), సూరా హజ్జ్ (22) లను ఆగి ఆగి చదివారు. ఆమిర్ ను, "ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, ఫజర్ ప్రారంభ సమయంలో చదువుతారా,' అని అడిగితే, 'అవునని,' సమాధానం ఇచ్చారు. (మాలిక్)

నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 867

867. ఆబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉత్ బహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ మగ్రిబ్ నమాజులో హామీమ్ దుఖాన్ (44) చదివారు. (నసాయి)

13. వంగుట (రుకూ)

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 868

868. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రుకూ, సజ్జాలను సరిగ్గా చేయండి. అంటే ఆగి ఆగి నిదానంగా చేయండి. రుకూ, సజ్జా చేయడంలో తొందర పడకండి. అల్లాహ్ సాక్షి! మహిమతో నేను నా వెనుక చూడగలను." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 869

869. బరా రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ యొక్క రుకూ, సజ్జా, రెండు సజ్జాల మధ్య కూర్చోవడం, రుకూ తర్వాత నిలబడటం, సమానంగా ఉండేవి. ఖియాం మరియు ఖుఠాద్ తప్ప. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 870

870. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'సమిఅల్లా హులిమన్ హమిదహ్' అని పలికి నిలబడి చాలా సేపు వరకు నిలబడే ఉంటారు. అది గ్రహించి మేము ప్రవక్త ﷺ మరచిపోయారని అనుకుంటాము. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేస్తారు. ఇంకా రెండు సజ్జాల మధ్య చాలా సేపు కూర్చుంటారు. మేము మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ మరచిపోయారని అనుకుంటాము. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 871

871. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఘా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రుకూ, సజ్జాలలో చాలా ఎక్కువగా దుఆ చేసేవారు. "సబ్ హన కల్లాహుమ్మ రబ్బనా వ బి హందిక అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ," - 'ఓ అల్లాహ్! నీవు పరిశుద్ధుడవు, ఓ మా ప్రభూ! మేము నీ స్తోత్రాన్ని కొనియాడుతున్నాము. నీవు మా

పాపాలను క్షమించు.' ఇంకా ఈ పని కుర్ఆన్ కు అనుగుణంగా చేసేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 872

872. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రుకూ, సజ్జాలలో "సుబ్బూహున్, ఖుద్ధూసున్, రబ్బుల్ మలాయికతి వర్రూహ్," అని పలికేవారు. అంటే, 'అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు, దైవదూతలకు, రూహ్ కు ప్రభువు.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 873

873. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "గుర్తుంచుకోండి! నన్ను రుకూ, సజ్జాలలో కుర్ఆన్ పఠించరాదని వారించడం జరిగింది. కనుక రుకూ, సజ్జాలలో కుర్ఆన్ పఠించకండి. రుకూలో అల్లాహ్ గొప్పతనాన్ని కొనియాడండి, సజ్జాలో ప్రార్థించేందుకు ప్రయత్నించండి. ఎందుకంటే సజ్జాలో ప్రార్థన స్వీకరించబడుతుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 874

874. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇమాము, 'సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్' అని పలికినపుడు, మీరు, 'అల్లాహుమ్మ రబ్బనా లకల్ హందు' అని పలకండి. ఎందుకంటే, ఎవరి పలుకుకు దైవదూతలు అనుగుణంగా ఉంటే, అతని అంతకు ముందు పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 875

875. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ అవ్వా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రుకూ నుండి లేచినపుడు, "సమిఅల్లా హులిమన్ హమిదహ్, అల్లాహుమ్మ లకల్ హందు, మిల్ అస్సమా వాతి వ మిల్ అల్ అర్ది వ మిల్ అ మాషీత మిన్ పైఇన్ బఅదు," అని పలికేవారు - అంటే, రుకూ నుండి లేచినపుడు ఈ దుఆను చదివేవారు: 'అల్లాహ్ తనను ప్రశంసించిన వాని పలుకు విన్నాడు, ఓ మా ప్రభూ! భూమ్యాకాశాల నిండా, ఇంకా నీవు కోరినంత నీ స్తోత్రం ఉంది.' దీని ద్వారా ఇమాము 'సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్' అని అంటే - 'రబ్బనా వ లకల్ హందు,' అని పలకాలి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 876

876. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రుకూ నుండి లేచిన తర్వాత ఈ దుఆ ను పలికేవారు. "అల్లాహుమ్మ లకల్ హమ్ దు మిల్ అస్సమావాతి వ మిల్ అల్ అర్ది వ మిల్ అ మాషీత మిన్ పైఇన్ బఅదు అహ్ లస్సనాయి వల్ మజ్లి ఆహజ్ఖు మాఖాలల్ అబ్దు వ కుల్లునా లక అబ్దున్ అల్లాహుమ్మ లా మానిఅ లిమా అతైత వలా ముతీయ లిమా మన అత వలాయన్ ఫ ఉజల్ జద్ది మిన్కల్ జద్దు." - 'ఓ మా ప్రభూ! సర్వస్తోత్రాలు నీ కొరకే, భూమ్యాకాశాల నిండా, నీవు కోరినంత, ఆ తరువాత నీవే స్తోత్రానికి, గొప్పతనానికి తగినవాడవు. నీ దాసుడు పలికింది సత్యం, మేమంతా నీ దాసులమే. నీవు ఇచ్చిన వారికి

ఎవరూ ఆపలేరు. నీవు ఆపినవారికి ఎవరూ ఇవ్వలేరు. నీ శిక్ష నుండి ధనవంతుని ధనం అతన్ని కాపాడలేదు.' (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 877

877. రిఫా బిన్ రాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వెనుక మేము నమాజు చదివేవాళ్ళం. ప్రవక్త ﷺ రుకూ నుండి తల ఎత్తిన తర్వాత, "సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్," అని అనేవారు. ఒకసారి అనుకోకుండా ప్రవక్త ﷺ, రుకూ నుండి లేచిన తర్వాత 'సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్' అన్న వెంటనే ఒక ముఖిదీ, "రబ్బనా లకల్ హమ్ దు హమ్ దన్ కసీరన్ తయ్యిబన్ ముబారకన్ ఫీహ్" - 'ఓ మా ప్రభూ! పరిశుద్ధమైన స్తోత్రాలన్నీ నీ కొరకే' అని పలికాడు. నమాజు తర్వాత ప్రవక్త ﷺ, 'ఆ దుఆ ఎవరు పలికారు?' అని అడిగారు. ఆ వ్యక్తి నేను పలికాను అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, '30 మంది ధైవదూతలు దాని పుణ్యాన్ని తీసుకొని వెళ్ళడానికి, వ్రాయడానికి పోటీ పడుతూ ఉండటం నేను చూశాను,' అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 878

878. అబూ మసూద్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక వ్యక్తి యొక్క నమాజు రుకూ, సజ్జాలలో తన నడుము, వీపులను సరిగ్గా ఉంచనంత వరకు నెరవేరదు." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, దార్కీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 879

879. ఉఖ్బా బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: 'ఫసబ్బిహ్ బిఇస్మి రబ్బిక్ల్ అజీమ్' (అల్ హాఖ్ఖహ్, 69:52) అవతరించబడినప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఈ అంశాన్ని రుకూలో పలకండి. అంటే, "సుబ్ హాన రబ్బియల్ అజీమ్." ఇంకా, 'సబ్బి హిస్మ రబ్బిక్ల్ ఆలా,' (అల్ ఆలా, 87:1) అవతరించబడినప్పుడు, "సుబ్ హాన రబ్బియల్ ఆలా," అని సజ్జాలో పఠించండి,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్, దార్కీ)

తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 881

881. హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో కలిసి అతను నమాజు చదివారు. ప్రవక్త ﷺ రుకూలో 'సుబ్ హాన రబ్బియల్ అజీమ్' అని పఠించేవారు. ఇంకా సజ్జాలో 'సుబ్ హాన రబ్బి యల్ ఆలా' అని పఠించేవారు. ఇంకా కారుణ్య వాక్యాలు పఠిస్తే, ఆగి కారుణ్యాన్ని అర్థిస్తారు. అదే విధంగా దైవశిక్ష గల వాక్యాలు పఠిస్తే, దైవశిక్ష నుండి శరణు వేడుకుంటారు. (తిర్కిజి)

మూడవ విభాగం

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 882

882. ఔఫ్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ తో కలసి నమాజు చదివాను. ప్రవక్త ﷺ రుకూ చేసి రుకూలో సూరా బఖరహ్ (2) చదివినంతసేపు ఈ దుఆ చదివారు: "సుబ్ హాన జిల్ జబరూత్ వల్ మలకూత్ వల్ కిబ్ రియాయి, వల్ అజ్ మహ్," - 'సార్యభౌముడు అయిన అల్లాహ్ యే పరిశుద్ధుడు, గొప్పవాడు, అధికారం గలవాడు.' (నసాయి)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 884

884. షఖీఖ్ కథనం: హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్లు ఒక వ్యక్తి నమాజు చదువుతుండగా చూశారు. అతడు రుకూ, సజ్జాలను నిదానంగా చేయడం లేదు. ఆ వ్యక్తి నమాజు ముగించిన తర్వాత అతన్ని పిలిచి, 'నువ్వు నమాజు చదవలేదు, ఉల్లేఖనకర్త కథనం, నా అనుమానం హుజైఫా ఒకవేళ నువ్వు ఇలాగే నమాజు చదువుతూ మరణిస్తే, అల్లాహ్ ప్రవక్త ﷺ ను సృష్టించిన ధర్మానికి వ్యతిరేకంగా మరణిస్తావు, అంటే ఇస్లాం వ్యతిరేక స్థితిలో మరణిస్తావు,' అని కూడా అన్నారు. (బుఖారీ)

అంటే నమాజులోని ముఖ్య విధులను సరిగా, నిదానంగా ఆచరించడం తప్పనిసరి విధి.

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 885

885. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'నమాజును దొంగలించేవాడు అందరికంటే నీచమైన దొంగ,' అని ప్రవచించారు. దానికి అక్కడున్నవారు, 'ఓ ప్రవక్తా! నమాజును ఎలా దొంగలిస్తాడు,' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అంటే రుకూ, సజ్జాలను సరిగా ఆచరించడు. అలాంటి వాడు నమాజు దొంగ,' అని అన్నారు.

(అహ్మద్)

మాలిక్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వంగుట (రుకూ)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 886

886. నోమాన్ బిన్ ముర్రహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘా కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'సారాయి త్రాగేవాడి గురించి, వ్యభిచారం చేసేవాడి గురించి, దొంగతనం చేసేవాడి గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?' అని తన అనుచరులను అడిగారు. దానికి అనుచరులు, 'అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకే బాగా తెలియాలి,' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇవన్నీ పాప కార్యాలే, వీటికి శిక్షలూ ఉన్నాయి. కాని అందరికంటే నీచమైన వాడు నమాజును దొంగలించేవాడు,' అని అన్నారు. దానికి అనుచరులు, 'నమాజును ఎలా దొంగలిస్తాడు,' అని విన్నవించుకోగా, ప్రవక్త ﷺ, 'రుకూ మరియు సజ్జాలను సరిగా ఆచరించని వాడే నమాజు దొంగ,' అని అన్నారు. (మాలిక్, దార్కీ)

14. సజ్జా దాని ఘనత

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 887

887. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నన్ను ఏడు ఎముకలపై సజ్జా చేయమని ఆదేశమివ్వబడింది. 1. నుదురు, 2. రెండు చేతులు, 3. రెండు మోకాళ్ళు, 4. రెండు పాదాలు, ఇంకా నమాజులో తమ దుస్తులను, వెంట్రుకలను సరిచేసుకోకూడదని కూడా ఆదేశమివ్వబడింది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 888

888. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు సజ్జాను మధ్యస్థంగా చేయండి. అంటే నిదానంగా చేయండి. మీలో ఎవరూ సజ్జాలో కుక్కలా చేతులను పరచకండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 889

889. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'మీరు సజ్జా చేసినపుడు రెండు అరచేతులను నేలపై ఉంచండి. రెండు మోచేతులను పైకి లేపి ఉంచండి.' (ముస్లిం)

ఈ ఆదేశం స్త్రీ పురుషులందరికీ వర్తిస్తుంది.

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 890

890. మైమూనహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సజ్జాలో తన చేతులను ఎంత ఎడంగా ఉంచేవారంటే, మేకపిల్ల వెళ్ళాలనుకుంటే వెళ్ళగలిగేది. (అబూ దావూద్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 891

891. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేసినపుడు, రెండు చేతుల మధ్య చంకలలో, ఉన్న తెల్లదనం కనబడేంత దూరం ఉంచేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 892

892. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సజ్జాలో ఈ దుఆ పఠించేవారు, "అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ జంబీ కుల్లహు దిఖ్ఖహు వ జిల్లహు వ అవ్వలహు వ ఆఖిరహు వ అలానియతహు వ సిర్రహు," - 'ఓ మా ప్రభూ! నా చిన్న, పెద్ద, ఇంతకు ముందువి, వెనుకటివి, రహస్యంగా ఉన్న, బహిర్గతంగా ఉన్న పాపాలన్నిటినీ క్షమించు.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 893

893. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకరోజు రాత్రి ప్రవక్త ﷺ పడకపై లేరు. వెతకటం ప్రారంభించాను. నా చేయి ప్రవక్త ﷺ పాదాలపై పడింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ సజ్జా స్థితిలో ఉన్నారు. రెండు పాదాలు నిలబడి ఉన్నాయి. ఇంకా సజ్జాలో ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆ చదువుతున్నారు. "అల్లాహుమ్మ ఇన్ని అఱజు బిరదాకమిన్ సఖతిక వబి ముఆఫాతిక, మిన్ ఉఖుబతిక వ అఱజు బిక్ మిన్క లా ఉహ్ సా సనాఅ అలైక అంత కమా అస్ నైత అలా నఫ్ సిక." - 'ఓ మా ప్రభూ! నేను నీ ద్వారా, నీ ఆగ్రహం నుండి, నీ క్షేమం ద్వారా నీ శిక్ష

నుండి, శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా నీ ఆగ్రహం నుండి, నీ కారుణ్యం ద్వారా శరణు కోరుతున్నాను. నీ గొప్పతనాన్ని లెక్కించలేను. నీవు పేర్కొన్న విధంగానే నువ్వు ఉన్నావు.'
(ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 894

894. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'దాసుడు సజ్జా స్థితిలో అల్లాహ్ కు చాలా దగ్గరై పోతాడు. అందువల్ల సజ్జాలో అత్యధికంగా ప్రార్థించండి.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 895

895. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మనిషి సజ్జా వాక్యం చదివి, సజ్జా తిలావత్ చేస్తే, షైతాన్ ఏడుస్తూ ప్రక్కకు తప్పుకొని, నా పాడుగాను, మానవునికి సజ్జా చేయమని ఆదేశిస్తే సజ్జా చేశాడు. అతడికి స్వర్గం లభించింది. నాకు సజ్జా గురించి ఆదేశమివ్వబడింది, కాని నేను తిరస్కరించాను, నా కోసం నరకం ఉంది," అని విచారిస్తాడు.
(ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 896

896. రబీఅ బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకరోజు రాత్రి నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వుజూ నీళ్ళు, ఇంకా ఇతర వస్తువులు తీసుకొని వచ్చాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'నీవు కోరింది అడుగు,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను స్వర్గంలో మీ వెంట ఉండాలని కోరుకుంటున్నాను,' అని విన్నవించుకున్నాను. ప్రవక్త ﷺ, 'దీని తరువాత మరేదైనా,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'ఇదే నా కోరిక,' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ విషయంలో అత్యధికంగా సజ్జాలు చేసి నాకు సహకరించు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

'అంటే సజ్జాలు అధికంగా చేస్తూ ఉండు. దాని వల్ల నాకు సిఫారసు చేసే అవకాశం లభిస్తుంది,' అని అన్నారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 897

897. మఅదాన్ బిన్ తల్హా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ విడుదల చేసిన బానిస సాబాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను కలిశాను. నేను అతన్ని, 'ఏదైనా ఉత్తమ వాక్యం చూపెట్టండి, దాని ద్వారా నేను స్వర్గంలో ప్రవేశించగలగాలి,' అని అన్నాను. అతను మౌనంగా ఉండిపోయారు. మళ్ళీ నేను అలాగే ప్రశ్నించాను. మళ్ళీ అతను మౌనంగా ఉండిపోయారు. మళ్ళీ మూడవసారి నేను ప్రశ్నించాను. అప్పుడతను, "నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఇదే ప్రశ్న అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు అత్యధికంగా సజ్జాలు చేస్తూ ఉండు, నమాజులు చదువుతూ ఉండు, ఎందుకంటే, నువ్వు ఒక సజ్జా చేస్తే, దానికి బదులు అల్లాహ్ నీ స్థానాన్ని ఉన్నతం చేస్తాడు, పాపాలను క్షమిస్తాడు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు ను కలిసి ఇలాగే ప్రశ్నిస్తే, అతను కూడా సాబాన్ ఇచ్చినట్లే సమాధానం ఇచ్చారు." (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 899

899. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా సజ్జా చేస్తే ఒంటెలా కూర్చోకండి. అంటే, మోకాళ్ళ కంటే ముందు రెండు చేతులను పెట్టాలి." (అబూ దావూద్, నసాయి, దార్ఙ్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 900

900. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రెండు సజ్జాల మధ్య ఈ దుఆ పఠించేవారు. "అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ వర్ హమ్మీ, వహ్ దినీ, వ ఆఫినీ, వర్ జుఖ్నీ." - 'ఓ అల్లాహ్! నన్ను క్షమించు, నన్ను కరుణించు, నాకు రుజుమాఠం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం ప్రసాదించు, నాకు క్షేమాన్ని ప్రసాదించు, ఇంకా నాకు ఉపాధి ప్రసాదించు.' (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

నసాయి, దార్ఙ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 901

901. హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రెండు సజ్జాల మధ్య ఈ దుఆను కూడా పఠించేవారు - 'రబ్బిగ్ ఫిర్లీ' - 'ఓ నా ప్రభూ, నన్ను క్షమించు.' (నసాయి, దార్ఙ్)

ఇబ్న్ మాజహ్ లో మూడు సార్లు పలికేవారని ఉంది.

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్, నసాయి, దార్మీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 902

902. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ సిద్ద్ీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులో కాకిలా సజ్జాలు చేయటాన్ని వారించారు. అంటే కాకి గింజల్ని కొట్టి తిన్నట్లు. ఇంకా సజ్జాలో జంతువుల్లా చేతులు పరచాటాన్ని కూడా వారించారు. ఇంకా మస్జిద్ లో నమాజు కోసం ఒక ప్రత్యేక స్థలాన్ని ఎంచుకోవటాన్ని అంటే ఒంటె తాను కూర్చోవటానికి ప్రత్యేక స్థలాన్ని ఎంచుకున్నట్లు, వారించారు. (అబూ దావూద్, నసాయి, దార్మీ)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 904

904. తల్హ్ బిన్ అలీ హనఫీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'తన నమాజులో రుకూ, సజ్జాలు సరిగా చేయని వ్యక్తి నమాజు వైపు అల్లాహ్ చూడడు అంటే స్వీకరించడు.' (అహ్మద్)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సజ్జా దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 905

905. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ ఇలా అనేవారు, 'సజ్జా చేసేవారు తమ చేతులను కూడా నుదురు పెట్టిన చోట పెట్టాలి. అంటే సజ్జా స్థితిలో రెండు అర చేతులను నేలపై పెట్టాలి. అవి భుజాలకు సమానంగా ఉండాలి. సజ్జా నుండి

లేచినప్పుడు రెండు చేతులను కూడా లేపాలి. ఎందుకంటే ముఖం సజ్ఞా చేసినట్టే, చేతులు కూడా సజ్ఞా చేస్తాయి.' (మాలిక్)

15. తపస్సుద్ (అత్తహియ్యాత్)

మొదటి విభాగం

దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తపస్సుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 906

906. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తపస్సుద్ లో కూర్చున్నప్పుడు, తన ఎడమ చేతిని ఎడమ మోకాలిపై, కుడి చేతిని కుడి మోకాలిపై పెట్టి, 53 సంఖ్యలా చేతిని ముడిచి, చూపుడు వ్రేలితో సైగ చేసేవారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తపస్సుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 907

907. మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ నమాజులో కూర్చున్నప్పుడు తన రెండు చేతులను తన రెండు మోకాళ్ళపై పెట్టి, తన కుడి చేతి చూపుడు వ్రేలును ఎత్తి సైగ చేస్తూ, ఎడమ చేతిని ఎడమ మోకాలిపై పెట్టేవారు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తపస్సుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 908

908. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జబైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులో తషహుద్ లో కూర్చుంటే, కుడి చేతిని కుడి మోకాలిపై, ఎడమ చేతిని ఎడమ మోకాలిపై పెట్టి, చూపుడు వ్రేలితో సైగ చేస్తూ బొటన వ్రేలును మధ్య వ్రేలుతో కలిపి వృత్తాకారంగా చేసి ఉంచుతూ, ఎడమ చేతిని ఎడమ మోకాలిపై పెట్టేవారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 909

909. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో కలసి మేము నమాజు చదివినపుడు ఇలా పఠించే వాళ్ళం. 'అస్సలాము అలల్లాహి ఖబ్ ల ఇబాదిహీ, అస్సలాము అలా జిబ్రీల, అస్సలాము అలా మీకాయీల, అస్సలాము ఫులానిన్ - 'దాసుల కంటే ముందు అల్లాహ్ పై శాంతి, ఇంకా జిబ్రీల్, మీకాయీల్ మరియు ఫలానా వ్యక్తిపై సలామ్.' ప్రవక్త ﷺ నమాజు ముగించి, మా వైపు తిరిగి ఇలా అన్నారు, 'అస్సలాము 'అల్లాహ్' అని పలకండి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ స్వయంగా శాంతి. నమాజులో తషహుద్ లో కూర్చుంటే ఇలా చదవండి: "అత్తహియ్యాతు లిల్లాహి వస్సల వాతు వత్తయ్యిబాతు, అస్సలాము అలైక అయ్యు హన్ను బియ్యు వ రహ్మాతుల్లాహి వ బరకాతుహు, అస్సలాము అలైనా వ అలా ఇబాదిల్లాహిస్సాలిహీన్." - 'అన్ని రకాల ఆరాధనలన్నీ అల్లాహ్ కొరకే. ఓ ప్రవక్తా! నీపై అల్లాహ్ కారుణ్యం, శుభం కురియు గాక. మాపై ఇంకా ఇతర దాసులపై కూడా.' అనంతరం ప్రవక్త ఇలా అన్నారు, "అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వ అష్ హదు అన్న ముహమ్మద్ అబ్దుహూ వ రసూలుహు" - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను. ఇంకా ముహమ్మద్ ﷺ అల్లాహ్ దాసులు మరియు ఆయన ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యమిస్తున్నాను.' ఆ తరువాత ఏదైనా మంచి దుఆ గుర్తుంటే చదవండి,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 910

910. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులోని తషహుద్ ను కుర్ఆన్ లోని సూరాను నేర్పించినట్లు నేర్పించేవారు. ప్రవక్త ﷺ ఇలా నేర్పేవారు, 'అత్తహియాతు ముబారకాతు అస్సలాతు అత్తయ్యిబాతు అస్సలాము అలైక అయ్యుహన్నబియ్యు వ రహమతుల్లాహి వ బరకాతుహు, అస్సలాము అలైనా వ అలా ఇబాదిల్లాహిస్సాలిహీన్. అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ వ అష్ హదు అన్న ముహమ్మదుర్రసూలుల్లాహ్.' - 'వాక్పరమైన, శుభకరమైన, శారీరకమైన, ధనపరమైన ఆరాధనలన్నీ అల్లాహ్ కొరకే. ఓ ప్రవక్తా! నీపై శాంతి, కారుణ్యం, శుభం కురియుగాక! మాపై మరియు అల్లాహ్ ప్రేయ భక్తుల పైననూ. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను. ఇంకా ముహమ్మద్ ﷺ అల్లాహ్ ప్రవక్త అని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను.' (ముస్లిం)

సహీహైన్ మరియు జమ్ ఉబైనస్సహీహైన్ లో నాకు ఈ ఉల్లేఖనాలు లభించలేదు. సలామున్ అలైక, సలామున్ అలైనా. ఈ ఉల్లేఖనంలో ఉన్నాయి. కాని సాహిబుల్ జామి దీన్ని తిరిగి ద్వారా ఉల్లేఖించారు.

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహుద్ (అత్తహియాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 911

911. వాయిల్ బిన్ హుజ్రీ నమాజును గురించి ప్రస్తావించిన తర్వాత కథనం: ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ నమాజ్ లో కూర్చున్నారు. ఎడమ కాలును పరిచి, ఎడమ చేతిని ఎడమ తొడపై ఉంచారు. ఇంకా తన కుడి మోచేతిని ప్రక్కకు దూరంగా ఉంచి, కుడి తొడపై ఉంచారు. చిన్న రెండు వ్రేళ్ళను మూసి, మధ్య వేలును బొటన వ్రేలితో కలిపి వృత్తంగా చేశారు. చూపుడు వ్రేలును ఎత్తి సైగ చేస్తూ ఉండటం నేను చూశాను. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తపస్సుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 912

912. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ చూపుడు వేలును ఎత్తి సైగ చేసేవారు. కూర్చున్నంత సేపు చేసేవారు కాదు. సైగ చేస్తున్నప్పుడు దానిపైనే దృష్టి పెట్టేవారు. దానిపైనుండి దృష్టి మరలేది కాదు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్మిజి, నసాయి, బైహఖీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తపస్సుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 913

913. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఒక వ్యక్తి నమాజులో రెండు వ్రేళ్ళతో సైగ చేసేవాడు. అది చూచిన ప్రవక్త ﷺ 'ఒక వేలుతో సైగ చేయి, రెండు వ్రేళ్ళతో సైగ చేయకు. ఒక వ్రేలుతో ఒకే అల్లాహ్ ఒక్కడే అని సైగ చేయటం,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి, నసాయి, బైహఖీ)

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తపస్సుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 914

914. ఇబ్న్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులో చేతులు నేలపై ఆనించి కూర్చోకూడదని ప్రవక్త ﷺ వారించారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, 'సజ్జా నుండి లేచినపుడు రెండు చేతులను భూమికి ఆనించి లేవకూడదు,' అని ప్రవక్త ﷺ వారించారు.

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 915

915. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మొదటి రెండు రకాతుల ఖాయిదాలో వేడి బండపై కూర్చున్నంతసేపు కూర్చునేవారు. చివరికి నిలబడి పోయేవారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 917

917. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు 1/289 నమాజులో కూర్చున్నప్పుడు, రెండు చేతులను మోకాళ్ళపై ఉంచేవారు. వేలుతో సైగ చేస్తూ, వేలిపైనే దృష్టిని కేంద్రీకరించి ఉంచేవారు. ఇంకా ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, 'షహాదత్ వ్రేలితో దేవుని ఏకత్వం వైపు సైగ చేయటం షైతాన్ కు భారంగా ఉంటుంది,' అని అన్నారని," అన్నారు. (అహ్మద్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ (అత్తహియ్యాత్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 918

918. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: తషహ్షుద్ మెల్లగా చదవటం ప్రవక్త సాంప్రదాయం. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అంటే అత్తహియ్యాతు మరియు దరూద్ ను మెల్లగా చదవాలి. బిగ్గరగా చదవరాదు.

16. ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 919

919. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబీ లైలా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: కాబ్ బిన్ ఉబ్రై రజిఅల్లాహుఅన్ఱు నన్ను కలిశారు. 'ప్రవక్త ﷺ ద్వారా విషయం మీకు తెలియపరచానా!' అని అన్నారు. దానికి నేను 'తప్పకుండా వినిపించండి,' అని అన్నాను. అప్పుడతను, 'మేము ప్రవక్త ﷺ ను, ఓ ప్రవక్తా! తమరిపై, తమ ఇంటివారిపై ఎలా దరూద్ పంపాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ సలామ్ పంపించే పద్ధతి మాకు నేర్పాడు,' అని విన్నవించుకున్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఇలా పంపాలి అని అన్నారు:

"అల్లాహుమ్మ సల్లి అలా ముహమ్మదిన్ వ అలా ఆలి ముహమ్మదిన్ కమా సల్లైత అలా ఇబ్రాహీం వ అలా ఆలి ఇబ్రాహీం ఇన్నక హమీదుం మజీద్. అల్లాహుమ్మ బారిక్ అలా ముహమ్మదిన్ వ అలా ఆలి ముహమ్మదిన్ కమా బారక్ అలా ఇబ్రాహీం వ అలా ఆలి ఇబ్రాహీం ఇన్నక హమీదుం మజీద్." - 'ఓ మా ప్రభూ! ముహమ్మద్ ﷺ మరియు ముహమ్మద్ కుటుంబంపై కారుణ్యాన్ని అవతరింపజేయి. ఇబ్రాహీం పై మరియు ఇబ్రాహీం కుటుంబంపై కారుణ్యాన్ని అవతరింపజేసినట్లు. నిస్సందేహంగా నీవే ప్రశంసించదగ్గ గొప్పవాడవు. ఓ మా ప్రభూ! ముహమ్మద్ ﷺ మరియు ముహమ్మద్ కుటుంబంపై శుభాన్ని అవతరింపజేయి. ఇబ్రాహీం పై మరియు ఇబ్రాహీం కుటుంబంపై శుభాన్ని అవతరింపజేసినట్లు. నిస్సందేహంగా నీవే ప్రశంసించదగ్గ గొప్పవాడవు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లింలో రెండవ చోటులో ఇబ్రాహీం అనే పదం లేదు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 920

920. అబూ హుమైద్ సాదీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను అనుచరులు, 'ఓ ప్రవక్తా! మేము తమపై దరూద్ ఎలా పంపాలి,' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇలా పంపాలి అని ప్రవచించారు:

"అల్లాహుమ్మ సల్లి అలా ముహమ్మదిన్ వ అజ్ వాజిహీ, వ జుర్రియాతిహీ కమా సల్లైత అలా ఆల ఇబ్రాహీమ వ బారిక్ అలా ముహమ్మదిన్ వ అజ్ వాజిహీ వ జుర్రియాతిహి కమా బారక్ అలా ఆల ఇబ్రాహీమ ఇన్నక హమీదుమ్మజీద్." – 'ఓ మా ప్రభూ! ముహమ్మద్ పై, ఆయన భార్యలపై, ఆయన బిడ్డలపై కారుణ్యం అవతరింపజేయి. ఇబ్రాహీం కుటుంబం వారిపై కారుణ్యం అవతరింపజేసినట్లు. ఓ మా ప్రభూ! ముహమ్మద్ పై, ఆయన భార్యలపై, ఆయన బిడ్డలపై శుభం అవతరింపజేయి. ఇబ్రాహీం కుటుంబం వారిపై శుభం అవతరింపజేసినట్లు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 921

921. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'నాపై ఒకసారి దరూద్ పంపిన వారిపై అల్లాహ్ 10 సార్లు కారుణ్యం అవతరింపజేస్తాడు.' (ముస్లిం)

ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఒక పుణ్యం చేస్తే, 10 పుణ్యాలు ప్రసాదిస్తాడు.

రెండవ విభాగం

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 922

922. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'ఒకసారి నాపై దరూద్ పంపిన వాడిపై అల్లాహ్ 10 సార్లు కారుణ్యం అవతరింపజేస్తాడు, ఇంకా అతని 10 పాపాలు క్షమిస్తాడు, 10 స్థానాలు ఉన్నతం చేస్తాడు.' (నసాయి)

నసాయి, దార్మీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 924

924. ఇబ్న్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'అల్లాహ్ కారుణ్య దూతలు భూమిపై సంచరిస్తూ ఉంటారు. నా అనుచర సమాజం పంపే దరూద్ నాకు అందజేస్తూ ఉంటారు.' (నసాయి, దార్మీ)

అబూ దావూద్, బైహఖీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 925

925. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'మీలో ఎవరు నాపై దరూద్ పంపినా, అల్లాహ్ నా ఆత్మను తిరిగి పంపివేస్తాడు, నేనతని సలాముకు సమాధానం ఇస్తాను.' (అబూ దావూద్, బైహఖీ)

నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 926

926. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "మీరు మీ ఇళ్ళను సమాధులుగా చేసుకోకండి. ఇంకా నా సమాధిపై జాతరలు (ఉత్సవాలు) చేయకండి. నాపై దరూద్ పంపిస్తూ ఉండండి. ఎందుకంటే, మీరు ఎక్కడున్నాసరే, మీరు పంపిన దరూద్ నాకు చేరుతుంది." (నసాయి)

తిరిగి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 927

927. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "తన ముందు నా పేరు ప్రస్తావించబడినా, నాపై దరూద్ పఠించని వ్యక్తి పరాభవం పాలుగాను. అదే విధంగా రమజాన్ మాసాన్ని పొంది కూడా, తన పాపాలకు క్షమాపణ పొందని వ్యక్తి పరాభవం పాలుగాను. అదే విధంగా వృద్ధాప్యంలో తల్లి దండ్రులను పొంది కూడా, తల్లిదండ్రులు స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయని వ్యక్తి అగౌరవం పాలుగాను!" అని ప్రవచించారు. (తిరిగి)

నసాయి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 928

928. అబూ తల్హా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒకరోజు ప్రవక్త ﷺ తన అనుచరుల వద్దకు సంతోషకరమైన స్థితిలో వచ్చి, ఇప్పుడిప్పుడే నా వద్దకు జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం వచ్చారు. ఒక శుభవార్త వినిపించారు. అదేమిటంటే, అల్లాహ్ అంటున్నాడు: "ఓ ముహమ్మద్! నీ అనుచర సమాజంలో నుండి ఎవరు నీపై ఒకసారి దరూద్ పంపుతారో, నేను అతనిపై 10 సార్లు కారుణ్యం అవతరింపజేస్తాను. ఇంకా ఎవరు ఒకసారి సలామ్ ను పంపుతారో, నేనతనిపై 10 సార్లు సలామ్ పంపుతాను, అనే విషయం పట్ల మీరు సంతోషించరా?" (నసాయి, దార్కీ)

తిరిగి - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 929

929. ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! తమపై అత్యధికంగా దరూద్ పంపుతూ ఉంటాను. మరి నేను ప్రార్థించే సమయాల్లో దరూద్ కోసం ఎంత సమయం కేటాయించను?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు ఎంత కోరితే అంత,' అని అన్నారు. దానికి నేను, '1/4 వంతు కేటాయించాలా?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీ ఇష్టం ఎంతైనా కేటాయించు, అంతకంటే ఎక్కువ నిర్ణయిస్తే నీకే మంచిది,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'సగం సమయాన్ని దరూద్ పఠించటానికి కేటాయించాలా?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీ ఇష్టం, కాని అంతకంటే ఎక్కువ నిర్ణయిస్తే నీకే మంచిది,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, '2/3 వంతు కేటాయించాలా?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీ ఇష్టం, అంతకంటే ఎక్కువ కేటాయిస్తే నీకే మంచిది,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'పూర్తి సమయాన్ని దరూద్ కోసం కేటాయించాలా?' అని అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మరయితే నీ ఉభయ లోకాల కార్యాలు పరిష్కరించబడినట్టే. ఇంకా ఉభయలోకాల కష్టాలన్నీ తొలగిపోతాయి. ఇంకా నీ పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి,' అని అన్నారు. **(తిర్మిజి)**

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 930

930. ఘదాల బిన్ ఉబైద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కూర్చోని ఉన్నారు. ఒక వ్యక్తి వచ్చి ప్రవక్త ﷺ వద్ద నమాజు చదివాడు. అనంతరం ఇలా ప్రార్థించాడు, "అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ వర్ హమ్మీ" - 'ఓ అల్లాహ్! నను క్షమించు, ఇంకా నన్ను కరుణించు.' అది విన్న ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ నమాజీ, నువ్వు తొందరపడుతున్నావు. నమాజు చదివిన తరువాత అల్లాహ్ స్తోత్రం పలుకు. తరువాత నాపై దరూద్ పఠించు, ఆ తరువాత కోరింది అడుగు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత మరో వ్యక్తి వచ్చాడు. అతను నమాజు చదివి, అల్లాహ్ స్తోత్రం పఠించి, ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్ పఠించాడు. అది విని ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ నమాజీ! ఇప్పుడు నువ్వు దుఆ చేయి, నీ దుఆ స్వీకరించబడుతుంది,' అని అన్నారు. **(తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)**

తిరిగి - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 931

931. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను నమాజు చదువుతున్నాను. ప్రవక్త ﷺ అక్కడే ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ వెంట అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కూడా ఉన్నారు. నమాజు ముగించిన తరువాత కూర్చోని ముందు అల్లాహ్ స్తోత్రం చేశాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్ పంపాను. ఆ తరువాత నా కోసం దుఆ చేశాను. అది చూసి ప్రవక్త ﷺ, 'అర్థించు, ఇవ్వబడతావు' - అంటే, 'దైవాన్ని ప్రార్థించు, స్వీకరించబడుతుంది,' అని అన్నారు. (తిరిగి)

మూడవ విభాగం

తిరిగి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 933

933. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తన ముందు నా పేరు ప్రస్తావించబడినా, నాపై దరూద్ పంపని వ్యక్తి పిసినారి." (తిరిగి)

దీన్నే అహ్మద్, హుసైన్ బిన్ అలీ ద్వారా ఉల్లేఖించారు.

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్, దాని ప్రాధాన్యత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 937

937. అబ్దురహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇంటి నుండి బయలుదేరి ఒక ఖర్జూరపు తోటలోకి వెళ్ళారు. అక్కడ నమాజు చదివారు. దీర్ఘంగా సజ్జా చేశారు. చివరికి నేను ప్రవక్త ﷺ మరణించారేమోనని భయపడ్డాను. దగ్గరకు వచ్చి చూశాను. ప్రవక్త ﷺ తల ఎత్తారు. 'ఏమైంది,' అని అన్నారు. దానికి నేను 'తమరు ఇంత దీఘంగా సజ్జా చేశారు. తమరు మరణించారేమోనని నేను ఆందోళన చెందాను. అందువల్లే దగ్గరకు వచ్చాను.' అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇప్పుడిప్పుడే జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం నా వద్దకు వచ్చారు. "ఒక శుభవార్త వినిపించనా, అల్లాహ్ మీపై దరూద్ పంపిన వ్యక్తిపై నేను దరూద్ పంపుతాను. అదే విధంగా మీపై సలామ్ పంపిన వ్యక్తిపై నేను సలామ్ పంపుతాను," అని ఆదేశించాడు. (అహ్మద్)

17. తషహ్మూద్ లో దుఆలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్మూద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 939

939. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులో తషహ్మూద్ తర్వాత ఈ దుఆ పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక్ మిన్ అజాబిల్ ఖబ్రీ వ అఱజుబిక్ మిన్ ఫిత్నతిల్ మసీహిద్ధజ్జాల్, వ అఱజుబిక్ మిన్ ఫిత్నతిల్ మహ్యా వ ఫిత్నతిల్ మమాతి అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక్ మినల్ మాసమి వ మినల్ మగ్ రమి." - 'ఓ అల్లాహ్! సమాధి శిక్ష నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను. మరియు దజ్జాల్ ఉపద్రవం నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా జీవన్మరణాల ఉపద్రవాల నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఓ అల్లాహ్! పాపాల నుండి, ఋణం నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను.'

అది విని ఒక వ్యక్తి ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేస్తూ, 'తమరు ఋణం నుండి చాలా అధికంగా అల్లాహ్ ను శరణు కోరుకుంటారు,' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మనిషి రుణభారానికి గురైతే అసత్యం పలుకుతాడు, వాగ్దానం చేస్తే భంగం చేస్తాడు,' అని సమాధానం ఇచ్చారు.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 940

940. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'మీరు చివరి తషహ్షుద్ పఠించిన తర్వాత నాలుగు విషయాల నుండి శరణు కోరాలి: 1.

నరక శిక్ష నుండి, 2. సమాధి శిక్ష నుండి, 3. జీవన్మరణాల ఉపద్రవాల నుండి, 4. మసీద్ దజ్జాల్ చెడు నుండి.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 941

941. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆ ను కుర్ఆన్ సూరా నేర్పించినట్లు నేర్పించేవారు. "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజుబిక్ మిన్ అజాబి జహన్నమ వ అఊజుబిక్ మిన్ అజాబిల్ ఖబ్రీ వ అఊజుబిక్ మిన్ ఫిత్నత్తిల్ మసీహిద్దజ్జాల్ వ అఊజుబిక్ మిన్ ఫిత్నత్తిల్ మహ్మ వల్ మమాతి." - 'ఓ అల్లాహ్! నరక శిక్ష నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను, ఇంకా సమాధి శిక్ష నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను, ఇంకా మసీహిద్దజ్జాల్ ఉపద్రవాల నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను, ఇంకా జీవన్మరణాల కల్లోలాల నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 942

942. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఓ ప్రవక్తా! నమాజులో చదవడానికి ఏదైనా దుఆ నేర్పండి అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ దుఆ పఠిస్తూ ఉండు,' అని

అన్నారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ జలమ్ తు నఫీ జుల్మన్ కసీరన్ వలా యగ్ ఫిరుజ్జునూబ ఇల్లా అంత, ఫగ్ ఫిర్ లీ మగ్ ఫిరతన్ మిన్ ఇన్ దిక, వర్ హమ్మీ ఇన్నక అంతల్ గఫూరుర్రహీం." - 'ఓ అల్లాహ్! నాకు నేను చాలా అన్యాయం చేసుకున్నాను. నీవు తప్ప పాపాలను క్షమించే వారెవరూ లేరు. మరి నీవు ప్రత్యేక క్షమాపణతో నన్ను క్షమించు మరియు కరుణించు, ఎందుకంటే నిస్సందేహంగా నీవే క్షమించేవాడవు, కరుణించే వాడవును.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 943

943. ఆమిర్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను కుడి ప్రక్క, ఎడమ ప్రక్క సలామ్ పలుకుతూ ఉండగా చూశాను. చివరికి ఆయన బుగ్గల తెల్లదనాన్ని కూడా చూశాను. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 944

944. సమురహ్ బిన్ జున్దుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు ముగిసిన విదప మా వైపు తిరిగి కూర్చునే వారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 945

945. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు ముగిసిన పిదప కుడి వైపు తిరిగేవారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్హుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 946

946. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మీలో ఎవరూ నమాజులోని ఏ భాగాన్ని షైతాన్ కోసం నిర్ధారించకూడదు. నమాజు అయిన తర్వాత కేవలం కుడి వైపు నుండే తిరగటానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వకూడదు. నేను ప్రవక్త ﷺ ను అధికంగా ఎడమ ప్రక్కకు తిరగటం కూడా చూశాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్హుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 947

947. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెనుక నమాజు చదివితే, మేము ఆయనకు కుడి వైపు ఉండాలని కోరుకునేవాళ్ళం. ఎందుకంటే నమాజు తర్వాత ఆయన దృష్టి మాపై పడాలని. నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఈ దుఆ పఠిస్తూ ఉండగా విన్నాను: "రబ్బీ ఖినీ అజాబక యౌమతబ్ అసు - అవ్ తబ్ మఉ - ఇబాదక." - 'ఓ మా ప్రభూ! నీవు అందరినీ తిరిగి లేపే లేదా ఒకచోట చేర్చే రోజు శిక్ష నుండి నన్ను కాపాడు.' (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్హుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 948

948. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ప్రవక్త ﷺ వెనుక నమాజు చదివితే, నమాజు పూర్తయిన వెంటనే లేచి ఇంటికి వెళ్ళిపోయేదాన్ని. ప్రవక్త ﷺ మరియు ఇతరులు తాము కోరినంత సేపు కూర్చోని ఉండేవారు. ప్రవక్త ﷺ నిలబడితే ఇతరులు కూడా నిలబడేవారు. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్హుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 949

949. ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఒకరోజు ప్రవక్త ﷺ నా చేతిని తన చేతిలో తీసుకొని, 'ఓ ముఆజ్! నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను కూడా మిమ్మల్ని ప్రేమిస్తున్నాను,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ ముఆజ్! నీవు ఈ దుఆను ఎల్లప్పుడూ నమాజు తర్వాత పఠిస్తూ ఉండు, ఎన్నడూ వదలకు, "రబ్బీ అ ఇన్నీ అలా జిక్రిక వ షుక్రిక వ హుస్సి ఇబాదతిక," - 'ఓ నా ప్రభూ! నిన్ను స్మరించటంలోనూ, నీకు కృతజ్ఞుడనై ఉండటంలో, నిన్ను ఉత్తమంగా ఆరాధించటంలోనూ నన్ను సహకరించు.' అంటే, 'నిన్ను స్మరించే, నీకు కృతజ్ఞత తెలిపే, ఆరాధించే భాగ్యం ప్రసాదించు' అని అర్థం. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్హుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 950

950. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కుడి వైపు 'అస్సలాము అలైకుం వ రహమతుల్లాహ్,' అని పలుకుతూ తన ముఖాన్ని కుడి వైపు త్రిప్పేవారు. ముఖంపై గల తెలుపుదనం కనిపించేది. ఇంకా ఎడమవైపు ముఖం త్రిప్పుతూ 'అస్సలాము అలైకుం వ రహమతుల్లాహ్' పలికేవారు. ఎడమ వైపు ఉన్నవారికి కూడా ముఖం పై గల తెలుపు కనబడేసి. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

అయితే తిర్మిజిలో 'హత్తా యురా బయాదు ఖద్ధిహీ' అనే పదాలు లేవు.

ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్హుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 951

951. ఇబ్న్ మాజహ్ ఈ హదీసును అమ్మూర్ బిన్ యాసిర్ ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (ఇబ్న్ మాజహ్)

షర్ హుస్సున్నహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్హుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 952

952. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు తర్వాత అధికంగా ఎడమవైపు తిరిగేవారు. ఎందుకంటే ఆయన గది ఎడమవైపు ఉండేది. (షర్ హుస్సున్నహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్హుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 953

953. అతా అల్ ఖురాసానీ ముగై రహ్ ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'ఇమాము ఇప్పుడిప్పుడే నమాజు చదివిన చోట నమాజు చదవరాదు. ఆ స్థలానికి కుడి ప్రక్కగాని, ఎడమ ప్రక్కగాని, ముందు గాని, వెనుక గాని జరగాలి.' (అబూ దావూద్)

అయితే, అబూ దావూద్ అతా ఖురాసానీ ముగీరను కలవలేదని పేర్కొన్నారు.

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 954

954. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరులను నమాజు చదవటం పట్ల ప్రోత్సహించేవారు. ఇంకా ఇమాము ముగించక ముందు నమాజు ముగించరాదని వారించేవారు. (అబూ దావూద్)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తషహ్షుద్ లో దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 956

956. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన నమాజులో అత్తహియ్యాతు తర్వాత ఈ దుఆను పఠించేవారు. "అహ్ సనుల్ కలామి కలాముల్లాహి, వ అహ్ సనుల్ హద్ యి హద్ యు ముహమ్మదిన్ ﷺ ." - 'అన్నిటికంటే గొప్పది దైవగ్రంథం (అల్లాహ్ ప్రవచనం), అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది ప్రవక్త ﷺ పద్ధతి.' (నసాయి)

18. నమాజు తర్వాత దుఆలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 959

959. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు పూర్తయ్యిందని నేను అల్లాహు అక్బర్ ద్వారా తెలుసుకునే వాడిని. అంటే సలామ్ పలికిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ బిగ్గరగా అల్లాహు అక్బర్ అని పలుకుతారు. ముఖ్షిదీలు కూడా బిగ్గరగా పలుకుతారు. అప్పుడు నేను నమాజ్ పూర్తయ్యిందని తెలుసుకునే వాడిని. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 960

960. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ సలాము పలికిన తరువాత ఈ దుఆను చదివినంతసేపు ముసల్లాపై కూర్చునేవారు. "అల్లాహుమ్మ అన్ తస్సలాము వ మిన్నస్సలాము తబారక్త యా జల్ జలాలి వల్ ఇక్రాం." - 'ఓ అల్లాహ్! నీవే శాంతివి, శాంతి నీ వద్ద నుండే లభిస్తుంది, నీవు శుభసాగరుడవు. ఓ ఔన్నత్యం, గౌరవం గలవాడా!' **(ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 961

961. సౌబాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు ముగించిన తరువాత మూడుసార్లు 'అస్తగ్ ఫిరుల్లాహ్' అని పలికిన తర్వాత ఈ దుఆ పఠించేవారు. "అల్లాహుమ్మ

అంతస్సలాము వ మిన్కస్సలాము తబారక్త యా జల్ జలాలి వల్ ఇక్రాం." - 'ఓ అల్లాహ్! నీవు శాంతిమయుడవు, శాంతి నీ వద్ద నుండే లభిస్తుంది. నీవు శుభసాగరుడవు, ఓ ఔన్నత్యం, గౌరవం గలవాడా!' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 962

962. ముగీర బిన్ షఅబ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రతి ఫర్ద్ నమాజు తర్వాత ఈ దుఆను పఠించేవారు, "లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహు లా షరీక లహు, లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్. అల్లాహుమ్మ లామానిఅ లిమా ఆతైత వలా మాతియ లిమా మనాత వలా యన్ ఫఉ జల్ జద్ది మిన్కల్ జద్దు." - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులు ఎవరూ లేరు. ఆయన ఒకే ఒక్కడు. ఆయనకు సాటి ఎవ్వరూ లేరు, సర్వాధికారాలు ఆయనవే, సర్వస్తోత్రాలు ఆయనవే. ఆయనకు సమస్త విషయాలన్నిటిపై అధికారం ఉంది. ఓ అల్లాహ్! నీవు ఇచ్చే దాన్ని ఆపేవాడెవ్వడూ లేడు. ఇంకా ధనవంతునికీ అతని ధనం నీ శిక్ష నుండి రక్షించలేదు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 963

963. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివిన తర్వాత, బిగ్గరగా ఈ దుఆను చదివేవారు. "లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహు ల్లాషరీక లహు లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్. లా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లాబిల్లాహి, లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వలా నాబుదు ఇల్లా ఇయ్యాహు లహున్నేమతు వలహుల్ ఫజ్లులు, వలహుస్సనా ఉల్ హసను, లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు ముఖ్ లిసీన లహుద్దీన వలై కరిహల్ కాఫిరూన్." - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు, ఆయన ఒకే ఒక్కడు, ఆయనకు ఎవరూ సాటి లేరు, ఆయనే యజమాని, సర్వస్తోత్రాలూ ఆయనవే. ఆయనే ప్రతీది చేయగల సమర్థుడు. పాపాల నుండి దూరంగా ఉండే శక్తి కేవలం అల్లాహ్

సహాయం ద్వారానే లభిస్తుంది. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. మేము ఆయన్నే ఆరాధిస్తున్నాము. అనుగ్రహాలు, దయా, స్తోత్రాలు అన్నీ ఆయనవే. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. మేము ఆయన్నే ఆరాధిస్తున్నాము. అవిశ్వాసులు ఎలా భావించినా సరే.' (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 964

964. సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన కుమారులకు ఈ వచనాలు నేర్పేవారు. 'ఇంకా ప్రవక్త ﷺ నమాజు తరువాత ఈ దుఆ ను చదివి ఈ చెడుల నుండి శరణు కోరేవారు,' అని అనేవారు. "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక మినల్ జుబ్బి, వ అఱజుబిక మినల్ బుఖ్లి, వ అఱజుబిక మిన్ అర్జలిల్ ఉమ్రి, వ అఱజుబిక మిన్ ఫిత్తుతిద్దునియా వ అజాబిల్ ఖబ్రి." - 'ఓ అల్లాహ్! నేను అద్దైర్యం నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా నేను పిసినారితనం నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా నీచ వృద్ధాప్యం నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా ప్రాపంచిక కల్లోలాల నుండి, సమాధి శిక్ష నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 965

965. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: పేద ముహాజిరీన్లు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, "ధనవంతులు ఉన్నత స్థానాలు, స్వర్గ అనుగ్రహాలు పొందారు," అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "అదెలా," అని అన్నారు. దానికి వారు, "మేము నమాజు చదివినట్టే వారూ నమాజు చదువుతారు. మేము ఉపవాసం ఉన్నట్టే వారూ ఉపవాసం ఉంటారు. కాని వారు ధనవంతులు కావటం వల్ల దానధర్మాలు చేస్తారు. జకాత్ చెల్లిస్తారు. కాని మేము పేదరికం వల్ల దానధర్మాలు చేయలేం. వాళ్ళు బానిసలను విడుదల చేస్తారు. మేము చేయలేము," అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "నేను మీకు ఎలాంటి విషయం తెలుపుతానంటే, ఒకవేళ మీరు ఆచరించసాగితే, వారికంటే ముందు అయిపోతారు. మీరు మీ పూర్వీకులను, మీ

తర్వాత వచ్చే వారిని అధిగమిస్తారు. మీకంటే ఉన్నతులు ఎవరూ ఉండరు. అయితే మీలా ఆచరించినవారు తప్ప." దానికి వారు, "సరే, ఓ ప్రవక్తా! తెలుపండి,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త, "మీరు ప్రతి నమాజు తర్వాత 33 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్, 33 సార్లు అల్ హందులిల్లాహ్, 33 సార్లు అల్లాహు అక్బర్, అని పలకండి," అని హితబోధ చేశారు. ఆ పేద ముహాజిర్లు మళ్ళీ ప్రవక్త వద్దకు వచ్చి, "ఓ ప్రవక్తా! ఆ సోదర ధనవంతులు మీరు మాకు నేర్పిన దుఆ విని, వారు కూడా దాన్ని చదవసాగారు. మరి వాళ్ళు మేము సమానం అయిపోయాము. దానధర్మాల వల్ల వాళ్ళు మమ్మల్ని అధిగమించారు." అది విని ప్రవక్త, "ఇది అల్లాహ్ దయ, తాను కోరిన వారికి ప్రసాదిస్తాడు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం) బుఖారీ కొన్ని ఉల్లేఖనాల్లో 33 సార్లుకు బదులు 10 సార్లు అని ఉంది.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 966

966. కాబ్ బిన్ ఉబ్ర రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ప్రవచనం: 'ఈ కొన్ని వచనాలు ఉన్నాయి, వీటిని నమాజు తర్వాత పలికిన వారికి పుణ్యమే పుణ్యం లభిస్తుంది. ఏమాత్రం నిరాశ కలుగదు. "33 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్, 33 సార్లు అల్ హందులిల్లాహ్, 34 సార్లు అల్లాహు అక్బర్." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 967

967. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ప్రవచనం: 'ప్రతి విధి నమాజుల తర్వాత: "33 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్, 33 సార్లు అల్ హందులిల్లాహ్, 33 సార్లు అల్లాహు అక్బర్, ఒకసారి: 'లా ఇలాహ ఇల్లాహ్ వహ్ దహు లా షరీక లహు, లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హందు, వహువ అలా కుల్లీ షైఇన్ ఖదీర్," పఠించిన వ్యక్తి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. ఒకవేళ సముద్రంపై నురుగుకు సమానంగా ఉన్నా సరే.' (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిరిగిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 968

968. అబూ ఉమామ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ ప్రవక్తా! ఏ సమయంలో దుఆ తప్పకుండా స్వీకరించబడుతుంది,' అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'రాత్రి మధ్య భాగంలో, రాత్రి చివరి భాగానికి ముందు ఇంకా విధి నమాజుల తర్వాత,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. (తిరిగిజి)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి, బైహఖి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 969

969. ఉఖ్బా బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రతి విధి నమాజుల తర్వాత ముఅవ్విజాత్ లను పఠించమని ఆదేశించారు. అంటే సూరా ఫలఖ్ (113), సూరా నాస్ (114). (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి, బైహఖి)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 970

970. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'ఫజర్ నమాజు నుండి సూర్యోదయం అయ్యేవరకు దైవ స్మరణలో ఉన్న వారితో కలసి కూర్చోవటం, నాలుగు ఇస్కాయీలీ బానిసలను విడుదల చేయటం కంటే శ్రేష్ఠమైనది. అదే విధంగా అసర్ నమాజు నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు దైవస్మరణలో ఉన్న వారితో కలసి కూర్చోవటం, నాలుగు అరబీ, ఇస్కాయీలీ బానిసలను విడుదల చేయటం కంటే శ్రేష్ఠమైనది. (అబూ దావూద్)

తిర్కిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 971

971. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఫజర్ నమాజును సామూహికంగా ఆచరించి, సూర్యోదయం అయ్యే వరకు కూర్చోని అల్లాహ్ స్మరణ చేసి, సూర్యోదయం తర్వాత రెండు రకాతులు (ఇప్రాఖ్) చదివితే, హజ్ మరియు ఉమ్రాల పుణ్యం పరిపూర్ణంగా లభిస్తుంది." (తిర్కిజి)

మూడవ విభాగం

అహ్మద్, నసాయి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు తర్వాత దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 973

973. ఖైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మిమ్మల్ని ప్రతి విధి నమాజు తర్వాత 33 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్, 33 సార్లు అల్ హందులిల్లాహ్, 34 సార్లు అల్లాహు అక్బర్ పలకాలని ఆదేశించడం జరిగింది. మేము ఇలాగే చేసేవాళ్ళం. ఒక అన్నారీ కలలో ఇలా చూశాడు, 'ఒక వ్యక్తి అతన్ని ప్రవక్త ﷺ మిమ్మల్ని నమాజు తర్వాత ఈ విధంగా తస్మీహ్ చదవమన్నారా?' అని అడిగాడు. అన్నారీ అవునని సమాధానం ఇచ్చాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'నువ్వు 33 సార్లకు బదులు, 25 సార్లు పఠించి, దీనికి తోడు 'లా ఇలాహ ఇల్లాహ్' ను 25 సార్లు కూడా

చదవటాన్ని చేర్చుకో,' అని అన్నాడు. ఉదయం ఆ అన్నారీ ప్రవక్త వద్దకు వచ్చి, తన కల గురించి విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త 'నువ్వు దీన్ని ఆచరించు,' అని అన్నారు.

(అహ్మద్, నసాయి, దార్))

19. నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 978

978. ముఆవియా బిన్ హకం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త తో కలసి నేను నమాజు చదువుతున్నాను. అకస్మాత్తుగా ఒక వ్యక్తికి తుమ్ము వచ్చింది. నేనతని తుమ్ముకు సమాధానంగా 'యర్ హముకల్లాప్' అని అన్నాను. అది విని ప్రజలు నా వైపు సూటిగా చూడసాగారు. అప్పుడు నేను, 'మీ పాడు గాను, మీరు నా వైపు ఎందుకు సూటిగా చూస్తున్నారు,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రజలు తమ చేతులతో తమ తొడలపై కొట్టసాగారు. అది విని నేను మౌనంగా ఉండిపోయాను. ప్రవక్త నమాజు ముగించారు. నా తల్లిదండ్రులు ప్రవక్త కోసం త్యాగం కాను. నేను ప్రవక్త కు ముందు గాని, తర్వాత గాని అతనికంటే ఉత్తమ బోధకుడిని చూడలేదు. అల్లాహ్ సాక్షి! ఆ పొరపాటుపై ప్రవక్త నన్ను చీవాట్లు పెట్టలేదు, తిట్టలేదు, కొట్టలేదు, అసహ్యించుకోలేదు. కేవలం ఇది నమాజు, ఇందులో ప్రజలతో మాట్లాడినట్లు మాట్లాడ కూడదు. ఈ నమాజులో తస్బీహ్, తక్బీర్, కుర్ఆన్ పఠణం చేయాలి,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, "ఓ ప్రవక్తా! నేను కొత్త ముస్లింను. నేను అజ్ఞాన కాలానికి చెందిన వాడిని. ఇస్లామీయ నియమ నిబంధనలు నాకు తెలియవు. అల్లాహ్ ఇప్పుడు మాకు ఇస్లాం ధర్మం ప్రసాదించాడు. మేము ఇస్లాం స్వీకరించాము. నేను కొన్ని ప్రశ్నలు అడుగుతాను. తమరు సరిగ్గా సమాధానం ఇవ్వండి," అని అన్నాను. '1. మాలో కొందరు జ్యోతిష్కుల వద్దకు వెళుతూ ఉంటారు. వారిని అగోచర విషయాలు అడుగుతూ ఉంటారు,' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త, 'మీరు ఆ జ్యోతిష్కుల వద్దకు వెళ్ళకండి, వారి మాటలనూ నమ్మకండి.' '2. మళ్ళీ నేను కొందరు పక్షులను ఎగురవేస్తారు. అంటే శుభాలను అన్వేషిస్తారు,' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త, 'శుభాశుభాలను భావించటం సరి కాదు. చేయాలనుకున్నది చేయండి. లాభనష్టాలు అల్లాహ్ చేతుల్లో ఉన్నాయి,' అని అన్నారు. '3.

ఇంకా మాలో కొందరు గీతలు గీసి లాటరీ తీస్తారు,' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రవక్తల్లో ఒకరు గీత గీసి తెలిపేవారు. ఎవరి గీత అతని గీతకు సమానంగా ఉంటే అలా జరిగేది. కాని ఇప్పుడు ఆ గీతల గురించి ఎవరికీ తెలియదు. అందువల్ల ఇప్పుడు గీతలు గీయడం సరికాదు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 979

979. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదువుతున్నప్పుడు మేము సలామ్ చేస్తే ప్రవక్త ﷺ ప్రతి సలామ్ చేసేవారు. కాని మేము హిజ్రత్ చేసి హబ్షాలోని నజ్జాషీ చక్రవర్తి వద్దకు వెళ్ళి, అక్కడి నుండి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత నమాజులో ఉన్న ప్రవక్త ﷺ కు సలామ్ చేస్తే, మా సలాముకు ప్రతి సలామ్ చేయలేదు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ను తమరు నమాజులో ప్రతి సలామ్ చేసేవారు, కాని ఇప్పుడు తమరు సమాధానం ఇవ్వలేదు' అని విన్నవించుకున్నాము. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇప్పుడు నమాజులో మాట్లాడటం నిషిద్ధం. దాని వల్ల నమాజుకు అంతరాయం కలుగుతుంది. అందువల్లే మీ సలాముకు సమాధానం ఇవ్వలేదు,' అని అన్నారు. కనుక మొదటి ఆదేశాన్ని రెండవ ఆదేశం రద్దు చేసింది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 980

980. ముఐఖీబ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులో నమాజు స్థలంలో మట్టి సరి చేసే ఒక వ్యక్తి గురించి మాట్లాడుతూ, 'ఒకసారి మట్టి సరి చేయవచ్చు, లేదా కంకర రాళ్ళు తొలగించవచ్చు, నమాజు చదవడానికి నేల సరిచేయవచ్చు, కాని అనేక సార్లు కాదు' అని హితబోధ చేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 981

981. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులో నడుముపై చేయి పెట్టటాన్ని వారించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 982

982. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను నేను, 'నమాజులో అటూ ఇటూ చూడవచ్చా?' అని అడిగాను. ఇది దోచుకోవటం అవుతుంది. షైతాన్ మనిషిని నమాజు నుండి దోచుకుంటాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 983

983. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'ప్రజలు నమాజులో దుఆ చేసినప్పుడు ఆకాశం వైపు చూడకూడదు. లేకపోతే వారి కళ్ళు లాక్కోబడతాయి. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 984

984. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇమామత్ చేస్తున్నప్పుడు ఆయన మనవరాలు ఉమామహ్ బింతె అబిల్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్హా భుజంపై కూర్చోవటం నేను చూశాను. ప్రవక్త ﷺ రుకూ చేసినపుడు ఉమామహ్ ను దించేవారు. సజ్దా చేసి నిలబడినపుడు మళ్ళీ ఎత్తుకొని భుజంపై కూర్చో బెట్టు కునేవారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 985

985. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'నమాజులో ఎవరికైనా ఆవులింత వస్తే, సాధ్యమైనంత వరకు దాన్ని ఆపే ప్రయత్నం చేయాలి. ఎందుకంటే పైతాన్ నోటిలోకి దూరి పోతాడు.' **(ముస్లిం)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 986

986. బుఖారీలో అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం ఇలా ఉంది, 'ఎవరికైనా నమాజులో ఆవులింత వస్తే, సాధ్యమైనంతవరకు ఆపాలి. 'హా' అని అనకూడదు. ఎందుకంటే ఆవులింత పైతాన్ వల్ల వస్తుంది. పైతాన్ దాని వల్ల నవ్వుతాడు. **(బుఖారీ)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 987

987. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'జిన్నుల్లోని తల తిరిగిన ఒక జిన్ను నిన్నటి రాత్రి నా దగ్గరకు వచ్చాడు. నా నమాజుకు అంతరాయం కలిగించాలని. అల్లాహ్ నాకు వాడిపై ఆధిక్యత ప్రసాదించాడు. నేను వాడిని పట్టుకున్నాను. మస్జిద్ లో స్తంభాల్లో ఒక స్తంభానికి కట్టివేద్దామని అనుకున్నాను. కాని, సోదరుడు సులైమాన్ అలైహిస్సలాం దుఆ గుర్తుకు వచ్చింది. - "రబ్బి హబ్లీ ముల్కన్, లాయం బగీ లి అహదీన్ మిన్ బఅది." (సాద్, 38:35) - 'అందువల్ల ఆ తలబిరుసుతనం గల జిన్నును అవమానపరచి వదలి వేశాను.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 988

988. సహల్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజు స్థితిలో ఏదైనా సంఘటన జరిగితే, అంటే ఎవరైనా పిలిచినా, ఏదైనా అడిగినా, ఏదైనా మరచిపోయినా, అంటే ఖాయిదహ్ చేయటానికి బదులు నిలబడిపోతే, "సుబ్హానల్లాహ్" అని పలకాలి. ఒకవేళ స్త్రీలయితే, చేతితో చప్పుడు చేయాలి.

మరో హదీసులో పురుషులు సుబ్హానల్లాహ్ అని పలకాలని, స్త్రీలు చేతితో చప్పుడు చేయాలని ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 990

990. ఇంకా 'నమాజు అంటే కుర్ఆన్ పఠించటం, దైవస్మరణ చేయటం. మీరు నమాజులో ఉంటే మీ స్థితి ఇలాగే ఉండాలి,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 991

991. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను, 'ప్రవక్త ﷺ నమాజు స్థితిలో సలామ్ కు ప్రతి సలామ్ చేసేవారా?' అని అడిగాను. దానికి బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ నమాజులో ఉన్నప్పుడు ప్రజలు సలామ్ చేస్తే, చేతి సైగతో ప్రతి సలామ్ చేసేవారని సమాధానం ఇచ్చారు. (తిర్మిజి, నసాయి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 992

992. రిఫాఅహ్ బిన్ రాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వెనుక నేను నమాజు చదివాను. నమాజులో నాకు తుమ్ము వచ్చింది. నేను తుమ్మి, "అల్లందులిల్లాహి హందన్, కసీరన్, తయ్యిబన్, ముబారకన్ ఫీహ్, ముబారకన్ అలైహి, కమా యుహిబ్బు రబ్బునా వ యర్ దా." - 'పరిశుద్ధమైన, శుభకరమైన స్తోత్రాలు అల్లాహ్ కొరకే. ఆయన అభిలషించేవి, సంతోషించేవి.'

ప్రవక్త ﷺ నమాజు పూర్తయిన తర్వాత ముఖ్బదీల వైపు తిరిగి, 'నమాజులో ఇలా ఎవరన్నారు,' అని అడిగారు. ఎవరూ మాట్లాడలేదు. ప్రవక్త ﷺ మూడు సార్లు అడిగారు. ఎవరూ మాట్లాడలేదు. మూడవసారి అడిగిన తరువాత రిఫాఅ, 'ఓ ప్రవక్తా! నేనన్నాను,' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉందో ఆయన సాక్షి! 30 కంటే అధిక

దైవదూతలు ఈ వచనాల్ని తీసుకువెళ్ళడానికి, ఎవరు ముందు తీసుకొని వెళ్ళామని పోటీపడ్డారు,' అని అన్నారు. (తిరిగి, అబూ దావూద్, నసాయి)

తిరిగి, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 993

993. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'నమాజులో ఆవులింత పైతాన్ తరపు నుండి వస్తుంది. మీలో ఎవరికైనా నమాజులో ఆవులింత వస్తే, చేతిని నోటిపై పెట్టి సాధ్యమైనంత వరకు ఆపే ప్రయత్నం చేయాలి.' (తిరిగి, ఇబ్నీ మాజహ్)

అహ్మద్, తిరిగి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 994

994. కాబ్ బిన్ ఉబ్ర రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'మీలో ఎవరైనా చక్కగా వుజూ చేసి, నమాజు చదివే ఉద్దేశ్యంతో మస్జిద్ వైపు నడచినపుడు వ్రేళ్ళ మధ్య వ్రేళ్ళు పెట్టి నడవరాదు. ఎందుకంటే అతడు నమాజులో ఉన్నాడు.' (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి, తిరిగి, దార్కీ)

తిరిగి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 998

998. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులో అప్పుడప్పుడూ, అత్యవసర పరిస్థితుల్లో కుడి, ఎడమ ప్రక్కలు చూచేవారు. కాని మెడను వీపు వైపు త్రిప్పేవారు కాదు. అంటే గుండె భాగం, మెడ త్రిప్పేవారు కారు. (తిర్మిజి, నసాయి)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1000

1000. ముతర్రిఫ్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అష్ఖీరి తన తండ్రి ద్వారా ఉల్లేఖనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్లాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదువుతున్నారు. ప్రవక్త ﷺ శరీరం నుండి కుండ ఉడికినట్లు శబ్దం వస్తూ ఉంది. అంటే ప్రవక్త ﷺ దైవభీతితో ఏడుస్తున్నారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "నేను ప్రవక్త ﷺ ను నమాజు చదువుతూ ఉండటం చూశాను. ప్రవక్త ﷺ లో నుండి ఏడుస్తున్నట్లు శబ్దం వస్తుంది. పిండి మరలో నుండి వచ్చినట్లు."

(అహ్మద్, నసాయి, అబూ దావూద్)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1004

1004. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తేలును, పామును నమాజులోనైనా చంపివేయండి." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1005

1005. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ప్రవక్త ﷺ తలుపులు మూసుకొని లోపల నఫిల్ నమాజు చదివేవారు. నేను బయట నుండి వచ్చి తెరవమంటే ప్రవక్త ﷺ తలుపు వద్దకు నడిచి వచ్చి తలుపు తెరచి మళ్ళీ నమాజు చదివే చోటుకు వెళ్ళిపోయేవారు. తలుపు భిట్టా వైపు ఉండేది. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1007

1007. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజులో వుజూ భంగమైతే తన ముక్కు పట్టుకొని వెళ్ళి వుజూ చేసి రావాలి." (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1009

1009. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు కోసం వెళ్ళారు. తక్బీర్ తహ్రీమ పలకటానికి ముందు, నేను ఆశుద్ధంగా ఉన్నానని గుర్తుకు వచ్చింది. ముఖ్ఖదీలకు మీరు ఇలాగే ఉండండని సైగ చేసి బయటకు వెళ్ళారు. స్నానం చేసి తిరిగి వచ్చారు. అప్పుడు తల నుండి నీళ్ళు కారుతున్నాయి. ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివించారు. నమాజు తర్వాత, "అప్పుడు నేను ఆశుద్ధంగా ఉన్నాను. స్నానం చేయటం మరచిపోయాను. తక్బీర్ తహ్రీమ సమయంలో నాకు గుర్తుకు వచ్చింది. స్నానం చేయటానికి వెళ్ళాను," అని అన్నారు. (అహ్మద్)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1011

1011. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో కలిసి నేను "జుహర్ నమాజు చదివేవాడిని. ఒక పిడికెడు కంకర రాళ్ళు చేత్తో తీసుకునే వాడిని. అవి చల్లబడితే, సజ్దా చేసే చోట వాటిని ఉంచి సజ్దా చేసేవాడిని." (అబూ దావూద్, నసాయి)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1012

1012. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదవడానికి నిలబడ్డారు. నమాజు చదివించడం ప్రారంభించారు. నమాజు స్థితిలోనే ప్రవక్త ﷺ ఇలా పలకడం విన్నాను, "అఱాజు బిల్లాహి మిన్ క," - 'నేను నీ నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరుతున్నాను.' ఆ తరువాత, "అల్ అనుక బి లఅన తిల్లాహి" - 'నిన్ను అల్లాహ్ శాపం ద్వారా శపిస్తున్నాను.' ఇలా మూడు సార్లు అన్నారు. ఆ తరువాత తన చేతిని ముందుకు చాచారు. అంటే ఏదో వస్తువును పట్టుకోవటానికి ప్రయత్నించినట్లు. నమాజు ముగించిన తరువాత, మేము, 'ఓ ప్రవక్తా! ఈ రోజు నమాజులో ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ విననటువంటి విషయాన్ని విన్నాము. ఇంకా చేయి చాచి ఏదో అందుకుంటున్నట్లు చూశాము,' అని విన్నవించుకున్నాము. అప్పుడు ప్రవక్త నేను నమాజుకు నిలబడినప్పుడు అల్లాహ్ శత్రువు అగ్ని కణాన్ని తీసుకొని నా ముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. నా ముఖం మీద విసరబోయాడు. దాన్నుంచి రక్షించుకోవటానికి మూడుసార్లు "అఱాజు బిల్లాహి" మరియు "అల్ అనుక బి లఅన తిల్లాహి" అని పలికాను. కాని వెనక్కి తగ్గలేదు. అప్పుడు నేను వాడిని పట్టుకుందామని, పట్టుకొని స్తంభానికి కట్టివేద్దామని అనుకున్నాను. అల్లాహ్ సాక్షి! సులైమాన్ అలైహిస్సలాం దుఆ ను గౌరవించకుంటే, వాడిని కట్టివేసే వాడిని. ఉదయం వరకు బంధించబడి ఉండేవాడు. మదీనా పిల్లలు వాడితో ఆడుకునేవారు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

మువత్తా ఇమాం మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో సమ్మత, అసమ్మత విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1013

1013. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నమాజు చదువుతున్న ఒక వ్యక్తి ప్రక్క నుండి వెళ్ళడం జరిగింది. అబ్దుల్లాహ్ అతనికి సలామ్ చేసారు. నమాజ్ స్థితిలో ఆ వ్యక్తి సలామ్ కు ప్రతి సలామ్ చేసాడు. అది విన్న అబ్దుల్లాహ్ తిరిగి వచ్చి, 'నమాజు స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తి సలామ్ చేస్తే, అతడు నోటితో సలామ్ చేయకూడదు, చేతి సైగతో సలామ్ చేయాలి,' అని అన్నారు. (మువత్తా ఇమాం మాలిక్)

20. నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1014

1014. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా నమాజుకు నిలబడినప్పుడు, షైతాన్ నమాజులో అనుమానానికి గురి చేస్తాడు. దాని వల్ల ఎన్ని రకాతులు చదివింది మరచిపోతాడు. మీలో ఎవరికైనా ఇలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడితే, కూర్చోని రెండు సజ్జాలు చేసుకోవాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం, మువత్తా ఇమాం మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1015

1015. అతా బిన్ యసార్ మరియు అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరికైనా నమాజులో అనుమానం వచ్చి, ఎన్ని రకాతులు చదివానో అనేది తెలియకపోతే, అంటే మూడు రకాతులు లేదా నాలుగు రకాతులు, అనుమానాన్ని దూరం చేసి ఒక నిర్ధారణకు రావాలి. 3 లేదా నాలుగుతో అయితే మూడును నిర్ధారించుకోవాలి. దానిపై ఒక రకాతు చదివి అత్తహియ్యాత్, దరూద్ చదివి సలామ్ పలకటానికి ముందు రెండు సజ్జా సహాలు చేయాలి. ఒకవేళ 5 రకాతులు చదివి ఉంటే, ఈ రెండు సజ్జాలు దాన్ని 6 చేసి వేస్తాయి. 4 ఫర్జ్, 2 నఫిల్ అయిపోతాయి. ఒకవేళ 4 రకాతులు చదివి ఉంటే, ఈ రెండు సజ్జాలు ఖైతాన్ ను అవమానానికి గురిచేస్తాయి. (ముస్లిం, మువత్తా ఇమాం మాలిక్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1016

1016. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ "జుహర్ నమాజులో మరచి 5 రకాతులు చదివించారు. అనంతరం నమాజులో మార్పు వచ్చిందా అని విన్నవించుకోవటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అసలు విషయం ఏమిటి?' అని అడిగారు. దానికి అనుచరులు, 'తమరు 5 రకాతులు చదివించారు,' అని అన్నారు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ సలామ్ తర్వాత రెండు సజ్జాలు చేశారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నేనూ మీలాంటి మానవుడినే, మీలా నేనూ మరచిపోతాను. నేను మరచిపోయినప్పుడు, మీరు నన్ను గుర్తు చేయాలి. మీలో ఎవరికైనా నమాజులో అనుమానం వస్తే, ఒక నిర్ధారణకు రావాలి. అంటే 1 లేదా 2 లో అయితే, 1 ని నిర్ధారించుకొని, నమాజును పూర్తి చేసి, ఆ తరువాత రెండు సజ్జాలు చేయాలి,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1017

1017. ఇబ్నె సిరీస్, అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "జుహర్ లేదా అసర్ నమాజును చదివించారు. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు నమాజుపేరు పేర్కొన్నారు. కాని నేను మరచిపోయాను. ప్రవక్త ﷺ ఆ 4 రకాతుల నమాజును రెండు రకాతులు మాత్రమే చదివించి సలామ్ పలికారు. ముసల్లా నుండి లేచి మస్జిద్ ప్రాంగణంలోకి వెళ్ళారు. అక్కడున్న కట్టె వద్ద నిలబడ్డారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ కోపంగా ఉన్నారని అనిపించింది. ఒక చేతి వ్రేళ్ళను మరో చేతిలో వేసి, ఎడమ చేతి వెనుక భాగం పై కుడి బుగ్గ పెట్టి ఉన్నారు. నమాజు తర్వాత త్వరగా వెళ్ళదలచుకున్నవారు త్వరగా బయటకు వెళ్ళి, నమాజు తగ్గించబడింది, అంటే 4 కు బదులు 2 రకాతులు అయిపోయింది. ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ 2 రకాతులే చదివించారు,' అని అనసాగారు. వారిద్దరూ మాట్లాడటానికి భయపడ్డారు. ప్రవక్త ﷺ అనుచరుల్లో పొడవైన చేతులు గల ఒక వ్యక్తి ఉండేవాడు. అతన్ని, "జుల్ యదైన్" అని పిలిచేవారు. అతడు ధైర్యం చేసి, 'ఓ ప్రవక్తా! ఈ రోజు తమరు మరచిపోయారా లేక నమాజు తగ్గించబడిందా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ నేను మరచిపోలేదు, నమాజు తగ్గించబడలేదు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ తన అనుచరులను, 'ఇది నిజమా?' అని అడిగారు. దానికి అనుచరులు, అవునని అన్నారు. అనంతరం మరచిపోయిన రెండు రకాతులు చదివించారు. ఆ తరువాత అల్లాహు అక్బర్ అని పలికి సజ్దా చేశారు. సాధారణం కంటే కొంచెం దీర్ఘంగా చేశారు. సజ్దా నుండి లేచి మళ్ళీ సజ్దా చేసి అల్లాహు అక్బర్ అని పలికి లేచారు,' అని అన్నారు. ప్రజలు ఇబ్నె సిరీస్ ను 'ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ సలామ్ పలికారా?' అని అడిగారు. దానికి ఇబ్నె సిరీస్, 'ప్రవక్త ﷺ సలామ్ పలికారని ఇమాన్ బిన్ హుసైన్ నాకు తెలిపారని' అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ఇంకా బుఖారీ ఒక ఉల్లేఖనంలో ఈ పదాలు ఉన్నాయి. "లమ్ అన్న వలా తుఖ్సర్" కు బదులు "కుల్లు జాలిక లమ్ యకున్" అని ఉంది. అంటే ఇందులో ఎటువంటి మార్పు జరగలేదు. అంటే, 'నేను మరువలేదు లేదా నమాజు తగ్గలేదు,' అని అన్నారు. అప్పుడు జుల్ యదైన్, 'ఓ ప్రవక్తా! ఇందులో ఏదో ఒకటి జరిగింది. తమరు మరచిపోయారు లేదా నమాజు తగ్గించబడింది,' అని అన్నాడు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1018

1018. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ బుహైనహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రజలకు "జుహర్ నమాజు చదివించారు. మొదటి రెండు రకాతుల తర్వాత నిలబడిపోయారు. అంటే ఖాయిదాలో కూర్చోకుండా నిలబడ్డారు. అనుచరులు కూడా నిలబడ్డారు. చివరికి నమాజ్ పూర్తయి సలామ్ పలికే సమయం వచ్చి ప్రజలు సలామ్ పలకడానికి ఎదురు చూస్తున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ కు ఖాయిదా ఊలాలో కూర్చోలేదని గుర్తుకు వచ్చింది. కూర్చోని 'అల్లాహు అక్కర్' అని పలికి రెండు సజ్గాలు చేసి సలామ్ పలికారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1020

1020. ముగీరా బిన్ షుఅబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇమాము మొదటి రెండు రకాతుల తర్వాత ఖాయిదా చేయకుండా నిలబడినప్పుడు, ఒకవేళ నిలబడటానికి ముందు గుర్తుకు వచ్చి, మళ్ళీ కూర్చుండి ఖాయిదా చేసి నమాజు ముగించాలి. ఒకవేళ నిలబడిపోతే కూర్చోకుండా మిగిలిన రెండు రకాతులు పూర్తి చేసి, అత్తహియ్యాత్, దరూద్ చదివి సజ్గా సహూ చేసి సలామ్ పలికి నమాజు ముగించాలి. (అబూ దావూద్, ఇబ్నీ మాజహ్)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1021

1021. ఇమ్రాన్ బిన్ హుసైన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరచిపోయి అసర్ లో మూడు రకాతులు చదివించి సలామ్ పలికారు. అనంతరం ఇంటికి వెళ్ళిపోయారు. ఖీర్ బాఖ్ అనే వ్యక్తి నిలబడి, 'ఓ ప్రవక్తా! తమరు ఈ రోజు 3 రకాతులు చదివించారు,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ ఆగ్రహంతో దుప్పటి ఈడ్చుకుంటూ బయటకు వెళ్ళారు. అనుచరుల

వద్దకు వచ్చి, 'ఇతను చెప్పింది నిజమా?' అని పలికారు. దానికి వారు, 'అవునని,' అన్నారు. అది విన్న తరువాత ప్రవక్త ﷺ, ఒక రకాత్ చదివించి రెండు సహూ సజ్ఘాలు చేసి సలామ్ పలికారు. (ముస్లిం)

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో మరుపు, పొరపాటు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1022

1022. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను. "ఒకవేళ ఎవరైనా నమాజులో, నమాజు తక్కువ చదివానని అనుమానానికి గురైతే, అనుమానం పోయిన విధంగా అధికంగా చదవాలి." (అహ్మద్)

21. కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్ఘా

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్ఘా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1023

1023. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సూరా నజ్మ్ (53) లో సజ్ఘా తిలావత్ చేశారు. ఆయనతో పాటు ముస్లిములు, అవిశ్వాసులు, జిన్నులు, మానవులు అందరూ సజ్ఘా చేశారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్జా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1024

1024. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మేము సూరా, ఇజస్సమాఉన్ షఖ్ఖిత్ (84) మరియు ఇఖ్ బిస్మి రబ్బిక్ (96) లలో ప్రవక్త ﷺ తో కలసి సజ్జా చేశాము. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్జా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1025

1025. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సజ్జా వాక్యం పఠించినప్పుడు మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉంటే, ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేస్తే, మేము కూడా ప్రవక్త ﷺ తో పాటు సజ్జా చేస్తాము. ఎంత జనసమూహం ఉంటుందంటే, సజ్జా చేయటానికి చోటే లభించదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్జా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1026

1026. జైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముందు నేను సూరా నజ్మ్ (53) లోని ఆయతు చదివాను. కాని ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేయలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్జా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1027

1027. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సూరా సాద్ (38) లోని సజ్జా తప్పనిసరి సజ్జా కాదు. అయితే నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఈ సూరాలో సజ్జా తిలావత్ చేస్తూ ఉండగా చూశాను.

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్జా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1028

1028. ముజాహిద్ కథనం: నేను ఇబ్నె అబ్బాస్ ను, 'సూరా సాద్ (38)లో సజ్జా చేయవచ్చా?' అని అడిగితే, 'అబ్బాస్ ఈ ఆయతు చదివారు. 'వమిన్ జుర్రియ్యతిహీ దావూద వ సులైమాన్' నుండి 'ఫబిహు దాహు ముఖ్ తదిహ్' పఠించిన తర్వాత, మీ ప్రవక్త ﷺ ఎలాంటి వారంటే, ఇతర ప్రవక్తలను అనుసరించమని అతన్ని ఆదేశించడం జరిగింది. **(బుఖారీ)**

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్జా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1030

1030. ఉఖ్బా బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, ఓ ప్రవక్తా! సూరా హజ్జ్ (22)కు 2 సజ్జాల వల్ల ప్రాముఖ్యత ఇవ్వబడిందా అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, ఆ రెండు సజ్జాలు చేయనివాడు, ఆ ఆయతులను కూడా చదవరాదు' అని అన్నారు. **(అబూ దావూద్, తిర్మిజి)**

ఇది ప్రామాణికమైన హదీసు కాదని తిర్మిజి పేర్కొన్నారు.

అబూ దావూద్, నసాయి, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్ఞా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1035

1035. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి సజ్ఞా తిలావత్ లో ఈ దుఆ పఠించేవారు. "సజద వజ్ హియ లిల్లజీ ఖలఖహు వ షఖ్ఖ సమ్ అహు వ బసరహు బిహాలి హీ వ ఖువ్వతిహీ" - 'నా ముఖం తనను తన శక్తియుక్తుల ద్వారా సృష్టించిన మరియు దాని చెవులను సృష్టించిన మరియు దాని కళ్ళను సృష్టించిన ప్రభువుకు సజ్ఞా చేసింది.' (అబూ దావూద్, నసాయి, తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్ఞా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1037

1037. ఇబ్నీ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సూరా నజ్మ్ (53) పఠించారు. అందులో సజ్ఞా చేశారు. ఆయనతో పాటు అక్కడున్నవారు అందరూ సజ్ఞా చేశారు. ఒక్క ఖురైషీ ముసలివాడు తప్ప. పిడికెడు కంకర రాళ్ళు తీసుకొని నుదురు వరకు ఎత్తి, 'ఇవే నాకు చాలు,' అని అన్నాడు. ఈ సంఘటన తర్వాత ఆ వ్యక్తి బద్ర్ యుద్ధంలో అవిశ్వాస స్థితిలో చంపబడ్డాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణపు సజ్ఞా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1038

1038. ఇబ్న్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సూరా సాద్ (38)లో సజ్జా చేశారు, ఇంకా దావూద్ అలైహిస్సలాం సూరా సాద్ లోని సజ్జా పశ్చాత్తాపం స్వీకరించబడినందు వల్ల కృతజ్ఞతగా చేశారని అన్నారు. (నసాయి)

22. నమాజు చేయకూడని వేళలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1039

1039. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'మీలో ఎవ్వరూ సూర్యోదయం అవుతున్నప్పుడు, సూర్యాస్తమయం అవుతున్నప్పుడు నమాజు చదవకండి.' మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, 'సూర్యుడు ఉదయించడం ప్రారంభించగానే నమాజు చదవడం మానివేయండి. సూర్యుడు ఉదయించి బల్లెమంత ఎత్తుకు రాగానే చదవ వచ్చును. అదే విధంగా సూర్యుడు అస్తమించటం ప్రారంభించగానే పూర్తిగా అస్తమించేవరకు నమాజు చదవటం వదలి వేయండి. రెండు సమయాల్లో ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా నమాజు చదవడానికి సిద్ధం కాకండి. ఎందుకంటే సూర్యుడు షైతాన్ రెండు కొమ్ముల మధ్య ఉదయిస్తాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1040

1040. ఉఖా బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ మూడు సమయాల్లో నమాజు చదవరాదని వారించేవారు. ఇంకా మృతులను సమాధులలో ఖననం చేయరాదని వారించేవారు: 1. సూర్యుడు ఉదయించినపుడు, కొంత ఎత్తుకు వచ్చే వరకు, 2. మిట్ట మధ్యాహ్నం, సూర్యుడు వాలే వరకు, 3. సూర్యుడు అస్తమించినపుడు, పూర్తిగా అస్తమించే వరకు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1041

1041. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఉదయం నమాజు తర్వాత సూర్యుడు కొంత ఎత్తుకు వచ్చే వరకు ఏ నమాజు లేదు. అదే విధంగా అసర్ నమాజు తర్వాత సూర్యుడు పూర్తిగా అస్తమించే వరకు ఏ నమాజు లేదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1042

1042. అబ్దు బిన్ అబస రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా వచ్చినపుడు నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి, నాకు నమాజు వేళలు బోధించండని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ నువ్వు ఉదయం నమాజు చదువు, ఆ తరువాత సూర్యుడు ఉదయించి కొంత ఎత్తుకు వచ్చేవరకు నమాజు చదవకు. ఎందుకంటే సూర్యుడు షైతాన్ రెండు కొమ్ముల మధ్య నుండి ఉదయిస్తాడు. ఆ సమయంలో అవిశ్వాసులు సూర్యునికి సాష్టాంగ ప్రణామం చేస్తారు. సూర్యుడు ఉదయించిన తర్వాత నమాజు చదువు, ఎందుకంటే నమాజు సమయంలో దైవదూతలు హాజరవుతారు. ఇంకా తీర్పుదినం నాడు నమాజు చదివిన వ్యక్తి గురించి సాక్ష్యం ఇస్తారు. అంటే సూర్యోదయం తరువాత నుండి మధ్యాహ్నం వరకు నమాజు చదివే సమయం. ఇందులో ఫర్జ్, నఫిల్ నమాజులు చదువుకోవచ్చును. మిట్ట మధ్యాహ్నం కాగానే నమాజు చదవకండి. ఎందుకంటే అప్పుడు నరకం మండించటం

జరుగుతుంది. సూర్యుడు వాలిన తర్వాత నమాజు చదవండి. ఎందుకంటే దైవదూతలు హాజరవుతారు. ఇంకా సాక్ష్యం ఇస్తారు. సూర్యుడు వాలిన తర్వాత నుండి అసర్ వరకు నమాజు చదవవచ్చును. అసర్ నమాజు చదివిన తర్వాత సూర్యుడు పూర్తిగా అస్తమించనంత వరకు నమాజు చదవకండి. ఎందుకంటే సూర్యుడు ఖైతాన్ కొమ్ముల మధ్య అస్తమిస్తాడు. అవిశ్వాసులు సూర్యునికి సాష్టాంగ ప్రణామం చేస్తారు,' అని బోధించారు.

అప్పుడు నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! వుజూ గురించి కూడా అంటే వుజూ ప్రాధాన్యత గురించి బోధించండి,' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "మీలో ఎవరైనా నీటితో వుజూ చేస్తూ, పుక్కిలిస్తే, ముక్కులో నీళ్ళు వేసి శుభ్రపరిస్తే, అతని నోటి నుండి, ముక్కు నుండి పాపాలు రాలిపోతాయి, క్షమించబడతాయి. ఆ తర్వాత అతను అల్లాహ్ ఆదేశించిన విధంగా ముఖం కడిగితే, ముఖం నుండి పాపాలన్నీ గడ్డం ద్వారా నీటితో పాటు రాలిపోతాయి. ఆ తరువాత రెండు చేతులను మోచేతులతో సహా కడిగితే, ఆ రెండు చేతుల పాపాలు వ్రేళ్ళ చివరల నుండి నీటితో పాటు రాలిపోతాయి. ఆ తరువాత తల మసహా చేస్తే, తల పాపాలు నీటితో పాటు తొలగిపోతాయి. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను చీలమండలతో సహా కడిగితే, కాళ్ళ పాపాలు వ్రేళ్ళ చివరల నుండి రాలిపోతాయి. ఆ తరువాత అతడు నిలబడి నమాజు చదువుతూ అల్లాహ్ ను స్తుతిస్తే, ఆయన గొప్పతనాన్ని కొనియాడితే, చిత్తశుద్ధితో నమాజు చదివితే, నమాజు పూర్తయిన తర్వాత తల్లి గర్భం నుండి జన్మించినట్లు, అంటే పాపాల నుండి పరిశుద్ధుడై పోతాడు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1043

1043. కురైబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు మరియు మిస్ వర్ బిన్ మభ్ రమహ్ మరియు అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అల్ అజ్ హర్ ముగ్గురూ కురైబ్ ను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా వద్దకు పంపారు. వెళ్ళి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కు మా సలామ్ చెప్పి, 'అసర్ తరువాత రెండు రకాతుల సున్నతుల గురించి అడిగి తెలుసుకో,' అని అన్నారు. నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా వద్దకు వెళ్ళాను. వారు చెప్పినట్టే నేను ఆమెకు చెప్పాను. దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా 'ఈ విషయాన్ని గురించి ఉమ్మె సలమహ్ ను అడుగు,' అని అన్నారు. నేను ఆమె వద్ద నుండి తిరిగి వచ్చి ముగ్గురికి జరిగింది చెప్పాను. వారు నన్ను ఉమ్మె సలమహ్ వద్దకు పంపారు. నేను ఆమెను అసర్ తరువాత రెండు రకాతులు సున్నత్ లను గురించి అడిగాను. దానికి ఆమె నేను ప్రవక్త ﷺ ఆ రెండు సున్నతులను చదవరాదని వారిస్తూ ఉండటం విన్నాను. కాని అసర్ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ను రెండు రకాతులు చదువుతుండగా చూశాను. ప్రవక్త ﷺ ఇంటికి వచ్చారు. నేను సేవకురాలిని

నీవు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్లి, 'ఓ ప్రవక్తా! అసర్ తరువాత రెండు రకాతులు చదవరాదని తమరు వారించారు. కాని తమరు అసర్ తరువాత రెండు రకాతులు చదవడం నేను చూశానని ఉమ్మె సలమహ్ అడుగుతున్నారని,' చెప్పమన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ అబూ ఉమయ్యాహ్ కూతురా! దానికి కారణం ఏమిటంటే, అబ్దుల్ ఖైస్ తెగకు చెందిన కొంతమంది నా దగ్గరకు వచ్చారు. వారి మాటల్లో ఉండి, 'జుహర్ తరువాత చదివే రెండు రకాతుల నమాజ్ చదివే అవకాశం లభించలేదు. వాటినే నేను అసర్ తరువాత ఆచరించాను.' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1044

1044. ముహమ్మద్ బిన్ ఇబ్రాహీం ఖైస్ బిన్ అమ్ ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని ఫజర్ నమాజు తర్వాత రెండు రకాతులు చదువుతుండగా చూశారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఉదయం నమాజు రెండు రకాతులే, మరి దాని తరువాత ఈ రెండు రకాతులు ఏమిటి,' అని అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి ఫర్స్ కు ముందు చదివే రెండు రకాతులు ఉండిపోయాయి. ఇప్పుడు ఫర్స్ నమాజ్ తర్వాత రెండు రకాతుల సున్నత్ చదువుతున్నాను,' అని సమాధానం ఇచ్చాడు. అది విని ప్రవక్త ﷺ మౌనం వహించారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1045

1045. జుబైర్ బిన్ ముత్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఓ అబ్దుమునాఫ్ కుమారులారా! మీరు ఎవరినీ ఈ గృహప్రదక్షిణ చేయటం పట్ల వారించకండి. ఇంకా రాత్రీ పగల్లో ఏ సమయంలోనూ ఇక్కడ నమాజు చదవటాన్ని వారించకండి. అంటే ఏ

సమయంలోనైనా బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేయవచ్చును. వారించే హక్కు ఎవరికీ లేదు. ఎప్పుడైనా అక్కడ నమాజు చదవవచ్చును. అసర్ తరువాత అయినా, ఫజర్ తరువాత అయినా, మధ్యాహ్నం అయినా, సూర్యోదయం అయినా, సూర్యాస్తమయం అయినా. (తిరిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

మాలిక్, అహ్మద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1048

1048. అబ్దుల్లాహ్ సునాబిహియ్యి రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సూర్యుడు ఉదయించినప్పుడు, దానితో పాటు షైతాన్ కొమ్ము కూడా ఉంటుంది. సూర్యుడు కొంత ఎత్తుకు వస్తే షైతాన్ తన కొమ్మును వేరు చేసుకుంటాడు. సరిగ్గా మిట్ట మధ్యాహ్నం షైతాన్ తన కొమ్మును దానితో కలిపివేస్తాడు. సూర్యుడు వాలితే షైతాన్ తన కొమ్ము దాని నుండి వేరుచేసుకుంటాడు. సూర్యాస్తమయం అయినపుడు షైతాన్ తన కొమ్మును దానితో కలుపుకుంటాడు. సూర్యాస్తమయం అయిపోయిన తరువాత వేరుచేసుకుంటాడు. ప్రవక్త ﷺ ఈ మూడు సమయాల్లో నమాజ్ చదవడాన్ని వారించారు. (మాలిక్, అహ్మద్, నసాయి)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1049

1049. అబూ బస్ రహ్ గుఫారీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముఖమ్మస్ ప్రాంతంలో మాకు అసర్ నమాజు చదివించారు. నమాజు ముగించిన తరువాత ఈ అసర్ నమాజును ఇతర అనుచర సమాజాల ముందు ప్రవేశ పెట్టబడింది. అంటే వారిపై కూడా విధించబడింది. కాని వారు దాన్ని వృధా చేశారు. సంరక్షించలేకపోయారు. అందువల్ల అసర్ నమాజును సంరక్షించేవారికి రెండింతలు పుణ్యం లభిస్తుంది. ఒకటి చదివినందుకు, మరొకటి సంరక్షించినందుకు. అసర్ తరువాత ఎటువంటి నఫిల్ నమాజు లేదు. షాహిద్ ప్రత్యక్షం అయ్యేవరకు, షాహిద్ అంటే నక్షత్రం, అంటే సూర్యాస్తమయం అయ్యేవరకు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజు చేయకూడని వేళలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1050

1050. ముఅవియా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మీరు నమాజు చదువుతున్నారు. కాని మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉండి ఉన్నాము. కాని ప్రవక్త ﷺ ను అసర్ తరువాత నమాజు చదువుతుండగా చూడలేదు. వాస్తవం ఏమిటంటే ప్రవక్త ﷺ అసర్ తర్వాత నమాజు చదవటాన్ని వారించారు. (బుఖారీ)

23. సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1052

1052. ఇబ్న్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సామూహికంగా చదివే నమాజుకు ఒంటరిగా చదివే నమాజు కంటే 27 రెట్లు పుణ్యం అధికంగా లభిస్తుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1053

1053. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉందో, ఆయన సాక్షి! కట్టెలను ఒక చోట ప్రోగు చేయమని ఆదేశించాలని, ఆ తరువాత నమాజు కోసం అజాన్ ఇవ్వమని ఆదేశించి, ప్రజలకు నమాజు చదివించమని ఒక వ్యక్తిని నియమించి, సామూహిక నమాజుకు రాని వారి ఇండ్లకు వెళ్ళి చూసి, వారి ఇండ్లకు నిప్పంటించాలని దృఢ సంకల్పం చేసుకున్నాను. ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉందో, ఆయన సాక్షి! ఒకవేళ వారికి మస్జిద్ లో బలిసిన మేక దుమ్ములు లేదా బలిసిన మేక కాలి డెక్కలు లభిస్తాయంటే ఇషా నమాజుకు కూడా వచ్చేస్తారు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1054

1054. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక అంధుడు (అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమ్మై మఖ్తూమ్) ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చాడు. 'ఓ ప్రవక్తా! నన్ను మస్జిద్ వరకు తెచ్చేవారెవరూ లేరు. నేను మస్జిద్ కు రాకుండా ఇంట్లో నమాజు చదువుకోవచ్చా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. ప్రవక్త ﷺ అనుమతించారు. అతడు తిరిగి వెళుతుండగా ప్రవక్త ﷺ అతన్ని పిలిపించి, 'నీకు అజాన్ వినిపిస్తుందా?' అని అడిగారు. దానికి అతడు, 'అవునని,' అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మరయితే నమాజు చదవడానికి మస్జిద్ కు రావలసిందే,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1055

1055. ఇబ్న్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: తీవ్రమైన వర్షం, చలి ఉన్న రాత్రి అజాన్ ఇచ్చి, అజాన్ మధ్యలో, "హయ్యాలస్సలా"కు బదులు చదువుకోండి అని పలికి, ప్రవక్త ﷺ ముఅజ్జిన్ ను తీవ్ర గాలి, వర్షం గల రాత్రి, "అలా సల్లూ ఫీ రిహాల్," అని పలకమని ఆదేశించేవారు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1056

1056. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరి ముందు అయినా రాత్రి భోజనం ఉంచబడి, ఇటు నమాజుకు ఇఖామత్ పలకబడితే ముందు నిదానంగా భోజనం చేయాలి, తొందరపడకూడదు. అవసరం పూర్తి చేసుకోవాలి. అందువల్లే ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ముందు రాత్రి భోజనం ఉంచబడి, ఇఖామత్ అయినా నమాజుకు వెళ్ళకుండా భోజనం చేసేవారు. అయితే ఇమాము శబ్దం వినబడుతూ ఉండేది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1057

1057. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "అన్నం ముందు ఉంటే నమాజు లేదు. అంటే ఆకలిగా ఉండి ముందు అన్నం ఉంటే నమాజు సమయం అయినా ముందు అన్నం తినాలి. ఆ తరువాత నమాజు చదవాలి. అదే విధంగా నమాజు అవుతున్నా మల మూత్ర అవసరం ఉంటే ముందు మలమూత్ర అవసరం తీర్చుకోవాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1058

1058. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజు ప్రారంభమైతే, అంటే నమాజు కోసం తక్బీర్ పలకబడితే, విధి నమాజు తప్ప మరే నమాజు లేదు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1059

1059. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరి భార్య అయినా మస్జిద్ లో నమాజు చదివేందుకు అనుమతి కోరితే వారికి అనుమతి ఇవ్వాలి, వారించకూడదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1060

1060. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు భార్య జైనబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మా స్త్రీలతో ఇలా అన్నారు, 'ఒకవేళ మీలో ఎవరైనా మస్జిద్ లో నమాజు చదవడానికి వస్తే, వారు సువాసన పులుముకొని రాకూడదు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1062

1062. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మీ స్త్రీలను మస్జిదులోకి వెళ్ళకుండా ఆపకండి. అయితే వారి ఇల్లే వారి కొరకు ఉత్తమం." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1063

1063. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "స్త్రీ తన ఇంటి వరండాలో నమాజు చదవడం కంటే ఇంటి హాలులో చదవటమే ఉత్తమం. అదే విధంగా ఇంటి హాలులో నమాజు చదవడం కంటే లోపలి గదిలో నమాజు చదవడం ఉత్తమం." (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1065

1065. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కామ వాంఛతో పరాయి స్త్రీ లేదా పరాయి పురుషుడిని చూసే కన్ను వ్యభిచారం చేసే కన్నె. సువాసన పులుముకొని పురుషుల సమీపం నుండి వెళ్ళే స్త్రీ కూడా వ్యభిచారియే." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1066

1066. ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక రోజు ఫజర్ నమాజు మాకు చదివించారు. సలామ్ పలికి ముగించిన తర్వాత, 'ఫలానా వ్యక్తి ఉన్నాడా?' అని అన్నారు. ప్రజలు, 'లేడని,' అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఈ రెండు నమాజులు అంటే ఫజర్ మరియు ఇషా కపటాచారులపై నమాజులన్నిటికంటే భారంగా ఉంటాయి. కాని వారు ఈ నమాజులకు గల ప్రతిఫలం ఎంత ఉందో తెలుసుకుంటే, మోకాళ్ళపై నడిచివస్తారు. ఇంకా నమాజులోని మొదటి పంక్తి దైవదూతల మొదటి పంక్తితో సమానం. ఒకవేళ మొదటి పంక్తి విశిష్ట ప్రజలకు తెలిస్తే పరిగెత్తుకుంటూ వస్తారు. ఒంటరి వ్యక్తి నమాజు చదవడం కంటే ఇద్దరు వ్యక్తులు కలిసి చదవడం మేలు. ఒక వ్యక్తితో కలిసి నమాజు చదవడం కంటే ముగ్గురు వ్యక్తులు కలిసి నమాజు చదవడం మేలు. వ్యక్తులు ఎంత అధికంగా ఉంటే, అంతే అల్లాహ్ కు ప్రీతికరం," అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1067

1067. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఏ ఊరిలో లేదా ఏ పట్టణంలో అయినా ముగ్గురు వ్యక్తులు ఉండి, సామూహికంగా నమాజు ఆచరించకపోతే, వారి పై షైతాన్ అధిగమిస్తాడు. అందువల్ల మీరు సామూహికంగా ఉండండి, సామూహికంగా నమాజు చదవండి. ఎందుకంటే ఒంటరిగా ఉన్న మేక, గొర్రెను తోడేలు తినేస్తుంది." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్మిజి, మాలిక్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1069

1069. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అర్ ఖమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "సామూహిక నమాజు ప్రారంభమైనపుడు, మీకు మలమూత్ర విసర్జన అవసరం వస్తే, ముందు మలమూత్ర విసర్జన అవసరాన్ని తీర్చుకోండి. ఆ తరువాత నమాజు చదవండి. సామూహిక నమాజు దొరికితే సరే, లేదా సామూహిక పుణ్యం లభిస్తుంది." (తిర్మిజి, మాలిక్, అబూ దావూద్, నసాయి)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1072

1072. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము సామూహిక నమాజుకు వెనుక ఉండిపోయే వారెవరినీ చూడలేదు. అయితే కపటాచారి అని తెలిసినవారు తప్ప. లేదా వ్యాధితో ఉన్నవారు. ఇద్దరు వ్యక్తుల సహాయంతో రాగలిగే వ్యక్తి మస్జిద్ వరకు రాగలిగే వాడైతే నమాజు చదవడానికి వస్తాడు. ప్రవక్త ﷺ రుజుమార్గ పద్ధతిని నేర్పారు. రుజుమార్గ పద్ధతుల్లో ఒకటి అజాన్ అయిన మస్జిద్ లో నమాజ్ చదవటం. మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ముస్లింగా అల్లాహ్ ను కలవగోరే వారు అజాన్ పలికే చోట ఐదు నమాజులను పరిరక్షించాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ మీ ప్రవక్త కోసం మార్గదర్శకత్వం పద్ధతులు నిర్దేశించి ఉన్నాడు. ఈ నమాజులు కూడా ఆ మార్గదర్శక పద్ధతుల్లోనివే. ఒకవేళ మీరు ఈ నమాజులను మీ ఇళ్ళల్లో చదువుకుంటే, మీ ప్రవక్త పద్ధతిని వదలివేస్తారు. ఒకవేళ మీరు మీ ప్రవక్త ﷺ సాంప్రదాయాన్ని వదలివేస్తే, మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతారు. మీలో ఎవరైనా పరిశుభ్రత పొంది, చక్కగా వుజూ చేసి సామూహికంగా నమాజు చదవ బడే మస్జిదుకు వెళితే, ప్రతి అడుగుకు పుణ్యం లభిస్తుంది. మరియు పాపం తొలగించబడుతుంది. ఇంకా అతని స్థానాలను ఉన్నతం చేయడం జరుగుతుంది. సామూహిక నమాజు నుండి కపటాచారులే వెనుక ఉండేవారు. వాళ్ళ గురించి అందరికీ తెలిసి ఉండేది. బలహీనులు ఇద్దరు వ్యక్తుల సహాయంతో తీసుకురాబడి నిలబెట్టబడేవారు. ఇంకా నమాజు చదివేవారు. (ముస్లిం)

ఈ హదీసు ద్వారా సామూహిక నమాజు యొక్క విశిష్టత, ప్రాధాన్యత విశదమవుతుంది. ఏదైనా పెద్ద కారణం లేకుండా వదలినవాడు కపటాచారిగా పరిగణించబడతాడు.

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1074

1074. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని ఇలా ఆదేశించారు: "మీరు మస్జిద్ లో ఉన్నప్పుడు అజాన్ అయితే, నమాజ్ చదవకుండా మస్జిద్ నుండి బయటకు వెళ్ళకండి." (అహ్మద్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1075

1075. అబూ అశ్శ అసాఅ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అజాన్ అయిన తర్వాత ఒక వ్యక్తి బయటకు వెళ్ళిపోయడు. అప్పుడు అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "అజాన్ తర్వాత మస్జిద్ లో ఉండి, జమాత్ తో నమాజు చదివినవాడు ప్రవక్త ﷺ కు విధేయత చూపాడు. నమాజు చదవకుండా మస్జిద్ నుండి బయటకు వెళ్ళిపోయినవాడు, ప్రవక్త ﷺ కు అవిధేయత చూపాడు" అని అన్నారు. (ముస్లిం)

దారుల్ ఖుత్బీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1077

1077. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అజాన్ విని సమాధానం ఇవ్వనివాడు అంటే నోటితో ముఅజ్జిన్ పలుకులను వల్లించని వాడు, మస్జిద్ లోకి నమాజు చదవడానికి రానివాడి యొక్క నమాజు స్వీకరించబడదు. ఎందుకంటే, ముఅజ్జిన్, 'నమాజు చదవడానికి రండి,' అని అన్నాడు. దానికి సమాధానం నమాజు చదవడానికి వచ్చి ఉండవలసింది. కాని అతను నమాజు చదవడానికి రాలేదు. అంటే

అతను అజాన్ కు సమాధానం ఇవ్వలేదు. అందువల్ల అతని నమాజు స్వీకరించబడదు. అంటే ఒకవేళ మస్జిద్ కు రాకుండా ఇంట్లో ఒంటరిగా నమాజు చదివితే, అతని ఈ నమాజు స్వీకరించబడదు. అయితే ఏదైనా అనారోగ్య కారణం ఉండి, మస్జిదుకు రాకుండా ఇంట్లో నమాజు చదువుకుంటే, అతని నమాజు స్వీకరించబడుతుంది. (దారుల్ ఖుత్బా)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1078

1078. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమ్మే మఖ్తూమ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: 'ఓ ప్రవక్తా! మదీనాలో చాలా హానికరమైన జంతువులు ఉన్నాయి. నేను అంధుడను. ఒకవేళ నేను ఈ కారణం వల్ల నమాజు చదవడానికి మస్జిద్ కు రాలేకపోతే మీరు నాకు ఇంట్లో నమాజు చదువుకోమని అనుమతిస్తారా?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ ముఅజ్జిన్, "హయ్యాలస్సలాహ్" - 'నమాజు వైపునకు రండి', "హయ్యాలల్ ఫలాహ్" - 'సాఫల్యం వైపునకు రండి,' అనేవి వింటావా?' అని అడిగారు. నేను, 'అవునని,' అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మరయితే రావాలి,' అని అన్నారు. అతనికి అనుమతి ఇవ్వలేదు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1079

1079. ఉమ్మూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: నా భర్త అబూ దర్దా కోపంలో వచ్చారు. 'కోపం ఎలా వచ్చిందని,' నేను అడిగాను. దానికి అతడు, 'అల్లాహ్ సాక్షి! ముహమ్మద్ అనుచర సమాజం యొక్క ఏ పనీ నాకు తెలియదు, వారు కేవలం సామూహికంగా నమాజు మాత్రం చదువుకుంటున్నారు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1080

1080. అబూ బకర్ బిన్ సులైమాన్ బిన్ అబూ హుస్సా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సులైమాన్ బిన్ అబీ హుస్సా రజిఅల్లాహుఅన్లు ఉదయం సామూహిక నమాజులో పాల్గొనలేదు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు అతన్ని చూడలేదు. నమాజు తరువాత బజారు వైపు వెళ్ళారు. సులైమాన్ ఇల్లు మస్జిద్ మరియు బజారుకు మధ్యలో ఉంది. వాస్తవం తెలుసుకోవటానికి సులైమాన్ ఇంటికి వెళ్ళారు. ఈ రోజు సులైమాన్ ఎందుకు రాలేదని తల్లి షఫాను, 'ఈ రోజు నేను ఉదయం నమాజులో సులైమానును చూడలేదని,' అన్నారు. దానికి సులైమాన్ తల్లి, 'ఈ రోజు రాత్రంతా సులైమాన్ నమాజులు చదివాడు. ఉదయం అతనికి నిద్ర ముంచుకొచ్చింది, నిద్రపోయాడు. అందువల్లే మస్జిద్ కు రాలేకపోయాడు,' అని అన్నది. దానికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'రాత్రంతా నమాజు చదవటం కన్నా ఉదయం నమాజు సామూహికంగా చదవడం శ్రేష్ఠమైనది,' అని అన్నారు. **(మాలిక్)**

దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1082

1082. బిలాల్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీ స్త్రీలు మిమ్మల్ని మస్జిదులకు వెళతామని అనుమతి కోరితే, మస్జిదుల నుండి తమ వంతు పొందటం నుండి వారిని ఆపకండి. అంటే మస్జిదుల్లో నమాజు చదవటం వల్ల అధిక పుణ్యం లభిస్తుంది. అది వారి వంతు. మస్జిదులకు వెళ్ళటాన్ని వారించకండి, అనుమతించండి."

అబ్దుల్లాహ్ కుమారులు మరియు బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "అల్లాహ్ సాక్షి! మేము తప్పకుండా స్త్రీలను మస్జిద్ కు రాకుండా వారిస్తాము," అని అన్నారు. అది విని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్, ప్రవక్త ﷺ ఆపవద్దని,' అన్నారని నేనంటే, నువ్వు ఆపుతానని అంటున్నావు," అని అన్నారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1083

1083. సాలిం ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "అబ్దుల్లాహ్ బిన్ బిలాల్ వైపు తిరిగి చాలా కఠినంగా మాట్లాడారు. అలా అధికంగా మాట్లాడటం నేనెప్పుడూ చూడలేదు. ఇంకా నేను నీకు ప్రవక్త హదీసును

వినిపిస్తున్నాను, కాని నువ్వు ప్రమాణం చేసి వారిస్తానని అంటున్నావు,' అని అన్నారు.
(ముస్లిం)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సామూహిక నమాజు, దాని ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1084

1084. ముజాహిద్, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ ద్వారా ప్రవక్త , "మీలో ఎవ్వరూ తమ ఇంటివారిని అంటే స్త్రీలను మస్జిదులకు రాకూడదని వారించకూడదు," అని అన్నారని అన్నారు. దానిపై అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ కొడుకు బిలాల్, 'మేము తప్పకుండా స్త్రీలను మస్జిదులకు రాకుండా వారిస్తాం,' అని అన్నారు. అది విని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్, "నేను నీకు ప్రవక్త హదీసు వినిపిస్తుంటే, నీవు వారిస్తానని అంటున్నావు. ఆ తరువాత నుండి అబ్దుల్లాహ్ మరణించే వరకు తన కొడుకుతో మాట్లాడలేదు." (అహ్మద్)

24. పంక్తులను సరిచేయటం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1085

1085. నోమాన్ బిన్ బషీర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మా పంక్తులను సరిచేసేవారు. చివరికి బాణం ద్వారా సరిచేసేవారు. మేమంతా పంక్తులను సరిచేసుకున్నామని గ్రహించిన తరువాత నమాజు ప్రారంభించేవారు. ఒకరోజు ప్రవక్త ﷺ వచ్చారు. నమాజు చదివించటానికి నిలబడ్డారు. తక్బీర్ పలకాలని అనుకున్నారు. ఇంతలో ఒక వ్యక్తి తన గుండె భాగాన్ని కొంత ముందుకు ఉంచినట్లు అనిపించింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ఓ అల్లాహ్ దాసులారా! మీరు మీ పంక్తులను ఖచ్చితంగా సరిచేసుకోండి. లేకుంటే అల్లాహ్ మీ ముఖాల మధ్య వ్యతిరేకత జనింపజేస్తాడు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1086

1086. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఇఖామత్ పలకబడింది. ప్రవక్త ﷺ మా వైపు తిరిగి ఇలా అన్నారు, "పంక్తులను సరిచేసుకోండి, పరస్పరం కలసి నిలబడండి. నేను మిమ్మల్ని వెనుక నుండి కూడా చూస్తాను." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1087

1087. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పంక్తులను తిన్నగా, సరిగా చేసుకోండి. ఎందుకంటే పంక్తులను సరిచేయటం నమాజును పూర్తి చేయటం లేదా నమాజును సరిగా చేయటం అవుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1088

1088. అబూ మసూద్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజులో మా భుజాలపై చేయి పెట్టి, తిన్నగా నిలబడండి, వ్యతిరేకంగా ఉండకండి. అంటే ముందూ వెనుకా నిలబడకండి, హృదయాలు వ్యతిరేకంగా అయిపోతాయి. వారిలో పెద్దలు తెలివైనవారు నాకు దగ్గరగా నిలబడాలి. ఆ తరువాత వాళ్ళు నిలబడాలి. ఆ తరువాత వాళ్ళు నిలబడాలి అని అనేవారు. అబూ మసూద్ ఈ కాలంలో, 'మీరు ప్రవక్త ﷺ కు వ్యతిరేకంగా ఆచరిస్తున్నారు. అంటే ప్రవక్త ఉపదేశాలకు అనుగుణంగా ఆచరించటం లేదు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1089

1089. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నాకు దగ్గరగా యుక్త వయస్సుకు చేరి బుద్ధి జ్ఞానాలు గలవారు నిలబడాలి. ఇంకా వారికి దగ్గరగా ఇతర యుక్త వయస్సుకు చేరినవారు నిలబడాలి. బజారుల్లా మస్జిదుల్లో అల్లర్లు చేయకుండా మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోండి. అంటే బజారులలో అల్లర్లు జరిగినట్టు మస్జిదుల్లో అల్లర్లు చేయకండి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1090

1090. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరులను నమాజు పంక్తుల్లో వెనుక నిలుచుని ఉండగా చూశారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ముందుకు రండి, నన్ను అనుసరించండి. మీ వెనుక వారు మిమ్మల్ని అనుసరిస్తారు. మీరు తిన్నగా ఉంటే మీ వెనుకవారు తిన్నగా ఉంటారు. కొందరు ఎల్లప్పుడూ వెనుక ఉంటారు. ముందు పంక్తులకు, మంచి కార్యాలలో వెనుక ఉంటారు. చివరికి అల్లాహ్ వారిని తన కారుణ్యానికి వెనుకే ఉంచుతాడు. ఒకవేళ వారు స్వర్గంలోకి వెళ్ళే అర్హత గల వారైనా అందరి తరువాత ప్రవేశిస్తారు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1091

1091. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మా వద్దకు వచ్చారు. మమ్మల్ని వేర్వేరుగా గ్రూపులుగా కూర్చోవటం చూశారు. అంటే మేము వేర్వేరుగా కూర్చోని ఉన్నాము. 'వేర్వేరుగా కూర్చోకూడదు. అందరూ కలిసి సామూహికంగా కూర్చోవాలి. బృందంగా కాక దూరంగా కూర్చోవడం కాపట్ట చిహ్నం,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ వచ్చి, 'మీరు దైవదూతలు పంక్తుల్లా ఎందుకు పంక్తుల్లో ఉండరు,' అని అన్నారు. దానికి మేము, 'ఓ ప్రవక్తా! దైవదూతలు తమ ప్రభువు ముందు ఎలా పంక్తులు కడతారు,' అని విన్నవించుకున్నాము. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'వారు మొదటి పంక్తిని పూర్తి చేస్తారు. కలిసి నిలబడతారు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1092

1092. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అందరికంటే ముందు ఉండే పురుషుల పంక్తి అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది. స్త్రీలలో ముందు ఉన్నది అన్నిటికంటే చెడ్డ పంక్తి. అందరికంటే వెనుక ఉండే స్త్రీల పంక్తి అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది. పురుషుల వెనుక ఉండే స్త్రీల పంక్తి అన్నిటికంటే చెడ్డది." (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1093

1093. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు నమాజు పంక్తుల్లో కలసి నిలబడండి. ఇంకా పంక్తుల మధ్య మరో పంక్తికి సరిపడేంత ఖాళీ ఉంచకండి. చేతులకు చేతులు, భుజాలకు భుజాలు సరిగ్గా ఉంచండి. ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉందో, ఆయన సాక్షి! పైతాన్ పంక్తుల మధ్య ఖాళీగా ఉన్న సందుల్లో నల్లని మేక పిల్లలా దూరటం నేను చూస్తున్నాను." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1094

1094. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మొదటి పంక్తిని పూర్తి చేయండి. తరువాత రెండవ పంక్తిలో నిలబడండి. కొరత ఉంటే చివరి పంక్తిలో కొరత ఉండాలి." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1096

1096. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హూ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పంక్తిలో కుడి ప్రక్క నిలబడే వారిపై అల్లాహ్ మరియు ఆయన దూతలు కారుణ్యం కురిపిస్తారు. మరియు వారి క్షమాపణకు దుఆ చేస్తారు." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1097

1097. నోమాన్ బిన్ బషీర్ రజిఅల్లాహుఅన్హూ కథనం: "ప్రవక్త ﷺ స్వయంగా మా పంక్తులను సరిచేసేవారు. అప్పుడు మేము నమాజ్ కోసం పంక్తుల్లో నిలబడి ఉండేవాళ్ళం. మేము పంక్తులను సరిచేసుకున్న తరువాత ప్రవక్త ﷺ తక్బీర్ తహ్రిమ పలికి నమాజు ప్రారంభించేవారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1099

1099. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హూ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజులో తమ భుజాలను వినయ విధేయలతో ఉంచే వారే అందరి కంటే ఉత్తములు." (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1100

1100. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివించడానికి నిలబడినప్పుడు, "సరిగ్గా నిలబడండి, సరి చేసుకోండి, ముందూ వెనుకా నిలబడకండి. అల్లాహ్ సాక్షి! నేనెలా ముందు నుండి చూస్తానో, వెనుక నుండి కూడా చూస్తాను" అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1102

1102. ఇబ్న్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పంక్తులను సరిచేయండి, భుజాలను సమానంగా ఉంచండి. మధ్య ఖాళీలను పూర్తిచేయండి. మీ సోదరుల కోసం మెత్తపడండి. ఒకవేళ మీ భుజాలపై చేయి పెట్టి ఎవరైనా సరిచేస్తే, అతనికి సహకరించండి. అతనితో వివాదపడకండి. మధ్య ఖాళీలను పూర్తి చేయండి. పంక్తిని కలిపిన వాడిని అల్లాహ్ తన కారుణ్యంతో కలుపుతాడు. పంక్తికి దూరంగా నిలబడినవాడు పంక్తిని కోసివేశాడు. అల్లాహ్ అతన్ని తన కారుణ్యానికి దూరం చేస్తాడు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పంక్తులను సరిచేయటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1105

1105. వాబిసహ్ బిన్ మాబద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తి ఒంటరిగా పంక్తి వెనుక నమాజు చదువుతుండగా చూశారు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని నమాజును మళ్ళీ చదవమని ఆదేశించారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి)

25. ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1106

1106. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకరోజు రాత్రి పిన్ని మైమూనహ్ ఇంట్లో ఉన్నాను. ప్రవక్త ﷺ తహజ్జుద్ నమాజ్ కోసం నిలబడ్డారు. నమాజు చదవసాగారు. నేను కూడా నమాజు చదవడానికి నిలబడ్డాను. ప్రవక్త ﷺ కు ఎడమ వైపు నిలబడ్డాను. ప్రవక్త ﷺ తన వెనుక వైపు నుండి చేయి పట్టుకొని, తన వెనుక నుండి తన కుడివైపు నిలబెట్టారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1107

1107. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదవడానికి నిలబడ్డారు. నేనూ వచ్చి ప్రవక్త ﷺ ఎడమ వైపు నిలబడ్డాను. ప్రవక్త ﷺ నా చేయిపట్టుకొని తిప్పి తన కుడి చేతి వైపు నిలబెట్టారు. ఆ వెంటనే జబ్బార్ బిన్ సఖర్ అనే అనుచరుడు వచ్చి ప్రవక్త ﷺ ఎడమ వైపు నిలబడ్డాడు. ప్రవక్త ﷺ మా ఇద్దరినీ చేయి పట్టుకొని వెనుకకు నెట్టారు. (ముస్లిమ్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1108

1108. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేనూ మరియు ఒక అనాధుడు కలసి మా ఇంట్లో ప్రవక్త ﷺ వెనుక నమాజు చదివాము. ఉమ్మె సులైమ్ మా వెనుక నిలబడింది. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1109

1109. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను, నా తల్లిగారికి, పిన్ని గారికి నమాజు చదివించారు. నన్ను తన కుడి వైపు నిలబెట్టారు. మా అమ్మగారిని, మా పిన్నిగారిని వెనుక నిలబెట్టారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1110

1110. అబూ బక్ర రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళేసరికి రుకూలోకి వెళ్ళిపోయాను. పంక్తి వద్దకు వెళ్ళక ముందే రుకూలోకి వెళ్ళాను. రుకూలోనే పంక్తి వద్దకు చేరుకున్నాను. నమాజు తర్వాత ప్రవక్త ﷺ వద్ద దీన్ని గురించి ప్రస్తావించాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అల్లాహ్ నీ కోరికను ఇంకా అధికం చేయుగాక, ఇక ముందు అలా చేయకు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1113

1113. సహల్ బిన్ సాద్ అస్సాదీ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: అతన్ని ప్రవక్త ﷺ మెంబర్ ఏ క్రతో చేయబడిందని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి అతను ఆ మెంబరు అడవి కట్టెతో చేయబడిందని, దాన్ని ఫలానా వ్యక్తి తయారు చేసారని, ఆ వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ కోసం మెంబరు తయారు చేసి, మస్జిదులోకి తీసుకు వచ్చిన తరువాత, ప్రవక్త ﷺ దానిపై నిలబడ్డారు. ఖిబ్లా వైపు నిలబడి తక్బీరె తహ్మీమ పలికారు. ప్రజలు ప్రవక్త ﷺ వెనుక నిలబడ్డారు. ప్రవక్త ﷺ మెంబరుపైనే ఖిరాత్, రుకూ చేశారు. ప్రజలు కూడా రుకూ చేశారు. తరువాత ప్రవక్త ﷺ రుకూ నుండి తల ఎత్తారు. ఆ తరువాత వెనుకడుగులు వేస్తూ క్రింద దిగారు. నేలపై సజ్జా చేశారు. మళ్ళీ మెంబరుపైకి తిరిగి ఎక్కారు. మళ్ళీ ఖిరాత్, రుకూ చేశారు. రుకూ నుండి తల ఎత్తి, వెనుకడుగులు వేసి క్రింద దిగి సజ్జా చేశారు. నమాజు ముగిసిన తర్వాత, ప్రవక్త ﷺ ప్రజల వైపు తిరిగి, 'ప్రజలారా! నేనిలా మీరు నన్ను అనుసరించాలని, నమాజు నేర్చుకోవాలని చేశాను,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1114

1114. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఘా కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన

గదిలో నమాజు చదివారు. ప్రజలు గదికి బయట ఉండి, ప్రవక్త ﷺ ను అనుసరిస్తూ నమాజు చదివారు. రమజాన్ లో తరావీహ్ సందర్భంగా చేసినట్లు. (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమాము, ముఖ్తదీలు నిలబడే స్థలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1116

1116. ఖైస్ బిన్ ఉబ్బాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మస్జిద్ లో మొదటి పంక్తిలో నిలబడ్డాను. ఎవరో నన్ను వెనక్కి లాగి, నా స్థానంలో ఆతను నిలబడిపోయారు. నన్ను వెనుక పంక్తిలో నిలబెట్టి నా స్థానంలో ఆతను నిలబడినందుకు నాకు చాలా కోపం వచ్చింది. కోపం వల్ల నేను ఏమి చదువుతున్నానో నాకు తెలియలేదు. నమాజు ముగిసిన తరువాత చూస్తే, ఆతను ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు. ఆతను నాతో, "కుమారా! ఆగ్రహం చెందకు, నిన్ను అల్లాహ్ సంతోషంగా ఉంచుగాక!" అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ మాకు, "పెద్దలు, విద్యావంతులు ఇమాముకు సమీపంగా నిలబడాలని, పిల్లలు వెనుక నిలబడాలని," హితబోధ చేశారని చెప్పి, ఆతను ఖిల్లా వైపు తిరిగి, "అల్లాహ్ సాక్షి! నాయకులు నాశనం అయ్యారు," అని మూడు సార్లు పలికి మళ్ళీ, "అల్లాహ్ సాక్షి! ఆ నాయకుల పట్ల విచారించను, వీళ్ళు మార్గభ్రష్టత్వానికి గురి చేసిన వారి పట్ల విచారిస్తున్నాను," అని అన్నారు. నేను, ఉబై బిన్ కాబ్ ను 'అహ్ లిల్ అఖ్బ్' అంటే ఎవరని అడిగాను. దానికి ఆతను, 'పాలకులు, నాయకులు,' అని అన్నారు. (నసాయి)

26. నమాజులో నాయకత్వం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో నాయకత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1117

1117. అబూ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుర్ఆన్ చక్కగా చదవగలిగిన వారే, ప్రజలకు ఇమామత్ చేయాలి. ఇందులో అందరూ సమానులైతే, సున్నత్ గురించి అధికంగా తెలిసినవారు ఇమాము అవ్వాలి. సున్నత్ లో కూడా అందరూ సమానులైతే అందరికంటే ముందు హిజ్రత్ చేసిన వ్యక్తి ఇమాము అవ్వాలి. హిజ్రత్ లో అందరూ సమానులైతే ఎక్కువ వయస్సు గల వారు చదివించాలి. ఒక వ్యక్తి మరో వ్యక్తి రాజ్యం, ప్రభుత్వంలో ఇమామత్ చేయరాదు. అదే విధంగా ఒక వ్యక్తి మరో వ్యక్తి ఇంట్లో అతను కూర్చునే చోట కూర్చోకూడదు. అయితే అతని అనుమతితో కూర్చోవచ్చు. మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఒక వ్యక్తి మరో వ్యక్తి ఇంట్లో ఇమామత్ చేయరాదు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో నాయకత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1118

1118. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముగ్గురు ఉంటే వారిలో ఒకరు ఇమాము అయిపోవాలి. అందరికంటే ఎక్కువ విద్యార్హతలు గలవారు ఇమామత్ కు అర్హులు." (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో నాయకత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1120

1120. అబూ అతియ్య ఉబైలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మాలిక్ బిన్ హువైరిస్ మా మస్జిద్ కు వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ హదీసులను వినిపించసాగారు. ఇంతలో నమాజు సమయం అయిపోయింది. మేము మాలిక్ బిన్ హువైరిస్ ను, 'తమరు నమాజు చదివించండి,' అని అన్నాము. అప్పుడతను మాతో, 'మీలో నుండే ఎవరినైనా చదివించమనండి. అతను నమాజు చదివిస్తాడు. ఇంకా నేను మీకు ఎందుకు నమాజు చదివించలేనో చెప్పతాను, వినండి, ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను, 'ఎవరైనా ఒక వర్గం వారితో కలవడానికి వెళితే వారికి ఇమామత్ చేయకూడదు, వారిలోనే ఒకరు వారికి ఇమామత్ చేయాలి,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

తిర్మిజిలో కేవలం హదీసు పదాలు ఉన్నాయి.

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో నాయకత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1121

1121. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇబ్నె ఉమ్మె మఖ్తూమ్ తన స్థానంలో ప్రజలకు నమాజు చదివించమని ఇమాముగా నియమించారు. (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో నాయకత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1122

1122. అబూ ఉమామ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముగ్గురు వ్యక్తుల నమాజు వారి చెవుల పైకి వెళ్ళదు. అంటే వారి నమాజు స్వీకరించబడదు. 1. పారిపోయిన సేవకుడు తిరిగి వచ్చే వరకు, 2. రాత్రంతా భర్తను అయిష్టానికి గురి చేసిన స్త్రీ, 3. తన చెడు పనుల వల్ల ముఖ్ఖదీలు అయిష్టంగా ఉన్న ఇమాము." (తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో నాయకత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1126

1126. అమ్ బిన్ సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ఒక చెరువు ప్రక్కన ఉండేవాళ్ళం. అది రహదారి కూడా. బిడారాలు రెండు వైపుల నుండి వచ్చిపోయేటప్పుడు నీటి దగ్గర ఆగేవి. మేము ఆ బాటసారులను వారి పరిస్థితులను అడిగేవాళ్ళం. అంటే, 'మక్కా నుండి ఇస్లాం అనే ఒక మతం ప్రారంభం అయిందని, ప్రజలు ఇస్లాం స్వీకరిస్తున్నారా? లేదా ఇస్లాం ప్రచారం చేస్తున్న ఆ వ్యక్తి పరిస్థితి ఏమిటి? అతని గురించి ప్రజలు ఏమనుకుంటున్నారు?' అని అడిగేవాళ్ళం. దానికి ఆ బిడారు వారు, 'ఇస్లాం గురించి ప్రచారం చేస్తున్న ఆ వ్యక్తి అల్లాహ్ తనను ప్రవక్తగా పంపాడని, అతనిపై దైవవాణి

అవతరిస్తుందని, మరియు వాళ్ళు కుర్ఆన్ పఠించి, వినిపించే వారు.' నేను ఆ దైవవాణి, కుర్ఆన్ ను కంటన్తం చేసుకునే వాడిని. నా హృదయంలో ఆ కుర్ఆన్ అతుక్కుపోయేది. విని విని కుర్ఆన్ నాకు జ్ఞాపకం అయిపోయేది. అరబ్ ప్రజలు అప్పుడు ఇస్లాం స్వీకరించడానికి మక్కా విజయం గురించి వేచి ఉన్నారు. ఇంకా ఈ ప్రవక్తను, ఇతని జాతిని వదలి వేయండి. ఒకవేళ ఇతడు వారందరినీ అధిగమిస్తే, సత్య ప్రవక్త అని అనేవారు. మక్కా విజయం కాగానే ప్రతి తెగ వారు త్వర త్వరగా ఇస్లాం స్వీకరించారు. మా తండ్రి గారు కూడా ఇస్లాం చాలా తొందరగా స్వీకరించారు. మా తండ్రి గారు ఇస్లాం స్వీకరించి మక్కా నుండి వచ్చి, 'అల్లాహ్ సాక్షి! నేను ప్రవక్త ﷺ దగ్గరి నుండి సత్యం తీసుకొని వచ్చాను అని పలికి, ప్రవక్త ﷺ ఫలానా వేళలో ఇన్ని నమాజులు చదవమని, నమాజు సమయం అయితే, ఒక వ్యక్తి అజాన్ ఇవ్వాలని, కుర్ఆన్ అధికంగా జ్ఞాపకం ఉన్న వారు ఇమాముగా నమాజు చదివించాలని ఆదేశించారని, అప్పుడు ప్రజలు నా కంటే ఎక్కువ కుర్ఆన్ మరెవ్వరికీ జ్ఞాపకం లేదని తెలుసుకొని, ఎందుకంటే నేను ముందే వచ్చే, పోయే ప్రయాణికుల ద్వారా, కుర్ఆన్ నేర్చుకొని ఉన్నాను. అనంతరం ప్రజలు నన్ను ముందుకు నెట్టారు. అప్పుడు నా వయసు 6 లేదా 7 సంవత్సరాలు ఉంటుంది. అప్పుడు నా శరీరంపై ఒక దుప్పటి మాత్రమే ఉండేది. సజ్జా చేసినపుడు దుప్పటి ఇరుకుగా అయిపోయేది. కొంత దుప్పటి విడిపోయేది. ఈ పరిస్థితి చూసి, వీధిలోని ఒక స్త్రీ, 'మీరు మీ ఇమాము సతర్ ను మా నుండి ఎందుకు దాచరు,' అని చెప్పింది. అప్పుడు ప్రజలు వస్త్రం కొని, నా కోసం చొక్కా కుట్టించారు. దాని వల్ల నాకు చాలా సంతోషం కలిగింది." (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో నాయకత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1127

1127. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ముహాజిరీల్లు మదీనా వచ్చిన ప్రారంభంలో అబూ హుజైఫా విడుదల చేసిన బానిస సాలిం ప్రజలకు నమాజు చదివింపే వారు. అప్పుడు ముఖ్షదీల్లో ఉమర్ మరియు అబూ సలమహ్ కూడా ఉండేవారు. (బుఖారీ)

ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులో నాయకత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1128

1128. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ముగ్గురు వ్యక్తుల నమాజు వారి తలల నుండి ఒక్క రవ్వ కూడా పైకి వెళ్ళదు. అంటే వారి నమాజు స్వీకరించబడదు. 1. ప్రజలు అయిష్టంగా ఉన్న ఇమాము, 2. భర్త రాత్రంతా అయిష్టంగా ఉన్న స్త్రీ, 3. పరస్పరం ద్వేషానికి గురై సలాము, మాటలు మానుకున్న ఇద్దరు సోదరులు. (ఇబ్నె మాజహ్)

27. ఇమామ్ బాధ్యతలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమామ్ బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1129

1129. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వెనుక సులభమైన, పరిపూర్ణమైన నమాజు చదివినట్లు మరెవరి వెనుకా చదవలేదు. ప్రవక్త నమాజులో పిల్లల ఏడుపు విని నమాజును త్వరగా ముగించేవారు. తల్లులు పిల్లల పట్ల ఆందోళన చెందకూడదని. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమామ్ బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1130

1130. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "నేను నమాజు ప్రారంభించినప్పుడు, నమాజును దీర్ఘంగా చదివించాలని అనుకుంటాను. కాని పిల్లల ఏడుపులు విని, నమాజును సంక్షిప్తం చేసుకుంటాను. ఎందుకంటే పిల్లల ఏడుపులు విని

తల్లులు చాలా ఆందోళన చెందుతారు. ఆమె నమాజుకు అంతరాయం కలగకూడదని," అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమామ్ బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1131

1131. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా ప్రజలకు నమాజు చదివిస్తే తేలికైన, సంక్షిప్తంగా నమాజు చదివించాలి. ఎందుకంటే ముఖ్బీల్లో రోగులూ ఉంటారు, బలహీనులూ ఉంటారు. ముసలివారు ఉంటారు. అయితే తాను ఒంటరిగా నమాజు చదివితే తన ఇష్టం వచ్చినట్లు దీర్ఘంగా చదువుకోవచ్చు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమామ్ బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1132

1132. ఖైస్ బిన్ అబీ హాజిమ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అబూ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు నాకు ఈ విషయాన్ని తెలిపారు, "ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺను, 'అల్లాహ్ సాక్షి! ఓ ప్రవక్తా! ఫలానా వ్యక్తి వల్ల నేను ఉదయం నమాజు ఆలస్యం చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, అతను దీర్ఘంగా నమాజు చదివిస్తున్నాడు,' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ హితబోధ చేస్తూ, దీర్ఘంగా నమాజు చదివించే వారి పట్ల అయిష్టాన్ని వ్యక్తం చేశారు. అంత అయిష్టం చూపటం నేనెప్పుడూ చూడలేదు. ఆ తరువాత, 'మీలో కొందరు దీర్ఘంగా నమాజు చదివించి, ప్రజలకు నమాజు పట్ల విసుగు పుట్టేలా చేస్తున్నారు. ప్రజలకు నమాజు చదివించినప్పుడు తేలికైన నమాజు చదివించాలి. ఎందుకంటే ప్రజల్లో బలహీనులు, వృద్ధులు, అవసరం ఉన్నవారూ ఉంటారు,' అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమామ్ బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1133

1133. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీ ఇమాములు మీకు నమాజు చదివించాలి. ఒకవేళ వారు సరైన విధంగా నమాజు చదివిస్తే, దాని వల్ల మీకూ లాభం కలుగుతుంది, వారికీ లాభం కలుగుతుంది. ఒకవేళ తప్పుగా నమాజు చదివిస్తే, పద్ధతికి వ్యతిరేకంగా చదివిస్తే మీ నమాజు అయిపోతుంది, వారికి సంకటంగా తయారవుతుంది." (బుఖారీ)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమామ్ బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1134

1134. ఉస్మాన్ బిన్ అబుల్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నాకు చివరి హితబోధ చేశారు, "మీరు ఎవరికైనా నమాజు చదివిస్తే తేలికైన నమాజు చదివించండి." (ముస్లిం)

ముస్లింలోని మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ ఉస్మాన్ బిన్ అబిల్ ఆస్ తో, 'నీవు నీ జాతి వారికి ఇమాముగా నమాజు చదివిస్తూ ఉండు,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను దానికి తగినని అనుకుంటున్నాను,' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నా దగ్గరకు రమ్మని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ నన్ను తన ముందు కూర్చోబెట్టుకున్నారు. ప్రవక్త ﷺ తన చేతిని నా గుండెపై పెట్టారు. ఆ తరువాత వెనక్కి తిరగమన్నారు. ప్రవక్త ﷺ నా వీపుపై చేయిపెట్టారు. ఆ తరువాత ఇలా అన్నారు, 'నీవు నీ జాతి వారికి ఇమామత్ చేయి, తన జాతికి ఇమాముగా ఉన్నవారు తేలికైన నమాజు చదివించాలి. ఎందుకంటే అతని వెనుక వృద్ధులు, రోగులు, బలహీనులు, అవసరం ఉన్న వారు ఉంటారు. ఒంటరిగా నమాజు చదివినప్పుడు తన ఇష్టం వచ్చినట్లుగా చదువుకోవచ్చు,' అని అన్నారు.

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇమామ్ బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1135

1135. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని నమాజు తేలిగ్గా చదివించమని ఆదేశించేవారు. మరియు ప్రవక్త ﷺ సూరా అస్ సాఫాత్ (37) ద్వారా మాకు ఇమామత్ చేసేవారు. (నసాయి)

28. నమాజును అనుసరించే వారి (ముఖ్తదీల) బాధ్యతలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్తదీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1136

1136. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'ప్రవక్త ﷺ వెనుక మేము నమాజు చదివేవాళ్ళం. ప్రవక్త ﷺ, "సమిఅల్లా హులిమన్ హమిదహ్" అని పలికిన తరువాత, ప్రవక్త ﷺ తన నుదురు నేలపై పెట్టేవరకు, మాలో ఎవ్వరూ సజ్జా కోసం వంగేవారం కాము.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్తదీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1137

1137. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక రోజు మాకు నమాజు చదివించారు. నమాజు ముగిసిన తరువాత మా వైపు తిరిగి, "ప్రజలారా! నేను మీ ఇమామును, మీరు నా కంటే ముందు రుకూలోకి వెళ్ళకండి, సజ్జా కూడా నా కంటే ముందు చేయకండి. నా కంటే ముందు లేచి నిలబడకండి. నా కంటే ముందు ముగించకండి. నేను మిమ్మల్ని ముందు నుండి వెనుక నుండి చూస్తూ ఉంటాను," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్షిదీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1138

1138. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు ఇమాముకు ముందు ఏదీ చేయకండి. ఇమాము 'అల్లాహు అక్బర్' అని అంటే మీరు కూడా 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలకండి. అతడు 'వలజ్జాల్లీన్' అని పలికితే మీరు 'ఆమీన్' అని పలకండి. అతడు రుకూ చేస్తే మీరు కూడా రుకూ చేయండి. అతడు 'సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్' అని అంటే మీరు 'రబ్బనా వ లకల్ హమ్ద్' అని పలకండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

కాని బుఖారీలో "ఇజా ఖాల వలజ్జాల్లీన్..." చివరి వరకు లేదు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్షిదీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1139

1139. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ గురంపై కూర్చున్నారు. వెంటనే దానిపై నుండి క్రింద పడ్డారు. దానివల్ల ప్రవక్త ﷺ కుడి ప్రక్క గీసుకుపోయింది. ప్రవక్త ﷺ చాలా నమాజులు కూర్చోని చదివించారు. మేము కూడా ప్రవక్త ﷺ వెనుక కూర్చోనే నమాజులు ఆచరించాము. నమాజు ముగిసిన తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఇమామును అనుసరించడానికే నియమించడం జరిగింది. ఇమాము నిలబడి నమాజు చదివిస్తే, మీరూ నిలబడి నమాజు చదవండి. అతను రుకూ చేస్తే, మీరూ రుకూ చేయండి. అతను రుకూ నుండి తల ఎత్తితే మీరూ రుకూ నుండి తల ఎత్తండి. అతను సమిఅల్లాహులిమన్ హమిదహ్ అని పలికితే, మీరు రబ్బనా వ లకల్ హమ్ద్ అని పలకండి. అతను కూర్చోని నమాజ్ చదివిస్తే, మీరందరూ

కూర్చొని చదవండి. ప్రవక్త ﷺ ఇమాము కూర్చొని నమాజు చదివిస్తే మీరు కూడా కూర్చొని చదవండి అని మొదటి సారి అనారోగ్యానికి గురైనప్పుడు ఆదేశించారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ కూర్చొని నమాజు చదివారు, ప్రజలు ఆయన వెనుక నిలబడి ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ వారిని కూర్చొమని ఆదేశించలేదు. అంటే ప్రవక్త ﷺ చివరి ఆచరణ మనకు ప్రమాణం. (బుఖారీ) అంటే మొదటి ఆదేశం రద్దైనట్లు, దీన్ని కొనసాగించినట్లు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్జిదీల) బాధ్యతలు

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1140

1140. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురయ్యారు. బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్హు నమాజును గురించి తెలియపరచటానికి వచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ అబూ బకర్ ను నమాజు చదివించమని చెప్పమని అన్నారు. అనంతరం అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు, ప్రవక్త ﷺ అనారోగ్యంగా ఉన్న దినాలలో నమాజులు చదివించారు. కొంత కోలుకున్న తరువాత ఇద్దరు వ్యక్తుల సహాయంతో మస్జిద్ వైపు తీసుకురావటం జరిగింది. బలహీనత వల్ల ప్రవక్త ﷺ కాళ్ళతో నేలపై గీసుకుంటూ వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ మస్జిద్ లోకి వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ వచ్చారని అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు గ్రహించారు. వెనక్కి తగ్గసాగారు. ప్రవక్త ﷺ వెనక్కి తగ్గ వద్దని సైగ చేశారు. ప్రవక్త ﷺ వచ్చి అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ఎడమ వైపు కూర్చున్నారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు నిలబడి నమాజు చదివించారు. ప్రవక్త ﷺ కూర్చొని నమాజు చదివారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ప్రవక్త ﷺ ను అనుసరించారు. వెనుక ఉన్న వారు అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ను అనుసరించారు. (బుఖారీ)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ప్రజలకు తక్పీర్లు వినిపించేవారు. అంటే ప్రవక్త ﷺ ఇమాముగా ఉన్నారు. అనారోగ్యం వల్ల గొంతు బలహీనంగా ఉండేది. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ముకబ్బిర్ అంటే అల్లాహు అక్బర్ అని బిగ్గరగా పలికేవారు, ప్రజలకు వినబడాలని.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్జిదీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1141

1141. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తన ఇమాము కన్నా ముందు తన తలను ఎత్తే వాడికి అల్లాహ్ అతని తలను గాడిద తలగా మార్చివేస్తాడని భయం లేదా?" (బుఖారీ, ముస్లిం)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్బదీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1142

1142. అలీ మరియు ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱుం కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా నమాజు చదవడానికి వస్తే, ఇమాము ఏ స్థితిలో ఉంటే, ఆ స్థితిలోనే నమాజులో కలసి పోవాలి. ఇమాము చేసిందే అతనూ చేయాలి. (తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్బదీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1145

1145. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా చక్కగా వుజూ చేసి, నమాజు చదవడానికి మస్జిద్ చేరితే, అప్పటికి ప్రజలు నమాజు చదువుకున్నప్పటికీ, అల్లాహ్ అతనికి సామూహిక నమాజు పుణ్యం ప్రసాదిస్తాడు. ఇంకావారి పుణ్యంలో ఏమాత్రం కొరత రానివ్వడు." (అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్బదీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1146

1146. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదువుకున్న తరువాత ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ వ్యక్తి పై సద్దా చేసే వ్యక్తి ఎవరైనా ఉన్నారా? అంటే అతనితో కలిసి నమాజు చదివే వారెవరైనా ఉన్నారా?' అని అడిగారు. ఒక వ్యక్తి సిద్ధమై అతనితో కలిసి నమాజు చదివాడు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజును అనుసరించేవారి (ముఖ్దీల) బాధ్యతలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1147

1147. ఉబైదుల్లాహ్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు వెళ్ళి, 'తమరు నాకు ప్రవక్త ﷺ అనారోగ్య పరిస్థితిని గురించి చెప్పగలరా?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ఆమె, 'అవును చెప్పగలను,' అని చెప్పి ఇలా వివరించారు. "ప్రవక్త ﷺ అనారోగ్యం చాలా తీవ్రంగా తయారయింది. దాని వల్ల నమాజు చదివించడానికి మస్జిదుకు వెళ్ళ లేక పోయారు.' ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రజలు నమాజు చదువుకున్నారా?' అని అడిగారు. దానికి మేము, 'లేదు, మీ కొరకు ఎదురుచూస్తున్నాను,' అని అన్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నేను స్నానం చేయటానికి పాత్రలో నీళ్ళు వేయండి, నేను స్నానం చేస్తాను,' అని అన్నారు. మేము అలాగే చేశాము. ప్రవక్త ﷺ స్నానం చేసి వెళ్ళడానికి నిలబడ్డారు. వెంటనే స్పృహ కోల్పోయారు. కొంతసేపు తర్వాత స్పృహలోకి వచ్చారు. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రజలు నమాజు చదువుకున్నారా?' అని అడిగారు. మేము, 'లేదు, వారు మీ గురించి ఎదురుచూస్తున్నాను,' అని అన్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నేను స్నానం చేయడానికి నీళ్ళు నింపండి,' అని అన్నారు. మేము అలాగే చేశాము. ప్రవక్త ﷺ స్నానం చేసి, నిలబడటానికి ప్రయత్నించగా మళ్ళీ స్పృహ కోల్పోయారు. స్పృహ వచ్చిన తరువాత మళ్ళీ, 'ప్రజలు నమాజు చదువుకున్నారా?' అని అడిగారు. దానికి మేము, 'లేదు, మీ గురించి ఎదురు చూస్తున్నాను,' అని అన్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నా కొరకు నీళ్ళు నింపండి అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ కూర్చోని స్నానం చేసి, మళ్ళీ నిలబడటానికి ప్రయత్నించగా మళ్ళీ స్పృహ కోల్పోయారు. స్పృహ వచ్చిన తరువాత, 'ప్రజలు నమాజు చదువుకున్నారా?' అని అడిగారు. మేము, 'లేదు, ప్రజలు మీ కొరకు ఎదురుచూస్తున్నాను ఓ ప్రవక్తా!' అని అన్నాం.

ఇటు ప్రజలు ఇషా నమాజు కోసం ప్రవక్త ﷺ కొరకు ఎదురు చూస్తున్నారు. ప్రవక్త ﷺ తాను వెళ్ళలేని పరిస్థితి చూసి అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కు, ప్రజలకు నమాజు చదివించమని సందేశం పంపారు. పంపిన వ్యక్తి వచ్చి, అబూ బకర్ తో 'ప్రవక్త ﷺ మిమ్మల్ని ప్రజలకు నమాజు చదివించమన్నారు,' అని చెప్పాడు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు సున్నిత స్వభావులు. అందువల్ల అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో, 'ప్రజలకు నమాజు చదివించు,' అని అన్నారు. దానికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'మీరే ఇమామత్ కు నాకంటే తగినవారు,' అని అన్నారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఆ రోజుల్లో నమాజు చదివించారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఆరోగ్యం కొంత కుదుటపడింది. అది గ్రహించిన ప్రవక్త ﷺ ఇద్దరు వ్యక్తుల సహాయంతో ఒక వైపు, అబ్దు అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, మరో వైపు మరో వ్యక్తి ఉన్నారు. వారిద్దరి సహాయంతో ప్రవక్త ﷺ "జుహర్ నమాజు కోసం మస్జిద్ కు వెళ్ళారు. ఆ సమయంలో అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రజలకు నమాజు చదివిస్తున్నారు. ప్రవక్త ﷺ వచ్చారని తెలిసిన అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వెనక్కి తగ్గసాగారు. ప్రవక్త ﷺ వెనక్కి తగ్గ వద్దని సైగ చేశారు. ఆ ఇద్దరు వ్యక్తులతో తనను అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రక్కన కూర్చోబెట్టమని చెప్పారు. వారిద్దరూ ప్రవక్త ﷺ ను అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రక్కన కూర్చోబెట్టారు. ప్రవక్త ﷺ కూర్చున్నారు.

ఉబైదుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు వెళ్ళి, 'ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ అనారోగ్యానికి గురించి చెప్పిన హదీసు మీకు వినిపించనా,' అని అన్నాను. దానికి ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'వినిపించండి,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను పై హదీసు పూర్తిగా పేర్కొన్నాను. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఈ హదీసులోని ఏ విషయం గురించి అభ్యంతరం చెప్పలేదు. కేవలం అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వెంట ఉన్న ఆ రెండవ వ్యక్తి గురించి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు ఏమన్నారు, అని అడిగాను. దానికి నేను, 'పేరు చెప్పలేదు,' అని అన్నాను. దానికి అతను, 'ఆ రెండవ వ్యక్తి అలీ,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

29. రెండుసార్లు నమాజు చదవటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్
 మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
 రెండు సార్లు నమాజు చదవటం
 అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1150

1150. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ తో కలసి నమాజు చదివేవారు. ఆ తరువాత తన జాతి వారి వద్దకు వెళ్ళి నమాజు చదివించేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు సార్లు నమాజు చదవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1151

1151. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ తో కలసి ఇషా నమాజు చదివి, తిరిగి తన జాతి వారి వద్దకు వెళ్ళి ఇషా నమాజు చదివించేవారు. రెండవ సారి చదివింది నఫిల్ నమాజు అవుతుంది. (బైహఖీ)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు సార్లు నమాజు చదవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1152

1152. యజీద్ బిన్ అస్వద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: హజ్ లో ప్రవక్త ﷺ తో వెంట నేనున్నాను. మస్జిదె ఖీఫ్ లో ప్రవక్త ﷺ తో కలసి ఫజర్ నమాజు చదివాను. నమాజు ముగిసిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ తిరిగి వెళ్ళినప్పుడు ఇద్దరు వ్యక్తులు కూర్చోని ఉన్నారు. వారిద్దరూ ప్రవక్త ﷺ తో కలసి నమాజు చదవలేదు. ప్రవక్త ﷺ, 'వెళ్ళి ఆ ఇద్దరినీ నా వద్దకు పిలుచుకు రా' అని అన్నారు. వారిద్దరినీ పిలుచుకొని వచ్చాను. అప్పుడు వారిద్దరూ భయంతో వణుకుతున్నారు. ప్రవక్త ﷺ వారిని, 'మాతో కలసి నమాజు ఎందుకు చదవలేదు,' అని అన్నారు. దానికి వారు, 'ప్రవక్తా! మేము మా ఇంట్లో నమాజు చదువుకున్నాం,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇక ముందు ఇలా చేయకండి. ఒకవేళ మీరు మీ ఇంట్లో నమాజు చదువుకున్న తరువాత

మస్తిదుకు వస్తే, వారితో పాటు మళ్ళీ నమాజు చదువుకోండి. రెండవసారి చదివిన నమాజు నఫిల్ నమాజు అయిపోతుంది,' అని హితబోధ చేశారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

మూడవ విభాగం

మాలిక్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు సార్లు నమాజు చదవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1153

1153. బున్ బిన్ మిహ్ జన్ రజిఅల్లాహుఅన్ను తన తండ్రి ద్వారా కథనం: అతను ప్రవక్త ﷺ తో కలసి ఒక సభలో కూర్చోని ఉన్నాడు. ఇంతలో నమాజు కోసం అజాన్ ఇవ్వబడింది. ప్రవక్త ﷺ వెళ్ళి నమాజు చదివించి తిరిగి సభలోకి వచ్చారు. మిహ్ జన్ అక్కడే కూర్చోని ఉన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని, 'మాతో కలసి నమాజు ఎందుకు చదవలేదు, నీవు ముస్లిం కావా?' అని అన్నాడు. దానికి అతను, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను ముస్లిమును కాని, నేను నా ఇంట్లో నమాజు చదువుకున్నాను. అందువల్లే మీతో కలసి నమాజు చదవలేదు,' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇంట్లో నమాజు చదివి ఉన్నా, మస్జిద్ లో ప్రజలతో కలసి మళ్ళీ నమాజు చదువుకో,' అని అన్నాడు. (మాలిక్, నసాయి)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు సార్లు నమాజు చదవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1155

1155. యజీద్ బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు నేను వెళ్ళాను. ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదువుతున్నాడు. నేను కూర్చున్నాను. వారితో పాటు నమాజులో పాల్గొనలేదు. ప్రవక్త ﷺ నమాజు ముగించిన తరువాత నేను కూర్చోని ఉండటం చూసి, 'యజీద్ నీవు ముస్లిం కావా? నమాజు ఎందుకు చదవలేదు?' అని అన్నాడు. దానికి నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను ముస్లింను,' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మరి ప్రజలతో కలసి నమాజు ఎందుకు చదవలేదు,' అని అన్నాడు. దానికి నేను, 'ఓ ప్రవక్తా! తమరు నమాజు చదువుకున్నారని

అనుకొని, నేను ఇంట్లో నమాజు చదువుకొని వచ్చాను,' అని అన్నాను. 'నీవు మస్జిద్ కు వస్తే, ప్రజలను నమాజు చదువుతుండగా చూస్తే, వారితో కలసి నమాజు చదువుకో, అంతకు ముందు నువ్వు నమాజు చదివి ఉన్నా సరే. రెండవసారి చదివిన నమాజు నఫిల్ అయిపోతుంది. ముందు చదివినది ఫర్జ్ అయిపోతుంది,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు సార్లు నమాజు చదవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1156

1156. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యక్తి ఆయన్ను, 'నేను మా ఇంట్లో నమాజు చదువుకున్న తరువాత మస్జిద్ కు వచ్చి, ఇమాము నమాజు చదువుతూ ఉండటం చూచి, ఆ ఇమాముతో కలసి మళ్ళీ నమాజు చదువుకోవచ్చా?' అని ప్రశ్నించాడు. దానికి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్, 'అవును, చదువుకో,' అని అన్నారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'ఆ రెండు నమాజుల్లో ఏది ఫర్జ్ అవుతుంది, ఏది నఫిల్ అవుతుంది,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్, 'ఇది నీ బాధ్యత కాదు, ఇది అల్లాహ్ బాధ్యత, ఆయన తాను కోరిన దాన్ని ఫర్జ్ గా, తాను కోరిన దాన్ని నఫిల్ గా పరిగణిస్తాడు,' అని అన్నారు. (మువత్తా ఇమాం మాలిక్)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు సార్లు నమాజు చదవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1157

1157. మైమూనహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా విడుదల చేసిన సేవకుడు సులైమాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: బలాత్ ప్రాంతంలోని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ వద్దకు మేము వచ్చాము. అక్కడందరూ నమాజు చదువుతున్నారు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నమాజులో కలవకుండా వేరేగా కూర్చున్నారు. అప్పుడు నేను అతన్ని, 'మీరు వారితో ఎందుకు నమాజు చదవలేదు,' అని అన్నాను. దానికి అతను, 'నేను నమాజు చదువుకున్నాను. ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఒక్క రోజులో ఒకే నమాజును రెండు సార్లు చదవకండి," అని అన్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు సార్లు నమాజు చదవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1158

1158. నాఫే రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "మగ్రిబ్ మరియు ఫజర్ నమాజు చదువుకున్న వ్యక్తి, మళ్ళీ ఆ రెంటిని ఇమామును చదువుతూ చూసినా తిరిగి (ఫర్జ్ సంకల్పంతో) చదవరాదు," అని అనేవారు. (మాలిక్)

30. నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

మొదటి విభాగం

తిర్మిజి, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1159

1159. ఉమ్మె హబీబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి పగలులో 12 రకాతుల సున్నత్ లు చదివేవారి కొరకు స్వర్గంలో భవనం నిర్మించబడును. 4 రకాతులు జుహర్ కు ముందు, 2 రకాతులు జుహర్ తరువాత, 2 రకాతులు మగ్రిబ్ తరువాత, 2 రకాతులు ఇషా తరువాత, 2 రకాతులు ఫజర్ ముందు. (తిర్మిజి)

ముస్లిం ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఉమ్మె హబీబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నారు, 'ఎల్లప్పుడూ అంటే ప్రతి రోజు 12 రకాతులు సున్నత్ లు చదివేవారి కోసం అల్లాహ్ స్వర్గంలో ఒక భవనం నిర్మిస్తాడు.'" (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1160

1160. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ, 2 రకాతులు జుహర్ కు ముందు, 2 రకాతులు జుహర్ తరువాత, 2 రకాతులు మగ్రిబ్ తరువాత, 2 రకాతులు ఇషా తరువాత తన ఇంట్లో చదివేవారు.

ఇంకా హఫ్సా రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ప్రవక్త ﷺ 2 రకాతులు తేలిగ్గా ఫజర్ కు ముందు చదివేవారు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1161

1161. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుమాహ్ తరువాత మస్జిద్ లో సున్నతులు చదివేవారు కాదు. ఇంటికి వచ్చి, రెండు రకాతులు చదివేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1162

1162. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ షబీఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు ను, ప్రవక్త ﷺ నఫీల్ నమాజుల గురించి అడిగాను. దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ప్రవక్త ﷺ మా ఇంటిలో జుహర్ కు ముందు 4 రకాతులు చదివేవారు. తరువాత మస్జిద్ కు వెళ్ళి నమాజు చదివించేవారు. ఇంటికి వచ్చిన తరువాత 2 రకాతులు సున్నత్ లు చదివేవారు, తరువాత ప్రజలకు మగ్రిబ్ నమాజు చదివించేవారు. తరువాత ఇంటికి వచ్చి 2 రకాతులు

సున్నతులు చదివేవారు. ప్రజలకు ఇషా నమాజు చదివించి, మా ఇంటికి వచ్చి, 2 రకాతులు సున్నతులు చదివేవారు. రాత్రి తహజ్జుద్ నమాజు 9 రకాతులు చదివేవారు. అందులో వితర్ కూడా ఉండేది. ప్రవక్త ﷺ రాత్రి చాలా సేపు వరకు నిలబడి చాలా సేపు వరకు కూర్చొని చదివేవారు. నిలబడి చదివితే భీయాం తర్వాత రుకూ సజ్జాలు చేసేవారు. కూర్చొని చదివితే రుకూ మరియు సజ్జాలు కూడా కూర్చొనే చేసేవారు. ఇంకా సుబహ్ సాదిఖ్ అయిన తర్వాత ఫజర్ కు ముందు 2 రకాతులు చదివేవారు. ఆ తరువాత ఫజర్ నమాజు చదివించటానికి మస్జిద్ కు వెళ్ళేవారు. (ముస్లిం, అబూ దావూద్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1163

1163. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ నఫిల్ నమాజుల్లో ఫజర్ లోని 2 రకాతుల సున్నతులకు ఎల్లప్పుడూ ప్రాధాన్యత ఇచ్చేవారు. ఈ విధంగా ఇతర నఫిల్ నమాజులకు ఇచ్చేవారు కారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1164

1164. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ యొక్క 2 రకాతులు ప్రపంచం మరియు ప్రపంచంలోని అనుగ్రహాలన్నిటికంటే ఉత్తమమైనవి అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1165

1165. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ముగఫ్ఫల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'మగ్రిబ్ విధి నమాజులకు ముందు 2 రకాతులు సున్నత్ చదువుకోండి అని మూడు సార్లు పలికారు. మూడవ సారి కోరిన వారు చదువుకోండి, కోరిన వారు చదవకండి.' ప్రజలు దాన్ని సున్నతులుగా ఎక్కడ భావిస్తారో అని వివరంగా పేర్కొన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1166

1166. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా జుమాహ్ తరువాత సున్నత్ లు చదవాలనుకున్న వారు 4 రకాతులు చదువుకోవాలి." మరో ఉల్లేఖనంలో జుమాహ్ నమాజు చదివిన వారు 4 రకాతులు సున్నత్ లు చదువుకోవాలి. **(ముస్లిం)**

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1167

1167. ఉమ్మె హబీబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను: "జుహర్ కు ముందు 4 రకాతులను, జుహర్ తరువాత 4 రకాతులను పరిరక్షించే వారిపై నరకాగ్నిని నిషేధిస్తాడు. **(అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్)**

తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1169

1169. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సాయిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: ప్రవక్త ﷺ సూర్యుడు వాలిన తరువాత జుహర్ కు ముందు 4 రకాతులు సున్నతులు చదివేవారు. ఇంకా ఈ సమయంలో ఆకాశ ద్వారాలు తెరవబడతాయి. ఈ సమయంలో సత్కార్యాలు పైకి వెళ్లాలని నేను అభిలషిస్తున్నాను," అని అన్నారు. (తిరిగి)

తిరిగి, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1170

1170. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "అసర్ కు ముందు 4 రకాతులు చదివేవారిని అల్లాహ్ కరుణించుగాక," అని దీవించేవారు. (తిరిగి, అబూ దావూద్)

తిరిగి - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1171

1171. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: ప్రవక్త ﷺ అసర్ కు ముందు 4 రకాతులు చదివేవారు. వాటి మధ్య సన్నిహిత దైవదూతలపై, ముస్లిములపై సలామ్ పలికి విరామం ఇచ్చేవారు. (తిరిగి)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
నమాజులోని సున్నతుల ఘనత
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1172

1172. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అసర్ కు ముందు 2 రకాతులు చదివేవారు.
(అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్
మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
నమాజులోని సున్నతుల ఘనత
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1178

1178. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ అసర్ తరువాత ఎల్లప్పుడూ నా ఇంట్లో 2
రకాతులు చదివేవారు. వాటిని ఎన్నడూ వదలలేదు. చివరికి మరణించారు. (బుఖారీ,
ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్
మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
నమాజులోని సున్నతుల ఘనత
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1179

1179. ముఖ్తార్ బిన్ ఫుల్ ఫుల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను అనస్ బిన్ మాలిక్ ను అసర్
తరువాత నఫిల్ నమాజులు చదవటాన్ని గురించి అడిగాను. దానికి అతను, "ఉమర్
రజిఅల్లాహుఅన్ఱు అసర్ తరువాత నఫిల్ నమాజు చదివే వారి చేతులపై బెత్తంతో కొట్టేవారు.
అంటే అసర్ తరువాత నమాజు చదివేవారిని వారించేవారు. ఇంకా మేము ప్రవక్త ﷺ కాలంలో
సూర్యాస్తమయం తరువాత మగ్రిబ్ నమాజుకు ముందు రెండు రకాతులు నమాజు

చదివేవాళ్ళం.' నేను, 'ప్రవక్త ❦ కూడా చదివారా?' అని అడిగాను. దానికి అతను, 'మమ్మల్ని చదువుతుండగా చూసి, తప్పనిసరి అని,' సూచించనూ లేదు, వారించనూ లేదు అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1180

1180. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము మదీనాలో ఉన్నప్పుడు, ముఅజ్జిన్ మగ్రిబ్ అజాన్ ఇచ్చిన తర్వాత, ప్రజలు మస్జిద్ లోని స్తంభాల వైపు తొందరగా వెళ్ళి 2 రకాతులు సున్నతులు చదివేవారు. బాటసారులెవరైనా వస్తే, నమాజు అయిపోయిందని భావించేవారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1181

1181. మర్సద్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఉఖ్బా అల్ జుహీ వద్దకు వచ్చాను. నేను అతన్ని, "అబూ తమీం మగ్రిబ్ కు ముందు 2 రకాతులు చదవటం మీకు ఆశ్చర్యం కలిగించటం లేదా?" అని అడిగాను. దానికి ఉఖ్బా, "ఇందులో ఎటువంటి ఆశ్చర్యం లేదు. మేము ప్రవక్త ❦ కాలంలో చదివేవాళ్ళం," అని అన్నారు. దానికి నేను, 'మరి ఇప్పుడు మీరెందుకు చదవడం లేదు,' అని అడిగాను. దానికి అతను, 'వ్యాపార లావాదేవీల వల్ల మాకు చదవటానికి సమయం దొరకనందు వల్ల,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1186

1186. అప్రమ్ బిన్ అతా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతన్ని నాఫె బిన్ జుబైర్ సాయిబ్ వద్దకు పంపి ముఆవియహ్ నమాజు విషయంలో అతన్ని చూసిన దాన్ని గురించి అడగమన్నారు. దానికి సాయిబ్, "అవును, నేను అతనితో కలసి మఖ్సూరహ్ అనే ప్రాంతంలో జుమాహ్ నమాజు చదివాను. ఇమాము సలామ్ పలికి నమాజు ముగించిన వెంటనే నేను నిలబడి, నా స్థానంలోనే నిలబడి, జుమాహ్ సున్నతులు చదివాను. ముఆవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నమాజు చదివి, ఇంటికి వెళ్ళిన తర్వాత నన్ను పిలిపించి, 'ఈ రోజు చేసినట్లు, ఇక ముందు ఇలా చేయకు, అంటే ఫర్ద్ నమాజు తర్వాత వెంటనే సున్నతులు చదవకు. నువ్వు జుమాహ్ నమాజు లేదా ఇతర ఏ నమాజైనా చదువుకున్న తర్వాత సున్నతులు, ఫర్ద్ నమాజులో కలపకు. మాట్లాడుకో లేదా స్థలం మార్చుకో, ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని ఒక నమాజును మరో నమాజుతో కలపరాదని, మాట్లాడుకోవాలని లేదా చోటు మార్చుకోవాలని ఆదేశించారు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నమాజులోని సున్నతుల ఘనత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1187

1187. అతా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ మక్కాలో ఉంటే జుమాహ్ నమాజు చదివిన తర్వాత, తన చోటు నుండి ముందుకు జరిగి 2 రకాతులు సున్నత్ చదివేవారు. ఆ తర్వాత మళ్ళీ రెండడుగులు ముందుకు మారి 4 రకాతులు సున్నతులు చదివేవారు. మదీనాలో ఉంటే, జుమాహ్ నమాజు చదివి ఇంటికి వెళ్ళి, ఇంట్లో 2 రకాత్ లు చదివేవారు. మస్జిద్ లో చదివేవారు కాదు. 'మీరు ఇలా ఎందుకు చేస్తారని ప్రశ్నిస్తే,' దానికి అతను, 'ప్రవక్త ﷺ కూడా ఇలాగే చేసేవారు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

తిర్మిజిలో ఇలాగే ఉంది, "అతా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ ను 2 రకాత్ లు చదువుతుండగా, ఆ తరువాత మళ్ళీ 4 రకాతులు చదువుతుండగా చూశాను."

31. రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1188

1188. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇషా నమాజు చదివిన తర్వాత ఫజర్ కు ముందు వరకు 11 రకాతులు నమాజు చదివేవారు. ప్రతి రెండు రకాతుల తర్వాత సలామ్ పలికేవారు. వీటిలో ఒక రకాతు వితర్ చదివేవారు. ఎంత దీర్ఘంగా సజ్జా చేసేవారంటే, మీలో ఎవరైనా అందులో 50 వాక్యాలు చదువుకుంటారు. ముఅజ్జిన్ ఫజర్ అజాన్ ఇచ్చిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ నిలబడి తేలికైన రెండు రకాతుల సున్నత్ చదివేవారు. ఆ తరువాత కుడి ప్రక్కకు తిరిగి పరుండేవారు. చివరికి ముఅజ్జిన్ వచ్చి ఇఖామత్ పలకడానికి అనుమతి కోరుతాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివించటానికి బయటకు వెళ్ళేవారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1189

1189. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ లోని రెండు రకాతుల సున్నత్ చదువుకున్న తర్వాత, ఒకవేళ నేను మేల్కొని ఉంటే, నాతో మాట్లాడుకుంటారు. ఒకవేళ నేను పడుకొని ఉంటే పరుండిపోతారు. **(ముస్లిం)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1190

1190. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ లోని 2 రకాతులు చదువుకున్న తర్వాత కుడి ప్రక్కకు తిరిగి పరుండిపోతారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1191

1191. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి 13 రకాతులు చదివేవారు. అందులో వితర్ మరియు ఫజర్ సున్నతులు కూడా చేరి ఉన్నాయి. అంటే 8 రకాతులు తహజ్జుద్, 3 రకాతులు విత్, 2 రకాతులు ఫజర్ సున్నతులు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1192

1192. మసూఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ రాత్రి నమాజు ఎన్ని రకాతులు చదువుతారని ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ను అడిగాను. దానికి ఆమె, 7,9,11 రకాతులు, ఫజర్ సున్నతులు తప్ప అని అన్నారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1193

1193. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి తహజ్జుద్ కోసం నిలబడి ముందు తేలిగ్గా రెండు రకాతులు చదువుకునే వారు. (ముస్లిమ్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1194

1194. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా తహజ్జుద్ నమాజు కోసం నిలబడితే, ముందు తేలికైన రెండు రకాత్ లు చదువుకోవాలి." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1195

1195. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒక రోజు రాత్రి నేను మా పిన్ని మైమునహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱా ఇంట్లో ఉండిపోయాను. ఆ రోజు రాత్రి ప్రవక్త ﷺ మైమునహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱా ఇంటిలోనే ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ కొంత సేపు తన ఇంటివారితో మాట్లాడారు. ఆ తరువాత నిద్రపోయారు. రాత్రి చివరి భాగం లేదా అంత కన్నా ముందు మేల్కొని కూర్చున్నారు. ఆకాశం వైపు చూచి: "ఇన్న ఫీ ఖల్ ఖిస్సమావాతి వల్ అర్ఱి, వఖ్ తిలాఫిల్ లైలి, వన్నహారి ల ఆయాతిన్ లి ఊలిల్ అల్ బాబ్..." (అల్ బఖరహ్, 2:164) సూరా చివరి వరకు పఠించారు. ఆ తరువాత నీటి కుండ దగ్గర నిలబడి దాని మూత విప్పి ముంతలో నీళ్ళు తీసుకొని చక్కగా వుజూ చేశారు. చాలినన్ని నీళ్ళే ఉపయోగించారు. ఆ తరువాత నిలబడి తహజ్జుద్ నమాజ్ ప్రారంభించారు. అది చూసి నేను కూడా నిలబడి వుజూ చేసి ప్రవక్త ﷺ కు ఎడమ వైపు నిలబడ్డాను. ప్రవక్త ﷺ నా చెవి పట్టుకొని కుడి వైపు నిలబెట్టారు. ప్రవక్త ﷺ 13 రకాత్ లు పూర్తి చేసుకున్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ పడుకున్నారు. చివరికి ప్రవక్త ﷺ ముక్కు నుండి శబ్దం రాసాగింది. ప్రవక్త ﷺ నిద్రలో ఉన్నప్పుడు శబ్దం వచ్చేది. ఆ తరువాత బిలాల్ వచ్చి ప్రవక్త ﷺ కు నమాజ్ గురించి తెలియపరిచారు. ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ యొక్క 2 రకాతుల సున్నత్ చదివారు. మళ్ళీ వుజూ చేయలేదు. సున్నతులు, ఫర్ డ్ మధ్య ఈ దుఆ చదివారు:

"అల్లాహుమ్మజ్ అల్ ఫీ ఖల్ఖి నూరన్, వ బసరీ నూరన్, వఫీ సమ్ యీ నూరన్, వ అన్ యమీనీ నూరన్, వ అయ్యు సారీ నూరన్, వ ఫౌఖీ నూరన్, వ తహ్ తీ నూరన్, వ అమూమీ నూరన్, వ ఖల్ ఫీ నూరన్, వజ్ అల్లీ నూరన్, వ ఫిలిసానీ నూరన్, వ ఫీ అసబీ నూరన్, వ ఫీలహ్ మీ నూరన్, వదమీ నూరన్, వ షఅరీ నూరన్, వ బక్షీ నూరన్, వజ్ అల్ ఫీ నఫ్ఫీ

నూరన్, వ ఆజమ్ లీ నూరన్ అల్లాహుమ్మ ఆతినీ నూరన్." - 'ఓ అల్లాహ్! నా హృదయంలో వెలుగును ప్రసాదించు, నా కళ్ళలో వెలుగును ప్రసాదించు, నా చెవులలో వెలుగును ప్రసాదించు, నా కుడి వైపు వెలుగును ప్రసాదించు, నా ఎడమ వైపు వెలుగును ప్రసాదించు, నా పైన వెలుగును ప్రసాదించు, నా క్రింద వెలుగును ప్రసాదించు, నా ముందు వెలుగును ప్రసాదించు, నా వెనుక వెలుగును ప్రసాదించు, నా కోసం వెలుగు ప్రసాదించు, నా నాలుకలో వెలుగును ప్రసాదించు, నా నరాలలో వెలుగును ప్రసాదించు, నా మాంసంలో వెలుగును ప్రసాదించు, నా రక్తంలో వెలుగును ప్రసాదించు, నా వెంట్రుకల్లో వెలుగును ప్రసాదించు, నా చర్మం (శరీరం)లో వెలుగును ప్రసాదించు, నా హృదయం (మనస్సు)లో వెలుగును ప్రసాదించు, ఇంకా నా వెలుగును ఉత్తమం చేయి, ఇంకా నాకు వెలుగే వెలుగు ప్రసాదించు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1196

1196. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక రోజు రాత్రి ప్రవక్త ﷺ ఇంట్లో ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ రాత్రి మేల్కొన్నారు. మిస్వాక్ చేశారు, వుజూ చేశారు, ఇంకా ఈ ఆయతు నుండి సూరా చివరి వరకు చదివారు. "ఇన్న ఫీ ఖల్ఫిస్సమావతి..." (అల్ బఖరహ్, 2:164). ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ నిలబడి రెండేసి రకాతులు తహజ్జుద్ నమాజును ఆచరించారు. వీటిలో ఇతర నమాజుల కంటే ఖియాం, రుకూ, సజ్దాలు దీర్ఘంగా చేశారు. చదివిన తర్వాత నిద్రపోయారు. గురకలు కొట్టసాగారు. రాత్రంతా ఈ విధంగా మూడు సార్లు చేశారు. 6 రకాతులు చదివారు. ప్రతిసారి మిస్వాక్ చేసి, వుజూ చేసి పై ఆయతులు పఠించారు. చివరిగా 3 రకాత్ లు విక్రీ చదివారు. (ముస్లిం)

సహీహ్ ముస్లిం, హుమైది, మువత్తా ఇమాం మాలిక్, జామిఉల్ ఉసూల్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1197

1197. జైద్ బిన్ ఖాలిద్ జుహీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకసారి అతను "ఈ రోజు ప్రవక్త ﷺ తహజ్జుద్ నమాజు ఎలా ఉంటుందో చూస్తాను," అనుకోని, చూసి, ఇలా పేర్కొన్నారు, "అన్నిటికంటే ముందు ప్రవక్త ﷺ రెండు రకాతులు తేలిగ్గా చదివారు. ఆ తరువాత 2 రకాతులు దీర్ఘంగా చదివారు. ఆ తరువాత 2 రకాతులు మధ్యస్థంగా చదివారు. మళ్ళీ 2 రకాతులు వాటికంటే తేలిగ్గా చదివారు. ఆ తరువాత విత్త్ర్ చదివారు. అన్నీ కలిపి 13 రకాత్ లు అయ్యాయి. అంటే రెండేసి రకాత్ లు 4 సార్లు వచ్చాయి." (సహీహ్ ముస్లిం, హుమైది, మువత్తా ఇమాం మాలిక్, జామిఉల్ ఉసూల్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1198

1198. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: చివరికాలంలో, ప్రవక్త ﷺ, తరచూ కూర్చొనే నమాజు చదివేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1199

1199. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నాకు పరస్పరం సమానంగా ఉన్న ఆ సూరాల గురించి తెలుసు. ప్రవక్త ﷺ ఈ రెండు సూరాలను ఒక్కొక్క రకాత్ లో కలిపి చదివేవారు. ప్రారంభ ముఫస్సల్ లోని 20 సూరాలను గురించి పేర్కొన్నారు. ఈ విధంగా అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ కుర్ఆన్ లో వ్రాయబడి ఉంది. ప్రవక్త ﷺ ఒక రకాత్ లో రెండేసి సూరాలు చదివేవారు. ఈ 20 సూరాలలో చివరి రెండు సూరాలు హా మీం, దుఖాన్ (44), అమ్మ యతసాఅలూన్ (78) ఉన్నాయి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1200

1200. హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను రాత్రి తహజ్జుద్ చదువుతుండగా చూశాను, "ప్రవక్త ﷺ తక్బీరె తహ్రీమ పలికిన తరువాత మూడు సార్లు 'అల్లాహు అక్బర్, జుల్ మలకూత్ వల్ జబరూత్ వల్ కిబ్రియాాయి, వల్ అజ్ మహ్' చదివారు. ఆ తరువాత నమాజు ప్రారంభించారు. సూరా బఖరహ్ (2) చదివారు. ఆ తరువాత రుకూ చేశారు. ప్రవక్త ﷺ రుకూ కూడా ఖియాంలా దీర్ఘంగా చేశారు. రుకూలో, "సుబ్ హాన రబ్బియల్ అజీమ్," అని చదివారు. ఆ తరువాత రుకూ నుండి తల ఎత్తారు. ఆ తరువాత సజ్దా చేశారు. సజ్దా కూడా ఖియాంలా దీర్ఘంగా ఉంది. సజ్దాలో, "రబ్బిఘ్ ఫిర్లీ, రబ్బిఘ్ ఫిర్లీ," అని చదివారు. ఆ తరువాత సజ్దా నుండి తల ఎత్తారు. రెండు సజ్దాల మధ్య ఒక సజ్దాలో ఉన్నంతసేపు కూర్చున్నారు. ఈ విధంగా 4 రకాతులు చదివారు. వీటిలో సూరా బఖరహ్ (2), సూరా ఆలి ఇమాన్ (3), సూరా నిసా (4), సూరా అనాం (6) చదివారు." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1201

1201. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజులో 10 ఆయతులు చదివితే, ఏమరుపాటుకు గురికాని వాడుగా లిఖించబడతాడు. నమాజులో 100 ఆయతులు పఠించిన వారు విదేయుల్లో లిఖించబడతారు. నమాజులో 1000 ఆయతులు చదివిన వారు అధిక పుణ్యం సంపాదించే వారిలో లిఖించబడతారు." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1203

1203. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఎంత బిగ్గరగా చదివేవారంటే, ఒకవేళ ప్రవక్త ﷺ ఇంట్లో చదివితే ప్రాంగణంలో ఉన్నవారు వినేవారు. (అబూ దావూద్)

తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1204

1204. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక రోజు రాత్రి ప్రవక్త ﷺ బయటకు వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇంటి వైపు వెళ్ళారు. అప్పుడు అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తహజ్జుద్ నమాజ్ చదువుతున్నారు. కుర్ఆన్ మెల్లమెల్లగా చదువుతున్నారు. ఆ తరువాత్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇంటి వైపు వెళ్ళారు. అతను తహజ్జుద్ నమాజులో కుర్ఆన్ బిగ్గరగా చదువుతున్నారు. మరునాడు వీరిద్దరూ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు, ప్రవక్త ﷺ వారితో 'అబూ బకర్ నేను మీ ఇంటి ప్రక్క నుండి వెళ్ళాను. నీవు కుర్ఆన్ మెల్లగా చదువుతున్నావు,' అని అన్నారు. దానికి అతను, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను మాట్లాడుతున్న వానికి వినిపిస్తున్నాను. అతడు మెల్లగానూ వింటాడు. బిగ్గరగానూ వింటాడు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో, 'నేను మీ ఇంటి వైపు నుండి వెళ్ళాను. నీవు తహజ్జుద్ నమాజులో కుర్ఆన్ ను బిగ్గరగా చదువుతున్నావు,' అని అన్నారు. దానికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'పడుకున్న వారిని లేపటానికి, పైతానులను తరిమివేయటానికి నేను బిగ్గరగా చదివాను,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ అబూ బకర్, నీవు నీ శబ్దాన్ని కొంత పెంచు,' అని, ఉమర్ తో, 'నీవు నీ శబ్దాన్ని కొంత తగ్గించు,' అని అన్నారు. (తిర్కిజి)

నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1205

1205. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తహజ్జుద్ కోసం నిలబడ్డారు. ఉదయం వరకు ఈ ఒక్క ఆయతునే పఠిస్తూ ఉన్నారు. "ఇన్ తుఅజ్జిబ్ హుమ్ ఫ ఇన్నహుమ్ ఇబాదుక, వ ఇన్ తగ్ ఫిర్ లహుమ్, ఫ ఇన్నక అన్ తల్ అజీజుల్ హకీమ్." (అల్ మాయిదహ్, 5:118). (నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

తిర్కిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1206

1206. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా ఫజర్ సున్నతులు చదువుకొని, కుడి ప్రక్కకు తిరిగి పరుండాలి. దాని వల్ల తహజ్జుద్ అలసట కొంత తగ్గుతుంది." (తిర్కిజి, అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1207

1207. మసూఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లూ ను, 'ప్రవక్త ﷺ కు ఏపని అన్నింటికంటే అభిలషణీయమైనది,' అని అడిగాను. దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లూ, 'ఎల్లప్పుడూ చేస్తూ ఉన్నది,' అని అన్నారు. మళ్ళీ నేను, 'ప్రవక్త ﷺ తహజ్జుద్ నమాజ్ కొరకు ఎప్పుడు మేల్కొనే వారు,' అని అడిగాను. దానికి ఆమె, 'కోడి కూత వినగానే లేచేవారు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1208

1208. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను రాత్రి నమాజు స్థితిలో చూడాలనుకుంటే మేము ప్రవక్త ﷺ ను నమాజు స్థితిలో చూసుకునే వాళ్ళం. అదే విధంగా మేము రాత్రి ప్రవక్త ﷺ ను పడుకునే స్థితిలో చూడాలనుకుంటే, ప్రవక్త ﷺ ను పడుకున్న స్థితిలో చూసుకునే వాళ్ళం. అంటే ప్రవక్త ﷺ రాత్రి పడుకునేవారు, ఇంకా తహజ్జుద్ కోసం మేల్కొనేవారు. అంటే ప్రవక్త ﷺ రాత్రంతా నమాజు చదివేవారు కాదు లేదా రాత్రంతా పడుకునేవారు కాదు. (నసాయి)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1209

1209. హుమైద్ బిన్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరుల్లో ఒక అనుచరుడి కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వెంట ప్రయాణంలో ఉన్నాను. అల్లాహ్ సాక్షి! ప్రవక్త ﷺ తహజ్జుద్ నమాజు చదువుతుండగా నేను చూశాను. అది చూసి నేను కూడా అలాగే ఆచరించాలని, అనుకున్నాను. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ ఇషా నమాజు చదువుకున్నారు. దీన్ని అతమహ్ అని కూడా అంటారు. చాలా సేపు వరకు పడుకున్నారు. ఆ తరువాత మేల్కొన్నారు. ఆకాశం వైపు దృష్టి సారించి ఈ ఆయతు చదివారు: "...రబ్బనా మా ఖలఖ్ తహజ్జా బాతిలన్" నుండి "లాతుఖ్ లిఫుల్ మీఆద్" వరకు, (ఆలె ఇమాన్, 3:191-194). ఆ తరువాత పడకపై ఉన్న మిస్వాక్ ను చేతిలో తీసుకున్నారు. తొట్టెలో నుండి ముంతలో నీళ్ళు తీసుకున్నారు. మిస్వాక్ చేసారు, వుజూ చేసారు. ఆ తరువాత తహజ్జుద్ నమాజ్ కోసం నిలబడ్డారు. పడుకున్నంత సేపు నమాజు చదివారు. ఆ తరువాత పడుకున్నారు. నమాజు చదివినంతసేపు పడుకున్నారని నేను అనుకున్నాను. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ మేల్కొన్నారు. మళ్ళీ ఇంతకు ముందు చేసినట్టే చేసారు. రాత్రంతా ఫజర్ కు ముందు మూడుసార్లు ఇలా చేశారు. (నసాయి)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రాత్రి పూట (తహజ్జుద్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1210

1210. యాలా బిన్ ముల్లకి ప్రవక్త ﷺ భార్య ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తా ను ప్రవక్త ﷺ ఖిరాత్, తహజ్జుద్ నమాజ్ గురించి అడిగారు. దానికి ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తా, ప్రవక్త ﷺ ఖిరాత్ మరియు ఆయన తహజ్జుద్ నమాజ్ వల్ల మీకేం లాభం. ఆయనలా ఖిరాత్ చేయలేరు, ఆయనలా తహజ్జుద్ చదవలేరు. తెలుసుకోవటం వల్ల మీకేం లాభం. అయినా సంక్షిప్తంగా చెప్తాను వినండి, ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివేవారు, ఆ తరువాత నమాజు చదివినంత సేపు విశ్రాంతి తీసుకునేవారు. మళ్ళీ విశ్రాంతి తీసుకున్నంత సేపు నమాజు చదివేవారు. చివరికి తెల్లవారిపోయేది. అంటే రాత్రంతా ఈ విధంగా గడిచేది. ఆ తరువాత ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తా ఖిరాత్ గురించి ప్రస్తావిస్తూ, ప్రవక్త ﷺ ప్రతి అక్షరం స్పష్టంగా చదివేవారని చెప్పారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

32. తహజ్జుద్ నమాజులో ప్రవక్త ﷺ చదివిన దుఆ

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ నమాజులో ప్రవక్త ﷺ చదివిన దుఆ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1211

1211. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తహజ్జుద్ నమాజు చదవటానికి నిలబడినప్పుడు తక్బీరె తహ్మీమ తరువాత ఈ దుఆ పఠించేవారు. "అల్లాహుమ్మ లకల్ హందు, అంత ఖయ్యిము స్సమావాతి వల్ అర్ది, వమన్ ఫీ హిన్న వ లకల్ హందు. అంత నూరుస్సమావాతి వల్ అర్ది, వమన్ ఫీహిన్న, వ లకల్ హందు. అంత మలికుస్సమావాతి వల్ అర్ది, వమన్ ఫీహిన్న, వ లకల్ హందు. అంతల్ హఖ్బు, వ వఅద కల్ హఖ్బు, వలిఖాఉక హఖ్బున్. వ ఖౌలుక హఖ్బున్. వల్ జన్నతు హఖ్బున్. వన్నారు హఖ్బున్. వన్నబీయ్యూన హఖ్బున్. వ ముహమ్మదున్ హఖ్బున్. వస్సాఅతు హఖ్బున్. అల్లాహుమ్మ లక అస్ లమ్ తు, వబిక ఆమంతు, వ అలైక తవక్కల్ తు, వ ఇలైక అనబ్బు, వబిక ఖాసమ్ తు, వ ఇలైక హాకమ్ తు, ఫగ్ ఫిర్లీ మా ఖద్ధమ్ తు, వమా అఖ్బర్ తు, వమా అస్రర్ తు, వమా ఆలమ్ తు, వమా

అంత ఆలము బిహీ మిన్నీ, అంతల్ ముఖద్దిము, వ అంతల్ ముఅఖ్ఖీరు, లా ఇలాహ ఇల్లా అంత, వలా ఇలాహ గైరుక." - 'ఓ అల్లాహ్! సర్వస్తోత్రాలన్నీ నీ కొరకే, నీవే భూమ్యాకాశాలను, వాటిలో ఉన్న వాటన్నింటినీ స్థాపించావు. సర్వ స్తోత్రాలన్నీ నీ కొరకే, నీవే భూమ్యాకాశాలకు, వాటిలో ఉన్న వాటన్నింటికీ వెలుగు ప్రసాదిస్తావు. స్తోత్రాలన్నీ నీ కోసమే, నీవే భూమ్యాకాశాలకు, వాటిలో ఉన్న వాటన్నింటికీ చక్రవర్తివి. స్తోత్రాలన్నీ నీ కోసమే, నీవే సత్యం. నీ వాగ్దానమే సత్యమైనది. నీ దర్శనమే సత్యమైనది. నీ పలుకే సత్యమైనది. స్వర్గం సత్యం, నరకం సత్యం. మరియు ప్రవక్తలందరూ సత్యం. మరియు ముహమ్మద్ ﷺ సత్యం. మరియు తీర్పు దినం సత్యం. ఓ అల్లాహ్! నేను నీకు విధేయుడను అయ్యాను. మరియు నిన్నే విశ్వసించాను మరియు నిన్నే నమ్ముకున్నాను. మరియు నీ వైపే మరలాను. మరియు నీ సహాయంతోనే పోరాడుతున్నాను. మరియు నిన్నే మొరపెట్టుకుంటున్నాను. కనుక నీవు ఇంతకు ముందు, ఇక ముందు, రహస్యంగా ఉన్నవి, బహిర్గతంగా ఉన్నవి, నీకు తెలిసిన పాపాలన్నిటినీ క్షమించు. ముందూ, వెనుకా చేసే వాడవు నీవే. నీవు తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు, సత్కార్యాలు చేసే శక్తి, పాపాలకు దూరంగా ఉండే శక్తి నీవు తప్ప మరెవ్వరూ ప్రసాదించలేరు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ నమాజులో ప్రవక్త ﷺ చదివిన దుఆ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1212

1212. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి తహజ్జుద్ నమాజు చదవడానికి నిలబడినప్పుడు, ఈ దుఆ ద్వారా నమాజు ప్రారంభించేవారు: "అల్లాహుమ్మ రబ్బు జిబ్రయీల వ మీకాయీల వ ఇస్రాఫీల. షాతిరస్సమావతి వల్ అర్థి. ఆలిమల్ గైబి వష్షహాదహ్. అంత తహ్ కుము బైన ఇబాదిక ఫీమా కానూ ఫీహి యఖ్ తలిఫూన్. ఇష్హిని లిమఖ్బులిఫ ఫీహి, మినల్ హఖ్బి బిఇజ్జిక. ఇన్నక తహ్ దీ మన్ తషాఉ ఇలా సిరాతిన్ ముస్తఖీం." - 'ఓ అల్లాహ్! జిబ్రయీల్, మీకాయీల్, ఇస్రాఫీల్ ల ప్రభువా! భూమ్యాకాశాలను సృష్టించినవాడా! గోచర అగోచరాలు తెలిసిన వాడా! భేదాభిప్రాయాలకు గురైన నీ దాసుల మధ్య నీవే తీర్పు చేస్తావు. నేను మార్గం తప్పినప్పుడు నాకు, నీ అనుమతితో సత్యం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం చేయి. నిస్సందేహంగా నీవు కోరిన వారికి రుజుమార్గం వైపుకు మార్గదర్శకత్వం చేస్తావు." (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ నమాజులో ప్రవక్త ﷺ చదివిన దుఆ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1213

1213. ఉబాదహ్ బిన్ సామిత్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి మేల్కొని ఈ దుఆ ను చదివితే, అతని దుఆ స్వీకరించబడుతుంది. ఒకవేళ వుజూ చేసి నమాజు చదివితే, అతని నమాజు కూడా స్వీకరించబడుతుంది." ఆ దుఆ ఇది: "లా ఇలాహ ఇల్లాహు. వహ్ దహు లా షరీకలహు. లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హందు, వ హువ అలా కుల్లీ షైఇన్ ఖదీర్. వ సుబ్ హానల్లాహి, వల్ హందు లిల్లాహి, వలా ఇలాహ ఇల్లాహు వల్లాహు అకబ్బర్, వలా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లాబిల్లాహి. రబ్బిగ్ ఫిర్దీ." - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు, ఆయన ఒకే ఒక్కడు. ఆయనకు సాటి ఎవ్వరూ లేరు. సర్వాధికారాలు ఆయనవే. స్తోత్రాలన్నీ ఆయన కొరకే. ప్రతి విషయంపై శక్తి గలవాడు. లోపాలన్నిటికీ అతీతుడు. స్తోత్రాలన్నీ ఆయన కొరకే. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. అల్లాహ్ అందరికంటే గొప్పవాడు. చెడులకు దూరంగా ఉండే శక్తి, సత్కార్యాలు చేసే శక్తి అల్లాహ్ భాగ్యం వల్లనే. కనుక ఓ అల్లాహ్ నన్ను క్షమించు!' (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ నమాజులో ప్రవక్త ﷺ చదివిన దుఆ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1215

1215. ముఆజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం వుజూ చేసి అల్లాహ్ స్మరణ చేస్తూ నిద్ర పోయి, మళ్ళీ రాత్రి మేల్కొని అల్లాహ్ ను ఏది కోరినా, అల్లాహ్ అతనికి ప్రసాదిస్తాడు." (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ నమాజులో ప్రవక్త ﷺ చదివిన దుఆ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1217

1217. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి తహజ్జుద్ నమాజ్ కోసం నిలబడితే, "అల్లాహు అక్బర్" అని అంటారు. ఆ తరువాత, "సుబ్ హాన కల్లాహుమ్మ వబి హందిక వతబార కస్సుక వత ఆల జద్దుక వలా ఇలాహ గైరుక." - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నీ పరిశుద్ధతను స్తుతిస్తున్నాను. నీ స్తోత్రం కొనియాడుతున్నాను. నీ నామం శుభకరమైనది. నీ ఔన్నత్యం చాలా గొప్పది. నీ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు.' ఆ తరువాత, "అల్లాహు అక్బర్ కబీరా" అని పలికిన తరువాత "అఱ్ఱాజు బిల్లాహిల్ స్సమీయిల్ అలీమ్ మినషైతాన్ నిర్రజీం, మిన్ హంజిహి, వనఫ్ భిహి, వనఫ్ సిహి" - 'వినే మరియు చూసే ఓ అల్లాహ్! షైతాన్ నుండి, వాడి ప్రేరణల నుండి, వాడి అహంకారం నుండి, వాడి చెడు నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్ లో ఇది అధికంగా ఉంది, "లా ఇలాహ గైరుక." తర్వాత మూడు సార్లు "లా ఇలాహ ఇల్లాహ్" పలికిన తరువాత ఖిరాత్ ప్రారంభించారు.

నసాయి, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ నమాజులో ప్రవక్త ﷺ చదివిన దుఆ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1218

1218. రబీఅహ్ బిన్ కాబ్ అల్ అస్లమీ రజిజ్జాల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ గదికి సమీపంగా పడుకునేవాణ్ణి. ప్రవక్త ﷺ తహజ్జుద్ నమాజుకు నిలబడినప్పుడు చాలా సేపు వరకు ఇలా పలకడం వినేవాణ్ణి. "సుబ్ హాన రబ్బిల్ ఆలమీన్ వ సుబ్ హానల్లాహి వబిహందిహి." (నసాయి, తిర్మిజి)

33. తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోతసహించటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1219

1219. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: :మీలో ఎవరైనా పడుకున్నప్పుడు, షైతాన్ అతని తల వెనుక భాగంలో మూడు ముళ్ళు వేస్తాడు. ప్రతి ముడికి "రాత్రీ చాలా ఉంది, నిశ్చింతగా పడుకో" ఈ మంత్రం చదువుతాడు. ఒకవేళ ఆ వ్యక్తి మేల్కొని అల్లాహ్ ను స్మరిస్తే, ఒక ముడి వీడిపోతుంది. ఆ తరువాత అతడు వుజూ చేస్తే మరో ముడి వీడిపోతుంది. నమాజు చదవసాగితే మూడవ ముడి కూడా వీడిపోతుంది. ఉదయం ఆ వ్యక్తి సంతోషంగా, ఉత్సాహంగా ఉంటాడు. ఒకవేళ అలా చేయకపోతే ఉదయం వికారంగా, విచారంగా సోమరితనంతో లేస్తాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1220

1220. మగీరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తహజ్జుద్ నమాజులో ఎంత అధికంగా నిలబడేవారంటే, ప్రవక్త ﷺ కాళ్ళు వాచిపోయేవి. ప్రవక్త ﷺ ను, 'తమరు ఇంత సేపు ఎందుకు శ్రమిస్తున్నారనీ, తమరి ముందూ, వెనుకూ పాపాలు క్షమించబడ్డాయి కదా?' అని విన్నవించుకోగా, 'నేను కృతజ్ఞుడైన దాసుడను కాకూడదా?' అని సమాధానం ఇచ్చారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1221

1221. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముందు, ఉదయం వరకు పడుకుని, నమాజు కోసం లేవని వ్యక్తి గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అతని చెవిలో షైతాన్ మూత్ర విసర్జన చేస్తాడు లేదా అతని రెండు చెవులలో షైతాన్ మూత్ర విసర్జన చేస్తాడు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1222

1222. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక రోజు రాత్రి ఆందోళనతో మేల్కొన్నారు. ఇంకా ఇలా ప్రవచించారు: "సుబ్ హానల్లాహ్! ఈ రోజు రాత్రి ఎన్ని నిధులు మరియు ఎన్ని ఉపద్రవాలు అవతరించబడ్డాయి! ఆ స్త్రీలను లేపే వారెవరైనా ఉన్నారా, వాళ్ళు నమాజు చదువుకుంటారు. ఎందుకంటే చాలా మంది స్త్రీలు ప్రపంచంలో దుస్తులు ధరిస్తారు కాని పరలోకంలో నగ్నంగా ఉంటారు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1223

1223. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ప్రతి రాత్రి భూలోక ఆకాశంపైకి దిగుతాడు. రాత్రి చివరి జాముల్, 'ఎవరైనా ప్రార్థించేవారు ఉన్నారా? నేను అతని ప్రార్థన స్వీకరించడానికి, ఎవరైనా క్షమాపణ కోరేవారు ఉన్నారా? నేను క్షమించడానికి,' అని అంటాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1224

1224. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "రాత్రి పూట స్వీకరించబడే ఒక ఘడియ ఉంది. ఆ సమయంలో ఒక ముస్లిం ఇహాపరలోకాలకు సంబంధించిన మేలు కోరితే అల్లాహ్ తప్పకుండా ప్రసాదిస్తాడు. ఈ ఘడియ ప్రతి రాత్రి వస్తుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1225

1225. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ వద్ద నమజులన్నిటిలో కెల్లా ప్రియమైనది దావుద్ అలైహిస్సలాం నమాజు. ఉపవాసాలన్నిటిలో కెల్లా ప్రియమైనది దావుద్ అలైహిస్సలాం ఉపవాసం. దావుద్ అలైహిస్సలాం సగం రాత్రి నిద్రపోయేవారు. చివరి జాములో లేచి దైవారాధన చేసేవారు. మళ్ళీ రాత్రి 6వ వంతులో నిద్రపోయేవారు. రోజు విడిచి రోజు ఉపవాసం ఉండేవారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1226

1226. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి మొదటి భాగంలో నిద్రపోయేవారు. చివరి భాగంలో మేల్కొని ఆరాధన చేసేవారు. అంటే తహజ్జుద్ నమాజ్ చేసేవారు. ఒకవేళ భార్యతో ఏదైనా పని ఉంటే చేసుకునేవారు. లేకపోతే నిద్రపోయేవారు. ఒకవేళ మొదటి అజాన్ అయినపుడు స్నానం అవసరం ఉంటే చేసుకునేవారు, అవసరం లేకపోతే వుజూ చేసి, ఫజర్ సున్నతులు చదువుకునేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1229

1229. అప్రమ్ బిన్ అబసహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి చివరి భాగంలో దాసుడు అల్లాహ్ కు చాలా దగ్గరవుతాడు. ఒకవేళ సాధ్యమైతే మీరు, ఆ సమయంలో అల్లాహ్ ను ప్రార్థించేవారిలో చేరిపోండి." (తిరిగి)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1230

1230. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి తాను మేల్కొని నమాజు చదివే, తన భార్యను కూడా లేపితే, ఆమె కూడా నమాజ్ చదివితే, ఒకవేళ ఆమె మేల్కొనకపోతే, ఆమె ముఖంపై నీళ్ళు చిలకరించే వ్యక్తిని అల్లాహ్ కరుణించుగాక! అదే విధంగా రాత్రి తాను మేల్కొని నమాజు చదివే, తన భర్తను కూడా లేపితే, అతను కూడా నమాజ్ చదివే, ఒకవేళ అతను మేల్కొనకపోతే, అతని ముఖంపై నీళ్ళు చిలకరించే స్త్రీని అల్లాహ్ కరుణించుగాక!" (అబూ దావూద్, నసాయి)

తిరిగి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1231

1231. అబూ ఉమామ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఏ సమయంలో దుఆ స్వీకరించబడుతుందని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'రాత్రి చివరి భాగంలో మరియు ప్రతి విధి నమాజు తర్వాత,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1232

1232. అబూ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "స్వర్గంలో ఎటువంటి బాల్కనీలు ఉంటాయంటే, వాటి లోపలి నుండి బయటి వస్తువులు కనబడతాయి. లోపలి వస్తువులు బయటి నుండి కనబడతాయి. అంటే అవి అద్దంలా ఉంటాయి. ఈ బాల్కనీలను అల్లాహ్ సున్నితంగా మాట్లాడే వారి కోసం, పేదలకు, అక్కర గలవారికి, ఆకలి గొన్నవారికి అన్నం పెట్టే వారి కోసం, నిరంతరం నఫిల్ నమాజు చదివే వారి కోసం, రాత్రి అందరూ పడుకున్నప్పుడు లేచి నమాజు చదివే వారి కోసం సిద్ధం చేసి ఉంచాడు." (బైహఖీ)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1233

1233. తిర్మిజి, దీనినే అలి రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1234

1234. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను, 'ఓ అబ్దుల్లాహ్! నీవు ఫలానా వ్యక్తిలా కాకూడదు. ఆ వ్యక్తి రాత్రి తహజ్జుద్ చదవడానికి లేచేవాడు. ఆ తరువాత వదలివేశాడు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్) కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1236

1236. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఫర్ష్ నమాజుల తర్వాత అన్నింటికంటే ఉత్తమమైనది చివరి రాత్రి నమాజు అంటే తహజ్జుద్ నమాజు." (అహ్మద్)

అహ్మద్, బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్) కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1237

1237. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! ఒక వ్యక్తి రాత్రి నమాజు చదువుతున్నాడు. ఉదయం దొంగతనం చేస్తున్నాడు,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'త్వరలో ఈ నమాజు అతన్ని నీవు చెప్పిన విషయాన్నిండి వారిస్తుంది,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, బైహఖీ)

అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్) కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1238

1238. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరియు అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక వ్యక్తి రాత్రి తన భార్యను లేపి, ఇద్దరూ కలసి నమాజు చదివినా లేదా వీరిలో ప్రతి ఒక్కరూ రెండు రకాతులు చదివినా, వారిద్దరూ అల్లాహ్ స్మరించేవారు, అల్లాహ్ స్మరించేవారిలో లిఖించబడతారు." (అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తహజ్జుద్ (సలాతులైల్)కై ప్రోత్సహించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1240

1240. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు రాత్రి అల్లాహ్ కోరినంత సేపు నమాజు చదివేవారు, రాత్రి చివరి భాగం అవగానే, తన ఇంటి వారిని లేపి, "లేవండి, నమాజు చదవండి," అని చెప్పి, ఈ ఆయతు, "వాముర్ అహ్ లక బిస్సలాతి వస్తబిర్ అలైహ్, లా నస్ అలుక రిజ్ ఖన్ నహ్ ను నర్ జుఖుక వల్ ఆఖిబతు లిత్తఖ్ వా" పఠించేవారు. అంటే, మీ ఇంటివారిని ఆదేశించండి, దానిపై స్థిరంగా ఉండండి. మేము మీకు ఉపాధి అడగటం లేదు. మేము మీకు ఉపాధిని ప్రసాదిస్తాము. మంచి ఫలితం దైవభీతిపరులకే. (మాలిక్)

34. మితమైన ఆచరణ

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1241

1241. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నెలలో ఉపవాసాలు పాటించేవారు కారు, చివరికి మేము ఇక ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసాలు పాటించరని భావించేవాళ్ళం. ఒక్కోసారి ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసాలు పాటించేవారు. చివరికి మేము ఇక ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసాలు మానరు అని భావించేవాళ్ళం. ఒకవేళ మీరు రాత్రి వేళ ప్రవక్త ﷺ ను నమాజు స్థితిలో చూడాలనుకుంటే చూడగలరు. అదే విధంగా ఒకవేళ మీరు ప్రవక్త ﷺ ను నిద్ర పోతుండగా చూడాలనుకుంటే చూడగలరు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1242

1242. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సత్కార్యాలన్నింటిలో అల్లాహ్ కు ప్రിയమైనది ఎల్లప్పుడూ చేసేది, అది ఎంత తక్కువైనా సరే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1243

1243. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సత్కార్యాల్లో మీరు చేయగలిగిన దాన్నే ఎంచుకోండి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ప్రతిఫలం ఇవ్వటంలో వెనక్కి తగ్గడు. కాని చివరికి మీరు ఆచరిస్తూ అలసిపోతారు అంటే వదలివేస్తారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1244

1244. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు ఉత్సాహంగా ఉన్నంత వరకు, ఆరాధనలో శ్రద్ధ ఉన్నంత వరకు నమాజు చదవండి. అలసటగా ఉంటే కూర్చోండి. అంటే నమాజు ఆపివేయండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1245

1245. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరికైనా నమాజు స్థితిలో నిద్ర వస్తే నిద్ర పూర్తయ్యే వరకు నిద్రపోవాలి. ఎందుకంటే, నిద్ర లేదా కునుకు ఉన్నప్పుడు నమాజు చదివితే ఏమి పలుకుతున్నాడో అతనికి తెలియదు. క్షమాపణ కోరటానికి బదులు తన్ను తాను దూషించుకోవచ్చు. తన గురించి ప్రార్థించటానికి బదులు తన్ను తాను శపించుకోవచ్చు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1246

1246. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ధర్మం సులువైనది. ధర్మంలో కఠినంగా వ్యవహరించిన వారిపై ధర్మమే ఆధిక్యత పొందుతుంది. కనుక మధ్యే మార్గాన్ని అవలంబించండి. మరియు తమ శక్తి మేరకు పని చేయండి. ఇంకా తమ ఉత్తీర్ణత పట్ల సంతోషించండి. ఇంకా ఉదయం సాయంత్రం ఇంకా రాత్రి కొంత సేపు అల్లాహ్ ను సహాయం అర్థించండి." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1247

1247. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తన అలవాటు ప్రకారం చేసే ఆరాధనలను మరచి లేదా నిద్ర వల్ల వదలి పడుకొని, ఫజర్ మరియు జుహర్ ల మధ్య ఆచరిస్తే అతనికి రాత్రి ఆచరించినట్లు పుణ్యం లభిస్తుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1248

1248. ఇబ్రూన్ బిన్ హుసైన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ నిలబడి నమాజు చదవగలిగితే నిలబడి నమాజు చదవండి. ఒకవేళ నిలబడి నమాజు చదవలేకపోతే కూర్చొని నమాజు చదవండి. ఒకవేళ కూర్చొని కూడా నమాజు చదవలేకపోతే పరుండి నమాజ్ చదవండి." (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1249

1249. ఇబ్రూన్ బిన్ హుసైన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను కూర్చొని నమాజు చదవటాన్ని గురించి ప్రశ్నించాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ ఒకవేళ నిలబడి చదివితే మంచిది. ఒకవేళ కూర్చొని చదివితే సగం పుణ్యం లభిస్తుంది. ఒకవేళ పరుండి నమాజు చదివితే కూర్చొని చదివిన దానిలో సగం పుణ్యం లభిస్తుంది అని అన్నారు. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

షర్టుస్సున్నహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1251

1251. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మన ప్రభువు ఇద్దరు వ్యక్తుల పట్ల సంతోషిస్తాడు. 1. తన మెత్తని పడక, తనకు ప్రియమైన భార్యను వదలి తహజ్జుద్ నమాజు కోసం లేచి నమాజు చదివేవాడు. అల్లాహ్ దైవదూతలతో, 'నా ఈ దాసుణ్ణి చూడండి, కేవలం నమాజు కోసం తన మెత్తని పడక, తన ప్రీతికరమైన భార్య బిడ్డలను వదలి నా వద్ద ఉన్న అనుగ్రహాలను పొందే సంతోషంతో, నా శిక్షకు భయపడుతూ నిలబడి నమాజు చదువుతున్నాడు,' అని అంటాడు. 2వ వ్యక్తి దైవమార్గంలో పోరాడుతూ తన మిత్రులతో పాటు ఓడిపోయి, పారిపోవడంలో ఉన్న పాపాన్ని గురించి ఆలోచించి, తిరిగి వచ్చి మళ్ళీ పోరాడటంలో గల పుణ్యాన్ని గురించి ఆలోచించి, తిరిగి శత్రువులతో పోరాడుతూ వీరమరణం పొందుతాడు. అల్లాహ్ దైవదూతలతో, 'నా ఈ దాసుణ్ణి చూడండి, నా దగ్గరున్న స్వర్గం పొందటానికి, నా దగ్గరున్న నరక శిక్షకు భయపడి తన రక్తాన్ని చిందించి వీరమరణం పొందాడు,' అని అంటాడు." (షర్టుస్సున్నహ్)

అంటే తహజ్జుద్ నమాజు చదివేవారి పట్ల, దైవమార్గంలో వీర మరణం పొందిన వారి పట్ల అల్లాహ్ చాలా సంతోషిస్తాడు.

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1252

1252. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నాకు ఇలా తెలియపరచటం జరిగింది: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "శక్తి ఉండి కూడా, అకారణంగా కూర్చోని నమాజు చదివితే,

సగం పుణ్యం లభిస్తుంది." నేను ఒకసారి ప్రవక్త ❦ వద్దకు వెళ్లాను. అప్పుడు ప్రవక్త ❦ కూర్చోని నమాజు చదువుతున్నారు. ఆశ్చర్యంగా నేను ప్రవక్త ❦ తలపై చేయి పెట్టాను. దానికి ప్రవక్త ❦, 'ఓ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్! ఏం చేస్తున్నావు,' అని అడిగారు. దానికి నేను, 'ప్రవక్తా! మీ హదీసు, "కూర్చోని చదివితే సగం పుణ్యం లభిస్తుందని నాకు తెలియపర్చటం జరిగింది. మరి మీరు కూర్చోని చదువుతున్నారు" అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ❦, 'అవును, నిజమే కాని నేను మీలాంటి వాణ్ణి కాను,' అన్నారు. (ముస్లిం)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మితమైన ఆచరణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1253

1253. సాలిం బిన్ అబిల్ జాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఖుజాఅ తెగకు చెందిన ఒక వ్యక్తి 'నేను నమాజు చదివితే, ఎంతో సుఖంగా ఉంటుంది,' అని అన్నాడు. ప్రజలు అది విని చివాట్లు పెట్టసాగారు. అప్పుడా వ్యక్తి నేను ప్రవక్త ❦ను, "ఓ బిలాల్! నీవు తక్సీర్ పలికితే నేను నమాజు చదివి శాంతి సుఖాలను పొందుతాను. ఎందుకంటే నాకు నమాజు ద్వారా సుఖం ప్రాప్తిస్తుంది," అని పలకటం విన్నాను అని అన్నాడు. (అబూ దావూద్)

35. విత్ నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1254

1254. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ❦ ప్రవచనం: "రాత్రి నమాజు రెండేసి రకాతులు. మీలో ఎవరైనా ఉదయం అవబోతుందని ఆందోళన చెందితే, 1 రకాత్ చదువు

కోవాలి. అంతకు ముందు చదివిన నమాజును అది బేసిగా విత్ గా మార్చివేస్తుంది."
(బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1255

1255. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి చివరి భాగంలో
విత్ ఒక రకాత్." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1256

1256. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి 13 రకాతులు చదివేవారు. వీటిలో
విత్ 5 రకాత్ లు ఉండేవి. వీటిలో కేవలం చివరి రకాత్ లో కూర్చునేవారు. (బుఖారీ,
ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1257

1257. సాద్ బిన్ హషీం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా వద్దకు
వెళ్లాను. 'ఓ విశ్వాసుల మాతృమూర్తి! ప్రవక్త ﷺ సద్గుణాల గురించి వివరించండి,' అని
విన్నవించుకున్నాను. దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా, 'నీవు కుర్ఆన్ చదవలేదా?' అని

అడిగారు. నేను, 'అవును, చదివాను,' అని అన్నాను. దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా, 'ప్రవక్త ﷺ సద్గుణాలు కుర్ఆన్ లో ఉన్నాయి,' అని అన్నారు. 'అంటే, కుర్ఆన్ లో ఉన్న సద్గుణాలన్నిటినీ ప్రవక్త ﷺ ఆచరించేవారు. ప్రవక్త ﷺ సద్గుణాలను చూడాలనుకుంటే, కుర్ఆన్ అద్దంలో చూడండి,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'ఓ మాతృమూర్తి! ప్రవక్త ﷺ విత్త్ర నమాజ్ ఎలా చదివేవారో తెలుపండి,' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా, 'మేము ప్రవక్త ﷺ కోసం వుజూ నీటిని, మిస్వాక్ ను సిద్ధం చేసి ప్రవక్త ﷺ పడక వద్ద ఉంచేవాళ్ళం. అల్లాహ్ లేపినపుడు ప్రవక్త ﷺ మేల్కొని, మిస్వాక్ చేసి, వుజూ చేసి 9 రకాతులు నమాజు చదువుతారు. వాటిలో కేవలం 8 రకాత్ ల తర్వాత తషప్పుద్ లో కూర్చుంటారు. దైవాన్ని స్మరిస్తారు. స్తోత్రం చేస్తారు, ఇంకా దుఆ చేస్తారు. సలామ్ పలకకుండా లేచి నిలబడతారు. 9వ రకాత్ చదివి కూర్చుంటారు. అల్లాహ్ ను స్మరిస్తారు. ఆయన్ను స్తోత్రం చేస్తారు, దుఆ చేస్తారు. ఆ తరువాత సలామ్ పలుకుతారు. దాన్ని మేము వినేవాళ్ళం. అంటే బిగ్గరగానూ, మెల్లగానూ కాకుండా పలికేవారు. మేము ఆయన ప్రక్కనే ఉంటాము. అందువల్ల ప్రవక్త ﷺ సలామ్ ను వినగలిగేవాళ్ళం. సలామ్ పలికిన తరువాత రెండు రకాతులు కూర్చొని చదివేవారు. ఓ నా కుమారా, ఇవన్నీ 11 రకాతులు అయ్యాయి.

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ వయస్సు పెరిగి, వృద్ధాప్యానికి చేరుకొని, శరీరం బరువెక్కిన తరువాత విత్త్ర 7 రకాతులు మాత్రమే చదివేవారు. అలవాటు ప్రకారం, 2 రకాతులు సలామ్ తర్వాత కూర్చొని చదివేవారు. ఓ అబ్బాయి, ఇవన్నీ 9 రకాతులు అయ్యాయి. ప్రవక్త ﷺ నఫిల్ నమాజు చదివితే దాన్ని ఎల్లప్పుడూ పాటించటానికి ఉత్సాహం చూపేవారు. ఒకవేళ నిద్ర వల్ల, అనారోగ్యం వల్ల లేదా శారీరక నొప్పి వల్ల తహజ్జుద్ చదవలేని పక్షంలో పగలు 12 రకాతులు చదువుకునేవారు. ఇంకా ఒక్క రాత్రిలోనే ప్రవక్త ﷺ మొత్తం కుర్ఆన్ చదివినట్లు, రమజాన్ తప్ప ఇతర దినాల్లో అన్ని రోజులు ఉపవాసం ఉన్నట్లు నాకు తెలియదు అని సమాధానం ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1258

1258. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి నమాజుల్లో విత్త్ర ను చివరి నమాజుగా చేసుకోండి. అంటే విత్త్ర ను అన్నిటికంటే చివరిలో ఆచరించాలి." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1259

1259. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఉదయం అవకముందే విత్త చదువుకోండి." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1260

1260. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా రాత్రి చివరి భాగంలో లేవలేమని భయంగా ఉంటే, ఇషా తరువాత రాత్రి ప్రారంభంలోనే విత్త చదువుకోవాలి. రాత్రి చివరి భాగంలో లేవగలిగే వారు, విత్త ను రాత్రి చివరి భాగంలో చదువుకోవాలి. ఎందుకంటే రాత్రి చివరి భాగంలో శుభ, కారుణ్యాల దైవదూతలు అవతరిస్తారు. అంటే విత్త ను రాత్రి చివరి భాగంలో చదవటమే ఉత్తమం." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1261

1261. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ విత్త ను రాత్రి ప్రతి భాగంలో చదివారు. ప్రారంభంలో, మధ్యలో, చివరిలో. ప్రవక్త ﷺ ఉషోదయ కాలం ప్రారంభం వరకు ఎప్పుడైనా చదివేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిస్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1262

1262. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నాకు నా ప్రియ ప్రవక్త ﷺ ఈ మూడు విషయాల గురించి హితబోధ చేశారు. 1. ప్రతి నెలలో 3 ఉపవాసాలు పాటించు, 2. మిట్టమధ్యాహ్నానికి ముందు రెండు రకాతులు (చాప్) చదువుతూ ఉండు, 3. నిద్ర పోవడానికి ముందు విత్త నమాజును చదువుకుంటూ ఉండు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిస్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1263

1263. గుదైఫ్ బిన్ హారిస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ను ప్రవక్త ﷺ జనాబత్ గుసుల్ అంటే లైంగిక స్నానం, రాత్రి ప్రారంభంలో చేసేవారా లేక రాత్రి చివరి భాగంలో చేసేవారా అని అడిగాను. దానికి ఆమె ప్రవక్త ﷺ జనాబత్ స్నానం ఒక్కోసారి రాత్రి ప్రారంభంలో చేసేవారు, ఒక్కోసారి రాత్రి చివరి భాగంలో చేసేవారు అని సమాధానం ఇచ్చారు. దానికి నేను, "అల్లాహ్ చాలా గొప్పవాడు, స్తోత్రాలన్నీ అల్లాహ్ కొరకే. ఆయన ఇందులో విశాలత పొందుపరిచాడు." ఆ తరువాత నేను, 'ప్రవక్త ﷺ విత్త నమాజును రాత్రి చివరి భాగంలో చదివేవారా లేక రాత్రి ప్రారంభంలో చదివేవారా,' అని అడిగాను. దానికి ఆమె, 'ఒక్కోసారి ప్రారంభంలో, ఒక్కోసారి చివరిలో చదివేవారు,' అని అన్నారు. నేను సంతోషం పట్టలేక, 'అల్లాహు అక్బర్, స్తోత్రాలన్నీ అల్లాహ్ కొరకే, ఆయన ధార్మిక విషయాల్లో విశాలత ఉంచాడు,' అని అన్నాను. ఆ తరువాత నేను, 'ప్రవక్త ﷺ తన తహజ్జుద్ నమాజులో కుర్ఆన్ పఠనం బిగ్గరగా చేసేవారా లేక మెల్లగా చేసేవారా,' అని అడిగాను. దానికి ఆమె, 'ఒక్కోసారి బిగ్గరగా, ఒక్కోసారి మెల్లగా చేసేవారు,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను మళ్ళీ, 'అల్లాహ్ యే గొప్పవాడు, స్తోత్రాలన్నీ ఆయనకే, ఆయనే కర్మల్లో విశాలత పొందుపరిచాడు,' అని అన్నాను. (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1264

1264. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ ఖైస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు ను, "ప్రవక్త ﷺ విత్త్ర నమాజు ఎన్ని రకాతులు చదివేవారు," అని అడిగాను. దానికి ఆమె, '4+3 అంటే 7; 6+3 అంటే 9; 8+3 అంటే 11; 10+3 అంటే 13; రకాతులు అని; ఇంకా ప్రవక్త ﷺ 7 కంటే తక్కువ 13 రకాతుల కంటే ఎక్కువ ఎన్నడూ చదవనేలేదు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1265

1265. అబూ అయ్యూబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రతి ముస్లిమ్ పై విత్త్ర సాంప్రదాయకరంగా (సున్నత్) విధించబడింది. కోరిన వారు 5 రకాతులు చదువుకోవచ్చు, కోరినవారు 3 రకాతులు చదువుకోవచ్చు. ఒక రకాతు చదవగోరేవారు ఒక రకాతు చదువుకోవాలి." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1266

1266. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ బేసి అంటే ఒకే ఒక్కడు, ఒంటరి తనాన్ని ప్రేమిస్తాడు. ఓ కుర్ఆన్ ప్రజలారా! విత్త్ర ను పాటించండి." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

తిరిగి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1268

1268. జైద్ బిన్ అస్లం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా విత్త చదవకుండా నిద్రపోతే ఉదయం లేచిన తర్వాత చదువుకోవాలి." (తిరిగి)

అబూ దావూద్, తిరిగి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1269

1269. అబ్దుల్ అజీజ్ బిన్ జురైజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు ను ప్రవక్త ﷺ 'విత్త నమాజులో ఏ ఏ సూరాలు చదివేవారు,' అని అడిగాను. దానికి ఆమె సమాధానం ఇస్తూ, 'మొదటి రకాతులో సూరా ఫాతిహా తరువాత సూరా అల్ ఆలా (87), రెండవ రకాతులో సూరా ఫాతిహా తరువాత సూరా అల్ కాఫిరూన్ (109) మరియు మూడవ రకాతులో సూరా ఫాతిహా తరువాత సూరా అల్ ఇఖ్లాస్ (112) మరియు ముఅవ్వజ్జతైన్, సూరా అల్ ఫలఖ్ (113), సూరా అన్ నాస్ (114) చదివేవారు,' అని అన్నారు. (తిరిగి, అబూ దావూద్)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1270

1270. నసాయి, దీన్ని అబ్దుర్ రహ్మాన్ బిన్ అబ్బీ ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (నసాయి)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1271

1271. అహ్మద్, దీన్ని ఉబై బిన్ కాబ్ ద్వారా ఉల్లేఖించారు. (అహ్మద్)

దార్మీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1272

1272. దార్మీ, ఇబ్నె అబ్బాస్ ద్వారా, కొన్ని ఉల్లేఖనాల్లో ముఅవ్వజత్తైన్ అనే పదం లేదు. (దార్మీ)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్న్ మాజహ్, దార్మీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1273

1273. హసన్ బిన్ అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నాకు విత్త్ర లో చదవమని ఈ దుఆయె ఖునూత్ నేర్పారు: "అల్లాహుమ్మహ్ దినీ ఫీమన్ హదైత. వ ఆఫినీ ఫీమన్ ఆపైత. వ తవల్లనీ ఫీమన్ తవల్లైత. వ బారిక్ లీ ఫీమా ఆతైత. వఖినీ షర్ర మాఖదైత, ఫ ఇన్నక తఖ్ దీ వలా యుఖ్ దా అలైక. ఇన్నాహూ లా యజిల్లు మన్ వల్లైత. తబారక్ త రబ్బనా వత ఆలైత. వనస్ తగ్ ఫిరుక వనతూబు ఇలైక." - 'ఓ అల్లాహ్! నీవు సన్నార్గం చూపించిన వారిలా నాకూ సన్నార్గం చూపించు. నీవు క్షేమాన్ని ప్రసాదించిన వారిలా నాకూ క్షేమాన్ని ప్రసాదించు. నీవు మిత్రులుగా చేసుకున్న వారిలా నన్ను మిత్రునిగా చేసుకో. ఇంకా నాకు ప్రసాదించిన

వాటిలో శుభాన్ని ప్రసాదించు. నీవు నా విధి వ్రాతలో వ్రాసిన కీడు నుండి నన్ను కాపాడు, ఎందుకంటే నీవే అధికారం చలాయించేవాడవు. నీపై అధికారం చెలాయించడం జరగదు. నీ మిత్రుడు అవమానానికి గురికాడు. ఓ మా ప్రభూ! నీవే శుభకరుడవు, గొప్ప వాడవు, నిన్ను క్షమాపణ కోరుతున్నాము, పశ్చాత్తాపం చెంది నీ వైపే మరలుతున్నాము.' (తిరిగి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఝీ)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1274

1274. ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ విత్త లో సలామ్ పలికిన తర్వాత మూడుసార్లు, "సుబ్ హానల్ మలికిల్ ఖుద్షాస్" అని పలికేవారు. (అబూ దావూద్)

మూడవసారి బిగ్గరగా పలికేవారు. (నసాయి)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1275

1275. అబ్దుర్ రహ్మాన్ బిన్ అబ్దు: 'దీన్నే ఉల్లేఖించి, మూడవసారి బిగ్గరగా పలికేవారు,' అని అన్నారు. (నసాయి)

అబూ దావూద్, తిరిగి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1276

1276. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ విత్ చివరిలో ఈ దుఆను చదివేవారు, "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱాబుబిక బి రజాక మిన్ సఖతిక, వ బి ముఅఫాతిక మిన్ ఉఖూ బతిక, వ అఱాబు బిక మిన్ క. లా ఉహ్ సీ సనాఅన్ అలైక. అంత కమా అస్ నైత అలా నఫ్ సిక." - 'ఓ అల్లాహ్! నీ సాన్నిహిత్యం ద్వారా నీ ఆగ్రహం నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా నీ క్షమాపణ ద్వారా నీ శిక్ష నుండి శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా నేను నిన్ను నీ ఆగ్రహం నుండి శరణుకోరుతున్నాను. నీ మంచితనాలను నేను ఆపలేను. నీవు నిన్ను-నీవు పేర్కొన్నట్టే ఉన్నావు.' (అబూ దావూద్, నసాయి, తిర్మిజి, ఇబ్నీ మాజహ్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1277

1277. ఇబ్నె అబ్బాస్ ను, ముఆవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఒక్క రకాతు మాత్రమే చదవటం గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి,' అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. దానికి ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ముఆవియహ్ ఒక రకాతు చదవటం సరైనదే. ఎందుకంటే, అతడు మేధావి, ధార్మిక పండితుడు," అని అన్నారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఇబ్నె అబీ ములైక హ్ కథనం: ముఆవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇషా తర్వాత విత్ ఒక్క రకాతు మాత్రమే చదివారు. అక్కడ ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు విడుదల చేసిన సేవకుడు కూర్చోని ఉన్నాడు. ఈ విషయం చూసి, ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు వచ్చి తెలియపరిచాడు. దానికి ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'అతన్ని వదిలేయి, అతన్ని విమర్శించకు. అతను ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉండేవారు. ప్రవక్త ﷺ ను విత్ ఒక రకాతు చదువుతుండగా చూసి ఉన్నారు," అని అన్నారు. (బుఖారీ)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నీ మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1279

1279. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విత్త్ర్ చదవకుండా నిద్రపోయినా లేదా మరచిపోయినా, గుర్తుకు రాగానే చదువుకోవాలి." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1282

1282. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మక్కాలో ఇబ్నె ఉమర్ వెంట ఉన్నాను. అప్పుడు ఆకాశం మేఘాలమయంగా ఉంది. ఇబ్నె ఉమర్ ఉదయం అవుతుందని భయపడి, ఒక రకాతు విత్త్ర్ చదువుకున్నారు. ఆ తరువాత మేఘాలు తొలగిపోయాయి. అప్పుడు ఇంకా రాత్రి మిగిలి ఉందని గ్రహించి మరో రకాతు చదివి రండు రకాతులను జత చేసుకున్నారు. ఆ తరువాత రెండేసి రకాతులు చదవసాగారు. రాత్రి చివరి భాగంలో ఉషోదయ కాలం కావస్తుందని తెలిసి ఒక రకాతు విత్త్ర్ చదువుకున్నారు. (మాలిక్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త్ర్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1283

1283. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నఫిల్ నమాజులు కూర్చొని చదివేవారు. అందులో కుర్ఆన్ ను చాలా సేపు వరకు పఠించేవారు. 30 లేదా 40 ఆయతులు మిగిలి ఉండగా నిలబడి, మిగిలిన ఆయతులను పఠించేవారు. ఆ తరువాత రుకూ, సజ్దా చేసేవారు. రెండవ రకాతులో కూడా ఇలాగే చేసేవారు. (ముస్లిం)

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1284

1284. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ప్రవక్త ﷺ విత్త తర్వాత కూర్చోని తేలికైన రెండు రకాతులు (నఫిల్) చదివేవారు. (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1285

1285. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ప్రవక్త ﷺ విత్త ఒక రకాతు చదివేవారు. ఆ తరువాత 2 రకాతులు కూర్చోని చదివేవారు. వాటిలో కూర్చోనే ఖిరాత్ చేసేవారు. రుకూ చేయవలసి వచ్చినప్పుడు నిలబడి రుకూ చేసేవారు. (ఇబ్నె మాజహ్)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1286

1286. సాబాన్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి మేల్కొని ఉండటం చాలా కష్టం. మీలో ఎవరైనా విత్త చదివితే, మరో రెండు రకాతులు చదువుకోవాలి. ఒకవేళ రాత్రి మేల్కొని తహజ్జుద్ చదువుకుంటే మంచిదే. లేకపోతే ఈ రెండు రకాతులు తహజ్జుద్ కు బదులు సరిపోతాయి. వాటివల్ల తహజ్జుద్ పుణ్యం లభిస్తుంది." (ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విత్త నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1287

1287. అబూ ఉమామ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ విత్ర్ తరువత రెండు రకాతులు కూర్చొని చదివేవారు. అందులో సూరా జిల్ జాల్ (99), సూరా కాఫిరూన్ (109) చదివేవారు. (అహ్మద్)

36. దుఆయె ఖునూత్

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దుఆయె ఖునూత్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1288

1288. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఎవరినైనా శపించాలన్నా, ఎవరి గురించి అయినా ప్రార్థించాలనుకున్నా, రుకూ తర్వాత ఖునూత్ చదివేవారు. ఒక్కోసారి "సమిఅల్లాహు లిమన్ హమిదహ్" తరువత ఇలా పలికేవారు, 'ఓ అల్లాహ్! వలీద్ బిన్ వలీద్ కు, సలమహ్ బిన్ హిషామ్ కు మరియు అయ్యాష్ బిన్ రబీఅ కు సాఫల్యం ప్రసాదించు. మరియు అవిశ్వాసుల నుండి రక్షించు, ఓ అల్లాహ్! నీవు ముదర్ తెగ వారిపై నీ శిక్షను అవతరింపజేయి, యూసుఫ్ అలైహిస్సలాం కాలం నాటి కరువు వంటిది వారిపై అవతరింపజేయి," అని ప్రార్థించేవారు. చివరికి అల్లాహ్, "నీ అధీనంలో ఏమీ లేదు," అనే ఆయతు అవతరింపజేశాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దుఆయె ఖునూత్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1289

1289. ఆసిం బిన్ అహ్ వల్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ఆసిం బిన్ అహ్మద్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: నేను అనస్ బిన్ మాలిక్ ను దుఆయె ఖునూత్ గురించి అడిగాను. అంటే 'రుకూ కు ముందు చదవాలా లేక రుకూ తరువాతనా?' అని. దానికి అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను సమాధానమిస్తూ, 'రుకూకు ముందు' అని, ప్రవక్త ﷺ నెల రోజుల వరకు రుకూ తర్వాత దుఆయె ఖునూత్ చదివారని, దానికి కారణం ఏమిటంటే ప్రవక్త ﷺ కొంత మంది ఖారీలను, హాఫిజ్ లను సందేశ ప్రచారానికి పంపారు. వారు సుమారు 70 మంది ఉంటారు. శత్రువులు వారిని హతమార్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నెల రోజుల వరకు రుకూ తర్వాత శత్రువులను శపిస్తూ ఉన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దుఆయె ఖునూత్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1290

1290. ఇబ్ను అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ నెల రోజుల వరకు నిరంతరంగా ఐదు పూటల నమాజుల్లో, 'సమిఅల్లా హులిమన్ హమిదహ్' తరువాత చివరి రకాతులో దుఆయె ఖునూత్ చదివేవారు. బనీ సులైమాన్ కు చెందిన కొన్ని తెగలు రఅల్, జక్ వాన్, ఉసయ్యులను శపించేవారు. దీనిపై వెనుక నున్న ముఖ్షిదీలు ఆమీన్ అని అనేవారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దుఆయె ఖునూత్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1291

1291. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ నెల రోజుల వరకు దుఆయె ఖునూత్ చదివారు. ఆ తరువాత ఆపి వేశారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

తిరిగి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దుఆయె ఖునూత్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1292

1292. అబూ మాలిక్ అప్ జయీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మా తండ్రి గారిని, 'తమరు ప్రవక్త ﷺ వెనుక, అబూ బకర్, ఉమర్, ఉస్మాన్, అలీల వెనుక నమాజు చదివారా?' అని అడిగాను. దానికి, 'అవును,' అన్నారు. నేను, 'కుఫాలో 50 సంవత్సరాలు ఇంచుమించు వీళ్ళు ఖునూత్ చదివేవారా?' అని అడిగాను. దానికి మా తండ్రి గారు, 'కుమారా! ఇది బిదత్ (కల్పితం),' అని అన్నారు. (తిరిగి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దుఆయె ఖునూత్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1294

1294. మరో ఉల్లేఖనంలో అనస్ ను ఖునూత్ గురించి అడగటం జరిగింది. దానికి అతను రజిఅల్లాహుఅన్లు సమాధానం ఇస్తూ, 'ప్రవక్త ﷺ రుకూకు ముందు, తరువాత కూడా దుఆయె ఖునూత్ చదివారు,' అని అన్నారు. (ఇబ్నె మాజహ్)

37. రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1295

1295. జైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మస్జిద్ లో చాపతో ఒక గదిలా చేసుకున్నారు. అందులో కొన్ని రాత్రులు నమాజు చదివారు. అది చూచి చాలా మంది చేరారు. ఈ కారణంగా ప్రవక్త ﷺ ఆ గదిలో నఫిల్ నమాజు చదవడం మానివేశారు. ప్రజలు రాత్రి ప్రవక్త ﷺ శబ్దాన్ని వినలేదు, ప్రవక్త ﷺ పడుకున్నారని, ప్రవక్త ﷺ ను లేపటానికి దగ్గరవసాగారు. బయటకు వచ్చి నమాజు చదివిస్తారని. ప్రవక్త ﷺ, 'నఫిల్ నమాజు పట్ల మీ ఆసక్తిని నేను చూస్తున్నాను. ఒకవేళ మీరు ఇంత ఆసక్తికరంగా ఆచరిస్తే, మీపై విధించబడవచ్చు. మీపై విధిస్తే మీరు దాన్ని నిర్వర్తించలేరు. అందువల్ల ఓ ప్రజలారా! ఈ నఫిల్ నమాజును ఇళ్ళల్లో చదువుకోండి. ఎందుకంటే నఫిల్ నమాజులు ఇంట్లో చదవడమే ఉత్తమం. అధిక పుణ్యం లభిస్తుంది. విధి నమాజులను మస్జిద్ లో ఆచరించడం ఉత్తమం,' అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1296

1296. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రమజాన్ లో ప్రజలను, ఆరాధించమని ప్రోత్సహించేవారు. ఇంకా రమజాన్ లో విశ్వాసంతో చిత్తశుద్ధితో రాత్రి పూట నఫిల్ నమాజు (తహజ్జుద్ తరావీహ్) ఆచరిస్తే అతని అంతకు ముందు పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయని చెప్పేవారు. ప్రవక్త ﷺ మరణించిన తరువాత సాంప్రదాయం ప్రకారం ప్రజలు ఒంటరిగా తరావీహ్ నమాజు ఆచరించే వారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కాలంలో, ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు పరిపాలన ప్రారంభంలో కూడా ఇదే పద్ధతి ఉండేది. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1297

1297. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా మస్జిద్ లో ఫర్ష్ నమాజ్ చదువుకుంటే, కొంత నఫిల్ నమాజ్ ఇంట్లో చదవడానికి ఉంచుకోవాలి. ఎందుకంటే, ఇంట్లో నఫిల్ నమాజ్ చదవడం వల్ల అల్లాహ్ ఇంట్లో శుభం అవతరింపజేస్తాడు." (ముస్లిం)

అంటే ఫర్ష్ నమాజు మస్జిద్ లో, నఫిల్ నమాజు ఇంట్లో చదివితే మంచిది.

రెండవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1298

1298. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో కలసి నేను రమజాన్ ఉపవాసాలు ఉన్నాను. ప్రవక్త ﷺ నెలలో అధిక శాతం మాకు ఖియాములైల్ చదివించలేదు. నెల పూర్తవడానికి 7 రోజులు ఉన్నాయనగా ప్రవక్త ﷺ మాతో కలసి రాత్రి చివరి జాము వరకు ఖియాం చేశారు. అంటే 23 వ రాత్రి చివరి జాము వరకు తరావీహ్ నమాజు చదివించారు. 24 వ రాత్రి చదివించలేదు. 25 వ రాత్రి సగం రాత్రి వరకు నమాజు చదివించారు. మేము, 'ఓ ప్రవక్తా! ఈ రాత్రి ఇంకా ఎక్కువ నమాజు చదివితే బాగుండును,' అని విన్నవించుకున్నాము. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మనిషి ఇమాముతో కలసి ఫర్ష్ నమాజు చదివి ఇంటికి తిరిగి వెళితే, రాత్రంతా నమాజు చదివినంత పుణ్యం వ్రాయబడుతుంది,' అని అన్నారు. 26 వ రాత్రి నమాజు చదివించలేదు. చివరికి చివరి జాము మిగిలి ఉంది. 27 వ రాత్రి ప్రవక్త ﷺ తన ఇంటి వారిని, స్త్రీలను, ఇతరులను ఒక చోట చేర్చి రాత్రంతా నమాజు చదివించారు. అంటే రాత్రంతా నమాజు చదివిస్తూనే ఉన్నారు. చివరికి మేము సహరీ తప్పిపోతుందేమోనని భయపడ్డాము. ఉల్లేఖన కర్త కథనం: 'ఫలానా అంటే ఏమిటి?' అని అడిగాను. దానికి అబూ జర్ సహరీ అని అన్నారు. ఆ తరువాత రమజాన్ చివరి వరకు ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివించలేదు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

కాని తిర్మిజి ఉల్లేఖనలో రమజాన్ చివరి వరకు ప్రవక్త ﷺ మాతో కలసి నమాజు చదవలేదు, అని లేదు.

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1300

జైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మనిషి తన నఫిల్ నమాజు ఇంట్లో చదవడమే ఉత్తమం. ఫర్జ్ నమాజును మస్జిద్ లో చదవడం తప్ప." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1301

1301. అబ్దుర్ రహ్మాన్ బిన్ అబ్దుల్ ఖారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఒక రోజు రాత్రి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో కలసి మస్జిద్ లోకి వెళ్ళాను. అక్కడ ప్రజలు వేర్వేరుగా నఫిల్ నమాజులు చదువుతున్నారు. అంటే రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు ప్రతి వ్యక్తి వేర్వేరుగా చదువుతున్నాడు. కొందరు ఇద్దరు, ముగ్గురు కలసి చదువుతున్నారు. అది చూసి, ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వీరందరినీ ఒకే ఇమాము వెనుక చేస్తే బాగుంటుందని చెప్పి, నిశ్చయించుకొని ఉబై బిన్ కాబ్ ను ఇమాముగా చేసి, అందరినీ అతని వెనుక నిలబెట్టారు. అనంతరం ఉబై బిన్ కాబ్ అందరికీ తరావీహ్ నమాజు చదివించసాగారు. నేను రెండవ రోజు రాత్రి కూడా ఉమర్ వెంట మస్జిద్ కు వెళ్ళాను. ప్రజలందరూ ఒకే ఇమాము వెనుక తరావీహ్ నమాజు చదువుతున్నారు. అది చూసి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఈ పద్ధతి బాగుంది, దీన్ని చదవకుండా మీరు నిద్రపోయే బదులు అంటే రాత్రి చివరి భాగంలో చదవలేక పోవడానికి బదులు ఇది ఉత్తమంగా ఉంది. అంటే రాత్రి ప్రారంభంలో చదవటం. ప్రజలు ప్రారంభ రాత్రిలో తరావీహ్ చదువుకునే వారు. (బుఖారీ)

మాలిక్ మువత్తా - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1302

1302. సాయిబ్ బిన్ యజీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఉబై బిన్ కాబ్, తమీం దారీలను రమజాన్ లో ప్రజలకు 11 రకాతులు చదించమని ఆదేశించారు. ఇమాము 100 ఆయతులు గల సూరా పఠించేవారు. ఇంకా ఖారీ ప్రజలకు 100 కంటే ఎక్కువ ఆయతులు గల సూరా పఠించేవారు. ఖియాం దీర్ఘంగా ఉండటం వల్ల మాలో బలహీనులు క్ర్ర సహాయంతో నిలబడేవారు. మా రాత్రి నమాజు ఫజర్ కు ముందు పూర్తి అయ్యేది. **(మాలిక్ మువత్తా)**

మాలిక్ మువత్తా - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1303

1303. ఆరబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: రమజాన్ లో ముస్లిములు దుఆయే ఖునూత్ చదివి అవిశ్వాసులను శపించేవారు. రమజాన్ లో ఖారీ అంటే ఇమాము సూరా బఖరహ్ ను 8 రకాతుల్లో చదివేవారు. ఒకవేళ సూరా బఖరహ్ ను 12 రకాతుల్లో చదివితే, ప్రజలు తేలిగ్గా చదివించారని భావించేవారు. **(మాలిక్)**

38. దుహా (ఇస్రాఖ్ మరియు చాప్తే నమాజులు)

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దుహా (ఇస్రాఖ్ మరియు చాప్తే నమాజులు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1309

1309. ఉమ్మై హానీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా విజయం నాడు మా ఇంటికి వచ్చారు స్నానం చేశారు, ఇంకా 8 రకాతులు నమాజు చదివారు. ఇంత తేలికైన నమాజు నేను చూడలేదు. కాని ప్రవక్త ﷺ రుకూ, సజ్దాలు పూర్తిగా చేశారు. అయితే చదివింది 'దుహా' నమాజు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దుహా (ఇప్రాఖీ మరియు చాష్ నమాజులు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1310

1310. ముఅజ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా ను, 'ప్రవక్త ﷺ దుహా నమాజు ఎన్ని రకాతులు చదివేవారు,' అని అడిగాను. దానికి ఆమె, 'నాలుగు లేదా అంతకంటే అల్లాహ్ కోరినంత అధికంగా చదివేవారు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1311

1311. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రతి రోజూ ఉదయం ప్రతి మానవునిపై అతని ప్రతి కీలు తరఫున సదఖా చేయటం తప్పనిసరి. సుబ్ హానల్లాహ్ పలకటం, సదఖా, అల్ హందులిల్లాహ్ పలకటం సదఖా, లా ఇలాహ్ ఇల్లాహ్ పలకటం సదఖా, అల్లాహు అక్బర్ పలకటం సదఖా, మంచి మాట మాట్లాడటం సదఖా, చెడు నుండి వారించటం సదఖా, ఈ విషయాలన్నిటికీ దుహా రెండు రకాతుల నమాజ్ సరిపోతుంది." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1312

1312. జైద్ బిన్ అర్థం ప్రజలను దుహా నమాజు చదువుతుండగా చూచి, ఈ నమాజు ఈ సమయం కాక మరో సమయంలో చదవడం ఉత్తమం అని వీరికి తెలుసు. ప్రవక్త ﷺ అవ్వాబీన్ నమాజు అంటే దైవభక్తుల నమాజు ఒంటె బిడ్డ కాలు వేడెక్కిన తరువాత చదివే నమాజు. అంటే సూర్యుడు ఎత్తకు వచ్చి, ప్రతి వస్తువు వేడెక్కిన తరువాత చదివే నమాజు అని ప్రవచించారని అన్నారు. (ముస్లిం)

తిర్తిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1313

1313. అబూ దర్దా మరియు అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘమ్ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఆదేశం: 'ఓ మానవుడా! నీవు ఉదయం 4 రకాతులు నా కోసం నమాజ్ చదువుకో, దినం చివరి వరకు అంటే సాయంత్రం వరకు నేను నీకు రక్షకుడిగా ఉంటాను.'" (తిర్తిజి)

అబూ దావూద్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1314

1314. అబూ దావూద్, దార్కీ, దీనిని నయీమ్ బిన్ హమ్మార్ గత్సాని ద్వారా కూడా ఉల్లేఖించారు. (అబూ దావూద్, దార్కీ)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1315

1315. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘమ్ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను. 'మానవుని శరీరంలో 360 కీళ్ళు ఉన్నాయి. ప్రతి కీలుకు బదులుగా దానం చేయడం తప్పనిసరి.' దానికి ప్రజలు, 'ఓ ప్రవక్తా! అంత శక్తి ఎవరి వద్ద ఉంది,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ మస్జిద్ లో పడి ఉన్న ఉమ్మిని కప్పివేయడం, దాన్ని శుభ్రపరచడం దానం అవుతుంది. దారిలో ఉన్న హానికరమైన వస్తువును తీసి పార వేయడం దానం అవుతుంది. ఒకవేళ వీటిలో ఏది దొరక్క పోతే రెండు రకాతులు దుహా నమాజు చదువుకుంటే సరిపోతుంది అని ప్రవచించారు. (అబూ దావూద్)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1319

1319. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా దుహా యొక్క 8 రకాతులు చదివేవారు. ఇంకా 'ఒకవేళ నా తల్లిదండ్రులు తిరిగి సజీవులు చేయబడినా నేను వీటిని ఎంతమాత్రం వదలను' అని అనేవారు. (మాలిక్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ లో తరావీహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1321

1321. మువర్రఖ్ అల్ అజ్జీ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ ను 'మీరు దుహా నమాజు చదువుతారా?' అని అడిగితే, 'లేదు' అన్నారు. దానికి నేను 'ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు చదివేవారా?' అని అడిగాను. దానికి అతను 'లేదు' అన్నారు. మళ్ళీ నేను 'ప్రవక్త ﷺ చదివేవారా?' అని అడిగాను. దానికి అతను 'ప్రవక్త ﷺ కూడా చదివేవారు కారని నా అభిప్రాయం' అన్నారు. (బుఖారీ)

39. అదనపు (నఫిల్) నమాజులు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు (నఫిల్) నమాజులు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1322

1322. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఫజర్ సమయంలో బిలాల్ ను, 'ఓ బిలాల్! ఇస్లాం స్థితిలో నీవు చేసిన గొప్ప పని ఏదైనా ఉంటే చెప్పు, ఎందుకంటే

స్వర్గంలో నేను నా ముందు నీ చెప్పుల శబ్దం విన్నాను,' అని అన్నారు. దానికి బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, 'చెప్పుకోదగ్గ పనేదీ చేయలేదు గాని, రాత్రి పగళ్ళలో వుజూ చేసినప్పుడల్లా అల్లాహ్ కోరినన్ని రకాతుల నమాజు చదివేవాడిని,' అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు (సఫిల్) నమాజులు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1323

1323. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాకు అన్ని పనుల్లోనూ ఇస్తిఖారమ్ గురించి, ఏ విధంగా కుర్ఆన్ లోని సూరా నేర్పించేవారో ఆ విధంగా నేర్పించేవారు. ఇంకా మీలో ఎవరైనా ఏదైనా పని చేయాలని సంకల్పిస్తే ఫర్జ్ నమాజును వదిలి రెండు రకాతులు నమాజు చదివి ఆ తరువాత ఈ దుఆ ను పఠించాలి. మరియు "హాజల్ అమ్" కి బదులు ఆ పని పేరు పలకాలి. దుఆయె ఇస్తిఖారహ్: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్తఖీరుక బి ఇల్మిక, వ అస్తఖీ దిరుక బి ఖుద్ రతిక, వ అస్ అలుక మిన్ ఫజ్ లిక అల్ అజీమ్, ఫ ఇన్నక తఖ్ దిరు వలా అఖ్ దిరు, వ తాలము వలా ఆలము, వ అంతల్ అల్లాముల్ గుయూబ్. అల్లాహుమ్మ ఇన్ కుంత తాలము, అన్న హాజల్ అమ్, అవ్ ఖాల, - ఫి ఆజిలి అమ్ వ ఆజిలిహీ - ఫఖ్ దిర్ హూ లీ, వ యస్సిరుహూ లీ, సుమ్మ బారిక్ లీ ఫీహి. వ ఇన్ కుంత తాలము అన్న హాజల్ అమ్ ర షర్రుల్ లీ ఫీ దీనీ, వ మాషి, వ ఆఖిబతి అమ్, అవ్ ఖాల, - ఫి ఆజిలి అమ్ వ ఆజిలిహీ, వస్ రిఫ్ హూ అన్నీ, వస్ రిఫ్ నీ అన్ హూ, వ అఖ్ దిర్ లి అల్ ఖైరన్ హైసు కాన, సుమ్మ అర్ జినీ బిహీ." ఖాల సుమ్మ యుసమ్మి హాజతుహు. - 'ఓ అల్లాహ్! నేను, నీ జ్ఞానం ద్వారా మంచిని అర్థిస్తున్నాను. నీ శక్తి ద్వారా శక్తిని కోరుతున్నాను. ఇంకా నేను నీ అత్యుత్తమ అనుగ్రహాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే నీవే సర్వ శక్తి గల వాడవు. నాకు శక్తి లేదు. నీకే తెలుసు, నాకు తెలియదు. అగోచరాలను గురించి తెలిసినవాడవు నీవే. ఓ అల్లాహ్! ఒకవేళ ఈ పని నాకు ధార్మికంగా, ఉపాధి మార్గంగా, పర్యవసానంగా, మంచిదైతే, దీన్ని నాకు సులభతరం చేయి. ఇంకా అందులో నాకు శుభం ప్రసాదించు. ఒకవేళ ఇది నా కొరకు ప్రాపంచిక పరంగా, ఉపాధిపరంగా, మంచిది కాకపోతే నా నుండి దీన్ని దూరం చేయి. ఎక్కడున్నా నాకు మంచిని ప్రసాదించు, ఇంకా దాని ద్వారా నన్ను సంతోషపరచు.'

(బుఖారీ)

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు (నఫిల్) నమాజులు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1324

1324. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నాకు హదీసు వినిపించారు, "ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు, "ఎవరైనా పాపం చేస్తే, వుజూ చేసి, నమాజు చదివి, ఆ తరువాత అల్లాహ్ ను క్షమాపణ కోరితే, అల్లాహ్ క్షమిస్తాడు" అని పలికి ఈ ఆయతు చదివారు: "వల్లజీన ఇజా ఫఅలూ ఫాహిషతన్, అవ్ జలమూ అన్ ఫుసహుం జకరుల్లాహ్ ఫస్తగ్ ఫిరూ లిజూనూబిహిమ్. వ మయ్యగ్ ఫిరుజ్జూనూబ ఇల్లా అల్లాహు, వలం యుసిర్రూ అలా మా ఫఅలూ వహుమ్ యాలమూన్." (ఆలె ఇమాన్, 3:135) (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్) ఇబ్నె మాజహ్ ఈ ఆయతును ప్రస్తావించలేదు.

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు (నఫిల్) నమాజులు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1326

1326. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉదయం నమాజు తర్వాత బిలాల్ ను పిలిచి, "నువ్వు ఏ గొప్ప పని చేయటం వల్ల స్వర్గంలో నా కంటే ముందు నడుస్తున్నావు. స్వర్గంలో నేను ఎక్కడ నడచినా నీ చెప్పుల శబ్దం విన్నాను," అని అన్నారు. దానికి బిలాల్, 'ఓ ప్రవక్తా! నేను అజాన్ ఇచ్చినప్పుడు, అజాన్ తరువాత 2 రకాతులు సున్నత్ చదువుకుంటాను. ఇంకా వుజూ చేసిన తరువాత 2 రకాతులు చదువుకుంటాను. నేను వుజూ మరియు అజాన్ ల తర్వాత రెండు రకాతులు తప్పకుండా చదువుకుంటాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'ఈ రెంటి వల్లే నీవు స్వర్గంలో నా ముందు ఉన్నావు,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

40. సలాతుత్తస్ బీహ్

మొదటి విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సలాతుత్తస్ బీహ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1330

1330. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "పునరుత్థాన దినమున, కర్మలన్నింటి కంటే ముందు నమాజును గురించి విచారించడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ నమాజు సరిగ్గా ఆచరించి ఉంటే సాఫల్యం పొందటం జరుగుతుంది. ఒకవేళ నమాజు సరిగ్గా ఆచరించకుండా ఉంటే నష్టానికి గురికావటం జరుగుతుంది. ఒకవేళ విధి నమాజులను అన్నింటినీ ఆచరించడంలో లోపం ఉంటే అల్లాహ్, 'నా దాసుని నఫిల్ నమాజులను చూడండి, అతడు నఫిల్ నమాజులు చదివి ఉంటే వాటి ద్వారా అతని విధి నమాజులను పూర్తి చేయండి,' అని ఆదేశిస్తాడు. అదే విధంగా ఇతర కర్మలను కూడా విచారించటం జరుగుతుంది." (అబూ దావూద్)

అహ్మద్, హాకిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సలాతుత్తస్ బీహ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1331

1331. అహ్మద్, హాకిం, ఒక సహాబీ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా దీనిని ఉల్లేఖించారు. దీనిని సహీహ్ అన్నారు. (అహ్మద్, హాకిం)

41. ప్రయాణపు నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1333

1333. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనాలో జుహర్ నమాజు 4 రకాతులు చదివారు. ఇంకా జుల్ హులైఫహ్ లో అసర్ నమాజు రెండు రకాతులు చదివారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1334

1334. హారిసహ్ బిన్ వహబ్ ఖుజాయి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మినాలో మాకు రెండు రకాతులు నమాజు చదివించారు. అప్పుడు మేము చాలా మంది ఉన్నాం. ఇంకా శాంతి భద్రతల స్థితిలో ఉన్నాం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1335

1335. యాలా బిన్ ఉమయ్య రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను, "మరియు మీరు భూమిలో ప్రయాణం చేసినప్పుడు నమాజులను సంక్షిప్తం చేయటంలో తప్పులేదు," అని అన్నాను. అదే విధంగా సత్యతిరస్కారులు మిమ్మల్ని వేధిస్తారనే భయం మీకు కలిగినప్పుడు కూడా" (అన్నిసా, 4:101) ఆయతు యొక్క అర్థం అడిగి, "ఇప్పుడు అందరూ శాంతి భద్రతలతో ఉన్నారు. అవిశ్వాసుల వైపు నుండి భయం కూడా లేదు. ఇప్పుడు ఖన్ చేయకపోవడం మంచిది కదా?" అని అడిగాను. దానికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు సమాధానమిస్తూ, "మీకు సందేహం కలిగినట్లే, నాకూ సందేహం కలిగింది. మీరు నన్ను అడిగినట్టే నేను ప్రవక్త ﷺ ను దీన్ని గురించి అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ ఖన్ అల్లాహ్ తరఫున దానం, మరియు ఆయన అనుగ్రహం, దీన్ని స్వీకరించండి,' అని అన్నారు," అని చెప్పారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1336

1336. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ వెంట మక్కా వెళ్ళాము. ఈ ప్రయాణంలో ప్రవక్త ﷺ కేవలం రెండేసి రకాతులు మాత్రమే చదివారు. చివరికి మేము హజ్ చేసి తిరిగి మదీనా చేరుకున్నాం." అతన్ని మీరు మక్కాలో ఎన్ని రోజులు ఉన్నారని అడగటం జరిగింది. దానికి అతను, 'మేము మక్కాలో 10 రోజులు ఉన్నాం,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1337

1337. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణంలో 19 రోజులు ఉన్నారు. రెండేసి రకాతులు చదువుతూ ఉన్నారు. మేము మక్కా మదీనాల మధ్య 19 రోజుల వరకు రెండేసి రకాతులు చదివేవాళ్ళం. అంతకంటే ఎక్కువ దినాలు ప్రయాణం చేస్తే నమాజును పూర్తిగా చదివేవాళ్ళం. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1338

1338. హాఫ్ స్ బిన్ ఆసిం రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: నేను మక్కా ప్రయాణంలో ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను వెంట ఉన్నాను. "జుహర్ నమాజు రెండు రకాతులు చదివించారు. ఆ తరువాత తన నివాసానికి వచ్చి కూర్చోని చూస్తే, చాలా మంది నిలబడి ఉన్నారు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, 'వాళ్ళు ఏం చేస్తున్నారు,' అని అడిగారు. నేను, "వాళ్ళు నఫిల్, సున్నతు నమాజు చదువుతున్నారు," అని అన్నాను. దానికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, 'ఒకవేళ నేను నఫిల్ చదవగోరితే నమాజునే పూర్తిగా చదువుకునేవాడిని,' అని అన్నారు. నేను ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉన్నాను. అబూ బకర్, ఉమర్, ఉస్మాన్ ల వెంట ఉన్నారు. కాని వీరందరూ ప్రయాణంలో రెండు రకాతుల కంటే కువ చదవలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1339

1339. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణంలో "జుహర్, అసర్ లను కలిపి చదివేవారు. అదే విధంగా మగ్రిబ్, ఇషా లను కలిపి చదివేవారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1340

1340. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణంలో తన వాహనంపై తహజ్జుద్ నమాజు చదువుకునేవారు. వాహనం ఎటు వెళుతున్నా సైగలతో నమాజు చదివేవారు. కాని ఫర్స్ నమాజులు మాత్రం క్రిందికి దిగి చదివేవారు. విత్ ను వాహనం పైనే చదువుకునే వారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1344

1344. ముఅజ్ బిన్ జబల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: ప్రవక్త ﷺ తబూక్ యుద్ధంలో సూర్యుడు వాలిన తర్వాత ప్రయాణానికి ముందు జుహర్, అసర్ లను కలిపి చదివారు. ఇంకా ఒకవేళ సూర్యుడు వాలడానికి ముందు బయలుదేరితే జుహర్ ను ఆలస్యంగా చదివేవారు. మగ్రిబ్ లోనూ ఇలాగే చేసేవారు. మగ్రిబ్ తరువాత బయలుదేరితే మగ్రిబ్ ఇషాలను కలిపి చదివేవారు. ఒకవేళ మగ్రిబ్ కు ముందు బయలుదేరితే మగ్రిబ్ ను ఆలస్యం చేసి ఇషా సమయంలో మగ్రిబ్ ఇషాలను ఆచరించేవారు. **(అబూ దావూద్, తిర్మిజి)**

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1345

1345. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణంలో, నఫిల్ నమాజు చదివినప్పుడు వాహనాన్ని భిల్లా వైపు త్రిప్పి తక్బీరె తహ్రీం పలికేవారు.

ఆ తరువాత వాహనం ఎటు వెళ్ళినా తన నమాజును కొనసాగించేవారు. **(అబూ దావూద్)**

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1346

1346. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘ కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను ఏదో పని మీద పంపారు. పని పూర్తి చేసుకొని నేను తిరిగి వచ్చినప్పటికీ ప్రవక్త ﷺ తన వాహనంపై నమాజు చదువుతున్నారు.

వాహనం తూర్పు వైపు తిరిగి ఉంది. రుకూ, సజ్జాలు వంగి సైగ చేసేవారు. సజ్జాలో రుకూ కంటే కొంత క్రింద వంగే వారు. (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1347

1347. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మినాలో 2 రకాతులు ఫర్జ్ చదివారు. తరువాత అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కూడా 2 రకాతులు ఫర్జ్ చదివారు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కూడా 2 రకాతులు చదివారు. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కూడా 2 రకాతులే చదివారు. ఆ తరువాత ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు 4 రకాతులు చదివారు. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇమాముతో కలసి చదివితే 4 రకాతులు చదివేవారు. ఒంటరిగా చదివితే కేవలం 2 రకాతులే చదివేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1348

1348. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రారంభంలో రెండేసి రకాతులు విధించబడ్డాయి. ప్రవక్త ﷺ హిజ్రత్ చేసి మదీనా వచ్చిన తరువాత 4 రకాతులు విధించబడ్డాయి. ప్రయాణ నమాజు రెండు రకాతులు యథాతథంగా ఉంచడం జరిగింది. జుహ్ రీ ఉర్వహ్ తో, 'ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రయాణంలో కూడా నమాజు పూర్తిగా చదువుతున్నారు ఏంటి సంగతి?' అని అడిగాడు. దానికి ఉర్వహ్, 'ఉస్మాన్ ఆధారం పొందినట్లు ఆయిషా కూడా ఆధారం పొందారు,' అని అన్నాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణపు నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1349

1349. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అల్లాహ్ ప్రవక్త ﷺ నోట తన పట్టణంలో 4 రకాతులు, ప్రయాణంలో 2 రకాతులు విధించబడ్డాయి. భయాందోళనల్లో సామూహికంగా ఒక్క రకాతు మాత్రమే విధించబడింది. (ముస్లిం)

42.జుమహ్ అధ్యాయం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1354

1354. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మేము అందరికంటే చివర వచ్చాము. కాని తీర్పు దినం నాడు అందరికంటే ముందు లేపబడతాము. అయితే గ్రంథ ప్రజలకు మనకంటే ముందు గ్రంథం ఇవ్వబడింది. మనకు వారి తరువాత ఇవ్వబడింది. ఆ తరువాత ఈ శుక్రవారం వారిపై కూడా విధించబడింది. అంటే శుక్రవారం ఆరాధించటం ప్రతి గ్రంథవహుల వారిపై విధించబడింది. వారు అందులో భేదాభిప్రాయాలకు గురయ్యారు. అల్లాహ్ మనకు సన్మార్గంపై ఉంచాడు. అందరూ జుమహ్ విషయంలో మన అనుచరులు వెనుక ఉన్నారు. యూదులది శనివారం, క్రైస్తవులది ఆదివారం." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ప్రవచనం: 'మనం ప్రపంచంలోకి అందరికంటే వెనుక వచ్చాము. కాని తీర్పుదినం నాడు అందరికంటే ముందు ఉంటాం. అందరికంటే ముందు మనమే స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తాం. కాని గ్రంథ ప్రజలకు మనకంటే ముందు గ్రంథం లభించింది.'"

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1356

1356. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సూర్యుడు ఉదయించే దినాలన్నింటికంటే ఉత్తమమైనది జుమహ్. ఈ రోజే ఆదం అలైహిస్సలాం సృష్టించబడ్డారు. ఈ రోజే ఆయన్ను స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయటం జరిగింది. ఈ రోజే స్వర్గం నుండి బహిష్కరించటం జరిగింది. ఈ రోజే పునరుత్థానం సంభవిస్తుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1357

1357. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ దినంలో ఒక సమయం ఉంది. అందులో ఎవరైనా ముస్లిం దుఆ చేస్తే, అల్లాహ్ అతని దుఆను స్వీకరిస్తాడు. కోరిన దాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. ఆ సమయం చాలా స్వల్పంగా ఉంటుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "జుమహ్ రోజు ఒక శుభ ఘడియ ఉంది.

ముస్లిముల్లో, ఎవరికైనా నమాజు స్థితిలో ఆ ఘడియ లభిస్తే, కోరిన మేలును అల్లాహ్ ప్రసాదిస్తాడు."

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1358

1358. అబూ బుర్ దహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: మా తండ్రి అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్ను ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను: ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ గురించి ఇలా ప్రస్తావిస్తూ ఉండగా విన్నాను. "దుఆ స్వీకరించబడే ఆ శుభ ఘడియ ఇమాము ఖుత్బా ఇవ్వడానికి మింబరుపై ఎక్కినప్పటి నుండి నమాజు పూర్తయ్యే వరకు ఉంటుంది." (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

మాలిక్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1359

1359. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: నేను తూర్ కొండపైకి వెళ్ళినపుడు కాబ్ అహ్ బార్ ను కలిశాను. నేను అతని వద్ద కూర్చున్నాను. అతను నాకు తౌరాతు విషయాలను వినిపించసాగాడు. నేనతనికి ప్రవక్త ﷺ యొక్క హదీసులను వినిపించసాగాను. వాటిలో ఒక హదీసు ఇలా ఉంది, ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, "సూర్యుడు ఉదయించే దినాలలో అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది జుమహ్ రోజు. ఈ రోజే ఆదం అలైహిస్సలాం సృష్టించబడ్డారు. ఈ నాడే అతన్ని స్వర్గం నుండి భూమిపైకి దించటం జరిగింది. ఈ నాడే అతని పశ్చాత్తాపం అంగీకరించబడింది. ఈ నాడే అతను మరణించారు. ఈ రోజే పునరుత్థానం సంభవిస్తుంది. ప్రతి ప్రాణి జుమహ్ రోజు సూర్యోదయం అయ్యేవరకు చెవి యొగ్గి ఎక్కడ పునరుత్థానం సంభవిస్తుందో అని భయంతో వేచి ఉంటారు. అయితే జిన్నులు మరియు మానవులు తప్ప. ఇంకా ఈ జుమహ్ దినంలో ఒక శుభఘడియ ఉంది. ఏ ముస్లిముకైనా నమాజు స్థితిలో లభించి, అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తే, అల్లాహ్ తప్పకుండా అతని కోరికను స్వీకరించి కోరింది ప్రసాదిస్తాడు,' అని అన్నాను. అది విని కాబ్ అహ్ బార్, 'శుభ ఘడియ ప్రతి శుక్రవారం వస్తుందా?' అని అన్నాడు. అప్పుడు కాబ్ అహ్ బార్ తౌరాతు చదివి ప్రవక్త ﷺ సత్యం పలికారు, అంటే ప్రతి వారం జుమహ్ రోజు వస్తుందని,' అన్నారు.

ఆ తరువాత నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ ను కలిశాను. జుమహ్ లోని శుభ ఘడియ గురించి నాకూ కాబ్ అహ్ బార్ కూ మధ్య జరిగిన చర్చను గురించి ప్రస్తావించాను. 'ఇంకా ఇది సంవత్సరంలో ఒకసారి ఉంటుందని కాబ్ అహ్ బార్ అన్నారు,' అని అన్నాను. అది విని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్, 'కాబ్ అహ్ బార్ తప్పు పలికారు,' అని అన్నారు.

ఆ తరువాత నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ తో, 'కాబ్, తౌరాతు చదివి ఆ శుభ ఘడియ ప్రతివారం జుమహ్ రోజు వస్తుందని తెలిపారు,' అని చెప్పాను. అది విని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్, 'కాబ్ సత్యం పలికాడు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్, 'ఈ శుభఘడియ ఎప్పుడు వస్తుందో నాకు తెలుసు,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ తో, 'ఆ శుభ ఘడియ గురించి నాకు తెలియజేయండి, పినారితనం చూపకండి,' అని అన్నాను. అప్పుడు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్, 'ఆ శుభ ఘడియ జుమహ్ రోజు చివరి భాగంలో ఉంది,' అని అన్నారు. దానికి నేను అతనితో, 'ఈ శుభ ఘడియ జుమహ్ రోజు చివరి భాగంలో ఎలా ఉంటుంది. ప్రవక్త ﷺ ఒక ముస్లిం నమాజు స్థితిలో ఉండాలి,' అని అన్నారు. 'ఈ చివరి భాగంలో నమాజు చదవడం నిషిద్ధం,' అని అన్నాను. దానికి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్, 'ప్రవక్త ﷺ నమాజుకు వేచి ఉన్న వ్యక్తి నమాజులో ఉన్నట్లు, అని అనలేదా? అంటే నమాజు గురించి ఎదురు చూడటం నమాజులో ఉన్నట్టే కదా?' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'అవును ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు,' అని అన్నాను. దానికి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్, 'నమాజులో ఉండటం అంటే నమాజుకు వేచి ఉండటం అని అర్థం,' అని అన్నారు.

(మాలిక్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, అహ్మద్)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1360

1360. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దుఆ స్వీకారయోగ్యం పొందే శుభ ఘడియను అన్వేషించండి. ఆ శుభ ఘడియ జుమహ్ రోజు అసర్ తరువాత నుండి సూర్యాస్తమయం వరకు ఉంటుంది." **(తిర్మిజి)**

అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1361

1361. ఔస్ బిన్ ఔస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "మీ దినాల్లో అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైనది జుమహ్ దినం. జుమహ్ రోజే ఆదం అలహిస్సలాం జన్మించారు. ఈ దినం

నాడే, ఆదం అలైహిస్సలాం మరణించారు. ఈ దినం నాడే, పునరుజ్జానం సంభవిస్తుంది. అందువల్ల ఈ దినం నాడు మీరు నాపై అత్యధికంగా దరూద్ పంపండి. మీ దరూద్ నాకు అందజేయబడుతుంది,' అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు, 'మేము పంపిన దరూద్ తమకు ఎలా అందుతాయి, అప్పటికే తమరు మరణించి ఉంటారు కదా, తమరి శరీరం క్రుళ్ళి కృశించి ఉంటుంది కదా?' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'అల్లాహ్ ప్రవక్తల శరీరాలను భూమిపై నిషేధించాడు,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. (అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ి)

మూడవ విభాగం

ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1363

1363. అబూ లుబాబహ్ బిన్ అబ్దుల్ మున్బిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దినాలన్నింటికీ జుమహ్ రోజు నాయకుని వంటిది. ఇంకా అల్లాహ్ వద్ద దినాలన్నిటికంటే పెద్దది. ఇంకా ఈదుల్ ఫిత్ల మరియు ఈదుల్ అజ్జా కంటే పెద్ద దినం. ఈ రోజే 5 సంఘటనలు జరిగాయి: 1. ఈ రోజే అల్లాహ్ ఆదం అలైహిస్సలాం ను సృష్టించాడు, 2. ఈ రోజే భూమిపై దించాడు, 3. ఈ రోజే ఆదం అలైహిస్సలాం మరణించారు, 4. ఈ రోజులో ఒక ఘడియ ఉంది. దాసుడు అందులో ధర్మసమ్మతమైన విషయం అర్థిస్తే, అల్లాహ్ తప్పకుండా ప్రసాదిస్తాడు, 5. ఈ రోజే పునరుజ్జానం సంభవిస్తుంది. జుమహ్ రోజు, అల్లాహ్ కు సన్నిహితులైన దైవదూతలు, భూమ్యాకాశాలు, గాలి, పర్వతాలు, సముద్రాలు, అన్నీ భయంతో వణుకుతూ ఉంటాయి, ఎక్కడ పునరుజ్జానం సంభవిస్తుందోనని. (ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1364

1364. అహ్మద్ కూడా సాద్ బిన్ ఉబాదహ్ ద్వారా ఈ విధంగా ఉల్లేఖించారు. అందులో ఇలా ఉంది, "ఒక అన్నారీ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, ఓ ప్రవక్తా! జుమహ్ ప్రత్యేకతలను వివరించండి,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇతర దినాల్లో జరగని ఐదు విషయాలు జుమహ్ రోజు జరిగాయి,' అని అన్నారు. (అహ్మద్)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1366

1366. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "మీరు జుమహ్ రోజు నాపై అత్యధికంగా దరూద్ పంపుతూ ఉండండి. ఎందుకంటే ఇది హాజరయ్యే దినం, దైవదూతలు ఇందులో హాజరవుతారు. మీలో ఎవరు జుమహ్ రోజు నాపై దరూద్ పంపినా నాకు అందజేయడం జరుగుతుంది,' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'తమరు మరణించిన తరువాత కూడా దరూద్ అందజేయడం జరుగుతుందా?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఔను, అల్లాహ్ ప్రవక్తల శరీరాలను భూమిపై నిషేధించాడు. అయితే ప్రవక్త ﷺ సమాధిలో సజీవంగా ఉన్నారు. అతనికి ఆహారం లభిస్తుంది." (ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1367

1367. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ మరియు గురువారం (జుమేరాత్) రోజు చనిపోయిన వారిని అల్లాహ్ సమాధి పరీక్షల నుండి, శిక్షల నుండి రక్షిస్తాడు." (అహ్మద్, తిర్మిజి)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1368

1368. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు "అల్ యామ అక్ మల్ తు లకుం దీనకుం" (అల్ మాయిదా, 5:3) చివరి వరకు పఠించారు. అప్పుడు అతని వద్ద ఒక యూదుడు కూర్చోని ఉన్నాడు. అది విని అతడు, 'ఈ ఆయతు ఒకవేళ మా యూదులపై అవతరించబడితే, అది అవతరించిన దినాన్ని పండుగ చేసుకుంటాం,' అని అన్నాడు. దానికి ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఈ ఆయతు రెండు పండుగల నాడు అవతరించబడింది. అంటే జుమహ్ మరియు జుల్ హిజ్జహ్ 9వ తేదీ నాడు,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

43. జుమహ్ విధింపు

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ విధింపు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1370

1370. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరియు అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ల కథనం: ప్రవక్త ﷺ కట్టె మింబరుపై ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ప్రజలు జుమహ్ చదవకుండా ఉండరాదు. లేకపోతే అల్లాహ్ వారి హృదయాలపై సీలు వేస్తాడు మరియు వారు ఏమరుపాటుకు గురైన వారిలో చేరిపోతారు." (ముస్లిం)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ విధింపు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1371

1371. అబీ జాద్ దమరీ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సోమరితనం వల్ల వరుసగా మూడు జుమహ్ లు వదలి వేసిన వాడి హృదయం పై అల్లాహ్ సీలు వేస్తాడు."
(అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ విధింపు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1372

1372. సఫ్వాన్ బిన్ సులైం రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం. (మాలిక్)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ విధింపు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1373

1373. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం. (అహ్మద్)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ విధింపు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1378

1378. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త జుమహ్ నమాజుకు రాకుండా ఉండేవారి గురించి మాట్లాడుతూ, 'ఒక వ్యక్తిని ప్రజలకు నమాజు చదివించడానికి నియమించి, నమాజుకు రాని వారి ఇళ్ళను తగలబెడదామని అనుకుంటున్నాను,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

44. పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1381

1381. సల్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు స్నానం చేసి, పరిశుభ్రంగా తయారై, సువాసన పులుముకొని జుమహ్ నమాజు కోసం బయలుదేరి, మస్జిద్ లోకి చేరి, ఇద్దరు వ్యక్తులను వేరుచేయకుండా, సాధ్యమైనంత నమాజు చదివి, ఇమాము ఖుత్బా ఇచ్చినప్పుడు నిశ్శబ్దంగా కూర్చొని ఉంటే, ఆ జుమహ్ నుండి మరో జుమహ్ వరకు జరిగే పాపాలు క్షమించబడుతాయి." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1382

1382. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు స్నానం చేసి, జుమహ్ నమాజు చదవడానికి వచ్చి, సాధ్యమైనన్ని రకాతులు చదివి, నిశ్శబ్దంగా కూర్చొని, ఖతీబ్ ఖుత్బా పూర్తి చేసిన తర్వాత, అతనితో కలిసి జుమహ్ నమాజు చదివితే, ఈ జుమహ్ నుండి వచ్చే జుమహ్ వరకు మరియు మరో మూడు రోజుల పాపాలన్నీ

క్షమించబడతాయి. అంటే పది రోజుల పాపాలు క్షమించబడతాయి. ఎందుకంటే ఒక సత్కార్యానికి 10 సత్కార్యాలంత పుణ్యం లభిస్తుంది." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1383

1383. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "చక్కగా వుజూ చేసి జుమహ్ నమాజు చదవడానికి వచ్చి, శ్రద్ధగా నిశ్శబ్దంగా ఖుత్బా వింటే ఈ జుమహ్ నుండి మరో జుమహ్ ల మధ్య పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. ఇంకా మరో మూడు రోజుల పాపాలు కూడా. ఎవరైనా కంకర రాయితో ఆడితే, అతడు వ్యర్థ పని చేసినట్టే." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1384

1384. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు దైవదూతలు మస్జిద్ ద్వారం వద్ద నిలబడతారు. నమాజు చదవడానికి వచ్చేవారి పేర్లు వ్రాస్తారు. అందరికంటే ముందు వచ్చిన వారి పేరు మొదటి స్థానంలో వ్రాస్తారు. ఆ తరువాత వచ్చిన వారి పేరు తరువాత వ్రాస్తారు. మొదట వచ్చిన వ్యక్తి ఖుర్బానీ కోసం ఒంటె పంపినట్లు, తరువాత వచ్చినవాడు ఖుర్బానీ కోసం ఆవు పంపినట్లు, ఆ తరువాత వచ్చిన వ్యక్తి మేక ఖుర్బానీ ఇచ్చినట్లు, ఆ తరువాత వచ్చిన వ్యక్తి కోడి పంపినట్లు, ఆ తరువాత వచ్చిన వ్యక్తి గ్రుడ్లు పంపినట్లు. ఇమాం ఖుత్బా ఇవ్వడానికి రాగానే దైవదూతలు తమ ఖాతాలను మూసి వేసి ఖుత్బా వినడానికి సిద్ధమవుతారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1385

1385. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: "జుమహ్ రోజు ఇమాం ఖుత్బా
ఇస్తున్నప్పుడు ఎవరైనా తన స్నేహితునితో మాట్లాడి, అతన్ని 'నీవు నిశ్శబ్దంగా ఉండు' అని
అన్నా, అతడు కూడా అపరాధం చేసినట్టే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1386

1386. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు ఒక ముస్లింను
అతని స్థానం నుండి లేపి, అతని స్థానంలో కూర్చోకూడదు. అయితే అతన్ని 'కొద్దిగా
జరగండి' అని చెప్పవచ్చు." (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1387

1387. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు మరియు అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు
కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు స్నానం చేసి, పరిశుభ్రమైన బట్టలు ధరించి,
వీలైతే సువాసన పులుముకొని జుమహ్ నమాజు కోసం వచ్చి, ప్రజల మెడలపై నుండి
గెంతకుండా, సాధ్యమైనన్ని సున్నతులు చదివి, ఇమాం వచ్చినప్పటి నుండి నమాజు
పూర్తయ్యేవరకు నిశ్శబ్దంగా ఉంటే, ఈ జుమహ్ నుండి వచ్చే జుమహ్ వరకు చేసిన
పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి." (అబూ దావూద్)

తిరిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1388

1388. ఔస్ బిన్ ఔస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు స్నానం చేయించి, తాను కూడా స్నానం చేసి, ఉదయాన్నే ప్రారంభ సమయంలో మస్జిద్ కు వాహనంపై రాకుండా నడచి వచ్చి, ఇమాముకు దగ్గరగా కూర్చొని శ్రద్ధగా ఖుత్బా విని ఎటువంటి చెడు పని చేయకుండా ఉంటే, అతని ప్రతి అడుగుకు బదులు సంవత్సరమంతా ఉపవాసాలు మరియు రాత్రంతా ఆరాధనలు చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది." (తిరిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, నసాయి)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1389

1389. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ ఎవరైనా జుమహ్ నమాజు కోసం సామాన్య దుస్తులు కాక, ప్రత్యేక దుస్తులు ఏర్పాటు చేసుకుంటే అభ్యంతరం ఏమీ లేదు." (ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1391

1391. సమురహ్ బిన్ జున్దుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు జుమహ్ రోజు అల్లాహ్ స్మరణకు ఖుత్బా వినడానికి వెళ్ళండి, ఇమాం కు దగ్గరగా ఉండండి. ఎందుకంటే, ఎంత దూరం ఉంటే, అంత ఆలస్యంగా స్వర్గంలోకి ప్రవేశిస్తారు." (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1393

1393. ముఅజ్ బిన్ అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ రోజు ఇమాము ఖుత్బా ఇస్తున్నప్పుడు మోకాళ్లను నిలబెట్టి చేతులతో చుట్టుకొని కూర్చోవటాన్ని వారించారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1394

1394. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు మస్జిద్ లో నిద్రగాని కునుకు గాని వస్తే, కూర్చున్నచోటు మార్చుకోవాలి. దాని వల్ల నిద్ర రాకుండా ఉంటుంది." (తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1395

1395. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను వినాను, "ప్రవక్త ﷺ, ఒకరిని తను కూర్చున్న చోటు నుండి లేపి, తాను కూర్చోరాదు. నన్ను 'ఈ వారింపు జుమహ్ రోజుకేనా' అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి నేను, 'జుమహ్ కు, ఇతర సమయాలకు,' అని సమాధానం ఇచ్చాను. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1396

1396. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జుమహ్ రోజు మూడు రకాల మనుషులు వస్తారు. ఒక రకం వారు వ్యర్థంగా ఆట్లాట కోసం వస్తారు. వారికి ఇదే దక్కుతుంది. వారికి జుమహ్ పుణ్యం లభించదు. వారు చేసిన చెడు చేష్టల పాపం వారిపైనే పడుతుంది. 2 వ రకం వారు దుఆ కోసం వస్తారు. వారు దుఆ చేస్తారు. అల్లాహ్ ను అర్చిస్తారు. అయితే ఇవ్వడం, ఇవ్వక పోవటం అల్లాహ్ ఇష్టం. 3 వ రకానికి చెందినవారు శ్రద్ధగా ఖుత్బా వినడానికి, నమాజు చదవడానికి వస్తారు. వీరు మెడలపై నుండి గొంతకుండా, ఎవరికీ హాని కలిగించకుండా ఉంటే, ఈ జుమహ్ నుండి వచ్చే జుమహ్ వరకు జరిగే పాపాలకు పరిహారం అయిపోతుంది. అంటే ఈ జుమహ్ నుండి వచ్చే జుమహ్ వరకు జరిగే పాపాలు క్షమించబడతాయి. ఇంకా మూడు రోజుల పాపాలు అధికంగా క్షమించబడతాయి. ఇలా ఎందుకు జరుగుతుందంటే అల్లాహ్ "ఎవడు ఒక సత్కార్యం చేస్తాడో, అతనికి దానికి పది రెట్లు ప్రతిఫలం ఉంటుంది." (అల్ అన్ ఆమ్, 6:160) **(అబూ దావూద్)**

మాలిక్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1398

1398. ఉబైద్ బిన్ సబ్బాఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ లో ఇలా ఆదేశించారు: "ఓ ముస్లిములారా! అల్లాహ్ జుమహ్ రోజును పండుగ దినంగా నిర్ణయించాడు. కనుక జుమహ్ రోజు స్నానం చేయండి, సాధ్యం అయితే సువాసన పులుముకోండి. తప్పకుండా మిస్వాక్ చేసుకోండి." (మాలిక్, ఇబ్నె మాజహ్)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పరిశుభ్రత (స్నానాలు) మరియు (నమాజు కోసం) త్వరగా వెళ్ళడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1400

1400. బరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముస్లిములు జుమహ్ రోజు స్నానం చేయడం తప్పనిసరి, ఇంట్లో పరిమళం ఉంటే పులుముకోవాలి. ఒకవేళ సువాసన ద్రవ్యాలు లేకపోతే, నీళ్ళే పరిమళంగా ఉంటుంది. అంటే స్నానం చేసి పరిశుభ్రంగా ఉండటం సువాసనకు బదులుగా పనికి వస్తుంది." (తిర్మిజి)

45. జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1401

1401. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సూర్యుడు వాలిన తర్వాత జుమహ్ నమాజు చదివేవారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుతాబ్), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1402

1402. సహల్ బిన్ అసద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మేము జుమహ్ నమాజు చదివిన తర్వాత భోజనం చేసే వాళ్ళం. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుతాబ్), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1403

1403. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తీవ్ర చలికాలంలో జుమహ్ నమాజును త్వరగా, తీవ్ర ఎండా కాలంలో ఆలస్యం చేసి చదివేవారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుతాబ్), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1404

1404. సాయిబ్ బిన్ యజీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: జుమహ్ రోజు మొదటి అజాన్ ఇమాము ఖుతాబ్ ఇవ్వడానికి మింబరుపై కూర్చున్న తర్వాత అయ్యేది. ప్రవక్త ﷺ, అబూ బకర్, ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱుం కాలాల్లో ఇలాగే కొనసాగింది. అయితే ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ఖలీఫా అయిన తర్వాత ప్రజల సంఖ్య కూడా పెరిగింది. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు 'జురాఅ' ప్రాంతంలో మూడవ అజాన్ ను అధికం చేశారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

**జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1405**

1405. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ రోజు రెండు ఖుత్బాలు ఇచ్చేవారు. ప్రవక్త ﷺ రెండు ఖుత్బాల మధ్య కూర్చునేవారు. ఈ ఖుత్బాల్లో కుర్ఆన్ పఠణం, హితబోధ చేసేవారు. ప్రవక్త ﷺ ఖుత్బా, నమాజు మధ్యస్థంగా ఉండేవి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1406

1406. అమ్మార్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "మనిషి నమాజు దీఘంగా చదవటం, ఖుత్బా సంక్షిప్తంగా ఇవ్వడం అతడు వివేకవంతుడని సూచిస్తుంది. కనుక నమాజు దీర్ఘంగా చదవండి. ఖుత్బా ను సంక్షిప్తంగా ఇవ్వండి. కొన్ని ప్రసంగాలు మాంత్రిక ప్రభావం చూపుతాయి." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1407

1407. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఖుత్బా ఇచ్చినప్పుడు, ఆయన కళ్ళు ఎర్రబడేవి. గొంతు కూడా బిగ్గరగా అయ్యేది. ఆగ్రహం కూడా అధికం అయ్యేది. శత్రు సైన్యాల నుండి హెచ్చరించినట్లుగా ఉండేది. అంటే ప్రవక్త ﷺ 'ఉదయం మరియు సాయంత్రం మీపై దాడి చేసి మిమ్మల్ని దోచుకునే శత్రు సైన్యాల నుండి రక్షించుకోండి,' అని హెచ్చరించేవారు. ఇంకా నేనూ మరియు పునరుత్థానం ఒకేసారి పంపబడ్డాము అని చెప్పి మధ్య వేలు మరియు చూపుడు వేలు చూపించేవారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1408

1408. యాలా బిన్ ఉమయ్య రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మింబరుపై ఇలా పలుకుతూ ఉండటం విన్నాను, "వ నాదవ్ యా మాలికు లియఖ్ ది అలైనా రబ్బుక" అంటే నరక వాసులు నరకంలో మాలిక్ అనే దైవదూతను పిలుస్తూ - "ఓ నరక పాలకుడా (మాలిక్)! నీ ప్రభువును మమ్మల్ని అంతం చేయమను," అని మొరపెట్టు కుంటారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1409

1409. ఉమ్ము హిషాం బింతె హారిసహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ నోటి ద్వారా నేను సూరా ఖాఫ్ (50) ను కంటస్తం చేసుకున్నాను. ప్రవక్త ﷺ ప్రతి జుమహ్ లో ఈ సూరాను పఠించేవారు. ప్రతివారం విని ఈ సూరా ను జ్ఞాపకం చేసుకున్నాను." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1410

1410. అప్రమ్ బిన్ హురైస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ రోజు ఖుత్బా ఇచ్చినప్పుడు ఆయన తలపై నల్లని అమామ ఉండేది. దాని రెండు చివరలు రెండు భుజాల మధ్య వ్రేలాడుతూ ఉండేవి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1411

1411. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుమహ్ ఖుత్బాలో, "మీలో ఎవరైనా జుమహ్ రోజు ఇమాము ఖుత్బా ఇస్తున్నప్పుడు వస్తే, తేలిగ్గా రెండు రకాతులు చదివి కూర్చోవాలి." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1412

1412. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇమాముతో కలిసి ఒక్క రకాతు లభిస్తే మొత్తం నమాజు లభించినట్లే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1415

1415. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నిలబడి జుమహ్ ఖుత్బా ఇచ్చేవారు. ఆ తరువాత కొంత సేపు తర్వాత కూర్చోని, మళ్ళీలేచి నిలబడి రెండవ ఖుత్బా ఇచ్చేవారు. మీలో ఎవరైనా ప్రవక్త ﷺ కూర్చోని ఖుత్బా ఇచ్చేవారని అంటే అతడు అసత్యం పలికాడు. రెండు వేల నమాజుల కంటే అధికంగా నేను ప్రవక్త ﷺ తో కలసి చదివాను.

(ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1416

1416. కాబ్ బిన్ ఉజ్ రహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను మస్జిద్ లో ప్రవేశించారు. అప్పుడు అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఉమ్మూల్ హకం ఖుత్బా కూర్చోని ఇస్తున్నారు. అది చూసి అతను, 'ఈ నీచుడిని చూడండి, కూర్చోని ఖుత్బా ఇస్తున్నాడు. కాని అల్లాహ్ ఆదేశం ఇలా ఉంది: "మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) వారు వ్యాపారాన్ని గానీ లేదా వినోద క్రీడను గానీ చూసినప్పుడు, నిన్ను నిలబడి ఉన్న స్థితిలోనే వదలిపెట్టి, దాని చుట్టూ గుమిగూడుతారు." (అల్ జుమహ్, 62:11) (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జుమహ్ ఉపన్యాసం (ఖుత్బా), జుమహ్ నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1417

1417. అమారహ్ బిన్ రువైబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను బిష్ర బిన్ మర్వాన్ ను మింబరుపై రెండు చేతులు ఎత్తటం చూసి, అల్లాహ్ రెండు చేతులను నాశనం చేయుగాక, ప్రవక్త మింబరుపై ఒక చేయి ఎత్తటం, ఒక వేలుతో సైగ చేయడం నేను చూశాను. (ముస్లిం)

46. భయాందోళనలలో నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భయాందోళనలలో నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1420

1420. సాలిం బిన్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ తో కలసి జిహాద్ కోసం నజ్ద్ వెళ్ళాను. మేము శత్రువుల ఎదురుగా పంక్తులు కట్టాము. ప్రవక్త ﷺ మాకు నమాజ్ చదివించటానికి నిలబడ్డారు. మాలో ఒక వర్గం ప్రవక్త ﷺ తో కలసి నమాజ్ చదవడానికి నిలబడింది. ఒక వర్గం శత్రువుల వైపు తిరిగి నిలబడింది. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ మొదటి వర్గం వారితో, రుకూ 2 సజ్జాలు చేశారు. ఒక రకాతు చదివిన తరువాత, వారు రెండవ వర్గం వారు ఉన్న చోటికి వచ్చి శత్రువులకు అభిముఖంగా నిలబడ్డారు. రెండవ వర్గం వారు ప్రవక్త ﷺ వెనుకకు వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ వారికి రెండవ రకాతు చదివించి, సలామ్ పలికారు. దీనితో ప్రవక్త ﷺ రెండు రకాతులు పూర్తయ్యాయి. తరువాత వారిలో ప్రతి ఒక్కరు ఒంటరిగా ఒక రకాతు చదివి సలామ్ పలికారు.

నాఫె ఈ విధంగా ఉల్లేఖించారు: అయితే ఇది అధికంగా ఉంది, "ఒకవేళ ఇంకా పరిస్థితి ఉద్రిక్తంగా ఉంటే ప్రజలు తాము ఉన్న చోటే నిలబడి నమాజు చదువుకోవాలి. వాహనంపై ఉన్నవారు వాహనంపైనే నమాజు చదువుకోవాలి. ఖిల్జా వైపు ఉన్నా లేకపోయినా ఫర్వాలేదు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఈ హదీసును ప్రవక్త ﷺ ద్వారా ఉల్లేఖించారని నా అభిప్రాయం అని నాఫె పేర్కొన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భయాందోళనలలో నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1421

1421. యజీద్ బిన్ రూమాన్ సాలిహ్ బిన్ ఖవ్వాత్ ద్వారా కథనం: ఇంకా అతను ప్రవక్త ﷺ తో కలసి జాతుర్రిఖా పోరాటంలో సలాతుల్ ఖౌఫ్ చదివిన వ్యక్తి ద్వారా ఉల్లేఖిస్తున్నారు, అంటే సహల్ బిన్ అబీ ఖస్మీ కథనం: "ఒక వర్గం ప్రవక్త ﷺ తో కలసి నమాజు చదవడానికి పంక్తులు కట్టారు. మరో వర్గం శత్రువులకు వ్యతిరేకంగా నిలబడింది. ప్రవక్త ﷺ ఈ వర్గాన్ని ఒక రకాతు నమాజు చదివించారు. ఒక రకాతు చదివిన తరువాత ప్రవక్త ﷺ నిలబడ్డారు. ప్రవక్త ﷺ వెనుక

ఉన్న వారు మిగిలిన ఒక రకాతు ఒంటరిగా చదువుకొని శత్రువుల వైపు వెళ్ళి నిలబడ్డారు. రెండవ వర్గం ప్రవక్త   వెనుక వచ్చి నిలబడింది. ప్రవక్త   వారికి మిగిలిన ఒక రకాతు చదివించి కూర్చున్నారు. వాళ్ళు ఒంటరిగా ఒక రకాతు పూర్తి చేసుకొని కూర్చున్నారు. అత్తహియ్యాతు, దరూద్ చదివి అందరూ సలామ్ పలికారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భయాందోళనలలో నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1422

1422. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త   వెంట జిహాద్ కోసం బయలుదేరాము. జాతుర్రిఖాఅ చేరిన తర్వాత ఒక నీడ ఉన్న చెట్టు వద్దకు వచ్చాము. ఆ నీడ గల చెట్టును ప్రవక్త   కోసం వదలి వేశాము. ప్రవక్త   దాని క్రింద విశ్రాంతి తీసుకుంటారని. ప్రవక్త   ఆ చెట్టు క్రింద విశ్రాంతి తీసుకుంటున్నారు. ఇంతలో ఒక అవిశ్వాసి వచ్చి, చెట్టుపై వ్రేలాడుతున్న కరవాలాన్ని తీసుకొని, ఒరలో నుండి కరవాలాన్ని తీసి, 'నాకు భయపడతావా లేదా?' అని ప్రవక్త   ను హెచ్చరించాడు. ప్రవక్త  , 'నేను నీకు భయపడను,' అన్నారు. ఆ అవిశ్వాసి మళ్ళీ, 'ఇప్పుడు నిన్ను నా నుండి ఎవరు రక్షిస్తారు?' అని అన్నాడు. ప్రవక్త  , 'నన్ను నీ నుండి అల్లాహ్ రక్షిస్తాడు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత అనుచరులు ఆ అవిశ్వాసిని హెచ్చరించారు. ఆ వ్యక్తి కరవాలాన్ని ఒరలో పెట్టి చెట్టుకు ఇంతకు ముందు ఉన్నట్లు వ్రేలాడగట్టాడు. ఇంతలో నమాజుకు అజాన్ ఇవ్వబడింది. ప్రవక్త   ఒక బృందాన్ని రెండు రకాతులు నమాజు చదివించారు. ఆ బృందం వెళ్ళిపోయింది. మరో బృందం వచ్చింది. ప్రవక్త   దీనికి కూడా రెండు రకాతులు చదివించారు. ప్రవక్త   4 రకాతులు చదివారు. అనుచరులు 2 రకాతులు చదివారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భయాందోళనలలో నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1423

1423. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త   మాకు సలాతుల్ ఖౌఫ్ చదివించాలని సంకల్పించుకున్నారు. మేము, ప్రవక్త   వెనుక రెండు పంక్తులుగా నిలబడ్డాము. శత్రువులు

మాకూ భిల్లాకు మధ్య ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ తక్పీరె తహ్రీమ పలికారు. మేమందరం తక్పీరె తహ్రీమ పలికాము. ప్రవక్త ﷺ భిరాత్ చేసిన తర్వాత రుకూ చేశారు. మేమందరం రుకూ చేశాము. ప్రవక్త ﷺ రుకూ నుండి తల ఎత్తారు. మేము కూడా రుకూ నుండి తల ఎత్తాము. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేశారు. ప్రవక్త ﷺ వెనుక ఉన్న పంక్తి కూడా సజ్జా చేసింది. దాని వెనుక ఉన్న పంక్తి శత్రువులకు ఎదురుగా నిలబడింది. అంటే వాళ్ళు సజ్జా చేయలేదు. ప్రవక్త ﷺ మొదటి రకాతు సజ్జా చేసిన తరువాత, ప్రవక్త ﷺ వెనుక ఉన్న పంక్తి నిలబడింది. అప్పుడు వెనుక ఉన్న పంక్తి సజ్జా కోసం వంగి సజ్జా చేసింది. ఆ తరువాత నిలబడింది. వెనుక ఉన్న పంక్తి ముందుకు వచ్చింది. ముందు ఉన్న పంక్తి వెనుకకు తగ్గింది. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ రెండవ రకాతు కోసం రుకూ చేశారు. మేమందరం రుకూ చేశాము. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ రుకూ నుండి తల ఎత్తారు. మేమందరం తల ఎత్తాము. ప్రవక్త ﷺ సజ్జా చేశారు. మొదటి రకాతులో వెనుక ఉన్న పంక్తి కూడా సజ్జా చేసింది. వెనుక ఉన్న పంక్తి శత్రువులను గమనిస్తూ నిలబడింది. ప్రవక్త ﷺ సజ్జాలు చేశారు. ప్రవక్త ﷺ వెనుక ఉన్న పంక్తి కూడా సజ్జా చేసింది. తరువాత వెనుక ఉన్న పంక్తి కూడా సజ్జా చేసింది. రెండు సజ్జాలు చేసింది. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ సలామ్ పలికారు, మేము కూడా సలామ్ పలికాము. (ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

తిర్కిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భయాందోళనలలో నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1425

1425. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ దజ్నాన్ మరియు ఉస్సాఫ్ ల మధ్య దిగారు. విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. అక్కడి అవిశ్వాసులు ఈ ముస్లింల వద్ద ఒక నమాజు ఉంది. అది వారికి తల్లిదండ్రులు, సంతానం కంటే ప్రియమైనది. అది అసర్ నమాజు. 'మీరు సిద్ధంగా ఉండండి. నమాజు స్థితిలో ఒక్కసారిగా వారిపై దాడిచేద్దాం' అని కుట్ర పన్నారు. జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, ప్రవక్త ﷺ ను తన అనుచరులను 2 బృందాలుగా విభజించమని అంటే ఒక బృందాన్ని నమాజు చదివించమని, రెండో బృందం శత్రువులకు ఎదురుగా నిలబెట్టండి. వారు సాయుధులై ఉండాలి. ప్రవక్త ﷺ ఆ రెండు బృందాలకు ఒక్కొక్క రకాతు చదివించారు. వారు రెండవ రకాతు పూర్తి చేసుకున్నారు. (తిర్కిజి, నసాయి)

47. రెండు పండుగల (ఈదైన) నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1426

1426. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈదుల్ ఫిత్రి మరియు ఈదుల్ అజ్హా ఈధాహ్ లో వెళ్ళి అన్నిటి కంటే ముందు నమాజు ఆచరించిన తరువాత రెండు వైపులు చూస్తూ ఖుత్బా ఇస్తారు. ప్రజలు తమ తమ పంక్తుల్లో కూర్చొని ఉంటారు. ప్రవక్త ﷺ వారికి హితబోధ, ఉపదేశం చేస్తారు, ఇంకా అవసరమైన విషయాలను గురించి ఆదేశిస్తారు. ఒకవేళ ఎక్కడికైనా సైన్యం పంపాలని ఉంటే, దాన్ని గురించి ఆదేశించేవారు. ఆ తరువాత తరిగి వెళ్ళేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1427

1427. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో కలిసి నేను అనేక సార్లు పండుగ నమాజులను చదివాను. అయితే అందులో అజాన్ గాని, ఇఖామత్ గాని ఉండేవి కావు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1428

1428. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, అబూ బకర్, ఉమర్ రెండు పండుగల్లోనూ నమాజును ఖుత్బాకు ముందు చదివేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1429

1429. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మీరు ప్రవక్త ﷺ తో కలసి ఈద్ నమాజ్ చదివారా? అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. దానికి అతను అవును, ప్రవక్త ﷺ ఇంటి నుండి బయలుదేరి ఈద్గాహ్ వచ్చారు. రెండు రకాతులు చదివించారు. ఆ తరువాత ఖుత్బా ఇచ్చారు. అజాన్, ఇఖామత్ లను గురించి ప్రస్తావించలేదు. ఆ తరువాత స్త్రీల వద్దకు వచ్చారు. వారికి హితబోధ చేశారు. దానధర్మాలు చేయమని ఆదేశించారు. అప్పుడు స్త్రీలు తమ చేతులను తమ చెవులు, మెడల వైపు తీసుకు వెళ్ళటం నేను చూశాను. కొన్ని ఆభరణాలు తీసి బిలాల్ కు ఇవ్వసాగారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇంటికి తిరిగి వచ్చారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1430

1430. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈదుల్ ఫిత్ నాడు రెండు రకాతులు నమాజు చదివించారు. దానికి ముందు గాని, తరువాత గాని ఏ నమాజు చదవలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1431

1431. ఉమ్మె అతియ్య రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: మాలోని బహిష్టు స్థితిలో ఉన్న స్త్రీలు, యువతులు ఈథాహ్ లో హాజరవ్వాలని ఇంకా ముస్లిముల సమావేశంలో, వారి ప్రార్థనలలో పాల్గొనాలని, బహిష్టురాళ్ళు, నమాజుకు దూరంగా ఉండాలని ఆదేశించడం జరిగింది. అది విని ఒక స్త్రీ, 'ఓ ప్రవక్తా! మాలోని కొందరి వద్ద కప్పుకోవటానికి దుప్పట్లు లేకుంటే ఏమి చేయాలి?' అని విన్నవించుకుంది. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'ఆమె తన మిత్రురాలి వద్ద నుండి అవసరానికి అడిగి తీసుకొని రావాలి' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1432

1432. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఆమె తండ్రి అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ఆమె ఇంటికి వచ్చారు. అది ఈదుల్ అజ్ఙా దినం. అప్పుడు అక్కడ ఇద్దరు అమ్మాయిలు పండుగ సంతోషంలో డప్పు వాయిస్తూ అన్నారులు బుఆస్ యుద్ధంలో పలికిన పద్యాన్ని పాడుతున్నారు. ప్రవక్త ﷺ దుప్పటి కప్పుకొని పడుకున్నారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ఆ ఇద్దరు అమ్మాయిలను వారించారు. ప్రవక్త ﷺ తన ముఖంపై నుండి వస్త్రాన్ని తొలగించి "అబూ బకర్! వారిని వదలివేయి. ఎందుకంటే ఈ నాడు పండుగ రోజు" అని అన్నారు. మరో ఉల్లేఖనంలో "ప్రతి జాతికి ఒక సంతోషకరమైన దినం ఉంది. మన సంతోషం ఈ నాడు" అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1433

1433. అనన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈదుల్ ఫిత్ నాడు పండుగ నమాజుకు ముందు బేసి ఖర్షారాలు తిని వెళ్ళారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1434

1434. అనన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ పండుగలలో ఒక దారి గుండా వెళ్ళి, మరో దారి గుండా వచ్చారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1435

1435. బరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: యౌమున్నహర్ అంటే 10వ తేదీ ఈదుల్ అజ్ఙా నాడు ప్రవక్త ﷺ మాకు ఖుత్బా ఇచ్చారు. అందులో, "ఈ రోజు అన్నిటికంటే ముందు మన పని ఈదుల్ అజ్ఙా నమాజ్ చదవటం, ఆ తరువాత తిరిగి వెళ్ళి ఖుర్బానీ ఇవ్వటం, ఇలా చేసిన వారు మా సాంప్రదాయాన్ని అనుసరించినట్లే, నమాజుకు ముందు ఖుర్బానీ ఇచ్చిన వారు ఖుర్బానీ ఇవ్వనట్లే. అది భార్యా బిడ్డలకు తినిపించడానికి జుబహ్ చేసినట్లు అవుతుంది. దీనికి ఖుర్బానీకి ఎటువంటి సంబంధం లేదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1436

1436. జున్లుబ్ బిన్ అబ్బుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజుకు ముందు జుబహ్ చేసిన వారు దాని స్థానంలో మరో జంతువును జుబహ్ చేయాలి. మేము నమాజు చదివే వరకు జుబహ్ చేయని వారు నమాజు తరువాత అల్లాహ్ పేరుపై జుబహ్ చేయాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1437

1437. బరా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నమాజుకు ముందు జుబహ్ చేసిన వారు తమ కోసం జుబహ్ చేసినట్లే, నమాజు తర్వాత జుబహ్ చేసిన వారు తన ఖుర్బానీ ఇచ్చినట్లు, ముస్లిముల పద్ధతి ప్రకారం ఆచరించినట్లు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1438

1438. అబ్బుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ఈధాహ్ లో జుబహ్ చేసే వారు, ఒంటెలను నహర్ చేసే వారు. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1439

1439. అనన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా వచ్చినప్పుడు మదీనా వారు రెండు పండుగలు జరుపుకునే వారు. వాటిలో వారు సంతోషం, ఉత్సాహం తెలుపుకునే వారు. ప్రవక్త ﷺ ఈ రెండు రోజులు ఏమిటని అడిగారు. దానికి వారు అజ్ఞాన కాలం నుండి మేము ఈ రెండు దినాల్లో పండుగ జరుపుకుంటున్నాం. 'ఒకటి నౌరోజ్, రెండవది మహర్ జాన్' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ రెండు దినాలకు బదులుగా అల్లాహ్ మీకు రెండు ఉత్తమ దినాలను ప్రసాదించాడు. ఒకటి ఈదుల్ అజ్ఞా, రెండవది ఈదుల్ ఫిత్, ' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

తిర్కిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1440

1440. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈదుల్ ఫిత్ లో అల్పాహారం చేసి వెళ్ళేవారు. మరియు ఈదుల్ అజ్ఞా లో నమాజు తర్వాత తినేవారు. (తిర్కిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ)

తిర్కిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1441

1441. కసీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా, అతను తన తాత ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ పండుగల నమాజులో మొదటి రకాతులో ఖిరాత్ కు ముందు తక్పీరె తహ్నీమ తరువాత 7 తక్పీర్లు పలికేవారు. రెండవ రకాతులో ఖిరాత్ కు ముందు 5 తక్పీర్లు పలికేవారు. (తిర్కిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1446

1446. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: పండుగ రోజు నేను ప్రవక్త ﷺ తో కలిసి నమాజు చదివాను. ప్రవక్త ﷺ అజాన్, ఇఖామత్ లు లేకుండా ఖుత్బా కంటే ముందు నమాజ్ ప్రారంభించారు. నమాజు పూర్తయిన తరువాత బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు సహాయంతో నిలబడ్డారు. అనంతరం అల్లాహ్ ను స్తుతించి, స్తోత్రాలను పఠించి, ప్రజలకు హితబోధ చేశారు. పాప కార్యాల గురించి, పుణ్య కార్యాల గురించి పేర్కొన్నారు. దైవ విధేయత పట్ల ప్రోత్సహించారు. ఆ తరువాత స్త్రీలు ఉన్న చోటికి వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ వెంట బిలాల్ కూడా ఉన్నారు. స్త్రీలకు దైవభీతి, దైవభక్తి గురించి ఆదేశించారు. హితబోధ చేశారు. సత్కార్యాలు చేయాలని ప్రోత్సహించారు. **(నసాయి)**

తిర్మిజి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1447

1447. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈధాహ్ వెళ్తున్నప్పుడు ఒక మార్గం ద్వారా, తిరిగి వచ్చున్నప్పుడు మరో మార్గం ద్వారా వచ్చేవారు. **(తిర్మిజి, దార్కీ)**

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1450

1450. అబూ ఉమైర్ బిన్ అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన పిన తండ్రి ద్వారా కథనం: వాళ్ళు ప్రవక్త ﷺ అనుచరుల్లో ఒకరు. "ఒక బృందం ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, నిన్న మేము చంద్రుణ్ణి

చూసామని సాక్ష్యం ఇచ్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ప్రజలకు ఉపవాసం విరమించమని, రేపు పండుగ నమాజు చదవడానికి వెళదామని చెప్పారు." (అబూ దావూద్, నసాయి)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1451

1451. ఇబ్నె జురైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతా ఇబ్నె అబ్బాస్ మరియు జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ ద్వారా కథనం: పండుగ నమాజుల్లో అజాన్ ఇవ్వబడేది కాదు అని వారిద్దరూ అన్నారు. కొన్ని రోజుల తర్వాత వారిద్దరినీ దీన్ని గురించే అడగటం జరిగింది. దానికి వారు జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ మాకు 'ఈదుల్ ఫిత్ లో ఇమాము వచ్చినప్పుడు అజాన్ ఇవ్వరాదని, ఇఖామత్ ఇవ్వరాదని, ఇంకా ఇమాము వచ్చిన తర్వాత తక్బీర్లు గాని ఇఖామత్ గాని ఏదీ లేదని చెప్పారని' అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రెండు పండుగల (ఈదైన్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1452

1452. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈదుల్ అజ్ఙా, ఈదుల్ ఫిత్ లో ఈధాహ్ వచ్చిన తర్వాత అన్నిటికంటే ముందు నమాజు చదివించారు. నమాజు ముగించిన తర్వాత ప్రజల వైపు తిరిగి ఖుత్బా ఇచ్చారు. ప్రజలు తమ స్థానంలో కూర్చొని ఉంటారు. ఖుత్బా తర్వాత సైన్యాన్ని ఎక్కడికైనా పంపవలసి ఉంటే, ప్రజలకు తెలియపరుస్తారు. ఏదైనా విషయం ఉంటే ఆదేశిస్తారు. తన ఉపదేశంలో దాన ధర్మాలు చేయమని ప్రత్యేకంగా సూచిస్తారు. దాన ధర్మాలు చేయటంలో స్త్రీలు చురుగ్గా పాల్గొంటారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఇంటికి తిరిగి వస్తారు. ప్రతి సంవత్సరం ఈ విధంగానే జరుగుతూ ఉండేది.

మర్వాన్ బిన్ హకం చక్రవర్తి అయిన తరువాత మర్వాన్ చేతిలో చేయి వేసి స్నేహ పూర్వకంగా పండుగ నమాజు కోసం బయలుదేరాను. మేము ఈథాహ్ చేరుకున్నాము. అక్కడ కసీర్ బిన్ సల్త్ వచ్చి ఇటుకలు మరియు మట్టితో మెంబరు తయారు చేసి ఉంచారు. మర్వాన్ నా చేతిని పట్టుకొని తన వైపు లాగాడు. మెంబరు వైపు లాగినట్టు అనిపించింది. అంటే అతడు ముందు ఖుత్బా ఇవ్వాలని అనుకుంటున్నాడు. నేనతన్ని నమాజు వైపుకు లాగుతున్నాను. అంటే ముందు నమాజు చదువు, ఆ తర్వాత ఖుత్బా ఇవ్వు. అతడు, 'నమాజు చదివే ఆ సాంప్రదాయం ఎక్కడ పోయింది,' అని అన్నాడు. దానికి మర్వాన్, 'ఆ అలవాటు వదలి వేసాము. అంటే ముందు నమాజు చదివే అలవాటు ఉండేది. ఇప్పుడు ఆ పద్ధతి లేదు. ఇప్పుడు ముందు ఖుత్బా ఇవ్వబడుతుంది, ఆ తర్వాత నమాజు చదవబడుతుంది,' అని అన్నాడు. దానికి నేను, 'అల్లాహ్ సాక్షి! ప్రవక్త సాంప్రదాయానికి వ్యతిరేకంగా చేస్తే నీకు ఏమాత్రం మేలు జరగదు.

ఎందుకంటే ముందు నమాజు ఆ తర్వాత ఖుత్బా ప్రవక్త సాంప్రదాయం,' అని పలికి అబూ సయీద్ తిరిగి వెళ్ళిపోయారు. (ముస్లిం)

48. ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్) మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1453

1453. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ 2 కొమ్ములు గల గొర్రెల ఖుర్బానీ చేశారు. ఈ రెంటిని తన చేతులతో జుబహ్ చేశారు. "బిస్మిల్లాహ్, అల్లాహు అక్బర్" అని పలికారు. ప్రవక్త ﷺ తన పాదాన్ని జంతువు బుగ్గలపై ఉంచి, "బిస్మిల్లాహ్, అల్లాహు అక్బర్" అని జుబహ్ చేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1454

1454. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ నల్లని కాళ్ళు, పొట్ట, కళ్ళు, కొమ్ములు గల గొర్రెలు తీసుకురమ్మని ఆదేశించారు. వాటిని తీసుకురావటం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ను నువ్వు కట్టి తీసుకొని, దాన్ని బండపై పదును పట్టించు అని అన్నారు. నేను అలాగే చేశాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ కత్తిని తన చేతిలోకి తీసుకున్నారు. గొర్రెను పట్టుకొని పరుండ బెట్టారు. ఆ తరువాత, "బిస్మిల్లాహి అల్లాహుమ్మ తఖబ్బల్ మిన్ ముహమ్మదిన్ వ ఆలి ముహమ్మదిన్ వమిన్ ఉమ్మతి ముహమ్మదిన్," పఠించి జుబహ్ చేశారు. అంటే ఖుర్బానీ ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1455

1455. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముసన్నహ్ జంతువు ఖుర్బానీ ఇవ్వండి. ఒకవేళ ముసన్న లభించకపోతే గొర్రెలోని జబ్ అహ్ ఖుర్బానీ చేయండి." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1456

1456. ఉఖ్బా హ్ బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మేకల మందను నాకు అప్పగించి, వీటిని అనుచరుల్లో పంచి వేయి అని ఆదేశించారు. అతను చెప్పినట్లు అందరికీ పంచి పెట్టాను. వాటిలో నుండి ఒక మేక పిల్ల మిగిలింది. దాన్ని గురించి ప్రవక్త ﷺ కు తెలియపరిచాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'నువ్వు దీని ఖుర్బానీ చేసి వేయి,' అని అన్నారు. మరో ఉల్లేఖనంలో, "ఓ ప్రవక్తా! ఒక్క మేక పిల్ల మిగిలింది," అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'నువ్వు దాని ఖుర్బానీ చేయి,' అని అన్నారు," అని ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1457

1457. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈఢాహ్ లో జుబహ్ చేసేవారు. ఒంటెలను నహర్ చేసేవారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1458

1458. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఆవు ఏడుగురి తరపున, ఒంటె ఏడుగురి తరపున ఖుర్బానీ ఇవ్వవచ్చు. అంటే ఆవు మరియు ఒంటెలో 7 గురు పాల్గొనవచ్చు." (ముస్లిం, అబూ దావూద్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1459

1459. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: జిల్ హిజ్జహ్ మొదటి పది రోజులు ప్రారంభం అయిన తరువాత, మీలో ఎవరైనా ఖుర్బానీ చేయాలనుకుంటే ఆతను తన వెంట్రుకలను, గోళ్ళను కత్తిరించరాదు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "జిల్ హిజ్జహ్ నెలవంక చూసిన తర్వాత, ఖుర్బానీ ఇచ్చే ఉద్దేశం ఉంటే అతడు తన వెంట్రుకలను, గోళ్ళను కత్తిరించరాదు." (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1460

1460. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ "ఈ పది రోజుల్లో చేసే పుణ్యకార్యాలు అల్లాహ్ కు అన్నిటికంటే ప్రీతికరమైనవి" అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు 'అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ కంటేనా' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, జిహాద్ కూడా కాదు. కాని తన ధన, మాన, ప్రాణాలతో దైవమార్గంలోకి వెళ్ళి తిరిగిరాని వాడు, అంటే వీరమరణం పొందినవాడు, దీనికంటే అధిక పుణ్యం సంపాదిస్తాడు.' (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

మాలిక్, అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1465

1465. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఎటువంటి జంతువును ఖుర్బానీ ఇవ్వరాదని విన్నవించుకోవటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ చేతితో సైగ చేస్తూ 4 లోపాలు ఉన్న జంతువును ఖుర్బానీ చేయరాదు. 1. స్పష్టంగా నడవలేని (కుంటి) జంతువు, 2. అంధత్వం స్పష్టంగా కనబడుతున్న జంతువు, 3. వ్యాధి స్పష్టంగా కనబడుతున్న జంతువు, 4. దుమ్ముల్లో శక్తి లేదని స్పష్టంగా తెలుస్తున్న బలహీనమైన జంతువు అని ప్రవచించారు. (మాలిక్, అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1466

1466. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ బాగా బలసిన ఆరోగ్యంగా ఉన్న, కొమ్ములు గల గొర్రెను ఖుర్బానీ చేసేవారు. అది నల్లగా ఉండేది. అంటే దాని కళ్ళు నల్లగా ఉండేవి. నోరు నల్లగా ఉండేది. దాని కాళ్ళు నల్లగా ఉండేవి. **(తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)**

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1467

1467. ముజాషీఅ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముసన్నహ్ కు బదులు జజ్ అహ్ సరిపోతుంది." **(అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)**

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1469

1469. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వెంట మేము ప్రయాణంలో ఉన్నాం. ఖుర్బానీ చేయవలసి వచ్చింది. అప్పుడు మేము ఆవులో ఏడు గురు పాల్గొన్నాము, ఒంటెలో 10 మంది పాల్గొన్నాము. **(తిర్మిజి)**

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1470

1470. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జిల్ హిజ్జాహ్ 10వ తేదీన ఖుర్బానీ కంటే ఉత్తమమైన కార్యం అల్లాహ్ వద్ద మరొకటి లేదు. తీర్పు దినం నాడు ఆ జంతువు కొమ్ములు, వెంట్రుకలు, కాళ్ళతో వస్తుంది. నేలపై దాని రక్తం పడకముందే స్వీకారయోగ్య స్థానం పొందుతుంది. మీరూ ఆనందించండి." **(తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)**
అంటే అంత అధిక పుణ్యం లభిస్తుందన్నందుకు సంతోషంగా ఖుర్బానీ చేయండి.

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1472

1472. జున్నుబ్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఖుర్బానీ రోజు నేను ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉన్నాను. ప్రవక్త ﷺ నమాజు మరియు ఖుత్బా అయిన వెంటనే ఖుర్బానీ మాంసం చూశారు. అంటే నమాజు చదవడానికి ముందే జంతువును జుబహ్ చేయడం జరిగింది. అది చూచిన ప్రవక్త ﷺ 'నమాజుకు ముందు ఖుర్బానీ చేసిన వారు, దాని స్థానంలో మరో జంతువును ఖుర్బానీ చేయాలి' అని అన్నారు.

కొన్ని ఉల్లేఖనాల్లో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ ఖుర్బానీ నమాజు చదివించారు. మరియు ఖుత్బా ఇచ్చారు. ఆ తరువాత ఖుర్బానీ జంతువును జుబహ్ చేశారు. అనంతరం నమాజుకు ముందు జుబహ్ చేసినవారు దాని స్థానంలో మరో జంతువును జుబహ్ చేయాలి. మరియు నమాజుకు ముందు జుబహ్ చేయనివారు నమాజు తర్వాత బిస్మిల్లాహ్ అని జుబహ్ చేయాలి అని ప్రవచించారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1473

1473. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇలా అన్నారు, "10వ తేదీ తరువాత మరో రెండు రోజులు ఖుర్బానీ చేయవచ్చును. అంటే 12వ తేదీ వరకు ఖుర్బానీ చేయవచ్చును." (మాలిక్)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ (అద్ హియహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1475

1475. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనాలో 10 సంవత్సరాలు ఉన్నారు, ప్రతి సంవత్సరం ఖుర్బానీ చేసారు. (తిర్మిజి)

49. ఫరఅ అతీరహ్

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫరఅ అతీరహ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1477

1477. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఫరఅ మరియు అతీరహ్ ఎంతమాత్రం ధర్మ సమ్మతం కావు. ఫరఅ అంటే మొట్ట మొదట జన్మించే బిడ్డ. అవిశ్వాసులు దాన్ని విగ్రహాల పేర జబహ్ చేసేవారు. అతీరహ్ అంటే రజబ్ నెలలో జబాహ్ చేయబడే జంతువు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

50. చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1480

1480. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో సూర్య గ్రహణం సంభవించింది. ప్రవక్త ﷺ ప్రకటించేవాడిని వీధుల్లోకి పంపారు. అతడు, "అస్సలాతు జామిఅహ్" అని ప్రకటించాడు. అందరూ వచ్చిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ ముందుకు వెళ్ళి, రెండు రకాతులు నమాజు చదివించారు. అందులో 4 రుకూలు, 4 సజ్జాలు చేశారు. అంటే ప్రతి రకాతులో రెండు రుకూలు, రెండు సజ్జాలు చేశారు. అంత దీర్ఘంగా రుకూ, సజ్జాలు మరే నమాజులో చేయలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1481

1481. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ చంద్ర గ్రహణం నమాజులో బిగ్గరగా ఖిరాత్ చేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1482

1482. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో సూర్య గ్రహణం సంభవించింది. ప్రవక్త ﷺ నమాజు చదివారు. ప్రజలు కూడా ప్రవక్త ﷺ వెనుక నమాజు చదివారు. ఆ నమాజులో సూరా బఖరహ్ చదివినంత సేపు ఖియాం చేశారు. ఆ తరువాత దీర్ఘంగా రుకూ చేశారు. రుకూ నుండి తల ఎత్తి చాలా సేపు వరకు నిలబడ్డారు. చాలా దీర్ఘంగా ఖిరాత్ చేశారు. అయితే అది అంతకు ముందు కంటే చిన్నదిగా ఉంది. ఆ తరువాత రుకూ దీర్ఘంగా చేశారు. అయితే అది అంతకు ముందు కంటే చిన్నదిగా ఉంది. ఆ తరువాత "సమి అల్లా హులిమన్ హమిదహ్" అని పలికి తల ఎత్తారు. చాలా దీర్ఘంగా ఖియాం చేశారు. అయితే అంతకు ముందు కంటే చిన్నదిగా ఉంది. ఆ తర్వాత సజ్దా చేశారు. సజ్దాలు చేసిన తర్వాత నిలబడ్డారు. చాలా సేపు వరకు నిలబడ్డారు. కాని అంతకు ముందు కంటే తక్కువగా నిలబడ్డారు. ఖిరాత్ చేశారు. ఆ తర్వాత దీర్ఘంగా రుకూ చేశారు. అయితే ఇది చిన్నదిగా ఉండేది. రుకూ నుండి తల ఎత్తారు. చాలా సేపు వరకు ఖిరాత్ చేశారు. ఇది అంతకు ముందు కంటే తక్కువగా ఉండేది. మళ్ళీ దీర్ఘంగా రుకూ చేశారు. ఇది తక్కువగా ఉండేది. అనంతరం సజ్దా చేశారు. ఆ తరువాత నమాజును ముగించారు. ఈ మధ్య సూర్యుడు బాగా కాంతిని పుంజుకున్నాడు. నమాజు తర్వాత ప్రవక్త ﷺ ఖుత్బా ఇచ్చారు. అందులో, 'సూర్యుడు, చంద్రుడు అల్లాహ్ నిదర్శనాలు, ఒకరి జీవన్మరణాల వల్ల ఇవి సంభవించవు, ఈ గ్రహణం తగిలితే అల్లాహ్ ను స్మరించండి,' అని హితబోధ చేశారు.

దానికి ప్రజలు, 'ఓ అల్లాహ్! తమరు నిలబడి ఏదో వస్తువును పట్టుకోబోయారు. ఇంకా తమరు వెనక్కి తగ్గారు. ఏం జరిగింది,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నేను స్వర్గాన్ని చూశాను. దాని చెట్లు నుండి ద్రాక్ష గుత్తి తెంపుదామని ప్రయత్నించాను. ఒకవేళ నేను దాన్ని తెంపుకుంటే, ఈ ప్రపంచం ఉన్నంత వరకు మీరు తింటూ ఉంటారు. ఇంకా నేను నరకాన్ని చూశాను. ఈ రోజు చూసినంత భయంకరమైన దృశ్యం ఎన్నడూ చూడలేదు. నేను నరకంలో స్త్రీలను అధిక సంఖ్యలో చూశాను' అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు, 'ఎందువల్ల ఓ ప్రవక్తా!' అని అడిగారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'వారి అవిశ్వాసం వల్ల' అని అన్నారు. 'వారు అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించినందుకా' అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'లేదు, దైనానుగ్రహాల పట్ల క్రుతఘ్నుతగా ప్రవర్తించినందు వల్ల, అంటే తమ భర్తలకు అవిధేయత, కృతఘ్నుత చూపినందు వల్ల. మీరు జీవితాంతం వారికి మేలు చేసినప్పటికీ, తన ఇష్టానికి వ్యతిరేకంగా ఒక్క విషయం జరిగినా నేను నీ వల్ల ఏ మేలూ పొందలేదు' అని అంటారు" అని అన్నారు.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1483

1483. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్తు హదీసును ఉల్లేఖించారు: ఆ తరువాత ఇలా ఉల్లేఖించారు, ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ దీర్ఘంగా సజ్ఘా చేశారు. నమాజు ముగించారు. అప్పటికి సూర్యుడు కాంతివంతంగా ఉన్నాడు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ ఖుత్బా ఇచ్చారు. అల్లాహ్ ను స్తుతించారు. ఆ తరువాత సూర్య చంద్రులు అల్లాహ్ నిదర్శనాలని, ఒకరి జీవన్మరణాల వల్ల వాటికి గ్రహణం పట్టాడు, వాటికి గ్రహణం పట్టినప్పుడు అల్లాహ్ ను ప్రార్థించండి. ఇంకా అల్లాహ్ గొప్పతనాన్ని కొనియాడండి. నమాజు చదవండి, దాన ధర్మాలు చేయండి. ఓ ముహమ్మద్ అనుచర సమాజ ప్రజలారా! అల్లాహ్ సాక్షి! అల్లాహ్ దాసుడు, అల్లాహ్ దాసురాలు వ్యభిచారం చేస్తే అల్లాహ్ కు వచ్చినంత పౌరుషం మరెవరికీ రాదు. ఓ ముహమ్మద్ అనుచర సమాజ ప్రజలారా! అల్లాహ్ సాక్షి! నాకు తెలిసింది మీకు తెలిస్తే తక్కువగా నవ్వుతారు, ఎక్కువగా ఏడుస్తారు" అని అన్నారు.
(బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1484

1484. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: సూర్య గ్రహణం సంభవించింది. ప్రవక్త ﷺ భయపడి నిలబడ్డారు. పునరుత్థాన భయం ప్రవక్త ﷺ కు పట్టుకుంది. ప్రవక్త ﷺ మస్జిద్ లోకి వచ్చారు. నమాజు చదివించారు. దీర్ఘమైన రుకూ, సజ్ఘాలు చేశారు. ఇలా నేనెప్పుడూ చూడలేదు. ఆ తరువాత ఈ నిదర్శనాలను అల్లాహ్ పంపి చూపిస్తాడు. ఇవి ఒకరి జీవన్మరణాల వల్ల సంభవించవు. వాటి కాంతిని హరింప జేసి అల్లాహ్ తన దాసులను భయపెడుతాడు. ఇలా జరగటం మీరు చస్తే దైవస్మరణ వైపు, ప్రార్థన వైపు, క్షమాపణ వైపు పరుగెత్తండి' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1485

1485. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో అనుకోకుండా ప్రవక్త ﷺ కుమారుడు ఇబ్రాహీం మరణించినప్పుడు సూర్య గ్రహణం పట్టింది. ప్రవక్త ﷺ ప్రజలకు 2 రకాతుల నమాజును 6 రుకూలు, 4 సజ్దాలతో చదివించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1487

1487. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కూడా ఇలాగే ఉల్లేఖించారు. (ముస్లిమ్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1488

1488. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో మదీనాలో నేను బాణ విద్య నేర్చుకుంటున్నాను. ఇంతలో సూర్యగ్రహణం పట్టింది. నేను ఆ విల్లములను పారవేసి, మనసులో నేను తప్పకుండా ఈ విచిత్ర సంఘటన గురించి తెలుసుకుంటాను అనుకొని ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చాను. ఆప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నమాజులో నిలబడి చేతులు ఎత్తి, "సుబ్ హానల్లాహ్, అల్లండు లిల్లాహ్, లా ఇలాహా ఇల్లల్లాహ్, వల్లాహు అక్బర్," అని పలుకుతున్నారు. ఇవే కాక వేరే దుఆలు కూడా పలుకుతున్నారు. చివరికి చీకటి తొలగి పోయింది. చీకటి తొలగిపోగానే రెండు రకాతులు నమాజు చదివించారు. అందులో రెండు సూరాలు కూడా చదివారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1489

1489. అస్మా బింతె అబీ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ సూర్య గ్రహణంలో బానిసలను విడుదల చేయాలని ఆదేశించారు. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

చంద్రగ్రహణ (ఖుసూఫ్) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1491

1491. ఇక్రమ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ను, ప్రవక్త ﷺ ఫలానా భార్య మరణించారా అని చెప్పటం జరిగింది. అది విని ఇబ్నె అబ్బాస్ సజ్జాలోకి వెళ్ళిపోయారు. అతన్ని తమరు సమయం సందర్భం లేకుండా సజ్జా చేశారని చెప్పటం జరిగింది. దానికి ఇబ్నె అబ్బాస్ సమాధానమిస్తూ, 'మీకేదైనా అల్లాహ్ నిదర్శనం కనబడితే సజ్జా చేసుకోండి,' అని అన్నారు. ఇంత కంటే గొప్ప నిదర్శనం ఏం కావాలి? ప్రవక్త ﷺ భార్యల్లో ఒక భార్య మరణించారు. ఆమె అందరిపట్ల కారుణ్య మూర్తిగా వ్యవహరించేవారు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

51. కృతజ్ఞతా పూర్వక సజ్జా

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కృతజ్ఞతా పూర్వక సజ్జా

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1494

1494. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కు సంతోషం కలిగినా, సంతోషకరమైన సంఘటన జరిగినా, ఏదైనా పని వల్ల సంతోషించినా, ప్రవక్త ﷺ అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకోవడానికి సజ్గా చేసేవారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

52. వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1497

1497. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రజలను తీసుకొని ఇస్తిస్ ఖా నమాజు చదవడానికి ఈథాహ్ వెళ్ళారు. రెండు రకాతులు బిగ్గరగా పఠించి చదివించారు. ఇంకా ఖిల్లా వైపు తిరిగి దుఆ చేశారు. దుఆ లో రెండు చేతులను పైకి ఎత్తారు. ఆ తరువాత ఖిల్లా వైపు తిరిగి దుప్పటిని తిరగ వేశారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1498

1498. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇస్తిస్థా లో చేతులు ఎత్తినంత ఎత్తుగా మరే దుఆలో ఎత్తేవారు కాదు. అంటే ఎంత ఎత్తుగా ఎత్తేవారంటే చంకల్లోని తెలుపు కనబడేది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1499

1499. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వర్షం కోసం దుఆ చేశారు. దుఆ లో చేతి మండలను ఆకాశం వైపు ఉంచారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1500

1500. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ వర్షం పడుతూ ఉండగా చూచి, "అల్లాహుమ్మ సయ్యిబన్ నాఫి అన్" అంటే - 'ఓ అల్లాహ్! లాభదాయకమైన వర్షాన్ని కురిపించు' అని ప్రార్థించేవారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1501

1501. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉన్నాం. ఇంతలో వర్షం పడసాగింది. ప్రవక్త ﷺ తన చొక్కాను విప్పి వర్షంలో నిలబడ్డారు. వర్షం ప్రవక్త ﷺ శరీరం పై పడసాగింది. అప్పుడు మేము, 'ఓ ప్రవక్తా! ఇలా ఎందుకు చేశారు,' అని విన్నవించుకున్నాము. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది మన ప్రభువు తరపు నుండి కొత్త కొత్త వర్షం పడుతుంది,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1503

1503. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ బైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇస్తిస్ ఖా నమాజు చదివినపుడు ప్రవక్త ﷺ శరీరంపై నల్లని కంబళి ఉండేది. ప్రవక్త ﷺ దాన్ని తిరగ వేయాలనుకున్నారు. కాని అది బరువుగా ఉన్నందువల్ల దాన్ని భుజాలపై వేసుకున్నారు. (అహ్మద్, అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1504

1504. ఉమైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺను జౌరా ప్రాంతంలో అహ్ జారి జైత్ వద్ద ఇస్తిస్ ఖా నమాజు చదువుతుండగా చూశాను. ప్రవక్త ﷺ నిలబడి దుఆ చేస్తున్నారు. రెండు చేతులను తిరగవేసి ఎత్తడం, చేతులు తల వరకు ఎత్తి ఉంచడం చూశాను. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1505

1505. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇస్తిస్థా నమాజు కోసం మంచి దుస్తులు తొలగించి సాధారణ దుస్తులు ధరించి వినయ విధేయలతో, భక్తి శ్రద్ధలతో, భయభీతులతో బయలుదేరారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

మాలిక్, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1506

1506. అమ్రూ బిన్ షుబ్బా రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా, అతను తన తాత ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ వర్షం దుఆ చదివినపుడు ఇలా పలికేవారు, "అల్లాహుమ్మస్ ఖీ ఇబాదక వ బహీ మతక వన్ షుర్ రహ్మాతక వ అహ్ యీ బలద కల్ మయ్యిత్." - 'ఓ అల్లాహ్! నీవు నీ దాసులకు, నీ జంతువులకు నీళ్ళు త్రాపించు, నీ కారుణ్యాన్ని వ్యాపింపజేయి, మరణించిన నీ భూమిని బ్రతికించు.' (మాలిక్, అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1507

1507. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ చేతులెత్తి ఇలా దుఆ చేస్తుండగా నేను చూశాను, "అల్లాహుమ్మస్ ఖీనా గైసన్ ముగీసన్, మరీఅన్, మురీఅన్, నాఫిఅన్, గైర దాద్రిన్, ఆజిలన్, గైర ఆజిలన్" - 'ఓ మా ప్రభూ! మాపై మా మొరలను పూర్తి చేసే, లాభం చేకూర్చే, నష్టం చేకూర్చని, ఆలస్యంగా కాకుండా త్వరగా పడే వర్షాన్ని కురిపించు.' (అబూ దావూద్)

ఈ దుఆ పలికిన తరువాత మేఘాలు కంపించి, వర్షం పడసాగింది అని ఉల్లేఖనకర్త పేర్కొన్నారు.

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1508

1508. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: అనుచరులు ప్రవక్త ﷺను కరువు కాటకాల గురించి ఫిర్యాదు చేశారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'ఈథాహ్ లో మెంబరు ఉంచమని ఆదేశించారు. ఈథాహ్ లో మెంబరు ఉంచబడింది. ప్రవక్త ﷺ ప్రజలకు ఫలానా రోజు ఇస్తిస్థా నమాజు చదవడానికి ఈథాహ్ రమ్మని ఆదేశించారు. అనంతరం ఆదేశించినట్లు ప్రవక్త ﷺ ఈథాహ్ వెళ్ళారు. అప్పటికి సూర్యుడు ఉదయించి ఉన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ మెంబరుపై కూర్చొని దైవ స్తోత్రం, దైవ స్మరణ చేసిన తరువాత మీరు కరువు కాటకాల గురించి ఫిర్యాదు చేశారు. వర్షాకాలం పూర్తయిపోతుంది. ఇంకా వర్షం పడలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో అల్లాహ్ మిమ్మల్ని తనను ప్రార్థించమని ఆదేశించాడు. స్వీకరిస్తానని వాగ్దానం చేశాడు అని చెప్పిన తర్వాత ఇలా ప్రార్థించారు.

"అల్లందు లిల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్, అర్రహ్మానిర్రహీం, మాలికి యామిద్దీన్, లా ఇలాహ ఇల్లా అంతల్ గనియు వనహ్ నుల్ ఫుఖరాఉ, అన్ జిల్ అలైనల్ గైస, వజ్ అల్ మా అన్ జల్ల అలైనా ఖువ్వతన్ వ బలాగన్ ఇలాహీన్." - 'స్తోత్రాలన్నీ అల్లాహ్ కొరకే, ఆయనే సర్వ లోకాలకు ప్రభువు. అనంత కరుణామయుడు, అపార కరుణాప్రదాత, తీర్పు దినానికి యజమాని. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు అర్హులు ఎవ్వరూ లేరు, ఆయన తాను కోరింది చేస్తాడు.' 'ఓ అల్లాహ్! నీవే సత్య ఆరాధ్యుడవు, నీవు అక్కర లేని వాడవు, మేమందరం నీ అక్కర గల వాళ్ళం, మరి నీవు మాపై వర్షం కురిపించు, నీవు కురిపించే వర్షం ద్వారా మాకు శక్తిని ప్రసాదించు, నిర్ణీత సమయం వరకు లాభం చేకూర్చు.'

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ తన రెండు చేతులను దుఆ కోసం ఎత్తారు. చాలా సేపు వరకు ఎత్తి ఉంచారు. చివరికి ప్రవక్త ﷺ చంకల్లోని తెలుపు కనబడసాగింది. ఆ తరువాత ప్రజల వైపు తన వీపును త్రిప్పి, దుప్పటిని మూలలు మార్చారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ తన చేతులను ఎత్తి ఉంచారు. ఆ తరువాత ప్రజల వైపు తిరిగి, మెంబరు నుండి క్రిందికి దిగి వచ్చారు. రెండు రకాతులు నమాజు చదివించారు. అనంతరం అల్లాహ్ మేఘాలను ప్రత్యక్షం చేశాడు. ఉరుములు, మెరుపులు ప్రారంభమై, అల్లాహ్ ఆదేశంతో వర్షం పడసాగింది. ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ మస్జిద్ కు తిరిగి రాలేక పోయారు. ఎందుకంటే కాలువలు వర్షం నీటితో నిండి పోయాయి. ప్రజలు వర్షం తమపై పడకుండా తమ ఇళ్ళకు చేరుకోవాలని ప్రయత్నిస్తూ ఉండటం చూసి, ప్రవక్త ﷺ నవ్వసాగారు. చివరికి ప్రవక్త ﷺ పళ్ళు కనబడ్డాయి. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ "అల్లాహ్ ప్రతి విషయంపై శక్తి గల వాడు, ఇంకా 'నేను ఆయన దాసుడను మరియు ప్రవక్తను' అని నేను సాక్ష్యం ఇస్తున్నాను," అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1509

1509. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కాలంలో కరువు కాటకాలు సంభవించాయి. అప్పుడు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను నమాజ్ చదివించమని, దుఆ చేయమని, మేము మీ వెంట ఉంటాము,' అని కోరారు. అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నమాజ్ చదివించారు. ఇమాముగా దుఆ ప్రారంభించారు. అప్పుడు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఓ అల్లాహ్! ప్రవక్త ﷺ కాలంలో మేము నీ ప్రవక్తను ముందు పెట్టేవాళ్ళం. ప్రవక్త ﷺ దుఆల శుభం వల్ల నీవు మాపై వర్షం కురిపించేవాడివి, త్రాపించేవాడివి. ఇప్పుడు మేము ప్రవక్త ﷺ లేకపోవటం వల్ల ప్రవక్త ﷺ చిన్నానను నీ ముందు దుఆ కోసం పెడుతున్నాము. కనుక నీవు అతని దుఆను స్వీకరించి, మాపై వర్షాన్ని కురిపించు, త్రాపించు,' అని ప్రార్థించారు. అనంతరం దుఆ యొక్క శుభం వల్ల వర్షం కురిసింది. (బుఖారీ)

దారు ఖుతునీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వర్షం కోసం (ఇస్తిస్ ఖా) నమాజు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1510

1510. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ప్రాచీన కాలంలో ఒక ప్రవక్త ప్రజలను వెంటబెట్టుకొని ఇస్తిస్ ఖా నమాజు చదవడానికి, దుఆ చేయడానికి ఒక మైదానంలోకి బయలుదేరారు. ఆ ప్రవక్త ఒక చీమను చూశారు. అది తన కాళ్ళను ఆకాశం వైపు ఎత్తి దుఆ చేస్తూ ఉంది. అది చూసిన ఆ ప్రవక్త తన వారితో ఇప్పుడు మీరు తిరిగి వెనక్కి పదండి. ఈ చీమ దుఆ స్వీకరించబడింది" అని అన్నారు. (దారు ఖుతునీ)

53. గాలులు, పవనాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1511

1511. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ "ఉదయం గాలి ద్వారా నాకు సహాయం చేయబడింది, ఆద్ జాతిని సాయంత్రం గాలి ద్వారా నాశనం చేయడం జరిగింది" అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1512

1512. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను పగలబడి నవ్వుటం ఏనాడూ చూడలేదు. ఆయన నోటిలోని పై భాగం చూడటానికి ఎప్పుడైనా నవ్వుతే చిరునవ్వు నవ్వేవారు. మేఘాలను లేదా తుఫానును చూచి చాలా భయపడేవారు. అంటే ముఖ వర్చస్సు మారిపోయేది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1513

1513. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ తీవ్ర తుఫాను గాలులు వీచినపుడు ఈ దుఆ చదివేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక, ఖైరహ్, వ ఖైర మాఫీహ్, వ ఖైర మా ఉర్ సిలత్ బిహీ, వ అఱాజుబిక మిన్ షర్రిహ్, వషర్రి మాఫీహ్, వషర్రి మా ఉర్ సిలత్ బిహీ." - 'ఓ

అల్లాహ్! నేను నిన్ను దాని మేలును, దానితో ఉన్న మేలును, దాని ద్వారా పంపబడిన మేలును కోరుతున్నాను. ఇంకా నేను నిన్ను, దాని చెడు నుండి, దానిలో ఉన్న చెడు నుండి, దాని ద్వారా పంపబడిన చెడు నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ఆకాశంపై నల్లని మేఘాలు వ్యాపిస్తే, ప్రవక్త ﷺ ముఖం విచారకరంగా తయారయ్యేది. ఆందోళన చెందుతూ ఇంటి లోపలికీ, బయటకు వస్తూ పోతూ ఉంటారు. అటూ ఇటూ తిరుగుతూ ఉంటారు. అయితే వర్షం కురవగానే ప్రవక్త ﷺ ఆందోళన దూరమైపోతుంది. అది గమనించిన ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా, 'ఓ ప్రవక్తా! మేఘాలు కమ్ముకోగానే తమరెందుకు ఆందోళనకు గురవుతారు. ప్రజలు నల్లని మేఘాలు చూసి సంతోషిస్తారు,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ నల్లని మేఘాలు కరువుకాటకాల తర్వాత ఆద్ జాతిపై వచ్చిన నల్లని మేఘాల్లా కాకూడదు: "ఇవి మాపై వర్షం కురిపిస్తాయి అని వారనుకున్నారు." (అల్ అష్ఠాఫ్, 46:24)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త వర్షాన్ని చూసి, 'ఓ అల్లాహ్! ఈ వర్షాన్ని మా కోసం కారుణ్య వర్షంగా చేయి'" అని ప్రార్థించేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1514

1514. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "అగోచర జ్ఞానానికి చెందిన ఐదు తాళాలు ఉన్నాయి" అని పలికి ఈ ఆయతును పఠించారు: "నిశ్చయంగా ఆ అంతిమ ఘడియ జ్ఞానం, కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. మరియు ఆయనే వర్షం కురిపించే వాడు మరియు గర్బాలలో ఉన్న దాని విషయం తెలిసిన వాడు..." (లుఖ్మాన్, 31:34) (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1515

1515. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వర్షాలు కురవక పోవడం కరువు కాటకాలు కావు. కరువు కాటకాలంటే అత్యధికంగా వర్షం కురిసి కూడా భూమి ఏమీ పండించక పోవడం." (ముస్లిం)

షాఫయి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1516

1516. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "గాలి అల్లాహ్ అనుగ్రహం, ఇది కారుణ్యం మరియు శిక్ష కూడా తీసుకువస్తుంది. ఆంధ్రువల్ల మీరు గాలిని తిట్టకండి లేదా దాన్ని గురించి చెడుగా మాట్లాడకండి. అల్లాహ్ ను దాని మేలు అర్థించండి, దాని చెడు నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరండి." (షాఫయి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, బైహఖీ)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1517

1517. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముందు ఒక వ్యక్తి గాలిని శపించాడు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ, 'గాలిని తిట్టకండి, శపించటం చేయకండి. అల్లాహ్ దాన్ని ఆదేశించటం జరిగింది. ఆదేశించబడినట్లు అది చేస్తుంది. దాని తప్పు ఏమీ లేదు. ఒకవేళ ఎవరైనా, ఎవరినైనా శపించి, అతడు దానికి అర్హుడు కాకపోతే ఆ శాపం శపించిన వానిపైనే పడుతుంది,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1518

1518. ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "గాలిని తిట్టటం గానీ, శపించటం గానీ చేయకండి. ఒకవేళ మీరు అయిష్టకరమైన విషయం ఏదైనా చూస్తే ఈ దుఆ పఠించండి, "అల్లాహుమ్మ ఇన్నా నస్ అలుక మిన్ ఖైరి హాజిహిర్రీహి, వ ఖైరి మా ఫీహా, వ ఖైరి మా ఉమిరత్ బిహీ, వ నఠాజు బిక మిన్ షర్రి హాజి హిర్రీహి వ షర్రి మా ఫీహా వ షర్రి మా ఉమిరత్ బిహీ." - 'ఓ అల్లాహ్! మేము నిన్ను ఈ గాలి యొక్క మేలును, దానిలో ఉన్న మేలును, ఇంకా అది ఆదేశించబడిన మేలును కోరుతున్నాము. ఇంకా మేము ఈ గాలి యొక్క కీడు నుండి, దానిలో ఉన్న కీడు నుండి, ఇంకా అది ఆదేశించబడిన కీడు నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాము." (తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, షాఫయీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గాలులు, పవనాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1520

1520. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఆకాశంపై మేఘాలు వ్యాపించి ఉండటం చూసి పనులన్నీ వదలి మేఘాల వైపు తిరిగి ఈ దుఆ చదివేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఠాజుబిక మిన్ షర్రి మా ఫీహి." - 'ఓ అల్లాహ్! ఈ మేఘంలో ఉన్న చెడు నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.'

ఒకవేళ అల్లాహ్ మేఘాలను తొలగిస్తే, ప్రవక్త ﷺ అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటారు. ఒకవేళ వర్షం ప్రారంభమైతే ఈ దుఆ పఠిస్తారు. "అల్లాహుమ్మ సబ్ యమ్ నాఫిఅన్" - 'ఓ అల్లాహ్! లాభం చేకూర్చే వర్షం కురిపించు.' (అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, షాఫయీ)

5. అంత్యక్రియల (జనాయిజ్) పుస్తకం

1. రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1523

1523. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఆకలి గొన్న వారికి అన్నం పెట్టండి, అనారోగ్యులను పరామర్శించండి, ఖైదీలను విడిపించండి." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1524

1524. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం యొక్క మరో ముస్లింపై 5 హక్కులు ఉన్నాయి. 1. సలామ్ కు ప్రతి సలామ్ చేయటం, 2. రోగులను పరామర్శించటం, 3. జనాజహ్ వెంట వెళ్ళటం, 4. ఆహ్వానం స్వీకరించటం, 5. తుమ్మిన వానికి సమాధానం ఇవ్వటం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1525

1525. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక ముస్లిం పై మరో ముస్లిం యొక్క 6 హక్కులు ఉన్నాయి అని అన్నారు. ఆ ఆరు హక్కులు ఏమిటని ప్రశ్నించడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 1. ముస్లిం మరో ముస్లింను కలిస్తే సలామ్ చేయాలి, 2. అతను ఆహ్వానిస్తే, అతని ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించాలి, 3. నీకేదైనా సలహా అడిగితే శ్రేయోభిలాషతో

సలహా ఇవ్వాలి, 4. ఎవరైనా తుమ్మి 'అల్ హందులిల్లాహ్' అని అంటే సమాధానంగా 'యర్ హముకల్లాహ్' అని పలకాలి, 5. అతను వ్యాధికి గురైతే, అతన్ని పరామర్శించాలి, 6. అతను మరణిస్తే అతని జనాజహ్ వెంట వెళ్ళాలి. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1526

1526. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాకు 7 విషయాల గురించి ఆదేశించారు. 1. రోగిని పరామర్శించటం, 2. జనాజా వెంట వెళ్ళడం, 3. తుమ్ముకు సమాధానం ఇవ్వటం, 4. సలాముకు జవాబు ఇవ్వటం, 5. ఆహ్వానించే వాని ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించటం, 6. ప్రమాణం చేస్తే దాన్ని పూర్తి చేయటం, 7. అత్యాచారానికి గురైన వారికి సహాయం చేయటం.

మరియు 7 విషయాల నుండి వారించారు. 1. బంగారు ఉంగరం ధరించటం, 2. పట్టు వస్త్రాలు ధరించటం, 3. పట్టు ధరించటం, 4. ఎర్రని పట్టు జీను ధరించటం, 5. పట్టు వస్త్రాలు, 6. ప్రఖ్యాత ఖస్ ప్రాంత మెరిసే పట్టు, 7. వెండి పాత్రలో తినటం, త్రాగటం. ప్రపంచంలో వెండి పాత్రల్లో త్రాగేవారు పరలోకంలో వెండి పాత్రల్లో త్రాగలేరు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1527

1527. సాబాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం మరో ముస్లింను పరామర్శించటానికి వెళ్ళితే, అతడు పరామర్శించినంతసేపు స్వర్గ వనాలలో పళ్ళు తింటూ ఉంటాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1528

1528. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తీర్పు దినం నాడు అల్లాహ్, 'ఓ ఆదం కుమారా! నేను ప్రపంచంలో వ్యాధికి గురయ్యాను. నన్ను పరామర్శించడానికి నీవు రాలేదు' అని అంటాడు. దానికి దాసుడు, 'ఓ నా ప్రభూ! నేను నిన్నెలా పరామర్శిస్తాను. నీవు సర్వలోకాలను పోషించే వాడివి' అని అంటాడు. దానికి అల్లాహ్ 'నా ఫలానా దాసుడు అనారోగ్యానికి గురైన విషయం నీకు తెలియదా, నీవు అతన్ని పరామర్శించలేదు. ఒకవేళ నీవు అతన్ని పరామర్శిస్తే, నా ప్రీతిని పొందేవాడవు' అని అంటాడు. 'ఓ ఆదం కుమారా! నేను నిన్ను అన్నం అడిగాను. నీవు నన్ను తినిపించలేదు' అని అల్లాహ్ అంటాడు. దానికి దాసుడు, 'ఓ నా ప్రభూ! నేను నీకు తినిపించడం ఏమిటి? నీవు సర్వ లోకాలకు తినిపించేవాడివి. అంటే నీకు తినే అవసరం లేదు కదా' అని అంటాడు. దానికి అల్లాహ్ 'నా ఫలానా దాసుడు నిన్ను అన్నం అడిగాడు, నీవు అతనికి తినిపించలేదు, నీవు అతనికి తినిపించి ఉంటే, నా వద్ద ప్రతిఫలం పొందేవాడివి.' అల్లాహ్, 'ఓ మానవుడా! నేను నిన్ను నీళ్ళు అడిగాను. నీవు నన్ను త్రాపించలేదు' అని అంటాడు. దానికి దాసుడు, 'ఓ నా ప్రభూ! నేను నీకు త్రాపించడం ఏమిటి, నీవే అందరికీ త్రాపిస్తావు' అని అంటాడు. అప్పుడు అల్లాహ్, 'ఫలానా దాసుడు నిన్ను నీళ్ళు అడిగాడు, నీవు త్రాపించలేదు. ఒక వేళ నీవు అతనికి త్రాపిస్తే, నా వద్ద దానికి ప్రతిఫలం పొందేవాడివి' అని అంటాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1529

1529. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక పల్లె వాసి వద్దకు అతన్ని పరామర్శించడానికి వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ రోగులను పరామర్శించినప్పుడు, "లా బాస తహూరున్ ఇన్ షా అల్లాహ్" అంటే - 'మరేం ఫర్వాలేదు, విచారించవలసిన పని లేదు. అల్లాహ్ కోరితే ఈ వ్యాధి నీ పాపాలను తొలగించి వేస్తుంది' అని పలికేవారు. ప్రవక్త ﷺ అలవాటు ప్రకారం ఆ వ్యక్తితో కూడా, "లా బాస తహూరున్ ఇన్ షా అల్లాహ్" అని అన్నారు. అది విన్న ఆ వ్యక్తి 'ఎంత మాత్రం కాదు, ఇది జ్వరం, ముసలివానికి వచ్చింది. ఈ జ్వరం

సమాధి వరకు చేర్చివేస్తుంది, అంటే ఈ జ్వరం వల్ల నేను చనిపోతాను' అని అన్నాడు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ, 'ఒకవేళ నీవు నా మాటలు వినకుండా ఉంటే అలాగే జరుగుతుంది. ఎందుకంటే నీవు క్రుతఘ్నుడవు' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1530

1530. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: మాలో ఎవరైనా వ్యాధికి గురైతే ప్రవక్త ﷺ తన కుడి చేతితో అతని శరీరంపై నిమురుతూ, ఈ దుఆ పఠించేవారు, "అజ్ హిబిల్ బాస రబ్బన్నాసి, వష్ ఫి అన్ తష్షాఫీ, లా షిఫాఅ ఇల్లా షిఫాఉక, షిఫాఅన్ లా యుగాదిరు సుఖ్ మన్." - 'ఓ ప్రజల ప్రభువా! నీవు ఈ వ్యాధిని దూరం చేయి, ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించు, ఆరోగ్యం ప్రసాదించేవాడవు నీవే. చికిత్స కేవలం నీ తరఫు నుండే వస్తుంది. ఆ చికిత్స ఏ రోగాన్ని వదలదు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1531

1531. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఎవరైనా వచ్చి ఏదైనా రోగం, లేదా గాయం, లేదా నొప్పి ఉందని చెబితే, ప్రవక్త ﷺ తన చేతి వ్రేలుతో సైగ చేస్తూ, ఈ దుఆ చదివేవారు, "బిస్మిల్లాహి, తుర్ బతు అర్దీనా, బిరీఖతి బాదీనా, లి షుఫా సఖీమునా, బిఇజ్ ని రబ్బీనా." - 'అల్లాహ్ పేరుతో శుభం పొందుతున్నాను. మా నేల మట్టి ఇది మాలోని కొందరి ఉమ్మి, ఇది ఈ నేలలో కలసి ఉంది. దాని ద్వారా మా రోగిని నయం చేయి, మా ప్రభువు ఆజ్ఞ ద్వారా.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1532

1532. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనారోగ్యానికి గురైతే ఖుల్ అఊజు బి రబ్బిన్నాస్, ఖుల్ అఊజు బి రబ్బిల్ ఫలఖ్ లను (113, 114) చదువుతూ తన శరీరంపై ఊదేవారు. ఇంకా తన చేతితో చేతులు అందేవరకు తుడుచుకునేవారు. ప్రవక్త ﷺ మరణించినప్పుడు అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు, ఆ రెండు సూరాలను చదివి ప్రవక్త ﷺ చేతులపై ఊదే దాన్ని, ఇంకా ప్రవక్త చేతులతో అతని శరీరంపై తుడిచేదాన్ని. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిమ్ లోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, ఇంట్లో ఎవరైనా అనారోగ్యానికి గురైతే ప్రవక్త ﷺ ఈ సూరాలను (113, 114) చదివి వారిపై ఊదేవారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1533

1533. ఉస్మాన్ బిన్ అబిల్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: నేను నా శరీరంలో ఉన్న నొప్పి గురించి ప్రవక్త ﷺ కు ఫిర్యాదు చేశాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ నన్ను నీవు నీ చేతిని నొప్పి ఉన్న చోట ఉంచు, ఆ తరువాత 3 సార్లు బిస్మిల్లాహ్ అని పలుకు, ఆ తరువాత 7 సార్లు ఈ దుఆ చదువు, "అఊజు బి ఇజ్జతిల్లాహి, వ ఖుద్ రతిహి, మిన్ షరీ మా అజిదు వ ఉహాజిరు" - 'నేను అల్లాహ్ గౌరవ, శక్తుల ద్వారా నాకు కలుగుతున్న, నేను భయపడుతున్న నొప్పి నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరుతున్నాను,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ చెప్పినట్లు నేను చేశాను. అల్లాహ్ నొప్పిని నా నుండి దూరం చేశాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1534

1534. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం వచ్చారు. 'ఓ ముహమ్మద్! మీరు అనారోగ్యంగా ఉన్నారా' అని అడిగారు. ప్రవక్త ﷺ 'అవును' అని అన్నారు. అప్పుడు జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం, "బిస్మిల్లాహి అర్ భీక మిన్ కుల్లి షైయిన్, యూజీక, మిన్ షర్రి కుల్లి నఫ్ సిన్, అవ్ ఐని హాసిదిన్, అల్లాహు యప్పీక, బిస్మిల్లాహి అర్ భీక" - 'అల్లాహ్ పేరుతో నిన్ను బాధపెడుతున్న ప్రతి వస్తువు కీడు నుండి, ప్రతి ప్రాణి నుండి దిష్టి నుండి, అసూయపరుని కంటి నుండి నీపై ఊదుతున్నాను, అల్లాహ్ నీకు ఆరోగ్యం ప్రసాదించుగాక! అల్లాహ్ పేరుతో నిన్ను ఊదుతున్నాను.' (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1535

1535. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన ఇద్దరు మనవళ్ళు హసన్ మరియు హుసైన్ ల కొరకు ఈ దుఆల ద్వారా శరణు కోరేవారు.

"ఉయ్యాజు కుమా, బికలిమా తిల్లాహిత్తామ్మాతి మిన్ షర్రి కుల్లి షైతానిన్ వ హామ్మతిన్, వ మిన్ కుల్లి ఐనిన్ లామ్మతిన్." - 'నేను మీ ఇద్దరి కోసం అల్లాహ్ పూర్తి వచనాల ద్వారా ప్రతి షైతాన్ కీడు నుండి, ప్రతి విష పూరిత జంతువు నుండి, ప్రతి దిష్టి నుండి అల్లాహ్ శరణు కోరుతున్నాను.'

'ఇంకా మీరు మీ తండ్రి ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం తన కుమారులైన ఇస్మాయీల్ మరియు ఇస్ హాఖ్ ల కోసం ఈ పదాల ద్వారానే శరణు కోరేవారు.' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1536

1536. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ మేలు చేకూర్చగోరే వారికి కష్టాలకు గురి చేయడం జరుగుతుంది. లేదా అల్లాహ్ కష్టాలకు గురి చేస్తాడు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1537

1537. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం కష్టాలకు గురైనా, విచారానికి గురైనా, ఒకవేళ ముళ్ళు గుచ్చుకున్నా, వాటి ద్వారా అల్లాహ్ అతని పాపాలను క్షమించివేస్తాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1538

1538. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు నేను వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ కు జ్వరంగా ఉంది. నేను నా చేత్తో ప్రవక్త ﷺ ను ముట్టుకుని, 'ప్రవక్తా! తమకు చాలా జ్వరంగా ఉంది' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, మీలో ఇద్దరికి వచ్చే జ్వరం నాకు వస్తుంది,' అని అన్నారు. దానికి నేను 'మరి మీకు రెట్టింపు పుణ్యం లభిస్తుంది కదా' అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, ఒక ముస్లింకు ఎటువంటి ఆపద వచ్చినా, అల్లాహ్ దాని ద్వారా అతని పాపాలను క్షమించివేస్తాడు, చెట్టు తన ఆకులను రాల్చినట్లు' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1539

1539. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ కు కలిగినంత నొప్పి, బాధ మరెవరికీ చూడలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1540

1540. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: "ప్రవక్త ﷺ నా ఒడిలో మరణించారు. ప్రవక్త ﷺ పరిస్థితి కంటే మరెవరి పరిస్థితిని ఆందోళనకరంగా నేను చూడలేదు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1541

1541. కాబ్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి పరిస్థితి పచ్చని పంట లాంటిది. గాలులు ఒక్కోసారి అటు నుండి, ఒక్కోసారి ఇటు నుండి ఊపుతూ ఉంటాయి. చివరికి మరణం సంభవిస్తుంది. విశ్వాసి పడుతూ లేస్తూ ఉంటాడు. కష్టాలు, ఆపదలు వస్తూ పోతూ ఉంటాయి. కపటాచారి ఉదాహరణ బలమైన చెట్టు వంటిది, ఆరోగ్యంగా ఉంటాడు, కాని ఒక్కసారి పీకివేయబడతాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1542

1542. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి ఉదాహరణ పంట లాంటిది. గాలి అతన్ని అటూ ఇటూ కుదుపుతూ ఉంటుంది. విశ్వాసికి ఎల్లప్పుడూ కష్టాలు, ఆపదలు వస్తూ ఉంటాయి. కాని కపటాచారి సనోబర్ చెట్టులాంటి వాడు. కాని ఒకేసారి పీకివేయబడతాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1543

1543. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉమ్మ సాయిబ్ వద్దకు వచ్చారు. అప్పుడు ఆమె అనారోగ్యంగా ఉన్నారు. అది చూసి, ప్రవక్త ﷺ 'ఏమయింది? వణుకుతున్నావు,' అని అడిగారు. దానికి ఆమె, 'ప్రవక్తా! జ్వరంగా ఉంది, పాడుగాను,' అని అన్నది. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'జ్వరాన్ని తిట్టకు, ఇది మానవుని పాపాలను, కుంపటి ఇనుమును శుభ్ర పరచినట్టు దూరం చేస్తుంది' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1544

1544. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి అనారోగ్యానికి గురైనా లేదా ప్రయాణానికి వెళ్ళినా, అతని కర్మల పత్రంలో చేసే కర్మల ప్రతిఫలం వ్రాయబడుతుంది." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1545

1545. అనన్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఫ్లేగు వ్యాధి ప్రతి ముస్లింకు వీరమరణంగా వర్తిస్తుంది. అంటే ఫ్లేగు వ్యాధి వల్ల మరణించిన ముస్లిం వీర మరణం పొందినట్లు పరిగణించటం జరుగుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1546

1546. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వీర మరణంలో 5 రకాలు ఉన్నాయి. 1. ఫ్లేగు వ్యాధి వల్ల మరణించినవారు, వీరమరణం పొందినట్టే, 2. విరోచనాల ద్వారా మరణించినవారు, వీరమరణం పొందినట్టే, 3. మునిగి మరణించినవారు, వీరమరణం పొందినట్టే, 4. గోడపై నుండి క్రిందపడి మరణించినవారు, వీరమరణం పొందినట్టే, 5. అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడి మరణించినవారు, వీరమరణం పొందినట్టే.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

అదే విధంగా వీరమరణానికి చెందిన ఇంచుమించు 70 రకాలు ఉన్నాయి. వీటిని గురించి దుర్రెముఖ్ పాద సూచిక తవాలిఉల్ అన్వార్ లో ఉంది.

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1547

1547. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్నా కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఫ్లేగు వ్యాధి గురించి అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ ఫ్లేగు వ్యాధి ఒక అల్లాహ్ శిక్ష. అల్లాహ్ తాను కోరిన వారిని దానికి గురి చేస్తాడు. అయితే ముస్లిముల కోసం కారుణ్యంగా చేసి వేస్తాడు. ఫ్లేగు వ్యాధి వచ్చిన ప్రదేశం నుండి ఎక్కడికీ పారిపోకూడదు. అల్లాహ్ పై భారం వేసి అక్కడే ఉంటూ, 'అల్లాహ్ తప్పకుండా నాకు ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు, అల్లాహ్ ఆజ్ఞ లేకుండా ఏ ఆపదా రాదు' అని దృఢ నమ్మకం కలిగి ఉంటే అల్లాహ్ అతనికి వీరమరణానికి సమానంగా ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1548

1548. ఉసామా బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఫ్లేగు వ్యాధి ఒక శిక్ష. దీన్ని బనీ ఇస్రాయిల్ మరియు పూర్వీకులపై పంపడం జరిగింది. ఎక్కడైనా ఫ్లేగు వ్యాధి వ్యాపించిందని వింటే మీరు అక్కడికి వెళ్ళకండి. ఒకవేళ మీరు ఉన్న చోట ఫ్లేగు వ్యాధి వ్యాపిస్తే అక్కడి నుండి వెళ్ళకండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1549

1549. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "అల్లాహ్ ఆదేశం: నేను మనిషి యొక్క ప్రియమైన వస్తువులు తీసుకుంటే, అంటే కళ్ళు లేని గ్రుడ్డి వానిగా చేసి వేస్తే, దానిపై సహనం వహిస్తే, దానికి బదులుగా నేను అతనికి స్వర్గం ప్రసాదిస్తాను." (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1550

1550. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఉదయం ఒక ముస్లిం మరో ముస్లిం ను పరామర్శిస్తే, సాయంత్రం వరకు 70 వేల మంది దైవదూతలు అతన్ని క్షమించమని, కరుణించమని ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. ఒకవేళ సాయంత్రం పరామర్శిస్తే, ఉదయం వరకు 70 వేల మంది దైవదూతలు అతన్ని క్షమించమని కరుణించమని ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. ఇంకా స్వర్గంలో అతని కోసం ఒక తోట ప్రత్యేకించబడుతుంది." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1553

1553. ఇబ్ను అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం మరో ముస్లిం ను పరామర్శించి, అతని కోసం 7 సార్లు దుఆ చదివితే అతనికి స్వస్థత లభిస్తుంది. అంటే అతని వ్యాధి నయమవుతుంది. అయితే అతనికి మరణ సమయం వచ్చి ఉండకూడదు. "అస్ అలుల్లాహ్ అజీమ, రబ్బుల్ అర్ షిల్ అజీమ్ అయ్యుష్ ఫీయక" - "నేను, గొప్పవాడైన, మహా సింహాసనానికి ప్రభువైన అల్లాహ్ ను, నీకు ఆరోగ్యం ప్రసాదించమని అర్థిస్తున్నాను." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1556

1556. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా మరొకరిని పరామర్శించటానికి వెళితే ఈ దుఆను చదవాలి: "అల్లాహుమ్మమ్ ఫి అబ్ దక, యన్ కా ఉలక, అదువ్వన్ అవ్ యమ్ షీ లక ఇలా జనాబతిన్." - 'ఓ అల్లాహ్! నీ కోసం నీ శత్రువులను హాని చేకూర్చే, గాయ పారించే, చంపే, పోరాడే లేదా నీ ప్రీతి కోసం జనాబిష్ వెంట వెళ్ళే నీ దాసునికి ఆరోగ్యాన్ని ప్రసాదించు.' (అబూ

దావూద్)

షర్లుసున్నహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1559

1559. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దాసుడు ఆరాధన యొక్క సరైన మార్గంపై ఉండి, అనారోగ్యానికి గురైతే అతని కర్మలు వ్రాసే దైవదూతను అతనికి ఆరోగ్యం ప్రసాదించే వరకు లేదా తన వద్దకు పిలుచుకునే వరకు ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు చేసే కర్మలను వ్రాయమని ఆదేశించడం జరుగుతుంది."

(షర్లుసున్నహ్)

షర్లుసున్నహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1560

1560. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లింను శారీరక బాధలకు గురి చేస్తే, అతని కర్మలను వ్రాసే దైవదూతను అతడు ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు చేసే కర్మలను వ్రాయమని ఆదేశించడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ అల్లాహ్ అతనికి తిరిగి ఆరోగ్యం ప్రసాదిస్తే అతన్ని పాపాల నుండి పరిశుద్ధపరుస్తాడు. ఒకవేళ అతనికి మరణం ప్రసాదిస్తే, అతన్ని క్షమించివేస్తాడు, కరుణిస్తాడు." (షర్లుసున్నహ్)

మాలిక్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1561

1561. జాబిర్ బిన్ అతీక్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ మార్గంలో వీర మరణం పొందటం కాకుండా మరో 7 వీరమరణం రకాలు ఉన్నాయి: 1. ప్లేగు వ్యాధి వల్ల మరణించినవారు, 2. మునిగి మరణించినవారు, 3. ప్రక్కల్లో నొప్పి వల్ల మరణించినవారు, 4. కలరా వ్యాధి వల్ల మరణించినవారు, 5. మంటల్లో కాలి మరణించినవారు, 6. క్రిందపడి మరణించినవారు, 7. గర్భవతి అయిన స్త్రీ, కడుపునొప్పి వల్ల మరణిస్తే, లేక పెండ్లి కాని స్త్రీ కన్యగా మరణిస్తే, వీరందరికీ వీరమరణ ప్రతిఫలం లభిస్తుంది." (మాలిక్, అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్కిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1562

1562. సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఎవరు తీవ్ర బాధలకు గురవుతారని ప్రశ్నించటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ దైవప్రవక్తలు, ప్రవక్తల వంటివారు, వీరి వంటివారు, ఆ తరువాత మనిషి ధర్మంలో ఎంత నిలకడగా ఉంటే అంత తీవ్రంగా ఆపదలకు గురవుతాడు. ధర్మంలో దృఢంగా ఉంటే ఆపదలు కూడా తీవ్రంగా ఉంటాయి, ఒకవేళ ధర్మంలో తేలికగా ఉంటే ఆపదలు కూడా తేలిగ్గా ఉంటాయి. ఒక ముస్లిం పట్ల ఎల్లప్పుడూ ఇలాగే జరుగుతూ ఉంటుంది. చివరికి అతడు ఎటువంటి పాపభారం లేకుండా భూమిపై నడుస్తాడు. అంటే ఆపదల వల్ల అతని పాపాలన్నీ తొలగిపోతాయి. (తిర్కిజి)

తిర్కిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1565

1565. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ మేలు చేయగోరే వారిని ప్రపంచంలోనే శిక్షకు గురి చేస్తాడు. అదే విధంగా అల్లాహ్ చెడు చేయదలచిన వారి నుండి శిక్షను ఆపివేస్తాడు. తీర్పుదినం నాడు పాపాలకు పూర్తిగా గురి చేస్తాడు." (తిర్కిజి)

తిర్తిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1566

1566. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పెద్ద బహుమతి పెద్ద కష్టం ద్వారా లభిస్తుంది. అల్లాహ్ మేలు చేయగోరే జాతిని కష్టాలకు గురి చేస్తాడు. దానికి ఇష్టపడిన వారికి దైవప్రీతి లభిస్తుంది. దాని పట్ల అసంతృప్తిగా ఉంటే అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి గురి కావలసి వస్తుంది." (తిర్తిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

మాలిక్, తిర్తిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1567

1567. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి స్త్రీ పురుషులకు ఏదో ఒక కష్టం వస్తూనే ఉంటుంది. శారీరకంగా, ధనపరంగా, భార్యబిడ్డల్లో, చివరికి ఎటువంటి పాపాలు లేకుండా అల్లాహ్ ను కలుసుకుంటాడు." (మాలిక్, తిర్తిజి)

తిర్తిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1569

1569. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సిబ్తీరి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మానవుడి ప్రక్కలో 99 కష్టాలు, ఆపదలు పెట్టి సృష్టించటం జరిగింది. ఒకవేళ ఆ కష్టాలు రాకపోయినా వృద్ధాప్యానికి చేరుకొని చివరికి మరణిస్తాడు." (తిర్తిజి)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1570

1570. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తీర్పు దినం నాడు ప్రాపంచిక కష్టాలు అనుభవించిన వారికి ప్రతిఫలం ప్రసాదించినపుడు, ప్రపంచంలో క్షేమంగా ఉన్నవారు తమ శరీరాలను కత్తెరలతో కోసి ఉంటే బాగుణ్ణు అని కోరుకుంటారు." (తిర్మిజి)

అహ్మద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1573

1573. సులైమాన్ బిన్ సురది రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కడుపు ద్వారా మరణించినవాడు సమాధిలో శిక్షకు గురికాడు." (అహ్మద్, తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1574

1574. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక యూద బాలుడు ప్రవక్త ﷺ కు సేవ చేసేవాడు. అనారోగ్యానికి గురయ్యాడు. ప్రవక్త ﷺ ఆ బాలుణ్ణి పరామర్శించడానికి వెళ్ళారు. అతని తల వద్ద కూర్చొని, 'ఇస్లాం స్వీకరించు' అని అన్నారు. ఆ బాలుడు దగ్గరగా నిలబడి ఉన్న తన తండ్రి వైపు చూశాడు. అతని తండ్రి, 'అబుల్ ఖాసిం చెప్పింది విను, ఇస్లాం స్వీకరించు'

అని అన్నాడు. అనంతరం ఆ బాలుడు ఇస్లాం స్వీకరించాడు. ప్రవక్త ﷺ లేచి బయటకు వచ్చారు. అనుచరులను ఉద్దేశించి, 'ఆ బాలుణ్ణి నరకం నుండి విముక్తి ప్రసాదించిన అల్లాహ్ కొరకే స్తోత్రాలన్నీ' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1576

1576. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: చివరిసారి అనారోగ్యంగా ఉన్న ప్రవక్త ﷺ దగ్గర నుండి అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు బయటకు వచ్చారు. ప్రజలు, 'ప్రవక్త ﷺ ఎలా ఉన్నారు,' అని అడిగారు. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు సమాధానం ఇస్తూ, 'అల్ హందు లిల్లాహ్ క్షేమంగా ఉన్నారు' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1577

1577. అతా బిన్ అబీ రిబాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఇబ్నె అబ్బాస్ నాతో, 'నేను నీకు స్వర్గ వాసుల్లోని స్త్రీని చూపెట్టనా' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'చూపెట్టండి,' అని అన్నాను. అప్పుడు ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ఈ నల్లని స్త్రీ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! నాకు మూర్చ వ్యాధి ఉంది. ఆ స్థితిలో దుస్తులు చెదిరిపోతున్నాయి. తమరు అల్లాహ్ ను నాకు ఆరోగ్యం ప్రసాదించమని ప్రార్థించండి' అని విన్నవించుకుంది. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'ఒకవేళ నీవు సహనం పాటిస్తే నీ కోసం స్వర్గం ఉంది. ఒకవేళ నీవు కోరితే నీ ఆరోగ్యం గురించి నేను అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తాను' అని అన్నారు. దానికి ఆ స్త్రీ 'స్వర్గం పొందటానికి నేను సహనం పాటిస్తాను, కాని నా దుస్తులు చెదిరిపోతున్నాయి. ఆ స్థితిలో నా మర్గాంగాలు బహిర్గతం కాకూడదని తమరు అల్లాహ్ ను ప్రార్థించండి' అని విన్నవించుకుంది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఆమె గురించి అల్లాహ్ ను ప్రార్థించారు" అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1578

1578. యహ్య బిన్ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో అకస్మాత్తుగా ఒక వ్యక్తి మరణించాడు. మరో వ్యక్తి 'వీడి మరణం శుభం అగుగాక, ఎటువంటి ఆపదకూ గురి కాలేదు' అని అన్నాడు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ 'నీపై జాలి వేస్తుంది. నీకు తెలియదు, ఒకవేళ అల్లాహ్ అతన్ని వ్యాధికి గురి చేసి చంపితే, దాని వల్ల అల్లాహ్ అతని పాపాలు క్షమిస్తాడు' అని అన్నారు. **(మాలిక్)**

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1579

1579. షధ్దాద్ బిన్ ఔస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరియు సునాబిహియ్యి ఇద్ధరూ కలసి ఒక రోగిని పరామర్శించటానికి వెళ్ళారు. 'నీ పరిస్థితి ఎలా ఉంది, ఈ ఉదయం ఎలా మేల్కొన్నావు' అని అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'దైవానుగ్రహం ద్వారా నేను ఉదయం లేచాను. అంటే అల్లాహ్ దయవల్ల క్షేమంగా ఈ రోజు లేచాను' అని అన్నాడు. అప్పుడు షధ్దాద్ "పాపాలు క్షమించబడటం పై సంతోషించు, ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, 'అల్లాహ్ ఆదేశం: "విశ్వాసిని ఏదైనా కష్టానికి గురి చేసి, దానిపై అతడు నన్ను స్తోత్రించి, తన పడకపై నుండి లేస్తే, అతడు తన పాపాల నుండి పరిశుద్ధుడై, ఈ రోజే అతడు జన్మించినట్లుగా మారిపోతాడు. ఇన్ని రోజులు నేనతన్ని బంధించి, కష్టాలకు గురి చేసి ఉంచాను. ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు వ్రాసే సత్కార్యాలు అనారోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు కూడా వ్రాయమని దైవదూతలకు ఆదేశిస్తాడు." **(అహ్మద్)**

మాలిక్, అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1581

1581. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా రోగిని పరామర్శించడానికి బయలుదేరితే, అతడు అల్లాహ్ కారుణ్యంలో ఈదుతూ ఉంటాడు. అతడు కూర్చుంటే, అల్లాహ్ కారుణ్యంలో మునిగిపోతాడు." (మాలిక్, అహ్మద్)

అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్, బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1584

1584. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక రోగిని పరామర్శించి, సంతోషించు! ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఈ జ్వరం నా అగ్ని, నేను ప్రపంచంలో జ్వరానికి గురి చేసిన దాసునికి తీర్చుదినం నాడు ఈ జ్వరం నరక శిక్షకు పరిహారం అయిపోతుంది. (అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్, బైహఖీ)

నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1593

1593. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: మదీనాలో ఒక వ్యక్తి మరణించాడు. అతడు మదీనాలోనే జన్మించాడు. ప్రవక్త ﷺ అతని జనాజహ్ నమాజ్ చదివించి, 'ఈ వ్యక్తి మరో పరదేశంలో మరణిస్తే ఎంత బాగుణ్ణు' అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు 'ఎందుకు ఓ ప్రవక్తా!' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'పరదేశంలో మరణిస్తే, జన్మించిన స్థలం నుండి మరణించిన స్థలం దూరమంత ప్రదేశం స్వర్గంలో అతనికి లభిస్తుంది' అని అన్నారు. (నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1596

1596. ఇర్ బాద్ బిన్ సారియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వీరమరణం పొందినవారు, పడకలపై మరణించినవారు వీరిరువురూ ఫ్లేగు వ్యాధి వల్ల మరణించిన వారి గురించి వివాదపడుతూ 'వీరమరణం పొందినవారు, ఫ్లేగు వ్యాధి వలన మరణించినవారు మా సోదరులని, ఎలాగైతే శత్రువుల వల్ల చంపబడి మేము వీరమరణం పొందినట్లు ఫ్లేగు వ్యాధి వల్ల మరణించినవారు కూడా వీరమరణం పొందినవారే, అని వాదిస్తారు. అల్లాహ్ తీర్పు ఇస్తూ ఫ్లేగు వ్యాధితో మరణించినవారి గాయాలను చూడండి, వారి గాయాలు వీరమరణం పొందినవారి గాయాల్లా ఉంటే, వారు అమర వీరులే. వారికి అటువంటి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది." చూస్తే వారి గాయాలు వీరమరణం పొందిన వారి గాయాల్లా ఉంటాయి. అందువల్ల వారిని అమర వీరుల్లా పరిగణించటం జరుగుతుంది. **(అహ్మద్, నసాయి)**

బుఖారీ- దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1598

1598. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవ్వరూ చావును కోరుకోరాదు. ఒకవేళ అతడు ఉత్తముడైతే అధిక ఆయుష్షు వల్ల ఇంకా అధికంగా మంచి పనులు చేయవచ్చు, ఒకవేళ చెడ్డ వాడైతే తౌబాహ్, ఇస్తిగ్ ఫార్ చేసి దైవాన్ని సంతృప్తి పరచవచ్చు." **(బుఖారీ)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1599

1599. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మీలో ఎవ్వరూ చావును కోరటం గానీ, దాన్ని గురించి దుఆ చేయటం గానీ చేయరాదు. ఎందుకంటే మరణిస్తే కోరికలన్నీ వ్యర్థమవుతాయి. విశ్వాసి ఆయుష్షు అతని కోసం మంచినే పెంచుతుంది. (ముస్లిమ్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1600

1600. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరికైనా కష్టాలు వస్తే, చావును కోరుకోరాదు. కోరితే ఈ విధంగా కోరాలి, "ఓ అల్లాహ్! నేను సజీవంగా ఉండటం నాకు లాభకరంగా ఉన్నంత వరకు నన్ను సజీవంగా ఉంచు, మరణం లాభకరంగా ఉన్నప్పుడు నాకు మరణం ప్రసాదించు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1601

1601. ఉబాదహ్ బిన్ సామిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ "ఎవరైనా అల్లాహ్ ను కలవాలని కోరుకుంటే, అల్లాహ్ కూడా అతన్ని కలవాలని కోరుకుంటాడు. మరెవరైనా అల్లాహ్ ను కలవకూడదని కోరుకుంటే, అల్లాహ్ కూడా కలవకూడదని కోరుకుంటాడు," అని అన్నారు. అది విని ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు లేదా మరో భార్య, 'ఓ ప్రవక్తా! మేమందరం చావు పట్ల సంతోషించం' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'అది కాదు. ఒక విశ్వాసికి మరణ సమయం వచ్చినప్పుడు అల్లాహ్ సంతోషిస్తాడు, కారుణ్యాల గురించి శుభవార్త ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అప్పుడా వ్యక్తి చాలా సంతోషిస్తాడు. అప్పుడా వ్యక్తికి అది తప్ప మరో విషయం ప్రీయమైనదిగా ఉండదు. ఎందుకంటే ఆ వ్యక్తికి అది రాబోతుందని, అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనదని అంటే అది స్వర్గమని తెలిసిపోతుంది. అప్పుడా వ్యక్తి అల్లాహ్ ను కలవడానికి అమిత శ్రద్ధతో ఉంటాడు. అల్లాహ్ కూడా అతనితో కలవాలని అమిత శ్రద్ధ ప్రదర్శిస్తాడు. అదే విధంగా అవిశ్వాసి వద్దకు చావు వస్తే, అతనికి దైవశిక్షల గురించి తెలియ పరచటం జరుగుతుంది. అప్పుడా వ్యక్తి దాన్ని అన్నిటికంటే నీచమైనదిగా

భావిస్తాడు. ఎందుకంటే అతడి ముందు నరకం ఉందని గ్రహిస్తాడు. అందువల్ల అల్లాహ్ ను కలవటాన్ని అసహ్యించుకుంటాడు. అల్లాహ్ కూడా అతన్ని కలవడానికి అసహ్యించుకుంటాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1602

1602. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ఉల్లేఖనంలో "వల్ మౌతు ఖబ్ ల లిఖా ఇల్లాహి" అని ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1603

1603. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సమీపం నుండి ఒక జనాజహ్ వెళ్ళడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ, 'ఇతడు విశ్రాంతి పొందుతాడు లేదా ఇతని నుండి ఇతరులు విశ్రాంతి పొందుతారు' అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు, 'ప్రవక్తా! విశ్రాంతి పొందేవారెవరు, ఎవరి నుండి విశ్రాంతి లభిస్తుంది,' అని అడిగారు. దానికి ప్రవక్త విశ్వాసి మరణించి ప్రాపంచిక కష్టాల నుండి విశ్రాంతి పొందుతాడు. ధైవానుగ్రహాలను పొందుతాడు. అవిశ్వాసి మరణించటం వల్ల ధైవభక్తులు, పట్టణం, వృక్షాలు, జంతువులు విశ్రాంతి పొందుతారు' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1604

1604. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నా భుజాన్ని పట్టుకొని, 'ప్రపంచంలో నీవు ప్రయాణీకునిగా లేదా బాటసారిగా జీవించు' అని ఉపదేశించారు. అందువల్ల ఇబ్దు ఉమర్ నీవు సాయంత్రం అయితే సాయంత్రం గురించి వేచి ఉండకు. నీవు ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడు నీ అనారోగ్యం కోసం ఏమైనా చేసుకో, జీవితంలో మరణం కోసం ఏమైనా సిద్ధం చేసుకో. అంటే ఆరోగ్యాన్ని, జీవితాన్ని మహా భాగ్యాలగా భావించు' అని అనేవారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1605

1605. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరణానికి మూడు రోజుల ముందు, "మీలో ప్రతి ఒక్కరూ అల్లాహ్ పట్ల మంచి నమ్మకంతోనే మరణించాలి" అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1607

1607. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రుచులను జీర్ణించుకునే మరణాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకుంటూ ఉండండి." (తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1610

1610. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి తన నుదుటి చెమట ద్వారా మరణిస్తాడు." (తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1611

1611. ఉబైదుల్లాహ్ బిన్ ఖాలిద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అకస్మాత్తుగా మరణించటం అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి, అసంతృప్తికి నిదర్శనం." (అబూ దావూద్)

బైహఖీ-మఅబిల్ ఈమాన్ మరియు రాజీన్ లో ఇలా ఉంది: "ఆకస్మిక మరణం అవిశ్వాసికి దైవాగ్రహంగా, విశ్వాసికి కారుణ్యంగా పరిణమిస్తుంది."

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1612

1612. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక యువకుని వద్దకు వెళ్ళారు. అప్పుడతను మరణావస్థలో ఉన్నాడు. ప్రవక్త అతన్ని 'ఇప్పుడు నీ మనసులో ఏముంది?' అంటే దైవ కారుణ్యం లేక దైవాగ్రహం ఉందా, అని అడిగారు. దానికి ఆ యువకుడు, 'ప్రవక్తా! నేను దైవకారుణ్యాన్ని కోరుకుంటున్నాను. నా పాపాల పట్ల భయపడుతున్నాను' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త దాసుని హృదయంలో ఇటువంటి స్థితిలో రెండు విషయాలు

మెదిలితే, అల్లాహ్ అతను కోరింది ప్రసాదిస్తాడు. ఇంకా అతడు భయపడుతున్న దాని నుండి రక్షిస్తాడు' అని అన్నారు. (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రోగిని పరామర్శించటం, రోగానికి ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1615

1615. హారిసహ్ బిన్ ముద్రబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ఖబ్బాల్ వద్దకు వెళ్లాను. అతను ఏదో వ్యాధి వల్ల తన శరీరం పైన వాతలు వేయించుకొని ఉన్నారు. ఇంకా అతను, "ప్రవక్త ﷺ, 'మీలో ఎవరూ చావును కోరుకోకండి,' అని అనడం నేను వినకుండా ఉంటే నేను చావును కోరుకునే వాడిని. ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉన్నప్పుడు నా వద్ద ఒక్క దిర్హం కూడా లేదు. 'ఈ రోజు నా ఇంట్లో 40 వేల దిర్హంలు ఉన్నాయి' అని అన్నారు. ఆ తరువాత అతని వద్దకు అతని కఫన్ తీసుకురావటం జరిగింది. అది చూసి ఏడవసాగారు. ఇంకా, "హమ్మీ వీరమరణం పొందారు. అతనికి ఏమీ లభించలేదు. గీతలుగల ఒక తెల్లని చిన్న దుప్పటి తప్ప. తల కప్పితే కాళ్ళు బయటపడేవి. కాళ్ళు కప్పితే తల బయటపడేది. ఆ తరువాత దాన్ని తలపై కప్పి, కాలపై గడ్డి వేయటం జరిగింది" అని అన్నారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి)

3. మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1616

1616. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరియు అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మీ మరణించే వారి ముందు 'లా ఇలాహ ఇల్లాహ్' అని పలకండి." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1617

1617. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు పరామర్శించడానికి వెళ్ళినా, మరణావస్థలో ఉన్న వ్యక్తి వద్దకు వెళ్ళినా, మంచి మాటలు మాట్లాడండి. ఎందుకంటే దైవ దూతలు మీ మాటలపై ఆమీన్ అని పలుకుతుంటారు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1618

1618. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ముస్లింకు కష్టంగానీ, ఆపదగానీ వచ్చి, అతడు అల్లాహ్ తీర్పుకు అనుగుణంగా ఈ దుఆ పఠిస్తే అల్లాహ్ అతనికి దానికంటే ఉత్తమమైనది ప్రసాదిస్తాడు. "ఇన్నా లిల్లాహి వ ఇన్నా ఇలైహి రాజిఉాన్. అల్లాహుమ్మాజుర్ నీ ఫీముసీబతీ వఅఖ్ లిఫ్లి ఖైరమ్మిన్ హా." - 'మనమంతా అల్లాహ్ కోసమే. మనం అల్లాహ్ వైపు మరలే వాళ్ళమే. ఓ అల్లాహ్! ఈ ఆపదపై నాకు పుణ్యం ప్రసాదించు. ఇంకా దీనికంటే ఉత్తమమైనది ప్రసాదించు.'

ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నా భర్త అబూ సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరణించారు. అప్పుడు నేను అబూ సలమహ్ కంటే ఉత్తమ ముస్లిం మరెవరు ఉండరని భావించాను. ఎందుకంటే అబూ సలమహ్ కుటుంబ సమేతంగా హిజ్రత్ చేశారు. అందరికంటే ముందు హిజ్రత్ చేశారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఉపదేశించినట్లు ఈ దుఆ చదివాను. అల్లాహ్ నాకు అబూ సలమహ్ కంటే ఉత్తమ వ్యక్తిని ప్రసాదించారు. అంటే ప్రవక్త ﷺ ను ప్రసాదించాడు. అంటే ప్రవక్త ﷺ నన్ను పెళ్లి చేసుకున్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1619

1619. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నా భర్త మరణించినపుడు అతని కళ్ళు తెరుచుకొని ఉన్నాయి. ప్రవక్త ﷺ వచ్చి, తెరుచుకొని ఉన్న కళ్ళు చూచి మరణించారని నిర్ధారించారు. ప్రవక్త ﷺ తన చేతులతో కళ్ళను మూసారు. 'ఆత్మ శరీరం నుండి వెళ్ళినపుడు కంటి చూపు కూడా పోతుంది. కళ్ళు తెరచి ఉండటం వల్ల లాభం ఏమీ లేదు. అందువల్ల నేను కళ్ళు మూసి వేశాను,' అని అన్నారు. అది విన్న స్త్రీలు ఏడవసాగారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇప్పుడు మీరు మంచి మాటలే మాట్లాడండి. ఎందుకంటే మీ నోటి నుండి ఏం వెలువడినా దైవదూతలు ఆమీన్,' అని అంటారు అని అన్నారు. ఆ తరువాత అబూ సలమహ్ కోసం ఇలా దుఆ చేశారు: "అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ అబీ సలమహ్, వ అర్ ఫఅ దరజతహు ఫిల్ మహ్ దియ్యాన, వఖ్ లుఫ్ హు ఫీ అఖీబిహి, ఫిల్ గాబిరీన, వగ్ ఫిర్ లనా వలహు, యా రబ్బల్ ఆలమీన్, వఫ్ సహ్ లహు, ఫీఖబ్ రిహీ, వనవ్విర్ లాహు, ఫీహి." - 'ఓ అల్లాహ్! అబూ సల్మాను క్షమించు, ఇంకా అతనిని సన్మార్గ గాముల్లో ఒకడిగా పరిగణించు, అతని తరువాత మంచి వ్యక్తిని ప్రసాదించు, ఓ అల్లాహ్! మమ్మల్ని మరియు అతన్ని క్షమించు, ఇంకా అతని సమాధిలో వెలుగు మరియు కాంతి ప్రసాదించు.' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1620

1620. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మరణించినపుడు, ఆయన శరీరాన్ని యమనీ దుప్పటితో కప్పివేయటం జరిగింది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1621

1621. ముఅజబ్ బిన్ యసార్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరి చివరి పలుకు 'లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్' అయితే వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు." (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1624

1624. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త మరణించిన తరువాత నుదురుపై ముద్దు పెట్టుకున్నారు. (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1627

1627. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మరణించిన వారి వద్దకు దైవదూతలు వస్తారు. ఒకవేళ పుణ్యాత్ముడైతే, దైవదూతలు 'ఓ పరిశుద్ధ శరీరంలో ఉండే పరిశుద్ధాత్మా! బయటికి రా! అందరూ నీవు మంచి వాడివని నిన్ను పొగుడుతున్నారు. నీకు స్వర్గం సుఖాలు, పరిశుద్ధ ఉపాధి లభిస్తుందని శుభవార్త అందిస్తున్నాను. నీ ప్రభువు కూడా నీ పట్ల సంతృప్తి కలిగి ఉన్నాడు. దైవదూతలు ఇలాగే పలుకుతుంటారు. చివరికి

ఆత్మ ఉత్సాహంగా, సంతోషంగా శరీరం నుండి బయటకు వస్తుంది. దాన్ని తీసుకొని దైవదూతలు ఆకాశంపై ఎక్కుతారు. అతని కోసం ఆకాశ ద్వారాలు తెరువబడుతాయి. 'ఇతనెవరని' అడగటం జరుగుతుంది. దైవదూతలు 'ఇతను ఫలానా వ్యక్తి' అని సమాధానం ఇస్తారు. ఇప్పుడు 'పరిశుద్ధ శరీరంలో ఉన్న పరిశుద్ధ ఆత్మకు స్వాగతం, ఓ ఆత్మ! నీవు ఆకాశంలో ప్రవేశించు. ప్రశంసలతో మరియు స్వర్గ శుభవార్తలతో మరియు నీ పట్ల సంతృప్తి కలిగి ఉన్న ప్రభువును కలవడంపై, ఇలాగే పలుకుతుంటారు.' చివరికి అల్లాహ్ ఉన్న ఆకాశంలో ఆత్మ వెళ్ళిపోతుంది.

ఒకవేళ పాపాత్ముడైతే, ప్రాణం తీసే దైవదూతలు దాన్ని, 'ఓ అపరిశుద్ధ శరీరంలో ఉన్న అపరిశుద్ధత్మా! బయటకు రా! నరకంలోని మరిగే నీటి, చీము, నెత్తురు మరియు ఇతర శిక్షల గురించి నీకు హెచ్చరించబడుతుంది. 'ఇలాగే అంటూ ఉంటారు. చివరికి ఆత్మ శరీరం నుండి బయటకు వస్తుంది. దైవదూతలు దాన్ని తీసుకొని ఆకాశంపైకి ఎక్కుతారు. ఆకాశ ద్వారాలు తెరువబడుతాయి. 'ఇతనెవరని' ప్రశ్నించటం జరుగుతుంది. 'ఇతను ఫలానా పాపాత్ముడని' సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది. అప్పుడు 'ఓ అపరిశుద్ధ శరీరంలో ఉండే అపరిశుద్ధత్మా, నీ పాడుగాను. తిరిగి వెనక్కి పో, నీ కోసం ఆకాశ ద్వారాలు తెరువబడవు.' దాన్ని ఆకాశంలో పారవేయడం జరుగుతుంది. మళ్ళీ అది సమాధి వైపు తిరిగి వస్తుంది. (ఇబ్నె మాజహ్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1628

1628. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి శరీరం నుండి ఆత్మ బయటకు వచ్చినపుడు. దాన్ని ఇద్దరు దైవదూతలు తీసుకొని ఆకాశంపై ఎక్కుతారు. హమ్మాద్ ఉల్లేఖనకర్త. అబూ హురైరహ్ లేదా ప్రవక్త ﷺ ఆ ఆత్మ నుండి కస్తూరి సువాసన వస్తుందని అన్నారు. ఆ ఆత్మ ఆకాశంపై ఎక్కితే ఆకాశం వారు భూమి నుండి పరిశుద్ధ శరీరం నుండి పరిశుద్ధత్మా వచ్చింది. ఓ ఆత్మ! నీపై అల్లాహ్ కారుణ్యం అవతరించుగాక! నీవు ఇంతకు ముందు ఉండే శరీరంపై కూడా దైవకారుణ్యం అవతరించుగాక! ఆ తరువాత దాన్ని దాని ప్రభువు వద్దకు తీసుకువెళతారు. అప్పుడు అల్లాహ్ దీన్ని తీర్చుదినం వరకు భద్రంగా ఉంచండి అని ఆదేశిస్తాడు.

ఒకవేళ అవిశ్వాస ఆత్మ శరీరం నుండి బయటకు వస్తే, అబూ హురైరహ్ లేదా ప్రవక్త ﷺ 'ఆ ఆత్మ నుండి దుర్వాసన వస్తుందని' అన్నారు. ఆకాశం వారు చూసి, 'ఈ అపరిశుద్ధ ఆత్మ భూమి వైపు నుండి వచ్చింది. దీన్ని తీర్చుదినం వరకు ఉంచండి' అని ఆదేశించడం

జరుగుతుంది. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ప్రకారం ప్రవక్త ﷺ తన దుప్పటి ఒక మూలను తన ముక్కుపై పెట్టుకున్నారు. (ముస్లిం)

అహ్మద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1629

1629. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: "విశ్వాసి మరణ సమయం వచ్చినపుడు, కారుణ్య దూతలు స్వర్గం నుండి తెల్లని పట్టు వస్త్రం తీసుకొని వస్తారు. ఇంకా ఆ ఆత్మతో, నీవు ఈ శరీరం నుండి బయటకు వచ్చి, నీవు అల్లాహ్ పట్ల, అల్లాహ్ నీ పట్ల సంతృప్తిగా ఉన్న స్థితిలో దైవకారుణ్యం, దైవ అనుగ్రహం వైపు నడు. 'నీ ప్రభువు నీ పట్ల సంతృప్తిగా ఉన్నాడు' అని అంటారు. అప్పుడు ఆ ఆత్మ కస్తూరీ సువాసనలా బయటకు వస్తుంది. అప్పుడు దైవదూతలు దాన్ని తమ చేతుల్లోకి తీసుకొని ఆకాశం వైపు తీసుకొని వెళతారు. ఆకాశం దైవదూతలు 'భూమి వైపు నుండి ఎంత మంచి సువాసన వస్తుంది' అని అంటారు. ఆ తరువాత ఆ ఆత్మను విశ్వాసుల ఆత్మల వద్దకు తీసుకొని వెళతారు. దాన్ని చూసి, ఆ ఆత్మలు ప్రయాణం నుండి తమ బంధువు వచ్చినట్లు చాలా సంతోషిస్తాయి. తరువాత ఆ ఆత్మలు దాన్ని ప్రాపంచిక విషయాలు అడిగి తెలుసుకుంటాయి. ఫలానా వ్యక్తుల సంగతి ఏమిటి, అని అడుగుతాయి. ఆ ఆత్మలు 'దీన్ని ఇక్కడ వదలివేయండి, ప్రాపంచిక విచారాల్లో మునిగి ఇప్పుడిప్పుడే వచ్చింది, దీన్ని కొంత విశ్రాంతి తీసుకోనివ్వండి' అని అంటాయి. ఆ ఆత్మ విశ్రాంతి తీసుకున్న తరువాత, 'మీరు అడుగుతున్న వ్యక్తి నా కంటే ముందు మరణించాడు. ఇంకా మీ వద్దకు రాలేదా' అని అడుగుతుంది. దానికి వారు ఇక్కడకు మాత్రం రాలేదు, అతన్ని నరకం వైపు తీసుకొని వెళ్ళడం జరిగిందేమో, అందుకే ఇక్కడకు రాలేదు' అని అంటారు.

అవిశ్వాసి మరణ సమయం వస్తే, శిక్షించే దైవదూతలు గోనె సంచి తీసుకొని అతని వద్దకు వస్తారు. 'నీవు నీ శరీరం నుండి బయటకు రా, దైవ శిక్ష వైపునకు, నిన్ను విచారం క్రమ్ముతుంది. అప్పుడు ఆ అవిశ్వాసి ఆత్మ శరీరం నుండి బయటకు వస్తుంది. అప్పుడు దాన్నుండి దుర్వాసన వస్తుంది. దాన్ని భూమి ద్వారాల వద్దకు తీసుకొని వస్తారు. ఆ తరువాత దాన్ని అవిశ్వాసుల ఆత్మల్లో కలిపివేస్తారు. (అహ్మద్, నసాయి)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1630

1630. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట ఒక అన్నారీ జనాజహ్ లో వెళ్ళాము. మేము స్మశానం చేరిన తరువాత సమాధి ఇంకా సిద్ధంగా లేదని, శవాన్ని ఇంకా ఖననం చేయలేదని తెలిసింది. ప్రవక్త ﷺ కూర్చున్నారు. మేము కూడా ప్రవక్త ﷺ చుట్టూ నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నాము. మా తలలపై పక్షులు కూర్చునట్టే అటూ ఇటూ చూడకుండా తలలు వంచి కూర్చున్నాము. ప్రవక్త ﷺ చేతిలో కర్ర ఉండేది. దానితో నేలపై గొరుకుతున్నారు. గీత వేస్తున్నారు. ఏదో ఆలోచిస్తునట్టు ఉన్నారు. ఆ తరువాత తల ఎత్తి "మీరు అల్లాహ్ ను సమాధి శిక్ష నుండి శరణు కోరండి." ఇలా రెండు లేక మూడు సార్లు అన్నారు. ఇంకా విశ్వాసి ఇహలోకంతో సంబంధాలు తెగి పరలోకంలో చేరుతున్నప్పుడు, అంటే మరణించినప్పుడు అందమైన దైవదూతలు ఆకాశం నుండి దిగుతారు. వారి ముఖాలు సూర్యునిలా వెలుగుతూ ఉంటాయి. వారి వెంట స్వర్గం కఫన్ వస్త్రం ఉంటుంది. మరియు స్వర్గ పరిమళం ఉంటుంది. మరణించిన వ్యక్తి వద్ద కనుచూపు మేరకు కూర్చుంటారు. అంటే వినయంగా చాలా దూరం వరకు కూర్చుంటారు. ఆ తరువాత మలకుల్ మౌత్ వస్తారు. అతని తల వద్ద కూర్చొని, 'ఓ పరిశుద్ధాత్మ! నీవు అల్లాహ్ క్షమాపణ మరియు దైవప్రీతి వైపునకు బయలుదేరు' అని అంటారు. అప్పుడు శరీరం నుండి ఆత్మ, కుండలో నుండి నీటి చుక్క పడినట్లు చాలా సులువుగా బయటకు వస్తుంది. ఆ తరువాత మలకుల్ మౌత్ దాన్ని తన చేతిలోకి తీసుకుంటారు. ఆ తరువాత వెంటనే ఇతర దైవదూతలు దాన్ని తమ చేతుల్లోకి తీసుకుంటారు. చివరికి దాన్ని స్వర్గం నుండి తెచ్చిన కఫన్ లో ఉంచుకుంటారు. ఇంకా ఆ ఆత్మలో నుండి మంచి సువాసన వస్తుంది. అది భూమిపై ఉన్న సువాసన లన్నిటికంటే ఉత్తమంగా ఉంటుంది. తరువాత ఆ దైవదూతలు ఆత్మను తీసుకొని పైకి ఎక్కుతారు. మార్గంలో కలిసే దైవదూతలందరూ చాలా సంతోషిస్తారు. ఇంకా 'ఈ పరిశుద్ధాత్మ, పరిమళ భరితమైన ఆత్మ ఎవరిదీ?' అని అంటారు. దానికి వారు, 'ఫలానా వ్యక్తి' అని అంటారు. అంటే ప్రపంచంలో ప్రజలు పిలిచే మంచి పేరును పలుకుతారు. దానిని తీసుకొని ప్రాపంచిక ఆకాశానికి చేరుకుంటారు. అతని కోసం ద్వారాలు తెరువమని చెబుతారు. అనంతరం అతని కోసం ఆకాశ ద్వారాలు తెరువబడుతాయి. అదే విధంగా అతని కోసం ప్రతి ఆకాశ ద్వారం తెరువబడుతుంది. అతన్ని ఆహ్వానించటానికి ఒక ఆకాశ దూతలు మరో ఆకాశం వరకు వెళ్ళారు. ఇదే విధంగా ప్రతి ఆకాశంలో అతనికి ఆహ్వానించటం జరుగుతుంది. ఆ ఆత్మను 7వ ఆకాశానికి చేర్చటం జరుగుతుంది. అప్పుడు అల్లాహ్, 'ఈ నా దాసుని కర్మ పత్రాన్ని ఇల్లీయాన్ లో అంటే పుణ్యాత్ములు ఉండే చోట ఉంచండి, ఇంకా అతన్ని భూమి వైపు తిరిగి పంపివేయండి, ఎందుకంటే నేను మట్టితోనే సృష్టించాను. ఇంకా దానిలోనే తిరిగి కలుపుతాను. మళ్ళీ దాని నుండే తిరిగి లేపుతాను' అని ఆదేశిస్తాడు. ఆ తరువాత అతని ఆత్మ అతని శరీరంలో తిరిగి

చేర్చటం జరుగుతుంది. ఇద్దరు దైవదూతలు అతని వద్దకు వస్తారు. అతన్ని కూర్చోబెడుతారు. ఇంకా అతన్ని, 'నీ ప్రభువు ఎవరు?' అని అడుగుతారు. ఆ విశ్వాసి, 'నా ప్రభువు అల్లాహ్' అని సమాధానమిస్తాడు. మళ్ళీ ఆ ఇద్దరు దైవదూతలు అతన్ని, 'నీ ధర్మం ఏమిటి?' అని అడుగుతారు. దానికి అతడు, 'నా ధర్మం ఇస్లాం' అని అంటాడు. మళ్ళీ ఆ దైవదూతలు, 'మీ వైపునకు పంపబడిన వ్యక్తి ఎవరు?' అని అడుగుతారు. దానికి అతను, 'అతను అల్లాహ్ ప్రవక్త అల్లాహ్ కారుణ్యం, శుభాలు ఆయనపై కురియుగాక!' అని అంటాడు.

మళ్ళీ వారు, 'అతను ప్రవక్త అని నీకెలా తెలిసింది' అని అడుగుతారు. దానికి అతడు, 'నేను దైవగ్రంథం చదివి, దాన్ని విశ్వసించాను, దాన్ని ధృవీకరించాను' అని అంటాడు. అప్పుడు ఆకాశం నుండి ఒక ప్రకటించేవాడు, 'నా దాసుడు సత్యం పలికాడు. అతడి కోసం స్వర్గం పడక పరచండి, స్వర్గ దుస్తులు తొడిగించండి, స్వర్గ ద్వారాలు తెరవండి' అని ఆదేశించబడుతుంది. తరువాత, స్వర్గ ద్వారాలు తెరువ బడుతాయి. దాని ద్వారా స్వర్గ గాలి, సువాసన వస్తూ ఉంటుంది. అతని సమాధి కనుచూపు మేరకు విశాల పరచటం జరుగుతుంది. ఆ తరువాత అతని వద్దకు ఒక అందమైన వ్యక్తి వస్తాడు. అతను మంచి దుస్తులు, సువాసన ద్రవ్యాలు పులుముకొని ఉంటాడు. అతడు 'ఓ వ్యక్తీ! నీకు వాగ్దానం చేయబడిన దైవానుగ్రహాలు లభించే రోజు ఇది,' అని అంటాడు. ఆ వ్యక్తి, 'మీరెవరు, మీరు చాలా అందంగా ఉన్నారు, మీ ముఖంలో అంతా మేలు ఉంది' అని అంటాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'నేను మీ కర్మను' అని అంటాడు. ఆ వ్యక్తి సంతోషించి, 'ఓ నా ప్రభూ! పునరుజ్జానదినాన్ని ఇప్పుడే సంభవింపజేయి, నేను నా స్వర్గ కుటుంబం వద్దకు వెళ్ళిపోతాను' అని అంటాడు.

ఒక అవిశ్వాసి ప్రాపంచిక సంబంధాలు త్రెంచుకొని పరలోకం వైపు వెళ్ళినప్పుడు, అంటే అతడు మరణించినప్పుడు, నల్లని ముఖాలు గల దైవదూతలు ఆకాశం నుండి దిగి అతని వద్దకు వస్తారు. వారి వెంట గోనె సంచి ఉంటుంది. వారు కనుచూపు మేరకు కూర్చుంటారు. అనంతరం మరణ దూత (మలకుల్ మౌత్) వచ్చి అతని తల వద్ద కూర్చుంటాడు. అవిశ్వాసిని ఉద్దేశించి, 'ఓ అపరిశుద్ధ ఆత్మ! అల్లాహ్ ఆగ్రహం వైపునకు పద,' అని అంటాడు. అది విన్న అవిశ్వాసి ఆత్మ శరీరంలో అటూ ఇటూ పరిగెత్తుతుంది. అంటే బయటకు రావడానికి భయపడుతుంది. ఆ దైవదూత దాన్ని చాలా కఠినంగా లాగుతాడు. అంటే చాలా కఠినంగా తీయటం జరుగుతుంది. వెంటనే ఇద్దరు దైవదూతలు వచ్చి, దాన్ని గోనె సంచిలో వేసుకుంటారు. అందులో చుట్టుకుంటారు. ఆ ఆత్మ నుండి శవం నుండి వచ్చినట్టు దుర్వాసన వస్తూ ఉంటుంది. తరువాత దైవదూతలు ఆత్మను తీసుకొని ఆకాశంపైకి ఎక్కుతారు. మార్గంలో దైవదూతలు, 'ఎవరి అపరిశుద్ధ ఆత్మ ఇది?' అని అంటారు. దైవదూతలు, 'ఇది ఫలానా వ్యక్తిది,' అంటే చెడు పేరుతో ప్రస్తావిస్తారు. తలుపులు తెరవమని అంటారు. కాని తలుపులు తెరువరు,' అని చెప్పి ప్రవక్త ﷺ "లాతుఫ్ తహు లహుం అబ్ వాబుస్సమాయి వలా యద్ ఖులూనల్ జన్నత, హత్తా యలిజల్ జమలు ఫీ సమ్మిల్ ఖియాత్." - 'అవిశ్వాసుల కోసం స్వర్గ ద్వారాలు తెరువబడవు, ఇంకా వారు ఒంటె సూది రంధ్రంలో నుండి ప్రవేశించనంత వరకు - స్వర్గంలో - ప్రవేశించలేదు' (అల్ ఆరాఫ్, 7:40) అని పఠించారు. అంటే అవిశ్వాసుల కోసం స్వర్గ ద్వారాలు తెరువబడవు. ఇంకా వారు

అందులో ప్రవేశించనూ లేరు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ అతని కర్మ పత్రాన్ని భూమిలో అన్నిటికంటే క్రింద ఉన్న సిజ్జీన్ లో చేర్చండి అని ఆదేశిస్తాడు. ఆ ఆత్మను అందులో పార వేయటం జరుగుతుంది.

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ దీన్ని సమర్థిస్తూ ఈ ఆయతు పఠించారు:

“వ మయ్యుష్ రిక్ బిల్లాహి, ఫక అన్నమా ఖర్ర మినస్సమాయి ఫతఖ్ తఫుహుత్తైరు, అవ్ తహ్ వీ బిహీ ర్రీహు ఫీ మకానిన్ సహీఖ్.” – ‘అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించేవాడు, ఆకాశం నుండి బోర్లాపడి, పక్షులు తన్నుకు పోయినట్లు, లేదా గాలి దూరంగా విసరి పారేసినట్లు, అతడి ఆత్మను అతడి శరీరంలో పారేయటం జరుగుతుంది.’ (అల్ హజ్జ్, 22:31)

తరువాత ఇద్దరు దైవదూతలు వచ్చి అతణ్ణి కూర్చోబెట్టి, అతణ్ణి, ‘నీ ప్రభువు ఎవరు?’ అని అడుగుతారు. దానికి ఆ వ్యక్తి ‘నాకు తెలియదు’ అని అంటాడు. మళ్ళీ వారు, ‘నీ ధర్మం ఏమిటి?’ అని ప్రశ్నిస్తారు. దానికి ఆ వ్యక్తి ‘నాకు తెలియదు’ అని అంటాడు. మళ్ళీ వారు, ‘మీ వద్దకు పంపబడిన వ్యక్తి ఎవరు?’ అని అడుగుతారు. ఆ వ్యక్తి ‘నాకు తెలియదు’ అని అంటాడు. అప్పుడు ఆకాశం నుండి ప్రకటించేవాడు, ‘వీడు అసత్యం పలుకుతున్నాడు, వీడి కోసం అగ్ని పరువు పరచండి, నరక ద్వారం తెరచి వేయండి,’ అని అనబడుతుంది. వాటి ద్వారా అతని వైపునకు వేడిగాలి దుమారం అతని వైపునకు వస్తుంది. ఇంకా అతని సమాధి ఇరుకుగా చేయబడుతుంది. చివరికి అతని ప్రక్కలు ఒక వైపు నుండి మరో వైపునకు వస్తాయి. ఆ తరువాత అంద వికారంగా ఉన్న ఒక వ్యక్తి మాసిపోయిన బట్టలు ధరించి అతని వద్దకు వస్తాడు. అతని వద్ద దుర్వాసన కొడుతూ ఉంటుంది. “నీకు వాగ్దానం చేయబడిన చెడ్డ వార్త ఇవ్వబడే దినం ఇదే” అని అంటాడు. అప్పుడా వ్యక్తి, ‘నీవెవరవు? నీవు చాలా అందవికారంగా ఉన్నావు, చెడ్డ వార్త తెచ్చావు,’ అని అంటాడు. దానికా వ్యక్తి, ‘నేను నీ కర్మను,’ అని అంటాడు. అప్పుడా వ్యక్తి, ‘ఓ అల్లాహ్! తీర్పుదినం సంభవింప జేయకు’ అని మొరపెట్టుకుంటాడు.

మరో ఉల్లేఖనంలో కూడా ఇలాగే ఉంది. కాని ఈ మాత్రం అధికంగా ఉంది. “విశ్వాసి శరీరం నుండి ఆత్మ బయటపడినపుడు విశ్వంలోని దైవదూతలందరూ దానిపై కారుణ్యం అవతరింపజేస్తారు. ఇంకా అతని గురించి దుఆ చేస్తారు. క్షమాపణ కోరుతారు. ఇంకా అతని గురించి ఆకాశద్వారాలు తెరువబడుతాయి. ప్రతి ఆకాశ ద్వారా పాలకులు అల్లాహ్ ను తమ ద్వారం గుండా సాగనంపవలసిందిగా ప్రార్థిస్తారు.

అవిశ్వాసి ఆత్మ అతని నరాల నుండి తీయటం జరుగుతుంది. భూమ్యాకాశాలలో ఉన్న దైవదూతలు, ఆకాశ దైవదూతలు అతన్ని శపిస్తారు. ఆకాశంలోని ఏ ద్వారము అతని కోసం తెరవబడదు. అన్ని మూసివేయబడతాయి. ప్రతి ఆకాశ ద్వార పాలకులు అల్లాహ్ ను ద్వారం గుండా అతన్ని తీసుకొని వెళ్ళకుండా చేయమని ప్రార్థిస్తారు. (అహ్మద్)

మాలిక్, నసాయి, బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణావస్థలో ఉన్నవారికి ఉపదేశం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1632

1632. అబ్దుర్ రహ్మాన్ బిన్ కాబ్ తన తండ్రి కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి ఆత్మ పక్షి రూపంలో స్వర్గంలోని చెట్ల పళ్ళు తింటూ ఉంటుంది. అల్లాహ్ తీర్చుదినం నాడు దాన్ని తిరిగి దాని శరీరంలోకి పంపుతాడు. అంటే తీర్చుదినం వరకు పక్షి రూపంలో స్వర్గంలోని పళ్ళు తింటూ ఉంటుంది. తీర్చుదినం నాడు తిరిగి శరీరంలోకి వస్తుంది." (మాలిక్, నసాయి, బైహఖీ)

4. శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1634

1634. ఉమ్మె అతియ్య రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మా వద్దకు వచ్చారు. అప్పుడు మేము ప్రవక్త ﷺ కూతురు జైనబ్ శవాన్ని స్నానం చేయిస్తున్నాం. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'ఈమెకు 3 లేదా 5 లేదా మీరు ఎలా కోరితే అలా స్నానం చేయించండి. ఇంకా ఈమెను ఈ నీటితో అంటే రేగి ఆకులు వేయబడిన నీటితో స్నానం చేయించండి. చివరి సారిగా కర్పూరం, సువాసన కలిపి స్నానం చేయించండి. స్నానం చేయించిన తరువాత నాకు తెలియపరచండి,' అని అన్నారు. మేము స్నానం చేయించిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ కు తెలియపరిచాము. ప్రవక్త ﷺ మా వద్దకు వచ్చి, లుంగీని మా వైపు విసిరి, 'దీన్ని శవం నడుముకు అంటే క్రింద కట్టండి,' అని అన్నారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ బేసి సంఖ్యలో అంటే 3 లేదా 5 లేదా 7 సార్లు స్నానం చేయించండి, వుజూ భాగాలను కడగండి" అని అన్నారు. మేము జైనబ్ వెంట్రుకలను 3 జడలుగా చేశాము. వెనుక వైపు ఉంచాము. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1635

1635. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ కు మూడు యమనీ తెల్లని దుప్పట్లతో కఫన్ చేయడం జరిగింది. వాటిలో చొక్కగాని, అమామఘోని లేవు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1636

1636. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మీ సోదరునికి కఫన్ ఇస్తే, మంచి కఫన్ ఇవ్వండి." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1637

1637. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ చేసిన హజ్జ్ లో ఒక వ్యక్తి హజ్జ్ ఇహ్రాం ధరించి ఉన్నాడు. అతని ఒంటె అతన్ని క్రింద పడవేసింది. దాని వల్ల అతని మెడ విరిగిపోయి, అతడు మరణించాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అతన్ని రేగి ఆకులు గల నీటితో స్నానం చేయించి, అతని ఇహ్రాం దుస్తులతోనే, సువాసన పులమకుండా, తల కప్పకుండా, కఫన్ ఇవ్వమన్నారు. ఎందుకంటే తీర్పు దినం నాడు అతడు తల్ బియహ్ పలుకుతూ లేపబడతాడు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1638

1638. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు తెల్లని దుస్తులు ధరించండి. ఇవి మీ దుస్తులన్నిటిలో ఉత్తమమైనవి. ఇంకా ఈ తెల్లని దుస్తుల్లోనే మీ మృతులకు కఫన్ ఆచరించండి. ఇంకా మీ సుర్కాలలో మంచిది సుర్కా అస్కద్ అంటే నల్లని సుర్కా. దీన్ని పెట్టుకోండి. ఇది మీ కనురెప్పల వెంట్రుకలను పెంచుతుంది. కంటి దృష్టిని అధికం చేస్తుంది." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1640

1640. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను మరణించటానికి ముందు కొత్త బట్ట తెప్పించి ధరించారు. ఇంకా ప్రవక్త ﷺ ఏ దుస్తుల్లో మరణిస్తే ఆ దుస్తుల్లోనే లేపబడతారని ప్రవచించారని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1644

1644. సాద్ బిన్ ఇబ్రాహీం రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా కథనం: అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ ఉపవాసం ఉండి, అతని వద్దకు భోజనం తీసుకురావటం జరిగింది. అందులో మాంసం, రొట్టెలు ఉన్నాయి. భోజనాన్ని చూసి, ముసాబ్ బిన్ ఉమైర్ వీరమరణం పొందారు. వారు నాకు మంచి మిత్రులు, అతన్ని ఒక చిన్న దుప్పటిలో కఫన్ చేయటం జరిగింది. తల కప్పితే కాళ్ళు బయటపడేవి, కాళ్ళు కప్పితే తల బయటపడేది. హమ్మహ్ వీరమరణం పొందారు. అతను కూడా నాకు మంచి మిత్రులు. అతన్ని కూడా ఆ విధంగానే కఫన్ ఇచ్చి ఖననం చేయటం జరిగింది. ఆ తరువాత అల్లాహ్ మాకు ప్రాపంచిక అనుగ్రహాలు ప్రసాదించాడు. అంతకు ముందు మన సోదరులకు ఆ భాగ్యం కలగలేదు. 'మన పుణ్యాల ప్రతి ఫలంగా త్వరగా మనకు ఇవి ప్రసాదించబడ్డాయేమో' అని భయంగా ఉంది, మరి పరలోకంలో ఏం లభిస్తుంది అని పలికి ఏడుస్తూ ఆ భోజనాన్ని వదలివేశారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శవాన్ని స్నానం చేయించి కఫన్ లో చుట్టటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1645

1645. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబై (కపటాచారి) మరణించిన తరువాత, అతన్ని సమాధిలో దించిన తరువాత, ప్రవక్త ﷺ వచ్చి, అతన్ని సమాధి నుండి తీయటం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని తన రెండు మోకాళ్ళపై ఉంచి, అతని నోటిలో తన ఉమ్మి వేశారు, ఇంకా తన చొక్కా అతనికి తొడిగించారు. ఎందుకంటే, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉబై, అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కు తన చొక్కా తొడిగించారు కనుక. (బుఖారీ, ముస్లిం)

5. జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1646

1646. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జనాజహ్ ను త్వరగా తీసుకువెళ్ళండి. ఎందుకంటే ఒకవేళ అతను పుణ్యాత్ముడైతే, అతని మంచి వైపుకు త్వరగా చేర్చి వేయండి. ఒకవేళ అతడు చెడ్డవాడైతే, అతన్ని త్వరగా మీ భుజాలపై నుండి దించి వేయండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1647

1647. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "జనాజహ్ ను తయారు చేసి, ప్రజలు తమ భుజాలపై ఉంచినపుడు పుణ్యాత్ముడైతే, 'నన్ను త్వరగా తీసుకువెళ్ళండి,' అని అంటాడు. ఒకవేళ చెడ్డ వాడైతే, 'నన్ను ఎక్కడికి తీసుకువెళ్ళుతున్నారు, వద్దు వద్దు,' అని కేకలు వేస్తాడు. మానవులు తప్ప ఇతర ప్రాణులన్నీ వింటాయి. ఒకవేళ మానవులు వింటే స్పృహ కోల్పోతారు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1648

1648. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు జనాజహ్ ను తీసుకొని వెళ్ళటం చూస్తే నిలబడండి. ఇంకా జనాజహ్ వెంట వెళ్ళేవారు జనాజహ్ ను భుజాలపై నుండి భూమిపై పెట్టేవరకు కూర్చోరాదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1649

1649. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక జనాజహ్ వెళ్ళడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ లేచి నిలబడ్డారు. మేము కూడా ప్రవక్త ﷺ తో పాటు లేచి నిలబడ్డాము. అప్పుడు మేము, 'ఓ ప్రవక్తా! ఇది యూద స్త్రీ జనాజహ్, ముస్లింది కాదు. తమరెందుకు లేచి నిలబడ్డారు,' అని విన్నవించుకున్నాము. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "చావు భయపడే, ఆందోళన చెందవలసిన విషయం. మీరు జనాజహ్ ను చూస్తే నిలబడిపోండి" అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1650

1650. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జనాజహ్ ను చూసి నిలబడటం మేము చూశాము. మేము కూడా లేచి నిలబడ్డాము. ప్రవక్త ﷺ కూర్చుంటే, మేము కూడా కూర్చున్నాము. **(ముస్లిం)**

మాలిక్ మరియు అబూ దావూద్ ఉల్లేఖనంలో "ప్రవక్త ﷺ జనాజహ్ ను చూసి నిలబడి, కూర్చున్నారు" అని ఉంది.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1651

1651. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసంతో, ప్రతిఫలాపేక్షతో ముస్లిం జనాజహ్ వెంట వెళ్ళి, జనాజహ్ నమాజు చదివి, ఖనన సంస్కారాలు పూర్తయిన తర్వాత తిరిగి వస్తే, రెండు ఖీరాత్ ల పుణ్యంతో తిరిగి వస్తాడు.

ప్రతి భీరాత్ ఉహూద్ కొండంత ఉంటుంది. కేవలం జనాజహ్ నమాజు చదివి తిరిగి వస్తే, కేవలం ఒక భీరాత్ పుణ్యం లభిస్తుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1652

1652. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నజాషీ చక్రవర్తి మరణించిన రోజే ప్రజలకు అతని మరణం గురించి తెలియ పరిచారు. ఇంకా ప్రజలను వెంట బెట్టుకొని ఈధాహ్ వెళ్ళారు. పంక్తులుగా చేసి 4 తక్బీర్లతో నమాజు చదివించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1653

1653. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబీ లైలా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: జైద్ బిన్ అర్థం మా జనాజహ్ ల నమాజులో 4 తక్బీర్ లు పఠించేవారు. ఒకసారి ఒక జనాజహ్ లో 5 తక్బీర్ లు పలికారు. అప్పుడు మేము కారణం అడిగాము. దానికి అతను సమాధానం ఇస్తూ ప్రవక్త ﷺ కూడా 5 తక్బీర్ లు పలికేవారని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1654

1654. తల్లా బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వెనుక ఒక జనాజహ్ నమాజ్ చదివాను. అతను తక్బీర్ తర్వాత సూరా ఫాతిహా చదివారు. ఇంకా జనాజహ్ నమాజులో 'సూరా ఫాతిహా చదవటం ప్రవక్త ﷺ పద్ధతని మీకు తెలుపటానికి చదివాను' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1655

1655. ఔఫ్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జనాజహ్ నమాజు చదివించారు. అందులో ప్రవక్త ﷺ చదివిన దుఆను నేను గుర్తుచేసుకున్నాను. ఆ దుఆ ఇది:

"అల్లాహుమ్మగ్ ఫిలహు వర్ హమ్ హు, వ ఆఫిహీ వ అఫ్ఫుఅన్ హు, వ అక్ రిమ్ నుజులహు వ వస్తీఅ మద్ ఖలహు, వగ్ సిల్ హు బిల్ మాయి వస్సల్ జి వల్ బరది వనఖ్ఖిహీ, మినల్ ఖతాయా కమా యునఖ్ఖి స్సాబుల్ అబ్ యదు మినద్దనసి, వ అబ్ దిల్ హు దారన్ ఖైరం మిన్ దారిహీ, వ అహ్ లన్ ఖైరన్ మిన్ అహ్ లిహీ, వ జౌజన్ ఖైరన్ మిన్ జౌజిహీ, వ అద్ ఖిల్ హుల్ హు జన్నత, వ అయిజ్ హు, మిన్ అజాబిల్ ఖబ్ రి, వ మిన్ అజాబిన్నార్." - 'ఓ అల్లాహ్! ఇతన్ని క్షమించు. ఇతన్ని కరుణించు మరియు శాంతిని ప్రసాదించు. ఇతనిపై దయ చూపు, ఇతని స్థానాన్ని ఉన్నతం చేయి. ఇంకా ఇతని సమాధిని విశాల పరచు, ఇంకా ఇతని పాపాలను మంచుతోనూ, వడగళ్ళతోనూ శుభ్రపరచు. తెల్లని వస్త్రం మురికి నుండి పరిశుభ్ర పరచబడినట్లు. ఇంకా ఇతనికి ప్రాపంచిక ఇంటికంటే మంచి ఇంటిని, ప్రాపంచిక కుటుంబం కంటే మంచి కుటుంబాన్ని, ఇంకా ప్రాపంచిక జత కంటే మంచి జతను ప్రసాదించు, ఇంకా ఇతన్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయి. ఇంకా ఇతనికి సమాధి శిక్ష నుండి, నరక శిక్ష నుండి విముక్తి ప్రసాదించు.'

ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆ చదవటం విన్న నేను 'ఈ శవం నాదై ఉండి ఉంటే, నాపై ఈ దుఆ చదివి ఉంటే ఎంత బాగుణ్ణు' అని అనుకున్నాను. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1656

1656. అబూ సలమహ్ బిన్ అబ్దుర్రహ్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మరణించినప్పుడు స్నానం, కఫన్ ల తరువాత జనాజహ్ నమాజుకు తీసుకు వెళ్ళినప్పుడు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా ప్రజలతో, 'మీరు అతని జనాజహ్ ను మస్జిద్ లోకి తీసుకు వెళ్ళండి. నేను కూడా అతని కోసం నమాజు చదువుకుంటాను' అని అన్నారు. దానికి అభ్యంతరం తెలుపటం జరిగింది. అప్పుడు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా ప్రవక్త ﷺ బైదా ఇద్దరు కుమారుల జనాజహ్ నమాజు మస్జిద్ లో చదివారు. అంటే, సుహైల్ మరియు సహల్ ల జనాజహ్ నమాజు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1657

1657. సమురహ్ బిన్ జున్దుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వెనుక నేను ఒక స్త్రీ జనాజహ్ పై నమాజు చదివాను. ఆమె బిడ్డను కన్న తరువాత మరణించింది. ప్రవక్త ﷺ ఆమె బొడ్డుకు ఎదురుగా నిలబడ్డారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1658

1658. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక సమాధి ప్రక్క నుండి వెళ్ళడం జరిగింది. అతన్ని రాత్రి ఖననం చేయడం జరిగింది. అది చూసి ప్రవక్త ﷺ 'ఇతన్ని ఎప్పుడు ఖననం చేయడం జరిగింది' అని అడిగారు. దానికి ప్రజలు, 'నిన్న రాత్రి' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'నాకెందుకు తెలియపరచ లేదు' అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు, 'చీకటిగా ఉండటం వల్ల మేమే ఖననం చేశాము, తమరిని లేపటం మంచిది కాదని భావించాము' అని అన్నారు. అది విని ప్రవక్త ﷺ సమాధిపైనే జనాజహ్ నమాజు చదవడానికి నిలబడ్డారు. మేము ప్రవక్త ﷺ వెనుక పంక్తులు కట్టాము. ప్రవక్త ﷺ ఆ సమాధిపై జనాజహ్ నమాజు చదివించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1659

1659. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక నల్లని స్త్రీ మస్జిద్ తుడిచేది. పరిశుభ్రంగా ఉంచేది. లేదా ఒక యువకుడు ఉండేవాడు. అతడు మస్జిద్ తుడిచేవాడు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని చూడలేదు. లేకపోవటం చూచి, 'ఆ మస్జిద్ తుడిచేవాడు ఎక్కడ' అని అడిగారు. అనుచరులు, 'మరణించాడు లేదా మరణించింది' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'నాకెందుకు తెలియపరచలేదు' అని అన్నారు. దానికి వారు, 'చిన్న పనికి తమకు ఎందుకు కష్టపెట్టటం అని భావించామని' అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'పదండి, నాకు ఆమె సమాధి చూపెట్టండి' అని అన్నారు. ప్రజలు సమాధి చూపెట్టారు. ప్రవక్త ﷺ ఆ సమాధిపై జనాజహ్ నమాజు చేయించారు. తరువాత 'ఈ సమాధులు అంధకారంగా ఉంటాయి. నేను నమాజు చేయడం వల్ల అల్లాహ్ వాటిని వెలుగుతో నింపివేస్తాడు' అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1660

1660. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు విడుదల చేసిన బానిస రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఇబ్నె అబ్బాస్ ఒక బిడ్డ ఖుదైద్ లేదా అస్ ఫాన్ ప్రాంతంలో మరణించాడు. అప్పుడు నన్ను, ఓ కురైబ్! జనాజహ్ నమాజు చేయడానికి ఎంతమంది వచ్చారో, బయటకు వెళ్ళి చూడు అని ఆదేశించబడింది. నేను బయటకు వెళ్ళి చూసే సరికి చాలా మంది వచ్చి ఉన్నారు. నేను తిరిగి 'చాలా మంది వచ్చి ఉన్నారని' చెప్పాను. దానికి అతను, 'నాతో ఎంతమంది, 40 మంది ఉంటారా' అని అన్నారు. నేను 'అవును' అన్నాను. ఇబ్నె అబ్బాస్ "ఇప్పుడు జనాజహ్ ను బయటకు తీయండి, ఎందుకంటే, ప్రవక్త ﷺ, ముస్లిం జనాజహ్ పై 40 విశ్వాస ఏకదైవారాధకులు చేరితే, వారందరూ కలిసి అతనిపై జనాజహ్ నమాజు చేయితే, అల్లాహ్ వారి సిఫారసు స్వీకరిస్తాడని, మృతుని క్షమించి వేస్తాడని ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను" అని అన్నారు. **(ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1661

1661. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం జనాజహ్ పై సుమారు 100 మంది ముస్లింలు నమాజు చదివి, మృతుని కొరకు సిఫారసు చేస్తే, వారి సిఫారసు స్వీకరించబడుతుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1662

1662. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరుల బృందం ఒక జనాజహ్ ప్రక్క నుండి వెళ్ళడం జరిగింది. వారు అతన్ని ప్రశంసించారు. 'అతడు చాలా మంచి వ్యక్తి' అని అన్నారు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ, 'అతని కోసం తప్పనిసరి అయిపోయింది' అని అన్నారు. ఆ తరువాత మరో జనాజహ్ ప్రక్క నుండి వెళ్ళడం జరిగింది. 'అతడు చెడ్డ వాడని' చెప్పుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అతని కోసం తప్పనిసరి అయిపోయింది' అని అన్నారు. వారిని గురించి అనుచరులు అడగగా, ప్రవక్త ﷺ సమాధానం ఇస్తూ, "మీరు మొదటి వ్యక్తి గురించి పొగడినప్పుడు, అతని కోసం స్వర్గం తప్పనిసరి అయిపోయింది. రెండవ వ్యక్తిని గురించి మీరు 'ఇతను చెడ్డవాడు' అని అన్నప్పుడు నరకం తప్పనిసరి అయిపోయింది. మీరు భూమిపై అల్లాహ్ సాక్షులు" అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1663

1663. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ "ఒక ముస్లిం గురించి నలుగురు సత్య విశ్వాసులు 'అతడు మంచివాడని' సాక్ష్యం ఇస్తే, అల్లాహ్ అతన్ని స్వర్గంలోకి పంపుతాడు" అని అన్నారు. దానికి మేము, 'ఒకవేళ ముగ్గురు సాక్ష్యం ఇస్తే, ' అని అన్నాము. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ముగ్గురు వ్యక్తులు సాక్ష్యం ఇచ్చినా సరే, అతన్ని స్వర్గంలోనికి పంపడం జరుగుతుంది' అని అన్నారు.

మళ్ళీ మేము 'ఒకవేళ ఇద్దరు వ్యక్తులు సాక్ష్యం ఇస్తే' అని అన్నాము. దానికి 'ఇద్దరు వ్యక్తుల సాక్ష్యం సరే' అని అన్నారు. అయితే నేను ఒక వ్యక్తి సాక్ష్యం గురించి అడగలేదు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1664

1664. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మృతులను తిట్టకండి. ఇంకా వారి గురించి చెడుగా మాట్లాడకండి. ఎందుకంటే వారు ముందు పంపిన దాని దగ్గరకు వారు చేరుకున్నారు." (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1665

1665. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ఉహుద్ యుద్ధంలోని వీర మరణం పొందిన వారిని వస్త్రాలు తక్కువగా ఉండటం వల్ల ప్రవక్త ﷺ ఇద్దరు వ్యక్తులను ఒక కఫన్ లో చుట్టేవారు. ఇంకా ఆ ఇద్దరు వీరమరణం పొందిన వారిలో ఎవరికి ఎక్కువగా కుర్ఆన్ గుర్తు ఉందని అడిగేవారు. ఇద్దరిలో ఒకరి వైపు సైగ చేస్తూ, అతన్ని ముందు సమాధిలో ఖిల్లా వైపు ఉంచేవారు. ఇంకా 'నేను తీర్చుదినం నాడు ఈ అమర వీరుల వీర మరణానికి సాక్ష్యం ఇస్తాను, వీరిని రక్షిస్తూ ఉన్న స్థితిలోనే ఖననం చేయండి. వీరికి స్నానం చేయించకండి'

అని అనేవారు. అనంతరం అమర వీరులను స్నానం చేయించకుండా, నమాజు చదవకుండా ఖననం చేయడం జరిగింది. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1666

1666. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఇబ్ను దహ్ దాహ్ అనుచరులు మరణించినప్పుడు అతన్ని ఖననం చేయబడింది. ప్రవక్త ﷺ కోసం ఒక గుర్రం తీసుకురావటం జరిగింది. దానిపై జీను లేదు. ప్రవక్త ﷺ దానిపై ఎక్కి వచ్చారు. మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట కాలి నడకన బయలుదేరాము. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, అహ్మద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1667

1667. ముగైరా బిన్ షుఅబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వాహనంపై ఉన్నవారు జనాజహ్ వెనుక నడవాలి. కాలి నడకన ఉన్నవారు ముందు, వెనుక, అటూ, ఇటూ నడవ వచ్చును. అయితే జనాజహ్ కు దగ్గరగా ఉండాలి. అర్థాంతరంగా ఉన్న బిడ్డ జనాజహ్ నమాజు చదవాలి. ఇంకా అతని తల్లిదండ్రుల కొరకు ప్రార్థించాలి." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, అహ్మద్, నసాయి)

నసాయి ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "వాహనంపై ఉన్నవారు జనాజహ్ వెనుక నడవాలి. కాలినడకన ఉన్న వారు ఎక్కడ ఉన్నా ఫరవా లేదు. ఇంకా మరణించిన బిడ్డ జనాజహ్ నమాజు చదవాలి అని ఉంది.

మసాబీహ్ లో ఈ ఉల్లేఖనం ముగీర బిన్ జియాద్ ద్వారా ఉల్లేఖించబడింది.

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, అహ్మద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1668

1668. జహ్ రీ, సాలిం ద్వారా సాలిం తన తండ్రి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా ఉల్లేఖనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు "నేను ప్రవక్త ﷺ ను, అబూ బకర్ ను, ఉమర్ ను జనాజహ్ ముందు నడవటం చూశాను." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1674

1674. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు ఎవరి గురించి అయినా జనాజహ్ నమాజు చదివితే, అతని కొరకు చిత్త శుద్ధితో దుఆ చేయండి." (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1675

1675. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జనాజహ్ నమాజులో ఈ దుఆ ను పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ హయ్యినా వ మయ్యతినా, వ షాహిదినా వ గాయిబినా, వ సగీరినా వ కబీరినా, వ జకరినా వ ఉన్ సానా. అల్లాహుమ్మ మన్ అహ్ యయ్ తహు మిన్నా,

ఫ అహ్ యిహీ అలల్ ఇస్లాం, వమన్ తవప్ప య్ తహు మిన్నా ఫతవప్పహు అలల్ ఈమాన్. అల్లాహుమ్మ లా తహ్ రిమ్ నా అజ్ రహు, వలా తఫ్ తిన్నా బఅదహు." - 'అల్లాహ్! మాలో సజీవంగా ఉన్న వారినీ, మరణించిన వారినీ, ఇక్కడ ఉన్నవారినీ, ఇక్కడ లేనివారినీ, చిన్నలను పెద్దలను, స్త్రీలను పురుషులను క్షమించు. ఓ అల్లాహ్! నీవు సజీవంగా ఉంచగోరేవారిని ఇస్లాంపై సజీవంగా ఉంచు. ఇంకా నీవు చంపగోరే వారిని విశ్వాసంపై చంపు. ఓ అల్లాహ్! ఇతని పుణ్యం నుండి మమ్మల్ని దూరం చేయకు. ఇంకా ఇతని తర్వాత మమ్మల్ని కల్లోలాలకు గురి చేయకు.' (అహ్మద్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1677

1677. వాసిలహ్ బిన్ అస్థా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మాకు ఒక ముస్లిం జనాజహ్ నమాజు చదివించారు. ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆ చదవటం నేను విన్నాను: "అల్లాహుమ్మ ఫులానబ్ న ఫులానిన్ ఫీ జిమ్మతిక వహబ్ లి జవారిక, ఫఖీహీ మిన్ ఫిత్నతిల్ ఖబ్రీ, వ అజా బిన్నారి, వ అంత అహ్ లుల్ వఫాయి, వల్ హఖ్ఖీ, అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లహూ వర్ హమ్ హు, ఇన్నక అన్ తల్ గఫూరుర్రహీం." - 'ఓ అల్లాహ్! ఫలానా వ్యక్తి ఫలానా కుమారుడు నీ సన్నిధిలో, నీ అధీనంలో ఉన్నాడు. అతన్ని సమాధి పరీక్షల నుండి, నరక శిక్షల నుండి కాపాడు. నీవు వాగ్దానం పూర్తి చేసే వాడివి, సత్యవంతుడవు. ఓ అల్లాహ్! అతన్ని క్షమించు, అతన్ని కరుణించు, నిస్సందేహంగా నీవే కరుణించేవాడవు, క్షమించేవాడవును.' (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

అంటే అతని పేరు, అతని తండ్రి పేరు చెప్పి దుఆ చేయడం మంచిది.

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1679

1679. నాఫె అబూ గాలిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అనస్ బిన్ మాలిక్ వెంట నేనొక జనాజహ్ నమాజులో పాల్గొన్నాను. అనస్ బిన్ మాలిక్ పురుష జనాజహ్ తల వద్ద

నిలబడ్డారు. ఆ తరువాత ఒక స్త్రీ జనాజహ్ తీసుకురావటం జరిగింది. అప్పుడు ప్రజలు, "ఓ అబూ హమ్మా! ఈ స్త్రీ జనాజహ్ నమాజు కూడా చదివించండి" అని అన్నారు. అప్పుడు అనస్ బిన్ మాలిక్ మధ్య నిలబడ్డారు. అప్పుడు అలా బిన్ జియాద్ అనస్ బిన్ మాలిక్ ను "మీరు చదివించినట్లు ప్రవక్త ﷺ ను నమాజు చదివించటం మీరు చూశారా?" అని అడిగారు. అంటే పురుష జనాజహ్ తల వద్ద, స్త్రీ జనాజహ్ మధ్య నిలబడి చదివించారు. దానికి అనస్ బిన్ మాలిక్ 'అవునని' అన్నారు. **(తిర్మిజి, అబూ దావూద్)**

అబూ దావూద్ ఉల్లేఖనంలో "స్త్రీ మర్గాంగం వద్ద నిలబడ్డారు" అని ఉంది.

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1680

1680. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ లైలా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సహల్ బిన్ హనీఫ్ మరియు ఖైస్ బిన్ సాద్ ఖాదిసియ్య ప్రాంతంలో కూర్చున్నారు. ఇంతలో వారి ముందు నుండి ఒక జనాజహ్ వెళ్ళింది. వారిద్దరూ చూసి నిలబడ్డారు. వారికి అది ముస్లిమేతరుని జనాజహ్ అని, ఎందుకు నిలబడ్డారని అడగటం జరిగింది. దానికి వారు ప్రవక్త ﷺ ముందు నుండి కూడా ఇలాగే ఒక జనాజహ్ వెళ్ళడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ లేచి

నిలబడ్డారు. అప్పుడు ప్రజలు, 'అది యూదుని జనాజహ్' అని చెప్పారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'అతడు ప్రాణి కూడా' అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

అహ్మద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1682

1682. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జనాజహ్ ను చూసి నిలబడమని ఆదేశించారు. తరువాత ప్రవక్త ﷺ కూర్చున్నారు. మమ్మల్ని కూడా కూర్చోమన్నారు. (అహ్మద్)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1683

1683. ముహమ్మద్ బిన్ సిరీస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: హసన్ బిన్ అలీ మరియు ఇబ్నె అబ్బాస్ ల ముందు నుండి ఒక జనాజహ్ వెళ్ళింది. హసన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు లేచి నిలబడ్డారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ లేచి నిలబడలేదు. అప్పుడు హసన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇబ్నె అబ్బాస్ తో, "ప్రవక్త ﷺ యూదుని జనాజహ్ ను చూచి నిలబడ్డారు కదా!" అని అన్నారు. దానికి ఇబ్నె అబ్బాస్ "అవును, కాని దాని తరువాత ప్రవక్త ﷺ కూర్చునేవారు, లేచి నిలబడేవారు కారు" అని అన్నారు. (నసాయి)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1684

1684. జాఫర్ తన తండ్రి ముహమ్మద్ ద్వారా కథనం: హసన్ బిన్ అలీ కూర్చొని ఉన్నారు. అతని ముందు నుంచి ఒక జనాజహ్ వెళ్ళింది. జనాజహ్ వెళ్ళే వరకు ప్రజలు లేచి నిలబడ్డారు. అప్పుడు హసన్ బిన్ అలీ "ప్రవక్త ﷺ ఒక చోట కూర్చొని ఉన్నారు. అటు నుండి ఒక యూదుని జనాజహ్ వెళ్ళింది. యూదుని శవం తన తల పై నుండి వెళ్ళడం ఇష్టం లేక ప్రవక్త ﷺ లేచి

నిలబడ్డారు అని అన్నారు." (నసాయి)

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1686

1686. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రక్క నుండి ఒక జనాజహ్ వెళ్ళడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ నిలబడ్డారు. ఇది యూదుని జనాజహ్ అని తెలియపరచటం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ "నేను దైవదూత కోసం నిలబడ్డాను" అని అన్నారు. **(నసాయి)**

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1689

1689. సయీద్ బిన్ ముసయ్యిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వెనుక ఏ పాపం ఎరుగని ఒక బాలుని జనాజహ్ నమాజు చదివాను. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఆ బాలుని జనాజహ్ నమాజులో ఈ దుఆ చదవటం విన్నాను: "అల్లాహుమ్మ అయిజ్ హు మిన్ అజాబిల్ ఖబ్రీ" - 'ఓ అల్లాహ్! ఈ బాలుణ్ణి సమాధి శిక్ష నుండి కాపాడు.' **(మాలిక్)**

దారు ఖుత్బీ, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జనాజహ్ వెంట వెళ్ళడం, జనాజహ్ నమాజు చేయడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1692

1692. అబూ మసూద్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ "ఇమాము ఎత్తైన ప్రదేశం పై, ముఖ్బీలు అంతకంటే క్రింద ఉండి నమాజు చదవటాన్ని వారించారు." **(దారు ఖుత్బీ, అబూ దావూద్)**

6. ఖనన సంస్కారాలు

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1693

1693. ఆమిర్ బిన్ సాద్ బిన్ వఖ్ఖాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ మరణానికి ముందు వ్యాధిలో, 'నన్ను ఖననం చేయడానికి లహద్ సమాధి త్రవ్వాలి. పచ్చి ఇటుకలు నిలబెట్టాలి. ప్రవక్త ﷺ కు చేసినట్టు' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1694

1694. ఇబ్ను అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సమాధిలో ఒక ఎర్రని దుప్పటి పరచబడింది. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1695

1695. సుఫియాన్ తమార్ కథనం: అతను ప్రవక్త ﷺ సమాధిని ఒంటె మూపురంలా మధ్య భాగం ఎత్తుగా ఉండటం చూసారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1696

1696. అబుల్ హయాజ్ అసదీ కథనం: అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు నాతో, "ప్రవక్త నన్ను ఏ పనిమీద పంపారో, ఆ పని మీద మీకు పంపనా! అది: 1. నీవు ఎక్కడైనా ప్రాణుల చిత్రాలు చూస్తే వాటిని చెరిపివేయి, 2. ఇంకా నీవు ఎక్కడైనా ఎత్తైన సమాధి చూస్తే, దాన్ని సమానంగా చేసివేయి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1697

1697. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సమాధిని దృఢంగా చేయటం, దానిపై కట్టడాలు కట్టడం, గోపురాలు కట్టడం, సమాధిపై కూర్చోవటాన్ని ప్రవక్త నిషేధించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1698

1698. అబూ మర్సద్ గనవీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు సమాధులపై కూర్చోకండి, దాని వైపు తిరిగి నమాజు చదవకండి." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1699

1699. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "మీలో ఎవరైనా అగ్నిపై కూర్చోని, అతని బట్టలు, శరీరం కాలిపోవటం, సమాధిపై కూర్చోవటం కంటే మంచిది," అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1701

1701. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "లహద్ సమాధి మన కోసం, పెష్టెలాంటి సమాధి ఇతరుల కోసం." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1703

1703. హిషాం బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉహుద్ యుద్ధ అమరవీరుల సమాధుల గురించి మాట్లాడుతూ, 'సమాధులను విశాలంగా, లోతుగా, మంచిగా త్రవ్వండి. ఇద్దరేసి, ముగ్గురేసి వ్యక్తులను ఒక సమాధిలో ఖననం చేయండి. వారిలో కుర్ఆన్ అధికంగా

గుర్తున్నవారిని ముందు ఉంచండి' అని ఆదేశించారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నూ మాజహ్)

కాని ఇబ్నూ మాజహ్ "అహ్ సనూ" వరకు ఉల్లేఖించారు.

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1704

1704. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉహుద్ యుద్ధంలో మా నాన్నగారు వీరమరణం పొందారు. మా అత్తగారు మా నాన్నగారి శవం తీసుకోవటానికి వచ్చారు. మా స్మశానంలో ఖననం చేయాలనీ, ప్రవక్త ﷺ కు ఈ విషయం తెలిసి, ప్రకటించే వాడి ద్వారా, 'ఈ అమర వీరులను వారు వీరమరణం పొందిన చోటే తీసుకువల్లండి, అంటే ఉహుద్ మైదానంలోనే వారిని ఖననం చేయండి' అని ఆదేశించారు. (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్కీ)

అహ్మద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1707

1707. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ శవాన్ని సమాధిలో దించినప్పుడు ఈ దుఆ చదివేవారు: "బిస్మిల్లాహి, వబిల్లాహి, వఆలా మిల్లతి రసూలిల్లాహి" అని పఠించేవారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో, "అలా సున్నతి రసూలిల్లాహి" అని ఉంది. (అహ్మద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, అబూ దావూద్)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1709

1709. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సమాధులను దృఢంగా నిర్మించటాన్ని, సమాధులపై వ్రాయటాన్ని, సమాధులను కుమ్మటాన్ని నిషేధించారు. (తిర్కిజి)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1711

1711. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ బిన్ అబీ వదాఅ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఉస్మాన్ బిన్ మజ్ఢూన్ మరణించిన తరువాత, అతని జనాజహ్ ఎత్తుకొని వెళ్ళి ఖననం చేయటం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని రాయి తెమ్మన్నారు. కాని ఆ రాయి చాలా బరువుగా ఉండటం వల్ల స్వయంగా ప్రవక్త ﷺ వెళ్ళి చొక్కా చేతులు ఎత్తి అంటే నాకు చెప్పిన వ్యక్తి నేనిప్పుడు కూడా ప్రవక్త ﷺ చంకల తెలుపు చూస్తున్నాను. ప్రవక్త ﷺ ఆ రాయిని ఎత్తి అతని తల వద్ద పెట్టారు. ఇంకా 'నా సోదరుని సమాధిపై చిహ్నంగా పెడుతున్నాను. ఇంకా నా కుటుంబంలో మరణించిన వారిని అతని ప్రక్కనే ఖననం చేస్తాను" అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1713

1713. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట ఒక అన్నారీ వ్యక్తి జనాజహ్ లో వెళ్ళాము. స్మశానం వెళ్ళే సరికి సమాధి త్రవ్వటం ఇంకా పూర్తి కాలేదని తెలిసింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఖిల్లా వైపు తిరిగి కూర్చున్నారు. మేము కూడా ప్రవక్త ﷺ తో పాటు కూర్చున్నాము. (అబూ దావూద్, నసాయి)

ఇబ్నె మాజహ్ ఉల్లేఖనం చివరిలో ఇలా ఉంది, "అందరూ నిశ్శబ్దంగా, మా తలలపై పక్షులు కూర్చున్నట్లు కూర్చున్నారు."

మాలిక్, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1714

1714. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "శవం ఎముక విరిచివేయటం, సజీవంగా ఉన్న వ్యక్తి ఎముక విరిచినంత పాపం." (మాలిక్, అబూ దావూద్. ఇబ్నె మాజహ్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1715

1715. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ కుమార్తె ఉమ్మై కులుసుం జనాజహ్ లో వెళ్ళాము. ఖననం చేస్తున్నప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ప్రక్కన కూర్చున్నారు. ప్రవక్త ﷺ కళ్ళంట అశ్రువులు కారుతున్నాయి. తరువాత ప్రవక్త ﷺ "ఈ రోజు రాత్రి భార్యతో సంభోగించిన వ్యక్తి ఎవరైనా మీలో ఉన్నారా?" అని అడిగారు. దానికి అబూ తల్హా 'నేను' అని అన్నారు. 'అమ్మాయి సమాధిలో దిగు' అని అన్నారు. అనంతరం అతను దిగారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1716

1716. అప్రమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను తన మరణానికి ముందు తన కుమారునికి ఇలా హితోపదేశం చేసారు. "నేను మరణించిన తరువాత నా జనాజహ్ వెంట ఏడ్పులు పెడబొబ్బలు పెట్టే స్త్రీలు వెళ్ళరాదు. ఇంకా మీరు నన్ను సమాధిలో పెట్టిన తర్వాత నాపై మట్టిని మెల్లగా వేయండి. మట్టి వేసి కప్పిన తర్వాత నా సమాధి ప్రక్కన ఒంటెను జబహ్ చేసి, మాంసం పంచి పెట్టినంత సేపు నిలబడండి. ఇలా ఎందుకంటే, మీరు ఉండటం వల్ల నాకు అండగా ఉంటుంది. దైవదూతలకు సమాధానం ఇవ్వటంలో నిర్భయంగా ఉంటాను' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

తిరిగి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖనన సంస్కారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1718

1718. ఇబ్నె అబూ ములైకహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబీ బక్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ను హుబ్ షాలో మరణించారు. అతని శవాన్ని మక్కా తీసుకువచ్చి, మక్కాలో ఖననం చేశారు. అప్పుడు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్నా హజ్జ్ కోసం మక్కా వచ్చి ఉన్నారు. ఆమె తన సోదరుడు అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబూ బక్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ను సమాధి వద్దకు కూడా వెళ్ళారు.

అక్కడ మనమిద్దరం సోదరి, సోదరుడు జజీమ మిత్రుల్లా ఉండేవాళ్ళం. చాలా కాలం వరకు మనం విడిపోలేదు. చివరికి మన గురించి వీరిద్దరూ ఎన్నడూ విడిపోరు అని చెప్పుకోవటం జరిగింది. చాలా కాలం కలిసి ఉండి విడిపోతే, మనమెన్నడూ కలిసి ఉండలేదనిపించింది, అనే కవిత్యం చదివారు.

ఆ తరువాత "అల్లాహ్ సాక్షి! ఓ నా సోదరా! నిన్ను ఖననం చేసినప్పుడు నేను ఉండి ఉంటే, నీవు ఇక్కడ ఖననం చేయబడే వాడవు కావు. నీవు మరణించిన చోటే ఖననం చేసేదాన్ని. ఇంకా నీవు మరణించినప్పుడు నీ దగ్గర ఉంటే, దర్ఖనం కోసం నీ సమాధిపై వచ్చేదాన్ని కాను" అని అన్నారు. (తిరిగి)

7. మరణించిన వారిపై రోదించటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1722

1722. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట అబూ సైఫ్ వడ్రంగి వాడి వద్దకు వెళ్ళాము. అతడు ప్రవక్త ﷺ కుమారుడు ఇబ్రాహీం రజిఅల్లాహుఅన్లు కు పాలు పట్టే స్త్రీకి భర్త. ప్రవక్త ﷺ తన కుమారుణ్ణి తన ఒడిలోకి తీసుకున్నారు. ముద్దాడారు. ముద్దు పెట్టుకున్నారు. సువాసన ఆస్వాదించారు. అంటే బిడ్డ నోటిపై తన నోరు పెట్టి వాసన పీల్చారు. ఆ తర్వాత కొన్ని రోజుల తర్వాత మళ్ళీ మేమందరం అబూ సైఫ్ ఇంటికి వెళ్ళాము. అప్పుడు ఇబ్రాహీం అనారోగ్యంగా ఉన్నారు. చివరి శ్వాసలో ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ ఆ బిడ్డ పరిస్థితి చూసి ఏడ్వసాగారు. రెండు కళ్ళూ కన్నీళ్ళతో నిండిపోయాయి. అప్పుడు అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ బెఫ్, 'ఓ ప్రవక్తా! తమరు కూడా ఏడుస్తున్నారా?' అని అడిగారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'ఓ అబ్దుర్రహ్మాన్! కళ్ళంట అశ్రువులు కారటం హృదయ సున్నితత్వానికి నిదర్శనం' అని అన్నారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ కళ్ళూ కన్నీళ్ళతో నిండిపోయాయి. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'కళ్ళూ కన్నీళ్లు కారుస్తాయి. హృదయం బాధను, దుఖాన్ని వ్యక్తపరుస్తుంది. అయితే మేము అల్లాహ్ ﷻ కు ఇష్టమైన మాటలనే మాట్లాడుతాము. ఓ ఇబ్రాహీం! నీవు వదలి పోతున్నందుకు బాధగా, దుఃఖంగా ఉంది' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1723

1723. ఉసామా బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కూతురు జైనబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక మనిషిని పంపి, "నా బిడ్డ చివరి శ్వాసలో ఉన్నాడు, త్వరలో మరణిస్తాడు, రండి, వచ్చి మీ మనవడ్ని ఒక చూపు చూసుకోండి" అని చెప్పి పంపించారు. ప్రవక్త ﷺ ఆ వచ్చిన వ్యక్తితో, "నువ్వు వెళ్ళి నా కూతురుకు సలాము అందజేయి, ఇంకా నేను వచ్చినందు వల్ల ఏమీ లాభం లేదని, అల్లాహ్ తీసుకున్నది అల్లాహ్ దే. ఆ వస్తువు ఆయనదే. అల్లాహ్ వద్ద ప్రతి జీవికి ఒక నిర్ణీత సమయం ఉంది, నీవు సహనం పాటించు, ప్రతిఫలాపేక్ష కలిగి ఉండు" అని చెప్పి పంపారు. ఆమె మళ్ళీ ఆ వ్యక్తిని, ప్రవక్త ﷺ

కు రమ్మని ప్రమాణం చేసి అల్లాహ్ సాక్షి! ప్రవక్తా! తమరు తప్పకుండా రావాలి అని చెప్పి పంపింది. ప్రవక్త ﷺ వెళ్ళడానికి నిలబడ్డారు. ప్రవక్త ﷺ వెంట సాద్ బిన్ ఉబాదహ్, ముఅజ్ బిన్ జబల్, ఉబై బిన్ కాబ్, జైద్ బిన్ సాబిత్ ఇంకా ఇతర అనుచరులు ఉన్నారు. తన కుమార్తె ఇంటికి వెళ్ళిన తరువాత బిడ్డను తీసుకురావటం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ బిడ్డను తన ఒడిలోకి తీసుకున్నారు. అప్పుడు బిడ్డ చివరి శ్వాసలో ఉన్నాడు. ఆ స్థితిని చూసి ప్రవక్త ﷺ కళ్ళు కన్నీళ్ళతో నిండిపోయాయి. అప్పుడు సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ప్రవక్తా! ఇదేమిటి?' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది అల్లాహ్ కారుణ్యం, దీన్ని అల్లాహ్ తన దాసుల హృదయాల్లో ప్రవేశింపజేశాడు. అల్లాహ్ తన దాసుల్లోని దయాగుణం గల దయామయులైన దాసులపైనే దయ చూపుతాడు' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1724

1724. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సాద్ బిన్ ఉబాదహ్ అనారోగ్యానికి గురయ్యారు. ప్రవక్త ﷺ, అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్, సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ మరియు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ లను తీసుకొని ఆయన్ను పరామర్శించటానికి వెళ్ళారు. అప్పుడు అతను స్పృహ కోల్పోయి ఉన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ అతని కుటుంబం వారితో 'సాద్ మరణించాడా' అని అడిగారు. దానికి వారు, 'లేదు ఓ ప్రవక్తా!' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ అది విని, ఏడ్వసాగారు. ప్రవక్త ﷺ ఏడవటం చూచి, మిగిలిన వారు కూడా ఏడ్వసాగారు. తరువాత ప్రవక్త ﷺ, "మీకు తెలియకపోతే తెలుసుకోండి, అల్లాహ్ కళ్ళు ఏడ్చినా హృదయం దుఃఖ, విచారానికి గురైనా శిక్షించడు. అయితే ఇది ఏడిస్తే శిక్షిస్తాడు అని నోటి వైపు సైగ చేశారు. అంటే ఏడ్పులు, పెడ బొబ్బలు, శాపనార్థాలు పెట్టటం వల్ల శిక్షిస్తాడు లేదా క్షమించి వదలివేస్తాడు. అయితే శవాన్ని అతని కుటుంబం అతని పట్ల ఏడవటం వల్ల శిక్షించటం జరుగుతుంది' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1725

1725. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కష్ట సమయాల్లో తన్ను తాను హింసించుకోవటం, బట్టలను చించుకోవటం, అజ్ఞాన కాలంలా, కేకలు వేస్తూ ఏడవటం చేసేవాడు ముస్లిం కాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1726

1726. అబూ బుర్హాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు స్పృహ కోల్పోయినప్పుడు, అతని భార్య ఉమ్మూ అబ్దుల్లాహ్ కేకలు వేస్తూ ఏడ్వసాగింది. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు స్పృహలోకి వచ్చి, తన భార్యతో, "ప్రవక్త ﷺ కష్ట సమయాల్లో తల వెంట్రుకలు గీయించుకోవటం, కేకలు వేస్తూ ఏడవటం, బట్టలు చించుకోవటం చేసే వారికీ నాకు ఎటువంటి సంబంధం లేదు" అని అనటం నీకు తెలియదా? అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1727

1727. అబూ మాలిక్ అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నా అనుచర సమాజంలో, అజ్ఞాన కాలపు విషయాల్లో 4 విషయాలు మిగిలి ఉంటాయి. చాలా మంది వీటిని వదలరు. 1. ధన సంపదలపై గర్వపడటం, 2. వంశాల పట్ల పరస్పరం ఎత్తి పొడుచుకోవటం, 3. నక్షత్రాల ద్వారా వర్షం కోరటం, 4. కష్టాల్లో కేకలు వేస్తూ ఏడవటం, ఒకవేళ ఏడ్చులు, పెడబొబ్బలు పెట్టే స్త్రీ మరణానికి ముందు పశ్చాత్తాపం (తౌబా) చెందకుంటే, తీర్పుదినం నాడు ఆమెను నిలబెట్టి పైన గజ్జి అంగి, క్రింద తారు పైజామా తొడిగించబడతాయి. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1728

1728. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక స్త్రీ ప్రక్క నుండి వెళ్ళటం జరిగింది. ఆమె ఒక సమాధి వద్ద కూర్చొని ఏడుస్తుంది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'దైవానికి భయపడు, ఓర్పు సహనం పాటించు' అని అన్నారు. ఆ స్త్రీ ప్రవక్త ﷺ ను గుర్తించలేదు. ఆ స్త్రీ, 'ఇక్కడినుండి వెళ్ళు, నాకొచ్చిన కష్టం నీకు రాలేదు,' అని చెప్పింది. అతను, ప్రవక్త ﷺ అని ఆమెకు తెలియపరచటం జరిగింది. అనంతరం ఆ స్త్రీ ప్రవక్త ﷺ ఇంటి ద్వారం వరకు వచ్చింది. ద్వారం వద్ద ఎవరూ లేకపోవటం చూచి లోపలికి వచ్చేసింది. ప్రవక్త ﷺ ను క్షమాపణ కోరింది. నేను మిమ్మల్ని గుర్తించలేదు. దుఃఖంలో తప్పుగా మాట్లాడాను, నన్ను క్షమించండి అని ప్రార్థయిపడింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'మొట్టమొదట చేసేదే సహనం' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1729

1729. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తన ముగ్గురు పిల్లలు బాల్యంలో మరణించిన ముస్లిం, ఓర్పు సహనాలను పాటిస్తే నరకంలోనికి ప్రవేశించడు. అయితే చేసిన ప్రమాణం పూర్తి చేసి ఉండాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1730

1730. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ కొందరు అన్నారీ స్త్రీలతో "మీలో ఎవరి బిడ్డలైనా ముగ్గురు బాల్యంలో మరణించి, తల్లిదండ్రులు ఓర్పు సహనాలు పాటించి, ప్రతిఫలా పేక్షతో ఉంటే, వారు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తారు అని ప్రవచించారు. అది విని, ఒక స్త్రీ, 'ప్రవక్తా! ఒకవేళ ఇద్దరే మరణిస్తే?' అని ప్రశ్నించింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ ఆమె కూడా స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తుంది అని సమాధానం ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

బుఖారీలోని ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఆ ముగ్గురు బిడ్డలు బాల్యంలో, యుక్త వయస్సుకు చేరక ముందు మరణించి ఉండాలి."

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1731

1731. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఆదేశం: దాసుని ప్రియమైన దాని ఆత్మను హరించి వేస్తే, దానిపై అతను ఓర్పు సహనాలను పాటించి, ప్రతిఫలాపేక్షతో ఉంటే అతని కోసం స్వర్గం ఉంది." (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1733

1733. సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "విశ్వాసి పరిస్థితి చాలా విచిత్రమైనది. మేలు చేకూరితే అల్లాహ్ ను స్మరించి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటాడు. ఒకవేళ కష్టాలు, ఆపదలు వస్తే, అప్పుడు కూడా అల్లాహ్ ను స్మరించి, ఓర్పు సహనాలు పాటిస్తాడు. విశ్వాసి ఏ స్థితిలో ఉన్నా ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది. చివరికి భార్య నోటిలో వేసిన ముద్దకు బదులుగా కూడా అతనికి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది." (బైహఖీ)

అంటే మంచి ఉద్దేశంతో భార్యా బిడ్డలను తినిపించినా, త్రాపించినా పుణ్యం లభిస్తుంది.

తిర్రిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1739

1739. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జాఫర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మా తండ్రిగారి మరణ వార్త వచ్చినప్పుడు, ప్రవక్త ﷺ 'జాఫర్ ఇంటివారి కోసం భోజనం తయారు చేయండి, ఎందుకంటే వారిపై పెద్ద ఆపద వచ్చిపడింది. అది వారిని అన్నం వండటం నుండి అపుతుంది' అని అన్నారు. (తిర్రిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1740

1740. ముగీరహ్ బిన్ షుఅబహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఒకవేళ మృతుడు ఏడ్చులు, పెడబొబ్బలు పెట్టమని చెప్పి ఉండి, అతనిపై ఏడ్చులు, పెడబొబ్బలు పెడితే, దానివల్ల అతనికి తీర్పుదినం నాడు శిక్షించడం జరుగుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1741

1741. అమ్ రహ్ బింతె అబ్దురహ్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ముందు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు హదీసును అంటే సజీవులు ఏడవటం వల్ల మృతున్ని శిక్షించటం జరుగుతుందని అనే విషయాన్ని పేర్కొంటే, 'ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా "అల్లాహ్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ను క్షమించు గాక! అతను అసత్యం మాత్రం పలకరు. కాని మరచిపోయి ఉంటారు లేదా పొరపాటు జరిగి ఉండవచ్చు. వాస్తవం ఏమిటంటే,, ప్రవక్త ﷺ ఒక యూద స్త్రీ యొక్క సమాధి ప్రక్క నుండి వెళ్ళడం జరిగింది. ఆమెపై ప్రజలు ఏడుస్తున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ వీళ్ళు ఏడుస్తున్నారు. ఆ స్త్రీ సమాధిలో శిక్షించటం జరుగుతుంది," అని అన్నారని వివరించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1742

1742. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ ములైకహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: మక్కాలో ఉస్మాన్ బిన్ అఫ్ఫాన్ కుమార్తె చనిపోయింది. ఆమె జనాజహ్ లో నేను పాల్గొన్నాను. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్, ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హుం కూడా పాల్గొన్నారు. నేను వారిద్దరి మధ్య కూర్చోని ఉన్నాను. ఇంటిలో నుండి ఏడుపుల శబ్దం వచ్చింది. అమ్ బిన్ ఉస్మాన్ వారి ముందు కూర్చోని ఉన్నారు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్, అమ్ బిన్ ఉస్మాన్ తో, నువ్వు నీ బంధువులను ఏడ్వకూడదని వారించవెందుకు? ఎందుకంటే, ప్రవక్త ﷺ "మృతుని కుటుంబం వారు ఏడవటం వల్ల మృతున్ని శిక్షించటం జరుగుతుందని ప్రవచించారు" అని అన్నారు. అది విన్న ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు, ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కూడా ఇలాగే చెప్పేవారని, ఒకసారి నేను హజ్జ్ చేసి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు వెంట మక్కా నుండి తిరిగి వస్తుండగా మేము బైదా ప్రాంతానికి చేరుకున్నాము. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ఒక బృందాన్ని చూసారు. జిల్లేడు (కీకర్) చెట్టు క్రింద నిలబడి ఉన్నారు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు నన్ను ఆ బృందంలో ఎవరెవరు ఉన్నారో చూసి రమ్మని పంపారు. నేను వెళ్ళి చూసి వచ్చాను. 'ఫలానా వ్యక్తులు మరియు సుహైబ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ఉన్నారని' అన్నాను. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు సుహైబ్ ను పిలుచుకు రమ్మని అన్నారు. నేను వెళ్ళి, 'సుహైబ్ నిన్ను ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు రమ్మంటున్నారు, తమరు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు వద్దకు పదండి' అని అన్నాను, అనంతరం అతను ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు వద్దకు వచ్చారు. అతను మదీనా వరకు వెంట ఉన్నారు. ఉమర్ మరియు సుహైబ్ ల మధ్య చాలా మంచి స్నేహం ఉండేది. మదీనా చేరిన కొన్ని రోజుల తర్వాత

ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను పై నమాజు స్థితిలో కత్తితో దాడి జరిగింది. దానివల్ల అతను తీవ్రంగా గాయపడ్డారు. ఈ వార్త అందిన సుహైబ్ ఏడుస్తూ, ఉమర్ వద్దకు వచ్చారు. సోదరా! సోదరా అని ఏడుస్తూ విలపించసాగాడు. అప్పుడు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, సుహైబ్! "నీవు నాపై ఏడుస్తున్నావా? ప్రవక్త ﷺ మృతుని కుటుంబం వారు ఏడిస్తే మృతున్ని శిక్షించడం జరుగుతుందని ప్రవచించారని" అన్నారు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను మరణం తర్వాత ఈ సంఘటన గురించి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్నా ముందు పేర్కొన్నారు. అప్పుడు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్నా, "అల్లాహ్ ఉమర్ ను క్షమించుగాక! దైవం సాక్షిగా ప్రవక్త ﷺ 'మృతుని కుటుంబం వారు ఏడవటం వల్ల మృతున్ని శిక్షించటం జరుగుతుందని అనలేదు. కాని అల్లాహ్ అవిశ్వాసి శిక్షను అధికం చేస్తాడు. అవిశ్వాసి మృతుని కుటుంబం వారు ఏడవటం వల్ల' అని అన్నారు. తర్వాత దాన్ని సమర్థిస్తూ, కుర్ఆన్ లోని ఈ వాక్యం చాలు దీన్ని నిరూపించటానికి, "వలా తజిరు వాజిరతన్ విజ్ర ఉఖ్రా" - 'ఎవరూ మరొకరి భారాన్ని మోయారు.' (అల్ అన్ ఆమ్, 6:164) అని అన్నారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను అప్పుడు "అల్లాహ్ యే ఏడ్చిస్తాడు, నవ్విస్తాడు" అని అన్నారు. ఇబ్నె ములైక "ఈ సంఘటన విని ఇబ్నె ఉమర్ ఏమీ మాట్లాడలేదు, మౌనంగా ఉన్నారని" అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1743

1743. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్నా కథనం: జైద్ బిన్ హారిసహ్, జాఫర్, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ రవాహహ్ రజిఅల్లాహుఅన్నుం వీరమరణం పొందారనే వార్త ప్రవక్త ﷺ కు అందగానే ప్రవక్త ﷺ కూర్చుండిపోయారు. ప్రవక్త ﷺ చాలా విచారానికి గురయ్యారు. నేను తలుపు కన్నంలో నుండి చూస్తున్నాను. ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ ఇంటి బయట కూర్చున్నారు. ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, "జాఫర్ ఇంటి స్త్రీలు ఏడుస్తున్నారు" అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు వెళ్ళి వారిని వారించు' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి వెళ్ళి వచ్చి, 'వాళ్ళు వినటం లేదు' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ 'మళ్ళీ నువ్వు వెళ్ళి వారిని వారించు' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి వెళ్ళి వచ్చి, 'వాళ్ళు మాట వినటం లేదు' అని అన్నాడు. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ 'నువ్వు వెళ్ళి వారిని వారించు' అని అన్నారు. మూడవసారి ఆ వ్యక్తి వచ్చి, 'అల్లాహ్ సాక్షి! ఓ ప్రవక్తా! ఆమె మిమ్మల్ని అధిగమించింది. మేము ఎంత వారించినా వినటం లేదు' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'నువ్వు వెళ్ళి ఆమె నోటిలో మట్టి వేసిరా' అని అన్నారు. అప్పుడు ఆ వ్యక్తితో నేను "నీ ముక్కు నేలకు తగలేయ, ప్రవక్త ﷺ ఆదేశించింది చేయవు, ఇంకా ప్రవక్త ﷺ ను బాధపెట్టటం వదలవు, ఎందుకంటే మాటి మాటికీ చెప్పడం వల్ల ప్రవక్త ﷺ కు బాధ కలుగుతుంది" అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1744

1744. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నా భర్త - అబూ సలమహ్ మరణించినపుడు - అబూ సలమహ్ పరదేశంలో మరణించారు. నేను తప్ప అతనికి బంధువులెవరూ లేరు. అందువల్ల 'నేనతనిపై ఎంత గొప్పగా ఏడుస్తానంటే ప్రజలు చెప్పుకుంటూ ఉండాలి' అని అనుకున్నాను. నేను దానికి సిద్ధమవుతుండగా, ఒక స్త్రీ నాతో పాటు ఏడ్వటానికి, నా దుఖం దూరం చేయటానికి వచ్చింది. ప్రవక్త ﷺ కూడా వెనుకే వచ్చారు. మేము ఏడ్వటానికి సిద్ధమవుతున్నామని ప్రవక్త ﷺ గ్రహించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'నువ్వు నీ ఇంట్లో షైతాన్ ను ప్రవేశింపజేసుకో గోరుతున్నావా? వాడిని అల్లాహ్ ఈ ఇంటి నుండి రెండు సార్లు తీసివేశాడు' అని అన్నారు. మరి నేను నిర్ణయం మార్చుకున్నాను, ఏడ్వలేదు."

బుఖారీ - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1745

1745. నోమాన్ బిన్ బషీర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఒకసారి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ రవాహహ్ తీవ్ర అనారోగ్యానికి గురయ్యారు. అందులో ఆయన స్పృహ కోల్పోయారు. కుటుంబం వారు మరణ సమయం దగ్గర పడిందని అనుకున్నారు. అతని సోదరి అమ్ర ఏడ్వసాగింది. ఇలాగా, అలాగా అని అతన్ని పొగడసాగింది. అబ్దుల్లాహ్ కు స్పృహ రాగానే, అతను తన సోదరితో, 'నీవు ఏడుస్తున్న మైకంలో నా గురించి నీవు చెప్పినదానికి, నీవు అలాంటి వాడివేనా, నీవు అలాంటి వాడివేనా అని అనటం జరిగిందని,' అన్నారు. మరో ఉల్లేఖనంలో అతను మరణించినపుడు అతని సోదరి అతనిపై ఏడ్పులు పెడ బొబ్బలు పెట్టలేదని ఉంది. (బుఖారీ)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1746

1746. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఎవరైనా మరణించి, అతని బంధువులు నువ్వు అలాంటి వాడివి, ఇలాంటి వాడివి అని ఏడ్పులు పెడ బొబ్బలు పెడితే, అల్లాహ్ ఆ మృతునిపై ఇద్దరు దైవదూతలను నియమిస్తాడు. ఆ ఇద్దరు దైవదూతలు అతన్ని గుండెపై కొడుతూ నువ్వు అలాంటి వాడివా?" అని అంటూ ఉంటారు. (తిర్మిజి)

ముస్లిం, అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1752

1752. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతనితో ఒక వ్యక్తి 'నా చిన్న కొడుకు మరణించాడు. దాని వల్ల నేను చాలా దుఖం, విచారాలకు గురయ్యాను, మీరు మీ మిత్రులు ప్రవక్త ﷺ నుండి సంతోషం కలిగించే 'హదీసు' ఏదైనా విని ఉన్నారా?' అని అడిగాడు. దానికి సమాధానంగా అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మాట్లాడుతూ, "అవును, నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను, 'బాల్యంలో మరణించే పిల్లలు స్వర్గంలో తిరుగుతూ ఉంటారు. వారిలో ఎవరైనా తన తండ్రిని కలిస్తే, తన తండ్రి చొక్కా మూల పట్టుకుంటాడు, ఎంత మాత్రం వదలడు, చివరికి తన తండ్రిని స్వర్గంలోకి ప్రవేశింపజేస్తాడు.'" (ముస్లిం, అహ్మద్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1753

1753. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక స్త్రీ వచ్చి, 'ఓ ప్రవక్తా! తమరి హదీసులను పురుషులే పొందుతున్నారు. పురుషులే లాభం పొందుతున్నారు. తమరు మా గురించి కూడా ఏదో ఒక రోజు ప్రత్యేకించితే, మేము కూడా తమరి వద్దకు వచ్చి, అల్లాహ్ తమరికి నేర్పిన విషయాలు మేము నేర్చుకుంటాము.' దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు ఫలానా రోజు, ఫలానా సమయం అందరూ చేరండి' అని ఆదేశించారు. అనంతరం నిర్ణీత సమయం, ప్రదేశానికి అందరూ చేరుకున్నారు. ప్రవక్త ﷺ అక్కడకు వెళ్ళి హితబోధ చేశారు. అల్లాహ్ ఆదేశించిన వాటిని వారికి బోధించారు. ఇంకా 'మీలో తాను మరణించటానికి ముందు తన ముగ్గురు బిడ్డలను పంపించిన వారు అంటే, ఆమె ముగ్గురు బిడ్డలు మరణిస్తే, ఆ బిడ్డలు ఆమెకు నరకానికి అడ్డు తెరగా ఉంటారు. అంటే ఆమెను నరకం నుండి రక్షించుకుంటారు' అని అన్నారు. వారిలో ఒక స్త్రీ 'ఓ ప్రవక్తా! ఒకవేళ ఇద్దరే మరణించి ఉంటే' అని రెండు సార్లు పలికింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'రెండు, రెండు, రెండు, అంటే ఇద్దరు మరణించినా అలాగే జరుగుతుంది' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1756

1756. ఖుర్రహ్ ముజానీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చేవారు. అతని వెంట అతని కుమారుడు కూడా వచ్చేవాడు. ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ 'వచ్చిన ప్రతి సారి ఈ అబ్బాయిని తీసుకు వస్తావు, వీడిని అంతగా ప్రేమిస్తున్నావా?' అని అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'నేనీ పిల్లవాడిని ప్రేమించినట్లు అల్లాహ్ మిమ్మల్ని ప్రేమించుగాక!' అని అన్నాడు. కొన్ని రోజుల తర్వాత ఆ అబ్బాయి కనబడలేదు. ప్రవక్త ﷺ ప్రజల్ని, 'ఆ అబ్బాయి కనబడటం లేదు' అని అన్నారు. దానికి వారు 'ఓ ప్రవక్తా! ఆ అబ్బాయి మరణించాడు' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఆ అబ్బాయి తండ్రితో, "నీవు స్వర్గ ద్వారం వద్దకు వెళ్ళినప్పుడు నీ బిడ్డ అక్కడ నీ గురించి వేచి ఉండటం నీకు ఇష్టం లేదా? అంటే నీ బిడ్డ నిన్ను స్వర్గంలోకి తీసుకుని వెళ్ళాడు" అని అన్నారు. అది విని ఆ వ్యక్తి 'ప్రవక్తా! ఈ ఆదేశం కేవలం ఇతని కొరకేనా లేదా అందరికీ వర్తిస్తుందా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ సమాధానం ఇస్తూ 'ఇది అందరికీ వర్తిస్తుంది' అని అన్నారు. (అహ్మద్)

ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మరణించిన వారిపై రోదించటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1758

1758. అబూ ఉమామహ్మద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ ఆదేశం: "ఓ మానవుడా! ఆపద వచ్చిన వెంటనే ఓర్పు సహనాలు వహించి, ప్రతిఫలాపేక్ష కలిగి ఉంటే, దానికి బదులుగా నేను నిన్ను స్వర్గంలోకి పంపిస్తాను." (ఇబ్నె మాజహ్)

8. సమాధుల సందర్శనం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధుల సందర్శన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1762

1762. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఇంతకు ముందు నేను మిమ్మల్ని సమాధులను సందర్శించటాన్ని వారించాను. ఇప్పుడు మిమ్మల్ని సమాధులను సందర్శించటానికి అనుమతిస్తున్నాను. ఇంకా నేను మిమ్మల్ని ఖుర్బానీ మాంసాన్ని 3 రోజుల కంటే ఎక్కువ నిల్వ ఉంచరాదని వారించాను. ఇప్పుడు నేను మీరు కోరినన్ని దినాలు ఉంచవచ్చని అనుమతిస్తున్నాను. ఇంకా నేను మీకు కుండల్లో తప్ప మరో పాత్రలో నబీజ్ చేయరాదని వారించాను. ఇప్పుడు నేను మీరు కోరిన పాత్రలో నబీజ్ తయారు చేయవచ్చని అనుమతి ఇస్తున్నాను. కాని మత్తుపానీయాలు త్రాగకండి." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధుల సందర్శన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1763

1763. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన తల్లి సమాధిని సందర్శించారు. ప్రవక్త ﷺ ఏడ్వసాగారు. అనుచరులు కూడా ఏడ్చారు. అనంతరం ప్రవక్త ﷺ "నేను నా ప్రభువును నా తల్లి క్షమాపణ కోసం ప్రార్థించే అనుమతి కోరగా, అనుమతి లభించింది. కనుక మీరు సమాధులను సందర్శించండి, ఎందుకంటే సమాధులను సందర్శించటం వల్ల మరణం గుర్తుకు వస్తుంది," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధుల సందర్శన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1764

1764. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రజలకు స్మశానంలోకి వెళితే ఈ దుఆ చదవాలని బోధించేవారు:

"అస్సలాము అలైకుం అహ్ లద్దియారి మినల్ మూమినీన వల్ ముస్లిమీన వ ఇన్నా ఇన్ షా అల్లాహు బికుం లాహిఖూన్, నస్ అలుల్లాహ్ లనా వలకుముల్ ఆఫియహ్." - 'ఓ గృహ వాసులారా! మీపై శాంతి కురియుగాక! మేము కూడా మిమ్మల్ని కలుసుకోనున్నాము. మీకూ, మాకూ క్షేమాన్ని ప్రసాదించమని దైవాన్ని ప్రార్థిస్తున్నాము.' (ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధుల సందర్శన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1766

1766. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నా వద్దకు వచ్చిన రోజు రాత్రి చివరి భాగంలో మేల్కొని మదీనా లోని బఖీ స్మశానానికి వెళ్ళి, అక్కడి మృతుల కోసం ఇలా ప్రార్థించేవారు.

"అస్సలాము అలైకుం దారఖౌమిన్ మూమినీన వ అతా కుం మా తూఅదూన్ గదన్ ముఅజ్జలూన, వ ఇన్నా ఇన్ షా అల్లాహు బికుం లాహిఖూన్, అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ అహ్మిల్ బఖీయిల్ గర్ ఖద్." - 'ఓ సమాధుల్లో ఉన్న విశ్వాసులారా! మీపై శాంతి కురియు గాక! మీతో వాగ్దానం చేయబడింది, మీకు చేరుకుంది. రేపటి వరకు మీకు గడువు ఇవ్వబడింది. మేము కూడా మిమ్మల్ని కలుసుకోనున్నాము. ఓ అల్లాహ్! బఖీలో ఉన్నవారిని క్షమించు.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధుల సందర్శన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1767

1767. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను సమాధులను సందర్శించినపుడు ఏమి పఠించాలని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ క్రింది దుఆ చదవమని ఉపదేశించారు. "అస్సలాము అలా అహ్ లిద్ధియారి మినల్ మూమినీన వల్ ముస్లిమీన వ యర్ హముల్లాహుల్ ముస్ తఖ్ దిమీన మిన్నా వల్ ముస్తాఖిరీన వ ఇన్నా ఇన్ షా అల్లాహు బికుం ల్లాహిఖూన్." - 'సమాధుల్లో ఉన్న ముస్లిం విశ్వాసులారా! మీపై శాంతి కురియుగాక! మన వెనుక, ముందు తరాల వారిని అల్లాహ్ కరుణించు గాక! మేము కూడా మిమ్మల్ని కలవనున్నాము.' (ముస్లిం)

అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధుల సందర్శన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1770

1770. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సమాధులను సందర్శించే స్త్రీలను శపించారు. (అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్, తిర్మిజి)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమాధుల సందర్శన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1771

1771. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఖననం చేయబడిన గదిలోకి నేను వెళ్ళేదాన్ని. నాపై వస్త్రాలు బుర్ ఖిష్, దుప్పటి మొదలైనవి తీసివేసే దాన్ని. ఇంకా మనసులో నా భర్త, నా తండ్రి ఇక్కడ ఉన్నారు. వారితో తెరచాటు దేనికి అని అనుకునేదాన్ని. కాని ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు ఆ గదిలో ఖననం చేయబడిన తర్వాత ఆ గదిలో బుర్ ఖిష్, దుప్పటి ధరించి ప్రవేశించే దాన్ని. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు తో సిగ్గువల్ల." (అహ్మద్)

6. విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1772

1772. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముఆజ్ ను యమన్ గవర్నర్ గా నియమించి పంపిస్తూ ఇలా హితబోధ చేసారు. "ఓ ముఆజ్! నువ్వు గ్రంథ ప్రజల (యూదులు, క్రైస్తవులు) వద్దకు వెళుతున్నావు, ముందు నువ్వు వారికి అల్లాహ్ తప్ప మరో ఆరాధ్యుడు లేడని, ముహమ్మద్ ﷺ దైవప్రవక్త అని సాక్ష్యం ఇవ్వవలసిందిగా బోధించు. వారు నీ హితబోధను స్వీకరిస్తే అప్పుడు, దేవుడు రేయింబవళ్ళలో వారిపై ఐదు పూటల నమాజులు విధిగా చేస్తాడని వారికి హితబోధ చేయి. దానికి కూడా వారు ఒప్పుకుంటే, దేవుడు వారిపై జకాతును విధిగా చేస్తాడని, అది వారి ధనవంతుల నుండి వసూలు చేయబడి వారిలోని బీదవారికి పంచబడుతుందని తెలుపు. దానికి కూడా వారు అంగీకరిస్తే, నీవు వారి సంపదలోని మంచి వస్తువుల్ని తీసుకోకుండా జాగ్రత్తపడు, అంటే మధ్య తరగతికి చెందిన సరుకును వసూలు చేయాలి. వీడితుని ఆర్తనాదానికి భయపడు. ఎందుకంటే వీడితుని ఆర్తనాదానికి - అల్లాహ్ కు మధ్య ఎలాంటి అడ్డుతెర ఉండదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1773

1773. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ ఈ విధంగా ప్రవచించారు: "వెండి, బంగారాలకు యజమాని అయినవాడు వాటి హక్కును చెల్లించకపోతే ప్రళయదినాన అతని కోసం వెండి, బంగారాల పలకలు తయారు చేయబడి, వాటిని నరకాగ్నిలో బాగా కాల్చి వాటితో వారి ప్రక్కలపై, తొడలపై, వీపులపై వాతలు వేయబడతాయి. ఆ పలకలు చల్లబడగానే వాటిని మళ్ళీ అగ్నిలో కాల్చి తిరిగి వారి ప్రక్కలపై, తొడలపై, వీపులపై వాతలు పెట్టటం జరుగుతుంది. మానవుల విచారణ జరిగే ఆ రోజు వరకు ఈ పరంపర ఇలాగే కొనసాగుతూ ఉంటుంది. ఆ ఒక్క రోజు ప్రపంచంలోని యాభై వేల సంవత్సరాలకు సమానంగా ఉంటుంది. చివరికి మానవుల విచారణ ముగుస్తుంది. అప్పుడు వారు తమ మార్గం స్వర్గం వైపుకో లేక నరకం వైపుకో చూసుకుంటారు."

"దైవప్రవక్త! మరి ఒంటెల విషయంలో ఏమి జరుగుతుంది?" అని అనుచరులు ఆడగా, ప్రవక్త ﷺ ఈ విధంగా వివరించారు: "ఒంటెల యజమాని, వాటికి సంబంధించిన హక్కును నెరవేర్చకపోతే, ప్రళయ దినాన అతడిని ఒక విశాల మైదానంలో ఆ ఒంటెల కాళ్ళ దగ్గర వెల్లకిలా లేక బోర్లా పడేయటం జరుగుతుంది. అసలు ఆ ఒంటెలకు సంబంధించిన హక్కు ఏమిటంటే వాటికి నీళ్ళు త్రాపే రోజున వాటి పాలను పితికి పేదలకు ఇవ్వాలి. ఈ హక్కు నెరవేర్చక పోయినా ఒంటెల యజమానులకు శిక్ష పడుతుంది. ఆ ఒంటెలన్నీ, అవి ప్రపంచంలో ఉన్నప్పుడు వాటిలో అత్యంత లావుగా ఉండిన ఒంటె మాదిరిగా అయిపోతాయి. ఆ ఒంటెల మందలో ఒక చిన్న ఒంటె కూడా తప్పిపోయి ఉండదు సుమా! అవన్నీ అతన్ని తమ కాళ్ళతో త్రోక్కుతాయి. నోళ్ళతో కొరుకుతాయి. తొక్కిన ప్రతి ఒంటె తిరిగి వచ్చి మళ్ళీ వరుసలో నిలుస్తుంది. మానవుల లెక్క, తేల్చబడే ఆ రోజున ఈ పరంపర ఇలాగే కొనసాగుతూ ఉంటుంది. ఆ ఒక్క రోజే యాభై వేల సంవత్సరాలకు సమానంగా ఉంటుంది. చివరికి మానవుల మధ్య విచారణ జరిగిన తర్వాత అతను తన మార్గం స్వర్గం వైపునో లేక నరకం వైపునో చూసుకుంటాడు."

ఆ తరువాత, "ఓ దైవప్రవక్త! మరి ఆవుల, మేకల విషయంలో ఏం జరుగుతుంది?" అని ప్రశ్నించగా, దానికి సమాధానమిస్తూ దైవప్రవక్త ﷺ ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు: "ఆవుల, మేకల యజమాని వాటి హక్కును నెరవేర్చకపోతే ప్రళయ దినాన అతన్ని వాటి మూలంగా ఓ విశాల మైదానంలో వెల్లకిలా లేదా బోర్లా పడవేయటం జరుగుతుంది. ఆ రోజు అతని పశువుల మందలోని ఒక్కటి కూడా తప్పి పోయి ఉండదు. అదే విధంగా వాటిలో కొమ్ములు తిరిగి ఉన్న లేక కొమ్ములు లేని లేక విరిగిన కొమ్ములు గల ఆవులు, మేకలు అసలు ఉండవు."

ఆ తర్వాత ఆ పశువులన్నీ కలిసి అతన్ని కొమ్ములతో పొడుస్తాయి. డెక్కలతో తొక్కి పడేస్తాయి. ప్రతి ఆవు లేక మేక ఒకసారి తొక్కిన తర్వాత మళ్ళీ వరుసలోకొచ్చి నిలబడుతుంది. మానవుల లెక్క తేల్చబడే ఆ రోజు వరకు ఈ పరంపర ఇలాగే కొనసాగుతూ ఉంటుంది. ఆ ఒక్క రోజు యాభై వేల సంవత్సరాలకు సమానంగా ఉంటుంది. చివరికి మానవుల మధ్య తీర్పు జరుగుతుంది. ఆ తర్వాత అతను తన దారి స్వర్గం వైపునో లేక నరకం వైపునో చూసుకుంటాడు."

ఆ తర్వాత, "దైవప్రవక్తా! మరి గుర్రాలు కలిగి ఉన్న వారి పర్యవసానం ఎలా ఉంటుంది?" అని అడగగా, ప్రవక్త ఇలా అన్నారు: "గుర్రాలు మూడు రకాలుగా ఉంటాయి. కొన్ని గుర్రాలు తమ యజమానుల పాలిట భారంగా పరిణమిస్తాయి. మరికొన్ని గుర్రాలు పుణ్యఫలాలను తెచ్చిపెడతాయి. ఎవరైనా ప్రదర్శనా బుద్ధితో, తమ గొప్పతనం వ్యాపింపజేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో, ఇస్లాం ధర్మానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడే ఉద్దేశ్యంతో గుర్రాన్ని కట్టి ఉంచితే వారి పాలిట ఆ గుర్రం పాపానికి కారణమవుతుంది. మరెవరైతే లేమిని దాచటం కోసం, దైవమార్గంలో ఉపయోగపడటం కోసం గుర్రాన్ని కట్టి ఉంచి దాని స్వారీ విషయంలో దేవుని హక్కును మరచిపోకుండా ఉంటారో వారి పాలిట ఆ గుర్రం వారి లోపాలను కప్పిపుచ్చేదిగా ఉంటుంది. ఇంకా ఎవరైనా అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడే ఉద్దేశ్యంతో ముస్లిముల కోసం దాన్ని ఏదైనా పచ్చిక బయలులో గానీ లేదా తోటలో గానీ కట్టి ఉంచితే, ఆ గుర్రం ఆ పచ్చిక బయలు లేక తోటలో మేసిన గడ్డి, ఆకులు, అలములకు సమానంగా పుణ్యం అతని కర్మల జాబితాలో నమోదు చేయబడుతుంది. దాని మలమూత్రాలకు సమానమైన పుణ్యం కూడా అతని కర్మల జాబితాలో వ్రాయబడుతుంది. చివరికి ఆ గుర్రం త్రాడు త్రెంచుకొని ఒకటి రెండు గుట్టలు దూకి వస్తే, ఆ సమయంలో అది ఎంత దూరం నడిచిందో, ఎంత మలమూత్రాన్ని విసర్జించిందో, అంత పుణ్యం అతని కర్మల పత్రంలో నమోదు చేయబడుతుంది. అంతేకాదు, యజమాని తన గుర్రాన్ని తీసుకొని, ఏదైనా నది ఒడ్డు దగ్గరి నుండి వెళ్ళినప్పుడు, తనకు నీళ్ళు త్రాపించే ఉద్దేశ్యం లేక పోయినా గుర్రం తానంతట అదే అక్కడికి వెళ్ళి నీళ్ళు త్రాగితే, అప్పుడు కూడా అది ఎన్ని గుక్కలు నీళ్ళు త్రాగుతుందో అన్ని పుణ్యాలు అతని కర్మల పత్రంలో నమోదు చేయడం జరుగుతుంది."

ఆ తర్వాత సహచరులు "దైవప్రవక్తా! మరి గాడిదల విషయం ఏమిటి?" అని అడిగారు. దానికి ఆయన, "ప్రత్యేకమైన, ఎంతో సమగ్రమైన ఈ వాక్యం తప్ప గాడిదల గురించి ఎలాంటి వాక్యమూ నాపై అవతరించలేదు" అని సమాధానం ఇచ్చారు.

"ఎవరైనా రవ్వంత సత్కార్యం చేసి ఉన్నా సరే దాన్ని అతను చూసుకుంటాడు. అలాగే ఎవరైనా రవ్వంత దుష్కార్యం చేసి ఉన్నా సరే దాన్ని అతను చూసుకుంటాడు." (అల్ జిల్ జాల్, 99:7-8) (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1774

1774. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: అల్లాహ్ ఎవరికైతే ఐశ్వర్యం ప్రసాదించాడో ఆ వ్యక్తి తన ధనంలో నుండి జకాత్ చెల్లించకపోతే ఆ ధనం తీర్పుదినాన విష సర్పంగా మారుతుంది. దాని పడగపై రెండు నల్లటి చుక్కలుంటాయి. ఆ సర్పం అతని కంఠాన్ని భారమైన హారంలా చుట్టుకుంటుంది. నేను నీ ధనాన్ని, నీవు కూడబెట్టిన నిధిని అంటూ ఆ సర్పం అతని దవడల్ని గట్టిగా కరచుకుంటుంది. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఈ ఆయతును పఠించారు: "అల్లాహ్ తన అనుగ్రహాలను ప్రసాదించినవారు పినారులుగా ప్రవర్తిస్తే.... ఆయతు చివరి వరకు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1775

1775. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: ఒంటెలు, ఆవులు, మేకలు నిర్ణీత పరిమాణంలో ఉన్నప్పటికీ వాటి హక్కు చెల్లించక పోయినా, జకాత్ చెల్లించకపోయినా అవి తీర్పుదినం నాడు రప్పించబడతాయి. చాలా పెద్దవిగా, బలిసి ఉంటాయి. ఆ పశువులు తమ యజమానిని తమ డెక్కలతో, కొమ్మలతో తన్నుతూ పొడుస్తూ ఉంటాయి. ఒక మంద వెళ్ళిపోగానే మరో మంద వచ్చి అదే విధంగా తన్నుతూ, పొడుస్తూ ఉంటుంది. చివరికి ప్రజల మధ్య తీర్పు చేయడం జరుగుతుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1776

1776. జరీర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: 'పాలకుని తరపు నుండి మీ దగ్గరకు ఎవరైనా జకాత్ వసూలు చేయటానికి వస్తే, వారు మీ దగ్గర నుండి సంతోషంగా, తృప్తిగా తిరిగి వెళ్ళాలి. అంటే మీరు జకాత్ పూర్తిగా చెల్లిస్తే, వారు మీ పట్ల సంతోషిస్తూ తిరిగి వెళ్ళతారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1777

1777. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ అవ్ ఫా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఏ జాతి వారైనా జకాత్ దాన ధర్మాలు తీసుకొని వస్తే, ప్రవక్త ﷺ వారి కోసం 'ఓ అల్లాహ్! ఫలానా కుటుంబం వారిని కరుణించు' అని ప్రార్థించేవారు. మా తండ్రి గారు కూడా సదఖహ్ తీసుకొని వచ్చారు, నా తండ్రి గురించి ప్రవక్త ﷺ 'ఓ అల్లాహ్! అబూ అవ్ ఫా కుటుంబంపై కారుణ్యం అవతరింపజేయి,' అని ప్రార్థించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఎవరైనా సదఖహ్ తీసుకొని వస్తే, ప్రవక్త ﷺ అతని గురించి, 'ఓ అల్లాహ్! ఇతన్ని కరుణించు' అని ప్రార్థించేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1778

1778. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సదఖహ్ సొమ్ము వసూలు చేసి తెచ్చి ప్రజా సంక్షేమ నిధిలో జమ చేయాలని ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ను ఆదేశించారు. ఆయన వెళ్ళి వసూలు చేసి తీసుకొని వచ్చారు. కాని కొంత మంది జకాత్ చెల్లించలేదు. ఇబ్నె జమీల్, ఖాలిద్ బిన్ వలీద్, అబ్బాస్ మొదలైనవారు జకాత్ ఇవ్వలేదు. దానిపై ప్రవక్త ﷺ 'ఇబ్నె జమీల్ ఎందువల్ల జకాత్ చెల్లించలేదంటే, అతను ముందు బీదవాడు. ఇప్పుడు అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త అతన్ని ధనవంతునిగా చేశారు. అంటే అతను చాలా కృతఘ్నుడు. గుర్తించని వాడు. అతను కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా ఇచ్చి ఉండ వలసినది. అయినప్పటికీ అతను ఇవ్వలేదు. దీనివల్ల అతడు చాలా పిసినారి అని తెలుస్తుంది. ఖాలిద్ విషయం

ఎలా ఉందంటే అతని పట్ల మీరు దుర్మార్గంగా ప్రవర్తిస్తున్నట్లు ఉంది. ఎందుకంటే అతడు తన యుద్ధ పరికరాలన్నిటినీ, యుద్ధ సామగ్రిని దైవమార్గంలో, జిహాద్ కొరకు అంకితం చేశాడు. అంటే ఖాలిద్ జిహాద్ కొరకు తన సామగ్రి నంతా ముజాహిదీన్లకు అప్పగించాడు. ఇప్పుడు అతనిపై జకాత్ విధి కాదు. మరోసారి జకాత్ వసూలు చేయడం అధర్మం. మిగిలించి అబ్బాస్ జకాత్. అది నా బాధ్యత. దానికి రెట్టింపు కూడా అంటే మా చిన్నాన అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తరఫున రెండు సంవత్సరాల జకాత్ నేను చేల్లిస్తాను,' అని అన్నారు. ఆ తర్వాత మళ్ళీ ఇలా అన్నారు, "ఓ ఉమర్! పిన తండ్రి, తండ్రి వంటి వాడు. తండ్రిని ఎలా వినయవిధేయలతో గౌరవించడం జరుగుతుందో, పినతండ్రికి కూడా అదే స్థానం ఇవ్వాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1779

1779. అబూ హుమైద్ సాదీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అబ్ద్ తెగకు చెందిన ఒక వ్యక్తిని జకాత్ వసూలు చేయమని చెప్పి పంపారు. అతని పేరు ఇబ్ను లుతు బియ్యహ్. అతను జకాత్ సొమ్ము వసూలు చేసి మదీనా వచ్చి, 'ఈ ధనం జకాత్ ది, ఈ ధనం నాకు కానుకగా ఇచ్చారు,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ అది విని ఇలా ప్రసంగించారు: అల్లాహ్ ను స్తుతించిన తర్వాత, "నేను మీలోని కొందరిని జకాత్ వసూలు చేయమని పంపుతాను. దీన్ని గురించి, అల్లాహ్ నన్ను ఆదేశించాడు. నన్ను దాన్ని గురించి ఆదేశించిన పిమ్మట దాన్ని నెరవేర్చటానికి వెళ్ళి తిరిగి వచ్చిన వారు, 'ఇంత ధనం జకాత్ ది, ఇంత నాకు కానుకగా ఇవ్వబడింది' అని అంటున్నారు. ఇటువంటి వారు తమ తండ్రి ఇంట్లో కూర్చోవాలి. అతనికి కానుకలు పంపబడతాయో లేదో చూసుకుంటాడు. ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉందో ఆయన సాక్షి! మీలో ఎవరైనా అనుమతి లేకుండా, హక్కు లేకుండా ఏదైనా వస్తువును తీసుకుంటే, తీర్పుదినం నాడు తన భుజాలపై వేసుకొని తీసుకువస్తాడు. ఒకవేళ అది ఒంటె అయితే, దాని శబ్దం ఉంటుంది. ఆవు అయితే దాని శబ్దం ఉంటుంది. మేక అయితే దాని శబ్దం ఉంటుంది. అంటే ఇటువంటి వస్తువులను తన భుజంపై వేసుకొని తీర్పు మైదానంలో వస్తాడు. ఇవన్నీ కేకలు పెడుతూ అల్లరి చేస్తూ అరుస్తూ ఉంటాయి. అది చూసి తీర్పు మైదానంలో ఉన్న వారంతా ఇతడు దొంగ, మోసగాడని తెలుసుకుంటారు. ఈ విధంగా అతడు అవమానం, పరాభవం పాలవుతాడు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ తన చేతులను ఎంత పైకి ఎత్తారంటే, మేము ప్రవక్త ﷺ చంకల తెలుపును చూసుకున్నాము. ఆ తరువాత ఇలా అన్నారు: "ఓ అల్లాహ్! నేను నీ ఆదేశాలను అందజేసాను, నేను నీ ఆదేశాలను అందజేసాను, ఇప్పుడు ఎవరైనా నమ్మండి, నమ్మక పొండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

గొప్ప పండితులు ఖతాబీ ఈ హదీసు యొక్క ఈ వాక్యం, 'అతన్ని తన తండ్రి ఇంట్లో కూర్చోమనండి, ఎవరెవరు కానుకలు ఇస్తారో చూస్తాడు,' గురించి వివరణ ఇస్తూ పని పేరు చెప్పుకొని అధర్మంగా పొందగోరితే పని పేరు చెప్పుకోవటం కూడా అధర్మంగానే పరిగణించబడుతుంది. అదే విధంగా అమ్మడం, కొనడం, వివాహంతో సంబంధం ఉన్న విషయాలన్నీ దొరికినప్పుడు ఎలా ఉంటుందో వేరైనప్పుడు కూడా దాని ప్రకారమే ఉంటుంది. మొదటిది సబబుగా ఉంది. రెండవది సబబుగా లేదు. షరహ్ సున్నహ్ లో ఇదే విధంగా ఉంది.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1780

1780. అదీ బిన్ అమీరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు, "మీలో ఎవరినైనా మేము జకాత్ వసూలుకు నియమించి, అతడు మా నుండి సూదికి సమానంగా లేదా దానికంటే చిన్న వస్తువును దాచుకొని మాకు ఇవ్వకపోతే అది ద్రోహం అవుతుంది. తీర్పుదినం నాడు అతడు ఆ వస్తువును తీసుకు వస్తాడు." (ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విధి దానం (జకాత్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1790

1790. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ మరణాంతరం అబూ బక్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఖలీఫా అయ్యారు. అతని రజిఅల్లాహుఅన్లు పరిపాలనా కాలంలో కొన్ని అరబ్బు తెగలు ధర్మ తిరస్కారానికి పాల్పడ్డాయి. ఈ సందర్భంగా ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, అతని రజిఅల్లాహుఅన్లు ముందు దైవప్రవక్త హదీసును పేర్కొంటూ ఇలా అన్నారు. అల్లాహ్ తప్ప వేరొక ఆరాధ్య దేవుడు లేడనీ, ప్రజలు ధృవీకరించనంత వరకు వారితో యుద్ధం

చేయమని నాకు ఆదేశించబడింది. కనుక ఎవరైతే ఆ విధంగా ధృవీకరిస్తారో, వారు తమ ధన ప్రాణాలను నా నుండి కాపాడుకుంటారు. కాకపోతే ధర్మబద్ధంగా వారి వ్యవహారం అల్లాహ్ చూసుకుంటాడు. అతని విచారణ అల్లాహ్ పై ఉంది. దానికి అబూ బక్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇలా అన్నారు, "అల్లాహ్ సాక్షి! నమాజ్, జకాత్ ల మధ్య భేదం చూపే వారెవరితో నయినా నేను యుద్ధం చేస్తాను. ఎందుకంటే జకాత్ వాస్తవానికి సంపదలో నుండి తీయవలసిన హక్కు. అల్లాహ్ సాక్షి! ఒకవేళ వారు గనుక అల్లాహ్ ప్రవక్త కాలంలో ఇస్తూ వచ్చిన ఒక ఒంటె త్రాడు అయినా ఇవ్వటానికి నిరాకరిస్తే నేను వారితో తప్పకుండా పోరాడుతాను. ఆ తర్వాత ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఈ సంఘటన గురించి మాట్లాడుతూ, "అల్లాహ్ సాక్షి! తన మార్గంలో పోరాడటం కోసం అల్లాహ్ అబూ బక్రీ హృదయ కవాటాలను తెరిచాడని నేను గ్రహించాను. అప్పుడు అబూ బక్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు అభిప్రాయమే సరైనదని నాకు అర్థమయింది" అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

1. జకాత్ ను విధి చేసే విషయాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జకాత్ ను విధి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1794

1794. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: "ఖర్జూరాల్లో, 5 వసఖల కన్నా తక్కువగా ఉన్న వాటిలో సదఖ్, జకాత్ లేదు, 5 ఊఖియాల కంటే తక్కువగా ఉన్న వెండిలో జకాత్ లేదు. 5 కన్నా తక్కువగా ఉన్న ఒంటెలలో జకాత్ లేదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జకాత్ ను విధి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1795

1795. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముస్లిం పై అతని బానిసల, గుర్రాల విషయంలో జకాత్ లేదు, కాని సదఖతుల్ ఫిత్త్ర్ ఉంది అని ప్రవచించారు.
(బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జకాత్ ను విధి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1796

1796. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు అతన్ని బహరైన్ గవర్నర్ గా నియమించి పంపినప్పుడు ఇలా ఆదేశపత్రాన్ని వ్రాసి అతనికి ఇచ్చారు, "అనంత కరుణామయుడు, అపార కృపాశీలుడైన అల్లాహ్ పేరుతో, ప్రవక్త ﷺ ముస్లిములపై విధించిన జకాత్ వివరణ ఇది. ఇంకా అల్లాహ్ దీన్ని గురించి తన ప్రవక్త ను ఆదేశించి ఉన్నాడు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త ﷺ ఆదేశాల కనుగుణంగా ముస్లిముల నుండి జకాత్ కోరితే ముస్లిములు జకాత్ చెల్లించాలి. ఒకవేళ నిర్ణీత జకాత్ కంటే ఎక్కువ కోరితే ఇవ్వరాదు. 24 లేదా అంతకంటే తక్కువగా ఉన్న ఒంటెల్లో మేకలు ఈ క్రింది ప్రకారంగా ఇవ్వాలి. అంటే 5 ఒంటెలు ఉన్నవారు 1 మేక చెల్లించాలి, 10 ఒంటెలు ఉంటే 2 మేకలు ఇవ్వాలి, ఒకవేళ 15 ఒంటెలు ఉంటే 3 మేకలు చెల్లించాలి, ఒకవేళ 20 ఒంటెలు ఉంటే 4 మేకలు చెల్లించాలి, ఇలా 24 వరకు. ఒకవేళ 25 ఒంటెలు ఉంటే 25 నుండి 35 ఒంటెల వరకు 1 సంవత్సరం నిండిన ఆడ ఒంటెను చెల్లించాలి. 36 నుండి 45 వరకు 2 సంవత్సరాలు నిండిన ఆడ ఒంటె చెల్లించాలి. మరియు 46 నుండి 60 వరకు 3 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటెను చెల్లించాలి. 61 నుండి 75 వరకు 4 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటెను చెల్లించాలి. 76 నుండి 90 వరకు 2 సంవత్సరాలు నిండిన, 2 ఒంటెలు చెల్లించాలి. 91 నుండి 120 వరకు 3 సంవత్సరాలు నిండిన 2 ఒంటెలు చెల్లించాలి. 120 కంటే అధికంగా ఉంటే ప్రతి 40కి, 2 సంవత్సరాలు నిండిన, ప్రతి 50లో 3 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటె చెల్లించాలి. ఎవరి దగ్గరైన కేవలం 4 ఒంటెలు మాత్రమే ఉంటే అందులో జకాత్ లేదు. ఒకవేళ యజమాని తన సంతోషంతో ఇస్తే అది వేరే సంగతి. ఒంటెలు 5 అయితే 1 మేక ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఎవరి పైన అయినా 4 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటె తప్పని సరిఅయి, అతని దగ్గర అది లేక, 3 సంవత్సరాల ఒంటె మాత్రమే ఉంటే ఆ మూడు సంవత్సరాల ఒంటెనే స్వీకరించడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ సాధ్యం అయితే దానితో పాటు 2 మేకలు కూడా తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ మేక లేకుంటే 20 దిర్హములు స్వీకరించబడతాయి. ఎవరిపైన అయినా 3 సంవత్సరాల ఒంటె తప్పనిసరి అయి, అది లేక దానికి బదులు 4 సంవత్సరాల ఒంటె ఉంటే 4 సంవత్సరాల ఒంటెనే స్వీకరించడం

జరుగుతుంది. ఆ అధిక చెల్లింపునకు బదులు జకాత్ వసూలు చేసేవారు 2 మేకలు ఇవ్వాలి, లేదా 20 దిర్హములు తిరిగి చెల్లించాలి. ఒకవేళ ఎవరి వద్దనైనా 3 సంవత్సరాలు నిండిన ఒంటె తప్పనిసరి అయి, వారి వద్ద దానికి బదులు 2 సంవత్సరాల ఒంటె ఉంటే దాన్ని స్వీకరించడం జరుగుతుంది. దానితో పాటు జకాత్ చెల్లించేవాడు 2 మేకలు లేదా 20 దిర్హములు చెల్లించాలి. ఒకవేళ ఎవరికైనా 2 సంవత్సరాల (బింతె లబూన్) ఒంటె తప్పనిసరి అయి అది లేక దానికి బదులు 3 సంవత్సరాల (హిఖ్క) ఒంటె ఉంటే, దాన్నే జకాత్ గా స్వీకరించడం జరుగుతుంది. జకాత్ వసూలు చేసేవారు అతనికి 20 దిర్హములు లేదా 2 మేకలు తిరిగి ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఎవరి పైనైనా 2 సంవత్సరాల ఒంటె తప్పనిసరి అయితే అది అతని వద్ద లేక దానికి బదులుగా 1 సంవత్సరం (బింతె మఖాన్) నిండిన ఒంటె ఉంటే దాన్నే స్వీకరించడం జరుగుతుంది. జకాత్ తీసుకునేవారు దానికి బదులు 20 దిర్హములు లేదా 2 మేకలు ఇవ్వాలి. ఒకవేళ ఎవరిపైనైనా 1 సంవత్సరం నిండిన ఒంటె తప్పనిసరి అయితే అది అతని వద్ద లేక 2 సంవత్సరాల ఒంటె ఉంటే దాన్నే స్వీకరించడం జరుగుతుంది. జకాత్ స్వీకరించేవారు అతనికి 20 దిర్హములు లేదా 2 మేకలు చెల్లించాలి. ఒకవేళ అతని వద్ద 1 సంవత్సరం నిండిన ఆడ ఒంటె లేదా దానికి బదులు 2 సంవత్సరాల ఒంటె ఉంది. దాన్నే స్వీకరించడం జరుగుతుంది. ఇంకేమీ ఇవ్వనవసరం లేదు.

మేకల జకాత్ ఈ విధంగా చెల్లించడం జరుగుతుంది. ఒకవేళ ఈ మేకలు అడవిలో మేసేవి అయితే 40 నుండి 120 వరకు, 1 మేకను జకాత్ గా చెల్లించాలి. ఒకవేళ 121 నుండి 200 మేకల వరకు ఉంటే 2 మేకలు జకాత్ గా ఇవ్వాలి. 200 నుండి 300 వరకు 3 మేకలు జకాత్ గా చెల్లించాలి. 300 కన్నా ఎక్కువగా ఉంటే ప్రతి 100 కు ఒక మేక జకాత్ గా చెల్లించాలి.

అయితే అడవిలో మేసే మేకలు, నిర్ణీత సంఖ్య కంటే తక్కువగా ఉంటే వాటిలో జకాత్ విధి కాదు. ఒకవేళ యజమాని అదనపు సత్కార్యంగా ఇవ్వదలచుకుంటే అది వేరే సంగతి. జకాత్ లో ముసలి జంతువు, లోపం ఉన్నది, మగ జంతువు స్వీకరించబడదు. ఒకవేళ జకాత్ వసూలు చేసేవారు స్వీకరించదలిస్తే స్వీకరించగలడు. వివిధ రకాలకు చెందిన జంతువులను ఒకే చోట ఉంచరాదు. అనేక మంది యజమానుల జంతువులను సంఖ్య పూర్తి చేయడానికి ఒకే చోట కలిపి ఉంచరాదు. అదే విధంగా జకాత్ చెల్లించే భయంతో జంతువులను వేరువేరుగా విడదీయరాదు. ఇద్దరు భాగస్వాముల మధ్య ఉన్న జంతువులపై జకాత్ విధి అయితే జకాత్ స్వీకరించడం జరుగుతుంది. దాన్ని వారిద్దరూ పంచుకుంటారు. వెండిలో 1/40 వంతు, ఒకవేళ 200 దిర్హములు పూర్తిగా లేక కేవలం 190 దిర్హములు ఉంటే జకాత్ విధి కాదు. కాని యజమాని తన సంతోషం కోసం అదనపు సత్కార్యంగా ఇవ్వదలిస్తే ఇవ్వవచ్చును. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జకాత్ ను విధి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1797

1797. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఏ భూములైతే వర్షపు నీటితో లేక పారే సెలయేటి నీటితో లేక నది సమీపంలో ఉండి నీటి పారుదల లేకుండానే సాగుబడి అవుతాయో, వాటి పంటలో 10వ వంతును, ఏ భూములైతే మోట మొదలైన వాటి ద్వారా, ధనం వెచ్చించి సాగు చేయబడతాయో వాటి పంటలో 20వ వంతును జకాత్ గా చెల్లించాలి అని దైవప్రవక్త ﷺ ప్రవచించారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జకాత్ ను విధి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1798

1798. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: "జంతువును గాయపరిచితే నష్ట పరిహారం లేదు. బావిలో పడి మరణించినా, బావి త్రవ్వతూ ఎవరైనా మరణిస్తే నష్ట పరిహారం లేదు. గుప్తనిధి దిరికితే అందులో నుండి ఐదవ వంతు సమాజ సంక్షేమ నిధికి (బైతుల్ మాల్ కు) ఇవ్వాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జకాత్ ను విధి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1801

1801. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: "జకాత్ లో హద్దుమీరి ప్రవర్తించేవాడు జకాత్ ను వారించే వానికి సమానం." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జకాత్ ను విధి చేసే విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1809

1809. అమ్ బిన్ షుబబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి తాతల ద్వారా కథనం: ఇద్దరు స్త్రీలు ప్రవక్త ﷺ సన్నిధిలో హాజరయ్యారు. అప్పుడు వారి చేతుల్లో రెండు బంగారు కడియాలు ఉన్నాయి. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు వీటి జకాత్ చెల్లించారా?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి వారు, 'లేదు,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'తీర్చుదినం నాడు అల్లాహ్ మీకు అగ్ని కడియాలు తొడిగించడం మీకు ఇష్టమేనా?' అని అడిగారు. 'ఇది మాకు ఎంత మాత్రం ఇష్టం లేదు,' అని అన్నారు. 'మరి వాటి జకాత్ చెల్లించండి' అని ప్రవక్త ﷺ అన్నారు. (తిర్మిజి)

తిర్మిజి ఇలా పేర్కొన్నారు: "ముస్నా బిన్ సబాహ్ అమ్ బిన్ షుబబ్ ద్వారా ఇదే విధంగా ఉల్లేఖించారు. అయితే ముస్నా బిన్ సబాహ్, ఇబ్నె లహీఅ లను హదీసులో బలహీనులుగా పేర్కొనడం జరిగింది. ఆభరణాల జకాత్ విషయంలో ప్రవక్త ﷺ తరపున ఎటువంటి ప్రామాణిక హదీసు లేదు. కాని అనేక మార్గాల ద్వారా ఉల్లేఖనాలు రావటం వల్ల ఇవి హసన్ స్థానానికి చేరుకున్నాయి. దీనివల్ల ఆభరణాల్లో కూడా జకాత్ ఉందని తెలుస్తుంది.

2. ఫిత్ర దానం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1815

1815. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సదఖతుల్ ఫిత్ర్ ను విధిగా నిర్ణయించారు. ప్రతి ముస్లిం పురుషులు, స్త్రీలు, చిన్నా పెద్ద, బానిసలు,

స్వతంత్రులు ఒక సాఅ ఖర్చారం లేదా యవ్వలు, పండుగ నమాజుకు వెళ్ళే ముందు చెల్లించమని ఆదేశించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్త దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1816

1816. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము జకాతుల్ ఫిత్త ను గోదుమల ఒక సాఅ లేదా యవ్వలు ఒక సాఅ లేదా ఖర్చారాలు ఒక సాఅ లేదా పనీర్ ఒక సాఅ లేదా కిష్ మిశ్ ఒక సాఅను చెల్లించేవారం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్త దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1818

1818. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సదఖతుల్ ఫిత్త ను ఎందుకు విధించారంటే, ఉపవాసకుల ఉపవాసాలను చెడు మాటల నుండి, అనవసరమైన చేష్టల నుండి పరిశుద్ధ పరచాలని, పేదలకు, అగత్యపరులకు ఆహార ఏర్పాటు కావాలని. (అబూ దావూద్)

3. సదఖ హ్ కు అర్హులు కాని వారు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సదఖ హ్ కు అర్జులు కాని వారు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1821

1821. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒకసారి వెళుతున్నారు. దారిలో ఒక ఖర్జూరం పడి ఉంది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ఈ ఖర్జూరం సదఖ హ్ కు చెందినదనే భయం లేకపోతే నేను తిని ఉండేవాడిని," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1822

1822. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "హసన్ బిన్ అలీ సదఖ హ్ కు చెందిన ఖర్జూరాల్లోని ఒక ఖర్జూరాన్ని తీసి నోట్లో వేసుకున్నారు. అది చూసిన ప్రవక్త ﷺ, 'దాన్ని దూరం చేయి, దాన్ని దూరం చేయి, దాన్ని విసరి పారవెయ్యి, మనం సదఖ హ్ ధనం తినమని నీకు తెలియదా?' అని అన్నారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1823

1823. అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ బిన్ రబీఅహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఈ సదఖ హ్, జకాత్ ల ధనం ప్రజల మాలిన్యాలు, ఇవి ముహమ్మద్ కు అతని కుటుంబానికి ఎంత మాత్రం ధర్మసమ్మతం కావు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1824

1824. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అలవాటు ప్రకారం ఎక్కడినుండైనా ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఏదైనా తినే వస్తువు వచ్చినప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ముందు అది కానుక, లేక సదఖహ్ జకాతుకు చెందినదా అని నిర్ధారించుకుంటారు. ఒకవేళ అది సదఖహ్ అని అంటే తన అనుచరులకు తినమని చెబుతారు. ప్రవక్త ﷺ దాన్నుండి ఏమీ తినరు. ఒకవేళ అది కానుక అని అంటే తన చేతిని చాచి తీసుకొని సహచరులతోపాటు తింటారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1825

1825. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: బానిసరాలు బరీరహ్ సంఘటన ద్వారా 3 విషయాలు తెలుస్తున్నాయి: 1. విడుదల అయినప్పుడు ఆమెకు తాను కోరితే తన భర్త వద్ద ఉండవచ్చని, లేకపోతే వేరై పోవచ్చనే అనుమతి ఇవ్వబడింది, 2. వలా విడుదల చేసిన వారికి చెందుతుందని ప్రవక్త ﷺ ప్రవచించారు, 3. ఆమెకు సదఖహ్ మాంసం ఇవ్వబడింది. ప్రవక్త ﷺ నా ఇంటికి వచ్చారు. అప్పుడు మాంసాన్ని వండుతూ ఉన్నాను. ప్రవక్త ﷺ తినటానికి ఏదైనా తెమ్మన్నారు. రొట్టె, ఇంట్లో ఉన్న కూర తెచ్చి ఇచ్చాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'పొయ్యి మీద గిన్నెలో మాంసం ఉడుకుతూ ఉన్నట్టుంది,' అని అన్నారు. అంటే 'మాంసం కూర ఇవ్వండి' అని అర్థం. దానికి అక్కడున్న వారు, 'మాంసం అయితే ఉడుకుతుంది, కాని అది సదఖహ్ మాంసం. అది బరీరహ్ కు ఇవ్వబడింది. మరి తమరు సదఖహ్ తినరు కదా?' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఆ మాంసం బరీరహ్ కు సదఖహ్, మా కోసం కానుక,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1826

1826. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ కానుకలు స్వీకరించేవారు. దానికి ప్రతిఫలం కూడా ఇచ్చేవారు. అంటే కానుకలకు బదులుగా ప్రవక్త ﷺ కూడా కానుకలు ఇచ్చేవారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1827

1827. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఒకవేళ మేక పిక్క తినడానికి నన్ను పిలిచినా నేను స్వీకరిస్తాను. అంటే సాధారణమైన వస్తువు తినడానికి ఆహ్వానించినా స్వీకరిస్తాను. అదే విధంగా ఒకవేళ మేక జబ్బు (దస్త/జిరాఅ) మాంసం నాకు పంపినా దాన్ని కూడా స్వీకరిస్తాను. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1828

1828. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ప్రజల చుట్టూ తిరుగుతూ ఒక ముద్దా, రెండు ముద్దలు, ఒక ఖర్జూరం, రెండు ఖర్జూరాలు తీసుకొని పోయేవాడు పేద వాడు కాడు. వాస్తవానికి పేదవాడు అంటే తన అవసరం మేరకు సంపాదించలేనివాడు, తన పేదరికం ప్రజల దృష్టిలో పడక పోవడం చేత వారి దానధర్మాలకు నోచుకోని వాడు. తనకు తానుగా ప్రజల ముందు నిలబడి చెయ్యి చాచి అర్థించనివాడు. ఇటువంటి వాడే నిజమైన పేదవాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1832

1832. ఉబైదుల్లాహ్ బిన్ అదీ బిన్ ఖియార్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నాకు ఇద్దరు వ్యక్తులు ఇలా తెలిపారు, "ప్రవక్త ﷺ 'హజ్జతుల్ విదా సందర్భంగా జకాత్ ధనాన్ని పంచుతున్నప్పుడు వాళ్ళిద్దరూ వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ ను అర్థించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ వాళ్ళిద్దరినీ తలపైకెత్తి చూసారు. మళ్ళీ తల దించుకున్నారు. అంటే వాళ్ళిద్దరినీ తల నుండి కాళ్ళ వరకు చూసారు. అంటే వాళ్ళిద్దరూ ఆరోగ్యంగా, బలంగా ఉండటం ప్రవక్త చూసారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ వారితో, 'మీరు కోరితే నేను మీకు ఇవ్వగలను, కాని ఈ జకాత్ ధనంలో ధనవంతునికి వంతు లేదు, ఆరోగ్యంగా, బలంగా సంపాదించే శక్తి గలవానికి హక్కు లేదు" అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1837

1837. ఖబీసహ్ బిన్ ముఖారిఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఒకరి బాధ్యత తీసుకున్నాను, ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి అప్పు చెల్లించటానికి అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇక్కడ కొన్ని రోజులు ఉండు, మా దగ్గరకు జకాత్ ధనం వచ్చిన వెంటనే ఇవ్వమని ఆదేశిస్తాం." ఆ తరువాత మళ్ళీ ఇలా అన్నారు, "ఓ ఖబీసహ్ కేవలం ముగ్గురు వ్యక్తులే అర్థించగలరు: 1. అప్పు బాధ్యత తీసుకున్న వాడు అతడు కూడా అప్పు ఎంత ఉందో అంతే అడగగలడు, అంతకంటే ఎక్కువ అడగరాదు, 2వ వ్యక్తి కష్టాలకు గురైనవాడు, అతని ధనసంపదలకు నష్టం వాటిల్లింది. కరువు కాటకాలు మొదలైనవి, అతడు అవసరానికి

కావలసినంత అడగగలడు. అవసరం తీరిపోయిన తరువాత అతనికి అడిగే అర్హత లేదు. 3వ వ్యక్తి అతనిపై పెద్ద కష్టం వచ్చిపడింది, దానివల్ల అతడు పేదవాడైపోయాడు, తినే త్రాగే ఆధారం లేకుండా పోయింది. అతని కుటుంబానికి చెందిన సజ్జనులైన ముగ్గురు వ్యక్తులు ఆ వ్యక్తి నిజంగానే పేదరికానికి గురయ్యాడని సాక్ష్యం ఇవ్వాలి. అతడు అవసరమున్నంత, అతని జీవితం నిలబడెంత అడగ వచ్చును. అతని అవసరం తీరగానే అర్థించడం తగదు. కేవలం ఈ ముగ్గురు వ్యక్తులే అర్థించగలరు. వీరు తప్ప ఇతరులు అర్థించటం నిషిద్ధం. అనవసరంగా అర్థించే వాడు అధర్మ సంపాదన తింటాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1838

1838. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: తన ధనాన్ని అధికం చేయటానికి అర్థించే వ్యక్తి నిప్పును అర్థిస్తున్నాడు. అటువంటి వాడు ఎక్కువైనా అడగవచ్చు, తక్కువైనా అడగవచ్చు, అతని ఇష్టం. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1839

1839. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎల్లప్పుడూ ప్రజలను అర్థించేవాడు తీర్పు దినం నాడు ముఖంపై మాంసం లేని స్థితిలో వస్తాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

అంటే అవమానపరచబడతాడు లేదా వాస్తవంగా అతని ముఖంపై మాంసం ఉండదు, దాని వల్ల అసహ్యంగా కనబడతాడు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1840

1840. ముఅవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అర్దించడంలో హద్దులు మీరకండి. అల్లాహ్ సాక్షి! మీలో ఎవరైనా నన్ను ఏదైనా వస్తువు అడిగితే, అతడు అడగటం వల్ల నేనతనికి ఆ వస్తువు ఇచ్చి, అసహ్యించుకుంటే అందులో శుభం ఉండదు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1841

1841. జుబైర్ బిన్ అవ్వాం రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మీలో ఎవరైనా తన త్రాడు తీసుకొని కట్టెలు కట్టి తన వీపుపై వేసుకొని వచ్చి దాన్ని అమ్ముకోవాలి, దాని వల్ల అల్లాహ్ అతని ముఖాన్ని అవమానభారం నుండి రక్షిస్తాడు. అంటే అతనికి గౌరవ మర్యాదలు ప్రసాదిస్తాడు. ఇది ప్రజలు ఇచ్చినా, ఇవ్వక పోయినా ప్రజలను అర్దించే దానికన్నా చాలా గొప్పది. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1842

1842. హాకీమ్ బిన్ హిజాం రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను నేను ఒక వస్తువు అడిగాను, ప్రవక్త ﷺ నాకు అనుగ్రహించారు. మళ్ళీ నేను ప్రవక్త ﷺ ను అడిగాను, ప్రవక్త నాకు ఇచ్చారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ఇలా అన్నారు, "ఈ ధనం సస్యశ్యామలంగా, తియ్యగా ఉంటుంది. ఎవరు ఈ ధనాన్ని అడగకుండా, కోరికలు లేకుండా పొందితే అందులో శుభం ప్రసాదించబడుతుంది. మరెవరు ఈ ధనాన్ని మనో కాంక్షలతో పొందితే అందులో శుభం

అనుగ్రహించబడదు. ఇటువంటి వ్యక్తి తిన్నా, తృప్తి చెందని వ్యక్తితో సమానం. అంటే శుభం లేని కారణంగా, పైనున్న చేయి క్రింద ఉన్న చేతి కంటే ఉత్తమమైనది. అంటే ఇచ్చే చేయి తీసుకునే చేయి కంటే ఉన్నతమైనది."

హాకీమ్ ఇలా అన్నారు, "నేనిలా విన్నవించుకున్నాను, 'ఓ అల్లాహ్! సత్యాన్ని ఇచ్చి మిమ్మల్ని పంపిన ఆ దైవం సాక్షి! ఇక ముందు నేను మీ తరువాత ఎవరి ధనాన్ని అర్థించను. అంటే మరణించే వరకు ఎవరినీ అడగను.'" (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1843

1843. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మెంబర్ పై ప్రసంగించారు. ప్రవక్త ﷺ తన ప్రసంగంలో సదఖ్ అర్థించడానికి దూరంగా ఉండమని హితబోధ చేశారు. పైనున్న చేయి క్రింద ఉన్న చేయి కంటే ఉన్నతమైనదని, పైన ఉన్న చేయి ఖర్చు చేసేదని, క్రిందున్న చేయి అడుక్కునేదని విశదపరిచారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1844

1844. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అన్నార్లుల్లోని కొందరు ప్రవక్త ﷺ ను ఏదో అడిగారు, ప్రవక్త ﷺ వారికి ఇచ్చారు. వాళ్ళు మళ్ళీ అడిగారు. ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ ఇచ్చారు. చివరికి ప్రవక్త ﷺ వద్ద ఉన్నదంతా అయిపోయింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నా వద్ద ఉన్న ధనాన్ని నేను మిగిల్చి ఉంచను (అంటే మీలో పంచి వేస్తాను). అర్థింపునకు ఉండే వాడిని అల్లాహ్ అర్థింపునకు దూరంగా ఉంచుతాడు, నిర్లక్ష్యంగా ఉన్న వాడిని అల్లాహ్ ధన వంతుడుగా చేసి వేస్తాడు. అయితే ఓర్పు, సహనం అర్థించే వారికి అల్లాహ్ సహనం, ఓర్పులను ప్రసాదిస్తాడు. సహనం, ఓర్పు కన్నా ఉత్తమమైన వస్తువు ఏదీ లేదు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1845

1845. ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: జకాత్ వసూలు చేసి నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తీసుకువచ్చిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ దాన్నుండి నాకు ఇవ్వాలనుకున్నారు. అప్పుడు నేను, "నా కంటే పేదవానికి ఇవ్వండి," అని అన్నాను. దానికి ప్రవక్త 'నీవు దీన్ని తీసుకో, నీ ధనంలోకి చేర్చుకో. ఆ తర్వాత అందులో నుండి నీ తరపున సదఖ్ వా చేయి, అంటే దానం చేయి, కోరకుండా ఆశ లేకుండా, అడగకుండా లభించే ధనాన్ని తీసుకో, అలా కాని ధనం వెంటపడకు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1847

1847. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అడిగే అవసరం లేని వస్తువు తన వద్ద ఉన్నా ప్రజలను అడిగేవాడు తీర్చుదినం నాడు తన ముఖంపై గాయం ఉన్న స్థితిలో వస్తాడు. ఇలా ప్రశ్నించడం జరిగింది: "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! అవసరం లేకుండా చేసేది ఏమిటి?" అని. ప్రవక్త ﷺ 50 దిర్హములు లేదా దాని విలువకు సమానమైన బంగారం." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1848

సహల్ బిన్ హంజలియ్యూహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అడిగే అవసరం లేనంతగా తన వద్ద ధనం ఉన్నా ప్రజలను అడుగుతూ తిరిగేవాడు. అత్యధిక నిప్పును అడుగుతున్నాడు. ఈ హదీసు ఉల్లేఖనకర్తల్లో ఒకరైన సుఫైలీ ఒక ఉల్లేఖనంలో ఈ పదాన్ని కూడా పేర్కొన్నారు. ఒకసారి ఇతరులను అడిగే అవసరం లేని అనాశక్త హద్దు ఎక్కడి వరకు ఉందని ప్రవక్త ﷺ ను ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి ఉదయం సాయంత్రాల ఆహారం, లేదా ఒక దినం ఒక రాత్రి కడుపు నిండా ఆహారం అని సమాధానం ఇవ్వబడింది. **(అబూ దావూద్)**

అబూ దావూద్, తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1852

1852. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఎవరైనా దారిద్ర్యానికి గురై తన దారిద్ర్యాన్ని గురించి చెప్పుకొని బాధలు తొలగాలని కోరుకుంటే వారి దారిద్ర్యం తొలగదు, అవసరమూ తీరదు. కాని ఎవరు తమ దారిద్ర్యాన్ని, బాధలను అల్లాహ్ ముందు పెడితే, అల్లాహ్ చాలా త్వరగా అతని దారిద్ర్యాన్ని, బాధలను దూరం చేసి సిరిసంపదలు ప్రసాదిస్తాడు. లేదా త్వరగా చనిపోవడం లేదా ఆలస్యంగా ధనవంతుడు కావటం జరుగుతుంది. **(అబూ దావూద్, తిర్మిజి)**

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1854

1854. ఇబ్నుస్సాయిదీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నన్ను జకాత్ వసూలు చేయడానికి నియమించారు, నేను జకాత్ ధనాన్ని వసూలు చేసి తెచ్చి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కు ఇచ్చి వేసాను. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను పారితోషికం చెల్లించమని

ఆదేశించారు. దానికి నేను ఈ పని అల్లాహ్ కోసం చేసానని, నా పారితోషికం బాధ్యత అల్లాహ్ పై ఉందని అంటే, ఆయన నాకు ప్రతిఫలం ప్రాసాదిస్తాడని అన్నాను. అప్పుడు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "నీకు ఇవ్వబడుతున్న పారితోషికం నువ్వు తీసుకో, నేను కూడా ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ఇలాగే చేసాను, ప్రవక్త ﷺ నాకు పారితోషికం ఇస్తున్నప్పుడు నేను కూడా నీలాగే ఈ పని నేను అల్లాహ్ కోసం చేసానని, అల్లాహ్ నాకు ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడని" అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అడగకుండా నీకు ఇచ్చిన దాన్ని నీవు తీసుకో, దాన్ని తిను, మిగిలింది దానధర్మాలు చేసుకో,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఫిత్ర దానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1857

1857. సాబాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఎవరినీ అర్థించమని నాతో వాగ్దానం చేసిన వారి కొరకు నేను స్వర్గం గురించి వాగ్దానం చేస్తున్నాను' అని అన్నారు. సాబాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేను దాన్ని గురించి వాగ్దానం చేస్తున్నాను" అని విన్నవించుకున్నారు. ఆ తరువాత ఆయన మరణించే వరకు ఎవరినీ అర్థించలేదు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

5. ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1859

1859. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఒకవేళ నా దగ్గర ఉహుద్ కొండంత బంగారం ఉంటే అది నా దగ్గర మూడు రోజులకు మించి ఉండకుండా ఉంటే నేను సంతోషిస్తాను. అంటే మూడు రోజుల్లో బంగారాన్నంతా ఖర్చు చేసి వేస్తాను. కాని అప్పు ఉన్నంత బంగారం తప్ప. అప్పులు చెల్లించటానికి మాత్రమే ఉంచుతాను. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1860

1860. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ప్రతి రోజు ఇద్దరు దైవదూతలు దిగివస్తారు. వారిలో ఒక దూత, "ఓ అల్లాహ్! ఖర్చు పెట్టేవాడికి ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించు," అని. రెండో దూత, "ఓ అల్లాహ్! కూడబెట్టి ఉంచే వాడి ధనాన్ని నాశనం చేయి," అని ప్రార్థిస్తూ ఉంటారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1861

1861. అస్మా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: నువ్వు ఖర్చు చేస్తూ ఉండు, లెక్క పెట్టకు. ఒకవేళ నీవు లెక్కపెడితే నీ గురించి కూడా లెక్కపెట్టటం జరుగుతుంది. అదే విధంగా ఆపి ఉంచకు, నీ నుండి కూడా ఆపి వేయడం జరుగుతుంది. నీవల్ల సాధ్యమైనంత వరకు ఖర్చు చేయి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1862

1862. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ ఆదేశం: "ఓ ఆదం పుత్రుడా ఖర్చు పెట్టు, నీపై కూడా ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది." అంటే నువ్వు నా మార్గంలో ఖర్చు పెట్టు, నేను నీకు ప్రసాదిస్తాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1863

1863. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఓ మనిషీ! నీ దగ్గర మిగిలిపోయిన ధనాన్ని నువ్వు ఖర్చుపెడితే అది నీకే మంచిది. దాన్ని నీ దగ్గర ఆపుకుంటే దాని వల్ల నీకే నష్టం. అవసరాలకు సరిపోయేటంత ధనాన్ని కూడబెట్టుకున్న పక్షంలో నీవు నిందార్లుడివి కావు. ఖర్చు పెట్టేటప్పుడు నీపై ఆధారపడి ఉన్న వారితోనే మొదలుపెట్టు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1864

1864. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ధైవప్రవక్త ﷺ పిసినారిని, ఖర్చు పెట్టే దాన గుణం గల వాడిని, కవచాలు ధరించి ఉన్న ఇద్దరు వ్యక్తులతో ఈ విధంగా పోల్చి చెబుతుండగా నేను విన్నాను. ఆ ఇరువురి శరీరాలు రొమ్ము నుండి కంఠం వరకు కవచాలతో కప్పబడి ఉన్నాయి. దాని వల్ల వారు చేతులు కదప లేక పోతున్నారు. వారిద్దరిలో దానధర్మాలు చేసేవాడు దానం చేయాలని అనుకున్నప్పుడు, అతని కవచం పూర్తిగా వాదులై పోతుంది. దానికి భిన్నంగా పిసినారి దానం చేయాలని అనుకున్నప్పుడు కవచంలోని ప్రతి కొండి ఎక్కడికక్కడ బిగుసుకుపోతుంది. అతను దాన్ని వదులు చేసుకోవాలని ప్రయత్నిస్తాడు కాని అది వదులు కాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1865

1865. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అన్యాయానికి దూరంగా ఉండండి. ఎందుకంటే అన్యాయం ప్రళయ దినాన దట్టమైన చీకట్లుగా మారుతుంది. ఇంకా పేరాశకు దూరంగా ఉండండి. పేరాశయే మీకు పూర్వం గతించిన సమాజాన్ని నాశనం చేసింది. ప్రజలను ఒకరి పట్ల ఒకరు రక్షం చిందించేందుకు, నిషిద్ధ వస్తువుల్ని ధర్మసమ్మతంగా చేసుకునేందుకు ప్రేరేపించింది. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1866

1866. హారిసహ్ బిన్ వహబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'సదఖహ్ చేస్తూ ఉండండి. ఎందుకంటే ఒక కాలం రాబోతుంది. అందులో మనిషి దానధర్మాలు చేయడానికి తన ధనం తీసుకొని తిరుగుతూ ఉంటాడు, కాని సదఖహ్ తీసుకునేవాడెవడూ కనబడడు. ఒక వ్యక్తి అతనితో ఒకవేళ నిన్న తెచ్చి ఉంటే నేను తీసుకునేవాడిని. ఈనాడు నాకు దీని అవసరం లేదు అని అంటాడు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1867

1867. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యక్తి మహా ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'ఓ దైవప్రవక్తా! పుణ్యఫలం దృష్ట్యా, ఏ దానం అన్నిటికంటే గొప్పది' అని ప్రశ్నించాడు. ప్రవక్త ﷺ

ఇలా ప్రవచించారు: "నీవు ఆరోగ్యంగా ఉండి, ఐశ్వర్యం కాంక్ష ఉండి, మనసు దానధర్మాలు చేయటానికి విముఖంగా ఉన్నప్పుడు, ఒక వైపు దారిద్ర్యం వచ్చి పడుతుందన్న భయమూ, మరో వైపు ఐశ్వర్యం వరిస్తుందన్న ఆశ నిన్ను ఆవహించి ఉన్నప్పుడు దానం చేయడం చాలా గొప్పది. జీవం కంఠం నుండి ఎగిరిపోయే ముందు, "ఇది ఫలానా వ్యక్తికి, అది ఫలానా వారికి, అని దానం ఇచ్చే పరిస్థితి వచ్చే వరకు నిరీక్షించకు. అప్పుడు అదంతా ఆ ఫలానా వారికి చెందవలసిందే కదా!" (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1868

1868. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకసారి నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ కాబా నీడలో కూర్చుని ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ నన్ను చూడగానే "వారంతా నష్టంలో ఉన్నారు," అని అన్నారు. నేను ఆత్రుతగా "నా తల్లిదండ్రుల్ని మీకై అర్పిస్తాను, ఎవరు వారు?" అని అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "ధనవంతులైనప్పటికీ ధనం ఖర్చు చేయనివారే నష్టంలో ఉన్నవారు. తమ ధనాన్ని నిస్సంకోచంగా ఖర్చు చేసే వారే సాఫల్యం పొందేవారు. తమ ముందు ఉన్న వారికీ, వెనుక ఉన్న వారికీ, ప్రక్కనున్న వారికీ ఇచ్చేవారు. ఇలా ఖర్చు చేసే ధనవంతులు చాలా తక్కువ." (బుఖారీ, ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1875

1875. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: కొందరు ప్రవక్త ﷺ భార్యలు ఆయన్ను మాలో అందరికంటే ముందు మిమ్మల్ని ఎవరు కలుస్తారు (అంటే ముందు ఎవరు మరణిస్తారు) అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ అందరికంటే పొడవైన చేతులు ఉన్నవారు అని

సమాధానం ఇచ్చారు. వారందరూ ఒక బెత్తం తీసుకొని తమ తమ చేతులు కొలవసాగారు. చివరికి సౌదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా చేతులు అందరికంటే పొడవుగా ఉన్నాయి. ఆ తర్వాత భార్యలందరిలో అందరికంటే ముందు జైనబ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా మరణించారు. ఆ తర్వాత పొడవైన చేతులు అంటే దానధర్మాలు చేయడం అని అందువల్లే ఆమె అందరికంటే ముందు ప్రవక్త ﷺ ను కలిసారని, ఎందుకంటే దానధర్మాలు చేయడం అంటే ఆమెకు ఎంతో ఇష్టం అని తెలిసింది. (బుఖారీ)

ముస్లిమ్ లోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం, "ప్రవక్త ﷺ అందరికంటే ముందు పొడవైన చేతులు గలవారు నన్ను కలుసుకుంటారు," అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ భార్యలు తమ చేతులు కొలవసాగారు. అందరికంటే జైనబ్ చేతులు పొడవుగా ఉండటం గమనించారు. పొడవైన చేతులు అంటే దానధర్మాలు అని అర్థం. అయితే జైనబ్ తన చేతులతో సంపాదించేది, తన చేతులతో దానధర్మాలు చేసేది.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1876

1876. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక వ్యక్తి, 'నేను ఈ రాత్రి తప్పకుండా దానం చేస్తాను,' అని అన్నాడు. అతడు తన దానం తీసుకొని బయలుదేరి ఒక దొంగ చేతిలో పెట్టాడు. తెల్లవారిన తర్వాత ప్రజలు పరస్పరం 'నిన్న రాత్రి ఒక దొంగకు దానం ఇవ్వబడింది' అని చెప్పుకోసాగారు. అది విన్న ఆ వ్యక్తి, 'ఓ అల్లాహ్ నీకు కృతజ్ఞతలు, నేను దొంగకు దానం ఇచ్చాను, నేను ఇంకా దానం చేస్తాను,' అని పలికి రాత్రి తన దానం తీసుకొని బయలుదేరి ఒక వ్యభిచారిణి చేతిలో పెట్టాడు. తెల్లవారగానే ప్రజలు పరస్పరం ఆశ్చర్యంతో, 'నిన్న రాత్రి ఒక వ్యభిచారిణికి దానం ఇవ్వబడింది,' అని చెప్పుకోసాగారు. ఈ విషయం అతనికి తెలిసి, 'ఓ అల్లాహ్ సమస్త స్తోత్రాలు నీ కొరకే, నేను వ్యభిచారిణికి దానం చేసాను,' అని అన్నాడు. అతడు, 'మళ్ళీ ఈ రోజు రాత్రి కూడా నేను దానం తీసుకొని బయలు దేరుతాను,' అని అన్నాడు. అతడు ఆ రాత్రి తన దానం తీసుకొని బయలుదేరి ఒక ధనవంతునికి ఇచ్చాడు. ఉదయం ప్రజలు, 'ధనవంతునికి దానం ఇవ్వడం జరిగింది,' అని చెప్పుకోసాగారు. అతడికి ఈ విషయం తెలిసి, 'ఓ అల్లాహ్! నీకు కృతజ్ఞతలు, నీవు నా ద్వారా దొంగకు, వ్యభిచారిణికి, ధనవంతునికి సదఖా ఇప్పించావు' అని అన్నాడు. అతడు రాత్రి పడుకున్నాడు, కలలో ఒక వ్యక్తి నీ ఈ మూడు దానాలు అల్లాహ్ స్వీకరించాడు. దొంగకు నీవు చేసిన దానం వల్ల అతడు దొంగతనం మానివేయవచ్చు. వ్యభిచారిణి కూడా వ్యభిచారాన్ని మానివేయవచ్చు. ధనవంతుడు దాని వల్ల గుణపాఠం

నేర్చుకొని తనకు ఇచ్చిన ధనంలో నుండి దానం చేయవచ్చు" అని అన్నాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ఒకవేళ ఎవడైనా సత్సంకల్పంతో దాచి రాత్రి చీకటిలో ఇటువంటి వారికి దానం చేసి వేస్తే, అది విధి దానం అయినా, అదనపు దానం అయినా దాన్ని అల్లాహ్ స్వీకరిస్తాడని ఈ హదీసు ద్వారా తెలుస్తుంది.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1877

1877. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా తెలిపారు: "ఒక వ్యక్తి వెళుతూ ఉండగా మేఘాల్లో నుండి, "ఫలానా వ్యక్తి తోటలో వర్షం కురిపించు," అని వినబడింది. అంతలో ఆ మేఘాల్లో నుండి ఒక మబ్బు తునక విడిపోయి ఓ నల్లని రాతి నేలపై వర్షం కురిపించింది. చివరకు ఒక కాలువ మిగతా కాలువలన్నిటినీ తనలో కలుపుకొని ప్రవహించసాగింది. అది చూసి అతను కూడా ఆ ప్రవాహం వెంట నడవసాగాడు. ఆయనకు ఎవరో ఒక వ్యక్తి తన తోటలో నిలబడి తన దగ్గరున్న పారతో తోటకు నీళ్ళు పెడుతున్నట్లు కనిపించాడు. ఆయన అతని దగ్గరకెళ్ళి, "ఓ అల్లాహ్ దాసుడా! నీ పేరేమిటి?" అని అడిగాడు. తాను ఇంతకు ముందు మేఘాల్లో విన్న పేరే చెప్పాడు ఆ వ్యక్తి. అతడు "ఎందుకు అడుగుతున్నారు?" అని అన్నాడు. అందుకు ఆ వ్యక్తి కురిపించిన మేఘం నుండి "ఫలానా వ్యక్తి తోటలపై వర్షం కురిపించు" అని విన్నాను. నువ్వు చెప్పిన పేరూ, నేను విన్న పేరూ ఒక్కటే. అది సరే కాని అసలు నువ్వు చెప్పున్న పనేంటి?" అని అడిగాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి "మీరు అడిగారు కాబట్టి చెబుతున్నాను. ముందుగా నేను ఈ తోటలో పండే పంటను అంచనా వేసుకొని, మొత్తం పంటలో మూడో వంతు దానం చేస్తాను. మరో మూడో వంతు నాకూ, నా కుటుంబ పోషణకు సరిపోతుంది. మిగతా మూడో వంతును నేను వచ్చే పంట కోసం ఉపయోగిస్తాను" అని చెప్పాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1878

1878. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: "ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, 'బనీ ఇస్రాయిల్ లో ముగ్గురు వ్యక్తులు ఉండేవారు. వారిలో ఒకరికి కుష్టు వ్యాధి, మరొకరికి బట్ట తల, మరొకరు అంధుడు. అల్లాహ్ ఈ ముగ్గురినీ పరీక్షించాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. ఒక దూతను వారి వైపు పంపాడు. మొదట ఆ దూత కుష్టు రోగి వద్దకు వచ్చి, 'నీకేం కావాలి?' అని అడిగాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'మంచి రంగు, రూపం కావాలి. ఎందుకంటే ఈ స్థితిలో ప్రజలు నన్ను అసహ్యించుకుంటున్నారు,' అని అన్నాడు. దైవదూత అతనిపై చేతితో నిమిరాడు. అతని కుష్టు వ్యాధి పోయి అందంగా తయారయ్యాడు. మళ్ళీ ఆ దైవదూత, 'ప్రపంచంలోని ధనసంపదల్లో నీకు ఎటువంటి ధనసంపదలు కావాలి?' అని అడిగాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'ఒంటెలు లేదా ఆవులు. ఇస్లాఖ్ ఉల్లేఖనకర్తకు అనుమానం ఉంది. ఆ వ్యక్తికి 10 నెలలు నిండిన ఆడ ఒంటె ఇచ్చి, అల్లాహ్ నీ కొరకు ఇందులో శుభం ప్రసాదించు గాక! అని దీవించడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఆ దైవదూత బట్టతల వాని వద్దకు వచ్చాడు. ఆ వ్యక్తితో నీకేం కావాలి అని అడిగాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి మంచి వెంట్రుకలు కావాలి, ఈ బట్ట తల పోవాలి. ఎందుకంటే ప్రజలు నన్ను అసహ్యించుకుంటున్నారు' అని అన్నాడు. దైవదూత అతని తలపై చేత్తో నిమిరాడు. అతని వ్యాధి నయమైపోయింది. మంచి వెంట్రుకలు వచ్చాయి. ఆ తరువాత దైవదూత, 'ప్రపంచంలోని ఏ ధన సంపదలు నీకిష్టం,' అని అడిగాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'ఆవులు' అని అన్నాడు. దైవదూత శూలుతో ఉన్న ఆవును ఇచ్చి, 'అల్లాహ్ నీ కోసం ఇందులో శుభం ప్రసాదించుగాక!' అని దీవించాడు. ఆ తరువాత ఆ దైవదూత గుడ్డి వాని వద్దకు వచ్చాడు. 'నీకేం కావాలి' అని అడిగాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'నా దృష్టి నాకు ఇప్పించాలని నేను ప్రజలను చూడగలగాలని కోరుకుంటున్నాను,' అని అన్నాడు. దైవదూత కళ్ళపై తన చేతులతో నిమిరాడు. అల్లాహ్ అతని అంధత్వాన్ని నయం చేసాడు. ఆ తరువాత ఆ దైవదూత 'ప్రపంచ ధన సంపదల్లో నీకేం కావాలి?' అని అడిగాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'మేకలు' అని అన్నాడు. దైవదూత అతనికి ఒక సూలుతో ఉన్న మేకను ఇచ్చాడు. ఆ తరువాత ఒంటెలు, ఆవులు, మేకలు ఈని మందలు మందలుగా మారాయి. కుష్టి వాని వద్ద ఒంటెల మంద, బట్ట తల వాని దగ్గర ఆవుల మంద, గ్రుడ్డి వాని దగ్గర మేకల మంద తయారయ్యాయి. చాలా రోజుల తర్వాత దైవదూత తాను మొదట వచ్చిన రూపంలోనే కుష్టువాడి వద్దకు వచ్చి, 'నేనొక పేద వాడిని, బాటసారిని, నా దగ్గర ఉన్న సామానంతా పోయింది. ఇప్పుడు నేను దైవ అనుగ్రహం, నీ సహాయం లేకుండా నా గమ్యానికి చేరలేను,' అని అన్నాడు. 'నీ వ్యాధిని దూరం చేసిన అల్లాహ్ సాక్షిగా! నిన్ను నేను అర్థిస్తున్నాను,' అని అన్నాడు. 'నేను నిన్ను ఎరుగుదును. నీవు ఒక కుష్టువ్యాధిగ్రస్తుడివి. నాకు ఒక ఒంటె ఇవ్వు, దానిపై స్వారీ చేస్తాను, గమ్య స్థానానికి నేను చేరుకుంటాను,' అని అన్నాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'తమ్ముడూ, నేను అప్పుల పాలై ఉన్నాను. చాలా మందికి అప్పు తీర్చాలి,' అని అన్నాడు. దానికి దైవదూత, 'నేను నిన్ను ఎరుగుదును. అందరూ నిన్ను అసహ్యించుకునే వారు. అల్లాహ్ తన అనుగ్రహం ద్వారా నీకు ఇవన్నీ లభించాయి.' అప్పుడు కుష్టు రోగి, 'నేను మా తాతల కాలం నుండి ధనవంతుణ్ణి' అని అన్నాడు. అప్పుడు దైవదూత, 'ఒకవేళ నువ్వు అసత్యం పలికితే మళ్ళీ కుష్టు వ్యాధితో పేదవానిగా చేసి వేయాలి గాక!' అని అన్నాడు.

ఆ దైవదూత ఆ రూపంలోనే బట్ట తల వ్యక్తి వద్దకు వచ్చాడు. కుష్టు రోగితో అన్న విధంగానే వాడితోనూ అన్నాడు. బట్ట తల వ్యక్తి కూడా కుష్టు రోగి లాంటి సమాధానమే ఇచ్చాడు. దానికి దైవదూత ఒకవేళ నీవు అబద్ధం పలికితే అల్లాహ్ నిన్ను వెనుకటి స్థితిలోనికి నెట్టివేయుగాక! అని అన్నాడు.

ఆ రూపంలోనే ఆ దైవదూత గ్రుడ్డి వాడి వద్దకు వచ్చాడు. అతనితో, 'నేను చాలా పేద బాటసారిని, నా దగ్గర ప్రయాణ సాధనాలు ఏమీ లేవు, ఇప్పుడు నేను అల్లాహ్ అనుగ్రహం, నీ సహాయం లేకుండా గమ్యాన్ని చేరుకోలేను,' అని అన్నాడు. 'నీకు మళ్ళీ దృష్టి ప్రసాదించిన దైవం పేరుతో నాకు ఒక మేకను ఇవ్వు, దాని ద్వారా నేను నా గమ్య స్థానాన్ని చేరుకుంటాను,' అని అన్నాడు. అది విన్న గ్రుడ్డి వాడు, 'నిస్సందేహంగా నేను గ్రుడ్డి వాడినే, అల్లాహ్ నాకు దృష్టిని ప్రసాదించాడు, ధనవంతుణ్ణి చేశాడు, ఆయన పేరుతో నువ్వు అడిగితే నీకు ఇష్టమైనది తీసుకు వెళ్ళు. నేను ఈ నాడు నిన్ను ఏమాత్రం కష్టపెట్టను. అల్లాహ్ పేరుతో నీకు తోచింది నువ్వు తీసుకువెళ్ళు.' దానికి దైవదూత, 'అల్లాహ్ మీ ముగ్గురినీ పరీక్షించదలిచాడు. నీ పట్ల సంతోషించాడు, మిగతా ఇద్దరి పట్ల ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశాడు' అని అన్నాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1882

1882. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: అతను ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ను వద్ద రావటానికి అనుమతి కోరారు. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ను ఆయన్ను రావటానికి అనుమతి ఇచ్చారు. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ను వద్దకు వెళ్ళారు. అప్పుడు ఆయన చేతిలో ఒక బెత్తం ఉంది. అబూ జర్ కూర్చున్న వెంటనే ఉస్మాన్ కాబ్ తో, "ఓ కాబ్! అబ్దుర్రహ్మాన్ మరణించారు. అతను ఆస్తిని వదలి వెళ్ళారు. అతను వదలి వెళ్ళిన ఆస్తి గురించి నీ అభిప్రాయం ఏమిటి?" అని అడిగారు. అప్పుడు కాబ్, 'ఒకవేళ ఈ ధనంలో నుండి అల్లాహ్ హక్కును చెల్లిస్తూ, జకాత్ చెల్లిస్తూ ఉంటే ఎటువంటి అభ్యంతరమూ లేదు,' అని అన్నారు. అది విన్న అబూ జర్ బెత్తంతో కాబ్ ను కొట్టి ఇలా అన్నారు, "ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటుండగా నేను విన్నాను, 'నా వద్ద ఉహుద్ కొండంత బంగారం ఉండి, దాన్ని ఖర్చు చేస్తూ చివరికి, నా వద్ద 6 ఊఖియహ్ (240 దిర్హములు) కూడా మిగిలి ఉండటం నాకు ఎంత మాత్రం ఇష్టం లేదు." ఆ తరువాత అబూ జర్ ఉస్మాన్ ను ఉద్దేశించి, 'అల్లాహ్ ను సాక్షిగా పెట్టి నిన్ను అడుగుతున్నాను. నువ్వు ఈ హదీసును ప్రవక్త ﷺ నుండి విన్నావా లేదా?' ఇలా మూడు సార్లు వల్లించారు. అప్పుడు ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, 'అవును నేను ఈ హదీసును విన్నాను' అని ఒప్పుకున్నారు. (అహ్మద్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1883

1883. ఉఖ్బా బిన్ హారిస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మదీనాలో అసర్ నమాజు ప్రవక్త ﷺ వెనుక చదివాను. ప్రవక్త ﷺ నమాజ్ ముగించిన వెంటనే నిలబడ్డారు. ప్రజల భుజాలను దాటుతూ తన భార్యల గదుల వైపు వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ తొందరను చూచి అక్కడున్న ప్రజలు ఆందోళనకు గురయ్యారు. ప్రవక్త ﷺ తిరిగి వచ్చిన తరువాత ప్రజలను తన పట్ల ఆశ్చర్య పడటం చూశారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నా దగ్గర కొంత బంగారం ఉండేది, అది నాకు గుర్తుకు వచ్చింది, దాన్ని ఉంచడం కూడా నాకు ఇష్టం లేదు, దాన్ని పంచివేయమని ఆదేశించి వస్తున్నాను' అని అన్నారు. **(బుఖారీ)**

బుఖారీకి చెందిన మరో ఉల్లేఖనంలో ప్రవక్త సదఖ్, జకాత్ లకు చెందిన బంగారపు ముద్ద ఇంట్లో వదలి వచ్చేసాను, దాన్ని రాత్రంతా ఉంచడం కూడా మంచిది కాదని భావించి తొందరగా వెళ్ళి దాన్ని పంచివేయమని ఆదేశించి వచ్చాను. రాత్రి రాక ముందు పేదల చేతుల్లోకి అది చేరిపోవాలని.'

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖర్చు చేయడం, పిసినారితనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1885

1885. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు వచ్చారు. అప్పుడు అతని వద్ద ఖర్జూరాల కుప్ప ఉంది. 'ఇదేమిటి?' అని ప్రవక్త ﷺ అడిగారు. బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు సమాధానమిస్తూ, 'ఇది ఎలాంటి వస్తువు అంటే భవిష్యత్తు కోసం దాన్ని కూడబెట్టి ఉంచాను' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది రేపు తీర్చుదినం నాడు నరాకాగ్ని పొగగా మారుతుందనే భయం నీకు లేదా? నువ్వు దీన్ని ఖర్చు చెయ్యి, పేదరికం, దారిద్ర్యం గురించి మహా సింహాసనం గల వాడికి భయపడకు. అల్లాహ్ నీకు తినిపిస్తాడు, త్రాపిస్తాడు' అని అన్నారు. **(బైహఖీ)**

6. దానధర్మాల గొప్పదనం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1888

1888. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఒక వ్యక్తి ధర్మ సంపాదనతో ఒక ఖర్చూరం సదఖహ్ చేస్తే అల్లాహ్ ధర్మ సంపాదననే స్వీకరిస్తాడు - అల్లాహ్ ఆ ధర్మ సంపాదన సదఖహ్ ను తన కుడి చేతిలో తీసుకొని స్వీకరిస్తాడు. ఆ తరువాత దాన్ని పెంచి పోషిస్తాడు. మీరు దూడను పెంచిపోషించినట్లు. చివరికి అతని సదఖహ్ పుణ్యం కొండంత అయిపోతుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1889

1889. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: దాన ధర్మాలు చేయడం వల్ల ధనం తగ్గదు, ఒకరిని క్షమించటం వల్ల అల్లాహ్ గౌరవాన్ని అధికం చేస్తాడు. అణకువగా ప్రవర్తించే వారికి అల్లాహ్ తప్పకుండా ఔన్నత్యాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. అంటే సున్నిత స్వభావం అణకువల ద్వారా అల్లాహ్ ఉన్నతం చేస్తాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1890

1890. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ మార్గంలో ఒక వస్తువును జతలుగా దానం చేస్తే తీర్చుదినం నాడు స్వర్గ ద్వారాల వద్ద నుండి అతన్ని పిలవటం జరుగుతుంది. స్వర్గానికి 8 ద్వారాలు ఉన్నాయి. ఒకవేళ ఆ వ్యక్తి అధికంగా నమాజులు చదివే వాడైతే అతన్ని నమాజు ద్వారం నుండి పిలవటం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ మార్గంలో జిహాద్ చేసేవాడైతే అతన్ని జిహాద్ ద్వారం నుండి పిలవటం జరుగుతుంది. అధికంగా సదఖహ్ చేసే వాడైతే, సదఖహ్ ద్వారం నుండి పిలవటం జరుగుతుంది. అధికంగా ఉపవాసాలు ఉండేవాడైతే, అతన్ని రయ్యాన్ ద్వారం నుండి పిలవటం జరుగుతుంది. వెంటనే అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'అన్ని ద్వారాల నుండి పిలవబడటం ఎందుకు, స్వర్గంలో ప్రవేశించడానికి ఒకే ద్వారం చాలు, అన్ని ద్వారాల నుండి పిలవబడేవారు కూడా ఎవరైనా ఉన్నారా?' అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, నువ్వు వారిలోని ఒకడవని నేను భావిస్తున్నాను,' అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1891

1891. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ 'మీలో ఎవరు ఈ రోజు ఉపవాసం ఉన్నారు,' అని ప్రశ్నించారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'నేను ఉపవాసం ఉన్నాను,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ, 'మీలో ఎవరు ఈ రోజు జనాజహ్ వెంట వెళ్ళారు,' అని ప్రశ్నించారు. దానికి అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'నేను వెళ్ళాను' అని అన్నారు. మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ రోజు మీలో ఎవరు పేదవానికి అన్నం పెట్టారు,' అని అన్నారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'నేను పెట్టాను,' అని అన్నారు. ప్రవక్త మళ్ళీ ﷺ, 'మీలో ఎవరు ఈ రోజు అనారోగ్యంగా ఉన్న వారిని పరామర్శించారు,' అని ప్రశ్నించారు. దానికి అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'నేను పరామర్శించాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ విషయాలన్నీ కలిగి ఉన్న వ్యక్తి తప్పనిసరిగా స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు,' అని అన్నారు. **(ముస్లిం)**

అంటే ఈ సత్కార్యాలన్నిటినీ ఒకవేళ ఎవరైనా ఒక రోజు చేసి ఉంటే, అతడు స్వర్గంలో ప్రవేశించే అర్హత పొందుతాడు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1892

1892. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా హితబోధ చేశారు. "ఓ ముస్లిం మహిళల్లారా! పొరిగింటి మహిళకు ఇచ్చేందుకు ఏ కానుకనూ తక్కువైనదిగా భావించకండి. అది కాలిన మేక కాలి గిళ్ళె (డెక్క/ఖుర్) అయినా సరే." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1893

1893. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్లు ల కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సత్కార్యం ఎలాంటిదైనా అది సదఖహ్ అవుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1894

1894. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నువ్వు ఎటువంటి సత్కార్యమైనా చిన్నదిగా భావించరాదు. అది నీ సోదరుణ్ణి చిరునవ్వుతో పలకరించటం అయినా సరే." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1895

1895. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రతి ఒక్క ముస్లింకు దానధర్మాలు చేయడం తప్పనిసరి,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు, "ఒకవేళ ఎవరి వద్ద నైనా దానధర్మాలు చేయడానికి ఏదీ లేకపోతే ఏం చేయాలి?" అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'తన రెండు చేతులతో పని చేయాలి, తన్ను తాను లాభం చేకూర్చాలి, అందులో నుండే దాన ధర్మాలు కూడా చేయాలి.' దానికి అనుచరులు, 'ఒకవేళ ఎవరైనా అది కూడా చేయలేకపోతే?' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'దుఃఖంలో ఉన్న అగత్యపరునికి సహాయం చేయాలి,' అని అన్నారు. దానికి అనుచరులు, 'ఇది కూడా చేయలేని పరిస్థితి ఉంటే?' అని అడగా, అతను ﷺ, 'ప్రజలను మంచిని బోధించాలి, మంచిని ఆదేశించాలి,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు, 'ఒకవేళ అది కూడా చేయలేకపోతే?' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'తన్ను తాను చెడుకు, పాపాలకు దూరంగా ఉంచాలి, ఇదే అతని తరపున సదఖహ్ అని ప్రవచించారు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1896

1896. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మానవుని శరీరంలో ఎన్ని కీళ్ళు ఉన్నాయో, ప్రతి కీలు తరపున దానధర్మాలు చేయడం తప్పనిసరి. ఇద్దరి మధ్య ఉన్న సమస్యను పరిష్కరించడం సదఖహ్ అవుతుంది. ఒక వ్యక్తికి వాహనంపై కూర్చోవడంలో సహాయం చేయడం కూడా సదఖహ్ అవుతుంది. అతని సామాన్లను వాహనంపై ఎక్కించడం కూడా సదఖహ్ అవుతుంది. ఇంకా అతని సామాన్లను ఎత్తటం కూడా సదఖహ్ అవుతుంది. మంచి విషయాన్ని తెలియపరచటం కూడా సదఖహ్ అవుతుంది. నమాజ్ చదవటానికి మస్జిద్ వైపునకు అడుగు ముందుకు వేయటం కూడా సదఖహ్ అవుతుంది. బాధ కలిగించే వస్తువును మార్గం నుండి తొలగించడం కూడా సదఖహ్ అవుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1897

1897. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రతి మానవుడు 360 కీళ్ళతో జన్మిస్తాడు. అంటే అతని శరీరంలో 360 కీళ్ళు ఉన్నాయి. ప్రతి కీలు తరపున సదఖహ్ చేయడం తప్పనిసరి. అల్లాహు అక్బర్ అని పలికినవారు సదఖహ్ చేసారు. అల్ హందులిల్లాహ్ అని పలికినవారు సదఖహ్ చేసారు. లా ఇలాహ్ ఇల్లాహ్ అని పలికినవారు సదఖహ్ చేసారు. సుబ్ హానల్లాహ్ అని పలికినవారు సదఖహ్ చేసారు. అస్తగ్బిరుల్లాహ్ అని పలికినవారు సదఖహ్ చేసారు. మార్గంలో పడి ఉన్న రాయిని లేదా ముల్లును లేదా దుమ్మును తొలగించినవారు సదఖహ్ చేసారు. మంచి విషయాన్ని తెలియపరచినవారు సదఖహ్ చేసారు. చెడు నుండి వారించినవారు సదఖహ్ చేసారు. ఇలాంటివి 360 సత్కార్యాలు అయితే, అతడు తన ప్రతి ఒక్క కీలు తరపు నుండి సదఖహ్ చేసినట్లు అవుతుంది. అతడు తన్ను తాను నరకం నుండి విడుదల చేసుకున్న వాడిలా తిరగగలడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1898

1898. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ప్రతి పవిత్ర వచనం సదఖహ్ అవుతుంది. అంటే సుబ్ హానల్లాహ్ అంటే సదఖహ్ పుణ్యం లభిస్తుంది. అల్లాహు అక్బర్ అంటే సదఖహ్ అవుతుంది. అల్ హందు లిల్లాహ్ అంటే సదఖహ్ అవుతుంది. లా ఇలాహ్ ఇల్లాహ్ అంటే సదఖహ్ అవుతుంది. మంచి విషయాన్ని చెప్పడం సదఖహ్ అవుతుంది. చెడు నుండి వారించడం సదఖహ్ అవుతుంది. భార్య లేక బానిస స్త్రీతో సంభోగం చేయడం కూడా సదఖహ్ అవుతుంది" అని అన్నారు. అక్కడున్న ప్రజలు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మాలో ఎవరైనా తన కామవాంఛను తీర్చుకుంటాడు అంటే సంభోగం చేస్తాడు, మరి అందులో కూడా పుణ్యం ఉందా?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఒకవేళ అతడు ధర్మవిరుద్ధంగా కామవాంఛ పూర్తి చేస్తే అతనికి పాపం చుట్టుకుంటుంది. అదే విధంగా ధర్మబద్ధంగా కామవాంఛ తీర్చుకుంటే అతనికి పుణ్యం లభిస్తుంది.' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1899

1899. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: పేదవాడు పాలు త్రాగడానికి ఇవ్వబడిన అధికంగా పాలిచ్చే ఆడ ఒంటె గొప్ప సదఖహ్, పేదవాడు పాలు త్రాగడానికి ఉదయం, సాయంత్రం గిన్నె నిండా పాలిచ్చే మేక ఉత్తమ సదఖహ్. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1900

1900. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం ఒక చెట్టు నాటినా, పంటలు పండించినా, వాటిలో నుండి మానవులు గాని, జంతువులు గాని, పక్షులు గాని తింటే అతనికి సదఖహ్ చేసినంత వుణ్యం లభిస్తుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1901

1901. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ముస్లిం యొక్క ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "దొంగలించుకుపోయినా అంటే ఒకవేళ ఎవరైనా దొంగలించుకుపోతే అప్పుడు కూడా అతనికి సదఖహ్ వుణ్యం లభిస్తుంది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1902

1902. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక వ్యభిచార స్త్రీ కుక్కకు నీళ్ళు త్రాపించినందు వల్ల ఆమెను క్షమించడం జరిగింది. అంటే ఆమె ఒక మార్గం గుండా వెళ్ళడం జరిగింది, దారి ప్రక్కన బావి వద్ద ఒక కుక్క తన నాలుక వ్రేలాడ దీసి దాహంతో ఉంది. దాహం వల్ల భరించలేని స్థితిలో ఉంది. ఆ స్త్రీ తన మేజోడును తీసి తన కొంగుకు కట్టి బావిలోకి దింపి నీళ్ళు తొడి ఆ కుక్కకు త్రాపించింది. ఆ పుణ్యం వల్ల ఆమెను క్షమించడం జరిగింది.' 'జంతువుల పట్ల మంచిగా ప్రవర్తించినా పుణ్యం లభిస్తుందా?' అని ప్రవక్త ﷺ ను ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఎలాంటి జంతువు పట్ల అయినా మంచిగా ప్రవర్తిస్తే పుణ్యం లభిస్తుందని' అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1903

1903. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ల కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక స్త్రీని పిల్లి కారణంగా శిక్షించడం జరిగింది. ఆ స్త్రీ ఆ పిల్లిని కట్టివేసింది. అది ఆకలితో దాహంతో అలమటిస్తూ, చివరికి చనిపోయింది. ఆమె దానికి ఆహారం పెట్టలేదు, అటూ ఇటూ తిరిగి కడుపు నింపు కోవడానికి వదలలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1904

1904. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక వ్యక్తి ఒక మార్గం గుండా పోతున్నాడు. ఒక పెద్ద చెట్టు కొమ్మ దారికి అడ్డంగా ఉంది. 'ముస్లిముల దారికి అడ్డంగా ఉన్న ఈ కొమ్మను నేను తొలగిస్తాను,' అని దాన్ని మార్గం నుండి తొలగించి దూరం చేశాడు. అతని ఈ సత్కార్యం వల్ల అతన్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయటం జరిగింది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1905

1905. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "నేను ఒక వ్యక్తిని స్వర్గంలో గర్వంగా, చురుకుగా నడుస్తూ ఉండడం చూశాను. అతను దారికి అడ్డంగా ఉన్న, ప్రజలకు ఆటంకంగా ఉన్న చెట్టును నరికి వేసేవాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1906

1906. అబూ బర్ జహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నాకు లాభం చేకూర్చే విషయం ఏదైనా బోధించండి' అని విన్నవించుకున్నాను. ప్రవక్త ﷺ నన్ను, "హాని చేకూర్చే వస్తువును ముస్లిముల మార్గం నుండి తొలగించు" అని హితబోధ చేశారు. (ముస్లిం)

మేము అదీ బిన్ హాతిం హదీసును దైవదౌత్య చిహ్నాల అధ్యాయంలో ఇన్ షా అల్లాహ్ పేర్కొందుము.

రెండవ విభాగం

తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1917

1917. బరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఎవరైనా బీదవానికి పాలు త్రాగేందుకు తాత్కాలికంగా జంతువును ఇచ్చినా లేదా అప్పుగా డబ్బు ఇచ్చినా లేదా దారి తప్పిన వారికి దారి చూపించినా, అతనికి ఒక బానిసను విడుదల చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. (తిరిగి)

అబూ దావూద్, తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1918

1918. అబూ జరయ్య జాబిర్ బిన్ సులైం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మదీనా వచ్చిన తరువాత ప్రజలు ఒక వ్యక్తి అభిప్రాయాన్ని అనుసరించడం చూశాను. అంటే అతను చెప్పినట్లు ఆచరిస్తున్నారు. అతను చెప్పిన విధంగా నడుచుకుంటున్నారు. ఏ ఒక్కడూ అతని ఆదేశాన్ని వ్యతిరేకించడం లేదు. నేను ప్రజలను, 'వీరెవరు,' అని అడిగాను. ప్రజలు, 'వీరు అల్లాహ్ ప్రవక్త ﷺ,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. 'అతనిపై శాంతి కలుగు గాక!' నేను అతని దగ్గరకు వెళ్ళి, 'అలైకస్సలాము ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా!' అని రెండు సార్లు అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ విని, 'అలైకస్సలాము,' అని అనకు, ఎందుకంటే, అలైకస్సలాము అనేది మృతుల దుఆ, నువ్వు, 'అస్సలాము అలైక,' అని పలుకు అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'మీరు అల్లాహ్ ప్రవక్తలా?' అని అడిగాను. దానికి అతను ﷺ, 'నేను అల్లాహ్ ప్రవక్తను. ఆయన ఎటువంటి వాడంటే ఒకవేళ నీకేదైనా ఆపద వచ్చి దాన్ని తొలగించడానికి ఆయన్ను మొరపెట్టుకుంటే, ఆయన నీ ఆపదను దూరం చేస్తాడు. ఒకవేళ మీపై కరువు కాటకాలు వచ్చి, వాటిని తొలగించడానికి ఆయన్ను ప్రార్థిస్తే ఆయన కరువు కాటకాలను దూరం చేస్తాడు. ఇంకా నీ కోసం నేల నుండి పచ్చిక బయళ్ళను మొలకెత్తింపజేస్తాడు. ఒకవేళ నీవు నీళ్ళు గానీ, పంటలు గానీ లేని బంజరు భూమిపై ఉంటే, నీవు జనవాసాలకు దూరంగా

ఉంటే, నీ వాహనం ఆ బంజరు భూమిపై తప్పిపోతే, దాన్ని గురించి నువ్వు ఆయన్ను ప్రార్థిస్తే, ఆయన నీ వాహనాన్ని నీకు తిరిగి ఇప్పిస్తాడు,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'తమరు నాకేదైనా ఉపదేశించండి,' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు ఎవ్వరిని తిట్టకు,' అని హితబోధ చేసారు. ఈ హితబోధ తర్వాత స్వతంత్ర వ్యక్తిని గానీ, బానిసను గానీ, ఒంటెను గానీ, మేకను గానీ తిట్టలేదు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ రెండవ హితబోధగా, 'ఏ పుణ్య కార్యాన్ని నీవు సామాన్యమైనదిగా, చిన్నదిగా భావించకు, ఇంకా, నీవు నీ సోదరునితో కలిసి మాట్లాడినప్పుడు చిరునవ్వుతో మాట్లాడు, ఇది కూడా పుణ్యమే,' అని చెప్పారు. మూడవ ఉపదేశం ప్రవక్త ﷺ ఇలా ఉపదేశించారు, 'నీ లుంగీని చీలమండలకు పైన ఉంచు, ఒకవేళ నీవు కోరితే చీలమండల వరకు ఉంచవచ్చు, చీల మండల క్రింద వరకు లుంగీని ఉంచరాదు. ఎందుకంటే చీల మండల క్రింది వరకు దుస్తులను ధరించడం అహంకారంగా పరిగణించబడుతుంది. అల్లాహ్ కు అహంకారం అంటే గిట్టదు. ఒకవేళ మిమ్మల్ని ఎవరైనా తిట్టినా, చెడ్డ పేరు పెట్టినా, అవమానపరచినా, మీ గురించి అతనికి తెలిసినవాటిని బయట పెట్టినా, నీవు మాత్రం అతని లోపాలను ఎత్తి చూపకు, ఎందుకంటే నీకు చేసిన అవమానానికి తగిన శిక్ష అతనిపైనే పడుతుంది.' (అబూ దావూద్, తిర్మిజి)

మరో ఉల్లేఖనంలో "నీకు పుణ్యం లభిస్తుంది, అతనికి పాపం చుట్టుకుంటుంది" అని ఉంది.

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1919

1919. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: వారు ఒక మేకను జిబ్బా చేసారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ, 'మేక మాంసంలో నుండి ఏమైనా మిగిలి ఉందా?' అని అడిగారు. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా, 'మాంసమంతా పంచివేయడం జరిగింది. కేవలం ఒక జబ్బు మాత్రమే మిగిలి ఉంది,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అంతా మిగిలి ఉంది, అంటే అల్లాహ్ మార్గంలో పంచి వేయబడిన మాంసపు పుణ్యం మిగిలి ఉంది. ఇంట్లో తినడానికి ఉంచుకున్న తోడ భాగం తప్ప,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి)

అహ్మద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దానధర్మాల గొప్పదనం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1925

1925. ముర్ సద్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరుల్లోని కొందరు నాకు ఈ హదీసును ఇలా పేర్కొన్నారు, 'వారు ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నారు: "తీర్పు దినం నాడు విశ్వాసి సదఖహ్ (దాన ధర్మాలు) అతనికి నీడగా నిలుస్తుంది." (అహ్మద్)

7. అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1929

1929. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, హకీమ్ బిన్ హిజాం రజిఅల్లాహుఅన్లు ల కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అవసరాలు తీరగా చేసే సదఖహ్ అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన సదఖహ్. అందరి కంటే ముందు మీ సంరక్షణలో, మీ బాధ్యతా పరిధిలో ఉన్నవారికి ఇవ్వండి. మిగులుగా ఉన్నదే ఇతరులకు అగత్య పరులకు ఇవ్వండి. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1930

1930. అబూ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం తన భార్యాబిడ్డలకు, బంధువులకు పుణ్యఫలా పేక్షతో ఖర్చు చేస్తే, అతనికి సదఖహ్ పుణ్యం లభిస్తుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1931

1931. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ మార్గంలో నీవు ఖర్చు చేసే దీనారు, బానిసను విడుదల చేసేందుకు నీవు ఖర్చు చేసే దీనారు, ఒక నిరుపేదకు నీవు సదఖహ్ చేసే దీనారు, నీ భార్యా బిడ్డల కొరకు నీవు ఖర్చు చేసే దీనారు, వీటన్నిటిలో - పుణ్యపరంగా చూస్తే - నీ భార్యాబిడ్డల కొరకు ఖర్చు చేసిన దీనారు ఉత్తమమైనది." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1932

1932. సాబాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అన్నిటికంటే తన భార్యాబిడ్డలపై ఖర్చు చేసే దీనారే ఉత్తమమైనది. అదే విధంగా దైవమార్గంలో తన జంతువులపై ఖర్చు చేసే దీనారే ఉత్తమమైనది. దైవమార్గంలో పోరాడే తన మిత్రులపై ఖర్చు చేసే దీనారే ఉత్తమమైనది. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1933

1933. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ఆమె, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఒకవేళ నేను నా మొదటి భర్త అబూ సలమహ్ కొడుకులపై ఖర్చు చేస్తే - ఎందుకంటే వారు అనాథలు, నా కొడుకులు కూడానూ - నాకు పుణ్యం దక్కుతుందా?' అని విన్నవించుకుంది. ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు వారి గురించి ఖర్చు చేయి. ఆ అనాథ పిల్లలపై నువ్వు ఖర్చు చేసినందుకు పుణ్యం లభిస్తుంది' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1934

1934. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ను భార్య జైనబ్ రజిఅల్లాహుఅన్నా కథనం: ప్రవక్త ﷺ 'ఓ స్త్రీలారా! మీరు దానధర్మాలు చేయండి. మీ ఆభరణాల నుండైనా సరే' అని హితబోధ చేశారు. జైనబ్ ఇలా అంటున్నారు: 'అది విని నేను నా భర్త అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ను వద్దకు వచ్చి మీరు చాలా పేదవారు, ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని దానధర్మాలు చేయమని ఆదేశించారు. మీరు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి ఈ సమస్య ను విన్నవించుకోండి, ఒకవేళ నేను మీకు, మీ సంతానానికి ధర్మం చేస్తే నాకు పుణ్యం లభిస్తుందా లేదా? ఇంకా ఇది నా తరపున సరిపోతుందా లేదా? ఒకవేళ ఈ సదఖహ్ సరిపోతుందంటే నేను ఇచ్చి వేస్తాను. లేకపోతే మీతో పాటు ఇతరులకు కూడా ఇస్తాను,' అని విన్నవించుకుంది. అది విని నా భర్త అబ్దుల్లాహ్, 'నువ్వే వెళ్ళి ఈ సమస్యకు పరిష్కారం అడుగు,' అని అన్నారు. నేను సమస్య పరిష్కారం అడగటానికి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. ఆయన ద్వారం వద్ద ఒక అన్నారీ స్త్రీని చూచాను. ఆమె కూడా ఆ సమస్య గురించే వచ్చి ఉంది. జైనబ్ కథనం: "ప్రవక్త ﷺ లో అసామాన్యమైన హోదా కనబడేది. ప్రతి వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళడానికి భయపడేవాడు. అందువల్లే మాకు లోపలికి వెళ్ళడానికి ధైర్యం చాలలేదు. చేసేది లేక ద్వారం వద్దే నిలబడ్డాము. ఇంతలో బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్ను లోపలి నుండి బయటకు వచ్చారు. అప్పుడు మేము బిలాల్ తో, 'నీవు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి ద్వారం వద్ద ఇద్దరు స్త్రీలు నిలబడి ఉన్నారు, వారు ఇలా ప్రశ్నిస్తున్నారు, 'ఒకవేళ మేము మా భర్తలకు, మా సంరక్షణలో ఉన్న అనాథ పిల్లలకు సదఖహ్ ఇస్తే సరిపోతుందా?' అని అడగమని, అయితే మా గురించి ప్రస్తావించవద్దని చెప్పి పంపారు. బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్ను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళారు. మా సందేశాన్ని అందజేశారు. ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ ను, 'ఆ ఇద్దరు స్త్రీలు ఎవరు?' అని అడిగారు. దానికి బిలాల్, 'ఒకామె అన్నారీ స్త్రీ, మరొక స్త్రీ జైనబ్' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ తో, 'జైనబ్ పేరు గల స్త్రీలు చాలా మంది ఉన్నారు, మరి ఏ జైనబ్?' అని అన్నారు. వెంటనే బిలాల్, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ భార్య' అని

అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ ను వెళ్ళి వారిద్దరి 'సదఖహ్ కు రెట్టింపు పుణ్య ఫలం లభిస్తుందని, ఒకటి బంధుత్వానిది, మరొకటి సదఖహ్ ది,' అని చెప్పమన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1935

1935. మైమూనహ్ బింతె హారిస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ఒక బానిసరాలిని విడుదల చేశారు. దాన్ని గురించి ప్రవక్త ﷺ తో ప్రస్తావించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ఒకవేళ నువ్వు ఆ బానిసరాలును నీ మామలకు ఇచ్చి ఉంటే నీకు అత్యధిక పుణ్యం లభించేది," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1936

1936. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నాకు ఇద్దరు పొరుగువారున్నారు. ఒకవేళ నేను కానుక పంపాలంటే, అందరికంటే ముందు ఎవరికి పంపాలి' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఎవరి ద్వారం నీ ద్వారానికి అతి దగ్గరగా ఉంటే వారికి ముందు పంపు,' అని హితబోధ చేశారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1937

1937. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ "మీరు కూరవండితే దానిలో కొంత నీళ్ళు అధికంగా వెయ్యండి. ఇరుగు పొరుగు వారిని కూడా గుర్తుంచుకోండి. అంటే వారికి పంపండి" అని ఉపదేశించారు. (ముస్లిం)

అహ్మద్, తిర్కిజి, ఇబ్నె మాజహ్, నసాయి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1939

1939. సులైమాన్ బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: పేదవానికి సదఖహ్ ఇస్తే, ఒక సదఖహ్ పుణ్యం లభిస్తుంది. బంధువులకు, సన్నిహితులకు సదఖహ్ చేస్తే రెండు సదఖహ్ ల పుణ్యం లభిస్తుంది. ఒకటి సదఖహ్ పుణ్యం, రెండవది బంధుత్వ పుణ్యం. (అహ్మద్, తిర్కిజి, ఇబ్నె మాజహ్, నసాయి, దార్కీ)

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1940

1940. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి ఒక వ్యక్తి 'నా దగ్గర ఒక దీనారు ఉంది' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ ఆ వ్యక్తితో, 'నీ కోసం ఖర్చు పెట్టుకో,' అని అనగా, అతడు, 'నా వద్ద మరో దీనారు ఉంది,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'నీ సంతానం కోసం ఖర్చు చేయి,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ, 'నా వద్ద మరో దీనారు ఉంది,' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీ భార్య కొరకు ఖర్చు చేయి,' అని అన్నారు. మళ్ళీ ఆ వ్యక్తి, 'నా వద్ద మరో దీనారు ఉంది,' అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నీ సేవకునిపై ఖర్చు చేయి,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ, 'నా వద్ద మరో దీనారు ఉంది,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'నీకే ఎక్కువ తెలుసు ఎక్కడ ఖర్చు చేయాలో,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్కిజి, నసాయి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1941

1941. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నేను మీకు అందరికంటే ఉత్తమ వ్యక్తిని చూపెట్టనా, అంటే మీకు అందరికంటే ఉత్తమ వ్యక్తిని చూపిస్తాను. అతడు అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాటానికి తన గుర్రం కళ్ళాం పట్టుకొని సిద్ధంగా ఉన్నాడు. ఆ తరువాత ప్రవక్త అతని తర్వాత ఉత్తమ స్థానానికి చేరువగా ఉన్న వ్యక్తి గురించి చెప్పనా? అతడు కొన్ని మేకలు తీసుకొని ప్రజల నుండి వేరుగా ఉన్నాడు. ఆ మేకల్లో నుండి అల్లాహ్ హక్కును నెరవేరుస్తూ ఉంటాడు' అని అన్నారు. ఆ తర్వాత మళ్ళీ నేను మీకు అందరికంటే నీచుడిని చూపెట్టనా అంటూ 'అల్లాహ్ పేరు చెప్పి అడిగినా ఇవ్వని వాడు అందరికంటే నీచుడు' అని అన్నారు. (తిర్మిజి, నసాయి, దార్కీ)

అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1943

1943. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా అల్లాహ్ పేరు చెప్పి మిమ్మల్ని శరణు కోరితే, అతనికి శరణు ఇవ్వండి. అదే విధంగా ఎవరైనా అల్లాహ్ పేరుతో అడిగితే, అతనికీ ఇవ్వండి. ఎవరైనా మిమ్మల్ని విందుకు ఆహ్వానిస్తే ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించండి, ఎవరైనా మీకు ఉపకారం చేస్తే, మీరు కూడా అతని పట్ల ఉపకారం చేసి బదులు తీర్చివేయండి. బదులుకు ఏ వస్తువూ లేకపోతే, అతని పట్ల దానికి తగ్గట్టు అతని గురించి దుఆ చేయండి." (అహ్మద్, అబూ దావూద్, నసాయి)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అత్యుత్తమ దానం (సదఖహ్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1945

1945. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "మదీనా అన్నారుల్లో ఖర్జూరపు తోటల రీత్యా అబూ తల్హా అందరికంటే గొప్ప ధన వంతులు. అతనికి బైరుహ్ అనే పేరుగల తోట ఉండేది. ఇది అన్నిటికంటే అతనికి చాలా ప్రియమైనది. ఇది మస్జిదె నబవీ ముందు ఉండేది. ప్రవక్త ﷺ ఈ తోటలోనికి వెళ్ళేవారు. అందులో నుండి మంచినీరు త్రాగేవారు: "మీకు అన్నిటికంటే ప్రియమైన వస్తువును ఖర్చు చేయనంత వరకు మీరు పుణ్యాన్ని ఎంతమాత్రం పొందలేరు," (ఆలె ఇమాన్, 3:92) అనే ఆయతు అవతరించినపుడు అబూ తల్హా ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! అల్లాహ్: 'లన్ తనాలుల్ బిర్ర హత్తా తున్ ఫిఖూ మిమ్మాతుహిబ్బూన్' అని ఆదేశిస్తున్నాడు. నా బైరుహ్ తోట నాకు అన్నిటికంటే చాలా ప్రియమైనది. నేను దాన్ని అల్లాహ్ మార్గంలో సదఖహ్ చేస్తున్నాను, దానికి ప్రతిఫలం లభిస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. దాన్ని అల్లాహ్ వద్ద పొందుతానని నమ్మకం కలిగి ఉన్నాను. ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మీరు ఎక్కడ తలచుకుంటే అక్కడ దాన్ని వినియోగించండి,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ అది విని, 'చాలా మంచిది, చాలా మంచిది, ఇది లాభం చేకూర్చే ధనం, నీవు చెప్పావు, నేను విన్నాను. అయితే నువ్వు ఈ తోటను నీ బంధువులకు ఇచ్చి వేస్తే బాగుంటుంది అని అనుకుంటున్నాను,' అని అన్నారు. దానికి అబూ తల్హా, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మీరు చెప్పినట్లే చేస్తాను,' అని అబూ తల్హా ఆ తోటను తన బంధువులకు, చిన్నాన్న కొడుకులకు పంచి వేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

8. భర్త ధనం నుండి భార్య చేసే ఖర్చు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భర్త ధనం నుండి భార్య చేసే ఖర్చు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1947

1947. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ ఎవరైనా స్త్రీ తన ఇంటి అన్నంలో నుండి ఖర్చు చేస్తే, సదఖహ్ చేస్తే వృధా ఖర్చు చేసే ఉద్దేశం లేకుండా ఉంటే ఆమెకు సదఖహ్ పుణ్యం లభిస్తుంది. అదే విధంగా కోశాధికారికి కూడా పుణ్యం లభిస్తుంది. వారి పుణ్యాలలో ఒకరి పుణ్యం మరొకరి కంటే తగ్గించటం జరగదు. అంటే ప్రతి ఒక్కరికీ పూర్తి పుణ్యం లభిస్తుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భర్త ధనం నుండి భార్య చేసే ఖర్చు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1948

1948. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "భార్య భర్త అనుమతి లేనిదే అతని ధనంలో నుండి ఖర్చు చేస్తే ఆమెకు సగం పుణ్యం లభిస్తుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భర్త ధనం నుండి భార్య చేసే ఖర్చు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1949

1949. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: నమ్మకస్తుడైన ముస్లిం గుమస్తా తన యజమాని ఆదేశం మేరకు సంతోషంతో ఇచ్చినట్లయితే, అతడు కూడా సదఖిహ్ చేసే వారిలో ఒకడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భర్త ధనం నుండి భార్య చేసే ఖర్చు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1950

1950. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: "ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ ను, 'నా తల్లి అకస్మాత్తుగా మరణించింది. ఒకవేళ ఆమెకు అవకాశం ఉండి ఉంటే దానధర్మాలు చేయమని ఆదేశించేది. ఒకవేళ నేను ఆమె తరఫున సదఖిహ్ దానధర్మాలు చేస్తే ఆమెకు పుణ్యం లభిస్తుందా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును' అని అన్నారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భర్త ధనం నుండి భార్య చేసే ఖర్చు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1953

1953. అబీల్లహమ్ విడుదల చేసిన బానిస ఉమైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మా యజమాని నన్ను మాంసాన్ని ముక్కలుగా చేసి ఎండ బెట్టమని అన్నారు. ఇంతలో ఒక బిచ్చగాడు వచ్చాడు. నేను ఆ మాంసంలో నుండి కొంత అతనికి ఇచ్చివేసాను. ఇది మా యజమానికి తెలిసింది. అతను నన్ను కొట్టాడు. నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళి జరిగినదంతా చెప్పాను. ప్రవక్త ﷺ మా యజమానిని పిలిపించారు. అతన్ని, 'నీవెందుకు కొట్టావు,' అని ప్రశ్నించారు. దానికి అతడు, "వీడు నా అనుమతి లేకుండా నా ఆహార పదార్థాలను ఇతరులకు ఇచ్చి వేస్తున్నాడు." దానికి ప్రవక్త ﷺ, "మీ ఇద్దరికీ దాని పుణ్యం లభిస్తుంది," అని అన్నారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "నేను బానిసగా ఉండేవాడిని, 'నేను నా యజమాని ధనం నుండి సదఖహ్ చేయగలనా?' అని ప్రశ్నించాను. ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, మీ ఇద్దరికీ సగం, సగం పుణ్యం లభిస్తుంది,' అని అన్నారు." (ముస్లిం)

9. సదఖహ్ ఇచ్చి, తిరిగి తీసుకోరాదు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సదఖహ్ ఇచ్చి, తిరిగి తీసుకోరాదు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1954

1954. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "నేను ఒక వ్యక్తికి అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడేందుకు స్వారీ చేయటానికి నా గుర్రాన్ని ఇచ్చాను. అతడు దాన్ని పోగొట్టుకున్నాడు. అంటే అశ్రద్ధ

వల్ల దాన్ని ఆహారం సరిగా పెట్టలేక పోయాడు. చివరికి అది బక్క చిక్కి పోయింది. నేను దాన్ని కొనాలని అనుకున్నాను. అది బక్క చిక్కి ఉన్నందున చవకగా అమ్మివేస్తాడని భావించాను. దీన్ని గురించి ప్రవక్త ﷺ ను సంప్రదించాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ నీవు దాన్ని కొనకు, దానం చేసిన సదఖహ్ తిరిగి తీసుకోకు, అతడు నీకు ఒక్క దిర్ఘం లో ఇచ్చినా సరే, చేసిన సదఖహ్ ను తిరిగి తీసుకునేవాడు వాంతి చేసి నాకే కుక్కతో సమానం అని అన్నారు."

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ నువ్వు నీ సదఖహ్ ను తిరిగి ఇవ్వకు. ఎందుకంటే సదఖహ్ ను తిరిగి ఇచ్చేవాడు వాంతి చేసి దాన్ని నాకే దానికి సమానం," అని అన్నారు.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సదఖహ్ ఇచ్చి, తిరిగి తీసుకోరాదు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1955

1955. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ వద్ద కూర్చున్నాను. ఒక స్త్రీ వచ్చి, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేను నా తల్లిగారికి ఒక బానిసరాలిని సదఖహ్ గా ఇచ్చాను, నా తల్లి చనిపోయింది. నేను తప్ప వారసులెవరూ లేరు. నేను ఆ బానిసరాలిని తిరిగి తీసుకోవచ్చా?' అని విన్నవించుకుంది. ప్రవక్త ﷺ, 'దాని పుణ్యం నీకు లభించింది. వారసత్వం ఆ బానిసరాలిని తిరిగి నీకు ఇప్పించింది. (అంటే వారసత్వంలో బానిసరాలు నీకు దొరికింది) నీవు తీసుకోవచ్చు,' అని అన్నారు. ఆమె. 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నా తల్లిపై ఒక నెల ఉపవాసాలు కూడా మిగిలి ఉన్నాయి. నేను నా తల్లి తరపున ఉపవాసాలు పాటించవచ్చునా?' అని విన్నవించుకుంది. ప్రవక్త ﷺ, 'నీ తల్లి తరపున ఉపవాసాలు పాటించు,' అని అన్నారు. మళ్ళీ ఆమె, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నా తల్లి హజ్జ్ కూడా చేయలేదు, నా తల్లి తరపున నేను హజ్జ్ చేయవచ్చునా?' అని విన్నవించుకుంది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును ఆమె తరపున హజ్జ్ చేసుకో,' అని అన్నారు. **(ముస్లిం)**

ఈ హదీసు ద్వారా మృతుల తరపు నుండి ఉపవాసాలు పాటించడం, హజ్జ్ చేయడం ధర్మ సమ్మతమే అని తెలిసింది.

7. ఉపవాసం (సౌమ్) పుస్తకం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం (సౌమ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1956

1956. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రమజాన్ మాసం ప్రారంభమవగానే ఆకాశ ద్వారాలు తెరువబడుతాయి."

మరో ఉల్లేఖనంలో స్వర్గపు ద్వారాలు తెరువబడుతాయి, నరక ద్వారాలు మూసివేయబడుతాయి, షైతానులను బంధించడం జరుగుతుంది," అని ఉంది.

మరో ఉల్లేఖనంలో కారుణ్య ద్వారాలు తెరువబడుతాయి అని ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం (సౌమ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1957

1957. సహల్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "స్వర్గంలో ఎనిమిది ద్వారాలు ఉన్నాయి. వాటిలో ఒక ద్వారం పేరు రయ్యాన్. ఉప వాసకులు ఈ ద్వారం గుండానే స్వర్గం లోనికి ప్రవేశిస్తారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం (సౌమ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1958

1958. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఎవరు ధర్మ నిషితో, ఆత్మ పరీశీలనతో, పరలోక ప్రతిఫలా పేక్షతో రమజాన్ ఉపవాసాలు పాటిస్తారో, వారు పూర్వం చేసిన పాపాలను అల్లాహ్ మన్నించి వేస్తాడు. అదే విధంగా ఎవరైతే ధర్మ నిషితో, ఆత్మ పరీశీలనతో, పరలోక ప్రతిఫలాపేక్షతో రమజాన్ (ఖియాం/తరావీహ్) నమాజులు చేస్తారో, వారు పూర్వం చేసిన పాపాలను అల్లాహ్ మన్నిస్తాడు. అదే విధంగా విశ్వాసంతో, చిత్త శుద్ధితో, ప్రతిఫలాపేక్షతో ఖదర్ మహ్ శుభ రాత్రిలో జాగరణ చేస్తే పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం (సామ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1959

1959. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మనిషి యొక్క ప్రతి సత్కార్యానికి పదిరెట్ల నుండు ఏడు వందల రెట్ల వరకు పుణ్యం వ్రాయడం జరుగుతుంది. అంటే ఒక సత్కార్యం చేస్తే పది నుండి ఏడు వందల రెట్ల వరకు పుణ్యం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ ఆదేశం "ఉపవాసం కేవలం నా కొరకే. అందువల్ల నేనే స్వయంగా దాని ప్రతిఫలం ఇస్తాను. నా కోసం అతడు తన అన్నపానీయాలను, మనోకాంక్షలను త్యజిస్తాడు." ఉపవాసకునికి రెండు సంతోష సమయాలు ఉన్నాయి: ఒకటి ఉపవాసం విరమించేటప్పుడు, మరొకటి అల్లాహ్ ను కలిసినప్పుడు, అదే విధంగా ఉపవాసకుని నోటి వాసన అల్లాహ్ కు కస్తూరి సువాసన కంటే చాలా ఇష్టం. అదే విధంగా ఉపవాసం డాలు వంటిది. దాని ద్వారా హైతాన్ నుండి సురక్షితంగా ఉంటాడు. నరకాగ్ని నుండి తప్పించుకుంటాడు. మీలో ఎవరైనా ఉపవాసం ఉంటే అశ్లేల పదాలు పలుకరాదు. నీచ ప్రేలాపనలకు గురికారాదు. అతనికి ఎవరైనా చెడుగా మాట్లాడినా, తిట్టినా, కయ్యానికి కాలు దువ్వినా, అతను తిట్టరాదు, వివాదానికి దిగరాదు, 'నేను ఉపవాసంతో ఉన్నాను,' అని పలకాలి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం (సౌమ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1960

1960. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రమజాన్ మొదటి రాత్రి వస్తే, షైతానులు, తలబిరుసు తనంగల జిన్నులు బంధించబడి, చెరసాలలో వేయబడతారు. నరక ద్వారాలు కూడా మూసివేయబడతాయి. వాటిలో ఏ ఒక్క ద్వారమూ తెరువబడదు. స్వర్గ ద్వారాలు తెరువబడుతాయి. వాటిలో ఏ ఒక్క ద్వారమూ మూసివేయబడదు. ఒక ప్రకటించేవాడు, ఓ మంచిని కోరేవాడా! సత్కార్యాల వైపునకు తిరుగు, ఓ చెడు వైపు తిరిగి ఉన్నవాడా! దాన్నుండి వెనుదిరుగు, అని పిలుపునిస్తూ ఉంటాడు. ఇంకా ఆ రాత్రి అల్లాహ్ అనేక మందిని నరకం నుండి విడుదల చేస్తూ ఉంటాడు. ఇలా ప్రతి రాత్రి ప్రకటించడం జరుగుతుంది. (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం (సౌమ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1963

1963. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మహ్ ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఉపవాసం, కుర్ఆన్ రెండూ పునరుజ్ఞాన దినమున దాసుని కొరకు సిఫారసు చేస్తాయి. ఉపవాసం ఇలా అంటుంది: "ఓ నా ప్రభూ! నేను ఈ ఉపవాసిని పగలు భోజనానికి, ఇతర వాంఛలకు దూరంగా ఉంచాను. అందువల్ల ఇతని మోక్షం కొరకు నా సిఫారసు స్వీకరించు.' అదే విధంగా, కుర్ఆన్: 'ఓ నా ప్రభూ! నేను ఇతన్ని రాత్రిళ్ళు నిద్రకు దూరం చేసాను. కనుక ఇతని పట్ల నా సిఫారసు స్వీకరించు.' అప్పుడు అల్లాహ్ ఆ రెంటి సిఫారసులను స్వీకరిస్తాడు. (బైహఖీ)

ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం (సౌమ్) పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1964

1964. అనస్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: రమజాన్ మాసం వచ్చినప్పుడు, ప్రవక్త ﷺ 'ఈ రమజాన్ నెల మీపై వచ్చింది. ఈ మాసంలో ఒక రాత్రి ఉంది, అది వెయ్యి నెలల కంటే ఉత్తమమైనది. దాన్ని పొందనివాడు, లాభాల నుండి దూరమయ్యాడు. దురదృష్టవంతుడే ఆ లాభాలను పొందలేడు,' అని ప్రవచించారు. **(ఇబ్నె మాజహ్)**

1. రమజాన్ నెల వంక చూడటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ నెల వంక చూడటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1969

1969. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నెల వంకను చూచేవరకు ఉపవాస వ్రతం పాటించకండి. దాన్ని చూసే వరకు ఉపవాస వ్రతం విరమించకండి. ఒకవేళ ఆకాశం మేఘాలమయంగా ఉంటే ఆలోచించి మరీ లెక్క కట్టండి.

మరో ఉల్లేఖనంలో, 'మాసం 29 రోజులదైతే, నెల వంకను చూసేవరకు ప్రారంభించకండి. ఒకవేళ మేఘాలు ఆవరిస్తే, 30 రోజులు పూర్తి చేసుకోండి,' అని ఉంది. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ నెల వంక చూడటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1970

1970. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రమజాన్ నెల వంక చూసి రమజాన్ ఉపవాసాలు పాటించండి, షవ్వల్ నెల వంక చూసి ఉపవాసాలు

విరమించండి. అంటే ఉపవాసాలు పూర్తి చేయండి. ఒకవేళ మీరు ఆకాశం
మేఘాలమయంగా ఉంటే, పాబాన్ 30 రోజులు పూర్తి చేసుకోండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ నెల వంక చూడటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1971

1971. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మనం
నిరక్షరాసులం, మనకు రాయడమూ రాదు, లెక్కలూ రావు. నెల ఇలా-ఇలా-ఇలా అంటే,
ఇన్ని రోజులది ఉంటుంది. మూడవసారి బొటనవేలు ముడుచుకొని అన్నారు, 'నెల ఇలా-
ఇలా-ఇలా ఉంటుంది, అంటే ఇన్ని రోజులది ఉంటుంది. అంటే ఒక్కోసారి 29 రోజులు,
ఒక్కో సారి 30 రోజుల నెల అవుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ నెల వంక చూడటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1972

1972. అబూ బకరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రెండు పండుగ
నెలలు రమజాన్, జుల్ హిజ్జహ్ తక్కువ కావు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ నెల వంక చూడటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1973

1973. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రమజాన్ కు ఒకటి, రెండు రోజులు ముందు ఉపవాసం ఉండరాదు. అయితే అలవాటుగా ఉపవాసం ఉంటూ వస్తున్న వ్యక్తి ఉండవచ్చు." (బుఖారీ. ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ నెల వంక చూడటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1974

1974. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "షాబాన్ నెల సగం గడచిన తర్వాత అదనపు (నఫిల్) ఉపవాసాలు పాటించకండి. కాని తప్పిపోయిన (ఖజా), లేక తప్పనిసరి (వాజిబ్) ఉపవాసాలు ఉండవచ్చు." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి)

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ నెల వంక చూడటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1980

1980. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ షాబాన్ దినాలను చాలా జాగ్రత్తగా గుర్తుంచేవారు. ఇతర నెలల దినాలను అంత శ్రద్ధగా గుర్తుంచేవారు కాదు. రమజాన్ నెల వంకను చూసి ఉపవాసాలు పాటించేవారు. ఒకవేళ మేఘాలు, లేక ఇతర కారణాల వల్ల నెల వంక కనబడక పోతే షాబాన్ 30 రోజులు పూర్తి చేసి ఉపవాసాలు ప్రారంభించేవారు. (అబూ దావూద్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

రమజాన్ నెల వంక చూడటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1981

1981. అబూ బఖ్ తరి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ఉమ్రహ్ కోసం మా నగరం కూఫా నుండి బయలుదేరాము. మక్కా తాయఫ్ లకు మధ్య ఉన్న బతనె నఖలహ్ కు చేరుకున్న తర్వాత మేము నెల వంక చూడటానికి ఒక చోట చేరాము. నెల వంక చూశాము కాని అది పెద్దదిగా ఉంది. కొందరు దీన్ని మూడవ రోజు నెల వంక అని అన్నారు, మరి కొందరు రెండవ రోజు నెల వంక అని అన్నారు. మేమందరం కలిసి ఇబ్నె అబ్బాస్ వద్దకు వెళ్ళాము. అతని రజిఅల్లాహుఅన్లు తో కలిసి సమస్య అతని ముందు ఇలా పెట్టాము, "మేము నెల వంక చూశాము, అది పెద్దదిగా ఉంది. కొందరు దీన్ని మూడవ రోజు నెల వంక అని, మరి కొందరు రెండవ రోజు నెల వంక అని అంటున్నారు." ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఏ రోజు రాత్రి నెల వంకను చూసారు,' అని అడిగారు. మేము, 'ఫలానా రాత్రి చూసాము,' అని అన్నాము. అప్పుడు ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'అల్లాహ్ దాన్ని పొడవుగా చేసాడని, దాన్ని చూసేందుకు, అది ఆ రోజు నెలవంకేనని, అది ఆ నెలవంక నీవు చూసిన నాటిదేనని ప్రవక్త ﷺ తెలిపారని,' అన్నారు.

మరొక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, మేము రమజాన్ నెల వంకను జాతుల్-ఇర్ద్ లో చూశాము. మేము ఒక వ్యక్తిని ఇబ్నె అబ్బాస్ ను అడగమని పంపాము. దానికి అతను రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇలా ఉల్లేఖించారు, "అల్లాహ్ ఆ నెలవంకను చూడటానికి పొడవుగా చేస్తాడని, ఒకవేళ ఆకాశం మేఘాలతో నిండి ఉండి నెలవంక కనబడకపోతే, లెక్క పూర్తి చేసుకోండి, అంటే 30 దినాలు పూర్తి చేసుకోండి." (ముస్లిం)

2. ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1982

1982. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సహరీ తినండి. ఎందుకంటే, సహరీలో శుభం ఉంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1983

1983. అమ్ బిన్ ఆస్ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మన ముస్లింల, యూదుల మరియు క్రైస్తవుల మధ్య సహరీ తినే తేడా ఉంది," అని అనేవారు. ముస్లిములు సహరీ తింటారు, యూదులు, క్రైస్తవులు సహరీ తినరు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1984

1984. సహల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఉపవాస విరమణను సమయబద్ధంగా పాటించేవరకు ప్రజలు లాభంలో ఉంటారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1985

1985. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి అటు నుండి ఇటు వస్తే అంటే పగలు ఇటు నుంచి అటు వెళ్ళితే, అంటే సూర్యాస్తమయం అయితే, ఉపవాస విరమణా సమయం అయిపోతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1986

1986. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ విసాల్ ఉపవాసాన్నుండి వారించారు. ఒక వ్యక్తి లేచి "విసాల్ ఉపవాసాన్ని మీరు పాటిస్తారా ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా!" అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "మీలో నాలాంటి వారెవరున్నారు? అల్లాహ్ నాకు తినిపిస్తాడు, త్రాపిస్తాడు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్మీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1987

1987. హఫ్స రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రాత్రి ఫజర్ కి ముందే ఉపవాస సంకల్పం చేయని వాని ఉపవాసం నెరవేరదు." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, దార్మీ)

ఈ ఉల్లేఖనం హఫ్స రజిఅల్లాహుఅన్ఱా తో ముగిసిందని అబూ దావూద్ అభిప్రాయం. ముఅమ్మర్, జుబైదీ, ఇబ్నె ఉయైన, యూనుస్ అందరూ జుహీ ద్వారా ఉల్లేఖించారు.

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1988

1988. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మీలో ఎవరైనా సహరీ తింటున్నప్పుడు అజాన్ అయితే, దాన్ని వదిలేయకూడదు, మీ అవసరం పూర్తి చేసుకోండి." (అబూ దావూద్)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1990

1990. సల్మాన్ బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా ఉపవాసాన్ని విరమిస్తే, ఖర్జూరం తిని ఉపవాసం విరమించాలి. ఎందుకంటే అందులో శుభం ఉంది. ఒకవేళ ఖర్జూరం లేకపోతే నీళ్ళతో విరమించాలి. ఎందుకంటే నీరు పరిశుద్ధమైనది. (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ)

అయితే తిర్మిజి తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఖర్జూరం శుభకరమైనదని పేర్కొనలేదు.

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1991

1991. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ మగ్రిబ్ నమాజు చదవడానికి ముందే కొన్ని ఖర్జూరాల ద్వారా ఉపవాసాన్ని విరమించేవారు. ఒకవేళ పండు ఖర్జూరాలు లేకపోతే ఎండు ఖర్జూరాలతోనే విరమించేవారు. ఒకవేళ ఎండు ఖర్జూరాలు కూడా లేకపోతే రెండు గుక్కెళ్ళ నీళ్ళతోనైనా విరమించేవారు." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1992

1992. జైద్ బిన్ ఖాలిద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా ఒక ఉపవాసి ఉపవాసాన్ని విరమించే ఏర్పాటు (ఇఫ్తార్) చేయించినా లేక పోరాటంలో పాల్గొనే వీరుడికి యుద్ధ సామగ్రిని సమకూర్చినా, అతనికి కూడా సమానమైన పుణ్యం లభిస్తుంది. అంటే ఉపవాసకునికి, పోరాటంలో పాల్గొనే వీరునికి లభించినంత పుణ్యం ఇఫ్తార్ చేయించే వానికి, యుద్ధ సామగ్రి సమకూర్చిన వానికి లభిస్తుంది. (బైహఖీ)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1993

1993. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసం విరమించినపుడు ఈ దుఆ పఠించేవారు, "జహబ అజ్జమాఉ వబ్బల్లతిల్ ఉరూఖ్ వ సబతల్ అజ్రు, ఇన్ షా అల్లాహు తాలా," - 'దాహం తీరింది, నరాలు చల్లబడ్డాయి, ఇన్ షా అల్లాహు తాలా ప్రతిఫలం తప్పకుండా లభిస్తుంది.' (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1994

1994. ముఆజ్ బిన్ జుహ్ రహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసం విరమించేటప్పుడు ఈ దుఆ పఠించేవారు, "అల్లాహుమ్మ లక సుమ్మ, వ అలా రిజ్జిక అప్తర్తు" - 'ఓ అల్లాహ్! నీ కోసమే ఉపవాసం పాటించాను, నీ ఉపాధితోనే ఇఫ్తార్ చేసాను.' (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1995

1995. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రజలు ఉపవాస విరమణలో సమయపాలన చేస్తున్నంత వరకు ధర్మం ఆధిక్యత కలిగి ఉంటుంది.

ఎందుకంటే యూదులు, క్రైస్తవులు ఆలస్యంగా ఉపవాస విరమణ చేసేవారు. (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1996

1996. అబూ అతియ్యుహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "నేను, మస్ రూఖ్ ఇద్దరం కలిసి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు వచ్చాము, "ఓ తల్లిగారు! ఇద్దరు ప్రవక్త అనుచరులు ఉన్నారు. వారిలో ఒకరు ఇఫ్తార్ చేయటంలో, నమాజ్ చేయటంలో తొందరపడుతారు. మరొకరు ఇఫ్తార్ చేయడంలో, నమాజ్ చేయడంలో ఆలస్యం చేస్తారు." దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ఎవరు తొందరగా ఇఫ్తార్ చేస్తారు," అని ప్రశ్నించారు. దానికి మేము, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్,' అని అన్నాం. అప్పుడు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ప్రవక్త ﷺ కూడా ఇలాగే చేసేవారు." అని అన్నారు. రెండవ వ్యక్తి అబూ మూసా (ఏదో కారణం వల్ల ఆలస్యంగా ఇఫ్తార్ చేసేవారు, ఆలస్యంగా నమాజ్ చేసేవారు). (ముస్లిం)

అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసం గురించి వివిధ విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1997

1997. ఇర్ బాద్ బిన్ సారియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: రమజాన్ మాసంలో ప్రవక్త ﷺ నన్ను సహరీ తినడానికి ఆహ్వానిస్తూ, "శుభకరమైన భోజనం వైపుకు రా!" అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి)

3. ఉపవాసాన్ని శుద్ధపరచటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధపరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 1999

1999. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అసత్యం అధర్మ కార్యాలను వదలకుంటే, అన్నపానీయాలు వదలివేయటం అల్లాహ్ కు ఏ మాత్రం ఇష్టం లేదు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధ పరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2000

2000. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉపవాస స్థితిలో ముద్దు పెట్టుకునే వారు. తనపై నియంత్రణా శక్తి కలిగి ఉండేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధ పరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2001

2001. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: "ఒక్కోసారి దైవప్రవక్త ﷺ సహారీకి లేచేటప్పుడు ఆశుద్ధావస్థలో ఉండేవారు. అయితే వీర్యస్థలనం వలన కాక సంభోగం వల్ల. అయితే ఉషోదయ కాలంలో స్నానం చేసి ఉపవాసం కొనసాగించేవారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధ పరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2002

2002. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జ్ ఇహ్రాం స్థితిలో, ఉపవాస స్థితిలోనూ కొమ్ము (హిజామహ్) చేయించుకునే వారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధ పరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2003

2003. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ ఎవరైనా మరచి తిన్నా, త్రాగినా తన ఉపవాసాన్ని పూర్తి చేసుకోవాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ అతనికి తినిపించాడు, త్రాపించాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధ పరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2004

2004. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వద్ద కూర్చొని ఉన్నాము. ఇంతలో ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేను నాశనం అయిపోయాను,' అని విన్నవించుకున్నాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'ఏమయింది,' అని అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'ఉపవాస స్థితిలో నేను నా భార్యతో సంభోగం చేసాను,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'దాని పరిహారం చెల్లించు, అంటే నువ్వు బానిసను విడుదల చేయగలిగితే ఒక బానిసను విడుదల చేయి,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి 'నాకు బానిసను విడుదల చేసే శక్తి లేదు,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు రెండు నెలలు నిరంతరం ఉపవాసాలు ఉండగలవా?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'లేదు,' అని సమాధానం ఇచ్చాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు 60 మంది పేదలకు అన్నం పెట్టగలవా?' అని ప్రశ్నించారు. ఆ వ్యక్తి 'లేదు,' అని సమాధానం ఇచ్చాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు కూర్చో,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ వేచి ఉన్నారు. ఇంతలో ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఖర్జూరాలతో నిండిన ఒక సంచి తీసుకు రావడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ, 'ఆ వ్యక్తి ఎక్కడ?' అని అడిగారు. ఆ వ్యక్తి 'నేను ఇక్కడే ఉన్నాను,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ ఖర్జూరాలను తీసుకో, పేదలకు సదఖహ్ చేయి,' అని ఆ వ్యక్తితో అన్నారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'నాకన్నా పేదవాళ్ళేవరైనా ఉన్నారా? నేను సదఖహ్ చేయడానికి, అల్లాహ్ సాక్షి! మదీనాలో అన్ని వైపుల నా కంటే పేద కుటుంబం లేదు,' అని అన్నాడు. అతని ఈ మాటల వల్ల ప్రవక్త ﷺ పక్కున నవ్వారు. ఆయన పళ్ళు కనబడ్డాయి. ప్రవక్త ﷺ అతనితో, "నీవు, నీ భార్యబిడ్డలకు ఈ ఖర్జూరాలు తినిపించు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

మాలిక్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధపరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2011

2011. కొందరు ప్రవక్త సహచరుల కథనం: ప్రవక్త ﷺ అర్బ్ ప్రాంతంలో ఉపవాస స్థితిలో తలపై నీళ్ళు పోసుకున్నారు. దాహం వల్లనో లేదా వేడి వల్లనో. (మాలిక్, అబూ దావూద్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధపరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2012

2012. షధ్దాద్ బిన్ ఔస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ బఖీఅ ప్రాంతంలో ఒక వ్యక్తి వద్దకు వచ్చారు. ఆ వ్యక్తి కొమ్ము చేస్తున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నా చేయి పట్టుకొని ఉన్నారు. ఆ రోజు రమజాన్ 18వ తేదీ. ఆ కొమ్ము చికిత్సను చూసి ప్రవక్త ﷺ, 'కొమ్ము చికిత్స చేసేవాడు, చేయించుకునే వాడు ఇద్దరి ఉపవాసం భంగమయింది,' అని అన్నారు. **(అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘ్)**

ఇమాం ముహ్ యి సున్నహ్, అభిప్రాయం, "కొందరు ఈ హదీసు భావాన్ని ఎలా చెప్పారంటే కొమ్ము చికిత్స వల్ల రోగి బలహీనతకు గురవుతాడు. ఫలితంగా ఉపవాసం భంగపరచవచ్చు. అయితే కొమ్ము చికిత్స చేసేవాడి ఉపవాసం ఎందుకు భంగమవుతుందంటే రోగి రక్తం వీల్చినప్పుడు కొంత రక్తం నోటిలోనికి వెళ్ళే అవకాశం ఉంది. ఈ రెండు విషయాలు లేకపోతే ఉపవాసం భంగం కాదు. మరికొందరు ఈ ఆదేశం రద్దయింది అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఎందుకంటే బుఖారీ, ముస్లింలలో మొదటి హదీసు ఇలా వచ్చింది: "ప్రవక్త ﷺ ఉపవాస స్థితిలో కొమ్ము చికిత్స చేయించుకున్నారు. అందువల్ల ధార్మిక పండితులు శస్త్ర చికిత్స చేస్తే ఉపవాసం భంగం కాదని తీర్మానించారు. (నిజం అల్లాహ్ కు తెలుసు.)

దార్ఘ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధపరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2014

2014. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "చాలా మంది ఉపవాసకులు ఎలా ఉంటారంటే, వారు ఆకలి దప్పులతో ఉండటం తప్ప ఉపవాస పుణ్యం ఏమీ లభించదు. ఇంకా చాలా మంది జాగరణ చేసేవారు, తహజ్జుద్ చదివే వారు ఎలా ఉంటారంటే, వారు రాత్రి జాగరణ చేయడం తప్ప వారి ఆరాధనకు ఎలాంటి పుణ్యం లభించదు. **(దార్ఘ్)**

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉపవాసాన్ని శుద్ధపరచటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2016

2016. సాబిత్ బునాని రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అనస్ బిన్ మాలిక్ ను, "మీరు ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ఉపవాస స్థితిలో కొమ్ము చికిత్సను అసహ్యించుకునేవారా?" అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి అతను, "లేదు కేవలం బలహీనత కారణంగా మేము దాన్ని మంచిది కాదని భావించేవాళ్ళం," అని అన్నారు. (బుఖారీ)

4. ప్రయాణికుని ఉపవాసం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణికుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2019

2019. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: హమ్మా బిన్ అమ్ అస్లమీ ప్రవక్త తో ﷺ, 'నేను చాలా ఎక్కువగా ఉపవాసాలు ఉంటాను, మరి ప్రయాణంలో కూడా ఉపవాసం ఉండవచ్చునా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నీకు ఇష్టం అయితే ఉండవచ్చు, లేకుంటే ఉండక పోవచ్చు, అంటే ఉండవద్దు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణికుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2020

2020. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము రమజాన్ 16వ తేదీన ప్రవక్త ﷺ వెంట జిహాద్ కోసం బయలుదేరాము. మాలో కొందరు ఉపవాసంతో ఉన్నారు. మరి కొందరు ఉపవాసంతో లేరు. ఉపవాసంతో ఉన్నవారు లేని వారిని విమర్శించలేదు. ఉపవాసం లేని వారు ఉన్న వారినీ విమర్శించలేదు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణికుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2021

2021. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణంలో కొంత మందిని ఒకచోట గుమిగూడి ఉండటం చూసారు. వారు ఒక వ్యక్తికి నీడ పడుతున్నారు. 'ఎమయిందని' ప్రవక్త ﷺ అడిగారు. దానికి అక్కడున్న వారు, 'ఫలానా వ్యక్తి ఉపవాసంతో ఉన్నాడు.' అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రయాణంలో ఉపవాసంతో ఉండడం మంచి పని కాదు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణికుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2022

2022. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రయాణంలో ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉన్నాము. మాలో కొందరు ఉపవాసంతో ఉన్నారు. కొందరు ఉపవాసంతో లేరు. మేము వేసవి కాలంలో ఒక చోట దిగాము. ఉపవాసంతో ఉన్నవారు బలహీనత వల్ల మేను వాలారు. ఉపవాసం లేని వారు నిలబడి ఉన్నారు. టెంట్ వేసి గుర్రాలకు నీళ్ళు త్రాపించారు. ఇది చూసి ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ రోజు ఉపవాసం లేని వారు పుణ్యం దోచుకున్నారు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణికుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2023

2023. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా నుండి మక్కాకు బయలుదేరారు. అయితే ప్రవక్త ﷺ అస్ ఫాన్ అనే ప్రాంతం వరకు ఉపవాసం పాటించారు. అక్కడ నీళ్లు తెప్పించి చేతిలోకి తీసుకున్నారు. ప్రజలు చూడటానికి చేతిని పైకి ఎత్తారు. ఉపవాసం భంగం చేసారు. చివరికి ప్రవక్త ﷺ మక్కాకు చేరుకున్నారు. ఇలా రమజాన్ లో చేసారు. అందువల్ల ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణంలో ఉపవాసం పాటించారు, ఉపవాసం విరమించారు. కనుక ఉపవాసం ఉండాలనుకున్న వారు ఉండవచ్చును లేదా ఉండకపోవచ్చును," అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణికుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2024

2024. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ముస్లిం ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ అస్ ఫాన్ ప్రాంతంలో అస్ తర్వాత నీళ్లు తెప్పించి ఉపవాసం భంగం చేసారు. **(ముస్లిం)**

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణికుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2025

2025. అనస్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ ప్రయాణీకుని సగం నమాజును క్షమించి వేసాడు. మరియు ప్రయాణీకుల, పాలు పట్టే స్త్రీల, గర్భవతి స్త్రీల నుండి కూడా ఉపవాసాలను తొలగించడం జరిగింది. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణీకుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2027

2027. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా విజయం సంవత్సరం రమజాన్ లో మక్కాకు బయలుదేరారు. ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసంతో ఉన్నారు. చివరికి కురాఉల్ గమీం ప్రాంతం వరకు చేరారు. ప్రజలు కూడా ఉపవాసంతో ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ గ్లాసులో నీళ్ళు తెప్పించారు. దాన్ని తన చేత్తో ఎత్తారు. ప్రజలందరూ దాన్ని చూసుకున్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఆ నీటిని త్రాగారు. ఆ తరువాత కొందరు ఇంకా ఉపవాసంతో ఉన్నారని తెలియజేయడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'వారు పాపాత్ములు, వారు పాపాత్ములు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రయాణీకుని ఉపవాసం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2029

2029. హమ్మా బిన్ అమ్ అస్లమీ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో అతడు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేను ప్రయాణంలో ఉపవాసం పాటించగలను. ఒకవేళ నేను ప్రయాణంలో ఉపవాసం ఉంటే పాపం అవుతుందా?' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రయాణంలో ఉపవాసం పాటించ వద్దని అల్లాహ్ అనుమతి ఇచ్చాడు. ఈ అనుమతిని

వినియోగించిన వాడు మంచి చేస్తాడు. ఉపవాసం పాటించేవాడికి పాపం చుట్టుకోదు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

5. తప్పిన ఉపవాసాలు పూర్తి చేసుకోవటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తప్పిన ఉపవాసాలు పూర్తి చేసుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2030

2030. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: బహిష్టు స్థితి వల్ల నాపై రమజాన్ ఉపవాసాలు మిగిలి ఉండేవి. షాబాన్ తప్ప మిగిలిన ఏ నెలలోనూ ఉండే అవకాశం దొరకదు. వాటిని షాబాన్ నెలలో పూర్తి చేసుకునేదాన్ని. యహ్య బిన్ సయీద్ ఉల్లేఖనకర్త, "ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ప్రవక్త ﷺ సేవలో నిమగ్నమై ఉండేవారని పేర్కొన్నారు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తప్పిన ఉపవాసాలు పూర్తి చేసుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2031

2031. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "భర్త ఇంట్లో ఉండగా, భర్త అనుమతి లేనిదే భార్య అదనపు ఉపవాసం పాటించరాదు. అదే విధంగా భర్త అనుమతి లేనిదే భార్య ఇతరులెవ్వరినీ ఇంట్లోకి రానివ్వరాదు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తప్పిన ఉపవాసాలు పూర్తి చేసుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2032

2032. ముఆజ్ అల్ ఆదవియ్యహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ను, "బహిష్టు స్థితిలో ఉన్న స్త్రీ ఉపవాసాలను తిరిగి పూర్తి చేస్తుంది. కాని నమాజు కాదు. ఎందువల్ల అని ప్రశ్నించారు." దానికి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా, 'ప్రవక్త ﷺ కాలంలో మాకు బహిష్టు స్థితి సంభవించేది. మాకు తప్పిన ఉపవాసాలను తిరిగి పూర్తి చేసుకోవాలని ఆదేశించబడేది. అయితే నమాజును తిరిగి పూర్తి చేసుకోవాలని మాత్రం ఆదేశించబడేది కాదు. అందువల్ల ఉపవాసాలను తిరిగి పూర్తి చేసుకోవాలి. నమాజును కాదు' అని సమాధానం ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తప్పిన ఉపవాసాలు పూర్తి చేసుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2033

2033. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మరణించి ఉన్న వ్యక్తిపై ఉపవాసాలు మిగిలి ఉంటే అతని తరపున అతని వారసుడు ఆచరించాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

6. అదనపు ఉపవాసాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2036

2036. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక్కోసారి అదనపు ఉపవాసాలు ప్రారంభిస్తే నిరంతరం ఆచరిస్తూ పోతారు. చివరికి మేము, 'ఇప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసాలు విరమించడం జరగదని,' అనేవారం. అదే విధంగా ఒక్కోసారి ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసాలు వదిలేసేవారు. అప్పుడు మేము, 'ఇప్పుడు మరి ప్రవక్త ﷺ ఇక ఉపవాసాలు ఉండరు,' అని అనేవారం. రమజాన్ తప్ప ఇతర ఏ నెలలోనూ నెలంతా ఉపవాసాలు పాటించటం నేను చూడలేదు. అయితే షాబాన్ లో ఇతర నెలలకన్నా అధికంగా ఉపవాసాలు ఉండేవారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, 'షాబాన్ లో కొన్ని రోజులు తప్ప నెలంతా ఉపవాసాలు పాటించేవారు. అంటే షాబాన్ లో అధిక భాగం ఉపవాసాల్లో గడిపేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2037

2037. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ షబీఖ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా ను, "ప్రవక్త ﷺ ఇతర నెలల్లో నెలంతా ఉపవాసాలు ఉండేవారా?" అని ప్రశ్నించాను. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా సమాధానమిస్తూ, "రమజాన్ నెల తప్పితే ఇతర ఏ నెలలోనూ నెలంతా ఉపవాసాలు ఉండటం నేను ఎరుగను. అదే విధంగా ఇతర ఏ నెలలోనూ పూర్తిగా ఉపవాసం ఉండక పోవటం కూడా మరణించే వరకు జరగలేదు," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2038

2038. ఇబ్రూన్ బిన్ హుసైన్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అతన్ని లేదా మరో వ్యక్తిని, 'ఇబ్రూన్ వింటూ ఉండగా, 'ఓ ఫలూనా వ్యక్తి! నీవు షాబాన్ చివరన ఉపవాసాలు పాటించావా?' అని ప్రశ్నించారు. ఆ వ్యక్తి 'లేదు,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'రమజాన్ ఉపవాసాలు ముగియగానే పండుగ తర్వాత ఈ దినాల ఉపవాసాలు పాటించు,' అని హితబోధ చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2039

2039. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రమజాన్ తర్వాత అల్లాహ్ మాసమైన ముహర్రం నెలలో పాటించబడే ఉపవాసాలు అత్యంత శ్రేష్ఠమైనవి. అదే విధంగా ఫర్వీ నమాజు తర్వాత పాటించబడే నఫిల్ నమాజుల్లో తహజ్జుద్ నమాజ్ అత్యంత శ్రేష్ఠమైనది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2040

2040. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ముహర్రం 10వ తేదీ మరియు రమజాన్ నెలల ఉపవాసాలను తప్ప మరే ప్రత్యేక దినాల ఉపవాసాలను భక్తి శ్రద్ధలతో ఆచరించటం నేను చూడలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2041

2041. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఆషూరా ఉపవాసం పాటించారు. ప్రజలకు కూడా పాటించమని ఆదేశించారు. అప్పుడు ప్రజలు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! దీన్ని యూదులు, క్రైస్తవులు శుభకరమైన, పవిత్రమైన దినంగా భావిస్తారు,' అని

విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఒకవేళ నేను వచ్చే సంవత్సరం బ్రతికి ఉంటే 9వ తేదిన కూడా ఉపవాసం ఉంటాను,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2042

2042. ఉమ్మె ఫజ్లీ బింతె హారిస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: 'అరఫాత్ నాడు ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసం ఉండటాన్ని గురించి ప్రజల్లో భేదాభిప్రాయాలు తలెత్తాయి. కొందరు, 'ప్రవక్త ﷺ అరఫాత్ నాడు ఉపవాసంతో ఉన్నారు,' అని, మరికొందరు, 'ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసంతో లేరు,' అని అన్నారు. నేను పాల పాత్రను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు పంపించాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అరఫాత్ మైదానంలో ఒంటెపై కూర్చోని ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ పాలు త్రాగారు. అంటే ప్రవక్త ﷺ ఉపవాసంతో లేరని తెలిసింది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2043

2043. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను 10 జిల్ హిజ్జహ్ లో ఎన్నడూ ఉపవాసం ఉండటం చూడలేదు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2044

2044. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మీరు ఎలా ఉపవాసం పాటిస్తారు,' అని ప్రశ్నించారు. అతని ఈ మాటలు విని ప్రవక్త ﷺ కు చాలా కోపం వచ్చింది. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను ప్రవక్త ﷺ కోపాన్ని చూసి, "మేము అల్లాహ్ ను ప్రభువుగా, ఇస్లాంను ధర్మంగా, ముహమ్మద్ ను ప్రవక్తగా స్వీకరించాము. ఇంకా మేము అల్లాహ్ ఆగ్రహం నుండి, ఆయన ప్రవక్త ఆగ్రహం నుండి శరణు కోరుతున్నాము," అని పలికారు. చివరికి ప్రవక్త ﷺ కోపం చల్లబడింది. అప్పుడు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఎల్లప్పుడూ ఉపవాసాలు ఉండే వ్యక్తి గురించి చెప్పండి," అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అటువంటి వ్యక్తి ఉపవాసం పాటించనూ లేదు, విరమించనూ లేదు. అంటే అతనికి ఉపవాస పుణ్యం దక్కదు. అంటే ఏమీ తినకుండా ఆకలి దప్పులతో ఉన్నాడు అని అర్థం.' మళ్ళీ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, 'రెండు ఉపవాసాలు ఉండి ఒక రోజు ఉపవాసం ఉండని వాడు ఎటువంటి వాడు ఓ ప్రవక్తా!' అని ప్రశ్నించారు. ప్రవక్త ﷺ, 'ఆ శక్తి ఎవరికి ఉంది,' అని అన్నారు. మళ్ళీ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, 'ఒక రోజు ఉపవాసం ఉండి, ఒక రోజు ఉపవాసం ఉండని వాడు ఎటువంటి వాడు,' అని ప్రశ్నించారు. ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది దావూద్ అలైహిస్సలాం సాంప్రదాయం,' అని అన్నారు. అతను ఒక రోజు ఉపవాసం ఉండేవారు, ఒక రోజు ఉపవాసం ఉండే వారు కాదు.' ఆ తరువాత మళ్ళీ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, 'ఒక రోజు ఉపవాసం ఉండి, రెండు రోజులు ఉండని వ్యక్తి ఎటువంటి వాడు,' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇలా నేను ఉండాలని, ఉండే శక్తి ఇవ్వబడాలని కోరుకుంటున్నాను.' ఆ తరువాత మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ, 'నెలలో మూడు రోజులు ఉపవాసం ఉండటం మరియు రమజాన్ లో ఉపవాసం ఉండటం ఎల్లప్పుడూ ఉపవాసం ఉండటంతో సమానమని,' అన్నారు. అదే విధంగా జిల్ హిజ్జహ్ 9వ తేదీన ఉపవాసం ఉంటే రెండు సంవత్సరాల పాపాలు క్షమించబడతాయని, ఒకటి గడచిన సంవత్సరం, మరొకటి రాబోయే సంవత్సరం. అదే విధంగా ముహర్రం 10వ తేదీన ఉపవాసం ఉంటే గడచిన ఒక సంవత్సరం పాపాలు క్షమించబడతాయని,' అన్నారు.

(ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2045

2045. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: సోమవారం ఉపవాసం గురించి ప్రవక్త ﷺ ను ప్రశ్నించడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "నేను ఈ నాడు జన్మించాను. ఈ రోజే నాపై కుర్ఆన్ అవతరించింది,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2046

2046. ముఅజ్ అదవియ్యహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు ను, "ప్రవక్త ﷺ ప్రతి నెల మూడు రోజులు ఉపవాసం ఉండేవారా?" అని అడిగాను. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'అవును,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. మళ్ళీ నేను, 'ఏ ఏ రోజులు ఉపవాసం ఉండేవారు?' అని అడిగాను. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ప్రత్యేకించేవారు కాదు, తాను కోరిన దినాల్లో ఉపవాసం ఉండేవారు. ప్రత్యేకించేవారు కాదు,' అని సమాధానమిచ్చారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2047

2047. అబూ అయ్యూబ్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా రమజాన్ ఉపవాసాలు ఉండి, రమజాన్ తర్వాత షవ్వాల్ లో 6 ఉపవాసాలు ఉంటే ఎల్లప్పుడూ ఉపవాసాలు ఉండేటంత పుణ్యం లభిస్తుంది. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2048

2048. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'ఈదుల్ ఫిత్, ఈదుల్ అజ్ఘా నాడు ఉపవాసం ఉండరాదని వారించారు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2049

2049. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఈ రెండు దినాలలో ఉపవాసం పాటించడం ధర్మ సమ్మతం కాదు. అంటే, ఈదుల్ ఫిత్, ఈదుల్ అజ్ఙా." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2050

2050. నుబైషహ్ అల్ హుజ్లి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: జిల్ హిజ్జహ్ 11, 12, 13 దినాలు తినే త్రాగే, దైవాన్ని స్మరించే దినాలు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2051

2051. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రత్యేకంగా శుక్రవారం ఉపవాసం ఉండరాదు. అయితే శుక్రవారంతో మరో దినాన్ని కలుపుకోవాలి. అంటే గురువారం-శుక్రవారం. ఒక్క శుక్రవారం నాడు మాత్రమే ఉపవాసం ఉండరాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2052

2052. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "శుక్రవారం రాత్రిని ఆరాధన కొరకు ప్రత్యేకించకండి. అదే విధంగా శుక్రవారం దినాన్ని ఉపవాసానికి ప్రత్యేకించకండి. ఉపవాసాలు ఉంటూ శుక్రవారం వస్తే ఫర్వాలేదు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2053

2053. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ మార్గంలో ఒకరోజు ఉపవాసం ఉంటే అల్లాహ్ అతన్ని నరకం నుండి 70 సంవత్సరాల దూరం ఉంచుతాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అంటే అతను నరకంలో చేరడు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2054

2054. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను, 'ఓ అబ్దుల్లాహ్! నీవు పగలు ఉపవాసం ఉంటున్నావని, రాత్రి నమాజ్ చేస్తున్నావనే వార్త నాకు అందలేదా?' అంటే నువ్వు అలా చేస్తున్నావని నాకు తెలిసిందని అన్నారు. నేను, 'అవును అల్లాహ్ ప్రవక్తా!' అని అన్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు అలా చేయకు, నువ్వు ఒకసారి

ఉపవాసం ఉండు, ఒకసారి ఉపవాసం ఉండకు, అదే విధంగా రాత్రి కొంతసేపు నమాజులో గడుపు, కొంతసేపు నిద్రపో. ఎందుకంటే నీపై నీ శరీర హక్కు ఉంది. నీపై నీ కంటి హక్కు ఉంది. నీపై నీ భార్య హక్కు ఉంది. నీపై నీ అతిథుల హక్కు కూడా ఉంది. ఎల్లప్పుడూ ఉపవాసం ఉన్నవాడు ఉపవాసం లేనట్టే. అంటే ఉపవాస పుణ్యం అతనికి లభించదు. ప్రతి నెల మూడు ఉపవాసాలు ఉంటే సరిపోతుంది. ఇది ఎల్లప్పుడూ ఉపవాసం ఉండటానికి సమానం. నువ్వు ప్రతి నెల మూడు ఉపవాసాలు పాటించు, ప్రతి నెల ఒక కుర్ఆన్ పూర్తి చేయి,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'నాకు ఇంతకంటే ఎక్కువ శక్తి ఉంది,' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ, 'అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన దావుద్ అలైహిస్సలాం ఉపవాసం పాటించు. అంటే రోజు తప్పి రోజు ఉపవాసం ఉండు. ఒక వారంలో కుర్ఆన్ పూర్తి చేయి. ఇంతకు మించి ఆచరించకు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2067

2067. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా నుండి మదీనా వలస వచ్చినప్పుడు యూదులను ముహర్రం 10వ తేదీన ఉపవాసం ఉండటం గమనించారు. 'మీరెందుకు ఉపవాసం ఉంటున్నారు,' అని వారిని అడిగారు. అప్పుడు యూదులు, 'ఇది గొప్పదినము, అల్లాహ్ ఈ నాడే మూసా అలైహిస్సలాం ను, అతని జాతి ఇస్రాయిల్ ను రక్షించాడు. ఫిరౌను అతని సైన్యాన్ని నీటిలో ముంచి వేసాడు. మూసా అలైహిస్సలాం కృతజ్ఞతాపూర్వకంగా ఈ రోజు, ఉపవాసం పాటించారు. మేమూ మూసా అలైహిస్సలాం ను అనుసరిస్తూ ఉపవాసం పాటిస్తున్నాము,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. అది విని ప్రవక్త ﷺ, 'మేము మీ కంటే మూసా తో ఎక్కువ హక్కు గలవారము,' అని పలికి, తరువాత ప్రవక్త ﷺ స్వయంగా ఉపవాసం ఉన్నారు. ప్రజలను కూడా ఉపవాసం ఉండమని ఆదేశించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు ఉపవాసాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2069

2069. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఆఱూరా రోజు ఉపవాసం ఉండమని ఆదేశించేవారు. మమ్మల్ని ప్రోత్సహించేవారు. ఆఱూరా దినం దగ్గర కాగానే మమ్మల్ని పర్యవేక్షించేవారు. మమ్మల్ని దృష్టిలో పెట్టుకునేవారు. అయితే రమజాన్ ఉపవాసాలు విధి కాగానే ఆఱూరా ఉపవాసానికి అంత ప్రాధాన్యత ఇచ్చేవారు కాదు. దాన్నుండి వారించనూ లేదు. ముందునట్లు శ్రద్ధాశక్తులు ఉండేవి కావు. **(ముస్లిం)**

**1. అదనపు (నఫిల్) ఉపవాసాల విరమణ
మొదటి విభాగం**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు (నఫిల్) ఉపవాసాల విరమణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2076

2076. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక రోజు నా వద్దకు వచ్చారు, 'నీ దగ్గర ఏమైనా తినడానికి ఉందా,' అని అడిగారు. నేను, 'లేదు,' అని అన్నాను. 'అయితే నేను ఉపవాసం ఉంటాను,' అని అన్నారు. అంటే, 'తినడానికి ఏమీ లేకుంటే, నేను ఇప్పటి నుండే ఉపవాస సంకల్పం చేసుకుంటాను,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత మరోసారి మా ఇంటికి వచ్చారు. 'ఏదైనా తినడానికి ఉందా?' అని అడిగారు. నేను, 'అవును ఉంది ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! తీపి వస్తువు కానుకగా నాకు పంపబడింది,' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ నాకు చూపించు, ఈ రోజు ఉదయం నేను ఉపవాస సంకల్పం చేసుకున్నాను. కాని తినే వస్తువు ఉంది కాబట్టి ఉపవాసాన్ని విరమిస్తాను,' అని పలికి ఆ వస్తువును తిన్నారు. **(ముస్లిం)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు (నఫిల్) ఉపవాసాల విరమణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2077

2077. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉమ్మె

సులైం ఇంటికి వచ్చారు. ఉమ్మె సులైం ప్రవక్త ﷺ తినడానికి ఖర్జూరం, నెయ్యి తెచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ, 'నెయ్యిని దాని సీసాలో వేసెయ్యి, ఖర్జూరాలను దాని డబ్బాలో వేసెయ్యి. నేను వాటిని తినను. ఎందుకంటే నేను ఉపవాసంతో ఉన్నాను,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఇంట్లో ఒక మూలకు వెళ్ళారు. అదనపు నమాజు చేసారు, ఇంకా ఉమ్మె సులైం మరియు వారి కుటుంబం వారి కొరకు దుఆ చేసారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు (నఫిల్) ఉపవాసాల విరమణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2078

2078. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం, "మీలో ఎవరినైనా ఉపవాసస్థితిలో విందుకు ఆహ్వానిస్తే, అతడు, 'నేను ఉపవాసంతో ఉన్నానని చెప్పి వేయాలి.'"

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, మీలో ఎవరినైనా విందుకు ఆహ్వానిస్తే, ఆహ్వానాన్ని స్వీకరించాలి. ఒకవేళ ఉపవాసంతో ఉంటే, అతడు నమాజు చదవాలి. ఒకవేళ ఉపవాసంతో లేకపోతే విందు ఆరగించాలి. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అదనపు (నఫిల్) ఉపవాసాల విరమణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2079

2079. ఉమ్మె హానీ రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: మక్కా విజయం నాడు (అప్పటికి మక్కా జయించబడింది) ఫాతిమా రజిఅల్లాహుఅన్హా వచ్చి ప్రవక్త ﷺ కు ఎడమ వైపు కూర్చున్నారు. ఉమ్మె హానీ ప్రవక్త ﷺ కుడి వైపు కూర్చున్నారు. ఇంతలో ఒక బానిసరాలు ఒక గిన్నెలో త్రాగే పదార్థం తీసుకు వచ్చింది. ఆమె దాన్ని ప్రవక్త ﷺ కు ఇచ్చింది. ప్రవక్త ﷺ కొంత త్రాగి మిగిలింది ఉమ్మె హానీకి ఇచ్చారు. ఉమ్మె హానీ కూడా కొంత త్రాగారు. ఆ తరువాత ఆమె, 'అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేను ఉపవాసంతో ఉన్నాను. ఈ నీళ్ళు త్రాగి నేను ఉపవాసాన్ని విరమించాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'తప్పిన ఉపవాసాలు పాటిస్తున్నావా?' అని అడిగారు. దానికి ఆమె, 'లేదు,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ, 'అదనపు ఉపవాసం అయితే మరేం ఫర్వాలేదు,' అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, దార్ఙ్)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఉమ్మె హానీ, 'అల్లాహ్ ప్రవక్తా ﷺ! నేను ఉపవాసంతో ఉన్నాను,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ, 'అదనపు ఉపవాసం ఉండేవాడు తనకు తాను నాయకుడు, యజమాని. అతడు కోరితే కొనసాగించగలడు, లేకపోతే విరమించగలడు,' అని అన్నారు."

8. ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖద్ర్)

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖద్ర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2083

2083. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రమజాన్ చివరి దశకంలోని బేసి రాత్రుల్లో షబె ఖద్ర్ ను వెదకండి, (అంటే 21, 23, 25, 27, 29 రాత్రులు.)" (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖద్ర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2084

2084. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరులకు రమజాన్ చివరి ఏడు రాత్రులు కలలో షబె ఖుద్ర్ చూపడం జరిగింది. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ ఇలా అన్నారు, "నా అభిప్రాయం మీ కల రమజాన్ చివరి ఏడు రాత్రులది సరైనదే. అంటే అందరూ రమజాన్ చివరి రాత్రుల్లో షబె ఖుద్ర్ ను చూశారు. షబె ఖుద్ర్ ను కోరేవారు రమజాన్ చివరి ఏడు రాత్రుల్లో వెదకాలి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖుద్ర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2085

2085. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "షబె ఖుద్ర్ ను రమజాన్ చివరి దశకంలో వెదకండి. అంటే 9 రాత్రులు మిగిలి ఉండగా లేదా 7 రాత్రులు లేదా 5 రాత్రులు మిగలగా అంటే 21, 23, 25 రాత్రుల్లో. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖుద్ర్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2086

2086. అబూ సయీద్ ఖుద్ర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రమజాన్ మొదటి దశకంలో ఏతెకాఫ్ పాటించారు. ఆ తరువాత మధ్య దశకంలో ఏతెకాఫ్ ఒక తుర్కీ సెంట్ లో పాటించారు. ఆ తరువాత ఒక రోజు ప్రవక్త ﷺ సెంట్ నుండి తల బయటకు తీసి, నేను మొదటి దశకంలో ఏతెకాఫ్ పాటించాను. షబె ఖుద్ర్ ను వెదికాను, కాని మొదటి దశకంలో షబె ఖుద్ర్ లభించలేదు. మళ్ళీ నేను మధ్య దశకంలో ఏతెకాఫ్ పాటించాను. కాని అందులో కూడా దొరకలేదు. ఆ తరువాత నా దగ్గరకు ఒక దైవదూత వచ్చాడు. షబె ఖుద్ర్ రమజాన్ చివరి దశకంలో ఉందని తెలిపాడు. నాతోపాటు ఏతెకాఫ్ పాటించదలచిన వ్యక్తి చివరి దశకంలో కూడా ఏతెకాఫ్ పాటించాలి. నాకు స్వప్నంలో షబె ఖుద్ర్ చూపించబడింది. మళ్ళీ మరిపించబడింది. కలలో నన్ను నేను షబె ఖుద్ర్ ఉదయం బురదలో సజ్జా చేస్తూ ఉండగా

చూశాను. కనుక షబె ఖుద్ చివరి దశకంలో వెతకండి. ప్రతి బేసి రాత్రిలో వెతకండి అని ఉపదేశించారు.

షబె ఖుద్ రాత్రి వర్షం పడింది. మస్జిద్ పై కప్పు ఖర్చురం ఆకులతో చేయబడి ఉండేది. వర్షం వల్ల మస్జిద్ లో నీళ్ళు కారాయి. మస్జిద్ లో అంతా బురదమయం అయిపోయింది. నేను ప్రవక్త ﷺ నుదుటిపై బురద తగిలి ఉండటం చూశాను. అది 21వ రాత్రి ఉదయం అని ఉల్లేఖన కర్త అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖుద్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2087

2087. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉనైన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనంలో 23వ రాత్రి అని ఉంది. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖుద్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2088

2088. జిర్ బిన్ హుబైష్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఉబై బిన్ కాబ్ ను "మీ సోదరులు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ షబె ఖుద్ విషయంలో ఒక వ్యక్తి సంవత్సరమంతా రాత్రులు ఆరాధిస్తే, అతనికి సంవత్సరం మొత్తంలో ఏదో ఒక రాత్రి షబె ఖుద్ దొరికిపోతుంది అని అంటున్నారు," అని చెప్పారు. (ఏమీ అతని ఈ ఆదేశం సరైనదేనా?) అప్పుడు ఉబై బిన్ కాబ్ "అల్లాహ్ ఇబ్నె మసూద్ ను కరుణించుగాక! ప్రజలు ఆ ఒక్క రాత్రినే నమ్ముకొని ఉండకూడదని అలా చెప్పి ఉంటారు. ఎందుకంటే షబె ఖుద్ రమజాన్ లో ఉందని, రమజాన్ చివరి దశకంలో ఉందని, అది 27వ రాత్రి షబె ఖుద్," అని అన్నారు. 'ఓ అబూ ముస్లిర్, మీరు ఎలా కనిపెట్టారు?' అని నేను అడిగాను. దానికి అతను, 'ప్రవక్త ﷺ మాకు ఇచ్చిన సూచనలు, చిహ్నాల ద్వారా అంటే ఆ రాత్రి ఉదయం సూర్యుడు ఉదయిస్తే అందులో కిరణాలు ఉండవు. అంటే తక్కువ వెలుగు ఉంటుంది,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖద్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2089

2089. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త రమజాను చివరి దశకంలో భక్తిశ్రద్ధలతో ఆరాధించినట్లు ఇతర దినాల్లో అంత శ్రద్ధాశక్తులతో ఆరాధన చేసేవారు కారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖద్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2090

2090. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా, చివరి దశకం రాగానే ప్రవక్త నడుం బిగించేవారు, రాత్రి మేల్కొని ఉండేవారు, తన కుటుంబం వారినీ మేల్కొలిపేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖద్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2091

2091. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను నేను, 'ఒకవేళ నాకు షబె ఖద్ లభిస్తే, అందులో నేను ఏమని దుఆ చేయాలి,' అని విన్నవించుకున్నాను. ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆ చదవమని ఉపదేశించారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నక అఫువ్వన్ తుహిబ్బుల్ అఫువ ఫఅఫు అన్నీ" - 'ఓ అల్లాహ్! నీవు క్షమించేవాడవు, క్షమాపణను ఇష్టపడతావు. కావున నీవు నన్ను క్షమించు.' (అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్, తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఘనత గల రాత్రి (లైలతుల్ ఖద్)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2095

2095. ఉబాదా బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ షబె ఖద్ గురించి ప్రజలకు తెలియజేయడానికి ఇంటి నుండి బయలుదేరారు. దారిలో ఇద్దరు ముస్లిములు పోట్లాడుకోవటం చూసి వారి సమస్య పరిష్కరించడంలో నిమగ్నలై, అసలు విషయం మరచిపోయారు. ప్రవక్త ﷺ, 'నేను షబె ఖద్ గురించి మీకు తెలుపుదామని ఇంటి నుండి బయలుదేరాను. దారిలో ఇద్దరు పోట్లాడుకుంటున్నారు. ఆ రాత్రి విషయం నా నుండి చెరిపివేయబడింది. అయితే అందులోనే మీ కోసం క్షేమం ఉందనుకుంటాను. కనుక మీరు 29, 27, 25 రాత్రుల్లో వెతకండి,' అని ఉపదేశించారు. (బుఖారీ)

9. ఏతెకాఫ్

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఏతెకాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2097

2097. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ జీవితాంతం రమజాన్ మాసంలోని చివరి దశకంలో ఏతెకాఫ్ పాటించేవారు. ఆయన తర్వాత ఆయన సతీమణులు కూడా ఏతెకాఫ్ పాటించేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఏతెకాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2098

2098. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అందరికంటే అధికంగా దానధర్మాలు చేసేవారు. అందరికంటే అధికంగా ప్రవక్త ﷺ రమజాన్ మాసంలో దానధర్మాలు చేసేవారు. జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం దైవదూత రమజాన్ లో ప్రతి రాత్రి ప్రవక్త ﷺ ను కలిసేవారు. ప్రవక్త ﷺ జిబ్రయీల్ ముందు కుర్ఆన్ పఠించేవారు. జిబ్రయీల్ ప్రవక్త ﷺ ను కలిసినప్పుడు ప్రవక్త ﷺ దానధర్మాలు మరీ అధికం అయిపోయేవి. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఏతెకాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2099

2099. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముందు ప్రతి సంవత్సరం కుర్ఆన్ చదవబడేది, అంటే జిబ్రయీల్ పఠించేవారు, ప్రవక్త ﷺ వినేవారు. ప్రవక్త ﷺ పఠిస్తే, జిబ్రయీల్ వినేవారు. ఒక హాఫిజ్ మరో హాఫిజ్ కు వినిపించినట్లు. ప్రవక్త ﷺ మరణించిన సంవత్సరం ప్రవక్త ﷺ ముందు రెండు సార్లు కుర్ఆన్ పఠించడం జరిగింది. ప్రతి సంవత్సరం ప్రవక్త ﷺ 10 రోజులు ఏతెకాఫ్ చేసేవారు. ప్రవక్త ﷺ మరణించిన సంవత్సరం ప్రవక్త ﷺ 20 రోజులు ఏతెకాఫ్ పాటించారు. **(బుఖారీ)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఏతెకాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2100

2100. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మస్జిద్ లో ఏతెకాఫ్ పాటించినప్పుడు, తన తలను నా వైపు చేసేవారు. నేను ప్రవక్త ﷺ తలను దువ్వేదాన్ని. ప్రవక్త ﷺ కాలకృత్యాలకు తప్ప మరి దేనికీ ఇంట్లోకి వచ్చేవారు కాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఏతెకాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2101

2101. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తో ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు, "అజ్ఞాన కాలంలో నేను, అంటే ఇస్లాంకు ముందు మస్జిద్ హరాంలో ఒక రాత్రి ఏతెకాఫ్ పాటిస్తానని మొక్కుకున్నాను," అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ, "నువ్వు నీ మొక్కుబడిని పూర్తి చేసుకో," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

8. కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2109

2109. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో కుర్ఆన్ ను నేర్చుకొని ఇతరులకు నేర్పే వారే అందరికంటే ఉత్తములు." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2110

2110. ఉఖ్బాహ్ బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము సుఫ్ఫహ్ అంటే అరుగుపై కూర్చోని ఉన్నాము. ఇంతలో ప్రవక్త ﷺ వచ్చారు. ఇలా అన్నారు, "మీలో ఎవరు ప్రతి రోజు బత్ హాన్ లేదా అఖీబ్ మైదానంలోకెళ్ళి అక్కడి నుండి ఎటువంటి అపరాధం చేయకుండా, బందుత్వాన్ని తెంచకుండా అంటే ధర్మసమ్మతంగా ఉత్తమ జాతికి చెందిన రెండు ఒంటెలు తీసుకురావాలని కోరుకుంటారు," అని అన్నారు. దానికి మేము, "మాలో ప్రతి ఒక్కరూ దానికి ఇష్టపడతారు," అని అన్నాము. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ "మీలో ప్రతి ఒక్కరూ ప్రతి రోజు ఉదయం మస్జిద్ వైపు వెళ్ళి, కుర్ఆన్ నేర్పించాలి లేదా రెండు ఆయతులు చదవాలి. ఇది అతనికి రెండు ఉత్తమ జాతి ఒంటెల కంటే మేలైనది. మూడు ఆయతులు చదవడం మూడు ఒంటెలకంటే మేలైనది. అదే విధంగా ఎన్ని ఆయతులు చదివితే అన్ని ఒంటెలకంటే మేలైనది" అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2111

2111. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ 'మీలో ఎవరైనా తన ఇంటికి తిరిగి వచ్చినప్పుడు తన ఇంట్లో మూడు గర్భం ధరించిన ఆడ ఒంటెలు ఉండాలని కోరుకుంటారా?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి మేము, 'ప్రతి వ్యక్తి దీన్ని కోరుకుంటాడు,' అని అన్నాము. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'మీలో ఎవరైనా నమాజులో మూడు ఆయతులు పఠిస్తే మూడు గర్భం ధరించిన ఆడ ఒంటెల కంటే ఎంతో ఉత్తమం' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2112

2112. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుర్ఆన్ పండితుడై ఉండి, దాన్ని పఠించే వ్యక్తి, గౌరవనీయులు, పుణ్యాత్ములు అయిన దైవదూతలతో ఉంటాడు. కుర్ఆన్ ను చదవడంలో తడబడుతూ, శ్రమతో చదివేవాడు రెట్టింపు పుణ్యాన్ని పొందుతాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2113

2113. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: "ఇద్దరు వ్యక్తుల పట్ల తప్ప, మరెవ్వరి పట్ల అసూయపడకూడదు. ఒకరు: అల్లాహ్ కుర్ఆన్ జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించగా, రాత్రీ పగలు దాన్ని చదివి, దాని ప్రకారం ఆచరించే వ్యక్తి. మరొకరు: అల్లాహ్ ధన సంపదలు ప్రసాదించగా వాటిని రాత్రీ పగలు అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెట్టే వ్యక్తి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2114

2114. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్హు ఉల్లేఖనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుర్ఆన్ పఠించే విశ్వాసి కమల పండు లాంటి వాడు. కమల పండులో సువాసన కూడా ఉంటుంది. ఇంకా దాని రుచి కూడా తియ్యగా బాగుంటుంది. కుర్ఆన్ పారాయణం చేయని విశ్వాసి ఖర్షార పండు లాంటి వాడు. అందులో సువాసన లేక పోయినా, దాని రుచి మాత్రం తియ్యగా ఉంటుంది. ఇక కుర్ఆన్ పారాయణం చేయని కపట విశ్వాసి ఉమ్మెత్త కాయ లాంటి వాడు. అందులో సువాసన ఉండదు, రుచి కూడా చేదుగా ఉంటుంది. కుర్ఆన్ పారాయణం చేసే కపటాచారి, సుగంధ మొక్క లాంటి వాడు. పైకి దాని వాసన బాగున్నా రుచి మాత్రం చేదుగా ఉంటుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో, "కుర్ఆన్ ను పారాయణం చేసే, దాన్ని ఆచరించే విశ్వాసి కమల పండు లాంటి వాడు, కుర్ఆన్ పఠించక, దానిపై ఆచరించే విశ్వాసి ఖర్షారం లాంటి వాడు" అని ఉంది.

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2115

2115. ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: నిస్సందేహంగా అల్లాహ్ ఈ గ్రంథం (కుర్ఆన్) ద్వారా కొన్ని జాతుల్ని మహూన్నత స్థితికి చేరుస్తాడు. మరి కొన్ని జాతుల్ని దీని మూలంగా అధోగతి పాలు చేసేస్తాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2116

2116. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉసైద్ బిన్ హుదైర్ తన సంఘటనను ఇలా పేర్కొన్నారు, "ఒక రాత్రి అతను సూరా బఖరహ్ (2) పఠిస్తున్నారు. అతని గుర్రం అతని దగ్గరే కట్టబడి ఉంది. అకస్మాత్తుగా ఆ గుర్రం గెంతసాగింది. అతను పఠనం ఆపివేసారు. గుర్రం కూడా గెంతటం మాని వేసింది. మళ్ళీ అతను చదవటం ప్రారంభించారు. మళ్ళీ గుర్రం గెంతసాగింది. అతను పఠనం ఆపి వేసారు. గుర్రం కూడా గెంతటం మానివేసింది. మళ్ళీ అతను చదవటం ప్రారంభించాడు. మళ్ళీ గుర్రం గెంతసాగింది. అతను నమాజు ముగించారు. అతని కుమారుడు యహ్యూ గుర్రానికి సమీపంగానే పడుకొని ఉన్నాడు. ఒకవేళ తన కుమారుడు గుర్రం వద్దనే పడుకొని ఉంటే గుర్రం ఈ విధంగా గెంతటం వల్ల అతనికి బాధ కలుగుతుందని అతనికి భయం వేసింది. అతను తన కుమారున్ని అక్కడి నుండి తొలగించాడు. తన తల ఎత్తి ఆకాశం వైపు చూశాడు. నీడలా మేఘం వ్యాపించి ఉంది. అందులో దీపాల్లా వెలుగు ఉంది. ఉదయం లేచి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి రాత్రి జరిగినదంతా విన్నవించుకున్నాడు. అది విన ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ ఇబ్నె హుదైర్! చదువుతూ ఉండవలసింది. ఓ ఇబ్నె హుదైర్! చదువుతూ ఉండవలసింది.' అతను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నా కుమారుడు యహ్యూ అక్కడే పడుకుని ఉన్నాడు. గుర్రం నా కుమారున్ని నలిపి వేస్తుందని నాకు భయం వేసింది. అందుకే నమాజ్ ముగించి అబ్బాయిని తీసుకోవటానికి వచ్చి ఆకాశం వైపు చూస్తే, నీడలా వ్యాపించి ఉంది. అందులో

దీపాలు వెలుగుతూ ఉన్నాయి. నేను బయటకు వచ్చాను. అవి మరి కనబడలేదు.' ప్రవక్త ^ﷺ, 'అవేమిటో నీకు తెలుసా,' అని అడిగారు. అతను 'లేదు' అని సమాధానమిచ్చాడు. 'అవి కారుణ్య దైవదూతలు. నీ కుర్ఆన్ పఠినాన్ని వినడానికి నీ దగ్గరకు వస్తున్నారు. ఒకవేళ నీవు అలాగే చదువుతూ ఉంటే ఉదయం వారిని ప్రజలు చూసుకునేవారు. వారు ప్రజల చూపుల నుండి తప్పించుకోలేరు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ముస్లిం ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "దైవదూతలు ఆకాశం" వైపు వెళ్ళిపోయారు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2117

2117. బరా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యక్తి సూరా కహఫ్ (18) పఠిస్తున్నారు. ఆయనకు దగ్గరలోనే గుర్రం రెండు త్రాళ్ళతో కట్టబడి ఉంది. ఆ గుర్రాన్ని ఒక మేఘం కప్పివేసింది. గుర్రం దగ్గరకు వచ్చింది. ఆ గుర్రం గెంతసాగింది. ఉదయం కాగానే ఆ వ్యక్తి ప్రవక్త ^ﷺ వద్దకు వచ్చి రాత్రి జరిగినదంతా వివరించాడు. అది విన్న ప్రవక్త ^ﷺ అది ప్రశాంతత అని, కుర్ఆన్ పఠించడం వల్ల అవతరించిందని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2118

2118. అబూ సయీద్ బిన్ ముఅల్లా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మస్జిద్ లో నమాజ్ చదువుతున్నాను. ఇంతలో ప్రవక్త ^ﷺ నన్ను పిలిచారు. నమాజులో ఉండటం వల్ల వెంటనే వెళ్ళలేకపోయాను. నమాజు ముగించుకొని ప్రవక్త ^ﷺ వద్దకు వెళ్ళి, 'తమరు పిలిచినప్పుడు నేను నమాజులో ఉన్నాను, అందువల్లే రాలేక పోయాను,' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ^ﷺ అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించలేదా, "అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త పిలిచినప్పుడు వెంటనే స్పందించండి, విధేయత చూపండి," అని పఠించారు. ఆ తరువాత 'నువ్వు మస్జిద్ నుండి బయటకు వెళ్ళే ముందు నేను నీకు కుర్ఆన్ లో అన్నిటికంటే పెద్ద సూరా చూపించనా?' అని పలికి, నా చేయి పట్టుకొని మస్జిద్ నుండి బయటకు నడవసాగారు.

బయటకు రాబోతున్నప్పుడు నేను ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! తమరు ఇప్పుడే మస్జిద్ నుండి బయటకు వెళ్ళే ముందు ఒక పెద్ద సూరా చూపిస్తాను,' అని అన్నారు అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'అది, సూరా ఫాతిహా (1), ఇందులో 7 ఆయాతులు ఉన్నాయి. ఇది నమాజులో అనేకసార్లు పఠించబడుతుంది, నాకు ఇవ్వబడిన కుర్ఆన్ ఇదే,' అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2119

2119. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మీ ఇంట్లను స్వశానాలుగా మార్చుకోకండి. నిస్సందేహంగా సూరా బఖరహ్ (2) పఠించబడే ఇంట్లో నుంచి షైతాన్ పారిపోతాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2120

2120. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను. "కుర్ఆన్ ను అత్యధికంగా పారాయణం చేయండి, ప్రళయ దినాన అది, తనను పారాయణం చేసిన వారి కొరకు సిఫారసు చేస్తుంది. అదే విధంగా వెలుగుతో మెరిసే రెండు సూరాలను పఠించండి. అంటే సూరా బఖరహ్ (2), సూరా ఆలి ఇమ్రాన్ (3). ఈ రెండు సూరాలు తీర్చుదినం నాడు మేఘాల రెండు ముక్కలుగా లేదా నీడగా లేదా పక్షుల రెండు గుంపులుగా వచ్చి, వారి తరపున వాదిస్తాయి. పక్షపాతంగా వ్యవహరిస్తాయి. ముక్తి లభించేలా ప్రయత్నిస్తాయి. అందువల్ల మీరు సూరా బఖరహ్ (2) పఠించండి. ఎందుకంటే సూరా బఖరహ్ పఠించడం వల్ల శుభం కలుగుతుంది. పఠించకపోవటం దురదృష్టకరం, విచారానికి కారణం అవుతుంది. దాన్ని చదివే వారికి వ్యతిరేకంగా దుర్గనులకు శక్తి లభించదు. దుర్మార్గులు కుర్ఆన్ పాఠకున్ని ఎదిరించలేరు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2121

2121. నవాస్ బిన్ సమఆన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నాను, "పునరుత్థాన దినమున కుర్ఆన్ మరియు ప్రపంచంలో దాన్ని ఆచరించిన వారిని అల్లాహ్ సన్నిధిలో హజరుపరచటం జరుగుతుంది. అప్పుడు బఖరహ్ (2), ఆలీ ఇమాన్ (3) సూరాలు అందరికన్నా ముందుండి మేఘాల రెండు ముక్కలుగా లేదా నీడగా లేదా పక్షుల రెండు గుంపులుగా వచ్చి, తమను పఠించేవారి కొరకు సిఫారసు చేస్తాయి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2122

2122. ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను 'ఓ అబా మున్సిర్! నీ దగ్గరున్న దైవగ్రంథ వాక్యాల్లో అన్నిటికన్నా గొప్పదేదో నీకు తెలుసా?' అని అడిగారు. దానికి నేను, 'అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్త ﷺ కు తెలుసు,' అని అన్నాను. మళ్ళీ అతను ﷺ 'ఓ అబా మున్సిర్! నీ దగ్గరున్న దైవగ్రంథ వాక్యాల్లో అన్నిటికన్నా గొప్పదేదో నీకు తెలుసా?' అని అడిగారు. అప్పుడు నేను 'ఆయతుల్ కురీస్ (2:255)' అని అన్నాను. అప్పుడతను ﷺ నా రొమ్ము తట్టి, "ఓ అబా మున్సిర్! నీకు, నీ జ్ఞానం వల్ల శుభం కలుగు గాక!" అని అభినందించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2123

2123. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ నన్ను రమజాన్ మాసంలోని జకాత్ సొమ్ముకు కాపలా ఉంచారు. ఒకరోజు ఎవరో ఒకతను వచ్చి ఆహారధాన్యాలను దొంగిలించసాగాడు. వెంటనే నేనతన్ని పట్టుకొని, 'ప్రవక్త ﷺ వద్దకు పద' అని గద్దించాను. అందుకతను భయపడి, 'అవసరాల్లో ఉన్నాను! భార్యాబిడ్డలు కలవాణ్ణి, అప్పులలో చిక్కిపోయాను, ఇప్పుడు నాకు విపరీతమైన అవసరం వచ్చి పడింది. అల్లాహ్ కొరకు నన్ను పోనివ్వ' అని అన్నాడు. నేనతన్ని దయ తలచి వదలిపెట్టాను. మరునాటి ఉదయం దైవప్రవక్త ﷺ నన్ను పిలిచి, 'అబూ హురైరహ్! నిన్న రాత్రి నువ్వు పట్టుకున్న వ్యక్తిని ఏం చేసావు?' అని అడిగారు. దానికి నేను, 'దైవప్రవక్తా! అతను తన అవసరం గురించి, తన మీద ఆధారపడి ఉన్నవారి గురించి మొరపెట్టుకున్నాడు. అందువల్ల నేనతని మీద దయ తలచి అతన్ని వదలిపెట్టాను,' అని చెప్పాను. దానికి దైవప్రవక్త ﷺ, 'అతను నీతో అబద్ధం పలికాడు. అతను మళ్ళీ వస్తాడు. వేచి ఉండు,' అని అన్నారు. దైవప్రవక్త ﷺ చెప్పారు కాబట్టి అతను మళ్ళీ తప్పకుండా వస్తాడని నమ్మి అతని కోసం మాటేసి కూర్చున్నాను. అతను వచ్చి చేతులతో ధాన్యాన్ని నింపుకోసాగాడు. నేను మెల్లగా వెళ్ళి అతన్ని పట్టుకొని, 'ఇప్పుడు మాత్రం నేను నిన్ను తప్పకుండా దైవప్రవక్త దగ్గరకు తీసుకువెళ్తున్నాను,' అని అన్నాను. అందుకతను, 'నన్ను వదలి పెట్టండి, అవసరాల్లో ఉన్నాను, భార్యాబిడ్డలు గలవాణ్ణి, ఇంకెప్పుడూ రాను,' అని బ్రతి మాలాడు. నాకు అతనిపై జాలి వేసింది. కనుక అతన్ని వదలి పెట్టేసాను. మరునాడు ఉదయం దైవప్రవక్త ﷺ నన్ను పిలిచి, 'అబూ హురైరహ్, నిన్న రాత్రి నువ్వు పట్టుకున్న వ్యక్తిని ఏం చేసావు?' అని అడిగారు. "దైవప్రవక్తా! అతను తన అవసరం గురించి, తన మీద ఆధారపడి ఉన్న వారి గురించి మొరపెట్టుకున్నాడు. అందుకని నేనతని మీద దయ తలచి అతన్ని వదలిపెట్టాను' అని చెప్పాను. అది విని దైవప్రవక్త ﷺ, 'అతను నీతో అబద్ధం చెప్పాడు, అతను మళ్ళీ వస్తాడు,' అని చెప్పారు. మూడోసారి కూడా నేనతని కోసం మాటేసి కూర్చున్నాను. అతను వచ్చి చేతులతో ధాన్యం నింపుకోసాగాడు. నేనతన్ని పట్టుకొని, 'ఇప్పుడు నేను నిన్ను తప్పకుండా ప్రవక్త ﷺ దగ్గరికి తీసుకు వెళ్తాను. నువ్వు ఇలా రావటం ఇది మూడోసారి. ప్రతిసారి నువ్వు ఇంకెప్పుడూ రానని వాగ్దానం చేసి మళ్ళీ వస్తున్నావు,' అని గద్దిస్తూ అన్నాను. దానికతను, 'నన్ను వదలిపెట్టండి, నేను మీకు కొన్ని వచనాలు నేర్పిస్తాను. వాటి మూలంగా అల్లాహ్ మీకు లాభం చేకూరుస్తాడు,' అని అన్నాడు. నేను, 'ఏ వచనాలు' అని అడిగాను. అప్పుడతను, 'మీరు నిద్రపోవటానికి పడక మీదకు వెళ్ళినప్పుడు, ఆయతుల్ కుర్సీ (2:255), పఠించండి, అలా చేస్తే తెల్లవారే వరకు, మీకోసం అల్లాహ్ తరఫున ఒక రక్షకుడు నియమించబడతాడు. షైతాన్ మీ దరిదాపులకు కూడా రాడు' అని చెప్పాడు. అప్పుడు కూడా నేనతన్ని వదలివేసాను. తెల్లవారిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ నాతో మాట్లాడుతూ, 'రాత్రి నువ్వు పట్టుకున్న వ్యక్తిని ఏం చేసావు?' అని అడిగారు. దానికి నేను, 'దైవ ప్రవక్తా ﷺ! అతను నాకు కొన్ని వచనాలు నేర్పిస్తానని, ఆ వచనాల మూలంగా దేవుడు నాకు ప్రయోజనం చేకూరుస్తాడని చెప్పాడు. అందుకని నేనతన్ని వదలి పెట్టేసాను,' అని చెప్పాను. 'ఏమిటా వచనాలు?' అని అడిగారు ప్రవక్త ﷺ. అప్పుడు నేను, 'ఆ వచ్చిన వ్యక్తి నాతో, 'మీరు పడక మీదకు వెళ్ళినప్పుడు మొదటి నుంచి చివరి వరకు, ఆయతుల్ కుర్సీ పఠించండి, అలా చేస్తే మీ కొరకు అల్లాహ్ తరఫు నుండి ఒక పర్యవేక్షకుడు నియమించబడతాడు, తెల్లవారే వరకు షైతాన్ మీ

దరిదాపులకు కూడా రాలేడని అన్నాడని,' చెప్పాను. అప్పుడు దైవప్రవక్త   నాతో, 'ఆ వ్యక్తి మహా అబద్ధాలకోరు. కాని అతను నీతో నిజం చెప్పాడు, అబూ హురైరహ్! మూడు రాత్రుల నుండి నువ్వు ఎవరితో మాట్లాడుతున్నావో నీకు తెలుసా?' అని అడిగారు. 'నాకు తెలియదు.' అని నేనన్నాను. దైవప్రవక్త  , 'ఆ వ్యక్తి, పైతాన్, వాడు సదఖహ్ ధనాన్ని దొంగిలించడానికి వచ్చాడు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2124

2124. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒకరోజు జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం దైవప్రవక్త   దగ్గర కూర్చోని ఉండగా పై నుంచి ఒక ద్వారం తెరువబడే శబ్దం వినిపించింది. జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం తల పైకెత్తి, 'ఆకాశంలోని ఒక ద్వారం తెరువబడింది, ఇది దాని శబ్దమే. ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ ఆ ద్వారం తెరువబడలేదు. ఆ ద్వారం గుండా ఒక దైవదూత దిగాడు,' అని అన్నారు. ఆ దైవదూత గురించి చెబుతూ, 'భూమిపైకి దిగిన ఆ దైవదూత, ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ దిగలేదు,' అని అన్నారు. ఆ దైవదూత దైవప్రవక్త   కు సలామ్ చేసి, 'మీకు రెండు వెలుగులు ఇవ్వబడినందుకు సంతోషించండి, అవి ఇతర ప్రవక్తలెవ్వరికీ ఇవ్వబడలేదు. అవి సూరా ఫాతిహా (1), సూరా బఖరహ్ (2) లోని చివరి ఆయతులు. మీరు వీటిలోని ఏ అక్షరాన్ని చదివినా, దాని పుణ్యం మీకు లభిస్తుంది లేక ఏ దుఆ చేసినా అది అంగీకరించబడుతుంది," అని చెప్పాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2125

2125. అబూ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త   ప్రవచనం: 'ఎవరైనా రాత్రి పూట సూరా బఖరహ్ లోని చివరి 2 ఆయతులు చదివితే వారికి ఆ రాత్రంతా ఆ రెండు ఆయతులే చాలు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2126

2126. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: సూరా కహఫ్ (18) లోని మొదటి పది ఆయతులను కంఠస్థం చేసుకున్నవాడు దజ్జాల్ ఉపద్రవం నుండి రక్షించబడతాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2127

2127. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'మీలో ఎవరైనా ఒకే రాత్రిలో మూడవ వంతు కుర్ఆన్ చదవగలరా?' అని అడిగారు. సహచరులు, 'అంత శక్తి మాకెక్కడిది?' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడతను ﷺ, 'సూరా ఇఖ్లాస్ (112), మూడో వంతు కుర్ఆన్ కు సమానం,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2128

2128. దీన్ని అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా బుఖారీ రహిమహుల్లాహ్ ఉల్లేఖించారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2129

2129. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని సైన్యానికి నాయకునిగా నియమించి పంపారు. అతను, తన సహచరులను నమాజు చదివించేవారు. అతను కుర్ఆన్ లోని ఒక సూరా పఠించి చివర్లో, సూరా ఇఖ్లాస్ (112), పఠించేవారు. వాళ్ళందరూ తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ కు తెలియపరిచారు. ప్రవక్త ﷺ, 'అలా ఎందుకు చేస్తున్నాడో అడగండి' అని అన్నారు. ప్రజలు అడిగితే, 'ఇందులో అల్లాహ్ గినగానాలు ఉన్నాయి, అందుకే దీన్ని పఠించడం నాకు ఇష్టం,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ 'ఆ సూరాను పఠించడం వల్ల అల్లాహ్ అతన్ని ప్రేమిస్తున్నాడని అతనికి తెలియజేయమని,' చెప్పారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2130

2130. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఒక వ్యక్తి దైవప్రవక్త ﷺ తో మాట్లాడుతూ, 'దైవప్రవక్తా! నేను ఈ సూరా ఇఖ్లాస్ (112) ను ప్రేమిస్తున్నాను,' అని అన్నాడు. అది విని దైవప్రవక్త ﷺ అతనితో, 'దాని పట్ల గల నీ ప్రేమ నిన్ను స్వర్గానికి తీసుకెళ్తుంది,' అని చెప్పారు. (బుఖారీ, తిర్మిజి)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2131

2131. ఉఖ్లాహ్ బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నిన్న రాత్రి కొన్ని ఆయతులు అవతరించిన విషయం మీకు తెలుసా? అటువంటి వాక్యాలు ఇంతకు ముందెన్నడూ అవతరించలేదు. అవి సూరా అల్ ఫలఖ్ (113), సూరా అన్నాస్ (114)."
(ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2132

2132. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ నిద్రపోవటానికి పడకపైకి వచ్చినప్పుడు రెండు చేతులను కలిపి, సూరా ఇఖ్లాస్ (112), సూరా అల్ ఫలఖ్ (113), సూరా అన్నాస్ (114) పఠించి రెండు చేతులపై ఊది, వాటితో తన శరీరాన్ని సాధ్యమైనంత పూర్తిగా తుడుచు కునేవారు. మూడు సార్లు ఇలా చేసేవారు. అంటే ఈ మూడు సూరాలను పఠించి అరచేతులపై ఊది తలపై, ముఖంపై, ముందు భాగం, మిగతా శరీర భాగాలపై తుడుచుకునేవారు. ఈ విధంగా మూడుసార్లు చేసేవారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

మేరాజ్ హదీసును రానున్న పేజీల్లో వివరిస్తాము ఇన్ షా అల్లాహ్.

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2134

2134. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: కుర్ఆన్ ను కంఠస్థం చేసుకున్న వ్యక్తితో ప్రళయదినాన ఇలా అనబడుతుంది: 'నువ్వు ప్రపంచంలో నెమ్మదిగా కుర్ఆన్ పఠించినట్లు, ఇప్పుడు కూడా అలాగే పఠిస్తూ పైకెళ్ళు, ఎక్కడ పఠనం ఆపుతావో ఆ చివరి ఆయతు దగ్గరే నీ అంతస్తు ఉంటుంది. **(తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)**

వీటిని గురించి ఇంతకు ముందు ప్రస్తావించడం జరిగింది.

దార్కీ, తిర్కిజి - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2137

2137. ఇబ్నె మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఉల్లేఖనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా దైవగ్రంథంలోని ఒక అక్షరాన్ని చదివితే అతనికి ఒక పుణ్యం లభిస్తుంది. ఆ ఒక్క పుణ్యం పది పుణ్యాలకు సమానంగా ఉంటుంది. నా అభిప్రాయం ప్రకారం, 'అలిఫ్-లామ్-మీమ్' అనేది ఒక్క అక్షరం కాదు. పైగా అలిఫ్ ఒక అక్షరం, లామ్ ఒక అక్షరం, మీమ్ ఒక అక్షరం."
(దార్కీ, తిర్కిజి)

కుర్ఆన్ ప్రత్యేకతల అంశంపై కుర్ఆన్ లోని అక్షరాల గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. ఇప్పుడు కుర్ఆన్ లోని పదాల, వచనాల వివరాలను క్రింద పట్టికలో చూడండి. వీటిని లెక్కించటం, గుర్తుంచటం తప్పనిసరి అని పండితులు భావించారు. దీనివల్ల కుర్ఆన్ రక్షణ, అసలు స్థితిని దృష్టిలో పెట్టుకునేందుకు చాలా సహాయం లభిస్తుంది.

కుర్ఆన్ లో:

భాగాలు	30
సూరాలు	114
ఆయతులు	6666 (6236)
రుకూలు	540
కథన ఆయతులు	1000
ఉపమాన ఆయతులు	1000
వాగ్దానా ఆయతులు	1000
హెచ్చరిక ఆయతులు	1000
ఆదేశ ఆయతులు	1000
నిషిద్ధ ఆయతులు	1000
ధర్మాధర్మ ఆయతులు	500

ప్రార్థనా ఆయతులు	100
విబిన్న ఆయతులు	66
వచనాలు (Words)	86430

కుర్ఆన్ లో అక్షరాలు

1. అలిఫ్	48992
2. బా	12228
3. తా	2404
4. స	3105
5. జీమ్	4232
6. 'హ	4120
7. 'ఖ	2105
8. దాల్	5972
9. జా'ల్	4739
10. ర	12240
11. 'జ	3580
12. సీన్	5976
13. పీన్	2115
14. 'సాద్	20083
15. 'దాద్	682
16. 'తా	1307
17. "జ	782
18. 'ఐన్	9274
19. 'గైన్	9211
20. ఫ	4418
21. ఖాఫ్	6612
22. కాఫ్	10682
23. లామ్	33520
24. మీమ్	26515
25. నూన్	44190
26. వావ్	25589
27. హ	16070
28. లామ్-అలిఫ్	4720
29. య	25909

మొత్తం అక్షరాల సంఖ్య: 351,318

ఎ'అరాబ్

జబర్	39552
జేర్	53243
పేష్	8804
చుక్కలు	105684
తఫ్ఫీద్	1253
మద్ లు	1771
కుర్ఆన్ మొదటి అక్షరం	బ
కుర్ఆన్ మధ్య అక్షరం	త
(తఫ్ఫీర్ ఇత్ ఖాన్ ప్రకారం)	ఫ
కుర్ఆన్ చివరి అక్షరం	స
ఆషార్ కూఫి	433
ఆషార్ బస్రీ	623
అఖ్ మాస్ కూఫి	447
అఖ్ మాస్ బస్రీ	1246

ఆయాత్

కూఫీ ఆయాత్	6236
బస్రీ ఆయాత్	6216
షామీ ఆయాత్	6250
మక్కీ ఆయాత్	6212
ఇరాఖీ ఆయాత్	6214
ఆయాత్ అమ్మ	6666

నోట్: కుర్ఆన్ మొత్తంలో 'అలిఫ్' నుండి 'య' వరకు మూడు లక్షల, యాభై ఒక్క వేల, మూడు వందల పద్దెనిమిది (351,318) అక్షరాలు ఉన్నాయి. వాటిని 10తో గుణిస్తే వచ్చేది ముప్పై ఐదు లక్షల, పదమూడు వేల నూట ఎనభై అవుతుంది. ఈ విధంగా ఒకసారి కుర్ఆన్

పూర్తి చేస్తే 3,513,180 పుణ్యాలు లభిస్తాయి. సుబ్ హానల్లాహ్! ఇంత పెద్ద పుణ్య ఫలితం మరే గ్రంథాన్ని పఠిస్తే లభించదు.

పైన పేర్కొన్న అక్షరాల వివరాలు రహ్మాతుల్ లిల్-ఆలమీన్ 3వ భాగం నుండి తీసుకోవడం జరిగింది. కాని (లామ్) అక్షరం అన్వార్ అస్-సవాతి'అ అల్-కుర్ఆన్ నుండి తీసుకోవటం జరిగింది. వీటి వివరాలు తఫ్సీర్ ఇబ్నె-కసీర్, అల్ అక్సీర్ ఫీ ఉసూలి త్తఫ్సీర్, ఇత్ ఖాన్ మొదలైన వాటిలో చూడగలరు.

తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2142

2142. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉబై బిన్ కాబ్ ను, 'నువ్వు నమాజులో కుర్ఆన్ లోని ఏ సూరా చదువుతావు,' అని ప్రశ్నించారు. అతను సూరా ఫాతిహా (1) పఠించి వినిపించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'ఎవరి అధీనంలో నా ప్రాణం ఉందో ఆ అల్లాహ్ సాక్షి! సూరా ఫాతిహా లాంటి సూరా తౌరాతు లోనూ, ఇంజీల్ లోనూ, జబూర్ లోనూ, చివరికి కుర్ఆన్ లోనూ అవతరించలేదు. సూరా ఫాతిహాలో 7 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఇవి అనేక సార్లు పఠించబడుతాయి. ఇంకా ఇదే నాకు ఇవ్వబడిన అత్యుత్తమమైన కుర్ఆన్.' (తిర్కిజి)

అహ్మద్, తిర్కిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2153

2153. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుర్ఆన్ లో (30) ఆయతులు గల, ఒక సూరా ఉంది. అది దైవ సన్నిధిలో ఒక వ్యక్తి గురించి సిఫారసు చేసి చివరికి అతనికి క్షమాభిక్ష లభించేలా చేస్తుంది. అది సూరా ముల్క్ (67)," (అహ్మద్, తిర్కిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2162

2162. ఉఖ్ఖాహ్ బిన్ ఆమిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట జుహ్ ఫహ్, అబ్బాఅ ల మధ్య నడుస్తున్నాం. ఇంతలో భయంకరమైన తుఫాను చెలరేగింది. అది మమ్మల్ని చుట్టు ముట్టింది. అంతా చీకటి వ్యాపించింది. ప్రవక్త ﷺ సూరా అల్ ఫలఖ్ (113), సూరా అన్నాస్ (114) పఠిస్తూ శరణు వేడుకోసాగారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు, 'ఓ ఉఖ్ఖాహ్! నువ్వు ఈ రెండు సూరాల ద్వారా శరణు కోరుతూ ఉండు. శరణు కోరేవారు ఎవరైనా ఈ రెండు సూరాలు తప్ప మరే విషయాలతో శరణు పొందలేరు.' అంటే ఈ రెండు సూరాలు శరణు పొందటానికి అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనవి అని బోధించారు. (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బైహఖీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ మహత్యాల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2175

2175. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: శుక్రవారం నాడు సూరా కహఫ్ (18) పఠించిన వారి కొరకు, రెండు శుక్రవారాల మధ్య వెలుగు ఉంటుంది. అంటే అతని హృదయంలో విశ్వాసం, రుజుమాఠాల వెలుగు వ్యాపిస్తుంది. ఈ శుక్రవారం నుండి వచ్చే శుక్రవారం వరకు. (బైహఖీ)

1. కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2187

2187. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుర్ఆన్ ను పరిరక్షిస్తూ ఉండండి. నిరంతరం దాన్ని చదువుతూ జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి. ముహమ్మద్ ప్రాణం ఎవరి చేతిలో ఉందో ఆ అల్లాహ్ సాక్షి! కుర్ఆన్, త్రాడు తెంచుకొని పారిపోయే పొగరుబోతు ఒంటె కన్నా వేగంగా విడిపించుకొని పారిపోతుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2188

2188. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'నేను కుర్ఆన్ ఫలానా ఆయతును మరచిపోయాను,' అని అనటం చాలా చెడ్డ విషయం. 'నేను మరపింపబడ్డాను,' అని అనటం సమంజసం. కుర్ఆన్ ను కంఠస్థం చేసుకుంటూ ఉండండి. ఎందుకంటే అది మనుషుల హృదయాల నుండి చాలా తొందరగా పారిపోతుంది. ఏ విధంగా జంతువు తన త్రాడు విడిపించుకొని పారిపోతుందో. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2190

2190. జున్దుబ్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: కుర్ఆన్ ను చదవటంలో ఉత్సాహం ఉన్నంత వరకు చదవండి. విసుగు పుడితే, మనసు ఆందోళనకరంగా ఉంటే చదవడం ఆపి వేయండి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2191

2191. ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అనస్ బిన్ మాలిక్ ను, 'ప్రవక్త ﷺ కుర్ఆన్ ఎలా పఠించేవారు,' అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. అతడు రజిఅల్లాహుఅన్లు, "ప్రవక్త ﷺ మద్ చేసి సాగదీసి పఠించేవారు. ఇంకా బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీమ్ చదివి ప్రవక్త ﷺ బిస్మిల్లాహ్ యొక్క లామ్ యొక్క అలిఫ్ పై మద్ చేసే వారు, అంటే అలిఫ్ ను సాగదీసి చదివేవారని, రహ్మాన్ పదవు అలిఫ్ ను సాగదీసి చదివేవారు, రహీమ్ పదవు య ను సాగదీసి చదివేవారని" సమాధానం ఇచ్చారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2192

2192. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ తన ప్రవక్త ﷺ ను కుర్ఆన్ మధురంగా చదువుతూ ఉండగా విన్నట్లు మరే విషయాన్ని అంత శ్రద్ధగా వినడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2193

2193. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ప్రవక్త బిగ్గరగా పఠిస్తున్న మధుర పఠనాన్ని ప్రత్యేక శ్రద్ధతో విన్నట్లు మరే శబ్దాన్ని వినడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2194

2194. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుర్ఆన్ ను మంచి స్వరంతో చదవని వాడు మన పద్ధతిపై నడిచేవాడు కాడు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2195

2195. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ నాతో మాట్లాడుతూ, "ఇబ్నె మసూద్! నాకు కుర్ఆన్ చదివి వినిపించు" అని అన్నారు. దానికి నేను, 'దైవప్రవక్తా! మీపైనే కదా కుర్ఆన్ అవతరించింది! అటువంటప్పుడు మీకు నేను కుర్ఆన్ చదివి వినిపించడం ఏమిటి?' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఎందుకంటే నాకు ఇతరుల ద్వారా కుర్ఆన్ పారాయణం వినాలనిపిస్తుంది,' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, సూరా అన్నిసా (4) పారాయణం చేయటం ప్రారంభించాను. అలా నేను పారాయణం చేస్తూ,

"మేము ప్రతి అనుచర సమాజం నుండి ఒక సాక్షిని తెచ్చి నిన్ను వారందరికీ సాక్షిగా నిలబెట్టి నవుడు వీరి పరిస్థితి ఏమవుతుంది?" (అన్నిసా, 4:41) అనే వాక్యం దగ్గరకు చేరుకోగానే, "ఇక చాలు ఆపు," అని అన్నారు. నేను తల పైకెత్తి చూస్తే ఆయన కళ్ళ వెంబడి అశ్రుధారలు పారుతున్నాయి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2196

2196. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉబై బిన్ కాబ్ తో, 'అల్లాహ్ నీ ముందు నన్ను కుర్ఆన్ పఠించమని ఆదేశించాడు,' అని అన్నారు. ఉబై బిన్ కాబ్, "అల్లాహ్ మీ ముందు నా పేరు పేర్కొన్నాడా?" అని అడిగారు. ప్రవక్త ﷺ, 'అవును' అన్నారు. మళ్ళీ ఉబై బిన్ కాబ్, 'నేను అల్లాహ్ ముందు ప్రస్తావించబడ్డానా?' అని అడిగారు. ప్రవక్త ﷺ, 'అవును' అని అన్నారు. అది విన్న ఉబై బిన్ కాబ్ కళ్ళంట అశ్రువులు ప్రవహించసాగాయి.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ అల్లాహ్ నన్ను నీ ముందు సూరతుల్ బయ్యినహ్ (98) పఠించమని ఆదేశించాడు," అని అన్నారు. దానికి ఉబై బిన్ కాబ్, 'అల్లాహ్ నా పేరు ప్రస్తావించాడా?' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ, 'అవును' అన్నారు. అది విన్న ఉబై రజిఅల్లాహుఅన్లు ఏడ్వసాగారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2197

2197. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ శత్రు ప్రాంతం వైపు కుర్ఆన్ తీసుకొని ప్రయాణించటాన్ని నిషేధించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ మీరు కుర్ఆన్ తీసుకొని ప్రయాణం చేయకండి. ఎందుకంటే, శత్రువులు దాన్ని తీసుకుంటారని నేను భయపడుతున్నాను. అంటే కుర్ఆన్ తీసుకొని శత్రు దేశాలకు వెళ్ళకండి, శత్రువులు కుర్ఆన్ లాక్కుంటారు, దాన్ని అవమానపరుస్తారు.

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2199

2199. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుర్ఆన్ ను మీ స్వరాల ద్వారా అలంకరింపజేయండి. అంటే నిదానంగా నియమానుసారంగా మంచి స్వరంతో, వినడానికి బాగుండేటట్లు పఠించండి. (అహ్మద్, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్ఘి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2201

2201. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 3 రోజులకంటే తక్కువ వ్యవధిలో కుర్ఆన్ పఠించి, పూర్తి చేసినవాడు, కుర్ఆన్ ను ఏ మాత్రం అర్థం చేసుకోలేదు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్ఘి)

మూడవ విభాగం

దార్ఘి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2208

2208. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "మీరు మీ స్వరాల ద్వారా కుర్ఆన్ ను అలంకరింపజేయండి. ఎందుకంటే మంచి స్వరం కుర్ఆన్ అందాన్ని మరింత అధికం చేస్తుంది." (దార్ఘి)

దార్ఘి - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ నియమాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2209

2209. తావూస్ ముర్సూల్ గా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను చాలా అందంగా, చాలా ఉత్తమంగా కుర్ఆన్ ను ఎవరు చదువుతారు, అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ "చదవడం మీరు వింటే అతను అల్లాహ్ కు భయపడతాడని మీరు భావించాలి. (అంటే అతని పారాయణం మీ హృదయాల్లో ప్రభావం చూపాలి. చదివే వాడిని దైవభీతి ఆవరించి ఉండాలి. అతని కళ్ళంట అశ్రువులు పారాలి.) అటువంటి వ్యక్తి చాలా ఉత్తమంగా మంచి స్వరంతో పఠిస్తాడు," అని అన్నారు. తల్హ్ హదీసు వేత్త ఇలాగే ఉండేవారని తావూస్ ఉల్లేఖనకర్త అన్నారు. (దార్ఙ్)

2. కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం (కుర్ఆన్ చూచి పఠించే మహత్త్యాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2211

2211. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను హిషాం బిన్ హకీమ్ బిన్ హిజాం ను సూరా ఫుర్ఘాన్ (25) ను నేను చదివే పద్ధతికి వ్యతిరేకంగా చదువుతూ ఉండగా విన్నాను. ఆ సూరాను ప్రవక్త ﷺ నాకు చదివించి ఉన్నారు. నేను ఆయన్ను వెంటనే వారించబోయాను. అంటే నాకు వ్యతిరేకంగా చదవటం వల్ల అతనితో వివాదానికి దిగబోయాను. అతను ఆ సూరా పూర్తి చేసేవరకు ఆగాను. అతను ఆ సూరా పూర్తి చేసారు. వెంటనే నేను నా దుప్పటిని ఆయన మెడలో వేసి గట్టిగా బిగించి దాన్ని లాక్కుంటూ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తీసుకొని వెళ్లాను. "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఇతను సూరా ఫుర్ఘాన్ ను మీరు నాకు చదివించిన దానికి వ్యతిరేకంగా చదువుతున్నారు. అంటే మీరు చదివించిన దానికి వ్యతిరేకంగా ఇతను చదువుతున్నాడు," అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "అతన్ని వదలివేయి" అన్నారు. నేను వదలివేసాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ హిషాంతో, 'నువ్వు సూరా ఫుర్ఘాన్ చదివి వినిపించు' అని అన్నారు. అతను నేను ఇంతకు ముందు విన్నట్లే చదివాడు. ప్రవక్త ﷺ అది విని, "ఈ

విధంగా కూడా ఇది అవతరించడం జరిగింది," అని పలికి నన్ను, 'ఓ ఉమర్, నువ్వు చదివి వినిపించు,' అని అన్నారు. నేను ప్రవక్త ﷺ నాకు నేర్పిన విధంగానే చదివి వినిపించాను. అది విని ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ సూరా ఈ విధంగా కూడా అవతరించబడింది. వాస్తవం ఏమిటంటే ఈ కుర్ఆన్ 7 విధాలుగా అవతరించబడింది. మీకు ఏ విధానం సులువుగా ఉంటే ఆ విధంగా చదవండి' అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం (కుర్ఆన్ చూచి పఠించే మహత్యాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2212

2212. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఒక వ్యక్తిని కుర్ఆన్ చదువుతూ ఉండటం చూసాను. అతను ప్రవక్త ﷺ పఠించే పద్ధతికి వ్యతిరేకంగా పఠిస్తున్నాడు. అతన్ని నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తీసుకు వెళ్ళాను, జరిగినదంతా చెప్పాను. అది విని ప్రవక్త ﷺ ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసారు. ముఖంలో ఆగ్రహం అలుముకుంది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ మీరిద్దరూ సరిగ్గానే చదువుతున్నారు. పరస్పరం విభేదాలకు గురికాకండి. ఎందుకంటే మీ పూర్వీకులు, అల్లాహ్ గ్రంథ విషయంలో విభేదాలకు గురై నాశనమయ్యారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం (కుర్ఆన్ చూచి పఠించే మహత్యాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2213

2213. ఉబై బిన్ కాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను మస్జిద్ లో ఉన్నప్పుడు ఒక వ్యక్తి వచ్చాడు. నమాజ్ చదవ సాగాడు. అతడు కుర్ఆన్ ను నాకు తెలియని విధంగా చదివాడు. నాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇంతలో మరో వ్యక్తి వచ్చాడు. అతడు మొదటి వ్యక్తి చదివిన దానికి వ్యతిరేకంగా చదివాడు. మేమందరం నమాజ్ ముగించిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాము. నేను ప్రవక్త ﷺ తో, 'ఈ వ్యక్తి నాకు తెలియని విధంగా కుర్ఆన్ పఠించాడు,' అని చెప్పాను. ప్రవక్త ﷺ వారిద్దరినీ చదివి వినిపించమని ఆదేశించారు. ప్రవక్త ﷺ వారిద్దరి చదవటాన్ని మెచ్చుకున్నారు. దీని వల్ల నా మనసులో అనుమానం పుట్టింది. అజ్ఞాన

కాలంలో ఇలా ఎన్నడూ అనుమానం పుట్టలేదు. ప్రవక్త ﷺ ను పరిస్థితిని, నన్ను అనుమానాలు, అపార్థాలు ఆవరించినట్లు గ్రహించారు. వెంటనే ప్రవక్త ﷺ నా గుండెపై చేత్తో తట్టారు. దాన్నివల్ల శరీరమంతా చెమటలు కక్కింది. భయం వల్ల అల్లాహ్ ను చూసినంత పరిస్థితి అయిపోయింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నాతో, 'ఓ ఉబై! నా వద్దకు దైవదూత వచ్చాడు, నాకు కుర్ఆన్ ఒక విధంగా చదవమని ఆదేశించబడింది. అప్పుడు నేను, రెండవసారి ఓ ప్రభూ! నా అనుచర సమాజానికి కుర్ఆన్ సులభతరం చేయి,' అని ప్రార్థించాను. అప్పుడు నాకు నీవు రెండు విధాలుగా చదవగలవు అని ఆదేశించడం జరిగింది. మూడవసారి ఓ ప్రభూ! నా అనుచర సంఘం పై కుర్ఆన్ ను సులభతరం చేయి అని ప్రార్థించాను. మూడు విధాలుగా చివరికి 7 విధాలుగా చదవగలరని ఆదేశించబడింది.' అప్పుడు అల్లాహ్, 'నీకు నేను ఎన్ని సార్లు చదవమని ఆదేశించానో అన్ని సార్లు నీవు నన్ను విన్నవించుకోగలవు,' అని అన్నాడు. అప్పుడు నేను, 'ఓ అల్లాహ్! నా అనుచర సమాజాన్ని క్షమించు, ఓ అల్లాహ్! నా అనుచర సమాజాన్ని క్షమించు, అని ప్రార్థించి, మూడవ దుఆ తీర్చుదినానికి వదలి వేసాను. ఆనాడు సృష్టి అంతా నా వైపు వస్తుంది. చివరికి ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం కూడా నాతో విన్నవించుకుంటారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం (కుర్ఆన్ చూచి పఠించే మహత్యాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2214

2214. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: "జిబ్రీల్ అలైహిస్సలాం నన్ను ఒక విధంగా కుర్ఆన్ చదివించారు. నేనతన్ని 'ఇంకా అనేక విధాలుగా చదవటానికి అనుమతించండి' అని అన్నాను. ఎల్లప్పుడూ అనేక ఉచ్చారణల ద్వారా చదువుతాననే కోరిక వ్యక్తపరిచే వాడిని. జిబ్రీల్ అధికం చేస్తూ 7 పద్ధతుల వరకు చేరారు. అంటే ఏడు పద్ధతుల ద్వారా చదివే అనుమతి ఇచ్చారు.

ఇబ్నె షిహాబ్ ఇలా అంటున్నారు, "ఆ 7 పద్ధతులు ధార్మిక ఆదేశాల విషయంలో ఒకటే. హరామ్ హలాల్ భేదం లేదు. అంటే ఒక పద్ధతి ద్వారా ధర్మ సమ్మతం అయితే అది ధర్మ సమ్మతమే. ఒకవేళ నిషిద్ధం అయితే అది నిషిద్ధమే. వివిధ ఉచ్చారణల వల్ల ధర్మం, నిషిద్ధం మారదు. ఒక ఉచ్చారణ ద్వారా ధర్మ సమ్మతం అయితే మరో ఉచ్చారణ ద్వారా కూడా ధర్మ సమ్మతమే అవుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం (కుర్ఆన్ చూచి పఠించే మహత్యలు)

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2219

2219. అల్ ఖుమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: మేము హిమ్స్ లో అంటే సిరియా దేశంలో ఉన్నాం. ఒకనాడు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ సూరా యూసుఫ్ (12) చదివి వినిపించారు. ఒక వ్యక్తి 'ఈ సూరా ఈ విధంగా అవతరించబడలేదు, అంటే మీరు పఠించినట్లు,' అని అన్నాడు. అప్పుడు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్, "అల్లాహ్ సాక్షి! ఈ సూరా ను నేను ప్రవక్త కాలంలో ఆయన ముందు చదివాను, ప్రవక్త విని నువ్వు చాలా బాగా చదివావు," అని అన్నారని చెప్పాను. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ ఆ వ్యక్తితో మాట్లాడుతున్నప్పుడు అతని సారాయి దుర్వాసన గ్రహించారు. దుర్వాసన ఆ వ్యక్తి నోట్లో నుండి వస్తుందని పసిగట్టారు. అప్పుడు అతను రజిఅల్లాహుఅన్ఘు ఆ వ్యక్తితో సారాయి త్రాగుతావు, దైవగ్రంథాన్ని తిరస్కరిస్తున్నావు" అని కోప్పడి, అతనికి తగిన శిక్ష విధించారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం (కుర్ఆన్ చూచి పఠించే మహత్యలు)

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2220

2220. జైద్ బిన్ సాబిత్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: యమామహ్ యుద్ధ కాలంలో అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు నన్ను పిలిపించారు. నేను అక్కడికి చేరే సరికి ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కూడా అక్కడ కూర్చోని ఉన్నారు. అబూ బకర్ నాతో, "ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ నా వద్దకు వచ్చి, యమామహ్ యుద్ధంలో చాలా మంది కుర్ఆన్ ఖారీలు చనిపోయారు, నా భయం ఏమిటంటే, వివిధ ప్రాంతాల్లో ఈ విధంగా కుర్ఆన్ ఖారీలు, హాఫిజ్ లు చనిపోతూ ఉంటే, కుర్ఆన్ చాలా భాగం నామరూపాలు లేకుండా పోతుంది, నేను ఆలోచించిన విషయం ఏమిటంటే మీరు ఖారీల ద్వారా కుర్ఆన్ ఒకచోట చేర్చమని ఆదేశించండి,' అని చెప్పారు. నేను ఉమర్ తో, 'ప్రవక్త చేయని దాన్ని మనం ఎలా చేయగలం,' అని అన్నాను. అప్పుడు ఉమర్, 'అల్లాహ్ సాక్షి! ఇదే సరైన పని,' అని పలికారు. ఉమర్ నన్ను అనేక సార్లు నచ్చుచెప్పారు. దాని ప్రాముఖ్యతను తెలుపుతూ ఉన్నారు. చివరికి అల్లాహ్ ఆ పని కోసం నా

హృదయాన్ని తెరిచాడు. అప్పుడు నాకు ఉమర్ సలహా సరైనదని తెలిసింది,' అని అన్నారు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను నాతో, 'ఓ జైద్! నీవు యువకుడవు, బుద్ధిమంతుడవు, నీపై ఎటువంటి అభాండాలు, అపనిందలు లేవు. నీవు ప్రవక్త ﷺ కాలంలో వహీని వ్రాసేవాడవు. కుర్ఆన్ వ్రాసేవాడవు. కనుక నువ్వు కుర్ఆన్ ను వెదికి దాన్ని ఒక చోట చేర్చు,' అని చెప్పారు. 'అల్లాహ్ సాక్షి! ఒకవేళ అబూ బకర్ నన్ను కొండను ఎత్తమన్నా దాన్ని నేను సులభంగా భావించే వాడిని, కాని కుర్ఆన్ ను ఒక చోట చేర్చడం నాకు చాలా కష్టంగా అనిపిస్తుంది,' అని ఊహించి, "అసలు ప్రవక్త ﷺ చేయని పనిని మీరు ఎలా చేయగలరు' అని అన్నాను. దానికి అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, ఇలా అన్నారు, "అల్లాహ్ సాక్షి! ఇదే ఉత్తమమైన కార్యం." అబూ బకర్ నన్ను అనేక సార్లు బోధించారు. చివరికి అల్లాహ్ ఆ కార్యం కోసం నా హృదయాన్ని వికసింపచేసాడు. అబూ బకర్, ఉమర్ ల హృదయాలను వికసింపజేసినట్లు. ఆ ఇద్దరు మహా పురుషుల ఆదేశం మేరకు నేను కుర్ఆన్ ను వెదకటం ప్రారంభించాను. కుర్ఆన్ ను ఖర్జూరపు కొమ్మల నుండి, ఆకుల నుండి, తెల్లటి రాతి పలకల నుండి వ్రాయబడి ఉన్న కుర్ఆన్ ను, ఇంకా ప్రజల హృదయాల నుండి, అంటే కంఠస్థం చేసి ఉన్న వారిని అడిగి ఒకచోట వ్రాయడం ప్రారంభించాను. చివరికి సూరా తౌబా చివరి రెండు ఆయతులు ఖుజైమహ్ అన్నారీ వద్ద దొరికాయి. అతని తప్ప ఇతరులెవ్వరి వద్ద ఈ ఆయతులు నాకు లభించలేదు. ఆ ఆయతులు ఇవి, "లఖద్ జాఅకుమ్ రసూలున్ మిన్ అన్ ఫుసికుమ్" నుండి సూరా బరాత్ చివరి (9:128-129). ఆ కుర్ఆన్ అబూ బకర్ వద్ద జీవితాంతం ఉండేది. ఆయన మరణించిన తర్వాత ఆ కుర్ఆన్ ఉమర్ వద్ద జీవితాంతం ఉండేది. అతను మరణించిన తర్వాత ఆ కుర్ఆన్ హఫ్సహ్ బింతె ఉమర్ వద్ద ఉండేది.

(బుఖారీ)

అబూ బకర్ ప్రతులు ఎప్పటి వరకు సురక్షితంగా ఉన్నాయి

జైద్ బిన్ సాబిత్ తయారు చేసిన కాపీ అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను నిధిలో భద్రంగా ఉండేది. ఆ తరువాత ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను అధీనంలోనికి వచ్చింది. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను దాన్ని హఫ్సహ్ కు అప్పజెప్పి, "ఎవ్వరికీ ఇవ్వరాదు, అయితే కాపీ చేయడానికి, లేదా తన వద్ద ఉన్న దాన్ని సరిచేసుకోవడానికి దాన్ని ఉపయోగించవచ్చు" అని చెప్పారు. ఉస్మాన్ తన పరిపాలనా కాలంలో హఫ్సహ్ నుండి దాన్ని తాత్కాలికంగా తీసుకొని కొన్ని కాపీలు తయారు చేయించి ఇతర ప్రాంతాలకు పంపించారు. అయితే అసలు ప్రతి హఫ్సహ్ వద్దనే ఉండేది. ఆ తర్వాత మర్వాన్ మదీనా పాలకునిగా వచ్చినప్పుడు అతడు దాన్ని హఫ్సహ్ నుండి తీసుకోవాలని ప్రయత్నించాడు. కాని ఆమె ఇవ్వడానికి తిరస్కరించారు. జీవితాంతం తన వద్దనే ఉంచారు. ఆమె మరణించిన తర్వాత మర్వాన్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ నుండి దాన్ని తీసుకొని వ్యర్థం చేశాడు. **(ఫత్తుల్ బారీ 9/10)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం (కుర్ఆన్ చూచి పఠించే మహత్యలు)

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2221

2221. అనస్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: హుజైఫా బిన్ యమాన్ ఉస్మాన్ వద్దకు వచ్చారు. ఆ సమయంలో ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఆర్కేనియా, అజర్ బైజాన్ పోరాటాలకు సిద్ధమవుతున్న సిరియా ఇరాఖ్ ల ముజాహిదీన్ల కొరకు యుద్ధ సామగ్రిని సిద్ధం చేయడంలో నిమగ్నులై ఉన్నారు. కుర్ఆన్ విషయంలో ప్రజల ఈ భేదాభిప్రాయాల పట్ల హుజైఫా బిన్ యమాన్ చాలా భయపడ్డారు. హుజైఫా బిన్ యమాన్ ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో, "ఓ అమీరుల్ మోమినీన్! యూదులు, క్రైస్తవులు తమ గ్రంథాల్లో విభేదాలకు గురైనట్లు వీళ్ళు కూడా కుర్ఆన్ విషయంలో విభేదాలకు గురి కాక ముందే ఈ సమాజాన్ని సంస్కరించండి. అంటే అనేక ఉచ్చారణల వల్ల ప్రజలు పరస్పరం వివాదపడుతున్నారు. తమరు ఒకే ఉచ్చారణపై అందరినీ చేర్చండి. దీనివల్ల విభేదాలు సమసిపోతాయి. ఇది విని ఉస్మాన్, హఫ్సహ్ కు ఒక వ్యక్తి ద్వారా, "అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కాలంలో వ్రాయబడి మీ దగ్గర ఉన్న కుర్ఆన్ ను తాత్కాలికంగా మా వద్దకు పంపండి, దాని ద్వారా మేము దాని ప్రతులను తయారు చేసి మళ్ళీ మీకు తిరిగి పంపివేస్తాం," అని కబురు పంపారు. హఫ్సహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఆ కుర్ఆన్ ను ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు పంపారు. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు జైద్ బిన్ సాబిత్, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జబైర్, సయీద్ బిన్ ఆస్ మరియు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ హారిస్ బిన్ హిషాం రజిఅల్లాహుఅన్లుం లను 'మీరందరూ ఈ కుర్ఆన్ ప్రతులు తయారు చేయండి,' అని ఆదేశించారు. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, జైద్ బిన్ సాబిత్ తప్ప మిగతా ముగ్గురు ఖురైషులను ఒకవేళ కుర్ఆన్ లో ఎక్కడైనా పదాల అర్థాలలో మీకు జైద్ బిన్ సాబిత్ కి భేదం వస్తే, మీరు ఖురైష్ భాషనే ఎన్నుకోండి. ఎందుకంటే కుర్ఆన్ చాలా వరకు ఖురైషుల భాష, వారి సామెతలపై ఆవతరించింది. ఈ నలుగురు హఫ్సహ్ - ఖారీలు తమ బాధ్యతను నిర్వర్తించారు. అనేక ప్రతులు తయారు చేసిన తర్వాత ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఆ మూల ప్రతిని హఫ్సహ్ వద్దకు తిరిగి పంపివేశారు. కాపీ చేసిన ప్రతులను ఇస్లామీ నగరాల్లో, పట్టణాల్లో పంపించారు. అందరికీ ఈ కుర్ఆన్ ప్రకారమే చదవాలని, చదివించాలని ఆదేశించారు. ఇది తప్ప వివిధ ఉచ్చారణలపై ఉన్న కుర్ఆన్ లు కాల్చి వేయమని ఆదేశించారు- ఫలితంగా ప్రజల్లో విభేదాలు జనించవు. ఇబ్నె సిహాబ్ ఇలా అన్నారు, "ఖారిజ్ హ్ బిన్ జైద్ బిన్ సాబిత్ నాకు ఇలా తెలిపారు, అతను జైద్ బిన్ సాబిత్ ను ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నారు, "మేము కుర్ఆన్ కాపీ చేస్తున్నప్పుడు సూరా అష్షాబ్ (33) లోని ఒక ఆయత్ లభించలేదు. దాన్ని నేను ప్రవక్త ﷺ వింటూ ఉండగా విన్నాను. ఆ వాక్యాన్ని వెదకటం ప్రారంభించాము. ఆ వాక్యం ఖుజైమహ్ బిన్ సాబిత్ అన్నారీ వద్ద దొరికింది. ఆ ఆయత్ ఇది, "మినల్ మూమినీన రిజాలున్ సదఖూ మా

అహదల్లాహు అలైహి" (33:23) మేము ఆ ఆయత్ ను కుర్ఆన్ లోని ఈ సూరా లో వ్రాసాము.
(బుఖారీ)

అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కుర్ఆన్ పారాయణ రకాలు, దాని సంకలనం (కుర్ఆన్ చూచి పఠించే మహత్యాలు)

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2222

2222. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో ఇలా అన్నాను, "తమరు మసానీలోని సూరా అన్ ఫాల్ (8)ను, మియాన్ లలోని సూరా బరాఅత్ (9)ను రెంటిని ఒకే చోట ఎందుకు ఉంచారు. రెంటిని కలిపి ఎందుకు ఉంచారు. ఇలా చేయమని ఎవరు ఆదేశించారు. పోల్చడానికి ఆ రెండు సూరాల మధ్య 'బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీమ్' అని వ్రాసి కూడా లేదు. తమరు సూరా అన్ ఫాల్ ను 7 పెద్ద సూరాలలో ఉంచారు. ఇలా చేయమని ఎవరు మిమ్మల్ని ప్రోత్సహించారు?" ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు అతనికి సమాధానం ఇస్తూ, "ప్రవక్త ﷺ కాలంలో కొన్ని ఆయతులు గల సూరాలు అవతరించబడినప్పుడు ప్రవక్త ﷺ దైవవాణి లేఖకులను పిలిచి, 'ఈ ఆయతులను ఫలానా సూరా లో ఫలానా చోట వ్రాయండి. ఇందులో ఫలానా విషయాల గురించి ఉంది,' అని అనేవారు. ఏదైనా ఆయతు అవతరించబడితే లేఖకుణ్ణి పిలిచి ఈ ఆయతును ఫలానా సూరాలో ఫలానా చోట వ్రాయి అని అనేవారు. సూరా అన్ ఫాల్ (8) మదీనాలో మొదట అవతరించబడిన సూరాలలో ఉంది. సూరా బరాఅత్ (9) కుర్ఆన్ లోని చివర అవతరించబడిన సూరాల్లో ఉంది. ఈ రెండు సూరాలు పరస్పరం ఒకేలా ఉన్నాయి. సూరా అన్ ఫాల్ లోని ఒక సంఘటన సూరా బరాఅత్ లోని సంఘటనతో కలుస్తుంది. ప్రవక్త ﷺ మరణించారు. ప్రవక్త ﷺ తన జీవితంలో సూరా బరాఅత్ సూరా అన్ ఫాల్ లో ఉందా? లేదా మాకు స్పష్టంగా తెలియపరచలేదు. ఈ కారణంగా మేము ఈ రెండు సూరాలను కలిపి ఉంచాము. రెండు సూరాలను పోల్చడానికి 'బిస్మిల్లాహిర్రహ్మానిర్రహీమ్' కూడా వ్రాసి లేదు. అందువల్ల మేము దీన్ని 7 పెద్ద సూరాల్లోనే చేర్చాము అని సమాధానం ఇచ్చారు.

(అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

9. ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2223

2223. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రతి ప్రవక్తకూ ఒక ప్రత్యేక స్వీకరించబడే దుఆ ఉంది. అయితే ప్రతి ప్రవక్త తన దుఆ విషయంలో తొందరపడ్డారు. ప్రపంచంలోనే దాన్ని ఉపయోగించుకున్నారు. అది స్వీకరించబడింది. నాకు కూడా ఒక దుఆ చేసే అవకాశం ఇవ్వబడింది. అయితే నేను దాన్ని తీర్చుదినం కొరకు దాచిపెట్టాను. అంటే తీర్చు దినం నాడు నేను దుఆ చేస్తాను. అదేమిటంటే, "ఓ అల్లాహ్! నా అనుచర సమాజాన్ని క్షమించు," అని. అయితే ఈ నా దుఆ (సిఫారసు) ఇన్ షా అల్లాహ్ తప్పకుండా స్వీకరించబడుతుంది. ఇది కేవలం నా అనుచర సమాజంలోని ఏనాడూ అల్లాహ్ కు సాటి కల్పించకుండా మరణించిన ఏకదైవారాధకుల కొరకు మాత్రమే."

(బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2224

2224. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రార్థించారు, "ఓ అల్లాహ్! నేను మీతో వినయ పూర్వకంగా ఒక వాగ్దానం తీసుకుంటున్నాను. నీవు దానికి వ్యతిరేకంగా పాల్పడవని, దాన్ని తప్పకుండా స్వీకరిస్తావని గట్టి నమ్మకం కలిగి ఉన్నాను. ఆ విన్నపం ఏమిటంటే, నేను నిమిత్త మాత్రుణ్ణి, మానవుణ్ణి. (నా వల్ల తప్పొప్పులు సాధ్యం). ఒకవేళ నేను విశ్వాసుల్లో ఎవరినైనా కష్టం కలిగించి ఉన్నా, చీవాట్లు పెట్టి ఉన్నా, శాపనార్థాలు, ఎత్తిపొడిచి ఉన్నా, కొట్టి ఉన్నా, వీటన్నిటికీ అతని కొరకు కారుణ్య సాధనాలుగా మార్చివేయి. అతని పాపాలను క్షమించు. ఇంకా అతని ద్వారా తీర్చుదినం నాడు నా సాన్నిహిత్యానికి సాధనంగా చేయి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

అంటే నా ఈ బాహ్య చీవాట్లను అతని కోసం ప్రార్థనలుగా మార్చివేయి.

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2225

2225. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మీలో ఎవరైనా దుఆ చేస్తే, 'ఓ అల్లాహ్! నీవు కోరితే క్షమించు, నీవు కోరితే కరుణించు, నీవు కోరితే ఉపాధి ప్రసాదించు,' అని ప్రార్థించకూడదు. దుఆ చేయడంలో పటిష్ఠత కనబరచాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ తాను కోరింది చేస్తాడు. అతన్ని ఎవరూ వత్తిడి, బలవంతం చేయలేరు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2226

2226. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'మీలో ఎవరైనా దుఆ చేస్తే, "ఓ అల్లాహ్! ఒకవేళ నీవు కోరితే క్షమించు" అని అనకూడదు. పూర్తి నమ్మకంతో, దృఢ విశ్వాసంతో, ఉత్సాహంతో, శ్రద్ధా భక్తులతో దుఆ చేయాలి. ఎందుకంటే అల్లాహ్ ఇవ్వదలచుకున్నది తప్పకుండా ఇస్తాడు. అల్లాహ్ వద్ద ఏ వస్తువూ కష్టంగానీ, అసాధ్యం గానీ లేదు. అందువల్ల, 'ఒకవేళ' అని దుఆ చేయకూడదు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2227

2227. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "దాసుని ప్రార్థన స్వీకరించబడుతుంది. అయితే పాపకార్యానికి, సంబంధాలను తెంచటానికి, హక్కులను కొల్లగొట్టటానికి దుఆ చేయకూడదు, అదేవిధంగా, 'తొందర పడకూడదు కూడా,' అని అన్నారు. 'తొందరంటే ఏమిటని' ప్రజలు విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నేను దు

చేసాను, కాని స్వీకరించబడినట్లు కనబడలేదు అని పలికి దుఆ చేసి అలసిపోతాడు, దుఆ చేయడం మాని వేస్తాడు అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2228

2228. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం తన సోదరుని కోసం పరోక్షంగా ప్రార్థిస్తే, ఆ ప్రార్థన స్వీకరించబడుతుంది. అతని తల దగ్గర ఒక దూత నియమించబడి ఉంటాడు. ఆ వ్యక్తి తన సోదరుని గురించి ప్రార్థించినప్పుడల్లా ఆ నియమిత దూత ఆమీన్! నీకు కూడా అలాగే జరుగు గాక అని దీవిస్తూ ఉంటాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2229

2229. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఉల్లేఖనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మిమ్మల్ని మీరు శపించుకోకండి. మీ సంతానాన్ని శపించకండి. మీ సేవకులను, పని మనుషులకూ శాపనార్థాలు పెట్టకండి. ఎందుకంటే ప్రార్థనలు స్వీకరించబడే వేళల్లో మీరు అలా శాపనార్థాలు పెడితే, మీ శాపం కూడా స్వీకరించబడుతుంది. దాని వల్ల మీకే నష్టం కలుగుతుంది. (ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2251

2251. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మీ అవసరాలన్నిటికీ అల్లాహ్ నే అర్థించండి. చివరికి చెప్పు వారు తెగిపోయినా సరే అల్లాహ్ నే అర్థించాలి. (తిర్మిజి)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ప్రార్థన (దుఆ)ల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2252

2252. తిర్మిజి లోని, సాబిత్ బునాని కథనంలో, ఈ క్రింది వాక్యం అధికంగా ఉంది, చివరికి ఉప్పు అయిపోయినా, చెప్పుల పట్టీ తెగిపోయినా అల్లాహ్ నే అర్థించాలి. (తిర్మిజి)

1. అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2261

2261. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు, అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఎవరైనా కొందరు వ్యక్తులు ఎక్కడైనా అల్లాహ్ ను స్మరించటానికి కూర్చుంటే దైవదూతలు వారిని చుట్టుముడుతారు. వారిపై కారుణ్యం కమ్ముకుంటుంది. వారిపై శాంతి అవతరిస్తుంది. అల్లాహ్ తన దగ్గరున్న వారితో వీరిని గురించి ప్రస్తావిస్తాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2262

2262. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా ముకర్రమా మార్గంలో ఒక కొండ ప్రాంతం గుండా పోతున్నారు. ఆ కొండ ప్రాంతాన్ని "జుమ్ దాన్" అనేవారు. ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు పదండి, ఇది జుమ్ దాన్ కొండ, ముఫ్రిదూన్ లు చాలా మించిపోయారు,' అని అన్నారు. అది విని సహచరులు, 'ముఫ్రిదీన్ లు అంటే ఎవరు దైవప్రవక్తా!' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'అత్యధికంగా దైవాన్ని స్మరించే స్త్రీ పురుషులు' అని చెప్పారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2263

2263. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తన ప్రభువును స్మరించేవాడు సజీవంగా ఉన్నవాడితో సమానం, తన ప్రభువును స్మరించని వాడు మృతునితో సమానం." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2264

2264. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ ఇలా ఆదేశించాడు, "నేను నా దాసుని ఆలోచనకు తగ్గట్టు ఉంటాను. అతను నన్ను గుర్తుచేసుకున్నప్పుడు నేనతని వెంట ఉంటాను. అతను నన్ను తన మనసులో గుర్తు

చేసుకుంటే నేనతన్ని నా మనసులో గుర్తు చేసుకుంటాను. ఒకవేళ అతను ఏదైనా సమావేశంలో నన్ను గుర్తు చేసుకుంటే నేను కూడా అతన్ని వారి కంటే శ్రేష్ఠమైన సమావేశంలో గుర్తు చేసుకుంటాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2265

2265. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ ఆదేశం, 'ఎవరైనా ఒక పుణ్యం చేస్తే అతనికి ఒక పుణ్యానికి బదులు పది పుణ్యాలు లేదా అంతకంటే అధికంగా ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాను. అదే విధంగా ఎవరైనా ఒక పాపం చేస్తే ఆ ఒక పాపానికి తగినట్టే శిక్షిస్తాను లేదా క్షమించి వేస్తాను. ఎవరైనా ఒక జానెడు దూరం నా వైపు వస్తే, పుణ్యం చేసి నా సాన్నిహిత్యం కోరితే, నేను కారుణ్యంతో ఒక గజం ముందుకు వెళ్తాను. అదే విధంగా సత్కార్యం చేసి ఒక గజం దూరం నా వైపు వస్తే, నేను రెండు గజాలు అతని వైపు ముందుకు సాగుతాను. నా వద్దకు మెల్లమెల్లగా నడిచి వచ్చిన వాడి వైపు నేను పరుగెత్తుకుంటూ అతని దగ్గరకు వస్తాను. అదే విధంగా ఎవరైనా భూమి నిండా పాపాలతో నన్ను కలిస్తే, నాకు ఇతరులెవ్వరినీ సాటి కల్పించకుండా ఉంటే, నేను భూమి నిండా క్షమాపణ తీసుకొని అతన్ని కలుస్తాను.' (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2266

2266. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ ఆదేశం: "ఎవరైనా నా స్నేహితులతో, మిత్రులతో శత్రుత్వం వహించినా, వారిని కష్టపెట్టినా, అలాంటి వాడిని, నేను వాడితో యుద్ధం చేస్తానని హెచ్చరిస్తాను. నా దాసుడు నేను అతనిపై విధించిన విధుల ద్వారా నా సాన్నిహిత్యం పొందగోరితే అది నాకు అన్నిటికంటే చాలా ప్రీయమైనది. నా దాసుడు అదనపు ఆరాధనల ద్వారా ఎల్లప్పుడూ నా సాన్నిహిత్యాన్ని పొందుతూ ఉంటాడు. చివరికి నేను అతన్ని నా ప్రీయమిత్రునిగా చేసుకుంటాను. నేను

అతన్ని నా మిత్రునిగా చేసుకుంటే, అతను వినే చెవుగా మారిపోతాను. అతను చూచే కన్ను అయిపోతాను. అతను పట్టుకునే చేయి అయిపోతాను. అతను నడిచే కాలు అయిపోతాను. ఒకవేళ అతడు ఏదైనా అడిగితే నేనతనికి ఇస్తాను. ఒకవేళ దేన్నుండైనా శరణు కోరితే, నేనతనికి అభయం ప్రసాదిస్తాను. ఇంకా నేను ఒక ముస్లిం ప్రాణాలు తీయటంలో సంకోచించినంతగా మరే విషయంలోనూ సంకోచించను. అంటే విశ్వాస దాసుడు మరణించటం నాకు ఇష్టం లేదు. ఇంకా నేనతని ప్రాపంచిక ఆపదలకూ ఇష్టపడను. అయితే చావు తప్పదు, మరో మార్గమూ లేదు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2267

2267. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: కొంత మంది దైవదూతలు రాత్రీ పగలు దైవస్మరణ చేసే వారిని వెతుక్కుంటూ మార్గాల్లో, వీధుల్లో తిరుగుతూ ఉంటారు. ఎక్కడైనా, ఎవరైనా దేవుణ్ణి స్మరిస్తూ వారికి కనిపిస్తే వారు తోటి దైవదూతల్ని పిలుస్తూ, "ఇలా రండి, మీరు వెతుకుతున్న వారు ఇక్కడ ఉన్నారు," అని అంటారు. అంతేకాదు, మొదటి ఆకాశం వరకు వారిని తమ రెక్కలతో కప్పి వేస్తారు. వారు తిరిగి వెళ్ళిన తరువాత అల్లాహ్ వారిని, "నా దాసులు ఏమంటున్నారు?" అని అడుగుతాడు. వాస్తవానికి వారు ఏమంటున్నారో ఆయనకు బాగా తెలుసు. దానికి సమాధానంగా దైవదూతలు, "వారు నీ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నారు. నీ గొప్పతనాన్ని చాటుతున్నారు. నిన్ను స్తుతిస్తున్నారు. నీ ఔన్నత్యాన్ని పొగుడుతున్నారు," అని చెబుతారు. "వారు నన్ను చూసారా?" అని అడుగుతాడు అల్లాహ్. దానికి దూతలు, "అల్లాహ్ సాక్షి! వారు నిన్ను చూడలేదు," అని చెబుతారు. "ఒకవేళ వారు నన్ను చూస్తే అప్పుడెలా ఉంటుంది వారి పరిస్థితి?" అని అడుగుతాడు అల్లాహ్. "వారు గనుక నిన్ను చూస్తే మరింత అధికంగా నిన్ను ఆరాధిస్తారు. నీ ఔన్నత్యాన్ని పొగుడుతారు. నీ పరిశుద్ధతను కొనియాడుతారు," అని అంటారు దైవదూతలు. అల్లాహ్, "వారికి ఏం కావాలట?" అని అడుగుతాడు. "నువ్వు వారికి స్వర్గం ప్రసాదించాలట," అని చెబుతారు దైవదూతలు. "వారు స్వర్గాన్ని చూసారా?" అని అల్లాహ్ అడిగితే, "అల్లాహ్ సాక్షి! వారు చూడలేదు," అని చెబుతారు దైవదూతలు. అప్పుడు అల్లాహ్ మళ్ళీ అడుగుతాడు, "వారు గనుక స్వర్గాన్ని చూస్తే అప్పుడెలా ఉంటుంది వారి పరిస్థితి?" అని. "ఓ అల్లాహ్! ఒకవేళ వారు గనుక స్వర్గాన్ని చూస్తే, దాన్ని పొందాలనే ఆశ, కోరిక, శ్రద్ధా సక్తులు వీరిలో మరింత పెరిగిపోతాయి," అని చెబుతారు దైవదూతలు. "సరే, వారు దేన్నుండి శరణు కోరుతున్నారు," అని అల్లాహ్ అడుగుతాడు. "వారు నరకాగ్ని నుండి శరణు కోరుతున్నారు," అని అంటారు దైవదూతలు. "అసలు వారు నరకాన్ని చూసారా?"

అని అడుగుతాడు అల్లాహ్. "లేదు, అల్లాహ్ సాక్షి! వారు దాన్ని చూడలేదు," అని చెబుతారు దైవదూతలు. "ఒకవేళ చూస్తే అప్పుడెలా ఉంటుంది?" అని అడిగితే, దూతలు, "వారు గనుక దాన్ని చూస్తే దాని నుండి మరింత పారిపోతారు. దానికి ఇంకా భయపడుతారు," అని చెబుతారు. అప్పుడు అల్లాహ్, "నేను వారందరినీ క్షమిస్తున్నాను. ఇందుకు మిమ్మల్ని సాక్షులుగా నిలబెడుతున్నాను," అని అంటాడు. దానికి దూతల్లోని ఒక దూత సందేహపడుతూ, "ఓ అల్లాహ్! వారిలో ఒక వ్యక్తి మరో పని మీద వెళుతూ, వచ్చి కూర్చున్నాడు. వాస్తవంగా అతను ముందు నుండి వారితో పాటు లేడు," అని అంటాడు. ఆ మాట విని అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటిస్తాడు, "అల్లాహ్ ను స్మరిస్తూ కూర్చున్నవారు ఎటువంటి వారంటే వారితో పాటు కూర్చున్నవారు కూడా ఆ శుభాలను పొందకుండా ఉండరు."

(బుఖారీ)

ముస్లిం గ్రంథంలో అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు చే ఉల్లేఖించబడిన మరొక ఉల్లేఖనం ప్రకారం దైవప్రవక్త ﷺ ఈ విధంగా ప్రవచించారు, "అల్లాహ్ నియమించిన మరొకొందరు దైవదూతలు, దైవస్మరణ సభల కోసం తిరుగుతూ ఉంటారు. ఎక్కడైనా ప్రజలు దైవస్మరణలో నిమగ్నమై ఉన్న సభలలో కనిపిస్తే, వీరు కూడా వారితో పాటు కూర్చుంటారు. ఒకరి రెక్కల్ని మరొకరితో కలుపుకొని సభను పూర్తిగా కప్పుకుంటారు. ఆ విధంగా మొదటి ఆకాశం వరకు మధ్యలో ఉన్న స్థలం వారితోనే నిండిపోతుంది. ప్రజలు అక్కడి నుండి సెలవు తీసుకున్న తర్వాత దూతలు ఆకాశం వైపు ఎక్కివెళ్ళి పోతారు. అప్పుడు అల్లాహ్ వారిని అడుగుతాడు, 'మీరు ఎక్కడి నుండి వస్తున్నారు?' అని. వాస్తవం ఏమిటంటే, వారు ఎక్కడి నుండి వస్తున్నారో ఆయనకు బాగా తెలుసు. ఆ ప్రశ్నకు దైవదూతలు, 'మేము భూమిపై ఉన్న నీ దాసుల దగ్గర నుండి వస్తున్నాం. వారు నీ పవిత్రతను కొనియాడుతున్నారు. నీ గొప్పతనాన్ని చాటుతున్నారు. నీ ఏకత్వాన్ని కీర్తిస్తున్నారు. నిన్ను స్తుతిస్తున్నారు. నిన్ను అర్చిస్తున్నారు,' అని అంటారు. 'వారు నన్ను ఏమి అర్చిస్తున్నారు?' అని అడుగుతాడు అల్లాహ్. 'వారు నిన్ను నీ దగ్గరున్న స్వర్గం ఇవ్వమని అడుగుతున్నారు,' అని చెబుతారు దైవదూతలు. 'వారు నా స్వర్గం చూసారా?' అని అల్లాహ్ ప్రశ్నిస్తాడు. 'లేదు ప్రభూ! వారు చూడలేదు,' అని దైవదూతలు విన్నవించుకుంటారు. 'ఒకవేళ వారు దాన్ని చూస్తే ఏమనుకుంటారు?' అని అంటాడు అల్లాహ్. దూతలు అంటారు, 'వారు నీ శరణు కోరుతారు.' అల్లాహ్ అడుగుతాడు, 'వారు దేని నుంచి నా శరణు కోరుతున్నారు?' దానికి దైవదూతలు సమాధానమిస్తూ, 'నీ అగ్ని నుండి' అని విన్నవించుకుంటారు. 'వారు నా అగ్నిని చూసారా?' అని ప్రశ్నిస్తాడు అల్లాహ్. 'లేదు, చూడలేదు,' అని సమాధానం ఇస్తారు దైవదూతలు. అల్లాహ్ మళ్ళీ, 'ఒకవేళ వారు నా అగ్నిని చూస్తే ఏమనుకుంటారు?' అని అంటాడు. దైవదూతలు, 'వారు నీ మన్నింపును కోరుతారు,' అని అంటారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఇలా ప్రకటిస్తాడు, 'నేను వారిని మన్నించాను. వారు అడిగినది ఇచ్చేస్తాను. వారు దేన్నుండి శరణు కోరుతున్నారో ఆ అభయం ఇచ్చాను,' అని అంటాడు. అది విని దూతలు, 'ఓ ప్రభూ! వారిలో ఒక పాపాత్ముడు కూడా ఉన్నాడు. నిజానికి అతను అటునుండి వెళుతూ అక్కడ కూర్చున్నాడు,' అని అంటారు. దానికి అల్లాహ్, 'నేను అతన్ని కూడా క్షమించాను. అక్కడ కూర్చున్నవారు ఎటువంటి వారంటే వారితో పాటు కూర్చున్నవారు కూడా శుభాలు పొందకుండా ఉండరు,' అని అంటాడు. **(ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2268

2268. హన్బలహ్ బిన్ రుబయ్యిహ్ ఉసైదీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు నన్ను కలిసారు. ఆయన నన్ను 'హన్బలహ్ ఎలా ఉన్నావు' అని అడిగారు. నేను 'హన్బలహ్ కాపట్యానికి గురయ్యాడు' అని అన్నాను. అప్పుడతను 'సుబ్ హానల్లాహ్, ఎందుకిలా అంటున్నావు?' అని అన్నారు. దానికి నేను ఇలా అన్నాను 'మేము ప్రవక్త ﷺ వద్ద ఉన్నప్పుడు ప్రవక్త ﷺ మాకు హితబోధ చేసేవారు. స్వర్గ నరకాలను గురించి ప్రస్తావించేవారు. ఆ సమయంలో మాకు స్వర్గ నరకాలను చూస్తున్నట్లు అనిపించేది. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ దగ్గర నుండి లేచి వచ్చి భార్యాబిడ్డలతో కలిసినప్పుడు పొలాలు, తోటల విషయాల్లో నిమగ్నులమై చాలా విషయాలు మరచిపోతున్నాము.' అప్పుడు అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు, 'అల్లాహ్ సాక్షి! నా పరిస్థితి కూడా ఇదే' అని అన్న తర్వాత, మేమిద్దరం ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్లాం. నేను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! హన్బలహ్ కపటాచారి అయిపోయాడు,' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ, 'ఏమయింది?' అని అన్నారు. అప్పుడు నేను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మేము మీ దగ్గర ఉన్నప్పుడు స్వర్గనరకాల గురించి విన్నప్పుడు స్వర్గనరకాలను మా కళ్ళతో చూస్తాం. మీ దగ్గర నుండి తిరిగి వెళ్ళి భార్యాబిడ్డలతో ప్రాపంచిక వ్యవహారాల్లో చిక్కుకుంటే, తమరి హితబోధలు మరచి పోతున్నాం,' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఇలా అన్నారు, 'ఎవరి చేతుల్లో నా ప్రాణం ఉంది ఆయన (అల్లాహ్) సాక్షి! ఒకవేళ మీరు ఎల్లప్పుడూ నా వద్ద ఉన్న స్థితిలోనే ఉంటే, ఎల్లప్పుడూ దైవధ్యానంలో ఉంటే, ఖచ్చితంగా మీ పడకలపై, మీ మార్గాల్లో దైవదూతలు మిమ్మల్ని కరచాలనం చేస్తారు. కాని హన్బలహ్ ఈ పరిస్థితి అప్పుడప్పుడూ ఏర్పడుతుంది,' ఇలా ప్రవక్త ﷺ మూడు సార్లు అన్నారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

మాలిక్, అహ్మద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2269

2269. అబూ దర్దా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒకసారి తన సహచరులకు హితబోధ చేస్తూ, 'మీ ఆచరణల్లోని ఒక ఆచరణ గురించి నేను మీకు తెలుపనా? అది మీ ఆచరణలన్నిటి కంటే శ్రేష్ఠమైనది, మీ ప్రభువు దృష్టిలో పరిశుద్ధమైనది, మీ అంతస్తుల్లో ఉన్నతమైనది. మీరు వెండి బంగారాలు ఖర్చు పెట్టటం కన్నా శ్రేష్ఠమైనది. మీరు శత్రువులతో తలపడి మీరు వారి మెడలు నరకటం, వారు మీ మెడలు నరకటం కన్నా ఎంతో గొప్పది,' అని ప్రవచించారు. అందుకు సహచరులు, 'తప్పకుండా తెలియజేయండి,' అని అన్నారు. దానికి అతను ﷺ, 'ఆ ఆచరణ అల్లాహ్ ను స్మరించటం,' అని అన్నారు. **(మాలిక్, అహ్మద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)**

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2270

2270. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ బుస్ర రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక బదూ వచ్చి, 'అందరికంటే ఉత్తములు ఎవరు?' అని ప్రశ్నించాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'అధిక ఆయుష్షు లభించి, సత్కర్మలు చేసే వాడికి శుభవార్త, మేలు ఉన్నాయి,' అని అన్నారు. మళ్ళీ ఆ వ్యక్తి 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! అన్నిటి కంటే ఉత్తమమైన ఆచరణ ఏది?' అని ప్రశ్నించాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ స్మరణ చేస్తున్న నోటితో మరణించటం, అంటే ఎల్లప్పుడూ మరణించేవరకు అల్లాహ్ స్మరణలో నిమగ్నమై ఉండాలి. ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ధ్యానాన్ని మరువరాదు. ఇటువంటి అల్లాహ్ స్మరణ అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన ఆచరణ,' అని అన్నారు. **(అహ్మద్, తిర్మిజి)**

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2272

2272. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకచోట కూర్చొని అక్కడ అల్లాహ్ స్మరణ చేయకుంటే, తీర్పుదినం నాడు అతన్ని విచారించడం, శిక్షించడం జరుగుతుంది. అదే విధంగా ఎక్కడైనా ఒక చోట పరుండి అల్లాహ్ స్మరణ చేయకుంటే, తీర్పుదినం నాడు అతన్ని విచారించడం, శిక్షించడం జరుగుతుంది." (అబూ దావూద్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2273

2273. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కొంత మంది ప్రజలు ఒక చోట కూర్చుని, అక్కడ అల్లాహ్ స్మరణ చేయకుండా లేచి నిలబడితే వారి ఉపమానం మరణించిన గాడిద శవం వంటిది. వారిని గురించి చింతించవలసి ఉంటుంది." (అబూ దావూద్)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2274

2274. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక చోట కూర్చుని, అల్లాహ్ ను స్మరించకుండా, ప్రవక్త ﷺ పై దరూద్ పఠించకుండా ఉంటే, ఆ సభ ప్రాణాంతకంగా తయారవుతుంది. అల్లాహ్ కోరితే వారిని శిక్షించవచ్చు లేదా క్షమించవచ్చు." (తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2278

2278. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకరోజు ముఆవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఒక మస్జిద్ లోనికి వెళ్ళారు. అక్కడ కొంత మంది సమావేశమై ఉండటం చూసి, 'మీరెందుకు కూర్చున్నారు?' అని అడిగారు. 'అల్లాహ్ స్మరణ కోసం సమావేశమయ్యాం,' అని అన్నారు వారు. 'అల్లాహ్ సాక్షిగా చెప్పండి, మీరు సమావేశమయింది అందుకోసమేనా?' అని అడిగారు అతను. అందుకు వారు, 'ఔను, దాని కోసమే మేము సమావేశమయింది,' అని అన్నారు. అప్పుడు ముఆ వియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇలా అన్నారు, 'నేను మీ చేత ప్రమాణం చేయించానంటే, అది మీరు అసత్యం చెబుతున్నారన్న అనుమానంతో కాదు. దైవప్రవక్త ﷺ కు నాకంటే ఎక్కువ సన్నిహితంగా ఉండి, నా కన్నా తక్కువ హదీసులు వివరించిన వారు ఎవరూ లేరు. (వినండి) ఒకసారి దైవప్రవక్త ﷺ కూడా తన సహచరులు కొంత మంది ఇలాగే సమావేశమై ఉంటే, వారి దగ్గరకు వచ్చి, 'మీరు దేన్నీ గురించి కూర్చున్నారు?' అని అడిగారు. దానికి సహచరులు, 'అల్లాహ్ ను స్మరించటానికి, ఆయన మాకు ఇస్లాం మార్గం చూపి మాకు మహోపకారం చేసినందుకు మేమాయన్ని స్తుతిస్తున్నాం,' అని అన్నారు. దైవప్రవక్త ﷺ, 'అల్లాహ్ సాక్షిగా చెప్పండి. అందుకోసమేనా మీరు సమావేశమయింది?' అని మళ్ళీ అడిగారు. దానికి వారు, 'అల్లాహ్ సాక్షి! అందుకోసమే సమావేశమయ్యాం,' అని చెప్పారు. అప్పుడతను ﷺ ఇలా అన్నారు: "నేను మీ చేత ప్రమాణం చేయించానంటే, మీరు అబద్ధం చెబుతున్నారన్న అనుమానంతో కాదు, జిబ్రీల్ వచ్చి నాతో చెప్పారు, 'అల్లాహ్ మీ గురించి తన దూతల ముందు గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నాడు,'" అని అన్నారు. **(ముస్లిం)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ స్మరణ, ఆయన సాన్నిహిత్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2285

2285. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ ఆదేశం, "నా దాసుడు నన్ను స్మరించినప్పుడు, నా ధ్యానంలో అతని పెదాలు కదులుతున్నప్పుడు నేను అతనితో ఉంటాను." **(బుఖారీ)**

2. అల్లాహ్ ఉత్తమ పేర్లు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ ఉత్తమ పేర్లు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2287

2287. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ కు 99 పేర్లు ఉన్నాయి. అంటే 100 కి 1 తక్కువ. వీటిని కంఠస్థం చేసి స్మరించే వ్యక్తి స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు. మరో ఉల్లేఖనలో ఇలా ఉంది, "అల్లాహ్ ఒక్కడు, ఆయనకు జతగాడు ఎవడూ లేడు. ఆయన బేసి సంఖ్యనే ఇష్టపడతాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ ఉత్తమ పేర్లు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2289

2289. బురైదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని ఈ దుఆ పఠిస్తూ ఉండగా విని అతడు అల్లాహ్ గొప్ప నామము ద్వారా అర్థించాడు. అల్లాహ్ గొప్ప పేరుతో అర్థిస్తే, అల్లాహ్ తప్పకుండా స్వీకరిస్తాడు. ఆ దుఆ ఇది: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక, బిఅన్నక అంత అల్లాహు లా ఇలాహ ఇల్లా అంతల్ అహదు అస్సమదు అల్లజీ లమ్ యలిద్ వలమ్ యూలద్ వలమ్ య కుల్లహు కుఘవన్ అహద్." - 'అల్లాహ్, నేను నిన్ను మాత్రమే అర్థిస్తున్నాను. ఎందుకంటే నువ్వు మాత్రమే ఆరాధ్యుడవు. నీవు ఒక్కడవు తప్ప మరెవ్వరు ఆరాధ్యులు కారు. నీవు ఎలాంటి అక్కరలు లేనివాడవు. నీకు సంతానం లేదు. నీవు కూడా ఎవరి సంతానం కాదు. నీకు సాటి, సమానం ఎవరూ లేరు.' (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

తిరిగి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అల్లాహ్ ఉత్తమ పేర్లు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2290

2290. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ తో కూర్చున్నాను. ఆ సమయంలో ఒక వ్యక్తి నమాజు చదువుతున్నాడు. ఆ వ్యక్తి ఇలా దుఆ పఠించాడు, "అల్లాహుమ్మ ఇన్ని అస్ అలుక బిఅన్న లకల్ హందు లా ఇలాహ ఇల్లా అంత అల్ హన్నానుల్ మన్నాను బదీఉ స్సమావతి వల్ అర్ధి యా జుల్ జలాలి వల్ ఇక్రాం యా హయ్యు యా ఖయ్యూమ్ అస్ అలుక" - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నిన్నే అర్ధిస్తున్నాను. ఎందుకంటే స్తోత్రాలన్నీ నీ కొరకే, నీవు తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు, నీవు చాలా దయామయుడవు, ఉపకారం చేసేవాడవు, భూమ్యాకాశాలను సృష్టించేవాడవు, గౌరవం, ఘనత గలవాడవు, ఓ నిత్యం సజీవంగా ఉండేవాడా! పరిరక్షించేవాడా! నిన్నే అర్ధిస్తున్నాను.' ఇది విని ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: 'ఇతడు అల్లాహ్ ను ఆయన అన్నిటికంటే గొప్ప పేరుతో దుఆ చేసాడు, దీని ద్వారా దుఆ చేస్తే, అది తప్పకుండా స్వీకరించబడుతుంది. దీని తర్వాత ఏది కోరినా తప్పకుండా అది ఇవ్వబడుతుంది,' అని అన్నారు. (తిరిగి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

3. తస్ఫిహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్ఫిహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2294

2294. సమురహ్ బిన్ జున్నుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వచనాలన్నిటిలో నాలుగు వచనాలు ఉత్తమమైనవి. 1. సుబ్ హానల్లాహ్, 2. వల్ హందు లిల్లాహ్, 3. వలా ఇలాహ ఇల్లాహ్, 4. వల్లాహు అక్బర్." మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది,

"వచనాలన్నిటిలో అల్లాహ్ కు ప్రీతికరమైన వచనాలు, 1. సుబ్ హానల్లాహ్, 2. వల్ హందు లిల్లాహ్, 3. వలా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్, 4. వల్లాహు అక్బర్." వీటిలో దేన్ని ముందు పఠించినా ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్బీహ్, తహ్మీద్, తహ్లాల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2295

2295. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సుబ్ హానల్లాహి, వల్ హందులిల్లాహి, వలా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వల్లాహు అక్బర్ అని పలకటం నాకు సూర్యుడు ఉదయించే వస్తువులన్నిటికంటే ప్రీయమైనవి." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్బీహ్, తహ్మీద్, తహ్లాల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2296

2296. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: రోజుకి 100 సార్లు "సుబ్ హానల్లాహి వబి హందిహి" అని పఠించేవారి పాపాలు సముద్రపు నురుగుకు సమానంగా ఉన్నా సరే అవన్నీ సమసిపోతాయి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్బీహ్, తహ్మీద్, తహ్లాల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2297

2297. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఉదయం, సాయంత్రం 'సుబ్ హానల్లాహి వబి హందిహీ' 100 సార్లు పఠిస్తే తీర్పుదినం నాడు ఆ పుణ్యానికి మించింది మరొకటి ఉండదు. అయితే అటువంటి సత్కార్యం చేసి ఉంటే, లేదా అంతకంటే అధికంగా చేసి ఉంటే తప్ప." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్నీహ్, తహ్మీద్, తహ్లేల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2298

2298. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రెండు వచనాలు పలకటానికి చాలా తేలికగా, త్రాసులో మాత్రం చాలా బరువుగా ఉన్నాయి. ఇంకా అవి కరుణామయునికి చాలా ప్రీయమైనవి. అవి, "సుబ్ హానల్లాహి వబి హందిహీ, సుబ్ హానల్లాహిల్ అజీమ్" - 'అల్లాహ్ తన స్తోత్రాలతో కూడిన పరమ పవిత్రుడు, మహోన్నతుడైన అల్లాహ్ పరమ పవిత్రుడు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్నీహ్, తహ్మీద్, తహ్లేల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2299

2299. సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ దగ్గర కూర్చుని ఉండగా ఆయన మమ్మల్ని, 'మీలో ఎవరైనా రోజుకి 1000 పుణ్యాలు సంపాదించగలరా?' అని అడిగారు. ఆ మాటకు అక్కడ కోర్చున్న వారిలో ఒకరు, 'రోజుకి వెయ్యి పుణ్యాలు ఎవరైనా ఎలా సంపాదించగలరు?' అని అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ﷺ, 'సుబ్ హానల్లాహ్' అని 100 సార్లు పఠిస్తే అతని కర్మల పత్రంలో 1000 పుణ్యాలు లిఖించబడతాయి, 1000 పాపాలు మన్నించబడతాయి,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్పీహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2300

2300. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ ను, 'అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన పలుకు ఏది?' అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ, 'అల్లాహ్ దైవదూతల కొరకు ఎన్నుకున్న "సుబ్ హానల్లాహి వబి హందిహీ" అని అన్నారు.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్పీహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2301

2301. జువైరియహ్ బింతె హారిస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒకసారి ఉదయం దైవప్రవక్త ﷺ ఫజ్ర్ నమాజ్ చేసుకొని బయటకు వెళ్ళినప్పుడు ఆమె తన నమాజ్ చేసిన చోటే కూర్చొని ఉన్నారు. బాగా పొద్దెక్కిన తర్వాత అతను ﷺ తిరిగొచ్చారు. అప్పటికీ ఆమె అక్కడే కూర్చొని ఉండటం చూసి, 'నేను బయటకు వెళ్ళినప్పటి నుండి నువ్వు ఇక్కడే కూర్చొని ఉన్నావా?' అని అడిగారు. ఆమె, 'అవును,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ﷺ ఇలా అన్నారు, 'నేను నీ దగ్గరి నుండి వెళ్ళిన తర్వాత నాలుగు వచనాలు ఒక్కొక్కటి మూడు సార్లు పఠించాను. వాటిని గనుక నీవు ఈ రోజు ఉదయం నుండి కూర్చొని పలుకుతూ ఉన్న పలుకులతో సరి చూస్తే అవే ఎక్కువ బరువుగా ఉంటాయి. ఆ వచనాలు ఇవి, "సుబ్ హానల్లాహి వబి హందిహీ అదద ఖల్ ఖిహీ, వ రిదా నఫ్ సిహీ వ జినత అర్ షిహి, వమిదాద కలిమాతిహీ." - 'అల్లాహ్ సృష్టితాల సంఖ్యకు సమానంగా, దైవాభీష్టానికి అనుగుణంగా, అల్లాహ్ సింహాసనం బరువుకు సమానంగా, అల్లాహ్ వచనాలను లిఖించటానికి కావలసిన సిరాకు సమానంగా ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతున్నాను. ఆయన్ను స్తుతిస్తున్నాను. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్పీహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2302

2302. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరు ఈ దుఆను రోజుకి 100 సార్లు పఠిస్తారో వారికి 10 మంది బానిసలను విడుదల చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. 100 పుణ్యాలు వ్రాయబడతాయి. ఇంకా పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి. ఆ రోజంతా మైతాన్ చెడుల నుండి దూరంగా ఉంటాడు. తీర్పుదినం నాడు అంత కంటే మంచి కార్యం చేసేవాడు మరొకడు ఉండడు. అయితే ఈ దుఆ ను పఠించేవాడు తప్ప. ఆ దుఆ ఇది, "లా ఇలాహ ఇల్లాహు వహ్ దహు లా షరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైయిన్ ఖదీర్." - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యుడు ఎవరూ లేరు. ఆయన ఒక్కడే. ఆయనకు సాటి ఎవరూ లేరు. సామ్రాజ్యం అంతా ఆయనదే. సకల స్తోత్రాలు ఆయన కొరకే. ఆయన ప్రతి విషయంపై అధికారం కలిగి ఉన్నాడు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్నీహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2303

2303. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట ప్రయాణంలో ఉన్నాం. ప్రజలు తక్బీర్ లు ఎలుగెత్తి పలకసాగారు. అంటే అతి బిగ్గరగా పలకటం ప్రారంభించారు. ప్రవక్త ﷺ అది విని, 'ప్రజలారా! మీపై మీరు దయ చూపండి. ఎందుకంటే మీరు చెవిటివాడిని, పరోక్షంగా ఉన్నవాడిని పిలవటం లేదు. మీరు వినేవాడిని, చూచేవాడిని పిలుస్తున్నారు. మీరు పిలుస్తున్నవాడు మీ వెంటే ఉన్నాడు. ఆయన మీ వాహనాల మెడల కంటే దగ్గరగా ఉన్నాడు. అంటే అల్లాహ్ చాలా దగ్గరగా ఉన్నాడు. ప్రతి విషయం ఆయన వింటాడు. ఆయనకు తెలిసి ఉంటుంది. ఎల్లప్పుడూ మీ వెంట ఉంటాడు. మరి కేకలు వేసి పిలవటం దేనికి. మీరే అలసిపోతారు. మీ గొంతే నొప్పి పెడుతుంది. అందుకే మీపై మీరు దయచూపండి,' అని అన్నారు. అప్పుడు అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్లు, "నేను మీ వెనుక, 'లా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్' అని మనసులో పలుకుతున్నాను," అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఖైస్! నేను నీకు స్వర్గనిధుల్లో ఒక నిధిని చూపనా?' అని అన్నారు. దానికి నేను, 'చూపండి ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా!' అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ "లా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లాహ్" స్వర్గ నిధుల్లోని ఒక నిధి అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిరిగి - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్పిహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్పీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2304

2304. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "సుబ్ హానల్లాహిల్ అజీమ్ వబి హందిహ్" అని పఠించిన వారి కొరకు స్వర్గంలో ఒక ఖర్జూరపు చెట్టు నాటబడుతుంది." (తిరిగి)

తిరిగి, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్పిహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్పీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2306

2306. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అన్నిటికంటే శుభకరమైన వచనం (తస్పిహ్), "లా ఇలాహ్ ఇల్లాహ్," అదే విధంగా, ప్రార్థనలన్నిటిలో ఉత్తమమైన ప్రార్థన, "అల్ హందు లిల్లాహ్." (తిరిగి, ఇబ్నె మాజహ్)

తిరిగి, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్పిహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్పీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2316

2316. యుసీరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఈమె వలస వెళ్ళిన స్త్రీలలో ఒకరు. ఈమె కథనం: "ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని, 'సుబ్ హానల్లాహ్, లా ఇలాహ్ ఇల్లాహ్, సుబ్ హానల్ మలికిల్ ఖుద్దూస్,' క్రమం తప్పకుండా పఠించాలి, వాటిని తమ వ్రేళ్ళతో లెక్క పెట్టాలి, ఎందుకంటే తీర్పుదినం నాడు చేతి వ్రేళ్ళను ప్రశ్నించడం జరుగుతుంది. ఈ వ్రేళ్ళు మాట్లాడుతాయి.

సమాధానం ఇస్తాయి. మీరు ఈ దుఆలు పఠించడంలో అశ్రద్ధ చేయవద్దు. అలా చేస్తే అల్లాహ్ శుబాలు మీకు దూరం అవుతాయి, ఇంకా అల్లాహ్ కారుణ్యానికి మీరు దూరం అవుతారు, అని హెచ్చరిస్తూ హితబోధ చేసారు." (తిర్కిజి, అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తస్నీహ్, తహ్మీద్, తహ్మీల్, తక్బీర్ ల ప్రతిఫలం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2317

2317. సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక ఎడారి వాసి (బదూ) ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, "నేను తరచూ పఠిస్తూ ఉండటానికి అనువైన వచనాలు నాకు నేర్పించండి," అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, అతనికి ఈ విధంగా పలకమని ఉపదేశించారు: "లా ఇలాహ్ ఇల్లాహు, వహ్హు లా షరీక లహూ, అల్లాహు అక్బర్ కబీరా, వల్తందు లిల్లాహి కసీరా, వ సుబ్ హానల్లాహి రబ్బిల్ ఆలమీన్, వలా హౌల వలా ఖువ్వత ఇల్లా బిల్లా హిల్ అజ్జిజిల్ హకీమ్." - 'అల్లాహ్ తప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయన ఒక్కడే. ఆయనకు సరిసమానులు ఎవరూ లేరు. అల్లాహ్ అందరికంటే గొప్పవాడు, మహోన్నతుడు, అత్యధిక స్తోత్రాలు ఆయనకే శోభిస్తాయి. అల్లాహ్ పఠిశుద్ధుడు. ఆయన సర్వ లోకాల ప్రభువు. పాపాల నుండి కాపాడుకునే భాగ్యం, సత్కార్యాలు చేసే సామర్థ్యం అల్లాహ్ వద్ద నుండే లభిస్తుంది. ఆయన సర్వాధికుడు, వివేచనాపరుడు.' ఇది విని ఆ పల్లె వాసి "ఇవన్నీ నా ప్రభువుకి సంబంధించినవి కదా! మరి నా కోసం ఏమిటి?" అని అడిగాడు. అందుకతను ﷺ, వాడికి ఈ విధంగా పఠిస్తూ ఉండమని ఉపదేశించారు. "అల్లహుమ్మగ్నిర్, వర్థమ్మీ, వహ్హీనీ, వర్థుఖ్ఖీ, వ ఆఫీనీ," - 'ఓ అల్లాహ్! నన్ను క్షమించు. నన్ను కరుణించు, నాకు సన్నాధం చూపు. ఇంకా నీ అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించు.' (ముస్లిం)

4. పశ్చాత్తాపం చెందటం. క్షమాపణ కోరటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2323

2323. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ సాక్షి! నేను రోజుకు 70 కంటే ఎక్కువ సార్లు అల్లాహ్ ను క్షమాపణకై వేడుకుంటాను. ఆయన సన్నిధిలో పశ్చాత్తాపపడుతాను." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2324

2324. అగ్ర్ ముజని రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రబోధించారు: నేను రోజుకు వందసార్లు అల్లాహ్ ను క్షమాపణ కోసం వేడుకుంటూ ఉంటాను, అయినా అప్పుడప్పుడూ నా హృదయం మీద కూడా ఒక తెరలాంటిది క్రమ్ముకుంటూ ఉంటుంది. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2325

2325. అగ్ర్ ముజని రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రజలారా! మీరు పశ్చాత్తాపంతో అల్లాహ్ వైపు మరలండి. నేను రోజుకి 100 సార్లు పశ్చాత్తాపంతో అల్లాహ్ వైపు మరలుతూ ఉంటాను." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2326

2326. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ ఆదేశం: "నా దాసులారా! నాపై నేను దౌర్జన్యాన్ని నిషేధించుకున్నాను. మీ మధ్య కూడా నేను దౌర్జన్యాన్ని నిషేధించాను. కనుక మీరు పరస్పరం దౌర్జన్యానికి పాల్పడకండి. "నా దాసులారా! మీలో ప్రతి ఒక్కడూ దారి తప్పిన వాడే. నేను మార్గం చూపిన వ్యక్తి తప్ప. కనుక సన్మార్గం చూపమని నన్ను ప్రార్థించండి. నేను మీకు మార్గం చూపుతాను. నా దాసులారా! మీలో ప్రతి ఒక్కడూ ఆకలి గొన్న వాడే. నేను అన్నం పెట్టిన వాడు తప్ప. కనుక మీ జీవనోపాధికై నన్ను అర్థించండి. నేను మీకు అన్నం పెడుతాను. నా దాసులారా! మీలో ప్రతి వాడు దుస్తులు లేనివాడే. నేను తొడిగించిన వాడు తప్ప. కనుక నన్ను వస్త్రాలకై అర్థించండి. నేను మీకు వస్త్రాలను ప్రదానం చేస్తాను. నా దాసులారా! మీరు రాత్రీ, పగలు పాపాలు చేస్తుంటారు. నేను పాపాలన్నిటినీ మన్నించగలను. కనుక నన్ను క్షమాబిక్షకై వేడుకోండి. నేను మిమ్మల్ని క్షమిస్తాను. ఓ నా దాసులారా! మీరందరూ కలసి నాకు నష్టం కలిగించాలని కోరినా, మీరు ఏ మాత్రం నాకు నష్టం కలిగించలేరు. అదే విధంగా ఒక వేళ మీరు నాకు లాభం చేకూర్చదలచినా నాకు లాభం చేకూర్చలేరు. ఓ నా దాసులారా! మీ పూర్వీకులు, మీ ముందు వారు, మానవులు, జిన్నులు అందరూ కలసి దైవభీతిపరులైనా మీ దైవభీతి నా సామ్రాజ్యానికి ఎటువంటి లాభం చేకూర్చదు. ఓ నా దాసులారా! మీరంతా మానవులు, జిన్నులు, స్త్రీలు, పురుషులు ఒకచోట నిలబడి మీరు కోరింది అడిగినా, ప్రతి ఒక్కరికీ వారడిగినంత నేను ఇచ్చి వేసినా నా సామ్రాజ్యంలో ఏమాత్రం కొరత కాదు. సూదికి తగిలినంత నీరు తప్ప. ఓ నా దాసులారా! మీ ఆచరణలను కనిపెట్టి ఉన్నాను. వాటిని వ్రాస్తూ ఉన్నాను. వాటికి పూర్తి ప్రతి ఫలం ఇవ్వటానికి, మీకు మంచి జరిగితే అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు తెలుపండి. దీనికి వ్యతిరేకంగా జరిగితే తన్ను తాను చీవాట్లు పెట్టుకోవాలి. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2327

2327. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: "బనీ ఇస్రాయిల్ లో ఒక వ్యక్తి ఉండేవాడు. అతడు 99 మందిని హత్య చేసాడు. మళ్ళీ ఆ వ్యక్తి ఈ సమస్య గురించి పరిష్కారం అడగడానికి బయలుదేరాడు. ఒక పండితుని వద్దకు వెళ్ళాడు. అతన్ని ఈ సమస్య గురించి అడిగాడు. ఆ పండితుడు కాదు అని సమాధానం ఇచ్చాడు. ఆ వ్యక్తి అతన్ని కూడా చంపి వేసాడు. 100 హత్యలు పూర్తయ్యాయి. మళ్ళీ ఆ వ్యక్తి ఆ సమస్య కోసం మరొకరి వద్దకు వెళ్ళాడు. సమస్యను పరిష్కరించమని అన్నాడు. అంటే 100 హత్యలు చేసి ఒకవేళ పశ్చాత్తాపం పొంద గోరితే అతని పశ్చాత్తాపం స్వీకరించబడుతుందా లేదా అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ఆ పండితుడు ఉందని చెప్పి, 'నువ్వు ఫలానా చోటికి వెళ్ళు. అక్కడ కొంత మంది అల్లాహ్ ను ఆరాధించడంలో నిమగ్నులై ఉన్నారు. నీవు కూడా వారితో కలిసి అల్లాహ్ ను ఆరాధించు,' అని పంపాడు. ఆ వ్యక్తి బయలు దేరాడు. సగం దూరం వెళ్ళే సరికి అతనికి మరణ సమయం దగ్గర పడింది. నడవలేక నేలపై ప్రాకుతూ ఊరి వైపు ముందుకు సాగుతున్నాడు. మరణం సంభవించింది. కారుణ్య దూతలు, శిక్షించే దూతలు ఇరువురూ వచ్చారు. వారి మధ్య వివాదం తలెత్తింది. 'అతడు పశ్చాత్తాపం చెంది వచ్చాడు, అందువల్ల మేము అతని ప్రాణం తీస్తాము,' అని కారుణ్య దూతలు అన్నారు. 'అతడు 100 హత్యలు చేసాడు, అందువల్ల మేము అతని ప్రాణం తీస్తాము,' అని శిక్షించే దూతలు అన్నారు. అప్పుడు అల్లాహ్ చేరవలసిన ఊరును దగ్గరగా అవమని, విడిచి వెళ్ళిన ఊరిని దూరంగా అవమని ఆదేశించాడు. దైవదూతలను రెంటినీ కొలవమని ఆదేశించాడు. కొలచి చూస్తే ఆ వ్యక్తి పాప విముక్తి కోసం పోదలుచుకున్న ఊరు ఒక జానెడు దగ్గరగా ఉంది. అప్పుడు కారుణ్య దూతలు అతన్ని తమ అధీనంలోనికి తీసుకున్నారు. ఇంకా అతన్ని క్షమించడం జరిగింది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2328

2328. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణం ఉంది ఆ అల్లాహ్ సాక్షి! ఒకవేళ మీరు పాపం చేయకపోతే అల్లాహ్ మిమ్మల్ని నాశనం చేసి మరొక జాతిని తీసుకు వస్తాడు. వారు పాపం చేసి, క్షమాపణ కోరుతారు. అల్లాహ్ వారిని క్షమించి వేస్తాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2329

2329. అబూ మూసా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: పగటి పూట పాపం చేసినవాడు రాత్రి పశ్చాత్తాపం చెందాలని, అల్లాహ్ క్షమించడానికి రాత్రి వేళ తన చేయిని చాపుతాడు. అలాగే రాత్రి వేళ పాపం చేసిన వాడు పగలు పశ్చాత్తాపం చెందాలని, అల్లాహ్ క్షమించడానికి పగటి పూట తన చేయిని చాచి ఉంచుతాడు. సూర్యుడు పడమటి దిక్కు నుంచి ఉదయించే వరకు ఇలా కొనసాగుతూ ఉంటుంది. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2330

2330. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దాసుడు తన పాపాలను ఒప్పుకొని పశ్చాత్తాపం చెందితే అల్లాహ్ పశ్చాత్తాపం స్వీకరిస్తాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2331

2331. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: సూర్యుడు పడమటి దిక్కు నుండి ఉదయించనంత వరకు తన పాపాలపై పశ్చాత్తాపం చెందేవాని పశ్చాత్తాపాన్ని అల్లాహ్ స్వీకరిస్తూ ఉంటాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2332

2332. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ఇలా ప్రవచించారు, "అల్లాహ్ తన దాసుడు, పాపాలపై పశ్చాత్తాపం పడినందుకు ఎడారి ప్రదేశంలో ఒంటెను పోగొట్టుకొని తిరిగి పొందిన వ్యక్తి కన్నా ఎక్కువగా సంతోషిస్తాడు. ఒక వ్యక్తి ఎడారి ప్రాంతంలో తన ఒంటెపై ప్రయాణిస్తున్నాడు. దానిపైనే అతని ఆహార సామగ్రి, నీరు ఉన్నాయి. మార్గం మధ్యలో ఆ ఒంటె తప్పిపోయింది. అతను ఇక ఆ ఒంటె దొరకదని భావించాడు. వెతికి వెతికి నిరాశతో తిరిగి వచ్చి ఓ చెట్టు నీడలో మేను వాలాడు. ఇంతలో ఆ ఒంటె వచ్చి అతని ముందు నిలబడింది. వెంటనే అతను దాని ముక్కుతాడు పట్టుకొని ఆనందంతో ఉబ్బి తబ్బిబ్బిపోయి, "ఓ అల్లాహ్! నీవు నా దాసుడివి, నేను నీ ప్రభువును," అన్నాడు. సంతోషం పట్టలేక ఆ వ్యక్తి మాటలు అలా తడబడ్డాయనుకుంటే నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తన దాసుని పశ్చాత్తాపం అంతకన్నా ఎక్కువగానే సంతోషిస్తాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2333

2333. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: "దాసుడు పాపానికి పాల్పడిన తర్వాత విచారిస్తూ ఇలా అంటాడు, 'ఓ నా ప్రభూ! నేను పాపానికి పాల్పడ్డాను, నన్ను క్షమించు.' అతని ప్రభువు, 'నా దాసునికి అతని ప్రభువు ఉన్నాడని, పాపాలను క్షమిస్తాడని, పాపాల వల్ల విచారిస్తాడని తెలుసా? నేను నా దాసుణ్ణి క్షమించాను,' అని అంటాడు. ఆ తరువాత ఆ దాసుడు కొంత కాలం వరకు పాపాలకు దూరంగా ఉంటాడు. అల్లాహ్ కోరినంత వరకు పాపాలకు పాల్పడలేదు. ఆ తరువాత మళ్ళీ పాపాలకు పాల్పడ్డాడు. మళ్ళీ ఆ దాసుడు, 'ఓ నా ప్రభూ! నేను పాపాలకు పాల్పడ్డాను. నన్ను క్షమించు,' అని అంటాడు. అప్పుడు అల్లాహ్, 'నా దాసునికి అతని ప్రభువు ఉన్నాడని, తాను కోరినపుడు క్షమిస్తాడు, తాను కోరినపుడు పట్టుకుంటాడు. అందువల్ల ఓ దైవదూతలారా, మీరు సాక్ష్యంగా ఉండండి. నేను నా దాసున్ని క్షమించి వేస్తాను,' అని అంటాడు. ఆ తరువాత కొంత కాలం అంటే అల్లాహ్ కోరినన్నాళ్ళు పాపాలకు దూరంగా ఉన్నాడు. ఆ తరువాత మళ్ళీ పాపాలకు పాల్పడ్డాడు. ఆ వెంటనే విచారిస్తూ ఇలా అంటాడు, 'ఓ నా ప్రభూ! నేను పాపాలకు పాల్పడ్డాను. నన్ను క్షమించు. అప్పుడు అల్లాహ్, 'నా దాసునికి అతని ప్రభువు ఉన్నాడని, కోరినపుడు క్షమిస్తాడని, కోరినపుడు పట్టుకుంటాడని తెలుసా? ఓ

దైవదూతలారా, సాక్షిగా ఉండండి, నేను అతన్ని క్షమించివేసాను. అతను కోరింది
చేసుకోవచ్చు.' అంటే, 'అతను క్షమాపణ కోరుతున్నంత వరకు నేను క్షమిస్తూ ఉంటాను,'
అని అంటాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2334

2334. జున్నుబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పూర్వ కాలంలో ఒక వ్యక్తి
ఇలా అన్నాడు, 'అల్లాహ్ సాక్షి! ఫలానా వ్యక్తిని అల్లాహ్ క్షమించడు.' అప్పుడు అల్లాహ్ ఇలా
అన్నాడు, 'ఎవరీ వ్యక్తి నాపై ప్రమాణం చేసి 'నేను ఫలానా వ్యక్తిని క్షమించను' అని
అంటున్నాడు. ఓ దూతలారా! మీరు సాక్ష్యంగా ఉండండి. నేను ఫలానా వ్యక్తిని క్షమించాను.
ఇంకా ఈ ప్రమాణం చేసిన వ్యక్తి ఆచరణను రద్దు చేస్తాను." (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2335

2335. షద్దాద్ బిన్ బెస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: సయ్యదుల్
ఇస్తిగ్పార్ అంటే, "అల్లాహుమ్మ అంత రబ్బీ, లా ఇలాహ ఇల్లా అంత, ఖలఖినీ వ అనా
అబ్దుక, వ అనా అలా అహ్ దిక, వ వాదిక మస్తతాతు, అఠాబుబిక మిన్ షర్రి మా సనాతు,
అబూఉలక బిని'అమతిక అలయ్య వ అబూఉ బిజన్ బీ, ఫగ్ఫిర్లీ, ఫ ఇన్నహూ లా
యగ్ఫిరుజ్జూనూబ ఇల్లా అంత" - 'ఓ అల్లాహ్! నీవే నా ప్రభువవు. నీవు తప్ప ఆరాధ్య దేవుడు
మరొకడు లేడు. నీవు నన్ను సృష్టించావు. నేను నీ దాసుణ్ణి. నీతో చేసిన ప్రమాణాన్ని,
వాగ్దానాన్ని నా శక్తి మేరకు, నెరవేర్చటానికి కృషి చేస్తున్నాను. నేను చేసుకున్న చెడు పనుల
కీడు నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను. నీవు నాకు చేసిన ఉపకారాలను ఒప్పుకుంటున్నాను.
నా పాపాలను అంగీకరిస్తున్నాను. నన్ను క్షమించు, నీవు తప్ప క్షమించే వాడు ఎవడూ
లేడు. ఎవరైనా పగటిపూట చిత్తశుద్ధితో దీనిని పఠించి సాయంత్రం మరణిస్తే అతను

స్వర్గానికి వెళతాడు. మరెవరైనా రాత్రి పూట చిత్తశుద్ధితో దీనిని పఠించి ఉదయం కాకముందే మరణిస్తే అతను స్వర్గంలోనికి ప్రవేశిస్తాడు. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2341

2341. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రతి మానవుడు అపరాధాలు చేసేవాడే. అపరాధుల్లో అందరి కంటే మంచివాడు, పాపాలు చేసిన తర్వాత పశ్చాత్తాప పడేవాడు. (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

పశ్చాత్తాపం చెందటం, క్షమాపణ కోరటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2358

2358. హారిస్ బిన్ సువైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ మాకు రెండు హదీసులు తెలిపారు. ఒకటి ప్రవక్త ﷺ ద్వారా తెలిపారు. రెండవది తన తరపు నుండి చెప్పారు. అవేమిటంటే, ఆయన ఇలా అన్నారు, "విశ్వాసి తన పాపాలను ఒక పెద్ద కొండలా దాని క్రింద కూర్చున్నట్లు. ఆ కొండ తనపై ఎక్కడ పడుతుందోనని భయపడతాడు. పాపాత్ముడు, దుర్మార్గుడు తన పాపాలను తన ముక్కుపై ఈగ వాలినట్లు దాన్ని చేత్తో దులుపుకున్నట్లు భావిస్తాడు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటుండగా నేను విన్నానని అన్నారు, "అల్లాహ్ తన దాసుని పశ్చాత్తాపం పట్ల ఆ వ్యక్తి కంటే అధికంగా సంతోషిస్తాడు.

ఎవడైతే ఒక ఎడారి ప్రాంతంలో అడవి లాంటి బంజరు భూమిపై వెళ్తున్నాడు. అతనితో పాటు అతని వాహనం కూడా ఉంది. వాహనంపై అన్నపానీయాలు కూడా ఉన్నాయి. అతడు అక్కడ దిగి విశ్రాంతి తీసుకుంటూ నిద్రపోయాడు. ఆ తరువాత మేల్కొనసరికి అతని వాహనం అతనికి కనబడలేదు. ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయింది. దాన్ని వెదకడానికి బయలుదేరాడు. దాన్ని వెదుకుతూ అలసిపోయాడు. వాతావరణం చాలా వేడిగా ఉంది. ఆకలి, దాహం వేస్తున్నాయి. అల్లాహ్ కోరింది జరిగింది, కష్టాలు కూడా వచ్చాయి. అతడు తన మనసులో బయలుదేరిన చోటికే బతలుదేరుతానని, అక్కడే పడుకుంటానని, చివరికి అక్కడే చనిపోతానని నిశ్చయించుకొని అక్కడికి తిరిగి వచ్చి తలను తన చేతిపై పెట్టుకొని చనిపోదామని నిద్రపోతాడు. అతడు నిద్రపోయాడు. మళ్ళీ మేల్కొని లేచి చూస్తే, పోయిన అతని వాహనం అతని తల వద్ద నిలబడి ఉంది. దానిపై అతని అన్నపానీయాలు అన్నీ ఉన్నాయి. దాన్ని చూచి అతడు చాలా సంతోషించాడు." విశ్వాసి పశ్చాత్తాపం వల్ల అల్లాహ్ కు ఆ వ్యక్తి కంటే ఎక్కువ సంతోషం కలుగుతుంది. (ముస్లిం, బుఖారీ)

5. దైవకారుణ్య విశాలత

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2364

2364. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ సృష్టితాలను సృష్టించ నిశ్చయించాడు. ఆయన ఒక గ్రంథం వ్రాసాడు. ఆ గ్రంథం ఆయన వద్ద సింహాసనంపై ఉంది. ఆ గ్రంథంలో, "నా కారుణ్యం, నా ఆగ్రహాన్ని మించిపోతుంది," అని ఉంది.

మరో ఉల్లేఖనంలో "నా కారుణ్యం, నా ఆగ్రహాన్ని అధిగమించింది," అని ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2365

2365. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ వద్ద 100 కారుణ్యాలు ఉన్నాయి. వాటిలో ఒక దాన్ని ప్రపంచంలోనికి దించాడు. దాన్ని జిన్నులకు, మానవులకు, జంతువులకు, పశువులకు, పురుగులకు, క్రిమికీటకాలకు పంచి వేసాడు. ఈ కారుణ్యం ద్వారానే పరస్పరం కలుస్తారు, పరస్పరం ప్రేమించుకుంటారు, దయ చూపుతారు, ఒకరిని ఒకరు కరుణిస్తారు. ఇంకా ఈ కారుణ్యం ద్వారానే అడవి జంతువులు కూడా తమ సంతానం పట్ల ఎంతో ప్రేమతో, కరుణతో ఉదారంగా వ్యవహరిస్తాయి. ఇంకా 99 కారుణ్యాలు అల్లాహ్ తీర్పు దినం కొరకు మిగిల్చి ఉంచాడు. ఆ 99 కారుణ్యాలను తన భక్తులపై అవతరింపజేస్తాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2366

2366. ముస్లిం లోని మరో ఉల్లేఖనలో, సల్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ 99 కారుణ్యాలతో ఈ ప్రాపంచిక కారుణ్యాన్ని కలిపివేస్తాడు. ఇవన్నీ కలిసి 100 పూర్తవుతాయి. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2367

2367. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ విశ్వాసి అల్లాహ్ ఎంత కఠినంగా శిక్షిస్తాడో తెలిస్తే ఎవరూ స్వర్గాన్ని గురించి కాంక్షించరు. అదే విధంగా అవిశ్వాసి అల్లాహ్ వద్ద ఎంత విశాల కారుణ్యం ఉందో తెలిస్తే స్వర్గం పట్ల నిరాశ చెందడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2368

2368. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "స్వర్గం మీ చెప్పు త్రాడు కంటే దగ్గరగా ఉంది. అదే విధంగా నరకం కూడా మీకు చాలా దగ్గరగా ఉంది." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2369

2369. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ప్రాచీన కాలంలో ఒక వ్యక్తి ఉండేవాడు. అతడు ఎటువంటి సత్కార్యం చేయలేదు. తనకు తాను అన్యాయం చేసుకున్నాడు. అతడు మరణించినప్పుడు తన కుమారులను, 'నేను చనిపోయిన తర్వాత నన్ను కాల్చి బూడిద చేసి, కొంత బూడిదను అడవులలో మరికొంత బూడిదను నదులలో, సముద్రంలో పారవేయాలి, అల్లాహ్ సాక్షి! ఒకవేళ అల్లాహ్ కు ఆ శక్తి ఉంటే సృష్టితాల్లో ఎవ్వరినీ శిక్షించని విధంగా నన్ను శిక్షిస్తాడు,' అని హితబోధ చేసాడు. అతడు చనిపోయిన తర్వాత అతని కొడుకులు అతను చెప్పినట్లే చేసారు. అల్లాహ్ నదులకు, సముద్రాలకు అతని బూడిదను ఒక చోట చేర్చమని ఆదేశించాడు. నేలపై, అడవులను వాటిలో ఉన్న బూడిదను ఒక చోట చేర్చమని ఆదేశించాడు. అల్లాహ్ ఆదేశంపై ఇవన్నీ అతని బూడిదను ఒక చోట చేర్చాయి. అల్లాహ్ ఆ బూడిద నుండి మానవుణ్ణి సృష్టించి, 'నువ్వు ఇలా ఎందుకు చేసావు?' అని ప్రశ్నించాడు. ఆ వ్యక్తి 'ఓ అల్లాహ్! నీ భయం వల్ల అలా చేసాను, వాస్తవం నీకు తెలుసు,' అని అన్నాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ అతన్ని క్షమించి వేసాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2370

2370. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు కొంత మంది ఖైదీలు వచ్చారు. వారిలో ఒక స్త్రీ కూడా ఉంది. ఆమె పిల్లల తల్లి. ఆమె బిడ్డ ఆమె వెంట లేడు. ఈ కారణంగా రొమ్ముల ద్వారా పాలు ప్రవహిస్తున్నాయి. ఆమె తన బిడ్డ కోసం అటూ ఇటూ వెదుకుతుంది. ఖైదీల్లో ఒక బిడ్డను చూసి వెళ్ళి వెంటనే ఒడిలోకి ఎత్తుకుంది. ఆప్యాయంగా ప్రేమతో తన పాలు పట్టసాగింది. ఇది చూచి ప్రవక్త ﷺ మాతో, 'మీ దృష్టిలో ఈ స్త్రీ తన బిడ్డను మంటల్లోకి విసురుతుందా?' అని అడిగారు. 'లేదు, ఆమె శక్తి ఉన్నా వేయలేదు' అని అన్నాము. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'అల్లాహ్ తన దాసులపై ఈ స్త్రీ తన బిడ్డపై చూపే కరుణ కంటే అధికంగా కరుణ చూపేవాడు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2371

2371. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దైవకారుణ్యం లేకుండా మీలోని ఎవరి ఆచరణ ఎంత మాత్రం విముక్తి ప్రసాదించలేదు." అప్పుడు ప్రజలు, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మీ ఆచరణ కూడా విముక్తి ప్రసాదించ లేదా?" అని ప్రశ్నించారు. ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, కాని అల్లాహ్ కారుణ్యం నన్ను కప్పి వేస్తేనే తప్ప. కనుక మీరు రుజు మార్గం పై నడవండి. మధ్యేమార్గాన్ని అవలంబించండి. దానికి దగ్గరగా ఉండండి. ఉదయం సాయంత్రం రాత్రి కొంత భాగంలో ఆరాధన చేసుకోండి. ప్రతి పనిలో మధ్యేమార్గాన్ని అవలంబించండి. దాన్ని తప్పనిసరి చేసుకోండి. మీరు మీ గమ్యాన్ని చేరుకుంటారు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2372

2372. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరి ఆచరణ తనను స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయలేదు, నరకం నుండి రక్షించనూ లేదు. నన్ను కూడా రక్షించలేదు, దైవకారుణ్యం వల్ల తప్ప." (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2373

2373. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దాసుల్లో ఎవరైనా ఇస్లాం స్వీకరిస్తే, అతడు పూర్తిగా ఇస్లాంను ఆచరిస్తే, అన్ని విధాలా దైవానికి విధేయుడుగా ఉన్నట్లయితే, ఇస్లాం స్వీకరించడానికి ముందు అతడు చేసిన పాపాలను అల్లాహ్ క్షమించి వేస్తాడు. ఇస్లాం స్వీకరించిన తర్వాత చేసిన ఆచరణకు తగిన ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. అంటే ఒక పుణ్యానికి 10 పుణ్యాల నుండి 700 పుణ్యాల వరకు లేదా అంతకంటే అధికంగా లభిస్తాయి. పాపం చేస్తే దానికి సమానంగా పాపం లిఖించడం జరుగుతుంది. అంటే ఒక పాపం చేస్తే ఒక పాపమే లిఖించబడుతుంది. అయితే దీన్ని కూడా అల్లాహ్ క్షమించవచ్చు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దైవకారుణ్య విశాలత

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2374

2374. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు: "అల్లాహ్ పుణ్యాలను వ్రాస్తాడు, పాపాలనూ వ్రాస్తాడు. ఎవరైనా సత్కార్యం చేద్దామని నిశ్చయించుకొని ఇంకా చేయనప్పటికీ అల్లాహ్ ఒక పూర్తి పుణ్యాన్ని వ్రాస్తాడు. ఒకవేళ అతడు నిశ్చయించుకొని ఆ సత్కార్యం పూర్తి చేస్తే 10 పుణ్యాలు వ్రాస్తాడు. అంతకంటే అధికం చేసి 700 రెట్ల వరకు, ఇంకా అంతకంటే అధికంగా వ్రాస్తాడు. ఒకవేళ ఎవరైనా పాప కార్యం

నిశ్చయించుకొని, పాపం చేయకపోతే ఒక సత్కార్య పుణ్యం వ్రాస్తాడు. ఒకవేళ పాపకార్యం ఉద్దేశించి పాపం చేస్తే ఒక పాపానికి తగిన ఒక పాపం మాత్రమే వ్రాస్తాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

6. ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2381

2381. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను సాయంత్రం వేళ పఠించేవారు, "అమ్ సైనా, వ అమ్ సల్ ముల్కు, లిల్లాహి, వల్ హందు లిల్లాహి, వలా ఇలాహ ఇల్లాహు, వహ్ దహు, లా షరీక లహు, లాహుల్ ముల్కు, వ లహుల్ హందు, వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్, అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక మిన్ ఖైరి హాజిహిల్ లైలతి, వ ఖైరి మాఫీహ్, వ అఱజుబిక, మిన్ షరీహ్, వ షరీ మాఫీహ్. అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక మినల్ కసలి, వల్ హరమి వ సూయిల్ కిబి. వ ఫిత్ నతిద్దునియా, వ అజాబిల్ ఖబ్రి." - 'మేము సాయంత్రం చేసాము, ఇంకా అల్లాహ్ సామ్రాజ్యాధికారం కూడా సాయంత్రం చేసింది. స్తోత్రాలన్నీ అల్లాహ్ కే చెందుతాయి. అల్లాహ్ తప్ప మరో ఆరాధ్య దేవుడు లేడు. ఆయన ఒక్కడే. ఆయనకు సహవర్తులెవరూ లేరు. ఆయన కొరకే సామ్రాజ్యం, ఆయన కొరకే స్తోత్రం. ఇంకా ఆయన ప్రతి విషయంపై శక్తి గలవాడు. ఓ అల్లాహ్, ఈ రాత్రి మేలు, ఈ రాత్రిలో ఉన్నవాటి మేలును నిన్ను అర్థిస్తున్నాను. ఇంకా ఈ రాత్రి చెడు నుండి, ఇంకా ఈ రాత్రిలో ఉన్నవాటి చెడు నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను, ఓ అల్లాహ్, సోమరితనం నుండి, ముసలితనం మరియు ముసలితనం అవమానం నుండి, ఇహపరాల కల్లోలాల నుండి, సమాధి శిక్ష నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.'

అదే విధంగా ఉదయం, "అస్ బహనా వ అస్ బహల్ ముల్కు లిల్లాహి." - 'మేము ఉదయం చూసాము, ఇంకా అల్లాహ్ సామ్రాజ్యం కూడా ఉదయం చూసింది,' అని ప్రారంభించేవారు.

మరో ఉల్లేఖనలో, "రబ్బి ఇన్నీ అఱజుబిక మిన్ అజాబిన్ ఫిన్నార్, వ అజాబిన్ ఫిల్ ఖబర్." - 'ఓ నా ప్రభూ, నరక శిక్ష నుండి, సమాధి శిక్ష నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను,' అని చదివేవారని ఉంది. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2382

2382. హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రాత్రి పడుకున్నప్పుడు తన చేతిని తన బుగ్గల క్రింద పెట్టుకొని ఈ దుఆ పఠించేవారు, "అల్లాహుమ్మ బిస్మిక అమూతు వ అహ్యా" - 'ఓ అల్లాహ్ నీ పేరుతోనే మరణిస్తాను మరియు సజీవుడు అవుతాను.'

ప్రవక్త ﷺ నిద్ర నుండి మేల్కొన్నప్పుడు, "అల్ హందు లిల్లాహిల్లజీ అహ్యానా బాద మా అమాతనా వ ఇలైహిన్నుషూర్." - 'స్తోత్రాలన్నీ ఆ అల్లాహ్ కొరకే, ఆయన చంపిన తర్వాత మళ్ళీ బ్రతికించాడు. అందరికీ ఆయన వద్దకే పోవలసి ఉంది,' అని పఠించే వారు.

(బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2383

2383. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: **(ముస్లిం)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2384

2384. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మీలో ఎవరైనా పడక మీదకు వచ్చినప్పుడు లుంగీ లోపలి భాగంతో పడకను తుడుచుకోవాలి. మీరు లేనప్పుడు మీ పడకలపై ఏమి వచ్చి వాలిందో మీకు తెలియదు. ఆ తర్వాత ఈ విధంగా ప్రార్థించాలి.

"ఓ ప్రభూ! నేను నీ పేరుతోనే మేను వాలాను. తిరిగి నీ పేరుతోనే దాన్ని లేపుతాను. నీవు నా ఆత్మను ఆపుకుంటే దానిపై కరుణించు. ఒకవేళ విడిచిపెట్టినట్లయితే నీవు దాన్ని నీ పుణ్య దాసుల్ని ఎలా కాపాడుతావో అలా కాపాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో కుడి ప్రక్క పండుకొని బిస్మిక.... దుఆను పఠించాలి అని ఉంది.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, 'నిద్రపోవటానికి ముందు పడకను తన బట్టతో మూడు సార్లు తుడవాలి. ఇంకా "ఒకవేళ నా ఆత్మను ఆపుకుంటే దాన్ని క్షమించు," అని పలకాలి. - ఈ ఉల్లేఖనంలో 'కరుణించుకు' బదులు 'క్షమించు' అని ఉంది.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2385

2385. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన పడకపైకి వచ్చినప్పుడు కుడి ప్రక్కన పడుకొని ఈ దుఆను పఠించేవారు. "అల్లాహుమ్మ అస్ లంతు నఫ్సీ ఇలైక, వజ్హ్ తు వజ్ హియ ఇలైక, వ ఫవ్వద్ తు అమ్రీ ఇలైక, వల్ జఅతు జహ్రీ ఇలైక, రగ్ బతన్ వ రహ్ బతన్ ఇలైక, లా మల్ జఅ వ లామన్ జఅ మిన్ క, ఇల్లా ఇలైక. ఆమంతు బికితాబిక అల్లజీ అన్ జల్త, వ నబియ్యిక అల్లజీ అర్ సల్తు." - 'ఓ అల్లాహ్! నా ప్రాణాన్ని నీకు అప్పగించాను. ఇంకా నా ముఖాన్ని నీ వైపు త్రిప్పాను. నా పనులను నీకు అప్పగించాను. ఇంకా నా వీపును నీ అధీనంలోకి ఇచ్చాను. సంతోషంగా నీ భయం వల్ల, నీ శిక్ష నుండి నేను శరణు కోరుతున్నాను. ముక్తి నీ వద్ద తప్ప మరెక్కడా లేదు. నీవు అవతరింపజేసిన గ్రంథాన్ని, నీవు పంపిన ప్రవక్తను విశ్వసించాను.' ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు, "ఎవరైనా ఈ దుఆను పఠించి ఆ రాత్రిలోనే చనిపోతే విశ్వాసిగా మరణిస్తాడు."

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తితో, నీవు పడుకునే ఉద్దేశంతో పడకపైకి వెళ్ళినప్పుడు పడుకునే ముందు పరిపూర్ణంగా వుజూ చేయి, కుడి ప్రక్కపై పండుకొని, "అల్లాహుమ్మ అస్ లంతు నఫ్సీ... నుండి ... అర్ సల్తు" వరకు పఠించు. ఇలా చెప్పి, "ఒకవేళ నువ్వు అదే రాత్రి చనిపోతే ప్రకృతి అంటే ఇస్లాం ధర్మంపై మరణిస్తావు. ఒకవేళ ఉదయం సజీవంగా లేస్తే మంచిని పొందుతావు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2386

2386. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నిద్రపోవటానికి పడకపై వెళ్ళినప్పుడు ఈ దుఆను పఠించేవారు. "అల్లండదు లిల్లాహిల్లజీ అత్ అమనా వ సఖానా వ కఫానా వ ఆవానా. ఫకం మిమ్మల్లా కాఫియ లహు వలా ముఅవియ." - 'సర్వ స్తోత్రాలూ అల్లాహ్ కే, ఎవరైతే మిమ్మల్ని తినిపించాడు, త్రాపించాడు, సంరక్షించాడు, నివాసం కల్పించాడు, సంరక్షకుడు లేని చాలా మందికి రక్షణ కల్పించాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2387

2387. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఫాతిమా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా పిండి మర్ర త్రిప్పటం వల్ల చేతుల కష్టాన్ని చెప్పుకోవటానికి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళారు. ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ వద్దకు బానిసలు వచ్చారన్న వార్త ఆమెకు అందింది. సేవ కోసం ఒక బానిసను నాకు ఇస్తారని అనుకుంది. ఫాతిమా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా ప్రవక్త ﷺ ఇంటికి వెళ్ళినప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ను కలవలేకపోయారు. ఫాతిమా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా తో తన కష్టాన్ని గురించి చెప్పుకున్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ వచ్చారు. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా ప్రవక్త ﷺ తో 'ఫాతిమా ఫలానా పని మీద ఇక్కడికి వచ్చి వెళ్ళారని' తెలిపింది.

అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: "ఇది విని ప్రవక్త ﷺ మా ఇంటికి మేము పడుకున్న సమయంలో వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ రాగానే మేము లేవబోయాము. ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు నిశ్చింతగా, అలాగే ఉండండి,' అని పలికి మా ఇద్దరి మధ్య కూర్చున్నారు. చివరికి నేను ప్రవక్త ﷺ అడుగుల చల్లదనాన్ని గ్రహించాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ నీవు నన్ను అడగటానికి వచ్చిన దాని కంటే ఉత్తమమైన దాన్ని గురించి చెప్తాను, అంటే బానిస, సేవకుడి కంటే ఉత్తమమైనది. అదేమిటంటే, "మీరిద్దరూ, 33 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్, 33 సార్లు అల్లందు లిల్లాహ్, 34 సార్లు అల్లాహు అక్బర్," అనండి. ఇది మీకు బానిస కంటే లాభదాయకమైనదిగా పనికి వస్తుంది," అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2388

2388. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఫాతిమా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక బానిస అడగటానికి వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ, 'బానిస కంటే ఉత్తమమైన దాన్ని నీకు తెలుపనా? అది ప్రతి రోజు పడుకునేటప్పుడు మరియు ప్రతి విధి నమాజు తర్వాత, '33 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్, 33 సార్లు అల్తందు లిల్లాహ్, 34 సార్లు అల్లాహు అక్బర్' అని పఠించు" అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

తిర్కిజి, ఇబ్నె మాజహ్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2391

2391. అబ్బాస్ బిన్ ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నాను, "దాసుల్లో ఎవరైనా ప్రతి రోజు ఉదయం, సాయంత్రం మూడు సార్లు ఈ దుఆను పఠిస్తే, ఏ వస్తువు అతనికి హాని చేకూర్చలేదు. ఆ దుఆ ఇది, "బిస్మిల్లాహిల్లజ్జీ లాయదుర్రు మఅ ఇస్మిహీ పైఉన్ ఫిల్ అర్థి వలా ఫిస్సమాయి వ హువస్సమీఉల్ అలీమ్." - 'ఉదయం, సాయంత్రం ఆ అల్లాహ్ పేరు స్మరిస్తున్నాను. ఆయన పేరుతో భూమ్యాకాశాలలో ఏ వస్తువు హాని చేకూర్చలేదు. ఆయన వినేవాడు, పరిపూర్ణ జ్ఞాన సంపన్నుడు. హదీసు ఉల్లేఖనకర్త అబ్బాస్ బిన్ ఉస్మాన్ ఒకసారి పక్షవాతానికి గురయ్యారు. ఈ హదీసును తన శిష్యునికి వినిపిస్తున్నప్పుడు శిష్యుడు ఆశ్చర్యంతో చూడసాగాడు. ఎందుకంటే ఈ దుఆ ను తెలుపుతున్నారు, స్వయంగా తాను వ్యాధికి గురయ్యారు. అబ్బాస్ బిన్ ఉస్మాన్ కు అర్థమైపోయింది. సమాధానంగా, "నువ్వు నన్ను ఎందుకలా చూస్తున్నావో! ఈ హదీసును నేను చెప్పినట్లే ఉంది. ఇందులో ఏ మాత్రం అనుమానం లేదు. కాని ఈ వ్యాధి నాకు సోకిన రోజున నేను ఈ దుఆ ను పఠించలేదు. విధి వ్రాత జరగాలి, అది పూర్తవ్వాలి," అని అన్నారు. (తిర్కిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఉదయం, సాయంత్రం ఈ దుఆ ను పఠించిన వారిపై ఎటువంటి ఆపద రాదు. ఉదయం చదివితే సాయంత్రం వరకు అతనిపై అకస్మాత్తుగా ఏ ఆపదా రాదు.

ఇబ్నె మాజహ్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2395

2395. అబూ అయ్యాష్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఉదయం ఈ దుఆను పఠించిన వారికి ఇస్కాయీల్ అలైహిస్సలాం సంతతిలోని ఒక బానిసను విడుదల చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. అంటే ఇస్కాయీల్ కుటుంబానికి చెందిన బానిసను విడుదల చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుంది. దానికి 10 పుణ్యాలు లిఖించబడతాయి. 10 పాపాలు చెరిపివేయ బడతాయి. ఇంకా 10 తరగతులు ఉన్నతం చేయబడతాయి. సాయంత్రం వరకు షైతాన్ కుట్రల నుండి రక్షించబడతాడు. అదే విధంగా సాయంత్రం ఈ దుఆను పఠించినా ఈ పుణ్యమే లభిస్తుంది. ఆ దుఆ ఇది: "లా ఇలాహ ఇల్లాహు వహ్ దహు, లా షరీక లహు, లహుల్ ముల్కు, వ లహుల్ హందు, వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్." - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు, ఆయన ఒకే ఒక్కడు, అతనికి ఎవరూ సాటి లేరు, సర్వ లోకాలు ఆయనవే, స్తోత్రాలన్నీ ఆయనవే, ఆయన సమస్త విషయాలపై అధికారం గలవాడు.'

ఈ హదీసు ఉల్లేఖనకర్త ఇలా అన్నారు, "ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ ను స్వప్నంలో చూచి ఇలా విన్నవించుకున్నాడు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! అబూ అయ్యాష్ ఇటువంటి హదీసును మీ ద్వారా ఉల్లేఖిస్తున్నారు, అది నిజమా?' అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అబూ అయ్యాష్ సత్యం పలికాడు,' అని అన్నారు." (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2406

2406. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రెండు అలవాట్లు పాటించక పోవటం, పఠించకుండానే వెళ్ళిపోవటం, నిద్ర పోయేటప్పుడు కూడా షైతాన్ అతన్ని పడుకోబెట్టడు. ఈ వచనాలను పఠించ లేకపోవటం. ఎందుకంటే పడుకునేటప్పుడు షైతాన్ అతన్ని జోకొట్టి పడుకోబెట్టటం పఠించకుండా నిద్రపోవటం. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

అబూ దావూద్ లోని ఒక ఉల్లేఖనం ఇలా ఉంది, 'ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "రెండు అలవాట్లు ఉన్నాయి. వాటిని ఎవరైనా ముస్లిం క్రమం తప్పకుండా ఆచరిస్తే అతడు స్వర్గంలో ప్రవేశిస్తాడు," అని ఉంది.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, తూనికలో వీటి సంఖ్య 1500 ఉంటుంది. ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "34 సార్లు అల్లాహు అక్బర్, 33 సార్లు అల్లందు లిల్లాహ్, 33 సార్లు సుబ్ హానల్లాహ్," పడుకునేటప్పుడు పలకాలి అని ఉంది.

ముస్లిం, ఇబ్నె మాజహ్, అబూ దావూద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఉదయం, సాయంత్రం, పడుకునేటప్పుడు పఠించే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2408

2408. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: ప్రవక్త ﷺ పడుకోవటానికి పడకపై వెళ్ళినప్పుడు ఈ దుఆ పఠిస్తారు, "అల్లాహుమ్మ రబ్బిస్సమావాతి వ రబ్బుల్ అర్ధి వ రబ్బు కుల్లి పైఇన్ ఫాలిఖల్ హబ్బి వన్నవా, వ మున్ జిల తౌరాతి వల్ ఇంజీలి, వల్ ఖుర్ ఆని. అఠాజుబిక మిన్ షర్రి కుల్లి జీ షర్రిన్, అంత ఆఖిజున్ బి నాసియతిహీ. అంతల్ అవ్వలు ఫలైస ఖబ్ లక పైఉన్, వ అంతల్ ఆఖిరు ఫలైస బాదక పైఉన్, వ అంతజ్ఞాహిరు ఫలైస ఫాఖక పైఉన్ వ అంతల్ బాతిను ఫలైస దూనక పైఉన్ ఇఖ్ఖి అన్నిద్దైన. వ అగ్ నినీ మినల్ ఫఖ్ఖి!" - 'ఓ అల్లాహ్! సప్తాకాశాలకు భూమికి ప్రభువువే అన్నిటికీ ప్రభువువీ, బీజాన్ని చీల్చేవాడా! గింజలను మొలకెత్తించే వాడా, తౌరాతు, ఇంజీలు, ఖుర్ఆన్ ను అవతరింపజేసిన వాడా! నిన్ను నేను శరణు కోరుతున్నాను. చెడు వస్తువు యొక్క చెడు నుండి అంటే ప్రతి హాని తలపెట్టే వస్తువు నుండి. దాని నుదురు నీ చేతిలోనే ఉంది. నీవే అందరికంటే ముందు వాడవు. నీ కంటే ముందు ఏదీ లేదు. నీవే అందరికంటే చివరి వాడవు. నీ తర్వాత ఏదీ లేదు. నీవు బహిర్గతుడవు. నీవు అంతర్గతుడవు. నీ కంటే రహస్యమైనది ఏదీ లేదు. నీవు నన్ను ఋణం తీర్చివేయడంలో, దారిద్ర్యం నుండి దూరం కావడంలో నాకు సహాయం చేయి.' (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, ముస్లిం)

7. వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2416

2416. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా తన భార్య వద్దకు గాని, బానిసరాలి వద్దకు గాని, సంభోగ ఉద్దేశంతో వెళ్ళినపుడు సంభోగానికి ముందు ఈ దుఆ ను పఠించాలి, ఫలితంగా అల్లాహ్ వానికి సంతాన భాగ్యం ప్రసాదిస్తే, షైతాన్ అతని సంతానానికి ఎటువంటి హాని తలపెట్టలేడు. ఆ దుఆ ఇది, "బిస్మిల్లాహి అల్లాహుమ్మ జన్నిబ్ నషైతాన్ వ జన్నిబి షైతాన్ మా రజబ్ తనా." - 'అల్లాహ్ పేరుతో ప్రారంభిస్తున్నాను. ఓ అల్లాహ్, మమ్మల్ని షైతాన్ నుండి రక్షించు. ఇంకా నీవు మాకు ప్రసాదించిన దాన్ని కూడా షైతాన్ నుండి రక్షించు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2417

2417. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ విచారం, దుఖం, ఆందోళనకరమైన సమయాల్లో ఈ దుఆను పఠించేవారు, "లా ఇలాహ ఇల్లాహుల్ అజీముల్ హలీము, లా ఇలాహ ఇల్లాహు రబ్బుల్ అర్హిల్ అజీమి, లా ఇలాహ ఇల్లాహు రబ్బుస్సమావతి వ రబ్బుల్ అర్హి వ రబ్బుల్ అర్ హిల్ కరీమి." - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. ఆయన గొప్పవాడు, వివేకవంతుడూను. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు, ఆయన మహా సింహాసనానికి ప్రభువు. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. ఆయన ఆకాశాలకు ప్రభువు, భూమికి ప్రభువు, గౌరవప్రదమైన సింహాసనానికి ప్రభువు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2418

2418. సులైమాన్ బిన్ సురద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సమక్షంలో ఇద్దరు వ్యక్తులు పరస్పరం తిట్టుకున్నారు. అప్పుడు మేము ప్రవక్త ﷺ వద్ద కూర్చున్నాము. వారిలో ఒకరు కోపంగా రెండవ వ్యక్తిని తిట్టాడు. కోపంతో అతని ముఖం మండిపోతుంది. ఈ పరిస్థితి చూసి ప్రవక్త ﷺ ఇలా అన్నారు, “ఒక పవిత్ర వచనం ఉంది. ఒకవేళ కోపంతో ఉండి తిడుతున్న ఈ వ్యక్తి ఆ వచనాన్ని పఠిస్తే, అతని కోపమంతా తొలగిపోతుంది. ఆ వచనం: “అఱాజుబిల్లాహి మినషైతానిర్రజీం.” ప్రజలు ఆ వ్యక్తితో, ‘వింటున్నావా, ప్రవక్త ﷺ ఏమంటున్నారో? అంటే నువ్వు కోపంలో ఉన్నావు. ఇది షైతాన్ వల్ల జరుగుతుంది. అందువల్ల షైతాన్ ను కోపాన్ని దూరం చేయడానికి, “అఱాజు బిల్లాహి మినషైతానిర్రజీం” అని పలుకు,’ అని అన్నారు. దానికి ఆ వ్యక్తి, ‘నేను పిచ్చి వాడిని, మతస్థిమితం లేని వాణ్ణి కాను. ఈ వచనం పిచ్చి వాళ్ళను, సంతులనం కోల్పోయిన వారి చేత చదివిస్తారు,’ అని అన్నాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2419

2419. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మీరు కోడిపుంజు కోత వింటే అల్లాహ్ ను ఆయన అనుగ్రహాన్ని అర్థించండి. ఎందుకంటే ఆ కోడి పుంజు దైవదూతను చూచింది. అంటే మీరు ఇలా పలకండి: “అల్లాహుమ్మ ఇన్ని అస్ అలుక మిన్ ఫజ్జిక్.” - ‘ఓ అల్లాహ్, నేను నీ అనుగ్రహాన్ని అర్థిస్తున్నాను.’ అదే విధంగా మీరు గాడిద శబ్దం వింటే షైతాన్ నుండి శరణు కోరండి. ఎందుకంటే ఆ గాడిద షైతాన్ ను చూచింది. అంటే గాడిద శబ్దం విని ఇలా పలకాలి: “అల్లాహుమ్మ ఇన్ని అఱాజుబిక మినషైతానిర్రజీం.” - ‘ఓ అల్లాహ్, బహిష్కరించబడిన షైతాన్ నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.’ (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2420

2420. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణం చేయ నిశ్చయించినప్పుడు ఒంటెపై కూర్చున్న తరువాత: "మూడుసార్లు, 'అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్' అని పలికి ఒకసారి ఈ దుఆను పఠించేవారు, "సుబ్ హానల్లజీ సఖ్ఖరలానా హాజహ్ వమా కున్నా లహు ముఖ్ఖినీన వ ఇన్నా ఇలా రబ్బినా లమున్ ఖలిబూన్. అల్లాహుమ్మ ఇన్నా నస్ అలుక ఫీ సఫరినా హాజల్ బిర్ర వత్తఖ్ వా వమినల్ అమలి మా తర్గా అల్లాహుమ్మ హవ్విన్ అలైనా సఫ్ రనా హాజహ్ వత్ విలనా బుఉదహు, అల్లాహుమ్మ అంతస్సాహిబు ఫిస్సఫరి వల్ ఖలీఫతు ఫిల్ అఖ్ఖి, అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక మిన్ వఅసాయి స్సఫరి వ కాబతిల్ మన్ జరి వసూయిల్ మున్ ఖలబి ఫిల్ మాలి వల్ అఖ్ఖి." - 'అల్లాహ్ పఠిస్తాను, ఆయనే మన కోసం ఈ వాహనాన్ని లోబరచాడు. అంతేగాని దాన్ని మనం మన అధీనంలో చేసే శక్తి మనకెక్కడిది? మనం మన ప్రభువు వైపు మరలవలసి ఉన్నవారమే. ఓ అల్లాహ్! మేము ఈ ప్రయాణంలో నిన్ను మంచినీ, దైవభీతిని, ఇంకా నీకు ప్రీతికరమైన ఆచరణను అర్థిస్తున్నాము. ఓ అల్లాహ్! ఈ ప్రయాణాన్ని సులభతరం చేయి. ఇంకా దాని దూరాన్ని చుట్టివేయి. ఓ అల్లాహ్! ఈ ప్రయాణంలో నీవే మా ఆప్త మిత్రుడవు. మా ఇంటి మంచీ చెడులను చూచే సంరక్షకుడివి. ఓ అల్లాహ్! ప్రయాణపు కష్టాల నుండి, చెడు దృశ్యాల నుండి, ఇంట్లోని అనివార్య పరిస్థితుల నుండి, భార్య బిడ్డల చెడు స్థితిని చూడటానుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.'

ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణం నుండి తిరిగి వచ్చిన తరువాత పైన పేర్కొన్న వచనాల్నే పఠించేవారు. వాటితో పాటు ఈ వచనాల్ని కూడా పఠించేవారు. "ఆయిబూన, తాయిబూన, ఆబిదూన, లిరబ్బినా హామిదూన." - 'మేము తిరిగి వచ్చాము. మేము పశ్చాత్తాపం చెందేవాళ్ళం, ఆరాధించే వాళ్ళం, మా ప్రభువు గొప్పతనాన్ని కొనియాడేవాళ్ళం.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2421

2421. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సర్థీస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణం చేస్తే ప్రయాణంలో ప్రయాణపు కష్టాలు నష్టాల నుండి, చెడు స్థితిలో తిరిగి రావటానుండి, స్థితి మార్పు నుండి, లాభం తర్వాత నష్టానుండి, వృద్ధి తర్వాత పతనం నుండి, బాధితుని ఆర్తనాదం నుండి, భార్యబిడ్డలను, ధన సంపదలను చెడు స్థితిలో చూడటానుండి నేను అల్లాహ్ శరణు కోరుకుంటున్నాను. అంటే ఇలా దుఆ చేసేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక మిన్ వఅసాయిస్సఫరి వ కాబతిల్ మున్ ఖలబి వల్ హారి బాదల్ కారి వమిన్ దావతిల్ మజ్ లూమి వమిన్ సూయిల్ మన్ జరి ఫిల్ అఖ్ఖి వల్ మాలి." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2422

2422. ఖౌలహ్ బింతె హకీమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటుండగా నేను విన్నాను, "ఎవరైనా ప్రయాణంలో ఒకచోట దిగి, అక్కడ విశ్రాంతి తీసుకొని ఈ దుఆను పఠిస్తే అక్కడ ఉన్నంతసేపు అతనికి ఏ వస్తువూ హాని చేకూర్చలేదు." ఆ దుఆ ఇది: "అఠాజుబిక్ లిమాతిల్లాహి త్తామాతి మిన్ షర్రి మాఖులఖ్" - 'అల్లాహ్ సృష్టించిన వాటి చెడు నుండి, ఆయన సంపూర్ణ వచనాల ద్వారా నేను శరణు కోరుతున్నాను.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2423

2423. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నిన్న రాత్రి నాకు ఒక తేలు కుట్టటం వల్ల చాలా బాధ కలిగింది," అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఒకవేళ నువ్వు సాయంత్రం, "అఠాజుబిల్లాహి కలిమాతిల్లాహి త్తామ్మాతిల్ మిన్ షర్రి మాఖులఖ్," అని పఠించి ఉంటే ఈ తేలు కుట్టి ఉండేది కాదు, మరే వస్తువూ హాని చేకూర్చి ఉండేది కాదు' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2424

2424. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు సహరీ సమయంలో ఈ దుఆను పఠించేవారు: "సమిఅ సామిఉన్ బిహందిల్లాహి వ హుస్సి బలాయిహీ అలైనా, రబ్బనా సాహిబ్నా వ అఫ్ జిల్ అలైనా ఆయిజన్ బిల్లాహి మినన్నారి" - 'అల్లాహ్ స్తోత్రాన్ని, మనపై ఉన్న అనుగ్రహాల గురించి వినేవాడు విన్నాడు. ఓ మా ప్రభూ! మాతో ఉండు, మమ్ము అనుగ్రహించు. నరకం నుండి నేను అల్లాహ్ శరణు కోరుతున్నాను.' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2425

2425. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ యుద్ధం నుండి లేదా హజ్జ్ నుండి లేదా ఉమ్రహ్ నుండి తిరిగి వచ్చినప్పుడు మార్గంలో ఎత్తుగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో మూడు సార్లు "అల్లాహు అక్బర్" అని అంటారు. ఆ తరువాత ఈ దుఆను ఒక సారి పఠిస్తారు: "లా ఇలాహ ఇల్లాహు వహ్ దహు లా షరీక లహు లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్. ఆయిబూన, తాయిబూన, ఆబిదూన, సాజిదూన, లి రబ్బినా హామిదూన సదఖ్లాహు వాదహు వ నసర అబ్దహు వ హజమల్ అష్టాబ వష్టహు." - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. ఆయనకు ఎవరూ సాటి లేరు. రాజ్యం ఆయనదే, స్తోత్రం ఆయనదే. ఆయన ప్రతి విషయంపై శక్తి గలవాడు. మేము తిరిగి వచ్చాము. పశ్చాత్తాపం చెందే వారుగా, ఆరాధించే వారుగా, సజ్జా చేసేవారుగా, తన ప్రభువు స్తోత్రం చేసేవారుగా, అల్లాహ్ తన వాగ్దానాన్ని నిజం చేసి చూపాడు. ఇంకా తన దాసుడైన ముహమ్మద్ కు సహాయం చేసాడు. ఇంకా అవిశ్వాసుల సమూహాన్ని తాను ఒంటరిగా ఓడించాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2426

2426. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబీ అవ్ ఫా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అహ్లాబ్ యుద్ధం నాడు అవిశ్వాసులను ఇలా శపించారు, "అల్లాహుమ్మ మున్ జిలల్ కితాబి, సరీఅల్ హిసాబి. అల్లాహుమ్మహ్ జిమిల్ అహ్లాబ, అల్లాహుమ్మహ్ జిమ్ హుమ్ వజల్ జిల్ హుమ్." - 'ఓ అల్లాహ్! గ్రంథాలను అవతరింపజేసే వాడా! త్వరగా లెక్క తీసుకునేవాడా! అవిశ్వాసులను ఓడించేవాడా! వారిని ఓడించు, ఇంకా వారి పాదాలను అస్థిరతకు గురిచెయ్యి.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2427

2427. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ బుస్ర రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నా తండ్రి గారి వద్ద అతిథిగా వచ్చారు. మేము ప్రవక్త ﷺ ముందు భోజనం మరియు మలిదహ్ ఉంచాము. ప్రవక్త ﷺ వాటిలో నుండి ఆరగించారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ముందు ఖర్జూరాలు ఉంచడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ ఖర్జూరాలను తింటూ వాటి గింజలను రెండు వేళ్ళ మధ్య ఉంచి రెండు ప్రక్కల పారవేస్తూ ఉన్నారు. ఆ తరువాత ఆయనకు త్రాగటానికి నీళ్ళు ఇవ్వటం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ వాటిని త్రాగారు. ప్రవక్త ﷺ వెళ్ళసాగారు. అప్పుడు మా తండ్రి గారు ప్రవక్త ﷺ వాహనం యొక్క కళ్ళాం పట్టుకొని, ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! 'మా గురించి దుఆ చేయండి' అని విన్నవించుకున్నారు. ప్రవక్త ﷺ ఇలా దుఆ చేసారు, "అల్లాహుమ్మ బారిక్ లహుం ఫీమా రజఖ్ తహుం వగ్ ఫిర్ లహుం వర్ హమ్ హుమ్," - 'ఓ అల్లాహ్! వీరికి ప్రసాదించిన వాటిలో శుభం ప్రసాదించు, వారిని క్షమించు, వారిని కరుణించు.' (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2433

2433. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అసహజ వచనాలు గల, వ్యర్థ మాటల సభలో కూర్చొని, ఆ సభ నుండి లేచినప్పుడు ఒకవేళ ఈ దుఆ పఠిస్తే ఆ సభలో జరిగిన పాపాలన్నీ తొలగిపోతాయి. అంటే క్షమించబడతాయి. "సుబ్ హానకల్లాహుమ్మ వబీ హందిక అష్ హదు అల్లా ఇలాహ ఇల్లా అంత అస్తగ్ ఫిరుక అతూబు ఇలైక." - 'ఓ అల్లాహ్ మేము నీ పరిశుద్ధతను స్తుతిస్తున్నాము, నీ గొప్పతనాన్ని స్మరిస్తున్నాము, నీవు తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరని సాక్ష్యం ఇస్తున్నాము, నిన్నే క్షమాపణ వేడుకుంటున్నాము. ఇంకా నీ వైపు మరలుతున్నాము.' (తిర్మిజి, బైహఖీ)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2435

2435. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఎవరినైనా వీడ్కోలు పలికినప్పుడు ఆత్మీయతతో అతని చేయి పట్టుకుంటారు. తాను స్వయంగా అతని చేతిని వదలరు. చివరికి ఆ వ్యక్తి వెళ్ళగోరుతూ తన చేతిని విడిపించుకుంటాడు. వీడ్కోలు పలికినప్పుడు ఈ దుఆను పఠిస్తారు, "అస్తవ్ ది ఉల్లాహ దీనక వ అమానతక వ ఆఖిర అమలిక." - 'నీ ధర్మాన్ని, నీ అమానతును, నీ చివరి ఆచరణను అల్లాహ్ కు అప్పగిస్తున్నాను.'

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఖవతీము అమలిక" - 'నీ చివరి ఆచరణలు' అని ఉంది. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2436

2436. అబ్దుల్లాహ్ ఖత్ మియ్యి రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సైన్యాన్ని పంపినప్పుడు ఈ దుఆను పఠించేవారు: "అస్ తౌది ఉల్లాహ దీనకుం వ అమానతకుం వ ఖవతీమ ఆమాలికుం" - 'నేను నీ ధర్మాన్ని, మీ అమానతులను, మీ చివరి ఆచరణలను అల్లాహ్ కు అప్పగిస్తున్నాను.' (అబూ దావూద్)

తిరిగి, అహ్మద్, నసాయి - దృఢం - సహీఫ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2442

2442. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇంటి నుండి బయటకు వెళ్ళినప్పుడు ఈ దుఆ పఠించేవారు: "బిస్మిల్లాహి తవక్కల్తు అలల్లాహి, అల్లాహుమ్మ ఇన్నా నఠాజుబిక మిన్ అన్ నజిల్ల అన్ నజిల్ల అవ్ నజ్ లిమ అవ్ నుజ్ లమ అవ్ నజ్ హల అవ్ యుజ్ హల అలైనా." - 'అల్లాహ్ పేరుతో బయలుదేరుతున్నాను. ఇంకా అల్లాహ్ నే నమ్ముకున్నాను. ఓ అల్లాహ్! జారిపోవడం నుండి, మార్గభ్రష్టతకు గురి కావటం నుండి, ఇతరులకు అన్యాయం చేయటాన్నిండి, మాకు అన్యాయం జరగటాన్నిండి, తెలివి తక్కువ పదాలు పలకటాన్నిండి, మేము తెలివితక్కువ తనానికి గురికావటాన్నిండి, నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (తిరిగి, అహ్మద్, నసాయి)

మరియు అబూ దావూద్ మరియు ఇబ్నె మాజహ్ ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇంటి నుండి బయటకు వెళ్ళినప్పుడు ఆకాశం వైపు చూస్తూ ఈ దుఆను పఠిస్తారు, "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఠాజుబిక అన్ అజిల్ల అవ్ ఉజిల్ల అవ్ అజ్ లమ అవ్ ఉజ్ లిమ అవ్ అజ్ హిల అవ్ యుజ్ హల అలయ్య." - 'ఓ అల్లాహ్ నేను ఇతరులను మార్గభ్రష్టతకు గురి చేయటాన్నిండి, మేము అపమార్గానికి గురి చేయబడటాన్నిండి, లేదా మేము అన్యాయం చేయటాన్నిండి లేదా అనుచిత మాటలు పలకటం నుండి లేదా మాపై అనుచిత మాటలు పలకబడటం నుండి, నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్, తిరిగి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీఫ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2445

2445. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నూతన వధూ వరులకు ఇలా ఆశిర్వాదించేవారు: "బారకల్లాహులక వబారక అలైకుమా వజమఅ బైనకుమా ఫీ ఖైరిన్" -

'అల్లాహ్ మీపై శుభాన్ని అవతరింపజేయు గాక! ఇంకా మీ ఇద్దరి మధ్య మంచిలో ఉండే భాగ్యం ప్రసాదించు గాక!' (అహ్మద్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్న్ మాజహ్)

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2446

2446. అమ్ బిన్ షుబ్బా తన తండ్రి తాతల ద్వారా కథనం: "ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'మీరు స్త్రీతో వివాహం చేసుకున్నా, బానిసను కొన్నా ఈ దుఆ పఠించాలి: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక ఖైరహ్ వ ఖైరమా జబల్ తహ్ అలైహి వ అఱాజుబీక మిన్ షరీహ్ వ షరీమా జబల్ తహ్ అలైహి." - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నిన్ను దాని శుభాన్ని కోరుకుంటున్నాను. నీవు దేనిపై సృష్టించావో దాని శుభాన్ని కోరుకుంటున్నాను. దాని చెడు నుండి నేను శరణు కోరుతున్నాను. ఇంకా దేనిపై సృష్టించావో దాని చెడు నుండి శరణు కోరుతున్నాను.'

ఒంటెను గానీ ఏదైనా జంతువును గానీ కొంటే దాని మూపురాన్ని, నుదురును పట్టుకొని ఈ దుఆను పఠించాలి. (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2450

2450. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఎక్కడైనా కూర్చున్నా లేదా నమాజ్ చేసిన తరువాత కొన్ని శుభ వచనాలు పలికేవారు. నేను వాటి గురించి అడిగాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ శుభ వచనాలకు ముందు ఏవైనా మంచి మాటలు మాట్లాడి ఉంటే వాటిపై ఇవి తీర్చుదినం వరకు ముద్రగా మారిపోతాయి. అంటే ఆ వచనాలు సురక్షితంగా ఉంటాయి. వాటి పుణ్యం ఎన్నడూ వ్యర్థం కాదు. ఏ విధంగా ముద్ర వేయబడినది వ్యర్థం కాదు. ఒకవేళ వాటి కన్నా ముందు చెడు మాట్లాడితే, ఈ వచనాలు వాటికి పరిహారంగా అవుతాయి. ఆ

వచనాలు ఇవి: "సుబ్ హానక అల్లాహుమ్మ వబి హందిక లా ఇలాహ ఇల్లా అంత అస్తగ్ ఫిరుక వ అతూబు ఇలైక" - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నీ పరిశుద్ధతను కొనియాడుతున్నాను. నిన్ను స్తుతిస్తున్నాను. నీవు తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు, నేను క్షమాపణ కోరుతున్నాను. నీవైపే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతున్నాను.' (నసాయి)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వివిధ సమయాల్లో చేసే దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2453

2453. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "మేము ఎత్తైన ప్రదేశానికి ఎక్కినప్పుడు 'అల్లాహు అక్కర్' అని, క్రిందికి దిగినప్పుడు 'సుబ్ హానల్లాహ్' అని పలికేవారం." (బుఖారీ)

8. శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2457

2457. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు ఆపదలు, కష్టాల నుండి, దురదృష్టం నుండి, చెడు తీర్పుల నుండి, శత్రువుల సంతోషం నుండి అల్లాహ్ ను శరణు కోరండి.

"అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱ్ఱాబుబిక మిన్ జహ్ దిల్ బలాయి వదర్ కిష్షఖాయి వ సూయిల్ ఖదాయి వ షమాతతిల్ ఆదాయి." - 'ఆపదల నష్టాన్నుండి, దురదృష్టం నుండి, చెడు తీర్పుల నుండి, శత్రువుల సంతోషం నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2458

2458. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక మినల్ హమ్మి వల్ హుజ్బి వల్ అజ్ జి వల్ కస్లి వల్ జుబ్బి వల్ బుఖ్లి వ దలయిద్దైని వ గలబతి ర్రిజాలి." - 'ఓ అల్లాహ్! దుఖం, విచారాల నుండి, దీనత్వం, బద్ధకం, పిరికితనం, పిసినారితనం, రుణభారం, ప్రజల బలవంతం వత్తిడి నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2459

2459. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక మినల్ కస్లి వల్ హరమి వల్ మగ్ రమి వల్ మాసమి, అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱజుబిక మిన్ అజాబిన్నారి, వ ఫిత్ నతిన్నారి, వ ఫిత్ నతిల్ ఖబ్రి, వ అజాబిల్ ఖబ్రి, వ మిన్ షర్రి ఫిత్ నతిల్ గినా, వ మిన్ షర్రి ఫిత్ నతిల్ ఫఖ్రి, వ మిన్ షర్రి ఫిత్ నతిల్ మసీహిద్దజ్జాలి, అల్లాహుమ్మ గిసిల్ ఖతాయాయ బిమాయి స్సల్ జి వల్ బర్రి. వనఖ్లి ఖల్ బీ కమా యునఖ్లి స్సాబుల్ అబ్ యదు మినద్దనసి వబాయిద్ బైనీ వబైన ఖతాయాయ కమా బాఅత్త బైనల్ మష్ రిఖి వల్ మగ్ రిబి." - 'ఓ నా ప్రభూ! బద్ధకం నుండి, వృద్ధాప్యం నుండి, రుణం నుండి, పాపాల నుండి నీ శరణు కోరుకుంటున్నాను. ఓ నా ప్రభూ! నరక శిక్ష నుండి, అగ్ని పరీక్ష నుండి, సమాధి ఉపద్రవం నుండి, సమాధి శిక్ష నుండి, ఐశ్వర్యాల ఉపద్రవాల చెడు నుండి, దారిద్ర్యం నుండి, మసీహిద్దజ్జాల్ కల్లోలం నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఓ అల్లాహ్! నా పాపాలను వడగళ్ళ ద్వారా, నీటి ద్వారా శుభ్రపరచు. నా హృదయాన్ని తెల్లని వస్త్రం మురికి నుండి శుభ్రపరచబడినట్లు శుభ్రపరచు. నాకూ నా పాపాలకు మధ్య తూర్పు పడమరల మధ్య ఉన్నంత దూరం చేసివేయి.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2460

2460. జైద్ బిన్ అర్థం రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱాజుబిక మిన్ అజ్ జి వల్ కస్లి, వల్ జుబ్బి వల్ బుఖ్లీ, వల్ హరమి వ అజాబిల్ ఖబ్రి, అల్లాహుమ్మ ఆతిన్ఫీ తఖ్ వాహ్, వ జక్కిహ్ అంత ఖైరు మన్ జక్కాహ్, అంత వలియుహ్ వ మౌలాహ్, అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱాజుబిక మిన్ ఇల్మీన్ లాయన్ ఫఱ, వమిన్ ఖల్పిన్ లా యఖ్ షఱ, వమిన్ నఫ్ సిల్ లా తష్ బఱ, వమిన్ దావతిన్ లా యుస్ తజాబు లహ్." - 'ఓ అల్లాహ్! బలహీనత, బద్ధకం, సోమరితనం, పిరికితనం, పిసినారితనం నుండి, ముసలితనం నుండి, సమాధి శిక్ష నుండి, నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఓ అల్లాహ్! నా హృదయానికి దైవభీతి, దైవభక్తి ప్రసాదించు. దాన్ని పఠింపు. నీవు అందరికంటే బాగా పఠింపు పఠించేవాడవు. నీవే ఈ ఆత్మకు యజమాని, సంరక్షకుడవు. ఓ అల్లాహ్! లాభం చేకూర్చుని జ్ఞానం నుండి, దైవభీతిలేని హృదయం నుండి, తృప్తి చెందని హృదయం నుండి, స్వీకరించబడని దుఆ నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2461

2461. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను కూడా పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఱాజుబిక మిన్ జవాలి నిఅమతిక వత హవ్వలి ఆఫియతిక వపుజాఅతి నిఖ్ మతిక వ జమీఇ సఖతిక్." - 'ఓ నా ప్రభూ! నీ అనుగ్రహం లాకోబడటం నుండి, నీ రక్షణ తొలగించబడటం నుండి, నీ వ్యధా భరితమైన శిక్ష నుండి, నీ అనేక విధాల ఆగ్రహం నుండి నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2462

2462. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆ పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఠాజుబిక మిన్ షర్రిమా అమిల్ తు వ మిన్ షర్రి మా లమ్ ఆమల్." - 'ఓ నా ప్రభూ! ఇంత వరకు చేసిన మరియు ఇంకా నేను చేయని పాపాల చెడు నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2463

2463. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను కూడా పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ లక అస్లంతు వబిక ఆమంతు వ అలైక తవక్కల్తు వ ఇలైక అనబ్దు వబిక ఖాసంతు, అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఠాజుబిక బిఇజ్జతిక లా ఇలాహ ఇల్లా అంత అంతు జిల్లనీ అంతల్ హయ్యుల్లజీ లాయమాతు, వల్ జిన్ను వల్ ఇన్ను యమాతూన." - 'ఓ నా ప్రభూ! నీ కోసం నేను ఇస్లాం స్వీకరించాను, నీ కోసం విశ్వసించాను, నిన్నే నమ్ముకున్నాను, నీవైపే మరలాను, నీ ద్వారానే శత్రువులతో తలపడ్డాను. ఓ నా ప్రభూ! నీ గౌరవం సాక్షి! నీవు తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. నీవు నన్ను అవమాన పరచటానుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను. నీవు మరణించని నిత్య సజీవుడవు. జిన్నులు, మానవులు మరణిస్తారు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

శరణు కోరే (ఇస్తిఆజహ్) దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2467

2467. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను కూడా పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అఊజుబిక మినల్ ఫఖ్రి, వల్ ఖిల్తతి, వజ్జిల్లతి, వ అఊజుబిక మిన్ అన్ అజ్ లిమ అవ్ ఉజ్ లమ." - 'ఓ నా ప్రభూ! దారిద్ర్యం నుండి, ధన కొరత నుండి, అవమానం నుండి, అగౌరవం నుండి, నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను. ఓ నా ప్రభూ! దుర్మార్గానికి పాల్పడటం నుండి, దుర్మార్గానికి గురికావటం నుండి నేను నీ శరణు కోరుతున్నాను.' (అబూ దావూద్, నసాయి)

9. సమగ్రమైన దుఆలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2482

2482. అబూ మూసా అష్ అరీ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ ఖతీఅతీ వజహ్ లీ వ ఇస్రాఫి, ఫీ అమరీ వమా అంత ఆలము బిహీ మిన్నీ, అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ జిద్దీ వ హజ్జీ, వ ఖతయీ, వ అమదీ వ కుల్లు జాలిక ఇందీ, అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లీ మా ఖద్ధంతు వమా అఖ్బర్తు వమా అస్రర్తు వమా ఆలస్తు వమా అంత ఆలము బిహీ మిన్నీ అంతల్ ముఖద్ధము వ అంతల్ ముఅఖ్బీరు. వ అంత అలా కుల్లి పైఇన్ ఖదీర్." - 'ఓ నా ప్రభూ! నా తప్పులను, మూర్ఖత్వాన్ని, ఆచరణలో హద్దు మీరి ప్రవర్తించటాన్ని, నా కంటే నీవు ఎరిగినవాటిని క్షమించు. ఓ నా ప్రభూ! ఎగతాళి ద్వారా చేసిన పాపాలను లేదా ఏమరు పాటుకు గురై లేదా ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా చేసిన పాపాలను, నాలో ఉన్న చెడును క్షమించు. ఓ నా ప్రభూ! ఇంతకు ముందు చేసిన పాపాలను, తరువాత చేసిన పాపాలను, బహిరంగంగా చేసిన పాపాలను, రహస్యంగా చేసిన పాపాలను, నా కంటే అధికంగా నీకు తెలిసిన పాపాలను అన్నిటిని క్షమించు. నీవే ముందుకు సాగించే వాడవు. నీవే వెనక్కి నెట్టేవాడవు. నీవు సమస్త విషయాలపై శక్తి గలవాడవు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2483

2483. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆను పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ అస్ లిహ్ లీ దీని యల్లజీ హువ ఇస్ మతు అమ్రీ వ అస్ లిహ్ దున్యాయ అల్లతీ ఫీహ్ మఆషీ వ అస్ లిహ్ ఆఖిరతీ అల్లతీ ఫీహ్ మాదీ వజ్ అలిల్ మౌత రాహతన్ లీ మిన్ కుల్లి షరీన్." - 'ఓ నా ప్రభూ! నా ధర్మాన్ని సంస్కరించు, అదే నా అంతిమ పర్యవసానాన్ని రక్షించేది. నా ప్రాపంచిక వ్యవహారాన్ని చక్కబెట్టు. ఎందుకంటే అందులో నా జీవనోపాధి ఉంది. ఓ నా ప్రభూ! నా పరలోక జీవితాన్ని చక్కదిద్దు. మరణాంతరం నేను తిరిగి అక్కడికే వెళ్ళ వలసి ఉంది. నా పుణ్యకార్యాలు పెరిగిపోయేందుకు అనువుగా, నా జీవితాన్ని తీర్చి దిద్దు. అన్ని రకాల చెడుల నుండి కాపాడు కోవడానికి వీలుగా మరణాన్ని నా కొరకు సుఖవంతం చేయి.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2484

2484. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ దుఆ పఠించేవారు: "అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక హుదా వత్తుఖా వల్ అఫాఫ వల్ గినా." - 'ఓ నా ప్రభూ! నాకు సన్మార్గాన్ని, దైవభీతిని, శీలాన్ని, నిరపేక్షా భావాన్ని ప్రసాదించమని వేడుకుంటున్నాను.' (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2485

2485. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను ఈ దుఆ పఠించమని ఉపదేశించారు: "అల్లాహుమ్మహ్ దినీ వ సద్ధిద్ నీ." - 'ఓ నా ప్రభూ! రుజుమార్గాన్ని ప్రసాదించు మరియు

నన్ను మార్గంలో పెట్టు.' ఒకవేళ నీవు రుజుమార్గ భాగ్యం అర్థిస్తే, సత్యమార్గ భాగ్యం ప్రసాదించమని అర్థించు. సత్యమార్గంపై పెట్టటమంటే బాణంలా తిన్నగా ఉండే భాగ్యం ప్రసాదించమని కోరాలి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2486

2486. అబూ మాలిక్ అష్ జయీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అతని తండ్రి గారి కథనం: ఎవరైనా ఇస్లాం స్వీకరిస్తే ప్రవక్త ﷺ అతనికి నమాజ్ నేర్పేవారు. ఆ తరువాత ఈ వచనాలను పఠించి దుఆ చేయమని ఆదేశించేవారు:

"అల్లాహుమ్మగ్ ఫిర్లి వర్ హమ్మీ వహ్ దినీ వ ఆఫినీ వర్ జుఖ్నీ." - 'ఓ నా ప్రభూ! నన్ను క్షమించు, నాపై దయ చూపు, నాకు సన్మార్గం చూపు, నన్ను సురక్షితంగా ఉంచు, నాకు ఉపాధి ప్రసాదించు.' (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2487

2487. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సర్వసాధారణంగా ఈ దుఆ పఠించేవారు:

"అల్లాహుమ్మ ఆతినా ఫిద్దునియా హసనతన్ వఫిల్ ఆఖిరతి హసనతన్ వఖినా అజాబన్నార్." - 'ఓ మా ప్రభూ! మాకు ఇహలోకంలో మంచిని మరియు పరలోకంలో కూడా మంచిని ప్రసాదించు. మరియు మమ్మల్ని నరకాగ్ని నుండి కాపాడు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిరిగి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2489

2489. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మెంబరుపై నిలబడి ఏడ్వసాగారు. ఆ వెంటనే, "మీరు అల్లాహ్ ను క్షమాపణ, క్షేమం అర్థించండి, ఎందుకంటే విశ్వసించిన తరువాత ఎవ్వరికీ క్షేమాన్ని మించింది ప్రసాదించబడలేదు అని హితబోధ చేశారు." (అల్ బఖరహ్, 2:286) (తిరిగి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

తిరిగి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2495

2495. ఉస్మాన్ బిన్ హునైఫ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక అంధుడు వచ్చి, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ నన్ను క్షేమంగా ఉంచమని (అంధత్వం దూరం చేయమని) దుఆ చేయండిని,' విన్నవించుకున్నాడు. ప్రవక్త ﷺ 'ఒకవేళ నీవు కోరితే నీ గురించి దుఆ చేస్తాను. ఒకవేళ నీవు కోరితే ఓర్పు, సహనం వహించు. ఇది నీకు చాలా మంచిది,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి 'తమరు దుఆ చేయండి' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని శుభ్రంగా వుజూ చేసి రమ్మని ఆదేశించారు. ఈ దుఆను పఠించమని అన్నారు:

"అల్లాహుమ్మ ఇన్నీ అస్ అలుక వ అత వజ్జహు ఇలైక బినబియ్యిక ముహమ్మదిన్ నబియ్యిర్ర హ్ మతి, ఇన్నీ తవజ్జహ్ తు బిక ఇలా రబీ లియఖ్ఖిదియలీ ఫీ హాజతీ హాజిహీ అల్లాహుమ్మ ఫప్పీహు ఫియ్యి." - 'ఓ నా ప్రభూ! నిన్ను అర్థిస్తున్నాను. నీ కారుణ్య ప్రవక్త ముహమ్మద్ ﷺ ద్వారా నీ వైపు మరలుతున్నాను. ఓ ప్రవక్తా! నేను మిమ్మల్ని నా అవసరాలను పరిష్కరించటానికి మీ ప్రభువు వైపు మరలిస్తున్నాను. దాని వల్ల అల్లాహ్ ను అవసరాలు పూర్తి చేయాలని, ఓ నా ప్రభూ! ప్రవక్త ﷺ నా గురించి చేసిన సిఫారసును స్వీకరించు.'

(తిరిగి)

నసాయి - దృఢం - సహీష్

మిష్కతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2497

2497. అతా బిన్ సాయిబ్ తన తండ్రి ద్వారా కథనం: అమ్మూర్ బిన్ యాసిర్ మాకు నమాజ్ చాలా సంక్షిప్తంగా చదివించారు. కొంతమంది, "ఈ వేళ మీరు చాలా సంక్షిప్తంగా నమాజు చదివించారు," అని అన్నారు. దానికి అమ్మూర్ బిన్ యాసిర్ సమాధానం ఇస్తూ, "సంక్షిప్తంగా నమాజు చదవటం నాకేం నష్ట మైన పని కాదు. ఎందుకంటే ఈ నమాజులో నేను ప్రవక్త ﷺ పరిస్తూ ఉండగా విన్న దుఆలను పఠించాను," అని అన్నారు. ఆ తరువాత అమ్మూర్ బిన్ యాసిర్ అక్కడి నుండి బయలుదేరి వెళుతుండగా ఒక వ్యక్తి ఆయన వెంట వెళ్ళాడు. ఆ వ్యక్తి మా నాన్నగారు, సాయిబ్ అమ్మూర్ నుండి ఆ దుఆ కనుక్కొని తిరిగి వచ్చి ప్రజలకు తెలిపారు. ఆ దుఆ ఇది: "అల్లాహుమ్మ బిఇల్ మికల్ గైబ, వఖుద్ రతిక అలల్ ఖల్ఫి, అహ్ యినీ మా అలింతల్ హయాత ఖైరల్లీ, వతవఫ్ఫనీ ఇజా అలింతల్ వఫాత ఖైరల్లీ, అల్లాహుమ్మ వ అస్ అలుక ఖష్ యతక ఫిల్ గైబి వష్షహాదతి, వ అస్ అలుక కలిమతల్ హఖ్ఖి ఫిర్రిదా వల్ గజబి, వ అస్ అలుకల్ ఖస్ఫ్ ఫిల్ ఫఖ్ఖి వల్ గినా, వ అస్ అలుక నయీమన్ లాయన్ ఫుజు, వ అస్ అలుక ఖుర్రత ఐనిన్ లా తన్ ఖతిఉ, వ అస్ అలుక ర్రిజా బాదల్ ఖదాయి, వ అస్ అలుక బర్ దల్ ఐషి బాదల్ మౌతి, వ అస్ అలుక లజ్జతన్నజ్ రి ఇలా వజ్ హిక, వష్షాఖ ఇలా లిఖాయిక, ఫీ గైరి దర్రాఅ ముద్రిరతిన్, వలా ఫిత్ నతిన్ ముజిల్లతిన్. అల్లాహుమ్మ జయ్యిన్నా బిజీనతిల్ ఈమాని, వజ్ అల్ నా హుదాతన్ మహ్ దియ్యాన్." - 'ఓ అల్లాహ్! నీ అగోచర జ్ఞానం శుభంతో, సృష్టితాలపై నీ శక్తి ద్వారా నాకు జీవితం శుభకరంగా ఉన్నంతవరకు సజీవంగా ఉంచు. ఇంకా నా చావు నాకు శుభకరమైనప్పుడు నాకు చావు ప్రసాదించు. ఓ అల్లాహ్! సంతోషంలో, ఆగ్రహంలో నాకు సత్యం, న్యాయం పలికే భాగ్యాన్ని ప్రసాదించు. ఇంకా కష్టాల్లోనూ, సుఖాల్లోనూ నాకు మధ్యేమార్గాన్ని ప్రసాదించు. ఓ అల్లాహ్! నేను నశించని అనుగ్రహాలు, కంటి చలువ అర్థిస్తున్నాను. నా పట్ల నీ తీర్పు తరువాత నీ సంతృప్తిని కోరుతున్నాను. ఇంకా నేను మరణం తరువాత సుఖ జీవితాన్ని అర్థిస్తున్నాను. ఇంకా నీ ముఖాన్ని చూచే మాధుర్యాన్ని, ఎటువంటి కష్టం లేని నిన్ను కలిస్తే ఉత్సాహాన్ని, ఎటువంటి అవమానం లేని పరీక్షను కోరుతున్నాను. ఓ అల్లాహ్! విశ్వాసం ద్వారా మమ్మల్ని అలంకరించు. మమ్మల్ని రుజు మార్గ గాముల మార్గదర్శిగా చేయి.' (నసాయి)

ముస్లిం - దృఢం - సహీష్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమగ్రమైన దుఆలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2502

2502. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనారోగ్యంగా ఉన్న ఒక ముస్లింను పరామర్శించడానికి వెళ్ళారు. అతడు పక్షి పిల్లలా చాలా బలహీనుడైపోయాడు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని, "నువ్వు అల్లాహ్ ను ప్రార్థించావా లేదా అల్లాహ్ ను అర్థించావా," అని అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి "అవును, నేను 'అల్లాహుమ్మా మాకుంత ముఆఖిబియ్య బిహీ ఫిల్ ఆఖిరతి, ఫ అజ్జిల్ హు లీ ఫిద్దునియా." - 'ఓ అల్లాహ్! నువ్వు నన్ను పరలోకంలో ఇవ్వదలచుకున్న శిక్షను భూలోకంలోనే త్వరగా ఇచ్చివేయి,' అని ప్రార్థించాను" అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ అది విని, "అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు, నువ్వు అల్లాహ్ శిక్షను భూలోకంలోనూ, పరలోకంలోనూ భరించలేవు. నువ్వు, "అల్లాహుమ్మా ఆతినా ఫిద్దునియా హసనతన్ వఫిల్ ఆఖిరతి హసనతన్ వఖీనా అజాబన్నార్." (అల్ బఖరహ్, 2:201) - 'ఓ అల్లాహ్! నువ్వు మాకు ఇహలోకంలోనూ మంచిని ప్రసాదించు, ఇంకా మాకు పరలోకంలోనూ మంచిని ప్రసాదించు, ఇంకా నరకాగ్ని నుండి కాపాడు' అని ఎందుకు ప్రార్థించలేదని" అన్నారు. అప్పుడా వ్యక్తి ఈ దుఆ ద్వారా అల్లాహ్ ను ప్రార్థించాడు, అల్లాహ్ అతనికి స్వస్థతను ప్రసాదించాడు. (ముస్లిం)

10. హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2505

2505. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ మాకు ఉపన్యాసం ఇస్తూ, "ప్రజలారా! మీపై హజ్జ్ యాత్ర విధిగా నిర్ణయించబడింది. కనుక మీరు హజ్జ్ చేయండి," అన్నారు. ఇంతలో ఒక వ్యక్తి, "ప్రతి సంవత్సరం చేయాలా దైవప్రవక్తా?" అని అడిగాడు. అందుకు దైవప్రవక్త ﷺ మౌనం వహించారు. ఆ వ్యక్తి అదే ప్రశ్న మూడు సార్లు అడిగాడు. అప్పుడు దైవప్రవక్త ﷺ, "నేను గనక, 'ఔను' అంటే దాన్ని మీరు తప్పనిసరిగా పాటించవలసి ఉంటుంది. కాని మీలో ఆ శక్తి లేదు," ఇంకా "ఏ విషయాలనైతే నేను మీకు చెప్పకుండా

వదిలేస్తున్నానో, వాటిని గురించి మీరు నన్ను అడక్కండి. నిస్సందేహంగా మీకు పూర్వం గతించిన జాతులు ఈ విధంగా అనవసర ప్రశ్నలు వేయటం మూలంగానే నాశనమై పోయాయి. కనుక నేను మీకు దేన్నీ గురించి అయినా ఆదేశించినప్పుడు మీరు మీ శక్తి మేరకు దాన్ని ఆచరించండి. ఒకవేళ ఏదైనా చేయకూడదని వారిస్తే దానిని వదలివేయండి," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2506

2506. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ ను, "ఆచరణలన్నిటిలో కెల్లా శ్రేష్ఠమైనది ఏది?" అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ సమాధానం ఇస్తూ, "అల్లాహ్ ను, దైవప్రవక్తను విశ్వసించటం," అని అన్నారు. "ఆ తర్వాత ఏది?" అని అడిగితే, "అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడటం," అని చెప్పారు. "ఆ తర్వాత ఏది?" అని అడిగితే, "స్వీకరించబడిన (మబ్రూర్) హజ్జ్," అని చెప్పారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2507

2507. ప్రవక్త ﷺ ప్రవచిస్తూ ఉండగా తాను విన్నానని అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు తెలియజేశారు: ఎవరైతే చిత్త శుద్ధితో, లైంగిక విషయాలకు పాల్పడకుండా, దైవ అవిధేయతకు ఒడిగట్టకుండా జాగ్రత్తపడుతూ హజ్జ్ చేస్తాడో అతడు ఆ రోజే తల్లి గర్భం నుండి పుట్టినట్టు తిరిగి వస్తాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2508

2508. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఒక ఉమ్రహ్ నుండి మరో ఉమ్రహ్ వరకు వాటి మధ్య పాపాలకు పరిహారం అవుతుంది. మబ్రూర్ హజ్జ్ కు ప్రతిఫలం స్వర్గం తప్ప మరేమీ కాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2509

2509. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: దైవప్రవక్త ﷺ, "రమజాన్ మాసంలో చేసే ఉమ్రహ్, హజ్జ్ కు సమానం," అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2510

2510. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒకసారి దైవప్రవక్త ﷺ రౌహ్ ప్రాంతంలో ఒక బాటసారుల బృందాన్ని కలిసారు. ఆయన ﷺ వారిని ఉద్దేశించి, "ఎవరు మీరు?" అని అడిగారు. దానికి వారు సమాధానమిస్తూ, "మేము ముస్లిములము. మీరెవరు?" అని అడిగారు. "నేను దైవప్రవక్తను," అని సమాధానమిచ్చారు దైవప్రవక్త ﷺ. ఇంతలో ఒక మహిళ ఒక అబ్బాయిని ఎత్తి చూపుతూ, "ఇతని హజ్జ్ ఉందా?" అని విన్నవించుకుంది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "అవును, దాని పుణ్యం నీకు లభిస్తుంది," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2511

2511. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక స్త్రీ ప్రవక్త ﷺ దగ్గరకు వచ్చి, "ప్రవక్తా! అల్లాహ్ తన దాసులపై విధిగా చేసిన హజ్జ్ మా నాన్నగారికి తప్పనిసరి అయినప్పటికీ అతడు వృద్ధాప్యానికి చేరుకున్నారు. వాహనం మీద సరిగా కూర్చోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. మరి అతడి తరఫున నేను హజ్జ్ చేయవచ్చునా?" అని విన్నవించుకుంది. అందుకు ప్రవక్త ﷺ, "చేయవచ్చు," అని సమాధానం ఇచ్చారు. ఈ సంఘటన హజ్జతుల్ విదాలో సంభవించింది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2512

2512. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, "నా సోదరి హజ్జ్ చేద్దామని మొక్కుకుంది. కాని ఆమె మొక్కుబడి తీర్చుకోవడానికి ముందే చనిపోయింది," అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ఒకవేళ ఆమెపై ఋణం ఉంటే నీవు దాన్ని తీర్చావా?" అని అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'అవును,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అల్లాహ్ బాకీ కూడా తీర్చి వెయ్యి. ఎందుకంటే దాన్ని తీర్చటం అంత కన్నా చాలా అవసరం, అదే సరైనది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2513

2513. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు, "ఏ పర పురుషుడు పర స్త్రీ వెంట ఏకాంతంగా గడపరాదు. అదే విధంగా ఏ స్త్రీ కూడా మహ్రాం తన వెంట లేకుండా ప్రయాణం చేయరాదు." అది విని ఒక వ్యక్తి "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నా పేరు యుద్ధంలో వ్రాయబడి ఉంది. ఇటు నా భార్య హజ్జ్ కు బయలుదేరింది," అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "నువ్వు నీ భార్యతో వెళ్ళు. ఆమెకు హజ్జ్ చేయించు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2514

2514. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: "నేను ప్రవక్త ﷺ ను జిహాద్ లో పాల్గొనడానికి అనుమతి కోరాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ "మీ జిహాద్ హజ్జ్" అని అన్నారు. అంటే హజ్జ్ చేయటం వల్ల జిహాద్ పుణ్యం లభిస్తుంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2515

2515. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "స్త్రీ మహ్రాం లేకుండా ఒక రాత్రి ఒక పగటి ప్రయాణం చేయకూడదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2516

2516. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా వాసులకు జుల్ హులైఫహ్, సిరియా వాసులకు జుహ్ ఫహ్, నజ్ద్ వాసులకు ఖర్ నుల్ మనాజిల్, యమన్ వాసులకు యలమ్ లమ్; మీఖాత్ గా నిర్ణయించారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు, "ఈ నిర్ణీత స్థానాలు దూర ప్రాంతాల నుండి వచ్చేవారికి. అయితే ఈ నిర్ణీత స్థానాలపై ఉండే వారికి, ఈ పరిధి లోపల ఉండేవారు, చివరికి మక్కా వాసులు కూడా తమ ఇంటి వద్ద నుండి ఇహ్రాం ధరించాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2517

2517. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా వారు ఇహ్రాం ధరించే చోటు జుల్ హులైఫహ్ అని, మరో మార్గంలో జుహ్ ఫహ్ అని, ఇరాఖ్ వారు ఇహ్రాం ధరించే చోటు జాతు ఇర్ద్ అని, నజ్ద్ వారు ఇహ్రాం ధరించే చోటు ఖర్న్ అని, యమన్ వారు ఇహ్రాం ధరించే చోటు యలమ్ లమ్ అని నిర్ణయించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2518

2518. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ 4 ఉమ్రహ్ లు చేసారు. మూడు జుల్ ఖాదహ్ లో చేసారు. అయితే తన హజ్జ్ తో పాటు చేసిన ఉమ్రహ్ ను జిల్ హిజ్జహ్ నెలలో చేసారు. 4 ఉమ్రహ్ ల వివరాలు: ఒక ఉమ్రహ్ హుదైబియహ్ నుండి దీన్ని జిల్ ఖాదహ్ మాసంలో చేసారు. రెండవది హుదైబియహ్ తరువాతి సంవత్సరం జిల్ ఖాదహ్ మాసంలో చేసారు. మూడవ ఉమ్రహ్ జీరానహ్ నుండి చేసారు. ఇక్కడ హునైన్ యుద్ధ ధనం పంచబడింది. దీన్ని కూడా జిల్ ఖాదహ్ లో చేసారు. నాలుగవ ఉమ్రహ్ తన హజ్జ్ తో పాటు జిల్ హిజ్జహ్ మాసంలో చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2519

2519. బరా బిన్ ఆజిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త జిల్ ఖాదహ్ మాసంలో హజ్జ్ కు ముందు రెండు ఉమ్రహ్ లు చేసారు. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2524

2524. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు, "మీరు హజ్జ్, ఉమ్రహ్ లను ఒకేసారి చేయండి. రెంటినీ కలిపి చేయండి. అంటే ఒక దాని తర్వాత ఒకటి చేయండి. అంటే హజ్జ్ ఖీరాన్ చేయండి. లేదా ముందు హజ్జ్ చేసి, ఆ తర్వాత ఉమ్రహ్ చేయండి. లేదా ముందు ఉమ్రహ్ చేసి తరువాత హజ్జ్ చేయండి. ఈ పరంపరను కొనసాగించండి. ఎందుకంటే ఈ రెండూ దారిద్ ర్యాన్ని, పాపాలను - అగ్ని, బంగారాన్ని వెండిని శుభ్రపరచినట్లు - శుభ్రం చేస్తాయి. హజ్జ్ మఖ్ బూల్ కు ప్రతిఫలం కేవలం స్వర్గమే." (తిర్మిజి, నసాయి)

షర్హుస్ సున్నహ్, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2527

2527. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ ను, "హజ్జ్ ప్రత్యేకత ఏమిటి? అంటే హజ్జీ ప్రత్యేక చిహ్నం ఏమిటి?" అని ప్రశ్నించాడు. ప్రవక్త ﷺ "అతని తల ధూళితో నిండి ఉండటం, అంటే అలంకరణకు దూరంగా ఉండటం," అని అన్నారు. మరో వ్యక్తి నిలబడి, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! హజ్జ్ లో ఏ ఆచరణ అన్నిటికంటే ఉత్తమమైనది?" అని ప్రశ్నించాడు. ప్రవక్త ﷺ సమాధానం ఇస్తూ, "లబైత్, అని బిగ్గరగా పలకడం, ఖుర్బానీ చేయడం," అని అన్నారు. మూడవ వ్యక్తి నిలబడి, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! సబీల్ అంటే ఏమిటి?" అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "వాహనం మరియు ప్రయాణ ఖర్చులు," అని అన్నారు. (షర్హుస్సున్నహ్, ఇబ్నె మాజహ్)

షాఫయి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2529

2529. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని, "షుబ్ రుమహ్ తరఫున హాజరయ్యాను. ఇప్పుడు అతని తరఫున హజ్జ్ చేస్తున్నాను," అని అంటూ ఉండగా విన్నారు. "షుబ్ రుమహ్ ఎవరని," అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి, "నా సోదరుడు లేదా దగ్గరి బంధువు," అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ, "నీవు హజ్జ్ చేసావా?" అని అడిగారు. దానికి ఆ వ్యక్తి "లేదు," అని సమాధానం ఇచ్చాడు. ప్రవక్త ﷺ, "ముందు నీ హజ్జ్ చేసుకో, ఆ తరువాత షుబ్ రుమహ్ తరఫున హజ్జ్ చేయి," అని అన్నారు. (షాఫయి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2533

2533. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: యమన్ నుండి ప్రజలు హజ్జ్ చేయడానికి వచ్చేవారు. తమతో పాటు ఆహార సామగ్రి తీసుకొని వచ్చేవారు కాదు. ఇంకా మేము అల్లాహ్ నే నమ్ముకున్నాం అని అనేవారు. వారు మక్కా వచ్చి బిచ్చమెత్తుకునే వారు. ప్రజలను అడిగేవారు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఈ వాక్యాన్ని అవతరింపజేసాడు: "...(హజ్జ్ యాత్రకు) కావలసిన వస్తు సామగ్రిని తీసుకు వెళ్ళండి. దైవభీతియే నిశ్చయంగా, అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన సామగ్రి..." (అల్ బఖరహ్, 2:197) అంటే బిచ్చమెత్తటం, అడుక్కోవటం మంచిది కాదు. (బుఖారీ)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2534

2534. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! స్త్రీలపై జిహాద్ విధించబడిందా?" అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "వారిపై ఎలాంటి జిహాద్ విధించబడిందంటే అందులో యుద్ధం, రక్తపాతం, వివాదం లేదు. అది హజ్జ్ మరియు ఉమ్రహ్. అంటే వారు హజ్జ్ మరియు ఉమ్రహ్ ఆచరిస్తే వారికి జిహాద్ పుణ్యం లభిస్తుంది," అని ప్రవచించారు. (ఇబ్నె మాజహ్)

నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ ఆచరణల పుస్తకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2537

2537. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఈ ముగ్గురు అల్లాహ్ అతిథులు. జిహాద్ చేసేవారు, హజ్జ్ చేసేవారు, ఉమ్రహ్ చేసేవారు." (నసాయి)

1. ఇహ్రాం ధరించడం, తల్బీయా పలకడం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్పియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2540

2540. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ కు ఇహ్రాం ధరించేటప్పుడు, ఇహ్రాం కు ముందు, ఇహ్రాం తొలగించినప్పుడు, తవాఫ్ కు ముందు నేను సువాసన ద్రవ్యాలను పూసేదాన్ని. అంటే నేను ప్రవక్త ﷺ పాపటిలో సువాసన యొక్క మెరుపు ఆయన ఇహ్రాం స్థితిలో ఉన్నప్పుడు చూస్తున్నాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్పియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2541

2541. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను లబైక్ ను బిగ్గరగా పరిస్తూ ఉండటం విన్నాను. ఆ సమయంలో ప్రవక్త ﷺ తన తలకు జిగురు వంటి వస్తువు రాసి ఉన్నారు. "లబైక్, అల్లాహుమ్మ లబైక్, లబైక్ లా షరీక లక లబైక్, ఇన్నల్ హమ్మ వన్నీమత లక వల్ ముల్క్, లా షరీక లక్." ఈ పదాలను మించి ఏమీ చదివేవారు కారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్పియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2542

2542. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వాహనంపై ఎక్కినప్పుడు తన కాలిని రికాబులో పెట్టారు. ప్రవక్త ﷺ ఒంటె అతన్ని తీసుకొని నిలబడింది. ప్రవక్త ﷺ జుల్ హులైఫహ్ నుండి ఉమ్రహ్ ఇహ్రాం (దీక్ష) పూనారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్ఫియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2543

2543. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట హజ్జ్ కోసం బయలుదేరాము. దారిలో లబైక్ అని బిగ్గరగా పలుకుతూ ఉన్నాం. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్ఫియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2544

2544. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను వాహనంపై అబూ తల్హా వెనుక కూర్చున్నాను. ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు హజ్జ్, ఉమ్రహ్ కోసం బిగ్గరగా గొంతెత్తి లబైక్ అని పలుకుతున్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్ఫియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2545

2545. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట హజ్జతుల్ విదా, అంటే చివరి హజ్జ్ కోసం బయలుదేరాము. మాలో కొందరు ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించారు. కొందరు

ఉమ్రహ్ మరీయు హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ధరించారు. కొందరు కేవలం హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ధరించారు. ప్రవక్త ﷺ హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ను ధరించారు. కేవలం ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించినవారు తవాఫ్ మరీయు సయీ చేసిన తరువాత ఇహ్రామ్ తొలగించారు. హజ్జ్ లేదా హజ్జ్ ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించిన వారు ఇహ్రామ్ తొలగించలేదు. చివరికి 10వ తేదీన ఇహ్రామ్ తొలగించారు. అంటే బలీ (ఖుర్బానీ) రోజు ఇహ్రామ్ తొలగించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్ఫియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2546

2546. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జతుల్ విదాలో ఉమ్రహ్ ను హజ్జ్ తో కలిపి ఆచరించి లాభం పొందారు. అంటే మొట్టమొదట ఉమ్రహ్ చేసారు. ఆ తరువాత హజ్జ్ చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

మాలిక్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్ఫియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2549

2549. ఖల్దాద్ బిన్ సాయిబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన తండ్రి ద్వారా ఇలా పేర్కొన్నారు: ప్రవక్త ప్రవచనం: "నా వద్దకు జిబ్రయీల్ అలైహిస్సలాం వచ్చారు. ఇహ్రామ్ ధరించినప్పుడు బిగ్గరగా లబైక్ పలకమని నేను నా అనుచరులకు ఆదేశించాలని నన్ను ఆదేశించారు." (మాలిక్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి)

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్పియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2550

2550. సహల్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక ముస్లిం హజ్జ్ లో లబైక్ బిగ్గరగా పలికితే, అతని ఇరువైపుల ఉన్న చెట్లు, రాళ్ళు, మట్టి పెడ్డలు మొదలైనవన్నీ లబైక్ అని పలుకుతాయి. చివరికి అతనికి లబైక్ శబ్దం అటూ ఇటూ అన్ని వైపులా వ్యాపిస్తుంది. అంటే అతని లబైక్ శబ్దంతో పాటు ప్రపంచంలోని అన్ని వస్తువులు లబైక్ పలకటం ప్రారంభిస్తాయి." (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్పియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2551

2551. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుల్ హులైఫహ్ ప్రాంతంలో రెండు రకాతులు నమాజు ఆచరించి తన వాహనం కూర్చున్న ప్రదేశానికి వచ్చారు. మస్జిద్ జుల్ హులైఫహ్ కు సమీపంగా ప్రవక్త ﷺ ఆడ ఒంటె ప్రవక్త ﷺ ను తీసుకొని తిన్నగా నిలబడిన వెంటనే ఈ వచనాల ద్వారా ఇహ్రామ్ ధరించారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు: "లబైక్ అల్లాహుమ్మ లబైక్, లబైక్ వ సఅదైక, వల్ ఖైరుఫీ యదైక లబైక్ వర్రగ్ బాఉ ఇలైక వల్ అమలు." - 'ఓ అల్లాహ్! నేను నీ సన్నిధిలో హజరయ్యాను. సౌభాగ్యం పొందటానికి వచ్చి ఉన్నాను. మంచి అంతా నీ చేతుల్లోనే ఉంది. నేను నీ సన్నిధిలో హజరయ్యాను, ప్రీతి, సంతోషం శ్రద్ధా భక్తులన్నీ నీవైపే ఉన్నాయి. కార్యాలన్నీ నీ కొరకే.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇహ్రాం ధరించడం, తల్పియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2553

2553. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జ్ సంకల్పం చేసిన తర్వాత ప్రజల్లో ప్రకటన చేయించారు. ప్రజలందరూ వచ్చిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ బైదాలో ఇప్రోమ్ ధరించారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఇప్రోమ్ ధరించడం, తల్పియా పలకడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2554

2554. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అవిశ్వాసులు తమ హజ్జ్ లోని తల్పియహ్ పలికినప్పుడు ఇలా అనేవారు: "లబైయ్ లా షరీక లక" అంటే - 'ఓ మా ప్రభూ! నేను నీ సన్నిధిలో హజరై ఉన్నాను. నీకు సాటి ఎవరూ లేరు.' ఇది విని ప్రవక్త ﷺ 'మీ పాడుగాను మీరు ఈ మాత్రమే పలకండి,' అని అన్నారు. అయితే అవిశ్వాసులు దీనితో పాటు, "ఇల్లా షరీకన్ హువ లక తమ్ లికుహు వమా మలక" - 'కాని నీకు సాటి అయిన ఆ ఒక్కడు తప్ప నీవు అతని ప్రభువువు. కాని ఆ సాటి గలవాడు నీకు ప్రభువు కాడు. అవిశ్వాసులు ఈ వచనాలను బైతుల్లాహ్ లో తవాఫ్ చేసేటప్పుడు పఠించేవారు." (ముస్లిం)

2. వీడ్కోలు హజ్జ్

మొదరి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వీడ్కోలు హజ్జ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2555

2555. జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వలస వెళ్ళిన తర్వాత మదీనాలో 9 సంవత్సరాలు ఉన్నారు. ఆ కాలంలో ప్రవక్త ﷺ హజ్జ్ చేయలేదు. ఆ తరువాత

10వ సంవత్సరం ప్రవక్త ౬ ప్రజల్లో హజ్జ్ గురించి, ఇంకా ప్రవక్త ౬ ఈ సంవత్సరం హజ్జ్ కు వెళుతున్నారని ప్రకటించారు. ఈ వార్త వినిగానే ప్రవక్త ౬ అనుచరులు పెద్ద సంఖ్యలో ప్రవక్త ౬ వద్దకు తరలి వచ్చారు. ఆ తర్వాత మేము ప్రవక్త ౬ వెంట మదీనా నుండి బయలుదేరాము. మేము జుల్ హులైఫహ్ చేరిన వెంటనే అస్మా బింతె ఉమైస్, ముహమ్మద్ బిన్ అబీ బకర్ ను ప్రసవించింది. అంటే అస్మా బింతె ఉమైస్ గర్భవతిగా ఉన్నప్పుడు మా వెంట హజ్జ్ కు బయలుదేరింది. ఆమె జుల్ హులైఫహ్ చేరిన తర్వాత అతనిని ప్రసవించింది. అతనికి ముహమ్మద్ బిన్ అబీ బకర్ అనే పేరు పెట్టటం జరిగింది.

అస్మా రజిఅల్లాహుఅన్తా అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్తు భార్య. ముహమ్మద్ అబూ బకర్ కుమారులు జన్మించారు. ఆమె ప్రవక్త ౬ వద్దకు ఒక వ్యక్తిని ఇటువంటి సమయంలో నేనేమి చేయాలి కనుగొనమని పంపింది. దానికి ప్రవక్త ౬ ఆమెకు స్నానం చేయమని ఒక గుడ్డతో లంగోట్ కట్టుకొని ఇహ్రామ్ ధరించమని చెప్పి పంపించారు. ప్రవక్త ౬ జుల్ హులైఫహ్ మస్జిద్ లో నమాజు చేసారు. ఆ తరువాత ఖస్వా ఆడ ఒంటెపై కూర్చున్నారు. అది ప్రవక్త ౬ ను తీసుకొని తిన్నగా బైదా కొండపై ఎక్కింది. అప్పుడు ప్రవక్త ౬ బిగ్గరగా తల్పియహ్ పలకడం ప్రారంభించారు.

“లబైక్ అల్లాహుమ్మ లబైక్, లబైక్ లా షరీక లక లబైక్, ఇన్నల్ హమ్మ వన్నీమత లక వల్ ముల్క, లా షరీక లక్.” – ‘నేను హాజరయ్యాను, నీకు సాటి ఎవరూ లేరు. స్తోత్రాలన్నీ నీ కొరకే. అనుగ్రహాలు నీవే, రాజ్యం అంతా నీదే. ఇందులో ఇతరుల బాగాస్వామ్యం లేదు.’

జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: మేము కేవలం హజ్జ్ సంకల్పం చేసాము. హజ్జ్ కాలంలో ఉమైస్ అంటే మాకు ఏమీ తెలియదు. మేము ప్రవక్త ౬ వెంట బైతుల్లాహ్ లో ప్రవేశించాము. ప్రవక్త ౬ హజరె అస్వద్ ను ముద్దుపెట్టుకున్నారు. బైతుల్లాహ్ చుట్టు 7 సార్లు ప్రదక్షిణాలు చేసారు. మొదటి మూడు ప్రదక్షిణాల్లో రమల్ చేసారు. అంటే భుజాలు ఎగురవేసుకుంటూ వేగంగా నడిచారు. మిగిలిన నాలుగు ప్రదక్షిణాల్లో నిదానంగా తన అలవాటు ప్రకారం నడిచారు. ఆ తరువాత మఖామె ఇబ్రాహీం వద్దకు వచ్చి, “వత్తఖిజు మిన్ మఖామి ఇబ్రాహీమ ముసల్లా” (అల్ బఖరహ్, 2:125) పఠించారు. మఖామె ఇబ్రాహీం ను తనకు బైతుల్లాహ్ కు మధ్య ఉంచి. మరో ఉల్లేఖనంలో మఖామె ఇబ్రాహీం లో రెండు రకాతులు చదివారు. వాటిలో సూరా అల్ కాఫిరూన్ (109) మరియు సూరా అల్ ఇఖ్లాస్ (112) లను పఠించారు. ఆ తరువాత మఖామె ఇబ్రాహీం నుండి తిరిగి వచ్చి హజరె అస్వద్ వద్దకు వచ్చారు. దాన్ని ముద్దు పెట్టుకున్నారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ మస్జిద్ లోని సఫా ద్వారం నుండి బయటకు వచ్చి సఫా కొండపైకి వచ్చారు. సఫా కొండ సమీపానికి చేరగానే, “ఇన్నస్సఫా వల్ మర్ వత మిన్ షఆయిరిల్లాహి” (అల్ బఖరహ్, 2:158) పఠించి ‘అల్లాహ్ దేన్నుండి ప్రారంభించాడో నేనూ దాన్నుండే ప్రారంభిస్తున్నాను,’ అని అన్నారు.

ప్రవక్త ౬ సఫా నుండి సయీ ప్రారంభించారు. సఫా కొండపైకి ఎక్కారు. చివరికి బైతుల్లాహ్ ను చూశారు. ఖిల్లా వైపు తిరిగి నిలబడి దేవుని ఏకత్వాన్ని కొనియాడారు. ఆయన గొప్పతనాన్ని స్తుతించారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు:

లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహు లా షరీక లహు లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హందు, వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్. లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహు వహ్ దహు అన్ జజ వాదహు, వ నసర అబ్దహు వ హజమల్ అహ్ జాబ వహ్ దహు." - 'అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. ఆయన ఒకే ఒక్కడు. ఆయనకు సాటి ఎవరూ లేరు. రాజ్యం ఆయనదే, స్తోత్రం ఆయనదే, ఆయన సర్వశక్తులు గలవాడు. అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరూ లేరు. ఆయన తన వాగ్దానం పూర్తి చేస్తాడు. ఇంకా ఆయన తన దాసునికి సహాయం చేసాడు. ఆయన ఒక్కడే అవిశ్వాసుల సైన్యాన్ని ఓడించాడు.'

వీటితో పాటు అనేక దుఆలు ఉన్నాయి. ఇలా మూడు సార్లు అన్నారు. ఆ తరువాత సఫా నుండి క్రిందికి దిగారు. మర్వా వైపు బయలుదేరారు. చివరికి ఆయన తన రెండు పాదాలను లోయ క్రిందికి వచ్చినప్పుడు, పరుగెత్తసాగారు. మర్వాపై వెళ్ళినప్పుడు మెల్లమెల్లగా నడిచారు. చివరికి మర్వా కొండపైకి చేరుకున్నారు. ప్రవక్త ﷺ సఫాపై చేసినట్లే మర్వాపై చేసారు. ప్రవక్త ﷺ మర్వా కొండపై చివరి ప్రదక్షిణలో చేరి మర్వాపై ఎక్కారు. ప్రజలు క్రింద నిలబడ్డారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ప్రజలతో తరువాత తెలిసిన విషయం నాకు ముందే తెలిసి ఉంటే నేను ఖుర్బానీ జంతువును వెంట తెచ్చే వాడిని కాను. హజ్జ్ ఉమ్రహ్ చేసేవాడిని అంటే తమత్తు చేసే వాడిని. మీలో ఎవరి దగ్గర ఖుర్బానీ లేదో వారు ఇహ్రామ్ తొలగించి ఉమ్రహ్ పూర్తి చేసుకోండి," అని అన్నారు. అది విన్న సురాఖహ్ బిన్ మాలిక్ బిన్ జుఅషుం, 'అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఈ ఆదేశం ఈ ఒక్క సంవత్సరమేనా లేక శాశ్వతంగానా?' అని ప్రశ్నించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, తన చేతి వేళ్ళను మరో చేతి వేళ్ళలో వేసి, "ఉమ్రహ్ హజ్జ్ లో విలీనమైపోయింది," అని అన్నారు. ఈ విధంగా రెండు సార్లు అన్నారు. ఇంకా ఈ అనుమతి కేవలం ఈ ఒక్క సంవత్సరానికే కాదు, ఇది అందరికీ వర్తిస్తుంది." అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు యమన్ దేశం నుండి ప్రవక్త ﷺ కోసం తన వెంట ఖుర్బానీ జంతువును తెచ్చారు. ఎందుకంటే అప్పుడు అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు యమన్ గవర్నర్ గా ఉండేవారు. యమన్ నుండి హజ్జ్ చేయడానికి వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ అలీని, "నీవు ఇహ్రామ్ ధరించినప్పుడు ఏమన్నావు? ఏమని సంకల్పం చేసావు?" అని అడిగారు. దానికి అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఇహ్రామ్ ధరించినప్పుడు నేను "ఓ అల్లాహ్! నీ ప్రవక్త సంకల్పం చేసిన విధంగా నేను సంకల్పం చేస్తున్నాను," అని పలికానని చెప్పారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "నా వెంట కూడా ఖుర్బానీ జంతువు ఉంది. నేను ఖిరాన్ ఇహ్రామ్ ధరించాను. నువ్వు కూడా ఖిరాన్ గా ఉండు. హజ్జ్ కార్యాలు చేయనంత వరకు ఇహ్రామ్ తొలగించ వద్దు. ఇహ్రామ్ లోనే ఉండు. ఉల్లేఖన కర్త కథనం: ప్రవక్త తెచ్చిన జంతువులు, అలీ యమన్ నుండి తెచ్చిన జంతువులు అన్నీ కలిపి 100 ఉండేవి. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: చాలామంది ఉమ్రహ్ చేసి ఇహ్రామ్ తొలగించారు. తమ తలలను గీయించుకున్నారు. అంటే ఉమ్రహ్ విధులను పూర్తి చేసారు. కాని ప్రవక్త ﷺ ఇంకా తమ వెంట ఖుర్బానీ జంతువును తెచ్చిన వారు ఇహ్రామ్ తొలగించలేదు. వారు ఇంకా ఇహ్రామ్ లోనే ఉన్నారు. జిల్ హిజ్జహ్ 8వ తేదీ నాడు మినా వైపు వెళ్ళే సమయం వచ్చినప్పుడు ఉమ్రహ్ చేసి ఉన్న వారు హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ధరించి మినా వైపు బయలుదేరారు. ఇటు ప్రవక్త ﷺ ఆడ ఒంటెపై కూర్చొని మినా చేరారు. అక్కడ ప్రవక్త ﷺ జుహర్, అసర్, మగ్రిబ్. ఇషా, ఫజర్ అంటే, 5 నమాజులు మినాలో చదివించారు. 9వ తేదీన మినాలో ఫజర్ నమాజు తర్వాత కొద్దిసేపు ఆగారు. సూర్యుడు బాగా

పైకి వచ్చాడు. ప్రవక్త ﷺ అరఫాత్ కు తగిలి ఉన్న నమిరహ్ లోయలో టెంట్ వేయమని ఆదేశించారు.

ఈ టెంట్ వెంట్రుకలు ఉన్న చర్మంతో వేసారు. ప్రవక్త ﷺ మినా నుండి బయలుదేరారు. ప్రవక్త ﷺ మష్ అరిల్ హరాం ముజ్జలిఫాలో విశ్రాంతి తీసుకుంటారని అవిశ్వాసులు భావించారు. అజ్ఞాన కాలంలో ఖురైషులు మినా నుండి బయలుదేరి ముజ్జలిఫాలో విడిది చేసేవారు. అరఫాత్ వెళ్ళేవారు కారు. కాని ప్రవక్త ﷺ మినా నుండి ముజ్జలిఫాలో ఆగకుండా ఇంకా ముందుకు వెళ్ళి అరఫాత్ మైదానం చేరుకున్నారు. ప్రవక్త ﷺ నమిరహ్ లోయలో తన కోసం టెంట్ వేసి ఉండటం చూసారు. ప్రవక్త ﷺ టెంట్ లోపలికి వెళ్ళారు. అప్పుడు సూర్యుడు వాలి ఉన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ ఖస్వ ఆడ ఒంటెను కట్టివేయమని ఆదేశించారు. ఆ ఒంటెను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తెప్పించడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ దానిపై ఎక్కి నమిరహ్ లోయలోకి వెళ్ళారు. అందరి ముందు ప్రసంగించారు. దాని పదాలు ఇలా ఉన్నాయి:

“మీ ప్రాణాలు, మీ ధనం మీపై నిషేధించబడ్డాయి. ఏ విధంగా ఈ దినం, ఈ నెల ఈ నగరంలో నిషేధించబడ్డాయో, అంటే ఈ నెలలో, ఈ నగరం మక్కా ముకర్రమాలో మరియు హరమ్ లో హత్యలు మొదలైనవి నిషేధించబడ్డాయో. అదే విధంగా శాశ్వతంగా ఎక్కడైనా అనవసరంగా హత్యలు, దోపిడీలు నిషేధించబడ్డాయి. గుర్తుంచుకోండి, అజ్ఞాన కాలపు ఆచారాలన్నీ నా పాదాల క్రింద నలిపి వేయ బడ్డాయి. అంటే అజ్ఞాన కాలానికి చెందిన మూఢచారాలు, పద్ధతులు ఇప్పుడు ఇస్లాంలో ఎంతమాత్రం ధర్మ సమ్మతం కావు. వాటికి ఎటువంటి విలువ లేదు. అవన్నీ రద్దు చేయబడ్డాయి. అదే విధంగా అజ్ఞాన కాలపు హత్యలు క్షమించబడ్డాయి. అంటే అజ్ఞాన కాలంలో ఒకరు మరొకరిని హత్య చేస్తే, ఇప్పుడు దానికి ప్రతీకారం తీర్చుకోవడం జరగదు. ప్రతిఫలం లేదు. పరిహారమూ లేదు. అందరికంటే ముందు నేను క్షమిస్తున్నాను. హత్య ఇబ్దు రబీఅ బిన్ హారిస్ ది. ఇతడు ఒక చిన్న పసివాడు. ఇతడు బనీ సాద్ తెగలో పాలు త్రాగేవాడు. అతణ్ణి హుజైల్ తెగవాడు హత్య చేసాడు. ఇప్పుడు నేనతడి హత్యను క్షమిస్తున్నాను. అతడి హంతకుడి నుండి పరిహారం తీసుకోను, ప్రతిఫలం తీసుకోను. అదే విధంగా అజ్ఞాన కాలపు వడ్డీని విడిచిపెడుతున్నాను. అంటే ఆ వడ్డీ సొమ్ము ఇప్పుడు తీసుకోబడదు. అందరికంటే ముందు నా కుటుంబం వడ్డీ సొమ్మును, చిన్నాన అబ్బాస్ వడ్డీ సొమ్మును విడిచి పెడుతున్నాను. ఇదంతా దేవునిపై వదులుతున్నాను. మీ భార్యల పట్ల అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండండి. ఎందుకంటే మీరు అల్లాహ్ రక్షణ, ప్రమాణాల ద్వారా వారిని స్వీకరించారు. ఇంకా అల్లాహ్ వచనాల ద్వారా అంటే ఆమోదం, స్వీకరణ ద్వారా మీరు వారిని ధర్మసమ్మతం చేసుకున్నారు. మీ హక్కు వారిపై ఏమిటంటే మీ ఇంటిలోనికి మీకు ఇష్టం లేనివారిని రానీయరాదు. ఒకవేళ వారు అలా చేస్తే, ప్రమాదకరమైన విధంగా కాకుండా కొట్టవచ్చును. స్త్రీల హక్కు మీపై ఏమిటంటే వారిని క్షేమంగా ఉంచండి. మంచిగా తినిపించండి. దుస్తులు తొడిగించండి. ప్రజలారా! మీలో కొన్ని విషయాలు వదిలి వెళుతున్నాను. ఒకవేళ మీరు వాటిని దృఢంగా పట్టుకొని ఉంటే మీరు ఎంతమాత్రం మార్గభ్రష్టత్వానికి గురి కారు. అది అల్లాహ్ గ్రంథం ఖుర్ఆన్. ఒకవేళ తీర్చు దినం నాడు నా గురించి అడిగితే మీరేం సమాధానం ఇస్తారు?’ అని అన్నారు ప్రవక్త ﷺ. దానికి ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు, ‘తమరు ధైర్యవంతులని అందజేశారని, తమ

బాధ్యతను నిర్వర్తించారని చెబుతాం,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ తన చూపుడు వేలును ఆకాశం వైపు ఎత్తి మూడుసార్లు ఇలా అన్నారు, "ఓ అల్లాహ్, నీవు సాక్షిగా ఉండు."

ఆ తరువాత బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు అజాన్ ఇచ్చారు. ఇఖామత్ పలికారు. ప్రవక్త ﷺ, "జుహర్ నమాజు చదివారు. మళ్ళీ రెండవసారి ఇఖామత్ పలికారు. అసర్ నమాజు చదివారు. ఈ రెండు నమాజుల మధ్య ఎటువంటి నఫిల్ మరియు సున్నత్ నమాజు చదవలేదు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ వాహనంపై ఎక్కి అరఫాత్ మైదానంలోనికి విచ్చేశారు. ప్రవక్త ﷺ తన ఆడ ఒంటె ఖస్వా కడుపును రాళ్ళు ఉన్న వైపు చేసి, ముషాత్ కొండను తన ముందు ఉన్నట్టు చేశారు. ఈ విధంగా ఖిల్లా వైపు తిరిగి నిలబడ్డారు. సూర్యాస్తమయం వరకు నిర్విరామంగా నిలబడ్డారు. ఈ మధ్య దైవస్మరణ చేస్తూ ఉన్నారు. చివరికి సూర్యుడు అస్తమించాడు. దాని తరువాత ఆకాశంలో ఉన్న పసుపు పచ్చ రంగు కూడా పోయింది. సూర్యగోళాకారం కూడా పూర్తిగా అదృశ్యమైపోయింది. ఉసామా బిన్ జైద్ ను తన వాహనంపై కూర్చోబెట్టుకొని ముందుకు సాగారు. చివరికి ముజ్జలిఫా చేరుకున్నారు. ఇక్కడ ప్రవక్త ﷺ మగ్రిబ్, ఇషాలను ఒక అజాన్ రెండు ఇఖామత్ ల ద్వారా ఆచరించారు. ఈ రెండు నమాజుల మధ్య నఫిల్ గానీ, సున్నత్ గానీ చదవలేదు. ఆ తరువాత విశ్రాంతి తీసుకున్నారు. చివరికి ఉషోదయ కాలం అయిపోయింది. ఉషోదయ కాలం తర్వాత ప్రవక్త ﷺ అజాన్ మరియు ఇఖామత్ లతో ఫజర్ నమాజు ఆచరించారు. ఆ తరువాత ఖస్వా ఆడ ఒంటెపై కూర్చుని మష్ అరిల్ హరాంలోనికి వచ్చారు. (ఇది ముజ్జలిఫాలోని ప్రత్యేక స్థానం, ఇప్పుడు అక్కడ ఒక మస్జిద్ ఉంది) ఆ తరువాత ఖిల్లా వైపు నిలబడి దుఆ చేశారు.

అల్లాహు అక్బర్, లా ఇలాహ ఇల్లాహు అని పలికిన తరువాత దేవుని ఏకత్వాన్ని కొనియాడారు. ప్రవక్త నిర్విరామంగా నిలబడ్డారు. చివరికి తెల్లవారి అన్ని వైపుల వెలుగు వ్యాపించింది. ఆ తరువాత సూర్యుడు ఉదయించడానికి కొన్ని నిమిషాల ముందు ముజ్జలిఫా నుండి బయలుదేరారు.

ఫజ్ల్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ను తన వెనుక వాహనంపై కూర్చోబెట్టుకొని ముహస్సిర్ లోయలోనికి ప్రవేశించారు. ప్రవక్త ﷺ ఇక్కడ తన వాహన వేగాన్ని పెంచి జమరతుల్ అఖ్బహ్ కు వెళ్ళే మధ్య మార్గం గుండా ముందుకు సాగారు. పెద్ద జమరహ్ వద్దకు చేరి, (అక్కడ ఒక వృక్షం ఉంది / ఇప్పుడు లేదు), దానికి 7 కంకర రాళ్ళు రువ్వారు. ప్రతి కంకర రాయి తో పాటు 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలుకుతూ ఉన్నారు. ఈ కంకర రాయి శనగ గింజంత ఉండేది. కంకర రాళ్ళు విసిరిన తర్వాత కమేలా లోనికి వచ్చారు. ఇక్కడ తన చేతులతో 63 ఒంటెల ఖుర్బానీ చేశారు. 100 లో మిగిలిన ఒంటెలను అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కి అప్పజెప్పారు. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు మిగిలిన 37 ఒంటెల ఖుర్బానీ చేశారు. ప్రవక్త ﷺ తన ఖుర్బానీ జంతువులలో అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ను కూడా చేర్చుకున్నారు. (100 ఒంటెల ఖుర్బానీ తర్వాత) ప్రతి జంతువూ నుండి ఒక ముక్క మాంసం కోసి తెమ్మని ఆదేశించారు. ఒక్కొక్క ముక్క కోసి తీసుకురావటం జరిగింది. ఒక గిన్నెలో వేసి ఆ మాంసాన్ని వండడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ, అలీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ఆ మాంసపు కూరను ఆరగించారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ వాహనంపై కూర్చొని మక్కా వచ్చారు. బైతుల్లాహ్ చుట్టూ తవాఫె ఇఫాదహ్ చేశారు. ప్రవక్త జుహర్ నమాజును మక్కాలో ఆచరించారు. ఆ తరువాత అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ సంతానం అంటే

తన చిన్నాన వారి సంతానం వద్దకు వచ్చారు. వీరు జం జం నీటిని తోడి ప్రజలకు త్రాపిస్తున్నారు. ప్రవక్త ﷺ ఇది చూచి వారితో, 'ఓ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ కుటుంబ సభ్యులారా! మీరు జం జం నీటిని తోడి ప్రజలకు త్రాపిస్తూ ఉండండి. నీళ్ళు త్రాపించడంలో ప్రజలు మీపై విరుచుకు పడతారనే భయం నాకు లేకపోతే నేనూ మీతో పాటు జం జం నీరు తోడి త్రాపించేవాడిని' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ముత్తలిబ్ కుటుంబం వారు ప్రవక్త ﷺ కు ఒక చేద జం జం నీరు ఇచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ తాను త్రాగినన్ని నీళ్ళు త్రాగారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వీడోలు హజ్జ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2556

2556. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: మేము హజ్జతుల్ విదాలో ప్రవక్త ﷺ వెంట బయలుదేరాము. మాలో కొందరు ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించారు. మరికొందరు హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ధరించారు. మేమంతా మక్కా చేరిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించి ఖుర్బానీ జంతువును తమ వెంట తీసుకురాని వారు ఇహ్రామ్ తొలగించాలని, ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించి ఖుర్బానీ జంతువును తన వెంట తీసుకు వచ్చిన వారు ఉమ్రహ్ తో పాటు హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ను కూడా ధరించాలి. అంటే ఇహ్రామ్ తొలగించరాదు. అంటే హజ్జ్ చేయనంత వరకు ఇహ్రామ్ తొలగించరాదు," అని అన్నారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "ఖుర్బానీ జంతువును తమ వెంట తెచ్చిన వారు ఖుర్బానీ చేయనంత వరకు ఇహ్రామ్ తొలగించరాదు, కేవలం హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ధరించిన వారు తమ హజ్జ్ పూర్తి చేసుకోవాలి," అని అన్నారు. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: "నేను బహిష్టు స్థితికి గురయ్యాను. బైతులాహ్ తవాఫ్ చేయలేదు. సఫా మర్వాల మధ్య సయీ కూడా చేయలేదు. నేను 9వ తేదీ వరకు బహిష్టు స్థితిలో ఉన్నాను. అంతకు ముందు నేను ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించి ఉన్నాను. ప్రవక్త ﷺ నన్ను నా తల వెంట్రుకలను విప్పివేయమని, తల దువ్వకోమని ఆదేశించారు. అంటే ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ను రద్దు చేసి హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ను ధరించమని ఆదేశించారు. నేను అలాగే చేసాను. నేను నా హజ్జ్ కార్యాలన్నీ నిర్వర్తించిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ నా సోదరుడు అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబీ బకర్ ను నా వెంట పంపారు. ఇంకా నన్ను నా ఉమ్రహ్ కు బదులు మరో ఉమ్రహ్ కొరకు తన్ యీమ్ ప్రదేశం నుండి ఇహ్రామ్ ధరించమని ఆదేశించారు. నేను అలాగే చేసాను." ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించినవారు బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేసి, సఫా మర్వాల సయీ చేసి ఇహ్రామ్ తొలగించారు. ఆ తరువాత వారు మినా నుండి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత మరో తవాఫ్ చేసారు. హజ్జ్ మరియు ఉమ్రహ్ ఇహ్రామ్ ధరించిన వారు కేవలం ఒక తవాఫ్ మాత్రమే చేసారు.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వీడ్కోలు హజ్ఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2557

2557. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హాజతుల్ విదాలో, ఉమ్రహ్ మరియు హజ్ఫ్ లను ఒకే ఇహ్రాంతో చేసి లాభం పొందారు. అంటే ప్రవక్త ﷺ ఒకే ఇహ్రామ్ తో, ముందు ఉమ్రహ్ ఆ తరువాత హజ్ఫ్ చేసారు. జుల్ హులైఫహ్ నుండి తమ వెంట ఖుర్బానీ జంతువును తీసుకొని బయలుదేరారు. ప్రజలు ప్రవక్త ﷺ వెంట హజ్ఫ్ మరియు ఉమ్రహ్ ను కలిపి ఆచరించి లాభం పొందారు. కొందరు తమ వెంట ఖుర్బానీ జంతువును తీసుకు వచ్చారు. కొందరు తీసుకు రాలేదు. ప్రవక్త ﷺ మక్కా చేరిన తర్వాత ప్రజలతో, "ఖుర్బానీ జంతువును తెచ్చిన వారు హజ్ఫ్ పూర్తయ్యే వరకు ఇహ్రామ్ తొలగించరాదని, మరియు తమ వెంట ఖుర్బానీ జంతువును తీసుకురాని వారు బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేసి సఫా మర్వాల సయీ చేసి, తల వెంట్రుకలు గీయించి ఇహ్రామ్ తొలగించాలి," అని (అంటే హజ్ఫ్ తమత్ర చేయాలని) అన్నారు. "ఆ తరువాత మళ్ళీ హజ్ఫ్ ఇహ్రామ్ ధరించి ఖుర్బానీ జంతువును తీసుకొని వెళ్ళి 10వ తేదీన జిబహ్ చేయాలి. ఖుర్బానీ జంతువు లభించని వారు హజ్ఫ్ కాలంలో 3 ఉపవాసాలు, ఇంటికి వెళ్ళి 7 ఉపవాసాలు అంటే మొత్తం 10 ఉపవాసాలు ఉండాలి," అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ మక్కాలో ప్రవేశించిన తర్వాత అన్నిటికంటే ముందు తవాఫ్ చేసారు. అంటే అన్నిటికంటే ముందు హజరె అస్వద్ ను ముద్దుపెట్టుకున్నారు. ఆ తరువాత తవాఫ్ లోని మొదటి మూడు ప్రదక్షిణాల్లో వేగంగా నడిచారు (రమల్ చేసారు). మిగిలిన 4 ప్రదక్షిణాల్లో సాధారణంగా నడిచారు. తవాఫ్ ను పూర్తి చేసిన తర్వాత మఖామె ఇబ్రాహీం వద్దకు వచ్చి రెండు రకాతులు నమాజ్ చదివారు. నమాజు ముగించిన తరువాత సఫా కొండ వైపు బయలుదేరారు. సఫా మర్వాల మధ్య 7 ప్రదక్షిణాలు చేసారు. ఆ తరువాత ఇహ్రామ్ తొలగించకుండా హజ్ఫ్ చేసారు. ఖుర్బానీ రోజు ఖుర్బానీ చేసారు. 10వ తేదీన తవాఫె ఇఫాదహ్ చేసి, హాలాల్ అయ్యారు. అదే విధంగా తమ వెంట ఖుర్బానీ జంతువును తీసుకొని వచ్చిన వారు కూడా ప్రవక్త ﷺ చేసినట్లే చేసారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వీడ్కోలు హజ్ఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2558

2558. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జతుల్ విదాలో ఇలా ప్రవచించారు: "ఇది ఉమ్రహ్, మేము దీని ద్వారా లాభం పొందాము. ఖుర్బానీ జంతువు తీసుకురాని వారు ఇహ్రామ్ తొలగించాలి. ఎందుకంటే హజ్ కాలంలో ఉమ్రహ్ చేయడం తీర్పు దినం వరకు నిర్ణయించడం జరిగింది." (ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వీడ్కోలు హజ్జ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2559

2559. అతా రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నా వెంట కొంతమంది ఉన్నారు. వారిలో జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ ను ఇలా అంటుండగా నేను విన్నాను, "మేము అంటే ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు హజ్జ్ ఇహ్రామ్ మాత్రమే ధరించాము." అప్పుడు అతా ఇలా అన్నారు, జాబిర్ కథనం: ""జిల్ హిజ్జహ్ 4వ తేదీ ఉదయం ప్రవక్త ﷺ మక్కా విచ్చేసి ఇహ్రామ్ తొలగించమని మమ్మల్ని ఆదేశించారు. అది విన్న అతా, 'అందరూ ఇహ్రామ్ తొలగించండి, స్త్రీల వద్దకు కూడా వెళ్ళండి, వారితో సంభోగం కూడా చేయండి,' అని అన్నారని భావించాడు. అతా ఇలా అన్నారు, "ప్రవక్త ﷺ స్త్రీల వద్దకు వెళ్ళమని చెప్పింది ఆదేశంగా కాదని, వాళ్ళు కూడా ధర్మ సమ్మతం అయిపోతారని తెలియజేయటానికే," అని చెప్పారు. ఈ ఆదేశం విని మేము ఆశ్చర్యం వ్యక్తపరిచాము. మాలో మేము మినాకు అరఫాత్ కు మధ్య కేవలం 5 రోజులు మాత్రమే ఉన్నాయి, కాని ప్రవక్త ﷺ స్త్రీలతో సంభోగం చేసిన తరువాతనే అరఫాత్ కు వెళ్ళమని ఆదేశించారు. అయితే అజ్ఞాన కాలంలో దీన్ని చెడుగా భావించేవారు. అతా ఇలా చెప్పినప్పుడు, జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు తన చేతిని కుదుపుతూ మర్కాంగము నుండి వీర్యము కారటాన్ని గురించి సైగ చేసారు. అప్పుడు నేను అతని చేతి వైపు చూస్తున్నాను అని అన్నారు. జాబిర్ ఇలా అన్నారు, "మా ఆశ్చర్యాన్ని గురించి ప్రవక్త ﷺ కు తెలిసింది. ప్రవక్త ﷺ మా మధ్య ప్రసంగిస్తూ, 'నేను మీ అందరికంటే అల్లాహ్ కు భయపడే వాడిను, మీ అందరికంటే సత్యవంతుడను, మీ అందరికంటే సజ్జనుడను,' అని మీ అందరికీ తెలుసు. ఒకవేళ నా వెంట ఖుర్బానీ జంతువు లేకుండా ఉంటే ఇంకా నేను ఖిరాన్ సంకల్పం చేసి ఉండకపోతే మీలాగే నేను కూడా ఇహ్రామ్ తొలగించే వాడిని. నాకు తరువాత తెలిసిన

విషయం ముందు తెలిసి ఉంటే నేను నా వెంట ఖుర్చానీ జంతువును తీసుకొని వచ్చే వాడిని కాదు. సరే, మీరు ఇప్రోమ్ తొలగించండి,' అని అన్నారు. మేమందరం ఇప్రోమ్ తొలగించాము. ప్రవక్త ﷺ ఆదేశాన్ని విన్నాము. పాలించాము. అతా ఇలా అన్నారు, జాబిర్ ఇలా అన్నారు, "అలీ తన ప్రాంతం నుండి తిరిగి వచ్చారు. అంటే అలీ యమన్ గవర్నర్ గా బాధ్యతలు స్వీకరించారు. అక్కడి నుండి హజ్జ్ చేయడానికి మక్కా వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో, 'నీవు ఎలాంటి ఇప్రోమ్ ధరించావు,' అని ప్రశ్నించారు. దానికి అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు సమాధానం ఇస్తూ, 'ప్రవక్త ﷺ ధరించిన విధంగానే నేనూ ఇప్రోమ్ ధరించాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ అతన్ని, 'ఖుర్చానీ జంతువును నీ వెంట ఉంచు, ఇప్రోమ్ లోనే ఉండు. ఎందుకంటే నేను ఖారిన్, నీవు కూడా ఖారిన్ వే,' అని అన్నారు. జాబిర్ ఇలా అన్నారు, "అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ కోసం ఖుర్చానీ జంతువును తీసుకొని వచ్చారు. సురాఖహ్ బిన్ మాలిక్ బిన్ జుఅఫుం ప్రవక్త ﷺ తో, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఈ ఆదేశం కేవలం మా కోసం ఈ సంవత్సరం మాత్రమేనా లేక ఇది శాశ్వత ఆదేశమా?' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది శాశ్వతమైన ఆదేశం,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వీడ్కోలు హజ్జ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2560

2560. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జిల్ హిజ్జాహ్ 4 లేదా 5వ తేదీన నా వద్దకు వచ్చారు. ఆ సమయంలో ప్రవక్త ﷺ కోపంతో నిండి ఉన్నారు. అప్పుడు నేను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మీకు కోపం తెప్పించిన వారికి అల్లాహ్ నరకంలో వేయుగాక!' అని విన్నవించుకున్నాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ఆయిషా నీకీ సంగతి తెలియదా! నేను ప్రజలకు ఒక పని చేయమని ఆదేశిస్తే వారు దానిలో సందిగ్ధంలో పడిపోయారు. అంటే నేను వారిని ఉమ్రహ్ చేసిన తర్వాత ఇప్రోమ్ తొలగించమని ఆదేశించాను. ఒకవేళ నాకు తర్వాత తెలిసిన పర్యవసానం ముందే తెలిసి ఉంటే నేను నా వెంట ఖుర్చానీ జంతువును తీసుకొని వచ్చే వాడిని కాను. ఇక్కడి నుండే కొనుక్కునే వాడిని మరియు ఇతరులు ఇప్రోమ్ తొలగించినట్లు ఇప్రోమ్ తొలగించేవాడిని,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

3. మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2561

2561. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ మక్కా వచ్చినప్పుడు రాత్రి జీతువాలో గడిపి ఉదయం అక్కడే స్నానం చేసి ఫజర్ నమాజు ఆచరించి పగటి పూట మక్కాలో ప్రవేశించారు. అదే విధంగా హజ్జ్ చేసి తిరిగి జీతువా మార్గాన వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ రాత్రి గడిపి తెల్ల వారిన తర్వాత అక్కడి నుండి బయలుదేరేవారు. అంతేకాదు, ప్రవక్త ﷺ కూడా ఇలాగే చేసేవారని కూడా చెప్పేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2562

2562. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్డా కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జతుల్ విదాలో మక్కా వచ్చినప్పుడు ఎత్తు ప్రాంతం వైపు నుండి అంటే జీతువా వైపు నుండి ప్రవేశించారు. తిరిగి వెళ్ళినప్పుడు మక్కా పల్లవు ప్రాంతం వైపు నుండి వెళ్ళారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2563

2563. ఉర్వహ్ బిన్ జుబైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జతుల్ విదా ఆచరించారు. ఆయిషా ﷺ నాతో ఇలా అన్నారు, "ప్రవక్త ﷺ మక్కాలో ప్రవేశించిన తర్వాత అన్నిటికంటే

ముందు వుజూ చేసారు. ఆ తరువాత బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేసారు. ఇంకా ఉమ్రహ్ అవ్వలేదు. అంటే ప్రవక్త ﷺ తన హజ్జ్ ను రద్దు చేసి ఉమ్రహ్ చేయలేదు. పైగా హజ్జ్ ను, ఉమ్రహ్ ను కొనసాగించారు. అంటే హజ్జ్ మరియు ఉమ్రహ్ రెండూ కలిపి చేసారు. ప్రవక్త ﷺ తరువాత అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు హజ్జ్ చేసారు. మక్కాలో వచ్చిన తర్వాత అన్నిటికంటే ముందు బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేసారు. ఆ తరువాత ఉమ్రహ్ ఇంకా కాలేదు. అంటే హజ్జ్ ను వదిలి ఉమ్రహ్ చేయలేదు. పైగా హజ్జ్ మరియు ఉమ్రహ్ రెంటినీ ఒకేసారి చేసారు. ఆ తరువాత ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు మొదలైనవారు కూడా ఈ విధంగానే చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2564

2564. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త హజ్జ్ ఉమ్రహ్ ల తవాఫ్ చేసినపుడు మొదటి 3 ప్రదక్షిణాల్లో వేగంగా నడిచేవారు. మిగిలిన 4 ప్రదక్షిణాల్లో మామూలుగా నడిచేవారు. తవాఫ్ ముగించిన మఖామె ఇబ్రాహీం దగ్గర రెండు రకాతులు సున్నతులు ఆచరించేవారు. ఆ తరువాత సఫా మర్వాల మధ్య సయీ చేసేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2565

2565. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజరె అస్వద్ నుండి హజరె అస్వద్ వరకు, మొదటి 3 ప్రదక్షిణాల్లో పరుగెత్తారు (వేగంగా నడిచారు). మిగిలిన 4 ప్రదక్షిణాల్లో మెల్లగా మామూలుగా నడిచారు. మరియు సఫా మర్వాల మధ్య సయీ చేసినపుడు ఆకు పచ్చని చిహ్నాల మధ్య వేగంగా నడిచారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2566

2566. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా విచ్చేసి తవాఫ్ ప్రారంభించినపుడు హజరె అస్వద్ ను ముద్దు పెట్టుకున్నారు. ఇంకా తన కుడి వైపు నుండి తవాఫ్ ప్రారంభించారు. తవాఫ్ లోని మొదటి 3 ప్రదక్షిణాల్లో వేగంగా, మిగిలిన 4 ప్రదక్షిణాల్లో మెల్లగా నడిచారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2567

2567. జుబైర్ బిన్ అరబీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ ను ఒక వ్యక్తి హజరె అస్వద్ ను ముద్దుపెట్టుకోవటం గురించి ప్రశ్నించాడు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ సమాధానం ఇస్తూ, "ప్రవక్త ﷺ హజరె అస్వద్ ను చేత్తో తాకుతూ, ముద్దుపెట్టుకుంటూ ఉండగా నేను చూసాను," అని సమాధానం ఇచ్చారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2568

2568. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను నేను కేవలం హజరె అస్వద్ మరియు రుక్నె యమానీలను ఇస్తీలామ్ చేస్తూ ఉండగా చూసాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2569

2569. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జతుల్ విదాలో ఒంటెపై కూర్చొని తవాఫ్ చేసారు. ఇంకా హజరె అస్వద్ ను చేతి కర్ర ద్వారా ఇస్తీలామ్ చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2570

2570. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒంటెపై కూర్చొని తవాఫ్ చేసారు. హజరె అస్వద్ వద్దకు వచ్చినపుడు తన చేతిలో ఉన్న బెత్తంతో హజరె అస్వద్ వైపు సైగ చేసి దాన్ని ముద్దు పెట్టుకొని 'అల్లాహు అకబర్' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2571

2571. అబుత్తుఫైల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేస్తూ ఉండగా, హజరె అస్వద్ వైపు బెత్తంతో సైగ చేసి బెత్తాన్ని ముద్దు పెట్టుకుంటూ ఉండగా నేను చూసాను. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2572

2572. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: మేము కేవలం హజ్జ్ సంకల్పంతో ప్రవక్త ﷺ వెంట బయలుదేరాము. హజ్జ్ ఇహ్రామ్ ధరించాము. మేము సరిఫ్ ప్రాంతం చేరిన వెంటనే నాకు బహిష్టు స్థితి ప్రారంభమైంది. ప్రవక్త ﷺ నా వద్దకు వచ్చారు. ఇటు నేను బహిష్టు స్థితి ప్రారంభమైనందుకు ఏడుస్తున్నాను. ప్రవక్త ﷺ, 'నీకు బహిష్టు స్థితి ప్రారంభమైనట్లుంది,' అని అడిగారు. నేను, 'అవునని,' అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ, "మరేం ఫర్వాలేదు. అల్లాహ్ బహిష్టు స్థితిని స్త్రీలందరిపై విధించాడు. హజీలు చేసే పనులన్నిటినీ నువ్వు చేయి. కాని బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ మాత్రం పరిశుభ్రత పొందనంత వరకు చేయకు," అని ఓదార్చారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2573

2573. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక హజ్జ్ లో అబూ బకర్ ను హజ్జ్ నాయకునిగా నియమించి పంపారు. అది హజ్జతుల్ విదాకి ఒక సంవత్సరం ముందు హజ్జ్. అబూ బకర్ నన్ను ఖుర్బానీ (10వ) తేదీన ఇలా ప్రకటించమని పంపారు, "ఈ సంవత్సరం తరువాత ఇక ముందు ఏ విశ్వాసి హజ్జ్ చేయలేడు, నగ్నంగా బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ కూడా చేయలేడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

తిర్మిజి, నసాయి, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2576

2576. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బైతుల్లాహ్ కు తవాఫ్ చేయడం నమాజ్ వంటిది, అయితే మీరు తవాఫ్ లో మాట్లాడవచ్చు. ఏం మాట్లాడినా మంచి విషయాలే మాట్లాడాలి." (తిర్మిజి, నసాయి, దార్ఘి)

అహ్మద్, తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2577

2577. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "హజరె అస్వద్ స్వర్గం నుండి వచ్చినపుడు పాల కంటే తెల్లగా ఉండేది. కాని మానవుల పాపాలు దాన్ని నల్లగా మార్చివేసాయి." (అహ్మద్, తిర్మిజి)

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2578

2578. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజరె అస్వద్ గురించి మాట్లాడుతూ, 'అల్లాహ్ సాక్షి! తీర్పు దినం నాడు అల్లాహ్ దాన్ని లేపినపుడు దానికి రెండు కళ్ళుంటాయి. వాటి ద్వారా అది చూస్తుంది. దానికి నోరు ఉంటుంది. చిత్తశుద్ధితో ముద్దు పెట్టుకున్న వారి గురించి సాక్ష్యం ఇస్తుంది.' (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2580

2580. ఉబైద్ బిన్ ఉమైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రెంటిని అంటే హజరె అస్వద్ మరియు రుక్నె యమానీలను ముద్దు పెట్టుకోవటానికి ప్రజల జన సమూహంలో దూసుకు పోయేవారు. ప్రవక్త అనుచరుల్లో ఇతరుల్ని ఈ విధంగా దూసుకుపోవడం నేను చూడలేదు. అంటే రెంటినీ ముద్దు పెట్టుకునేవారు. ప్రజల సందడిలో దూసుకుపోవటానికి అతను కష్టాన్ని శ్రమను లెక్క చేసే వారు కారు. ఇంకా, "నేనిలా చేస్తున్నానంటే ఆశ్చర్యకరమైన విషయం కాదు. ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ ను కూడా ఈ విధంగా చేయడం నేను చూసి ఉన్నాను." ప్రవక్త ﷺ "ఈ రెంటినీ ముట్టుకోవటం, తాకటం పాపాల పరిహారం," అని అన్నారు. 'ఇంకా ప్రవక్త ﷺ ఈ బైతుల్లాహ్ చుట్టూ 7 ప్రదక్షిణల తవాఫ్ చేసిన వారికి ఒక బానిసను విడుదల చేసినంత పుణ్యం లభిస్తుందని, హజీ హజ్జ్ కోసం అడుగు ముందుకు వేసినా లేదా తవాఫ్ కోసం అడుగు ముందుకు వేసినా అల్లాహ్ అతని పాపాలను క్షమిస్తాడు. ఇంకా అతని ఖాతాలో పుణ్యాలు చేర్చుతాడు,' అని ప్రవచించారని" అన్నారు. (తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2586

2586. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ హజరె అస్వద్, రుక్నె యమానీలను ఇస్తీలామ్ చేస్తుండగా చూసినప్పటి నుండి ఆ రెంటి ఇస్తీలామ్ చేయడం వదలలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2587

2587. మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు హజరె అస్వద్ ను తన చేత్తో ఇస్తీలామ్ చేసి, తన చేతిని ముద్దు పెట్టుకోవటం చూసాను. ఇంకా, 'ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా చేస్తూ ఉండగా చూసాను. అందువల్ల నేను కూడా ఇలాగే చేస్తున్నాను, ఎప్పుడు ఇలా చేయడం మానను," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2588

2588. ఉమ్మె సలమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను హజ్జ్ లో నా వ్యాధిని గురించి ప్రవక్త ﷺ ను విన్నవించుకున్నాను. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు వాహనంపై ఎక్కి ప్రజల్ని అనుసరిస్తూ బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేసుకో,' అని అన్నారు. నేను అలాగే తవాఫ్ చేసాను. నేను తవాఫ్ చేస్తున్నప్పుడు ప్రవక్త ﷺ బైతుల్లాహ్ కు ఒక మూలలో నమాజు చేస్తున్నారు. అందులో సూరా తూర్ (52) పఠించారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా ప్రవేశం, తవాఫ్

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2589

2589. ఆబిస్ బిన్ రబీఅహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను 'హజరె అస్వద్ కు ముద్దుపెట్టుకుంటూ ఉండగా, ఇంకా, "ఓ హజరె అస్వద్, నిస్సందేహంగా నీవు రాయివి, నీవు ఎవ్వరికీ లాభనష్టాలు చేకూర్చలేవని నాకు తెలుసు. ఒకవేళ నేను ప్రవక్త ﷺ నిన్ను ముద్దుపెట్టుకుంటూ ఉండగా చూసి ఉండకపోతే, నేను, నీకు ఎన్నడూ ముద్దు పెట్టుకునేవాడిని కాను," అని అనటం చూసాను.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

4. అరఫాత్ మైదానంలో ఆగటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్ మైదానంలో ఆగటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2592

2592. ముహమ్మద్ బిన్ అబీ బకర్ సఖఫీ మరియు అనస్ బిన్ మాలిక్ ఇద్దరూ ఉదయం పూట మినా నుండి అరఫాత్ వెళుతున్నారు. అప్పుడు ముహమ్మద్ బిన్ అబీ బకర్ సఖఫీ, అనస్ బిన్ మాలిక్ ను, "మీరు ఈ రోజున ప్రవక్త ﷺ వెంట ఏం చేసేవారు," అని ప్రశ్నించారు. దానికి అతను సమాధానం ఇస్తూ, 'మాలో కొందరు "లబైబ్, లబైబ్" అని అంటూ ఉంటారు. వారిని వారించడం జరగదు. మరి కొందరు "అల్లాహు అక్బర్, అల్లాహు అక్బర్" అని అనేవారు. వారినీ వారించడం జరగలేదు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్ మైదానంలో ఆగటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2593

2593. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నేను ఈ ప్రదేశంలో ఖుర్బానీ చేసాను, మినాలో ఎక్కడైనా ఖుర్బానీ చేయవచ్చును. కనుక మీరు మీ షామియానాల్లో ఖుర్బానీ చేసుకోవచ్చు. అయితే నేను ఈ ప్రదేశంలో ఆగాను, అరఫాత్ మైదానంలో ఎక్కడైనా ఆగ వచ్చును. నేను ఈ ప్రదేశంలో విడిది చేసాను. అయితే ముజ్జలిఫా మైదానంలో ఎక్కడైనా విడిది చేయవచ్చును." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్ మైదానంలో ఆగటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2594

2594. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్తా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: 'అరఫాత్ నాడు అల్లాహ్ అనేక మందిని నరకం నుండి విడుదల చేస్తాడు. ఈ విధంగా ఇతర దినాల్లో విడుదల చేయడు. ఈ రోజు అల్లాహ్ తన దాసులకు దగ్గర అవుతాడు. వీరి గురించి దైవదూతల్లో గర్వంగా చెప్పుకుంటాడు, ఇంకా ఈ హజ్జ్ చేసిన వారు ఏం కోరుకుంటున్నారు, అంటే వీరు కోరుతున్నవన్నీ ప్రసాదిస్తాను, ఇంకా వీరిని క్షమించి వేసాను,' అని అంటాడు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్కిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్ మైదానంలో ఆగటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2595

2595. అమ్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సఫ్వాన్ తన మామగారైన యజీద్ బిన్ హైబాన్ ద్వారా పేర్కొన్నారు: "మేము అరఫాత్ లో మా స్థానంలో నిలబడి ఉన్నాం. అమ్ ఉల్లేఖనకర్త, 'వీరు ఇమాం నిలబడి ఉన్న ప్రదేశానికి దూరంగా నిలబడి ఉన్నారు' అని అన్నారు. అదే సమయంలో మా వద్దకు ఇబ్ను మిర్బా అన్నారీ వచ్చి నేను ప్రవక్త ﷺ సందేశహరునిగా మీ వద్దకు వచ్చాను. ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు అరఫాత్ లో ఎక్కడ ఉన్నారో అక్కడే ఉండండి, ఎందుకంటే మీరు మీ తండ్రి ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం వారసత్వ సంపదపై ఉన్నారని,' అన్నారు" అని చెప్పారు. (తిర్కిజి, అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్ మైదానంలో ఆగటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2598

2598. అమ్ బిన్ షుబ్బా తన తండ్రి, తాతల ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అన్నిటికంటే అత్యుత్తమమైన దుఆ అరఫహ్ నాటి దుఆ. ఇంకా అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన దుఆ నేను చేసినది, నా కంటే ముందు దైవప్రవక్తలందరూ చేసిన దుఆ. అది:

"లా ఇలాహ ఇల్లాహు వహ్ దహు లా షరీక లహూ లహుల్ ముల్కు వ లహుల్ హందు వహువ అలా కుల్లి షైఇన్ ఖదీర్." (తిరిక్తి)

మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్ మైదానంలో ఆగటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2599

2599. ఈ హదీసునే తల్హా బిన్ ఉబైదుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ద్వారా కూడా ఉల్లేఖించబడింది. (మాలిక్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్ మైదానంలో ఆగటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2602

2602. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ఖురైషులు వారి మిత్ర వర్గాల వారు ముజ్జలిఫా లోనే విడిది చేసేవారు (అరఫాత్ వెళ్ళేవారు కాదు) దానిని 'హుమ్స్' - అంటే వీరత్వం - అనే పేరు పెట్టారు. ఇతర అరబ్బులు ముందు అరఫాలో విడిది చేసి (సూర్యాస్తమయానికి ముందు) అరఫా నుండి బయలుదేరి, ముజ్జలిఫా లో రాత్రి గడిపి, (సూర్యుడు ఉదయించిన తరువాత మినా వైపుకు పోయేవారు). ఇస్లాం వచ్చిన తర్వాత అల్లాహ్ తన ప్రవక్త ﷺ ను, "అందరూ వచ్చి ముందు అరఫాలో ఆగి (సూర్యాస్తమయం వరకు) వేచి ఉండి, ఆ తరువాత అక్కడి నుండి ముజ్జలిఫా కు వెళ్ళి అక్కడ (రాత్రి) బస చేసి అక్కడి నుండి (ఉషోదయం తరువాత, కానీ సూర్యుడు కనపించక ముందు) మినా / మక్కా వైపుకు పొండి," అని ఆదేశించాడు. అల్లాహ్ ఆదేశం, "ప్రజలు ఎక్కడి నుండి వెళతారో, మీరూ అక్కడి నుండే వెళ్ళండి." (అల్ బఖరహ్, 2:199) కి అర్థం ఇదే. (బుఖారీ, ముస్లిం)

5. అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2604

2604. హిషాం బిన్ ఉర్వ తన తండ్రి ఉర్వ ద్వారా కథనం: ఉసామా బిన్ జైద్ ను ప్రవక్త ﷺ, "హజ్జతుల్ వదాలో అరఫాత్ నుండి తిరుగు ప్రయాణంలో ఎలా వచ్చారు?" అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి అతను, "ప్రవక్త ﷺ, ఒంటెను మెల్లగా తోలేవారు, మార్గం విశాలంగా ఉన్న చోట, వాహనాన్ని పరిగెత్తించేవారు," అని సమాధానం ఇచ్చారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2605

2605. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను ప్రవక్త ﷺ వెంట అరఫహ్ నాడు బయలుదేరారు. ప్రవక్త ﷺ తన వెనుక శబ్దాలు, కేకలు, అరుపులు, ఒంటెలను గట్టిగా కొట్టడం విన్నారు. ప్రవక్త ﷺ తన కొరడాతో వారి వైపు సైగ చేస్తూ, "ప్రజలారా! నిదానంగా, శాంతంగా కదలండి. ఎందుకంటే వేగంగా పరుగెత్తించడం వల్ల ఎటువంటి లాభమూ లేదు," అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2606

2606. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అరఫహ్ నాడు ప్రవక్త ﷺ అరఫహ్ మైదానం నుండి ముజ్జలిఫహ్ వైపు బయలుదేరారు. వాహనంపై తన వెనుక ఉసామా బిన్ జైద్ ను కూర్చోబెట్టుకున్నారు. అయితే ముజ్జలిఫహ్ నుండి మినా వైపు బయలుదేరినప్పుడు వాహనంపై తన వెనుక ఫజ్ల్ బిన్ అబ్బాస్ ను కూర్చోబెట్టుకున్నారు. వీరిద్దరూ, ప్రవక్త ﷺ ఈ హజ్జ్ లో నిత్యం లబైబ్ లబైబ్ అని పలుకుతూ ఉన్నారు. చివరికి ప్రవక్త ﷺ జంరతుల్ ఉఖ్బహ్ కు రమీ చేసారు. అంటే జంరతుల్ ఉఖ్బహ్ రమీ వరకు ప్రవక్త ﷺ లబైబ్ అని పలుకుతూ ఉన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ లబైబ్ పలకటం ఆపి వేసారు అని పేర్కొన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2607

2607. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జతుల్ విదాలో ముజ్జలిఫహ్ లో మగ్రిబ్, ఇషాలను ఒకే సమయంలో ఆచరించారు. అయితే ప్రతి నమాజుకు ఇఖామత్ పలకబడింది. ఈ రెండు నమాజుల మధ్య ఎటువంటి నఫిల్ నమాజు చదవలేదు. కేవలం మగ్రిబ్ మూడు రకాతులు, ఇషా రెండు రకాతులు మాత్రమే చదివారు. **(బుఖారీ)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2608

2608. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఏనాడూ ఏ నమాజునూ దాని సమయం కంటే ఆలస్యంగా చదవటం చూడలేదు. వాస్తవం ఏమిటంటే ప్రతి నమాజును దాని నిర్ణీత సమయంలో ఆచరించేవారు. కాని ఈ రెండు నమాజులను

అంటే మగ్రిబ్, ఇషా నమాజులను ముజ్జలిఫహ్ లో ఒకేసారి ఆచరించారు. అంటే మగ్రిబ్ నమాజును ఇషా సమయంలో ఆచరించారు. దీన్ని జమా బైనస్సలాతైన్ అంటారు. కాని ఫజర్ నమాజును దాని నిర్ణీత సమయం కంటే ముందుగా ఆచరించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2609

2609. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముజ్జలిఫహ్ రాత్రికి రాత్రే తన కుటుంబంలోని బలహీనులను మినా పంపివేశారు. నేను కూడా వారిలో ఉన్నాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2610

2610. ఫజ్ల్ బిన్ అబ్బాస్ కథనం: అతను వాహనంపై ప్రవక్త ﷺ వెనుక కూర్చొని ఉన్నారు. ప్రవక్త ﷺ అరఫాత్ సాయంత్రం, ముజ్జలిఫహ్ ఉదయం ప్రజలు తమ వాహనాలను వేగంగా తోలటం చూసారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "ప్రజలారా! తిరుగు ప్రయాణంలో ప్రశాంతంగా, నిశ్చింతగా అంటే మెల్లమెల్లగా నిదానంగా నడవండి," అని అన్నారు. ఆ సమయంలో ప్రవక్త ﷺ తన వాహనాన్ని వేగంగా నడవకుండా ఆపి ఉంచారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ముందుకు సాగి ముహస్సిర్ మైదానం నుండి చిన్న చిన్న కంకర రాళ్ళు ఏరుకొని వెళ్ళటమే సౌకర్యంగా ఉంటుంది. వీటి ద్వారా జమ్ రహ్ లను కొట్టవచ్చును,' అని అన్నారు. ప్రవక్త నిరాటంకంగా జమ్ రహ్ రమీ చేసే వరకు లబైక్ అని పలుకుతూ ఉన్నారని ఉల్లేఖనకర్త పేర్కొన్నారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2613

2613. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ముజ్జలిఫహ్ రాత్రి ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని అంటే అబ్దుల్ ముత్తలిబ్ సంతానాన్ని గాడిదలపై ఎక్కించి పంపి వేసారు. వీడ్కోలు పలికినప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఎంతో ప్రేమ పూర్వకంగా మా తొడలపై చేయి పెట్టి తడుతూ, "ఓ పిల్లలారా! సూర్యుడు పూర్తిగా ఉదయించనంత వరకు జమ్ రహ్ ల మీద రమీ చేయకండి. అంటే సూర్యోదయం పూర్తి అయిన తర్వాతనే రమీ చేయాలి," అని అన్నారు. (అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అరఫాత్, ముజ్జలిఫహ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2617

2617. ఇబ్నె షిహాబ్ కథనం: సాలిం బిన్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ నాకు ఇలా తెలియజేసారు, "హజ్జాబ్ బిన్ యూసుఫ్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ ను, అతని మిత్రులను హతమార్చిన సంవత్సరం అతడు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను, 'అరఫహ్ లో వేచి ఉండే రోజు ఏ ఏ పనులు చేయాలి,' అని ప్రశ్నించాడు. సాలిం సమాధానం ఇస్తూ, "ఒకవేళ నీవు ప్రవక్త సాంప్రదాయాన్ని అనుసరించాలనుకుంటే అరఫహ్ నాడు జుహర్, అసర్ నమాజులను కలిపి త్వరగా చదువు," అని అన్నారు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు అతని మాటను ధృవీకరిస్తూ, "ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు ప్రవక్త సాంప్రదాయాన్ని అనుసరిస్తూ అరఫహ్ లో జుహర్, అసర్ లను కలిపి ఒకేసారి చదివేవారు," అని అన్నారు. ఇబ్నె షిహాబ్ కథనం: నేను సాలింను ప్రవక్త ﷺ, "ఈ రోజు ఇలాగే చేసారా?" అని అడిగాను. దానికి సాలిం, "ప్రజలు ప్రవక్త ﷺ సాంప్రదాయాన్ని అనుసరిస్తూ, ఇలా చేసారు," అని అన్నారు. (బుఖారీ)

6. జమరాతుల పై కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జమరాతుల పై కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2618

2618. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను జిల్ హిజ్జాహ్ 10వ తేదీన తన వాహనంపై కూర్చొని, "కంకర రాళ్ళు కొట్టటం, నా నుండి హజ్జ్ ఆదేశాలు నేర్చుకోండి, ఎందుకంటే దీని తరువాత వచ్చే సంవత్సరం నేను హజ్జ్ చేస్తానో చెయ్యనో, చెప్పలేను," అని అనటం చూసాను. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జమరాతుల పై కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2619

2619. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ చిన్న చిన్న కంకర్రాళ్ళు విసురుతుండగా నేను చూసాను. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జమరాతుల పై కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2620

2620. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త యౌమున్నహర్ లో చాప్ (దుహా) వేళ రమీ చేసారు. ఆ తరువాత దినాల్లో సూర్యుడు వాలిన తర్వాత రమీ చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జమరాతుల పై కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2621

2621. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను జంరతుల్ ఉఖ్బహ్ వద్దకు వెళ్ళి బైతుల్లాహ్ ఎడమ వైపు ఉన్నట్లు, మినా కుడి ప్రక్క ఉన్నట్లు నిలబడి 7 కంకర రాళ్ళు కొట్టారు, కొట్టినప్పుడు ప్రతి కంకర రాయితో పాటు 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికారు. ఆ తరువాత ప్రజలతో, "సూరా బఖరహ్ అవతరించబడిన వ్యక్తి కూడ అంటే ప్రవక్త ﷺ కూడా ఈ విధంగానే కంకర రాళ్ళు కొట్టారు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జమరాతుల పై కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2622

2622. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనాలు, "మల మూత్ర విసర్జన కోసం బేసి సంఖ్యలో మట్టి పెద్దలను ఉపయోగించాలి. (3,5,7) అదే విధంగా షైతాన్ ను కొట్టడానికి కూడా బేసి కంకర రాళ్ళు ఉపయోగించాలి (7). అదే విధంగా సఫా మర్వాల మధ్య సయీ కూడా బేసి సార్లు చేయాలి (7). అదే విధంగా బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ కూడా బేసి అంటే 7 సార్లు ప్రదక్షిణలు చేయాలి. అదే విధంగా మీలో ఎవరైనా ధూపం తీసుకుంటే బేసి సంఖ్యలో తీసుకోవాలి. అంటే (3,5,7 సార్లు). (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

షాఫయీ, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్మీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జమరాతుల పై కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2623

2623. ఖుదామహ్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్మార్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ఖుర్బానీ రోజున ప్రవక్త ﷺ ను 'సహ్' అంటే ఎరువు, తెలుపు రంగు ఆడ ఒంటెపై కూర్చొని కంకర రాళ్ళు కొడుతుండగా చూసాను. అక్కడ జంతువులను కొట్టటం గానీ, తోలటం గానీ, 'ప్రక్కకు జరగండి పిల్లలూ,' అని అనటం గానీ జరగలేదు. (షాఫియా, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘ్)

మూడవ విభాగం

మువత్తా ఇమాం మాలిక్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

జమరాతుల పై కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2626

2626. నాఫె రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ జంరతుల్ ఊలా, జప్రమ వుస్తా వద్ద చలా సేవు వరకు ఆగి, 'అల్లాహు అక్బర్, సుబ్ హానల్లాహ్, అల్ హందు లిల్లాహ్,' అని పలుకుతూ దుఆ చేస్తూ ఉండేవారు, జంరతుల్ ఉఖ్బాహ్ వద్ద ఆగేవారు కారు. (మువత్తా ఇమాం మాలిక్)

7. ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2627

2627. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జ్ కు వెళుతూ జుల్ హులైఫహ్ లో జుహర్ నమాజు చదివారు. ఆ తరువాత తన ఖుర్బానీ జంతువును తెప్పించారు. చిహ్నంగా దాని వీపుపై కుడి వైపు ఒక మూల కొంత చీల్చారు. ఆ రక్తం అక్కడే తుడిచి వేసారు. ఇంకా దాని మెడలో చెప్పుల హారాన్ని వేసారు. ఆ తరువాత తన వాహనంపై కూర్చున్నారు. ఆయన ఒంటె ఆయన్ను తీసుకొని బైదా చేరగానే ప్రవక్త ﷺ లబైక్ అని బిగ్గరగా పలకసాగారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2628

2628. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ ఖుర్బానీ మేకలను బైతుల్లాహ్ కు పంపారు. వాటి మెడలో హారాలు వేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2629

2629. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఖుర్బానీ నాడు ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా తరఫున ఒక ఆవు ఖుర్బానీ ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2630

2630. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తన హజ్జతుల్ విదాలో తన భార్యల తరపున ఆవు ఖుర్బానీ ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2631

2631. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ యొక్క ఖుర్బానీ జంతువుల హారాల త్రాడును నేను నా చేతులతో తయారు చేసాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఆ హారాలను జంతువుల మెడలో వేసారు. ఆ తరువాత వాటిని పిఅర్ చేసారు. అంటే ఒంటె వీపు కుడి ప్రక్క శిఖరం క్రింద చర్మం చీల్చి వేసారు. ఆ జంతువులను వెళుతున్న హజీల వెంట మక్కా పంపి వేసారు. ఆ జంతువులను పంపటం వల్ల ప్రవక్త ధర్మసమ్మతమైనవేవీ నిషిద్ధం కాలేదు. అంటే ఖుర్బానీ జంతువులను పంపటం వల్ల ప్రవక్త ﷺ ముప్రీం కాలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2632

2632. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్ఱా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఖుర్బానీ జంతువుల హారాలను నా దగ్గర ఉన్న ఒంటె ఉన్నితో నేను తయారు చేసాను. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఆ ఖుర్బానీ జంతువులను మా తండ్రి గారు అయిన అబూ బకర్ వెంట మక్కా పంపించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2633

2633. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని చూసారు. అతడు తన ఖుర్బానీ జంతువును తోలుతూ తీసుకు వెళుతున్నాడు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని ఉద్దేశించి, 'నువ్వు దానిపై ఎక్కి కూర్చో,' అని అన్నారు. దానికి ఆ వ్యక్తి, 'ఇది ఖుర్బానీ జంతువు, నేను దానిపై ఎలా కూర్చోగలను?' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ, 'నువ్వు దానిపై ఎక్కి కూర్చో,' అని అన్నారు. దానికి ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ, 'ఇది ఖుర్బానీ జంతువు, దీనిపై నేనెలా కూర్చోగలను?' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ రెండవసారి లేదా మూడవసారి చాలా విచారించవలసిన విషయం, 'నువ్వు దానిపై ఎక్కి కూర్చో,' అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2634

2634. అబూ జుబైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ ద్వారా ఇలా విన్నాను, ఖుర్బానీ జంతువులపై ఎక్కి కూర్చోవటాన్ని గురించి అతన్ని ప్రశ్నించడం జరిగింది. అంటే, 'హజీ తన వెంట తీసుకువెళుతున్న ఖుర్బానీ జంతువుపై ఎక్కి కూర్చోవటం ధర్మ సమ్మతమా కాదా?' అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి అతడు సమాధానం ఇస్తూ, 'ప్రవక్త ﷺ ను అత్యవసర పరిస్థితుల్లో మంచి తనంతో మరో వాహనం లభించనంత వరకు దానిపై కూర్చోని ప్రయాణించవచ్చునని ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నానని,' సమాధానం ఇచ్చారు. **(ముస్లిం)**

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2635

2635. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ 17 ఒంటెలను మక్కా లో ఖుర్బానీ చేయడానికి ఒక వ్యక్తి వెంట మక్కా పంపారు. ఇంకా అతన్ని నాయకుడిగా నియమించారు. అంటే నువ్వు ఈ ఒంటెలను కాపాడుతూ ఉండమని, మక్కా చేరిన తర్వాత నా తరపు నుండి ఖుర్బానీ చేయాలని ఆదేశించారు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఈ ఒంటెల్లో ఏదైనా ఒంటె వ్యాధి వల్ల లేదా ఇతర కారణాల వల్ల నడవలేకపోతే లేదా అలసిపోయి కూర్చుండి పోతే లేదా దారిలో చనిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడితే నేను ఏం చేయాలి?' అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'ఇటువంటి పరిస్థితిలో నువ్వు దాన్ని అక్కడే జిబ్బా చేసి వేయి. దాని రక్తంతో దాని మెడలో హారంగా ఉన్న చెప్పులను రక్తంలో ముంచి దాని వీపుపై గుర్తు వేయాలి. అంటే చీల్చి వేయాలి, దాన్నుండి నీవు గానీ, నీ స్నేహితులు గానీ తినరాదు,' అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2636

2636. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: హుదైబియా సంవత్సరం ప్రవక్త ﷺ వెంట మేము ఒక ఒంటెను 7 గురు వ్యక్తుల తరపున, ఒక ఆవును 7 గురు వ్యక్తుల తరపున ఖుర్బానీ ఇచ్చాము. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2637

2637. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను ఒక వ్యక్తి వద్దకు వెళ్ళారు. ఆ వ్యక్తి తన ఒంటెను కూర్చోబెట్టి నవ్రా చేస్తున్నాడు. అప్పుడు అతను ఆ వ్యక్తితో, 'నువ్వు ఈ ఒంటెను నిలబెట్టి దాని కాళ్ళు కట్టి వేసి నవ్రా చేయి. ఎందుకంటే ఇదే ప్రవక్త సాంప్రదాయం,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2638

2638. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను అతని ﷺ, ఖుర్బానీ ఒంటెలను ఖుర్బానీ చేయమని, ఖుర్బానీ తర్వాత వాటి మాంసాన్ని, చర్మాన్ని, ప్రేగులను దానం చేయమని, అందులో నుండి కసాయికి పారితోషికం ఇవ్వవద్దని, అతనికి తన వద్ద నుండి పారితోషికం ఇవ్వమని ఆదేశించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2639

2639. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము మా ఖుర్బానీ మాంసాన్ని మూడు రోజులకు మించి తినేవారము కాము. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని మీరు మాంసాన్ని ఆహార సామగ్రిగా మూడు రోజుల కంటే ఎక్కువ దినాలు ఉంచి తినవచ్చును అని ఆదేశించారు. అప్పటి నుండి మేము ఖుర్బానీ మాంసాన్ని మూడు రోజులకంటే ఎక్కువ దినాలు ఉంచి తినేవారం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2643

2643. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఖుర్త్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ వద్ద దినాల్లో కెల్లా జిల్ హిజ్జహ్ 10వ తేదీ ఖుర్బానీ దినం అన్నిటికంటే గొప్పదినం. ఆ తరువాత ఖుర్ దినం. ఉల్లేఖన కర్త సారీ, ఖర్ అంటే ఖుర్బానీ రెండవ దినం అంటే 11వ తేదీ," అని అన్నారు. ఉల్లేఖనకర్త కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముందుకు ఖుర్బానీ చేయటానికి 5 లేక 6 ఒంటెలు రప్పించబడ్డాయి. ఈ ఒంటెలు వాటంతట అవే ప్రవక్త ﷺ కు దగ్గర రాసాగాయి. అన్నిటికంటే ముందు దేన్ని జిబహ్ చేయాలో తెలియలేదు. ప్రతి ఒంటె ప్రవక్త ﷺ ముందు తనను జిబహ్ చేయాలనే కోరుకుంటుంది. ఉల్లేఖనకర్త కథనం: నహ్ చేసిన తర్వాత ఈ ఒంటెలు పడిపోగానే ప్రవక్త ﷺ మెల్లగా ఏదో అన్నారు, అది నాకు అర్థం కాలేదు. దగ్గరున్న వ్యక్తితో ప్రవక్త ﷺ ఏమన్నారని అడిగాను. దానికి ఆ వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ జంతువుల మాంసం నుండి ఎవరికి ఎంత కావాలో కోసుకోండి,' అని అన్నారని చెప్పాడు. (అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ జంతువుల విషయాలు

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2644

2644. సలమహ్ బిన్ అక్వఅ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీలో ఎవరైనా ఖుర్బానీ చేస్తే, తన ఖుర్బానీ మాంసం నుండి మూడు రోజులకు మించి తన ఇంట్లో ఉంచరాదు. అంటే ప్రజల్లో పంచివేయాలి. మరో సంవత్సరం వచ్చింది. అప్పుడు ప్రజలు ప్రవక్త ﷺ ను, 'ఈ సంవత్సరం కూడా మేము ఆ విధంగానే అంటే గత సంవత్సరం చేసినట్లు చేయాలా? అంటే ఖుర్బానీ మాంసాన్ని మూడు రోజులకు మించి ఉంచకూడదా?' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మీరు తినండి, తినిపించండి, ఆహార సామగ్రిగా చేసి ఉంచుకోండి. ఎందుకంటే గత సంవత్సరం ప్రజలు కరువు కాటకాలకు గురయ్యారు. అందువల్ల మీరు మాంసాన్నంతా ప్రజల్లో పంచి వేసి ఈ విధంగా వారికి సహాయం చేయడం సబబుగా ఉంటుందని భావించాను,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

8. తల గొరిగించుకోవటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తల గొరిగించుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2646

2646. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇంకా అతని ﷺ అనుచరుల్లోని కొందరు హజ్జతుల్ విదాలో తల గీయించారు. మరి కొందరు తల వెంట్రుకలు కత్తిరించుకున్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తల గొరిగించుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2647

2647. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నాతో ముఆవియహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇలా అన్నారు: "నేను ప్రవక్త ﷺ తల వెంట్రుకలను బాణం ముందు భాగం ద్వారా మర్వా కొండపై కత్తిరించాను. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తల గొరిగించుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2648

2648. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జతుల్ విదాలో, "ఓ అల్లాహ్! తల గీయించుకున్న వారిని కరుణించు," అని ప్రార్థించారు. అప్పుడు ప్రజలు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! కత్తిరించుకున్న వారిని గురించి కూడా ప్రార్థించండి,' అని విన్నవించుకున్నాము. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ "ఓ అల్లాహ్! తల గీయించుకున్న వారిని కరుణించు," అని ప్రార్థించారు. మరల

ప్రజలు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! కత్తిరించుకున్న వారిని గురించి కూడా ప్రార్థించండి,' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ "ఓ అల్లాహ్! కత్తిరించుకున్న వారిని కూడా కరుణించు," అని ప్రార్థించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తల గొరిగించుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2649

2649. యహ్యీ బిన్ హుసైన్ తన నానమ్మ ద్వారా ఉల్లేఖిస్తున్నారు: అతని నానమ్మ హజ్జతుల్ విదాలో ప్రవక్త ﷺ తల గీయించుకునే వారి కొరకు మూడు సార్లు, కత్తిరించుకునే వారి కొరకు ఒకసారి దుఆ చేసినట్లు విన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తల గొరిగించుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2650

2650. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మినాలో వచ్చిన తర్వాత ముందు జమరతుల్ ఉఖ్బహ్ వద్దకు వెళ్ళారు. దానికి కంకర రాళ్ళు కొట్టారు. ఆ తరువాత మినాలోని తన నివాస స్థలంలో ఒంటె ఖుర్బానీ ఇచ్చారు. ఆ తరువాత మంగలిని పిలిపించి తన తల వెంట్రుకలను కుడి వైపు నుండి గీయమన్నారు. ఆ మంగలి కుడి వైపు గీసాడు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ అబూ తల్హా అన్నారీని పిలిపించారు. అతను రాగానే గీసిన వెంట్రుకలను అతనికి ఇచ్చారు. ఆ తరువాత ఎడమ వైపు తిరిగారు. మంగలి ఎడమ వైపు ఉన్న వెంట్రుకలను గీసాడు. ప్రవక్త ﷺ ఆ వెంట్రుకలను కూడా అబూ తల్హా కు ఇచ్చి, 'ఈ వెంట్రుకలను ప్రజల్లో పంచిపెట్టు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తల గొరిగించుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2651

2651. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ కు ఇహ్రాం ధరించాటానికి ముందు సువాసన ద్రవ్యాలు రాసేదాన్ని. అదే విధంగా ఖుర్బానీ రోజు బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేయడానికి ముందు సువాసన ద్రవ్యాలు రాసేదాన్ని. వాటిలో కస్తూరి కూడా ఉండేది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

తల గొరిగించుకోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2652

2652. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జుల్ హిజ్జాహ్ పదవ తేదీన మక్కాలో ప్రవేశించి తవాఫ్ ఇఫాదహ్ చేసారు. ఆ తరువాత మినా తిరిగి వచ్చి జుహర్ నమాజును మినాలో ఆచరించారు. (ముస్లిం)

9. హజ్ విధులను క్రమం మార్చి ఆచరించవచ్చు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్ విధులను క్రమం మార్చి ఆచరించవచ్చు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2655

2655. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ బిన్ ఆస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ హజ్జతుల్ విదాలో అందరి ముందు మినాలో నిలబడ్డారు. ప్రజలు తనను హజ్జ్ కు సంబంధించిన ప్రధాన విషయాలను అడిగి తెలుసుకుంటారని, అదే విధంగా ప్రజలు వచ్చి అడిగేవారు, ప్రవక్త ﷺ

వారి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ఇచ్చేవారు. ఒక వ్యక్తి వచ్చి ప్రవక్త   ను, 'తెలియక ఖుర్బానీకి ముందు తల గీయించుకున్నాను, ఏం చేయాలి? - అంటే ముందు ఖుర్బానీ చేసి ఆ తరువాత తల గీయించు కోవలసింది. కనుక క్రమం తప్పాను. మరచి ముందు నేను తల గీయించుకున్నాను,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త  , 'ఇప్పుడు నువ్వు వెళ్ళి ఖుర్బానీ చెయ్యి. వరుస క్రమం వ్యతిరేకత వల్ల మరేం ఫర్వాలేదు,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత మరో వ్యక్తి వచ్చి, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేను కంకర రాళ్ళు కొట్టడానికి ముందు, ఖుర్బానీ చేసాను. నేను ముందు కంకర రాళ్ళు కొట్టవలసింది. ఆ తరువాత ఖుర్బానీ చేయవలసింది. కాని నేను మరచిపోయి ఖుర్బానీ చేసి వేసాను,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త  , 'నువ్వు వెళ్ళి కంకర రాళ్ళు కొట్టు, జరిగిన దానికి పాపమేమీ చుట్టుకోదులే,' అని అన్నారు. సారాంశం ఏమిటంటే వెనుకా ముందు జరిగిన దానిని గురించి ప్రశ్నించిన వారికి సమాధానంగా ప్రవక్త  , 'మరేం ఫర్వాలేదు,' అని మాత్రమే చెప్పారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం లోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'కంకర రాళ్ళు కొట్టడానికి ముందు తల గీయించుకున్నాను,' అని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త   'నువ్వు కంకర రాళ్ళు కొట్టు, జరిగినదానికి పాపం ఏమీ లేదులే,' అని అన్నారు. మరొక వ్యక్తి వచ్చి, 'కంకర రాళ్ళు కొట్టడానికి ముందు బైతుల్లాహ్ తవాఫ్ చేసాను' అని అంటే, ప్రవక్త  , 'నువ్వు కంకర రాళ్ళు కొట్టు, ముందూ వెనుకా జరిగినదానికి మరేం పాపం లేదులే,' అని అన్నారు.

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్ విధులను క్రమం మార్చి ఆచరించవచ్చు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2656

2656. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఖుర్బానీ రోజు మినాలో ప్రవక్త   ను వివిధ విషయాలను గురించి ప్రశ్నించడం, అంటే ముందూ వెనుకా జరిగిందని విన్నవించుకోవడం జరిగింది. ప్రతి దానికి, 'దీన్ని చేయి మరేం ఫరవా లేదు,' అని అన్నారు. ఒక వ్యక్తి వచ్చి, 'నేను సాయంత్రం రమీ చేసాను, దాని అసలు సమయం ఉదయం ఉంది,' అని విన్నవించుకోగా, ప్రవక్త  , 'మరేం ఫర్వాలేదు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

10. ఖుర్బానీ రోజు ప్రసంగం, తప్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్ఆనీ రోజు ప్రసంగం, తప్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2659

2659. అబూ బక్రహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ యౌమున్నహర్ లో మా ముందు ఈ విధంగా ప్రసంగించారు: "కాలం తిరిగి తిరిగి మళ్ళీ అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలను సృష్టించిన బిందువు పైకి వచ్చేసింది. సంవత్సరానికి 12 నెలలు. వీటిలో నాలుగు గౌరవనీయమైనవి, మూడు వరుసగా జుల్ ఖాదహ్, జుల్ హిజ్జహ్, ముహర్రం (11, 12, 01) మరియు ఒకటి వేరుగా ఉంది. అంటే రజబ్ (7) ముదర్ నెల. ఇది జమాదిస్సానీ మరియు షాబాన్ ల మధ్య ఉంది. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ, "ఇది ఏ నెల?" అని అక్కడున్న వారిని అడిగారు. దానికి మేము అల్లాహ్ కు, ఆయన ప్రవక్తకే తెలుసు అని అన్నాము. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ మౌనం వహించారు. తమరు దానికి ఏదైనా వేరు పేరు పెడతారని మేము అనుకున్నాం. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది జిల్ హిజ్జహ్ కాదా?' అని అడిగారు. దానికి మేము, 'అవును,' అని అన్నాము. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ, 'ఇది ఏ నగరం?' అని అడిగారు. దానికి మేము, 'అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకే తెలుసు,' అని అన్నాము. ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ మౌనం వహించారు. చివరికి మేము ప్రవక్త ﷺ దానికి వేరే పేరు పెడుతారని భావించాం. ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది మక్కా నగరం కాదా?' అని అడిగారు. దానికి మేము, 'అవును,' అని అన్నాము. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ మమ్మల్ని, 'ఇది ఏ దినం?' అని అడిగారు. దానికి మేము, 'అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకే తెలుసు,' అని అన్నాము. ప్రవక్త ﷺ మౌనం వహించారు. దానికి వేరే పేరు పెడతారని భావించాం. ప్రవక్త ﷺ, 'ఇది ఖుర్ఆనీ దినం కాదా?' అని అన్నారు. దానికి మేము, 'అవును,' అని అన్నాము.

ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రసంగించారు: "మీ రక్తం, మీ ధనం, మీ గౌరవ మర్యాదలు ఈ నాడు మీపై ఈ రోజు ఈ నగరం, ఈ నెలలో హత్యలు, యుద్ధాలు, దోపిడీలు, అగౌరవపరచడం నిషేధించబడినట్లు నిషేధించబడ్డాయి. అతి త్వరలో మీరు దైవంతో కలుసుకుంటారు. ఆయన మిమ్మల్ని కర్మల గురించి ప్రశ్నిస్తాడు. కనుక మీరు అప్రమత్తంగా ఉండండి. నా తరువాత మీరు మార్గభ్రష్టత్వానికి గురి కాకూడదు. మీరు పరస్పరం హత్యలకు, దోపిడీలకు పాల్పడకండి. గుర్తుంచుకోండి," దైవాదేశాలను నేను మీకు అందజేసానా?" అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు, 'అవును,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ, "ఓ అల్లాహ్! నీవు సాక్షిగా ఉండు," అని అన్నారు. ఆ తరువాత, "ఇక్కడ ఉన్నవారు ఇక్కడ లేని వారికి ఈ సందేశాన్ని అందజేయాలి. విన్న వారికంటే చాలా బాగా గుర్తుంచుకుంటారు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్ఆనీ రోజు ప్రసంగం, తప్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్ అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2660

2660. వబిరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ను, 'నేను కంకర్రాళ్ళు ఎప్పుడు కొట్టాలి,' అని అడిగాను. దానికి అతను, 'మీ ఇమాము కొట్టినప్పుడు నువ్వు కూడా కొట్టు,' అని సమాధానం ఇచ్చారు. నేను మళ్ళీ అదే ప్రశ్న అడిగాను. దానికి అతను, 'మేము కంకర్రాళ్ళు కొట్టటానికి వేచి ఉండేవాళ్ళం. సూర్యుడు వాలిన తర్వాత కంకర్రాళ్ళు కొట్టేవాళ్ళం,' అని అన్నారు. **(బుఖారీ)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్ఆనీ రోజు ప్రసంగం, తప్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్ అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2661

2661. తన తండ్రి అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ ద్వారా సాలిం కథనం: అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ జంరతుల్ ఊలాకు 7 కంకర్రాళ్ళు కొట్టేవారు. ప్రతి కంకర రాయితో పాటు 'అల్లాహు అక్బర్' పలికి ముందుకు సాగేవారు. మెత్తని నేలపైకి వెళ్ళి ఖిల్లా వైపు తిరిగి చాలా సేపు వరకు నిలబడి దుఆ చేసేవారు. దుఆలో తన రెండు చేతులను ఎత్తేవారు. ఆ తరువాత జంరతుల్ వుస్తహ్ ను 7 కంకర్రాళ్ళు కొట్టేవారు. ప్రతి కంకర రాయితో పాటు 'అల్లాహు అక్బర్' పలికేవారు. ఆ తరువాత ఎడమ వైపునకు కొద్దిగా ముందుకు పోయి మెత్తని నేలపైకి వెళ్ళి ఖిల్లా వైపు నిలబడి చాలా సేపు వరకు దుఆ చేసేవారు. దుఆలో చేతులను ఎత్తేవారు. చాలా సేపు వరకు నిలబడి ఉండేవారు. ఆ తరువాత అక్కడి నుండి బయలుదేరి జంరతుల్ ఉఖ్బహ్ వద్దకు వచ్చి పల్లపు ప్రాంతంలో నిలబడి 7 కంకర్రాళ్ళు కొట్టేవారు. ప్రతి కంకర రాయితో 'అల్లాహు అక్బర్' అని పలికేవారు. అయితే ఇక్కడ ఆగేవారు కారు. కంకర రాళ్ళు కొట్టి వెంటనే అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయేవారు. ఇంకా ప్రవక్త ﷺ ను ఇలాగే చేస్తూ ఉండగా చూసానని,' అన్నారు. **(బుఖారీ)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

**ఖుర్ఆనీ రోజు ప్రసంగం, తష్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2662**

2662. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్బాస్ బిన్ అబ్దుల్ ముత్తలిబ్, ప్రవక్త ﷺ ను మినాలో రాత్రి జాగరణ చేసే రాత్రుల్లో మక్కాలో ఉండే అనుమతి ఇవ్వమని తద్వారా ప్రజలకు జమ్ జమ్ నీరు త్రాపించగలనని విన్నవించుకున్నారు. ప్రవక్త ﷺ అతనికి దానికి అనుమతించారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

**ఖుర్ఆనీ రోజు ప్రసంగం, తష్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2663**

2663. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ జమ్ జమ్ టాంకు వద్దకు వచ్చారు. అది జమ్ జమ్ నీటితో నిండి ఉండేది. ప్రవక్త ﷺ జమ్ జమ్ నీరు త్రాగుతాననే కోరిక వెలిబుచ్చారు. అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన కుమారుడు ఫజల్ తో, 'నువ్వు నీ తల్లి దగ్గరకు వెళ్ళి ఆమె దగ్గర నుండి ప్రవక్త ﷺ కొరకు త్రాగడానికి నీళ్ళు తీసుకు రా,' అని అన్నారు. అది విన్న ప్రవక్త ﷺ, 'నాకు ఈ టాంకులో ఉన్న నీరే త్రాపించండి,' అని అన్నారు. దానికి అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ప్రజలు ఈ టాంకులో తమ చేతులను ముంచుతూ ఉంటారు. కొందరి చేతులు పరిశుభ్రంగా ఉండవు. అందువల్ల మీరు ఈ నీరు త్రాగడం బాగుండలేదు,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నాకు ఇక్కడి నుండే త్రాపించండి,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ కడుపు నిండా నీళ్ళు త్రాగారు. ఆ తరువాత జమ్ జమ్ బావి వద్దకు వచ్చారు. అక్కడ ప్రజలు జమ్ జమ్ నీటిని తోడి ప్రజలకు త్రావిస్తున్నారు. ప్రవక్త ﷺ అది చూచి, 'మీరు ఒక మంచి పనిలో నిమగ్నమై ఉన్నారు. దీన్ని ఇలాగే చేస్తూ ఉండండి. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ ఒకవేళ నేను తోడటం వల్ల ప్రజలు జమ్ జమ్ నీరు తోడే సాంప్రదాయాన్ని అమలు చేస్తారనే భయం లేకపోతే, నేను కూడా త్రాడు పట్టి జమ్ జమ్ నీరు తోడేవాడిని. ప్రజలకు త్రాపించేవాడిని,' అని అన్నారు. **(బుఖారీ)**

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ రోజు ప్రసంగం, తష్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్ అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2664

2664. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "జుహర్, అసర్, మగ్రిబ్, ఇషా నమాజులు చదివారు. ఆ తరువాత ముహస్సబ్ లో కొంతసేపు నిద్రపోయారు. ఆ తరువాత అక్కడి నుండి వాహనం ఎక్కి బైతుల్లాహ్ వచ్చి తవాఫ్ విదా చేసారు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ రోజు ప్రసంగం, తష్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్ అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2665

2665. అబ్దుల్ అజీజ్ బిన్ రుఫై రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను అనస్ బిన్ మాలిక్ ను మీరు ప్రవక్త ﷺ నుండి నేర్చుకున్న దాన్ని దేన్నైనా నాకు ఉపదేశించండి. అంటే ప్రవక్త ﷺ 8వ తేదీన "జుహర్ నమాజు ఎక్కడ చదివారు," అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి అతను రజిఅల్లాహుఅన్లు, మినాలో అన్నారు. ఆ తరువాత మళ్ళీ హజ్జ్ నుండి తిరుగు ప్రయాణంలో 13వ తేదీన అసర్ నమాజు ఎక్కడ చదివారు అని అడిగాను. దానికి అతను రజిఅల్లాహుఅన్లు, "అబ్ తహ ప్రాంతంలో" అని చెప్పి మీ ఇమాము ఎలా చేస్తే అలా చేయండి,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్బానీ రోజు ప్రసంగం, తష్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్ అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2666

2666. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అబ్ తహ ప్రాంతంలో విడిది చేయడం ప్రవక్త సాంప్రదాయం కాదు. అంటే హజ్జ్ విధి కాదు. ప్రవక్త ﷺ అక్కడ ఎందుకు విడిది చేసేవారంటే అటు నుండి మదీనా వైపు రావటంలో సౌకర్యం ఉండేది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్ఆనీ రోజు ప్రసంగం, తప్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్ అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2668

2668. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'హజ్జ్ నిర్వర్తించిన తర్వాత ప్రజలు అటూ ఇటూ వెళ్ళసాగారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ మీలో ఎవరూ బైతుల్లాహ్ ను కలుసుకోనంత వరకు తన ఇంటికి వెళ్ళడానికి మక్కా వెలుపలకు వెళ్ళరాదు. అంటే వీడ్కోలు తవాఫ్ చేసుకోవాలి. అయితే బహిష్టు స్థితిలో ఉన్న స్త్రీలను మినహాయించడం జరిగింది. అంటే ఒకవేళ బహిష్టు ప్రసవ దశల వల్ల స్త్రీలు తవాఫె విదా చేయకపోతే మరేం ఫర్వాలేదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖుర్ఆనీ రోజు ప్రసంగం, తప్రీఖ్ దినాలలో కంకర్రాళ్ళు రువ్వటం, వీడ్కోలు తవాఫ్ అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2669

2669. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: సఫియ్య తిరుగు ప్రయాణం చేసే రోజు బహిష్టుకు గురయ్యారు. అంటే 13వ తేదీన తిరుగు ప్రయాణమై మదీనా రావలసి ఉంది. అప్పుడు ఆమె బహిష్టుకు గురయ్యారు. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా, "సఫియ్య అందరినీ ఆపి వేస్తుందని నా అనుమానం," అని అన్నారు. అది విని ప్రవక్త ﷺ, 'ఆమె పాడుగాను, ఆమె 10వ తేదీన తవాఫ్ చేయలేదా?' అని అన్నారు. 'అవును ఆమె తవాఫ్ చేసింది,' అని విన్నవించుకోవడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇక ఆమె వెళ్ళవచ్చు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

11. ముహ్రైం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రీం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2678

2678. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ ను ఇహ్రాం లో ఎటువంటి దుస్తులు ధరించవచ్చని ప్రశ్నించాడు. ప్రవక్త ﷺ ముహ్రీం కమీజు, పగిడి, పైజామా, టోపీ మొదలైనవి ధరించరాదని, శరీరాన్ని తలతో పాటు పూర్తిగా కప్పరాదని, బూట్లు ధరించరాదని, ఒకవేళ చెప్పులు లేకపోతే బూట్లను చీలమండల వరకు కోసి తొడగవచ్చును. అదే విధంగా కాషాయ రంగు దుస్తులు ధరించరాదని ప్రవచించారు.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: ఇహ్రామ్ స్థితిలో ఉన్న స్త్రీలు ముఖాన్ని కప్పరాదు. చేతి గ్లోజులు ధరించరాదు, అని ఉంది.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రీం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2679

2679. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను ప్రసంగంలో ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను, "ముహ్రీం చెప్పులు లభించని పక్షంలో బూట్లు చీలమండల వరకు కత్తిరించి ధరించవచ్చును. అదే విధంగా లుంగీ లభించని పక్షంలో పైజామా ధరించవచ్చును." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రీం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2680

2680. యాలా బిన్ ఉమయ్యహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మేము జిర్రాహ్ ప్రాంతంలో ప్రవక్త ﷺ వద్ద కూర్చోని ఉన్నాము. ఒక బదూ వచ్చాడు. అతడు ఇహ్రాం స్థితిలో సువాసనలతో

కూడిన జుబ్బు ధరించి ఉన్నాడు. ఆ వ్యక్తి, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేను ఉమ్రాహ్ ఇహ్రామ్ ధరించి ఉన్నాను. నేను ఈ జుబ్బును ధరించి ఉన్నాను. దీనికి సువాసనలు కూడా పూసి ఉన్నాను. ఇప్పుడు నేను ఏం చేయాలి?' అని విన్నవించుకున్నాడు. ప్రవక్త ﷺ సమాధానం ఇస్తూ, "సువాసనను మూడు సార్లు కడిగి వేయి, జుబ్బును విప్పి వేయి, నీవు హజ్జ్ లో చేయవలసిందే ఇహ్రామ్ లో చేయి," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2681

2681. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ముహ్రిం వ్యక్తి నికాహ్ చేసుకోరాదు, చేయించరాదు. వివాహ సందేశం కూడా పంపరాదు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2682

2682. ఇబ్నై అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇహ్రామ్ స్థితిలో మైమునాహ్ తో నికాహ్ చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2683

2683. యజీద్ బిన్ అసమ్, మైమూనహ్ చలైలు కొడుకు, మైమూనహ్ ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ మైమూనహ్ తో నికాహ్ చేసారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఇహ్రామ్ స్థితిలో లేరు. (ముస్లిం)

ఇమాం ముహ్ యుస్సున్నహ్ రహిమహుల్లాహ్ మరియు ఇతర ధార్మిక పండితుల్లో అత్యధికులు, ప్రవక్త ﷺ మైమూనహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హా తో ఇహ్రామ్ లో లేని స్థితిలో పెళ్లి చేసుకున్నారని, అయితే అతని ﷺ పెళ్లి విషయం ఇహ్రామ్ ధరించిన తర్వాత అందరికీ తెలిసిందని, ఆ తరువాత అతను ﷺ తన భార్యతో ఇహ్రామ్ లో లేని స్థితిలో సంభోగం చేసారని, ఆ స్థలం మక్కా మార్గంలో ఉన్న సరిఫ్ అని అభిప్రాయపడ్డారు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2684

2684. అబూ అయ్యూబ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ఇహ్రామ్ స్థితిలో ప్రవక్త ﷺ తన తలను కడుక్కునేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2685

2685. ఇబ్నై అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇహ్రామ్ స్థితిలో కొమ్ము (హిజామహ్) చేయించుకున్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2686

2686. ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఇహ్రామ్ స్థితిలో ఉన్న ఒక వ్యక్తి తన కళ్ళు నొప్పిగా ఉన్నాయని విన్నవించుకున్నాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ మందు రాసుకోమని అనుమతి ఇచ్చారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2687

2687. ఉమ్మూల్ హుసైన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ఉసామహ్ ను మరియు బిలాల్ ను చూశాను. వారిలో ఒకరు ప్రవక్త ﷺ యొక్క ఒంటె కళ్ళాన్ని పట్టుకొని ఉన్నారు. మరొకరు ప్రవక్త ﷺ తలపై వస్త్రం ద్వారా నీడ కల్పిస్తున్నారు. ప్రవక్త ﷺ పై ఎండ పడకుండా ఉండటానికి, చివరికి ప్రవక్త జంరతుల్ ఉఖ్బహ్ ను రమీ చేసుకున్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2688

2688. కాబ్ బిన్ ఉజ్రహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అతని ప్రక్క నుండి వెళ్ళారు. అప్పుడతను హుదైబియాలో ఉన్నారు. ఇంకా మక్కాలో ప్రవేశించలేదు. అప్పుడతను ముహ్రింగా ఉన్నారు. పొయ్యి మీద గిన్నె ఉంది. క్రింద మంట పెడుతున్నారు. అతని తలలోని పేలు అతని ముఖంపై పడుతున్నాయి. అది చూచి ప్రవక్త ﷺ అతన్ని ఉద్దేశించి, "నీ తలలోని పేలు నీకు బాధ పెడుతున్నాయా?" అని అన్నారు. దానికి అతను, 'అవును,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు నీ తల వెంట్రుకలను గీయించుకో, దానికి బదులు ఒక ఫర్ఖ్ ఆహార ధాన్యాలు, 6 గురు పేదల్లో పంచిపెట్టు,' అని అన్నారు. ఒక ఫర్ఖ్ 3 సాఅలు అవుతుంది. (ఒక సాఅ 2 ½ సేర్లు అవుతాయి). లేదా 3 ఉపవాసాలు ఉండు, లేదా ఒక మేక ఖుర్బానీ ఇవ్వు,' అని ఉపదేశించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్సిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2690

2690. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: "మేము స్త్రీలు ఇహ్రామ్ స్థితిలో ప్రవక్త ﷺ వెంట ఉండేవారం. మా ప్రక్క నుండి బిడారాలు వెళ్ళేవి. వాళ్ళు మా ప్రక్క నుండి వెళ్ళినప్పుడు మేము మా దుప్పట్లను మా ముఖాలపై వేసుకునే వారం, వాళ్ళు వెళ్ళిన తర్వాత మళ్ళీ మా దుప్పట్లను దించుకునే వారం." (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్సిం దూరంగా ఉండవలసిన విషయాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2693

2693. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇహ్రామ్ స్థితిలో తన తల మధ్య కొమ్ము చేయించుకున్నారు. ఇది మక్కా మార్గంలో ఉన్న లహ్ యిజమల్ ప్రదేశంలో జరిగింది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

12. ముహ్సిం వేటాడరాదు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్సిం వేటాడరాదు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2696

2696. సాద్ బిన్ జస్సామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతడు అబ్వా లేదా వద్దాన్ ప్రాంతంలో అడవి గాడిదను వేటాడి ప్రవక్త ﷺ కు కానుకగా ఇచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ దాన్ని తిరిగి ఇచ్చి వేసారు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని విచారించడం చూసి అతన్ని ఓదార్చటానికి, 'మేము మీ కానుకను తిరస్కరించటం లేదు. మేము ముహ్సిం గా ఉన్నాం. అందువల్ల మేము అడవి జంతువుల వేట మాంసం తినకూడదు,' అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

దీని వివరణ కొరకు హదీసు 2700 చూడండి.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్సిం వేటాడరాదు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2697

2697. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: హుదైబియ సంవత్సరం ప్రవక్త ﷺ వెంట బయలుదేరాను. తన కొంత మంది స్నేహితులతో పాటు వెనుక ఉండిపోయారు. అబూ ఖతాదహ్ స్నేహితులందరూ ఇహ్రామ్ ధరించారు. అబూ ఖతాదహ్ ఇంకా ఇహ్రామ్ ధరించలేదు. అతని మిత్రులు దారిలో అడవి గాడిదను చూశారు. అయితే దాన్ని అబూ ఖతాదహ్ చూడలేదు. అతని మిత్రులు ఇహ్రామ్ వల్ల ఆ వేటను వదలి వేసారు. వేటాడలేదు. చివరికి అబూ ఖతాదహ్ ఆ అడవి గాడిదను చూడనే చూచారు. వేటాడడానికి తన గుర్రంపైకి ఎక్కారు. కొరడా తీసుకోవడం మరచిపోయారు. తన స్నేహితులతో, 'నా కొరడా తీసి ఇవ్వండి,' అని అన్నారు. వారు దానికి తిరస్కరించారు. అబూ ఖతాదహ్ స్వయంగా గుర్రంపై నుండి దిగి కొరడా తీసుకున్నారు. వేటకు వెళ్ళి వేటాడారు. దాన్ని చంపివేశారు. ఆ తరువాత దాని మాంసాన్ని అబూ ఖతాదహ్ కూడా తిన్నారు. అతని స్నేహితులు కూడా తిన్నారు. అయితే అతని స్నేహితులు వేట మాంసం తినాలో తినకూడదో అనే విషయంలో ఆందోళనకు గురయ్యారు. వీరు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు చేరుకున్న తర్వాత ప్రవక్త ﷺ ను దీన్ని గురించి విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మీ దగ్గర దాని మాంసంలో నుండి ఏదైనా మిగిలి ఉందా?' అని అన్నారు. దానికి వారు, 'అవును మా దగ్గర ఒక తొడ (కాలు) మిగిలి ఉంది,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ దాన్ని తీసుకున్నారు, తిన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "మీరు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు చేరి, దాన్ని గురించి ప్రశ్నించారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మీలో ఎవరైనా అబూ ఖతాదహ్ ను వేటాడమని చెప్పారా? లేక దాని వైపు

సైగ చేసారా?' అని అన్నారు. వారు, 'లేదు,' అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మిగిలిన మాంసాన్ని తినేయండి,' అని అన్నారు."

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం వేటాడరాదు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2698

2698. ఇబ్నె ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ 5 ప్రాణులను హరమ్ లో ఇహ్రామ్ స్థితిలో చంపే అనుమతి ఇచ్చారు. వీటిని కొట్టడంలో ఎటువంటి పాపం లేదు. అవి: ఎలుక, కాకి, గ్రద్ద, తేలు, పిచ్చి కుక్క. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం వేటాడరాదు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2699

2699. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఈ ఐదు హానికరమైన ప్రాణులను, ఇహ్రామ్ లో ఉన్నా లేకున్నా చంపవచ్చని ప్రవచించారు. అవి: 1. పాము, 2. కాకి, 3. ఎలుక, 4. పిచ్చి కుక్క, 5. గ్రద్ద. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ముహ్రిం వేటాడరాదు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2706

2706. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఉస్మాన్ తైమీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము తల్హా బిన్ ఉబైదుల్లాహ్ వెంట ఇహ్రామ్ స్థితిలో ఉన్నాం. ఆ సమయంలో పక్షి మాంసం అతనికి కానుకగా పంపబడింది. అప్పుడు తల్హా నిద్ర పోతున్నారు. మాలో కొందరు ఆ మాంసాన్ని తిన్నారు. కొందరు తినలేదు. అతను మేల్కొన్న తరువాత అతన్ని దాన్ని గురించి అడగటం జరిగింది. అతను తిన్న వారిని సమర్థించారు. ఇంకా, 'మేము పక్షి మాంసాన్ని ప్రవక్త ﷺ తో కలసి తిన్నాము,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

13. హజ్జ్ మార్గంలో ఆటంకం, హజ్జ్ తప్పిపోవటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ మార్గంలో ఆటంకం, హజ్జ్ తప్పిపోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2707

2707. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉమ్రుహ్ లో వెళ్ళకుండా ఆపి వేయడం జరిగింది. అంటే మక్కా అవిశ్వాసులు 'హుదైబియా' సంవత్సరం ప్రవక్త ﷺ ను ఉమ్రుహ్ చేయకుండా ఆపివేసారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఇహ్రామ్ తొలగించడానికి తన తల వెంట్రుకలను గీయించి తన భార్యలతో సంభోగం చేసారు. తన ఖుర్బానీ జంతువులను ఖుర్బానీ చేసారు. ఆ తరువాత మరుసటి సంవత్సరం ప్రవక్త ﷺ ఈ ఉమ్రుహ్ కు బదులు మరో ఉమ్రుహ్ చేసారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ మార్గంలో ఆటంకం, హజ్జ్ తప్పిపోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2708

2708. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వెంట బయలుదేరాము. ఈ విషయం తెలిసిన మక్కా అవిశ్వాసులు కాబతుల్లాహ్ చేరడానికి ముందే అడ్డుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ తాను తీసుకొని వచ్చిన జంతువులను జిబహ్ చేసారు. తన తల వెంట్రుకలను గీయించారు. అయితే కొంత మంది అనుచరులు ఇహ్రామ్ తొలగించడానికి తమ తల వెంట్రుకలను కత్తిరించుకున్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ మార్గంలో ఆటంకం, హజ్జ్ తప్పిపోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2709

2709. మిస్ వర్ బిన్ మఖ్ రమహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ తల వెంట్రుకలు గీయించటానికి ముందు జంతువులను జిబహ్ చేసారు. ఇంకా తన అనుచరులకు కూడా ఆదేశించారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ మార్గంలో ఆటంకం, హజ్జ్ తప్పిపోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2710

2710. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రజలతో ఇలా అన్నారు, "మీ కోసం ప్రవక్త ﷺ సంప్రదాయం సరిపోదా? ఒకవేళ మీలో ఎవరైనా హజ్జ్ నుండి ఆపివేయబడితే అంటే హజ్జ్ లోని ప్రధాన విధి తప్పి పోయే భయం ఉంటే బైతుల్లాహ్ తవాఫ్, సఫా మర్వాల మధ్య సయీ చేసుకోవాలి. ఆ తరువాత ఇహ్రామ్ తొలగించాలి. వచ్చే సంవత్సరం దీనికి బదులు హజ్జ్ చేసుకోవాలి. ఒకవేళ ఖుర్బానీ జంతువు లభిస్తే ఖుర్బానీ చేయాలి. ఒకవేళ లభించకపోతే ఉపవాసాలు ఉండాలి." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ మార్గంలో ఆటంకం, హజ్జ్ తప్పిపోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2711

2711. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ దుబాఅహ్ బింతె జుబైర్ ఇంటికి వెళ్ళారు. ఇంకా ఆమెతో, "నువ్వు హజ్జ్ సంకల్పం చేసుకున్నావు అనుకుంటా? అంటే ఈ సంవత్సరం హజ్జ్ చేయాలనుకుంటే, మాతో కలిసి నడువు," అని అన్నారు. దానికి ఆమె, "అల్లాహ్ సాక్షి! నేను చాలా వ్యాధితో ఉన్నాను. ఈ వ్యాధి వల్ల నాకు హజ్జ్ చేయడం సాధ్యం కాకపోవచ్చు," అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "నువ్వు మాతో పాటు బయలుదేరు, ఇహ్రామ్ ధరించు, ఇంకా 'ఓ అల్లాహ్ నీవు ఆపిన చోట నేను ఇహ్రామ్ తొలగించి వేస్తాను,' అని షరతు పెట్టు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, నసాయి, అబూ దావూద్, దార్మీ, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

హజ్జ్ మార్గంలో ఆటంకం, హజ్జ్ తప్పిపోవటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2714

2714. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ యాముర అద్దీలి రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను, "హజ్జ్ అంటే అరఫాత్. అంటే హజ్జ్ లోని అన్నిటికంటే గొప్ప విధి 9వ తేదీన అరఫాత్ మైదానంలో ఉండటం. అరఫాత్ ను పొందినవాడు అంటే ముజ్జలిఫహ్ రాత్రి ఉషోదయానికి ముందు అరఫాత్ లో ప్రవేశించిన వారు, హజ్జ్ పొందినట్లే. మినాలో మూడు రోజులు ఉండాలి. అంటే 11, 12, 13 తేదీలు. అల్లాహ్ ఆదేశం: "మరియు నియమిత రోజులలో అల్లాహ్ ను స్మరించండి. ఎవడైనా త్వరగా రెండు రోజులలోనే వెళ్ళిపోయినా, అతనిపై ఎలాంటి దోషం లేదు. మరెవడైనా నిదానించి (13వ తేదీ వరకు) నిలిచిపోయినా, అతనిపై ఎలాంటి దోషం లేదు...." (2:203). (తిర్మిజి, నసాయి, అబూ దావూద్, దార్మీ, ఇబ్నె మాజహ్)

14. మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2715

2715. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "మక్కా విజయం నాడు ఇప్పుడు వలసపోవటం జరగదు. కాని జిహాద్, సత్కార్యాల సంకల్పం మిగిలి ఉంటుంది. ఒకవేళ మీకు జిహాద్ కోసం పిలుపు ఇస్తే, జిహాద్ కు వెళ్ళండి," ఇంకా ప్రవక్త ﷺ మక్కా విజయం నాడు, "అల్లాహ్ భూమ్యాకాశాలు సృష్టించినప్పటి నుండి ఈ నగరానికి పవిత్రత ప్రసాదించాడు. తీర్పు దినం వరకు, దీనికి ఆ స్థానం ఉంటుంది, ఇంకా ఈ పవిత్ర మక్కాలో యుద్ధాలు, పోరాటాలు, రక్తపాతాలు నా కంటే ముందు ధర్మ సమ్మతం అయి ఉండలేదు. నా తర్వాత కూడా ధర్మ సమ్మతం కావు. అయితే నాకు కేవలం ఒక గంట కాలం పాటు యుద్ధం చేసే అనుమతి ఇవ్వబడింది. కాని అది కూడా ఇప్పుడు రద్దు అయిపోయింది. తీర్పుదినం వరకు ఇది పవిత్రంగానే ఉంటుంది. ఇక్కడి ముళ్ళ చెట్టును కూడా పీక కూడదు, ఇక్కడ ఏ అడవి జంతువునూ వెంటాడకూడదు. ఇక్కడ క్రింద పడి ఉన్న వస్తువునూ తీసుకోకూడదు. అయితే దాని అసలు యజమానికి ఇచ్చే ఉద్దేశంతో తప్ప. ఇక్కడి గడ్డి కోయరాదు," అని ప్రవచించారు. అప్పుడు ఇబ్నె అబ్బాస్, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! పచ్చ గడ్డికి అనుమతి ఇవ్వండి. ఎందుకంటే అది కంసాలికి, ఇనుప పని చేసే (కమ్మరి) వారికి పనికి వస్తుంది," అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "అయితే పచ్చ గడ్డి కోసే అనుమతి ఉంది," అని ప్రవచించారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2716

2716. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "ఇక్కడి ఏ వృక్షాన్ని నరకకూడదు, క్రింద పడి ఉన్న వస్తువులను ఎత్త కూడదు, అయితే దాని యజమానికి ఇచ్చే ఉద్దేశంతో ఎత్తుకోవచ్చును." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2717

2717. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త మక్కాలో ఎవరికీ ఆయుధాలను ఎత్తటం ధర్మ సమ్మతం కాదని అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2718

2718. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా విజయం సందర్భంగా మక్కాలో ప్రవేశించినప్పుడు అతని ﷺ తలపై పగిడి (తలగడ) ఉండేది. అతను ﷺ తన పగిడిని దించారు. అప్పుడు ఒక వ్యక్తి వచ్చి, "ఇబ్నె ఖతల్ బైతుల్లాహ్ తెరల్లో దాక్కున్నాడు," అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఆ వ్యక్తితో, "వెళ్ళి వాణ్ని చంపి వేయి," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2719

2719. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా విజయం సందర్భంగా మక్కాలో ప్రవేశించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ తలపై నల్లని పగిడి ఉండేది. ప్రవక్త ﷺ ఇహ్రామ్ స్థితిలో లేరు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2720

2720. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక సైన్యం బైతుల్లాహ్ ను పడగొట్టడానికి దండెత్తి వస్తుంది. అది బైదా మైదానం వరకు చేరుకుంటుంది. వారందరూ భూమిలో దింపివేయబడతారు. నేను, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! అందరూ ఒకేసారి ఎలా భూమిలో దింపివేయబడతారు. వారిలో కొందరు వ్యాపారస్తులు కూడా ఉంటారు. ఇతరులు కూడా ఉంటారు," అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "అవును అందరూ భూమిలో దింపివేయబడతారు, అయితే వారిని వారి సంకల్పాల రీత్యా మరల లేపడం జరుగుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2721

2721. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: బైతుల్లాహ్ ను నీగ్రో (హబషీ) జాతికి చెందిన అందవికారంగా ఉన్న వ్యక్తి పడగొడతాడు. వాడు చిన్న చిన్న పలుచని చీలమండలు కలిగి ఉంటాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2722

2722. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బైతుల్లాహ్ ను పడగొట్టే వాడిని నేను చూస్తున్నాను. అతడు నల్లగా ఉంటాడు. అతడి కాళ్ళ వెళ్ళు కలసి ఉంటాయి. అతడు బైతుల్లాహ్ యొక్క ఒక్కొక్క రాయిని ఏరి పారేస్తూ ఉంటాడు. (బుఖారీ)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2724

2724. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మక్కా నుండి మదీనాకు వలస పోతూ మక్కా ముకర్రమా ను ఉద్దేశించి, "ఓ మక్కా! నువ్వు చాలా మంచి నగరానివి. ఒకవేళ నా జాతి నన్ను నీ నుండి బహిష్కరించకపోతే నిన్ను వదలి నేను మరెక్కడా నివసించే వాడిని కాను. (తిర్మిజి)

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2725

2725. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అదీ బిన్ హమరాఅ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను ప్రవక్త ﷺ ను 'హజ్ వరహ్' ప్రదేశంలో నిలబడి ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను, "ఓ మక్కా! నీవు అల్లాహ్ నేలపై అన్నిటికంటే ఉత్తమ నేలవు. అల్లాహ్ వద్ద అన్నిటికంటే ప్రియమైన దానవు. ఒకవేళ నీ నుండి నన్ను బహిష్కరించకుండా ఉండి ఉంటే నేను ఎన్నడూ నీ నుండి వెళ్ళేవాడిని కాను." (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మక్కా పవిత్రత, దానికి అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2726

2726. అబూ షరైహ్ అదవీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అతను మక్కా ముకర్రమా వైపు యుద్ధానికి సైన్యం పంపుతున్న అమ్ బిన్ సయీద్ ను, 'ఓ నాయకుడా! ప్రవక్త ﷺ మక్కా విజయం తర్వాత రెండవ రోజు నిలబడి ప్రసంగంలో ఇలా అన్న దాన్ని వినిపించనా!' "నా చెవులు విన్నాయి, నా హృదయం గుర్తించింది, నా కళ్ళు ప్రవక్త ﷺ ను చూసాయి. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ మాట్లాడుతున్నారు. ప్రవక్త ﷺ, అన్నిటికంటే ముందు అల్లాహ్ మక్కాను హరాం గా చేశాడు, ఇతరులెవ్వరూ దాన్ని హరమ్ గా చేయలేదు. ఇక్కడ రక్తపాతం సృష్టించే అధికారం ఏ విశ్వాసికీ లేదు, అదే విధంగా ఎటువంటి చెట్టునూ నరికే అధికారం ఎవ్వరికీ లేదు. ఒకవేళ ఎవరైనా ప్రవక్త ﷺ మక్కా విజయం నాడు ఇక్కడ యుద్ధం చేసారని, అంటే నీవు అతనితో అల్లాహ్ తన ప్రవక్త కు ఈ అనుమతి ఇచ్చాడు, మీకు అనుమతి ఇవ్వలేదని చెప్పండి. అయితే ప్రవక్తకు కూడా కేవలం ఒక్క గంట కాలానికే అనుమతి ఇవ్వబడింది. దాని గౌరవం, ప్రాధాన్యత, ఔన్నత్యం ఇంకా అలాగే కొనసాగుతుంది. అంటే ఆ నాడు ఎంత పవిత్రమైనదో, ఈ నాడూ అంతే పవిత్రమైనది. ఇక్కడున్న వారు ఇక్కడ లేనివారికి తెలియజేయండి,' అని అన్నారు. 'అబూ షరైహ్ కు సమాధానంగా అమ్ బిన్ సయీద్ ఏమన్నాడు,' అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి అతడు ఇలా అన్నాడు, 'ఓ అబూ షరైహ్! ఈ విషయం నీకంటే బాగా నాకు తెలుసు. పాపాత్ములకు, హత్య చేసి పారిపోయేవారికి, అత్యాచారం చేసి పారిపోయేవారికి, హరమ్ అభయం ఇవ్వదు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

15. మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2728

2728. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నుండి నేను ఈ పలకల్లో ఉన్న ఖుర్ఆన్ తప్ప మరేదీ రాయలేదు. ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మదీనా మునవ్వర పవిత్రమైనది (హరమ్). ఐర్ నుండి సార్ వరకు. ఎవరైనా మదీనాలో, ధర్మంలో కల్పితాన్ని సృష్టిస్తే, కల్పితాలు సృష్టించిన వారికి ఆశ్రయం ఇస్తే, అతనిపై అల్లాహ్, దైవదూతల, ఇంకా ప్రజల శాపం పడుతుంది. అతని విధి నమాజులు, ఇతర ఆరాధనలు, ప్రార్థనలు స్వీకరించబడవు. ముస్లిములందరిదీ ఒకే వాగ్దానం. ముస్లిములలో ఒక సామాన్య ముస్లిం చేసిన వాగ్దానానికి కూడా ముస్లిములందరూ కట్టుబడి ఉండాలి. ముస్లిములతో ఎవరైనా వాగ్దాన భంగం చేస్తే అతనిపై అల్లాహ్, దైవదూతల, ముస్లిములందరి శాపం పడుతుంది. అతని విధి ఆరాధనలు, అదనపు ఆరాధనలు ఏవీ స్వీకరించబడవు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఒకవేళ ఎవరైనా తన తండ్రిని కాదని, మరొకరిని తన తండ్రిగా గుర్తించినా లేదా తన బానిస తన యజమానిని కాదని మరొకరిని తన యజమానిగా గుర్తించినా, వారిపై కూడా అల్లాహ్, దైవదూతల, ప్రజల శాపం పడుతుంది. అతని ఏ విధి, అదనపు ఆరాధనలు స్వీకరించబడవు," అని ప్రవచించారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2729

2729. సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: నేను మదీనా మునవ్వర లోని రెండు రాళ్ళ ప్రాంతాలను పవిత్ర మైనవిగా (హరమ్ గా) తీర్మానిస్తున్నాను. మదీనా లోని ఈ ప్రాంతపు చెట్లను, ముళ్ళ చెట్లు నరకరాదు. ఇక్కడ వేటాడరాదు. ఇంకా ప్రవక్త మదీనా అందరికీ యోగ్యమైనది. అక్కడున్న వారు, ఒకవేళ ఈ విషయాన్ని తెలుసుకుంటే దాన్ని వదలరు. అక్కడి నుండి మరో ప్రాంతానికి వెళ్ళరు. ఒకవేళ ఎవరైనా మదీనాను వదలి మరో ప్రాంతానికి వెళ్ళిపోతే, అల్లాహ్ అతని కంటే ఉత్తముడిని అక్కడకు పంపిస్తాడు. అదే విధంగా మదీనాలో ఆకలి దప్పులను, కష్ట సుఖాలను భరిస్తూ, మదీనాలోనే జీవిస్తూ మరెక్కడికీ వెళ్ళకుండా ఉంటే తీర్పుదినం నాడు అతని కోసం నేను సిఫారసు చేస్తాను, సాక్ష్యం ఇస్తాను." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2730

2730. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా మదీనా ఆకలి దప్పులను, కష్టాలను భరిస్తూ, మదీనాలోనే నివసిస్తే, నేను తీర్చుదినం నాడు అతనిని గురించి సిఫారసు చేస్తాను. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2731

2731. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు వివిధ కాలాలకు చెందిన పండ్ల నుండి కొత్త ఫలాలను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తీసుకొని వచ్చేవారు. వాటిని ప్రవక్త ﷺ తన చేతిలోకి తీసుకొని ఇలా దుఆ చేసేవారు, "ఓ అల్లాహ్! మా ఫలాలలో, మా నగరంలో ఇంకా మా సాఅ, ముద్ లలో శుభం ప్రసాదించు. అంటే సాఅ మరియు ముద్ ల ద్వారా కొలిచే ఆహార ధాన్యాలలో శుభం ప్రసాదించు. ఓ అల్లాహ్! ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం నీ దాసులు, నీ మిత్రులు, నీ సందేశహారులు. నేను కూడా నీ దాసుడిని, నీ ప్రవక్తను, ఇబ్రాహీం మక్కా గురించి నిన్ను ప్రార్థించారు, నేను నిన్ను మదీనా గురించి, అతని లాగే దుఆ చేస్తున్నాను." ఆ తరువాత ఒక అబ్బాయిని పిలిచి ఆ ఫలాన్ని ఇచ్చి వేసేవారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2732

2732. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం మక్కా పవిత్రతను వ్యక్తపరిచారు. హరమ్ గా నిర్ణయించారు. నేను మదీనా రెండు వైపుల ప్రాంతాన్ని హరమ్ గా నిర్ణయిస్తున్నాను. ఇక్కడ ఎవ్వరూ రక్తం చిందించరాదు, హత్య చేయటానికి ఆయుధం ఎత్తరాదు. ఇక్కడ చెట్లను నరకరాదు. కాని పశువుల మేత కొరకు నరక వచ్చును. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2733

2733. ఆమిర్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వాహనం ఎక్కి తన భవనం ఉన్న అఖీఖ్ ప్రాంతానికి వెళ్ళారు. అంటే అఖీఖ్ ప్రాంతంలో అతని భవనం ఉండేది. వాహనం ఎక్కి అక్కడికి వెళ్ళసాగారు. అప్పుడు ఒక బానిసను చెట్టును నరుకుతూ లేక ఆకులు రాలుతుూ ఉండటం చూసారు. వాడి సామాన్నంత లాక్కున్నారు. అతను తిరిగి వచ్చిన తర్వాత ఆ బానిస బంధువులు సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్దకు వచ్చారు. మీరు లాక్కున్నవన్నీ తిరిగి ఇచ్చి వేయమని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు అల్లాహ్ క్షమించాలి అంటే ఈ మాట నుండి నేను అల్లాహ్ శరణు కోరుతున్నాను. ప్రవక్త ﷺ నాకు ఇప్పించిన దాన్ని నేను తిరిగి ఇచ్చివేయాలా? సాద్ లాక్కున్న వాటిని తిరిగి ఇవ్వటానికి నిరాకరించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2734

2734. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా మునవ్వర వచ్చిన కొత్తలో అబూ బకర్ కు, బిలాల్ కు జ్వరం వచ్చింది. నేను ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వెళ్ళాను. అబూ బకర్, బిలాల్ లకు జ్వరం వచ్చిందని చెప్పాను. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రార్థించారు, "ఓ అల్లాహ్! మక్కా పట్ల మాకు ఉన్నటువంటి ప్రేమను మదీనా పట్ల మా హృదయాల్లో ప్రవేశింపజేయి. అంతకంటే ఎక్కువ ప్రేమను ప్రవేశింపజేయి. మదీనా వాతావరణాన్ని పరిశుభ్రంగావించు. ఇక్కడి ప్రజలకు ఎటువంటి రోగం రాకూడదు. ఇంకా మదీనా ముద్ మరియు సాఅలో శుభం ప్రసాదించు. అంటే ముద్ మరియు సాఅ లతో కొలవబడే ఆహార ధాన్యాల్లో శుభం ప్రసాదించు. ఇంకా ఇక్కడి జ్వరాన్ని ఇక్కడి నుండి తీసివేయి. నీ శత్రువులున్న జుహ్ ఫహ్ ప్రాంతానికి పంపివేయి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2735

2735. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ స్వప్నం గురించి ఇలా ఉల్లేఖిస్తున్నారు, "ప్రవక్త ﷺ కథనం: నేను కలలో ఒక నల్లని స్త్రీని చూసాను. ఆమె వెంట్రుకలు చెల్లా చెదురుగా ఉన్నాయి. ఆమె మదీనా నుండి పారిపోయింది. ముహ్ యఅహ్ వెళ్ళిపోయింది." ప్రవక్త ﷺ ఈ స్వప్నానికి పరమార్థంగా మదీనా వ్యాధి ముహ్ యఅహ్ వెళ్ళిపోయిందని దానికి మరో పేరు జుహ్ ఫహ్ అని అన్నారు. **(బుఖారీ)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2736

2736. సుఫియాన్ బిన్ అబీ జుహైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "యమన్ దేశం జయించబడుతుంది. మదీనా వాసుల్లోని కొంత మంది తమ భార్యాబిడ్డలు, బంధువుల సమేతంగా మదీనా నుండి బయలుదేరుతారు. మదీనా విడిచి వెళ్ళిపోతారు. అయితే మదీనా వారికి క్షేమంగా ఉండేది. ఒకవేళ వారికి ఈ విషయం తెలిసి ఉంటే ఎన్నడూ వదిలి వెళ్ళే వారు కారు. సిరియా దేశం జయించబడింది. మదీనా నుండి కొందరు తమ భార్యా బిడ్డలు, బానిసలు, సేవకులు, తమ సామానులన్నిటినీ తీసుకొని మదీనా వదిలి సిరియా వెళ్ళిపోతారు. సిరియాలో నివాసం ఏర్పరచుకుంటారు. వాస్తవం ఏమిటంటే మదీనాలోనే వాళ్ళకు బాగుండేది. వారికి ఈ విషయం తెలిసి ఉంటే, వెళ్ళి ఉండేవారు కారు. ఇంకా ఇరాఖ్ జయించబడింది. మదీనా నుండి కొందరు తమ భార్యా బిడ్డలు, బంధు మిత్రుల సమేతంగా మదీనా వదిలి ఇరాఖ్ దేశం వెళ్ళి అక్కడ స్థిరపడ్డారు. అయితే మదీనాలోనే వారికి బాగుండేది. ఒకవేళ వారికి ఈ విషయం తెలిస్తే, ఎన్నడూ వెళ్ళే వారు కాదు." **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2737

2737. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "నాకు ఒక నగరానికి వలస వెళ్ళమని ఆదేశించడం జరిగింది. అది నగరాలన్నిటిపై ఆధిక్యత పొందుతుంది. ప్రజలు ఆ నగరాన్ని యస్ రిబ్ అంటారు. అదే మదీనా. అది దుర్జనులను, అగ్ని కుంపటి ఇనుమును పరిశుభ్ర పరచినట్లు దూరం చేస్తుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2738

2738. జాబిర్ బిన్ సమురహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "అల్లాహ్ మదీనా కు తాబహ్ అనే పేరు పెట్టాడు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2739

2739. జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒక బదూ వచ్చి ప్రవక్త ﷺ చేతిపై బైత్ చేసాడు. ఆ తరువాత అతనికి మదీనాలో జ్వరం వచ్చింది. ఆ వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'నా బైత్ నాకు తిరిగి ఇచ్చేయండి,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ బైత్ తిరిగి ఇవ్వడానికి నిరాకరించారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'నా బైత్ నాకు తిరిగి ఇవ్వండి,' అని అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ నిరాకరించారు. మళ్ళీ మూడవసారి వచ్చి ఇదే విధంగా అన్నాడు. ప్రవక్త ﷺ మళ్ళీ తిరస్కరించారు. ఆ తరువాత ఆ వ్యక్తి మదీనా నుండి బయటకు వెళ్ళిపోయాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "మదీనా ఒక కుంపటి వంటిది. తన మలినాన్ని దూరం చేస్తుంది. తన మంచిని మిగిల్చి ఉంచుతుంది," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2740

2740. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మదీనా తన దుర్మార్గులను నీచులను బయటకు తీయనంత వరకు ప్రళయం సంభవించదు. కుంపటి ఇనుము నుండి మాలిన్యాన్ని దూరం చేసినట్లు. **(ముస్లిం)**

అంటే తీర్చుదినానికి ముందు మదీనాలో అందరూ సజ్జనులే ఉంటారు. చెడ్డ వారు ఎవరూ ఉండరు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2741

2741. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మదీనా మార్గాల్లో, ద్వారాల వద్ద రక్షక దైవదూతలు నియమించబడి ఉన్నారు. ఇందులోకి ప్లేగు వ్యాధి, దజ్జాల్ ప్రవేశించలేరు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2742

2742. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రపంచంలో ప్రతి పట్టణానికి దజ్జాల్ వెళుతాడు. ఉపద్రవాలు సృష్టిస్తాడు. కాని మక్కా ముకర్రమ, మదీనా మునవర్ర లలో

ప్రవేశించలేడు. వీటి ద్వారాల వద్ద, మార్గాల్లో రక్షక దైవదూతలు నిలబడి ఉంటారు. వీరు అత్యధిక సంఖ్యలో కాపలా కాస్తూ ఉంటారు. దజ్జాల్ మదీనాలోని ఒక బంజరు భూమిపై దిగుతాడు. అప్పుడు మదీనా తన స్థానికుల సమేతంగా మూడు సార్లు కంపిస్తుంది. దానివల్ల అందులో ఉన్న అవిశ్వాసులు, కపటాచారులు మదీనా నుండి బయటకు వెళ్ళి పోతారు. దజ్జాల్ తో కలసిపోతారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2743

2743. సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మదీనా వాసులను మోసం చేసినవాడు నీటిలో ఉప్పు కరిగినట్లు కరిగిపోతాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2744

2744. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రయాణం నుండి తిరిగి వస్తున్నప్పుడు మదీనా ఇళ్ళ గోడలను చూడగానే తన వాహనం అంటే ఒంటె వేగం పెంచేవారు. ఒకవేళ గుర్రం లేదా గాడిదపై ఉంటే మదీనా ప్రేమ వల్ల మదీనా తొందరగా చేరుదామని వాహనాన్ని తొందరగా నడిపేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2745

2745. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముందు ఉహుద్ కొండ కనబడగానే, ప్రవక్త ﷺ ఉహుద్ కొండను చూచి, "ఈ కొండ మమ్మల్ని ప్రేమిస్తుంది. మేము దాన్ని ప్రేమిస్తున్నాము. ఓ అల్లాహ్! ఇబ్రాహీం అలైహిస్సలాం మక్కా ను హరమ్ గా నిర్ణయించారు. నేను మదీనా రెండు మూలలను హరమ్ గా నిర్ణయిస్తున్నాను," అని అనేవారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2746

2746. సహల్ బిన్ సాద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఉహుద్ కొండ మమ్మల్ని ప్రేమిస్తుంది, మనం దాన్ని ప్రేమిస్తున్నాం." (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2750

2750. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మదీనాలో చనిపోయే శక్తి ఉన్నవారు మదీనాలోనే మరణించాలి. ఎందుకంటే తీర్పుదినం నాడు మదీనాలో మరణించిన వారి గురించి నేను సిఫారసు చేస్తాను. (తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2753

2753. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మదీనాలో మసీదుదజ్జాల్ భయం ఉండదు. మదీనాకు 7 ద్వారాలు ఉంటాయి. ప్రతి ద్వారం వద్ద ఇద్దరు రక్షక దైవదూతలు నియమించబడి ఉన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2754

2754. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా కోసం ఇలా ప్రార్థించారు: "ఓ అల్లాహ్! ఈ మదీనాలో రెట్టింపు శుభాన్ని ప్రసాదించు. నీవు మక్కాకు ప్రసాదించిన శుభానికి రెట్టింపు శుభాన్ని ప్రసాదించు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

మదీనా మునవ్వర పవిత్రత, అల్లాహ్ రక్షణ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2758

2758. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: 'అఖీఖ్ లోయలో ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఈ రోజు రాత్రి నా ప్రభువు దగ్గర నుండి ఒక దైవదూత వచ్చాడు. అతను నన్ను ఈ పవిత్ర మైదానంలో నమాజు చేయండని, ఇంకా ఉమ్రహ్ హజ్జ్ లో ఒక భాగమని పలకండని అన్నాడు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇక్కడ నమాజు చదివితే హజ్జ్, ఉమ్రా లకు సమానంగా పుణ్యం లభిస్తుంది అని ఉంది. (బుఖారీ)

వాణిజ్య పుస్తకం

1. ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2759

2759. మిఖ్లాద్ బిన్ మాది కరాబ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తన చేతి సంపాదనతో చేసిన భోజనం కంటే మంచి భోజనం మనిషి ఎప్పుడూ చేయలేదు. దైవప్రవక్త దావూద్ అలైహిస్సలాం తన స్వహస్తాలతో పని చేసి సంపాదించి భుజించేవారు." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2760

2760. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ పరమ పరిశుద్ధుడు. ఆయన పరిశుద్ధ వస్తువులనే స్వీకరిస్తాడు. అల్లాహ్ తన సందేశహారులకు ఆదేశించినట్లే విశ్వాసులకూ ఆదేశించాడు: "ఓ ప్రవక్తలారా! పరిశుద్ధమైన ఉపాధిని తినండి. సత్కార్యాలను ఆచరించండి." (అల్ మూమినున్, 23:51). అదే విధంగా విశ్వాసులను ఉద్దేశించి, "...ఓ విశ్వాసులారా! మేము మీకు జీవనోపాధిగా ఇచ్చిన పరిశుద్ధమైన (ధర్మ సమ్మతమైన) వస్తువులనే తినండి..." (అల్ బఖరహ్, 2:172). ఆ పైన ప్రవక్త ﷺ ఇలా

ప్రవచించారు, "ఆ పైన ప్రవక్త ఇలా ప్రవచించారు: "ఒకడు బహు దూరాన్నుండి ప్రయాణం చేసి పుణ్యస్థలానికి వస్తాడు, ధూళిలో పూర్తిగా మునిగి ఉంటాడు. వంటి నిండా దుమ్ము పట్టి ఉంటుంది. అతడు తన రెండు చేతులూ చాచి, "ఓ నా ప్రభూ! నాకు అది ప్రసాదించు, ఇది ప్రసాదించు," అని వేడుకుంటాడు. వాస్తవానికి అతడు తినేది అధర్మమైనది. అతడు ధరించింది సైతం అధర్మమైనది. అధర్మ ఉపాధి ద్వారానే అతడి జీవితం గడుస్తుంది. మరి అతడి దుఃఖం ఎలా స్వీకరించబడుతుంది. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2761

2761. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రజలు ఒక కాలాన్ని ఎదుర్కోబోతున్నారు. ఆ కాలంలో మనిషి తాను ఆర్జించే సంపద ధర్మసమ్మతమైనదా లేక అధర్మమైనదా? అనే విషయాన్ని పట్టించుకోరు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2762

2762. నోమాన్ బిన్ బషీర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ధర్మమైనవి స్పష్టంగా ఉన్నాయి. అధర్మమైనవి స్పష్టంగా ఉన్నాయి. కానీ వీటి మధ్య కొన్ని సందేహస్పదమైన విషయాలున్నాయి. చాలా మందికి వీటి గురించి తెలియదు. ఎవడైతే సందేహస్పదమైన విషయాలకు దూరంగా ఉంటాడో, అతడు తన ధర్మాన్ని, గౌరవాన్ని కాపాడుకుంటాడు. ఏ వ్యక్తి సందేహ భరితమైన విషయాలకు గురవుతాడో, అతడు ఒక మేకల కాపరిని పోలి ఉంటాడు. అతడు తన జంతువులను రాజుగారి పొలానికి దగ్గరలో మేపుతున్నాడు. అతడి జంతువులలోని ఏదైనా జంతువు అందులోనికి వెళ్ళవచ్చు. గుర్తుంచుకోండి, ప్రతి రాజుకు ఒక ప్రత్యేక జంతువులు మేసే స్థలం ఉంది. ఇతరుల జంతువులు అందులో ప్రవేశించలేవు. గుర్తుంచుకోండి, అల్లాహ్ మైదానం అంటే ఆయన భూమిపై ఆయన నిషిద్ధాలు. గుర్తుంచుకోండి, శరీరంలో ఒక మాంసం ముక్క ఉంది. అది

ఆరోగ్యంగా ఉంటే, శరీరమంతా ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. అది పాడైతే, శరీరమంతా పాడైపోతుంది. వినండి అది హృదయం." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2763

2763. రాఫె బిన్ ఖదీజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కుక్క ఖరీదు అపరిశుద్ధమైనది. వ్యభిచార స్త్రీ సంపాదన నీచమైనది. కొమ్ము పట్టేవాడి ప్రతిఫలం అసహ్య పూరితమైనది." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2764

2764. అబూ మసూద్ అన్నారీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కుక్క వెలను, వ్యభిచారిణి సంపాదనను, జ్యోతిష్కుని సంపాదనను తీసుకోవద్దని వారించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2765

2765. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రక్తం ప్రతిఫలాన్ని, కుక్క ఖరీదు తీసుకోవటాన్ని, స్త్రీ వ్యభిచార ప్రతిఫలం తీసుకోవటాన్ని నిషేధించారు. ఇంకా వడ్డీ

తినేవారిని, తినిపించే వారిని, శరీర ఆకృతిని మార్చే, మార్పించే స్త్రీలను, చిత్రాలు వేసే వారిని శపించారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2766

2766. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అతను ప్రవక్త ﷺ ను మక్కా విజయ సంవత్సరంలో ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నారు, "అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త మద్యపానం అమ్మటాన్ని, మృత జంతువును అమ్మటాన్ని, పందిని అమ్మటాన్ని, విగ్రహాలను అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. అప్పుడు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మృత జంతువు కొవ్వు గురించి ఆజ్ఞ ఏమిటి? ఎందుకంటే దాని కొవ్వు పడవలకు పట్టటం జరుగుతుంది. ఇంకా చర్మాలకు రాయబడుతుంది. ప్రజలు దాన్నుండి దీపాలు వెలిగిస్తారు,' అని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'మృత జంతువు యొక్క కొవ్వుతో లాభం పొందటం ధర్మ సమ్మతం కాదు. ఇది నిషిద్ధం.' ఈ సందర్భంగా ప్రవక్త ﷺ, "యూదులను అల్లాహ్ నాశనం చేయుగాక! ఇంకా వారిని శపించుగాక! అల్లాహ్ మృత జంతువు కొవ్వును నిషేధిస్తే, ఆ యూదులు వాటి కొవ్వును కరిగించి అమ్మేవారు. దాని ద్వారా వచ్చే ధనాన్ని తినేవారు," అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2767

2767. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ యూదులను సర్వ నాశనం చేయుగాక! వారికి మృత జంతువు కొవ్వును నిషేధించబడితే దాన్ని కరిగించి అమ్మేవారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2768

2768. జాబీర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ శిక్షణ లేని కుక్క ఖరీదు, పిల్లి ఖరీదును తీసుకోవటాన్ని నిషేధించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2769

2769. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కు అబూ తయ్యిబహ్ కొమ్ము చేసారు. ప్రవక్త ﷺ దానికి ప్రతిఫలంగా ఒక సాఅ (అంటే పావు తక్కువ మూడు - 2 ¼ - సేర్లు) ఖర్చూరాలు ఇమ్మని ఆదేశించారు. ఇంకా అతని యజమానులకు అతని చెల్లింపు నుండి కొంత తగ్గించమని ఆదేశించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2770

2770. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు సంపాదించే వాటిలో మీ చేతి సంపాదనే అన్నిటికంటే గొప్పది. అంటే చేతి సంపాదనే అన్నిటికంటే ఉత్తమ సంపాదన. మీ సంతానం మీ సంపాదనే." (తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

అహ్మద్, తిర్మిజి, నసాయి, దార్మీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2773

2773. హసన్ బిన్ అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ద్వారా ఈ విషయాన్ని కంఠస్థం చేసుకున్నాను, "అనుమానాస్పదంగా ఉన్న వాటిని వదలివేయండి. స్పష్టంగా ఉన్న వాటిని అనుసరించండి. సత్యం వల్ల మనశ్శాంతి కలుగుతుంది. అసత్యం, దురాలోచనల వల్ల అనుమానం కలుగుతుంది." (అహ్మద్, తిర్మిజి, నసాయి, దార్మీ)

తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2775

2775. అతియ్య సాదీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దాసుడు నిషిద్ధ వస్తువుల నుండి దూరంగా ఉండే ప్రయత్నంలో అనుమతించబడిన వాటిని కూడా వదలి వేయనంత వరకు దైవభీతిపరునిగా పరిగణించబడడు." (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2777

2777. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అల్లాహ్ మత్తుపానీయాలన్ని, మత్తుపానీయం త్రాగేవారిని, మత్తుపానీయం త్రాపించేవారిని, మత్తుపానీయం అమ్మేవారిని, మత్తుపానీయం కొనేవారిని, మత్తుపానీయం కొరకు పళ్ళ రసం తీసేవారిని, తీయించేవారిని, మత్తుపానీయాన్ని ఎత్తేవారిని, ఎవరి కొరకు తీసుకు వెళ్ళ బడుతుందో వారిని శపించాడు. (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వాణిజ్య పుస్తకం - ధర్మసమ్మత మార్గంలో ధనార్జన

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2786

2786. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వద్ద ఇక బానిస ఉండేవాడు. ప్రతిరోజూ తాను సంపాదించింది అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కు తెచ్చి ఇచ్చేవాడు. అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు దాన్ని తినేవారు. ఒకసారి సంపాదించి తెచ్చాడు. అబూ బకర్ అందులో నుండి తిన్నారు. అప్పుడు ఆ బానిస, 'ఇప్పుడు మీరు తిన్నది ఏమిటో మీకు తెలుసా?' అని అడిగాడు. దానికి అబూ బకర్, 'విషయం ఏమిటి?' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఆ బానిస, 'అజ్ఞాన కాలంలో నేను ఒక వ్యక్తికి ఉత్తినే జ్యోతిష్యం చెప్పాను. నాకు జ్యోతిష్యం రాదు, అంటే జ్యోతిష్కునిలా ఏదో అన్నాను. ఆ వ్యక్తి దానికి ప్రతిఫలం ఇప్పుడు ఇచ్చాడు. మీరు తిన్నది అదే,' అని అన్నాడు. అది విన్న అబూ బకర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నోటిలో వేలు పెట్టి తిన్నదంతా వాంతి చేసారు. (బుఖారీ)

2. వ్యవహారాల్లో మృదుత్వం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారాల్లో మృదుత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2790

2790. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అమ్మినప్పుడు, కొన్నప్పుడు, అడిగినప్పుడు సున్నితంగా ప్రవర్తించే వ్యక్తిని అల్లాహ్ కరుణించు గాక! (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారాల్లో మృదుత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2791

2791. హుజైఫా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: పూర్వీకుల్లో ఒక వ్యక్తి ఉండేవాడు. మరణదూత అతని వద్దకు ప్రాణం తీయడానికి వచ్చాడు. ఆ వ్యక్తితో, 'నీవేదైనా సత్కార్యం చేసి ఉన్నావా?' అని ప్రశ్నించాడు. దానికి ఆ వ్యక్తి 'నాకు గుర్తు లేదు,' అని అన్నాడు. ఆ వ్యక్తితో, 'నువ్వు బాగా ఆలోచించు. ఏదైనా గుర్తుకు రావచ్చు,' అని అనటం జరిగింది. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ, 'నాకు గుర్తుకు రావటం లేదు, అయితే నాకు కేవలం ఈ మాత్రం గుర్తుంది. అదేమిటంటే నేను అమ్మినప్పుడు, కొన్నప్పుడు వారి పట్ల మంచిగా ప్రవర్తించే వాడిని. వారికి ఉపకారం చేసే వాడిని. నేను అడిగినప్పుడు మంచి స్థితిలో ఉన్న వ్యక్తికి కూడా మరికొంత వ్యవధి ఇచ్చే వాడిని. కష్టాల్లో ఉన్న వాడిని క్షమించే వాడిని.' అల్లాహ్ ఆ సత్కార్యం ద్వారా ఆ వ్యక్తిని స్వర్గంలోకి పంపాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారాల్లో మృదుత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2792

2792. ముస్లింలోని మరొక ఉఖ్బాహ్ బిన్ ఆమిర్ మరియు అబూ మసూద్ కథనాల్లో ఇలా ఉంది: "ఆ మాటలు విని అల్లాహ్ నాకు నీకంటే క్షమించే గుణం అధికంగా ఉంది. 'ఓ దైవదూతలారా! ఇతన్ని క్షమించండి. కఠినంగా ప్రవర్తించకండి,'" అని ఆదేశించాడు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారాల్లో మృదుత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2793

2793. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అమ్మేటప్పుడు, కొనేటప్పుడు ఎల్లప్పుడూ ప్రమాణాలు చేయకండి. ఎందుకంటే ప్రమాణం సరుకును అమ్మి వేస్తుంది, కాని దాని శుభాన్ని చెరిపి వేస్తుంది. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారాల్లో మృదుత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2794

2794. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "అధికంగా ప్రమాణాలు చేయటం వల్ల సరకు అమ్ముడవుతుంది. కాని శుభం నశిస్తుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారాల్లో మృదుత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2795

2795. అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తీర్పు దినం నాడు ముగ్గురు వ్యక్తుల పట్ల అల్లాహ్ ఆగ్రహంతో వారితో మాట్లాడడు, వారి వైపు చూడడు, వారిని పాపాల నుండి పరిశుద్ధపరచడు. వారి కొరకు కఠిన శిక్ష ఉంటుంది. ఈ హదీసు కథకుడు, అబూ జర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఈ నష్టపోయే దురదృష్టవంతులు ఎవరు?' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, '1. అహంకారం వల్ల చీల మండల క్రింద వరకు తన పైజామాను వ్రేలాడగట్టే వాడు, 2. ఉపకారం చేసి ఎత్తిపోడిచేవాడు, 3. అసత్య ప్రమాణం చేసి తన సరుకును అమ్మేవాడు,' అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారాల్లో మృదుత్వం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2798

2798. ఖైస్ బిన్ అబూ గర్ జహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో మేము వ్యాపారులము, 'సమాసిరహ్' అని పిలువబడే వారం. అంటే మమ్మల్ని తాజిర్ అనకుండా సమాసిరహ్ అనేవారు. దీని అర్థం దలాల్ (ఏజెంటు). ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ మా ప్రక్క నుండి వెళుతూ మాకు ఒక మంచి పేరు పెట్టారు. ఇంకా ఇలా అన్నారు: "ఓ వ్యాపార సంఘ ప్రతినిధులారా! మీ వ్యాపారంలో వ్యర్థ ప్రేలాపనలు, అశ్లేల పలుకులు, అసత్య ప్రమాణాలు జరుగుతూ ఉంటాయి. కనుక మీరు దానధర్మాలను కూడా చేర్చుకోండి. అంటే వ్యాపార సరకుల్లో నుండి దానధర్మాలు చేస్తూ ఉండండి. అవి మీ పాపాలకు పరిహారంగా పనికి వస్తాయి." (అబూ దావూద్, తిర్మిజి, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్)

3. వ్యవహారంలో స్వేచ్ఛాధికారం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారంలో స్వేచ్ఛాధికారం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2801

2801. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ను కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అమ్మేవారికి, కొనేవారికి ఇద్దరికీ అధికారం ఉంది. ఆ బేరాన్ని కొనసాగించినా, రద్దు చేయాలనుకున్నా. అయితే ఇద్దరూ ఒకే సమావేశంలో ఉండాలి, వేరవకూడదు. అయితే స్వేచ్ఛా వ్యాపారం (బై ఇఖ్ తియార్)లో అధికారం ఉంటుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "అమ్మేవారు, కొనేవారు ఇద్దరూ ఒకే సమావేశంలో ఉంటే విడిపోవంత వరకు వారి వ్యవహారంలో ఇద్దరి స్వేచ్ఛ తప్పనిసరి అవుతుంది."

తిర్మిజిలోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ఇద్దరూ వేరవ నంత వరకు అమ్మేవారికి, కొనేవారికి స్వేచ్ఛ ఉంటుంది."

బుఖారీ, ముస్లింలలోని కొన్ని ఉల్లేఖనాల్లో ఇఖ్ తారకు బదులు ఇఖ్ తర్ అని ఉంది. పదాల తేడా ఉంది. అర్థం ఒక్కటే.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారంలో స్వేచ్ఛాధికారం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2802

2802. హాకిం బిన్ హిజాం రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అమ్మేవారికి కొనేవారికి ఆ సమావేశం నుండి వేరు కానంతవరకు అధికారం ఉంది. ఒకవేళ ఇద్దరూ సత్యం పలికితే, తమ వస్తువు లోపాన్ని బహిర్గతం చేస్తే వారి వ్యాపారంలో శుభం కలుగుతుంది. ఒకవేళ ఇద్దరూ లోపాలను కప్పి వుచ్చి, అసత్యం పలికితే వారి వ్యాపారంలో శుభం ఉండదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారంలో స్వేచ్ఛాధికారం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2803

2803. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యక్తి ప్రవక్త ﷺ తో, 'నేను అమ్మటంలో, కొనటంలో మోసపోతున్నాను,' అని విన్నవించుకున్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు ఏదైనా అమ్మితే ఇందులో ఎలాంటి మోసం లేదని చెప్పు,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి అలాగే అనేవాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వ్యవహారంలో స్వేచ్ఛాధికారం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2804

2804. అబ్రమ్ బిన్ ముఐబ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు తన తండ్రి ద్వారా, ఆయన తన తండ్రి ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అమ్మేవారికి, కొనేవారికి సమావేశం నుండి వేరు కానంత వరకు అధికారం ఉంటుంది. అయితే ప్రత్యేక వ్యవహారంలో మాత్రమే అధికారం ఉంటుంది. అందువల్ల వ్యవహారం అవగానే రెండవ వ్యక్తికి వ్యవహారం రద్దు చేసే హక్కు ఉండకూడదని వెంటనే సమావేశం నుండి వెళ్ళడానికి లేచి నిలబడటం ధర్మ సమ్మతం కాదు." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

4. వడ్డీ

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2807

2807. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వడ్డీ సొమ్మును తినేవారినీ, వడ్డీ ఇచ్చేవారినీ, వడ్డీ తీసుకునేవారినీ, వడ్డీ తినిపించే వారినీ, వడ్డీ వ్యాపారం గురించి వ్రాసే వారినీ, దాని సాక్ష్యుల్ని శపించారు. పాపంలో వీరందరూ సమానులే. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2808

2808. ఉబాదహ్ బిన్ సామిత్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బంగారానికి బదులు బంగారం, వెండికి బదులు వెండి, గోధుమలకు బదులు గోధుమలు, యవ్వలకు బదులు యవ్వలు, ఖర్జూరాలకు బదులు ఖర్జూరాలు, ఉప్పుకు బదులు ఉప్పు సరిసమానంగా ఇవ్వాలి. ఒకవేళ వేరే పదార్థాలు ఉంటే మీకు వీలైన విధంగా ఇచ్చిపుచ్చుకోవచ్చును. వెను వెంటనే అయితే, నగదుగా అమ్మాలి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2809

2809. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బంగారానికి బదులు బంగారాన్ని, వెండికి బదులు వెండిని, గోధుమలకు బదులు గోధుమలు, యవ్వలకు బదులు యవ్వలు, ఖర్జూరాలకు బదులు ఖర్జూరాలు, ఉప్పుకు బదులు ఉప్పు సరిసమానంగా వెనువెంటనే ఇవ్వాలి. ఎక్కువ ఇచ్చినా, ఎక్కువ తీసుకున్నా అది వడ్డీ అవుతుంది. ఇచ్చే వారూ పుచ్చుకునేవారూ ఇద్దరూ పాపాతులై. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2810

2810. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బంగారానికి బదులుగా బంగారం సరి సమానంగా అమ్మండి. ఇంకా ఒక దాన్ని మరొక దానిపై అధికం చేయకండి. అదే విధంగా వెండిని వెండికి బదులుగా సరిసమానంగా అమ్మండి. ఒక దానికి మరొక దానిపై పెంచకండి. అదే విధంగా నగదును అప్పుకు బదులుగా అమ్మకండి.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "బంగారానికి బదులు బంగారాన్ని, వెండికి బదులు వెండిని సరిసమానంగా అమ్మండి."

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2811

2811. మఅమర్ బిన్ అబ్దుల్లాహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఆహార ధాన్యాలను ఆహార ధాన్యాలకు సమానంగా అమ్మండి. (రెండూ ఒకే రకానికి చెందినవై ఉండాలి). (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2812

2812. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "బంగారానికి బదులు బంగారం కొనటం అమ్మటం వడ్డీ అవుతుంది. కాని రెండూ సమానంగా వెను వెంటనే ఉంటే వడ్డీ అవదు. వెండికి బదులు వెండి, అమ్మటం కొనటం వడ్డీ అవుతుంది. కాని రెండూ సరిసమానంగా వెను వెంటనే ఉంటే వడ్డీ అవదు. గోధుమలకు బదులు గోధుమలు కొనటం, అమ్మటం వడ్డీ అవుతుంది. కాని సరిసమానంగా, వెనువెంటనే ఉంటే వడ్డీ అవదు. మరియు యవ్వలకు బదులు యవ్వలు అమ్మటం కొనటం వడ్డీ అవుతుంది. కాని సరిసమానంగా వెనువెంటనే ఉంటే వడ్డీ అవదు. ఖర్జూరాలకు బదులు ఖర్జూరాలు అమ్మటం కొనటం వడ్డీ అవుతుంది. అయితే అవి సరిసమానంగా వెనువెంటనే ఉంటే వడ్డీ అవదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2813

2813. అబూ సయీద్ మరియు అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లుం కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తిని ఖైబర్ కు అధికారిగా పంపించారు. అతడు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు నాణ్యమైన ఖర్జూరాలు తీసుకొని వచ్చాడు. ప్రవక్త ﷺ, 'ఖైబర్ లోని ఖర్జూరాలన్నీ ఇలాగే ఉంటాయా?' అని అడిగారు. ఆ వ్యక్తి 'అల్లాహ్ సాక్షి! ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఖర్జూరాలన్నీ ఇలాగే ఉండవు, మేము ఒక సాఅ మంచి ఖర్జూరాలకు బదులు రెండు సాఅ లేక మూడు సాఅ లు నాసిరకం ఖర్జూరాలకు బదులు తీసుకున్నాం.' అది విని ప్రవక్త ﷺ, "ఇలా చేయకండి, నాసిరకం ఖర్జూరాలను దిర్ఘంలకు బదులుగా అమ్మి వేయండి. ఆ తరువాత దిర్ఘం లకు బదులు మంచి ఖర్జూరాలు కొనుక్కోండి. అదే విధంగా తూచే వస్తువుల్లో కూడా," అని ఉపదేశించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2814

2814. అబూ సయీద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు నాణ్యమైన ఖర్జూరాలు తీసుకొని వచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ, 'నీవు వీటిని ఎక్కడి నుండి తీసుకు వచ్చావు,' అని అడిగారు. దానికి బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, 'మా వద్ద రెండు సాఅలు నాసిరకం ఖర్జూరాలు ఉండేవి. రెండు సాఅ నాసిరకం ఖర్జూరాలు ఇచ్చి ఒక సాఅ మంచి ఖర్జూరాలు కొన్నాము,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మరయితే ఇది వడ్డీ అవుతుంది. ఇలా చేయకండి. మీకు కొనాలని ఉంటే నాసిరకం ఖర్జూరాలను అమ్మి ఆ సొమ్ముతో మంచి ఖర్జూరాలు కొనండి,' అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2815

2815. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక బానిస ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'ప్రవక్త ﷺ చేతిపై వలసపోతానని వాగ్దానం చేసాడు.' అంటే, తన జన్మస్థలం వదలి ప్రవక్త ﷺ సహచర్యంలో ఉంటానని వాగ్దానం చేసాడు. అతడు బానిసని ప్రవక్త ﷺ కు తెలియదు. ఆ బానిస యజమాని అతన్ని వెదుకుతూ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ అతనితో, 'నీ బానిస

వలసపోతానని వాగ్దానం చేసి ఉన్నాడు. ఇప్పుడు వాగ్దానం భంగపరచడానికి వీలు కాదు, ఇప్పుడు అతడు మీతో ఉండలేడు. కనుక ఆ బానిసను నాకు అమ్మేయి,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ అతన్ని ఇద్దరు నల్ల జాతి బానిసలకు బదులుగా కొన్నారు. అంటే ఇద్దరు బానిసలను ఇచ్చి ఆ బానిసను తీసుకున్నారు. ఆ తరువాత ప్రవక్త స్వతంత్రుడో, బానిసో అని తెలుసుకోనంత వరకు బైట్ చేసేవారు కాదు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2816

2816. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: తూయబడని లేదా కొలవబడని ఖర్జూరాలను, తూయబడని లేదా కొలవబడని ఖర్జూరాలకు బదులుగా అమ్మరాదని ప్రవక్త ﷺ వారించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2817

2817. ఫదాలహ్ బిన్ అబీ ఉబైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఖైబర్ యుద్ధం సందర్భంగా 12 అప్రఫీలకు బదులుగా ఒక హోరాన్ని కొన్నాను. అందులో బంగారం, వజ్రాలు ఉండేవి. నేను బంగారాన్ని వేరు చేసాను. వజ్రాలను వేరు చేసాను. బంగారం 12 అప్రఫీల కంటే అధికంగా ఉన్నది. ప్రవక్త ﷺ తో వీటిని గురించి ప్రస్తావించాను. అది విని ప్రవక్త ﷺ, 'ఈ విధంగా అమ్మకు, రెంటినీ వేరు వేరుగా చేసి అమ్ము,' అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2824

2824. ఉసామహ్ బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, "రుణంలో వడ్డీ ఉందని ప్రవచించారు. మరో ఉల్లేఖనంలో నగదులో వడ్డీ లేదు," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అహ్మద్, దారుఖుతునీ, బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2825

2825. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ హన్ఫలహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వడ్డీకి చెందిన ఒక్క దిర్ఘంను ఒక వ్యక్తి ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తింటే, అది 36 సార్లు వ్యభిచారం చేయటం కంటే మహాపాపం." (అహ్మద్, దారుఖుతునీ, బైహఖీ)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అధర్మ సంపాదన ద్వారా పోషించబడిన మాంసం నరకానికి తగినది.

ఇబ్నె మాజహ్, బైహఖీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2831

2831. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరైనా మీలో అప్పు ఇచ్చి ఉండి, అప్పు తీసుకున్న వాడు అప్పు ఇచ్చేవాడికి ఏదైనా కానుకగా పంపినా లేదా ప్రయాణానికి ఏదైనా జంతువు ఇచ్చినా వాటిని స్వీకరించరాదు. అయితే అప్పు తీసుకోవడానికి ముందు కూడా అతడు కానుకలు మొదలైనవి పంపుతూ ఉంటే, అప్పుడు స్వీకరించడంలో ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు. (ఇబ్నె మాజహ్, బైహఖీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

వడ్డీ

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2833

2833. అబూ బుర్హాన్ బిన్ అబూ మూసా కథనం: నేను మదీనా వచ్చాను. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సలామ్ ను కలిసాను. అతను నాతో, "వడ్డీ వ్యాపారం అధికంగా ఉన్న దేశంలో మీరు ఉంటున్నారు, ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో ఒకవేళ ఎవరిపై అయినా మీ హక్కు, మీ అప్పు ఉండి వారు మీ వద్దకు కానుకగా బుట్టతో పొట్టుగానీ, యవ్వలు గానీ, గడ్డి గానీ పంపినా దాన్ని మీరు తీసుకోకండి, ఎందుకంటే అది వడ్డీ అవుతుంది," అని అన్నారు. (బుఖారీ)

5. నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2834

2834. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్తు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముజాబనహ్ అమ్మకాన్ని నిషేధించారు. ముజాబనహ్ అంటే, చెట్టుపై ఉన్న పండు ఖర్జూరాలు, ఎండు ఖర్జూరాలకు బదులు తూచి అమ్మడం. అదే విధంగా తీగపై ఉన్న ద్రాక్ష పళ్ళను ఎండు ద్రాక్షలకు బదులు అమ్మటం.

ముస్లింలో ఈ విధంగా ఉంది, ఇప్పుడే కోసిన ఆహార ధాన్యాలను ఎండిన ఆహార ధాన్యాలకు బదులు అమ్మటం, ప్రవక్త వీటన్నిటినీ నిషేధించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, చెట్టుపై ఉన్న తాజహ్ ఖర్జూరాలను ఎండు ఖర్జూరాలకు బదులు తూచి అమ్మడం, అంటే నాలుగు లేదా ఐదు సేర్ల ఎండు ఖర్జూరాలు ఇస్తాను అని

అనడం. కొనేవాడు ఒకవేళ చెట్టుపై ఖర్జూరాలు ఎక్కువ ఉంటే నావి, ఒకవేళ తక్కువ ఉంటే నష్టం నాదే అని అంటాడు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2835

2835. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముఖాబరహ్, ముహాఖలహ్ మరియు ముజాబనహ్ అమ్మకాన్ని నిషేధించారు. ముహాఖలహ్: అంటే ఇంకా పొలంలో ఉన్న పంటను 100 బస్తాల గోధుమలకు అమ్మటం. ముజాబనహ్: అంటే చెట్టుపై ఉన్న పండు ఖర్జూరాలను 100 బస్తాల ఎండు ఖర్జూరాలకు అమ్మటం. ముఖాబరహ్: అంటే భూమిని దాని పంట యొక్క సగం లేదా మూడవ వంతు పంటకు బదులుగా ఇవ్వడం. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2836

2836. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ముహాఖలహ్ ను, ముజాబనహ్ ను, ముఖాబరహ్ ను, ముఆవమహ్ ను, సున్ యాను నిషేధించారు. అయితే అరాయాను అనుమతించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2837

2837. సహల్ బిన్ హస్మ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఖర్ఱూరాన్ని ఖర్ఱూరానికి బదులుగా అమ్మటాన్ని, కొనటాన్ని నిషేధించారు. అయితే అరియ్యహ్ కు అనుమతి ఇచ్చారు. అరియ్యహ్ అంటే చెట్లపై ఉన్న పండు ఖర్ఱూరాలను ఎండు ఖర్ఱూరాలకు బదులుగా అంచనా వేసి కొనటం, తన కుటుంబం వారు పండు ఖర్ఱూరాలను ఆహారంగా వినియోగించటానికి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2838

2838. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త అరియ్యహ్ ను అనుమతించారు. అయితే వసఖ్ లకు మించరాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ఉల్లేఖనకర్త దావూద్ బిన్ హుసైన్ కు ప్రవక్త ﷺ 5 వసఖ్ లు అన్నారా? లేక 5 వసఖ్ లకు తక్కువ అన్నారా? అనే విషయంలో అనుమానం ఉంది.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2839

2839. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: పచ్చి కాయలు అమ్మటాన్ని, కొనటాన్ని ప్రవక్త ﷺ నిషేధించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లింలోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "ప్రవక్త ﷺ ఖర్ఱూరాలు ఎరుపు లేదా పసుపు రంగు దాల్చనంతవరకు అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. ఎందుకంటే ఎరుపు, పసుపు రంగులు పరిపూర్ణం చెందిందని సూచిస్తాయి. అదే విధంగా పంట గుత్తులు తెల్లవి, సురక్షితం కానంత వరకు అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. వీటిని అమ్మటం, కొనటం రెండూ నిషిద్ధమే. ఎందుకంటే పచ్చి కాయల్లో, పచ్చి పంటలో నష్టం వాటిల్ల వచ్చు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2840

2840. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ పచ్చికాయలు అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. అయితే అవి పటిష్ఠంగా తయారవ్వాలి. రంగు రావటం అంటే ఏమిటని ప్రశ్నించడం జరిగింది. దానికి ప్రవక్త ﷺ ఎరువు రంగు రావాలి. ఆ తరువాత ప్రవక్త ﷺ మీరే చెప్పండి, అల్లాహ్ ఆ పళ్ళను ఆపి వేస్తే మరి దేనికి బదులుగా తన సోదరునికి ధనం చెల్లిస్తాడు, అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2841

2841. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కొన్ని సంవత్సరాల బేరాన్ని నిషేధించారు. నష్టాలకు కష్టాలకు గురి అయిన పక్షంలో ధరను తగ్గించటం లేదా పూర్తిగా క్షమించటాన్ని గురించి ఆదేశించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2842

2842. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ మీరు మీ సోదరునికి పచ్చికాయలు అమ్మి, వాటిపై ఆపదలు వచ్చి పళ్ళలో నష్టం వస్తే, మీరు అతని నుండి దాని ధరను తీసుకోవటం ఎంతమాత్రం ధర్మ సమ్మతం కాదు. అతనికి ఏదీ ఏ మాత్రం దక్కలేనప్పుడు మీరు అతన్నుండి దేనికి బదులుగా డబ్బులు తీసుకుంటారు?" (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2844

2844. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఎవరైనా సరకులు కొంటే తన అధీనంలోనికి తీసుకోకుండా వాటిని అమ్మరాదు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2845

2845. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ముందు దాన్ని కొలుచుకోవాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2846

2846. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఆహార ధాన్యాలను తన అధీనంలోనికి తీసుకోకుండా అమ్మరాదని ప్రవక్త ﷺ వారించారు. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు, 'ఇతర వస్తువులకూ ఆహార ధాన్యాలకూ నిషేధం వర్తిస్తుందని నా అభిప్రాయం,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2847

2847. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు బజారు లేదా పట్టణానికి వెలుపలకు వచ్చి ఆహార ధాన్యాలు, కూరగాయలు తీసుకొని వచ్చే రైతులను కలవకండి. అంటే బజారులోనికి రాకముందే వారితో కలసి కొనకండి. వారిని బజారులోనికి రానియ్యండి. మార్కెట్టు రేటు ప్రకారం మీరు కొనవచ్చు. మీలో ఎవరూ ఇద్దరు అమ్ముతూ, కొంటూ ఉన్నప్పుడు మధ్య కలుగజేసుకోరాదు. అదే విధంగా బఖ్నీ చేయరాదు. అంటే మోసగించటానికి అనవసరంగా సరకులను ప్రశ్నించరాదు. దాని ధర పెంచే ప్రయత్నం చేయరాదు. సారాంశం ఏమిటంటే, తీసుకునే ఉద్దేశం లేకుండా ధరను పెంచే ప్రయత్నం చేయరాదు. కొనే ఉద్దేశంతో సరకు ధర పెంచితే ఫరవాలేదు. వేలం పాటలో జరిగినట్లు. పట్టణ వాసులు రైతుల బ్రోకర్లుగా వ్యవహరించరాదు. రైతులను అమ్మ నివ్వాలి. కొంత మంది అభిప్రాయం ప్రకారం రైతులు ఆహార ధాన్యాలను తీసుకొని పట్టణాలకు వచ్చే వారు.

పట్టణ వాసులు వారితో మీ సరకులను మా వద్ద ఉంచి వెళ్ళండి. మేము మంచి ధరకు అమ్ముతాము అని అనేవారు. ప్రవక్త ﷺ దీన్ని నిషేధించారు.

అదే విధంగా పాలు ఆపి ఉంచి జంతువులను అమ్మరాదు.

కొన్నవాడికి ఇష్టమైతే ఉంచుకుంటాడు లేకపోతే తిరిగి ఇచ్చి వేస్తాడు. పాలకు బదులు ఒక సాఅ ఖర్షారం ఇవ్వాలి. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లింలలోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "ముసిర్రాత్ మేకను కొంటే మూడు రోజులు గడువు ఉంటుంది. అతను కోరితే తిరిగి ఇచ్చివేయగలడు. దానికి తోడు ఒక సాఅ ఖర్షారం కూడా ఇవ్వాలి, గోధుమలు కాదు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2848

2848. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: మీరు బజారు కన్నా ముందు వెళ్ళి సరకులు తీసుకొని వచ్చే రైతులను కలవకండి. ఒకవేళ ఎవరైనా ముందుకు వెళ్ళి

సరకులు కొనుక్కున్నా సరకుల యజమాని బజారులోకి వచ్చిన తర్వాత మార్కెట్టు రేటు తెలుసుకొని, అతనికి నష్టం వచ్చినట్లు తెలిస్తే, ఆ బేరాన్ని అతడు కొనసాగించగలడు లేదా రద్దు చేయగలడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2849

2849. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సరకులను ఆహార ధాన్యాలను బజారులో దించే వరకు రైతులను కలవవద్దని ప్రవక్త ﷺ వారించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2850

2850. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఒక వ్యక్తి బేరమాడుతుండగా మరొకరు తన సరకులను అమ్మరాదు. ఒకరు పెళ్లి సందేశం ఇస్తూ ఉండగా తాను కూడా పెళ్లి సందేశం పంపరాదు. అయితే అతనికి అనుమతి దిరికితే పంపవచ్చు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2851

2851. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక ముస్లిం వ్యక్తి బేర మాడుతున్నప్పుడు తాను బేరమాడరాదని ప్రవక్త ﷺ వారించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2852

2852. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: పట్టణ వాసులు పల్లెవాసుల బ్రోకరుగా మారి సరకులు అమ్మరాదు. వారు తమ ఇష్ట ప్రకారం అమ్మడం, కొనుగోలు చేసుకోవడానికి వదలివేయాలి. అల్లాహ్ కొందరి ద్వారా కొందరికి ఉపాధి ప్రసాదిస్తాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2853

2853. అబూ సయీద్ ఖుద్రీ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ రెండు రకాల దుస్తులను నిషేధించారు. అదే విధంగా రెండు రకాల బేరాలను నిషేధించారు. అంటే ములామసహ్, మునాజబహ్ బేరాల నుండి కూడా వారించారు. ములామసహ్ అంటే, ఒక వ్యక్తి మరొకరి వస్త్రాన్ని తన చేత్తో ముట్టుకోవటం. అది రాత్రైనా పగలైనా సరే. దాన్ని అటూ ఇటూ త్రిప్పి ఊరకనే చూడటం. అదే విధంగా మునాజబహ్ అంటే, ఒక వ్యక్తి తన వస్త్రాన్ని మరో వ్యక్తి వైపు విసరివేయడం. రెండవ వ్యక్తి కూడా తన వస్త్రాన్ని మోదటి వ్యక్తి వైపు విసరివేయడం. ఇదే వారి బేరం అయిపోతుంది. అంటే చూడకుండా ఇష్టపడకుండా. అదే విధంగా ప్రవక్త ﷺ రెండు రకాల దుస్తులను నిషేధించారు. ఒకటి ఇష్ తిమాలుస్సమ్మా. ఇది ఎలాగంటే ఒక భుజాన్ని కప్పి, మరో భుజాన్ని విప్పి ఉంచడం. మరో రకం ఇహ్ తిబా అంటే రెండు పాదాలపై కూర్చోవటం. ఆ స్థితిలో మర్కాంగం బహిర్గతం అవడం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2854

2854. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ బైహసాత్, బైగరర్ ను నిషేధించారు. అంటే కంకరరాయి బేరం, మోసపూరితమైన బేరాన్ని నిషేధించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2855

2855. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ గర్బాలను అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. అదే విధంగా అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం ప్రకారం అజ్ఱాన కాలంలో ప్రజలు ఒంటె మాంసాన్ని హబ్ లుల్ హబ్లే వరకు అమ్మేవారు. అంటే గర్బం ధరించి ఉన్న ఒంటె బిడ్డను కని, మళ్ళీ దాని బిడ్డ గర్బం ధరించిన తర్వాత అది కూడా బిడ్డను కనడం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2856

2856. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అస్ బిల్ ఫహ్ లి ను నిషేధించారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2857

2857. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మగ ఒంటెను ఆడ ఒంటెపై ఎక్కించి, దాని వీర్యాన్ని అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. నీళ్ళను అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. వ్యవసాయం కోసం భూమిని అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2858

2858. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మిగిలి ఉన్న నీటిని అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2859

2859. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: అదనంగా ఉన్న నీటిని అమ్మరాదని, దాని ద్వారా గడ్డి అమ్మ వచ్చని ప్రవక్త ﷺ ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2860

2860. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కుప్పలుగా ఉన్న ఆహార ధాన్యాల ప్రక్క నుండి వెళుతూ ఒక కుప్పలో తన చేతిని ముంచారు. ఆయన చేతికి తడి తగిలింది. అంటే లోపల కొన్ని గింజలు తడిగా ఉన్నాయి. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఓ వ్యాపారి, దీని సంగతేంటి? క్రింద తడిగా ఉన్నాయి, పైన పొడిగా ఉన్నాయి,' అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఆ వ్యాపారి, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! వర్షం పడినందున ఆహార ధాన్యాలు తడిసి పోయాయి. అందువల్ల నేను పైన ఎండుగా ఉన్న ఆహార ధాన్యాలు వేసాను,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు తడిగా ఉన్నది పైన ఉంచితే బాగుండేది. ప్రజలు చూసుకునే వారు. మనకు మోసం చేసేవారు మనలోని వారు కారు,' అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2862

2862. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇంకా నల్ల రంగు రాని అంటే పండని ద్రాక్ష పళ్ళను అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. అదే విధంగా ఆహార ధాన్యాలను దృఢంగా తయారవనంత వరకు అమ్మటాన్ని నిషేధించారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2867

2867. హకీమ్ బిన్ హిజాం రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ నన్ను, నా వద్ద లేని వస్తువును అమ్మవద్దని వారించారు. (తిర్మిజి)

అబూ దావూద్, నసాయి లలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ﷺ ను నేను ఇలా విన్నవించుకున్నాను, 'ఒక వ్యక్తి నా వద్దకు వచ్చి, నా నుండి ఏదో కావాలని కోరుతాడు. అది నా వద్ద ఉండదు. అతనితో ఒప్పందం కుదిరిపోతుంది. ఆ తరువాత బజారుకు వెళ్ళి కొని తెచ్చి ఇస్తాను.' అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ 'నీ దగ్గర లేని దాన్ని, నీ అధీనంలో లేని దాన్ని అమ్మకు,' అని హితబోధ చేసారు."

మాలిక్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2868

2868. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఒక వ్యవహారంలో రెండు వ్యవహారాలు చేయటాన్ని నిషేధించారు. (మాలిక్, తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2870

2870. అమ్ బిన్ షుబ్బా తన తండ్రి, తాతల ద్వారా కథనం: ప్రవక్త ﷺ 'అరువును బేరాన్ని ఒకచోట చేర్చరాదు, బేరంలో రెండు షరతులను పెట్టరాదు, తన అధీనంలో రాని దాని లాభాన్ని తీసుకోరాదు, తన దగ్గర లేని వస్తువును అమ్మరాదు,' అని ప్రవచించారు. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, నసాయి)

తిర్మిజి - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

నిషిద్ధ వ్యాపారాలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2872

2872. అదా బిన్ ఖాలిద్ బిన్ హాజిమ్ ఒక వ్రాత ప్రతిని తీసారు. అందులో ఇలా వ్రాసి ఉంది, 'అదా బిన్ ఖాలిద్ బిన్ హాజిమ్ ప్రవక్త ﷺ నుండి ఒక బానిస లేదా బానిసరాలు కొన్నారు. ఆ బానిస లేదా బానిసరాలిలో ఎటువంటి లోపం లేదు. అతడు ఒక ముస్లిం నుండి మరో ముస్లిం కొన్నట్లు కొన్నారు. (తిర్మిజి)

6. షరతులతో కూడిన అమ్మకం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

షరతులతో కూడిన అమ్మకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2875

2875. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఫలదీకరణం చేసిన తరువాత ఖర్జూరాల చెట్లను కొంటే, దాని ఆ సంవత్సరపు పళ్ళు అమ్మే వాడికి చెందుతాయి. అయితే కొనేవారు షరతు పెట్టుకోవాలి. అదే విధంగా బానిసను కొంటే, బానిస వద్ద ఉన్న ధనం అమ్మేవారికి చెందుతుంది. అయితే బానిస ధనం కూడా నేనే తీసుకుంటాను అని షరతు పెట్టుకుంటే ఆ ధనం కొనేవారికి లభిస్తుంది. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

షరతులతో కూడిన అమ్మకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2876

2876. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన వృత్తాంతాన్ని ఇలా తెలిపారు, "అతను ప్రయాణంలో అలసిపోయిన ఒంటెపై వెళుతున్నాను. ఒంటె కూడా చాలా అలసిపోయింది. నడవలేక పోతుంది. దాన్ని అడవిలో వదలి వెళ్ళిపోదామని అనుకున్నాను. ప్రవక్త ﷺ అతని సమీపం

నుండి వెళ్ళారు. అతని ఒంటె పరిస్థితిని చూసి తన చేతి కొరడాతో ఒకసారి కొట్టారు. ఫలితంగా అది వేగంగా నడవసాగింది. అంతకు ముందు ఎన్నడూ అలా నడవలేదు. ప్రవక్త ﷺ జాబీర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తో ఇలా అన్నారు, "నీవు ఒంటెను నాకు ఒక ఊఖియకు బదులు అమ్మి వేయి."

జాబీర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, "నేను ఈ ఒంటెను మీకు అమ్ముతాను, కాని ప్రయాణంలో ఉండటం వల్ల ఇంటి వరకు ఒంటెపై వెళతాను, ఇంటికి వెళ్ళిన తర్వాత ఒంటెను మీకు అప్పగిస్తాను, మార్గం మధ్యలో ఒకవేళ నేను మీకు ఒంటెను ఇచ్చి వేస్తే ఇంటివరకు నడచి వెళ్ళడం నాకు చాలా కష్టం అవుతుంది" అని అన్నాను. ప్రవక్త ﷺ నా షరతుకు ఒప్పుకున్నారు. నేను ఇంటికి చేరిన తర్వాత ఒంటెను తీసుకొని ప్రవక్త ﷺ కు అప్పగించాను. ప్రవక్త ﷺ దాని ఖరీదును నాకు ఇచ్చారు.

మరో కథనంలో ఇలా ఉంది, "ఆ ఒంటె ఖరీదును ఇచ్చారు, ఒంటెను కూడా తిరిగి ఇచ్చివేసారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, ప్రవక్త ﷺ బిలాల్ ను జాబీర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కు ఆ ఒంటె ఖరీదును ఇమ్మని, అంతకంటే కొంత ఎక్కువ ఇమ్మని ఆదేశించారు. బిలాల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు నాకు ఒంటె ఖరీదును కూడా ఇచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ ఆదేశం ప్రకారం ఒక భీరాత్ అధికంగా ఇచ్చారు.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

షరతులతో కూడిన అమ్మకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2877

2877. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: బరీరహ్ నా వద్దకు వచ్చి "నేను నా యజమానితో, 9 ఊఖియాలపై ప్రతి సంవత్సరం ఒక ఊఖియా ఇస్తానని ఒప్పందం చేసుకున్నాను. ఇప్పుడు నేను చాలా కష్టాల్లో ఉన్నాను. ఒప్పందం చేసుకున్న దాన్ని ఇవ్వలేక పోతున్నాను. కనుక మీరు నాకు సహాయం చేయండని విన్నవించుకుంది. అప్పుడు నేను 'ఒకవేళ నీ యజమాని ఒకసారి నీ ధర తీసుకొని నిన్ను అమ్మితే, నేను నిన్ను కొని, విడుదల చేయించాలనుకుంటే ఇలా చేయగలను. అయితే నీ వలా నాకు చెందాలి,' అని అన్నారు. బరీరహ్ తన యజమానుల వద్దకు వెళ్ళి ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు సందేశాన్ని అందజేసింది. వారు ఆమె కొని నిన్ను విడుదల చేయగలదు. కాని వలా మాకు చెందుతుంది. ఆయిషా కు ఇలా ఇవ్వటాన్ని వారు నిరాకరించారు. ప్రవక్త ﷺ ఇంటికి వచ్చిన తరువాత ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లు జరిగినదంతా వివరించారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, "నీవు బరీరహ్ ను కొని విడుదల చేయగలవు. వలా విడుదల చేసేవారికి వర్తిస్తుంది. ఈ విషయాన్ని

అందరికీ తెలియపరచటానికి ప్రవక్త ﷺ ప్రసంగం ప్రారంభించి అన్నిటికంటే ముందు దైవాన్ని స్తుతించారు. ఆ తరువాత కొందరు దైవగ్రంథంలో లేని షరతులను పెడుతున్నారు. ఇటువంటి షరతు గల దైవాదేశాలు లేవు. దైవ తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న షరతులన్నీ రద్దు చేయబడతాయి. 100 షరతులు ఉన్నా దైవ తీర్పునే అనుసరించడం జరుగుతుంది. అల్లాహ్ షరతు ఇతర షరతు లన్నిటికంటే దృఢమైనది. వలా విడుదల చేసిన వారికే వర్తిస్తుంది," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

షరతులతో కూడిన అమ్మకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2878

2878. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త వలాను అమ్మటాన్ని, కానుకగా ఇవ్వటాన్ని నిషేధించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

ఇబ్నె మాజహ్, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

షరతులతో కూడిన అమ్మకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2881

2881. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ఎవరైనా వ్యవహారంలో వ్యాపారంలో రెండవ వ్యక్తికి ఇష్టం లేని దాన్ని రద్దు చేస్తే, అల్లాహ్ తీర్పు దినం నాడు ఆ రద్దు చేసిన వ్యక్తి పాపాలను క్షమించివేస్తాడని," ప్రవక్త ﷺ ప్రవచించారు. (ఇబ్నె మాజహ్, అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

షరతులతో కూడిన అమ్మకం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2882

2882. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పూర్వకాలంలో ఒక వ్యక్తి మరో వ్యక్తి దగ్గర నుండి భూమి కొన్నాడు. కొన్న వ్యక్తి తన భూమిలో ఒక కుండను చూచాడు. అది బంగారంతో నిండి ఉంది. నేను నీ నుండి భూమి కొన్నాను. బంగారం కాదు. ఈ బంగారాన్ని తీసుకో," అని అన్నాడు. దానికి అమ్మిన వ్యక్తి 'నేను నీకు భూమి, దానిలో ఉన్నదంతా అమ్మాను. అది నీదవుతుంది.' వారిద్దరిలో అభిప్రాయ భేదాలు ఏర్పడ్డాయి. ఆ బంగారం తీసుకోవటానికి ఇద్దరూ వెనుకాడారు. ఎందుకంటే ఇద్దరూ నిజాయితీపరులు. వారిద్దరూ కలిసి న్యాయం చేకూర్చే న్యాయపీఠం వద్దకు వెళ్ళారు. ఆ ఇద్దరూ వారి ముందు తమ వాదనను వెలిబుచ్చారు. న్యాయపతి వారిద్దరితో, 'మీకు సంతానం ఉందా?' అని అడిగారు. వారిలో ఒకడు, 'నాకు ఒక కుమారుడు ఉన్నాడని,' అన్నాడు. మరొకడు, 'నాకు ఒక కుమార్తె ఉందని,' అన్నాడు. ఆ న్యాయాధికారి, 'నీవు నీ కుమారుడి పెళ్లి ఇతని కుమార్తెతో చేయి, అతనితో నీవు నీ కుమార్తె పెళ్లి ఇతని కుమారిడితో చేయి, ఈ బంగారాన్ని వారిద్దరిపై ఖర్చు పెట్టండి. మిగిలిన దాన్ని దైవమార్గంలో ఖర్చు చేయండి,' అని తీర్పు ఇచ్చాడు. వారిద్దరూ ఆ విధంగానే చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

7. "సలమ్" మరియు తాకట్టు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

"సలమ్" మరియు తాకట్టు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2883

2883. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా వలస వెళ్ళినప్పుడు మదీనా వాసులు పళ్ళ విషయంలో సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాలు, మూడు

సంవత్సారాల సలమ్ వ్యాపారం చేసేవారు. ప్రవక్త ﷺ వారి ఈ పరిస్థితి చూసి, "ఎవరైనా సలమ్ వ్యాపారం చేస్తే నిర్ణీత కొలపాత్ర, నిర్ణీత బరువు, నిర్ణీత కాలంతో చేయాలి," అని హితబోధ చేసారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

"సలమ్" మరియు తాకట్టు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2884

2884. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ ఒక యూదుని వద్ద నుండి ఆహారధాన్యాలు అప్పుగా కొన్నారు. దాని వెలకు బదులు తన ఇనుప కవచాన్ని అతని వద్ద తాకట్టు పెట్టారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

"సలమ్" మరియు తాకట్టు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2885

2885. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్హా కథనం: ప్రవక్త మరణించినప్పుడు 30 సాఅల యవ్వలకు బదులు ప్రవక్త ﷺ కవచం ఒక యూదుని వద్ద తాకట్టు ఉంది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

"సలమ్" మరియు తాకట్టు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2886

2886. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్హు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒకవేళ వాహనంగా ఉపయోగపడే జంతువు తాకట్టుగా ఉంటే దానికి అయ్యే ఖర్చుకు బదులు దానిపై ప్రయాణం

చేయవచ్చును. ఒకవేళ పాలిచ్చే జంతువు తాకట్టుగా ఉంటే దానికి అయ్యే ఖర్చుకు తగ్గట్టు పాలు త్రాగవచ్చును. అయితే ప్రయాణం చేసే, పాలు త్రాగే వారిపై దాని ఖర్చు బాధ్యత ఉంది." (బుఖారీ)

8. ధరలు పెంచే ఉద్దేశంతో ఆహార ధాన్యాలను ఆపి ఉంచడం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ధరలు పెంచే ఉద్దేశంతో ఆహార ధాన్యాలను ఆపి ఉంచడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2892

2892. ముఅమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఆహార ధాన్యాలను ఆపేవాడు పాపాత్ముడు." (ముస్లిం)

ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఉల్లేఖించిన బనూ నజీర్ ధనసంపదలకు చెందిన హదీసును ఇన్ షా అల్లాహ్ బాబుల్ పైఅ లో పేర్కొందుము.

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, ఆబు దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ధరలు పెంచే ఉద్దేశంతో ఆహార ధాన్యాలను ఆపి ఉంచడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2894

2894. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ఆహారధాన్యాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయాయి. అప్పుడు ప్రజలు వచ్చి, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! తమరు మా కోసం ధర నిర్ణయించండి. నిర్ణాత రేటుకు అమ్మడానికి అంటే రేట్లను అదుపులో పెట్టండి.'

దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అల్లాహ్ యే ధరలను నిర్ణయిస్తాడు. ఆయన ధరలను అధికం చేస్తాడు, తగ్గిస్తాడు. ఆయనే ఉపాధి ప్రసాదిస్తాడు. ఎవరూ నన్ను ప్రతీకారం గానీ, ధనంగాని అడగని స్థిలో దైవంతో కలుస్తానని భావిస్తున్నాను. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్, దార్ఘి)

9. దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2899

2899. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దారిద్రయానికి గురైన వ్యక్తి వద్ద తన సరుకునే పొందితే, అతడే ఇతరులకంటే తన సరుకును తీసుకునే హక్కు కలిగి ఉంటాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2900

2900. అబూ సయీద్ ఖుద్రి రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ఒక వ్యక్తి పచ్చికాయలను కొన్నాడు. అవి వ్యర్థం కావటం వల్ల ఆ వ్యక్తి అప్పుల పాలయ్యాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ ప్రజలతో, 'ఈ అప్పుల పాలైన వ్యక్తికి దానధర్మాలు చేయండి,' అని ఆదేశించారు. ప్రజలు అతనికి దానధర్మాలు చేసారు. అయినప్పటికీ అతని అప్పు తీరలేదు. ప్రవక్త ﷺ అతనికి అప్పు ఇచ్చిన వారితో, 'మీరు ఇవ్వబడుతున్న దాన్ని తీసుకోండి. అది తప్ప మరేమీ మీకు లభించదు,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2901

2901. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఒక వ్యక్తి ప్రజలకు అప్పులు ఇచ్చేవాడు. అయితే తన సేవకులకు, 'అప్పు తీసుకున్న వారిలో దారిద్రయానికి, నష్టాలకు గురైనవారికి అప్పు తీర్చే శక్తి లేకపోతే వారి అప్పును క్షమించి వేయండి. దానికి బదులు అల్లాహ్ నా పాపాలను క్షమించి వేయవచ్చు,' అని చెప్పేవాడు. ఆ వ్యక్తి మరణించాడు. అల్లాహ్ ను కలిసాడు, అల్లాహ్ ఆ వ్యక్తిని క్షమించి వేసాడు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2902

2902. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ తన ఆందోళనను దూరం చేయాలని కోరుకునేవారు దారిద్రయానికి గురైన వారికి, అప్పు ఉన్నవారికి కొంత గడువు ఇవ్వాలి. లేదా అతని అప్పును క్షమించివేయాలి. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2903

2903. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటూ ఉండగా విన్నాను, "తన అప్పును వసూలు చేయడంలో అప్పు ఉన్నవారికి మరికొంత గడువు ఇచ్చినా, లేదా అప్పును క్షమించినా, తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ కష్టనష్టాల నుండి అతనికి విముక్తి ప్రసాదిస్తాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2904

2904. అబుల్ యస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నాను, "అప్పు ఉన్నవాడికి లేదా అగత్యపరుడికి, అప్పు వసూలు చేయడంలో గడువు ఇచ్చినా లేదా అప్పును క్షమించినా, క్షమించిన వ్యక్తికి అల్లాహ్ తన నీడలో చోటిస్తాడు." (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2905

2905. అబూ రాఫె రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తి నుండి యుక్త వయస్సులో ఉన్న ఒక ఒంటెను అప్పుగా తీసుకున్నారు. ఆ తరువాత సదఖహ్ ఒంటెలు కొన్ని ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చాయి. "నేను ఒంటెను అప్పుగా తీసుకున్న వ్యక్తికి ఇచ్చి వేయమని" నన్ను ఆదేశించారు. దానికి నేను, 'ఆ ఒంటెల్లో కేవలం ఒకటి మాత్రమే యుక్త వయస్సులో ఉంది. అయితే ఇది అతని ఒంటె కంటే ఎంతో ఉత్తమంగా ఉంది,' అని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "ఆ అత్యుత్తమంగా ఉన్న ఒంటెనే ఇచ్చి వేయి, ఎందుకంటే అప్పును అంత కంటే ఉత్తమంగా చెల్లించే వ్యక్తి అందరికంటే ఉత్తముడు,' అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2906

2906. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఒక వ్యక్తి వద్ద అప్పు తీసుకొని ఉన్నారు. ఆ వ్యక్తి అప్పును వసూలు చేయడానికి ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చాడు. తన అప్పును అడుగుతూ కఠినంగా ప్రవర్తించసాగాడు. ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు కూడా అతని కఠిన ప్రవర్తనకు, అతన్ని కొట్టడానికి, హెచ్చరించడానికి సిద్ధపడ్డారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'అతన్ని ఏమీ అనకండి, వదలివేయండి. హక్కు ఉన్న వారికి అనే హక్కు ఉంది. ఒక ఒంటె కొని అతనికి ఇచ్చి వేయండి, దానివల్ల అతని అప్పు తీరిపోతుంది,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు, 'అతని ఒంటె కన్నా మంచి ఒంటె ఉంది,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'దాన్నే కొని అతనికి ఇచ్చి వేయండి, ఎందుకంటే అప్పు చెల్లించటంలో ఉత్తమంగా ప్రవర్తించిన వారే అందరి కంటే ఉత్తములు,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2907

2907. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్సు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ధనవంతులు అప్పు తీర్చడంలో సాకులు వెదకడం, ఆలస్యం చేయడం మహాపరాధం. అదే విధంగా ఒకవేళ తన అప్పును ధనవంతునికి అప్పగిస్తే దాన్ని ఆమోదించాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2908

2908. కాబ్ బిన్ మాలిక్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ఇబ్నె అబీ హద్రద్ ను మస్జిద్ లో తన అప్పు సొమ్ము గురించి అడిగారు. ఇద్దరి మాటలు ఎంత బిగ్గరగా అయ్యాయంటే ప్రవక్త ﷺ తన ఇంట్లో నుండి వారిద్దరి సంభాషణ విన్నారు. ప్రవక్త ﷺ బయటకు వచ్చారు. తన తలుపు తెరచి ప్రక్కకు తొలగించి కాబ్ బిన్ మాలిక్ ను ఉద్దేశించి ఇలా అన్నారు, 'ఓ కాబ్,' వెంటనే కాబ్, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేనిక్కడే ఉన్నాను, ఆదేశించండి,' అని విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ తన చేతి సైగల ద్వారా, 'నువ్వు నీ సగం అప్పును క్షమించి వేయి,' అని అన్నారు. దానికి కాబ్, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! నేను క్షమించి వేసాను,' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, ఇబ్నె అబీ హద్రద్ తో, 'నువ్వు వెళ్ళి మిగిలిన సగం అప్పును తీర్చి వేయి,' అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2909

2909. సలమహ్ బిన్ అక్వ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: మేము ప్రవక్త ﷺ వద్ద కూర్చొని ఉన్నాము. ఒక జనాజహ్ తీసుకు రావడం జరిగింది. ప్రజలు ప్రవక్త ﷺ ను, 'జనాజహ్ నమాజును చదివించమని' విన్నవించుకున్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇతనిపై అప్పుల భారం ఉందా,' అని అడిగారు. దానికి ప్రజలు, 'లేదు,' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ జనాజహ్ నమాజు చదివించారు. ఆ తరువాత మరో జనాజహ్ తీసుకు రావడం జరిగింది. ప్రజలు జనాజహ్ నమాజు చదివమని కోరారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇతనిపై అప్పుల భారం ఉందా?' అని అడిగారు. 'అవును,' అని సమాధానం ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇతడు వారసత్వంలో ఏమి వదలి వెళ్ళాడు?' అని అడిగారు. దానికి ప్రజలు 'మూడు దీనార్లు వదలి వెళ్ళాడు. వాటి ద్వారా అప్పు తీర్చవచ్చు' అని అన్నారు. ప్రవక్త ﷺ జనాజహ్ నమాజు చదివించారు. ఆ తరువాత మూడవ జనాజహ్ తీసుకురావడం జరిగింది. ప్రవక్త ﷺ, 'ఇతనిపై అప్పుల భారం ఉందా?' అని అడిగారు. దానికి ప్రజలు, 'అవును ఇతనిపై మూడు అప్రఫీల అప్పు ఉందని' అన్నారు. 'అప్పు తీర్చడానికి అతను ఏదైనా వదలి వెళ్ళడం జరిగిందా?' అని అన్నారు. దానికి ప్రజలు, 'లేదు' అని అన్నారు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'మీ సోదరుని జనాజహ్ నమాజు చదివండి' అని అన్నారు. వెంటనే అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! తమరు ఇతని జనాజహ్ నమాజు చదివించండి, నేను అతని అప్పు తీర్చివేస్తాను' అని అన్నారు. వెంటనే ప్రవక్త ﷺ జనాజహ్ నమాజు చదివించారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2910

2910. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ప్రజల ధనాన్ని తీసుకున్న వ్యక్తి అంటే అప్పు తీసుకున్న వ్యక్తి దాన్ని తీర్చే ఉద్దేశం కూడా కలిగి ఉంటే అల్లాహ్ అతని అప్పును తీర్చివేస్తాడు. అయితే అప్పు తీసుకొని తీర్చే ఉద్దేశం లేని వాడి ధనాన్ని అల్లాహ్ నాశనం చేస్తాడు." (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2911

2911. అబూ ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఒక వ్యక్తి "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఒకవేళ నేను దైవమార్గంలో వీరమరణం పొంది, కష్టాల్లో సహనం పాటించేవాడినై, దైవం పట్ల పుణ్యఫలాపేక్ష గలవాడినై, యుద్ధంలో శత్రువుతో పోరాడే వాడినై, వెనుకాడని వాడినై ఉంటే, అల్లాహ్ నా పాపాలన్నీ క్షమించి వేస్తాడా," అని ప్రశ్నించాడు. ప్రవక్త ﷺ, "అవును, పాపాలన్నిటినీ అల్లాహ్ క్షమించివేస్తాడు, కాని అప్పును మాత్రం క్షమించడు. జిబ్రీల్ ఈ విధంగానే చెప్పారు," అని అన్నారు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2912

2912. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ అమ్ కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "వీరమరణం పొందిన వారి పాపాలన్నీ క్షమించబడతాయి, కాని అప్పు మాత్రం క్షమించబడదు." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2913

2913. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ముందుకు అప్పుపడిన జనాబహ్ ను తీసుకు వస్తే, అప్పు తీర్చడానికి ఇతడేమైనా వదలి ఉన్నాడా అని ప్రవక్త ﷺ అడిగేవారు. ఒకవేళ అవును ఇంత ధనం వదలి వెళ్ళాడు, దాని ద్వారా అతని అప్పు తీర్చబడుతుందని అంటే ప్రవక్త ﷺ ఆ జనాబహ్ కు నమాజు చదివేవారు. లేదంటే ఇతరులతో 'మీరు మీ సోదరుడి జనాబహ్ నమాజు చదవండి' అని అనేవారు. అల్లాహ్ విజయాలు ప్రాప్తించిన తరువాత ధనసంపదలు లభించి ప్రజాహిత నిధి (బైతుల్ మాల్) ఏర్పడిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ "నేను ముస్లిములకు వారి ప్రాణాలకంటే ప్రియమైన వాడను. ఒక ముస్లిం బాకీ పడి చనిపోతే అతని బాకీ తీర్చడం నా బాధ్యత. కాని ధనం వదలి చనిపోతే అది అతని వారసులది," అని ప్రవచించారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

రెండవ విభాగం

తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2915

2915. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: విశ్వాసి ఆత్మ తన అప్పు భారం వల్ల వేలాడుతూ ఉంటుంది. అంటే అతని అప్పు తీర్చే వరకు స్వర్గంలో ప్రవేశించలేదు. **(తిర్కిజి)**

అబూ దావూద్, నసాయి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దివాలా తీయటం, అవకాశం ఇవ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2919

2919. షరీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ధనవంతుడై ఆప్పు చెల్లించడంలో ఆలస్యం చేయడం, సాకులు వెదకడం, అతన్ని అగౌరవపరచడాన్ని, శిక్షించటాన్ని తప్పనిసరి చేస్తుంది. ఇబ్నె ముబారక్ అభిప్రాయం ప్రకారం చీవాట్లు పెట్టటం, శిక్షించటం, బంధించటం అని అర్థం. (అబూ దావూద్, నసాయి)

10. భాగస్వామ్యం, ప్రాతినిధ్యం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భాగస్వామ్యం, ప్రాతినిధ్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2930

2930. జుహ్ రహ్ బిన్ మాబద్ కథనం: అతని తాతగారు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ హిషాం అతన్ని బజారుకు తీసుకొని వెళ్ళేవారు. అక్కడ ఆహారధాన్యాలు కొనేవారు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ మరియు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ జుబైర్ అతన్ని కలసి, 'మమ్మల్ని కూడా ఈ సరకులో భాగస్వాములుగా చేర్చుకో, ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ మీకు శుభం కలగాలని ఆశీర్వాదించారు,' అని అన్నారు. అతను వారిని కూడా భాగస్వాములుగా చేర్చుకున్నారు. ఒక్కోసారి ఎంత అధిక లాభం వచ్చేదంటే, లాభంగా వచ్చిన ఆహార ధాన్యాలను ఒంటె నిండా ఇంటికి పంపేవారు. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ హిషాం ను అతని తల్లిగారు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తీసుకువెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ అబ్దుల్లాహ్ బిన్ హిషాం తలపై తన చేతితో నిమురుతూ 'ఇతనికి శుభం కలుగుగాక' అని దుఆ చేసారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భాగస్వామ్యం, ప్రాతినిధ్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2931

2931. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: అన్నార్లు ప్రవక్త ﷺ తో ఖర్జూరపు తోటలను, ముహాజిరీన్ల మరియు మా మధ్య పంచి వేయండి అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ 'నేను ఖర్జూరం తోటలను పంచను. మీరు మాకు అండగా నిలబడండి. అంటే ముహాజిరీన్లకు శ్రమ కలిగించకుండా, పెట్టు బడి శ్రమ మీరే చేయండి. అయితే మేము మీ పంటలో భాగస్వాములుగా ఉంటాం.' దానికి అన్నార్లు, 'మేము తమరి ఆదేశాన్ని విన్నాము, పాటిస్తాము,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భాగస్వామ్యం, ప్రాతినిధ్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2932

2932. ఉర్వహ్ బిన్ అబిల్ జాద్ అల్ బారిఖీ కథనం: ఒకసారి ప్రవక్త ﷺ అతనికి ఒక అప్రఫీ ఇచ్చి తన కోసం ఒక మేక కొనుక్కు రమ్మని పంపారు. అతడు ఒక అప్రఫీలో రెండు మేకలను కొని ఒక మేకను ఒక అప్రఫీకి అమ్మి, ప్రవక్త ﷺ కు ఒక మేకను ఒక అప్రఫీని తెచ్చి ఇచ్చారు. ప్రవక్త ﷺ, 'వ్యాపారంలో అతనికి శుభం కలగాలని' దీవించారు. ఆ తరువాత అతడు మట్టితో వ్యాపారం చేసినా అందులో అతనికి లాభం కలిగేది. (బుఖారీ)

రెండవ విభాగం

తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్కీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

భాగస్వామ్యం, ప్రాతినిధ్యం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2934

2934. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అమానతుదారులు తమ అమానతులను అప్పగించాలి. మీకు ద్రోహం చేసిన వాడికి ద్రోహం చేయకూడదు." (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, దార్కీ)

11. గస్ప మరియు వాడుకోనివ్వటం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గస్ప మరియు వాడుకోనివ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2938

2938. సయీద్ బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ను ఇలా అంటూ ఉండగా నేను విన్నాను, "అధర్మంగా ఇతరుల ఒక్క జానెడు భూమిని దోచుకున్న వాడికి తీర్పుదినం నాడు ఏడు భూముల భారం గల హారాన్ని మెడలో వేయడం జరుగుతుంది." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గస్ప మరియు వాడుకోనివ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2939

2939. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఇలా ప్రవచించారు, "మీలో ఎవరూ ఇతరుల పశువుల పాలు యజమాని అనుమతి లేకుండా పితకరాదు. ఏమీ, మీలో ఎవరైనా తన దుకాణంలోకి, ఇంట్లోకి, మరొకడు వచ్చి ధనాన్ని లేదా ఆహార ధాన్యాలను ఎత్తుకుపోవటాన్ని ఇష్టపడతాడా? అదే విధంగా పశువుల పొదుగులు వారి ఆహార కోశాగారాలు, వాటిలో పాలు నిండి ఉంటాయి. కనుక యజమాని అనుమతి లేకుండా అతని పశువుల పాలను పితకరాదు." (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గస్ప మరియు వాడుకోనివ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2940

2940. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ తన భార్యల్లోని ఒకరి ఇంట్లో ఉన్నారు. ఆయన మరో భార్య ఒక గిన్నెలో తినే వస్తువు ఉంచి ఆయన వద్దకు పంపారు. ప్రవక్త ﷺ ఉన్న ఇంట్లోని భార్య ఆ గిన్నెను చేత్తో కొట్టారు. ఆ గిన్నె సేవకురాలి చేతి నుండి క్రింద పడి ముక్కలై పోయింది. ప్రవక్త ﷺ ఆ ముక్కలన్నిటినీ ఒకచోట చేర్చి వాటిపై ఆ తినే పదార్థాన్ని ఉంచి, 'మీ యజమానురాలికి పారుషం వచ్చింది,' అని అన్నారు. ఆ తరువాత ఒక గిన్నెలో కూర వేసి తెచ్చి సేవకురాలికి ఇచ్చారు. విరిగిపోయిన దాన్ని ఆ ఇంట్లో ఉంచుకున్నారు." (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గస్ప మరియు వాడుకోనివ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2941

2941. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ యజీద్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త నుహ్ బహ్ మరియు ముస్ లహ్ నుండి వారించారు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గస్ప మరియు వాడుకోనివ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2942

2942. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో సూర్య గ్రహణం సంభవించింది. అదే రోజు ప్రవక్త ﷺ కుమారులు ఇబ్రాహీం మరణించారు. ప్రవక్త ﷺ సూర్య గ్రహణం సందర్భంగా రెండు రకాతులు నమాజు 6 రుకూలు 4 సజ్జాలతో చదివించారు. అంటే ప్రతి రకాతులో మూడు రుకూలు, రెండు సజ్జాలు చేసారు. సూర్యగ్రహణం తొలగిపోయిన తరువాత నమాజును ముగించి ఇలా ప్రసంగించారు, "మీతో వాగ్దానం చేయబడిన దాన్ని, మీకు హెచ్చరించబడిన దాన్ని ఈ నమాజులో నేను చూసుకున్నాను. నరకాన్ని నా ముందుకు

రప్పించడం జరిగింది. నేను వెనక్కి తగ్గడం మీరు చూసినపుడు నరక వేడి వల్ల నేను వెనక్కి తగ్గాను. ఆ నరకంలో నేను చేతి కర్ర గల ఒక వ్యక్తిని కాలుతూ ఉండటం చూసాను. నరకంలో అతడు తన ప్రేగులను ఈడ్చుకు పోతున్నాడు. అతని పేరు అమ్ బిన్ లువై. అతని వద్ద ఒక చేతి కర్ర ఉండేది. అది ఒక వైపు వంగి ఉండేది. అతడు వెళుతూ దారిలో హజీల వస్తువులను తన చేతి కర్ర ద్వారా దొంగలించే వాడు. ఒకవేళ తెలిస్తే, 'నా కర్ర అందులో చిక్కుకుంది,' అని సాకులు వెదికేవాడు. తెలియకపోతే తీసుకొని వెళ్ళి పోయే వాడు. ఈ విధంగా అతడు హజీల సామాన్లను దొంగలించే వాడు. అయితే అతన్ని నేను నరకంలో చూసాను. అతడు తన ప్రేగులను ఈడ్చుకు పోతున్నాడు. ఇంకా నేను ఆ నరకంలోనే పిల్లి విషయపు స్త్రీని కూడా చూచాను. ఆమె పిల్లిని కట్టి పడేసింది. ఆహారం పెట్టలేదు. ఏదైనా తినటానికి కట్టు విప్పలేదు. ఆ స్థితిలోనే ఆ పిల్లి చనిపోయింది. ఆమె హృదయం కారణంగా అల్లాహ్ ఆ స్త్రీని నరకంలో పడవేసాడు. అందులో ఆ పిల్లి ఆమెను తన గోళ్ళతో చీల్చుతూ ఉంది. ఆ తరువాత నా ముందుకు స్వర్గం రప్పించడం జరిగింది. అది నేను ముందుకు జరిగినపుడు మీరు చూసారు. చివరికి నేను నా స్థానంలో నిలబడ్డాను. నేను నా చేతిని ముందుకు సాగదీసాను. స్వర్గంలోని ఫలాలను కోయడానికి, మీరు ఇహలోకంలోనే స్వర్గ ఫలాలను చూస్తారని, మళ్ళీ దాన్ని నేను తగని పనిగా భావించాను. ఎందుకంటే ఈ విధంగా అగోచరాలపై విశ్వాసం ఉండదు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

గస్బ మరియు వాడుకోనివ్వటం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2943

2943. ఖతాదహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు కథనం: నేను అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఘు ను ఇలా అంటూ ఉండగా వినాను, "ఒకసారి మదీనాలో ప్రజలు భయాందోళనలకు గురయ్యారు - అవిశ్వాస శత్రు సైన్యము దాడి చేసిందని - అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ వారి భయాన్ని దూరం చేయడానికి అబూ తల్హా గుర్రం - దాన్ని మందూబ్ అనేవారు - చాలా బలహీనమైనది. దానిపై ఎక్కి మదీనా వెలుపల సంచరించి తిరిగి వచ్చి ప్రజలతో మరేం భయం లేదు, ఇంకా ఈ గుర్రం చాలా వేగంగా పరిగెత్తుతుంది,' అని అన్నారు. అంటే ప్రవక్త ﷺ దానిపై స్వారీ చేసిన శుభం వల్ల దాని బలహీనత దూరమై, చురుకుతనం వచ్చేసింది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

అహ్మద్, తిర్కిజి, అబూ దావూద్ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
గస్బ మరియు వాడుకోనివ్వటం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2944

2944. సయీద్ బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "దున్నే వాడిదే బంజరు భూమి. దానితో దుర్మార్గులకు ఎటువంటి సంబంధం లేదు." (అహ్మద్, తిర్కిజి, అబూ దావూద్)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
గస్బ మరియు వాడుకోనివ్వటం
అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2958

2958. తన తండ్రి ద్వారా సాలిం ఉల్లేఖనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: అన్యాయంగా ఇతరుల భూమిని ఆక్రమించుకున్న వ్యక్తిని తీర్చుదినం వరకు భూమి యొక్క ఏడు భూములలోనికి అణగద్రొక్కడం జరుగుతుంది. (బుఖారీ)

12. విలీనం అధ్యాయం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్
మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి
విలీనం అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2961

2961. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ విభజించకుండా ఉన్న ప్రతి వస్తువుపై షుఫ్ అహ్ ను నిర్దేశించారు. విభజన జరిగితే ప్రతి ఒక్కరి దారులు వేరు వేరు. మరి అందులో షుఫ్ అహ్ ఉండదు. (బుఖారీ)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విలీనం అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2962

2962. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ భాగస్వామ్యం గల విభజించబడని ప్రతి వస్తువులో షుఫ్ అహ్ గురించి ఆదేశించారు. అది భూమి అయినా, తోట అయినా ఒక భాగస్వామి మరో భాగస్వామికి తెలియకుండా తన వంతును అమ్మటం తగదు. ఒకవేళ తెలియపరచకుండా అమ్మి వేస్తే, భాగస్వామియే అధిక హక్కు గల వాడు. (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విలీనం అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2963

2963. అబూ రాఫే రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మిత్రుడు తన సొన్నిహిత్యం వల్ల అధిక హక్కు దారుడు. (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విలీనం అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2964

2964. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పొరుగు వారు తన పొరుగు వారిని గోడకు మేకులు, లేదా కర్రలు కట్టకూడదని వారించకూడదు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

విలీనం అధ్యాయం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2965

2965. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మార్గం విషయంలో అభిప్రాయభేదాలు ఏర్పడితే, మార్గం కొరకు 7 గజాల వెడల్పు భూమిని వదలి వేయండి." (ముస్లిం)

13. ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2972

2972. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఖైబర్ ఖర్జూరపు చెట్లను, భూములను యూదులకు ఇచ్చి, వ్యవసాయం వారు చేయాలని పంటలో సగం యూదులది, సగం ప్రవక్త ﷺ కు చెందుతుందని షరతు పెట్టారు. (ముస్లిం)

బుఖారీలో కూడా ఇటువంటి కథనం ఉంది: ప్రవక్త ﷺ ఖైబర్ ఖర్జూరపు చెట్లను, భూములను యూదులకు ఇచ్చి, వ్యవసాయం వారు చేయాలని, పంటలో సగం యూదులది, సగం ప్రవక్త ﷺ కు చెందుతుందని షరతు పెట్టారు.

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2973

2973. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "మేము ముఖాబరత్, ముజారఅత్ పరస్పరం చేసుకునే వారం. వాటిలో ఎలాంటి అభ్యంతరాన్ని భావించేవారం కాదు. అయితే ప్రవక్త ﷺ వీటి నుండి వారించారని రాఫె బిన్ ఖదీజ్ తెలియపరచగా మేము వీటిని మానుకున్నాము." (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2974

2974. హన్బల బిన్ ఖైస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, రాఫె బిన్ ఖదీజ్ ద్వారా కథనం, అతను మా చిన్నానలు నాకు ఇలా తెలియపరిచారు: ప్రవక్త ﷺ కాలంలో ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు తమ భూములను అద్దెకు ఇచ్చేవారు. అయితే కాలువలకు, వాగులకు, ప్రక్కన పండే పంటలకు బదులుగా, లేదా భూమి యజమాని ఎంచుకున్న పంటను మాత్రం ప్రవక్త ﷺ వారించారు. దానికి నేను రాఫె బిన్ ఖదీజ్ ను 'భూములను దిర్లం, దీనార్లకు బదులుగా అద్దెకు ఇవ్వ వచ్చునా?' అని అడిగాను. దానికి అతను, 'ఇందులో ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు' అని అన్నారు.

ఉల్లేఖనకర్త అభిప్రాయం: ప్రవక్త ﷺ నిషేధించిన ముజారఅత్ ఎటువంటిదంటే ఒకవేళ ఎవరైనా బుద్ధిమంతుడు ధర్మాధర్మాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచిస్తే, మోసం, ప్రమాదం ఉందని గ్రహించి వీటిని ధర్మంగా భావించడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2975

2975. రాఫె బిన్ ఖదీజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మేము మదీనాలో అందరికంటే అధికంగా వ్యవసాయం చేసేవారం. మేము మా భూములను అద్దెకు ఇచ్చే వాళ్ళం. ఇచ్చేవారు పొలంలోని ఈ భాగం పంట మాది, ఆ భాగం పంట నీది అని అనేవారు. ఒక్కోసారి ఒక భాగంలో పంట బాగుంటుంది, మరో భాగంలోని పంట బాగుండదు. అందువల్ల ప్రవక్త ఇటువంటి వ్యవసాయ ఒప్పందాన్ని నిషేధించారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

అరబీక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2976

2976. అమ్ బిన్ దీనార్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: నేను తాఊస్ తాబయీ తో, 'మీరు ముజారఅత్ ను మానివేస్తే బాగుండును, ఎందుకంటే ప్రవక్త ﷺ దీన్ని నిషేధించారని ప్రజలు చెబుతున్నారు,' అని అన్నాను. దానికి తాఊస్, 'ఓ అమ్ బిన్ దీనార్! నేను ప్రజలకు భూములను ముజారఅత్ పై ఇస్తాను. ఇంకా ఈ విషయంలో వారికి సహాయం చేస్తాను. ఎందుకంటే, గొప్ప పండితులైన అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఇలా తెలిపారు, "ప్రవక్త ముజారఅత్ ను నిషేధించలేదు, కాని మీరు అద్దెకు లేదా పంటకు బదులుగా ఇచ్చే కన్నా, ఉచితంగా ఇవ్వటం చాలా ఉత్తమం' అని ప్రవచించారు" అని అన్నారు. **(బుఖారీ, ముస్లిం)**

అంటే డబ్బు, ధనం, పంటలో భాగం కోరకుండా ఒక ముస్లిం సోదరునికి ఉచితంగా ఇచ్చి వేయటం చాలా ఉత్తమం.

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2977

2977. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "భూమి ఉన్న వారు స్వయంగా వారే వ్యవసాయం చేయాలి. లేదా తన సోదరునికి ఇచ్చి వేయాలి. ఈ రెండు విషయాలు కాని పక్షంలో ఆ భూమిని అలాగే ఆపి ఉంచాలి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2978

2978. అబూ ఉమామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఒకచోట వ్యవసాయ పని ముట్లు అయిన నాగలి, పారలను చూచి, "ఏ జాతిలో ఈ పనిముట్లు ప్రవేశిస్తాయో, ఆ జాతిని అల్లాహ్ నీచ స్థితికి దిగజారుస్తాడని ప్రవక్త ﷺ ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను" అని అన్నారు. (బుఖారీ)

మూడవ విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

ఖౌలు, "ముసాఖాత్"

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2980

2980. అబూ జాఫర్ ద్వారా, ఖైస్ బిన్ ముస్లిం కథనం: మదీనాలోని ముహాజిర్ కుటుంబాలన్నీ పంట వంతులపై ముజారఅత్ వ్యవసాయం చేసేవారు. అలీ రజిఅల్లాహుఅన్లు, సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మసూద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ఉమర్ బిన్ అబ్దుల్ అజీజ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ఖాసిమ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు, ఉర్వ రజిఅల్లాహుఅన్లు, అబూ బకర్ కుటుంబం వారు, ఉమర్ కుటుంబం వారు, అలీ కుటుంబం వారు, ఇబ్నె సిరీస్ వీరందరూ ముజారఅత్, వ్యవసాయం చేసేవారు. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అస్వద్ నేను అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ యజీద్ ను వ్యవసాయంలో భాగస్వామిగా

చేర్చుకునేవాడినని అనేవారు. అదే విధంగా ఉమర్ ప్రజలతో ఈ విధమైన షరతులతో అంటే ఒకవేళ ఉమర్ విత్తనాలు ఇస్తే అతనికి సగం పంట లభిస్తుందని, ఇతరులు విత్తనాలు వేస్తే వారికి ఇంత పంట లభిస్తుందని వ్యవసాయం చేసేవారు. (బుఖారీ) అంటే ఈ హదీసు ద్వారా ముజారఅత్ సాక్ష్యాధారాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.

14. అద్దెకు ఇవ్వడం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అద్దెకు ఇవ్వడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2981

2981. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ముగప్పల్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ ముజారఅత్ ను నిషేధించారని, భూమిని అద్దెకు ఇవ్వడానికి అనుమతించారని, ఇందులో ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదని ప్రవచించారని సాబిత్ బిన్ దహాక్ తెలిపారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అద్దెకు ఇవ్వడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2982

2982. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "ప్రవక్త ﷺ కొమ్ము చికిత్స (హిజామహ్) చేయించారు. కొమ్ము చికిత్స పెట్టేవానికి కూలి ఇచ్చారు. అదే విధంగా ముక్కులో మందు వేయించారు." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అద్దెకు ఇవ్వడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2983

2983. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ, 'ప్రవక్తలందరూ మేకలు కాసారు,' అని అన్నారు. దానికి అనుచరులు, 'తమరు కూడానా,' అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అవును, నేను కొన్ని ఖీరాత్ లకు బదులు మక్కా ప్రజల మేకలను కాసేవాడిని,' అని ప్రవచించారు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అద్దెకు ఇవ్వడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2984

2984. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "తీర్చుదినం నాడు ముగ్గురు వ్యక్తుల విషయంలో నేను స్వయంగా వాదిస్తాను: 1. నాతో వాగ్దానం, ఒప్పందం చేసి వాగ్దాన భంగం, ద్రోహం చేసిన వాడు, 2. స్వతంత్రుడిని అమ్మి దాని ధరను తిన్న వాడు, 3. కూలి వాడిని పెట్టి అతని చేత పని చేయించుకొని కూలి ఇవ్వని వాడు." (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిషాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అద్దెకు ఇవ్వడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2985

2985. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుచరులు కొందరు ఒక నీటి కాలువ ప్రక్క నుండి వెళుతూ ఉన్నారు. అక్కడ ఒక వ్యక్తికి తేలు కుట్టింది. అక్కడి వారిలో ఒకరు అనుచరుల వద్దకు వచ్చి, 'మీలో మంత్రించే వారెవరైనా ఉన్నారా మంత్రించటానికి? ఇక్కడ ఒక వ్యక్తికి తేలు కుట్టింది,' అని అన్నాడు. అనుచరుల్లోని ఒక వ్యక్తి (అబూ సయీద్ ఖుద్రి) అతని వెంట వెళ్ళారు. కొన్ని మేకలను పారితోషికంగా నిర్ణయించి సూరహ్ ఫాతిహ్

చదువుతూ అతనిపై మంత్రించి ఊదారు. అతని బాధ పూర్తిగా తగ్గిపోయింది. అతను మేకలను తీసుకొని తన మిత్రుల వద్దకు వచ్చారు. 'ఈ మేకలు నాకు సూరహ్ ఫాతిహ్ చదివినందుకు బదులుగా లభించాయి,' అని అన్నారు. అతని మిత్రులు దాన్ని అసహ్యించుకున్నారు. 'నీవు ఖుర్ఆన్ చదివి ప్రతిఫలంగా వీటిని పొందావు, మేము వీటిని ఉపయోగించము,' అని అన్నారు. వారందరూ మదీనా చేరిన తర్వాత ప్రవక్త ﷺ తో, 'ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! ఫలానా వ్యక్తి దైవ గ్రంథం ద్వారా కూలి తీసుకున్నాడు.' దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అన్నిటికంటే అధికంగా పారితోషికం తీసుకోవటానికి తగినది దైవ గ్రంథం,' అని అన్నారు. (బుఖారీ)

ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

అద్దెకు ఇవ్వడం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2987

2987. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "శ్రామికునికి అతని చెమట ఆరక ముందే కూలి ఇచ్చి వేయండి." (ఇబ్నె మాజహ్)

15. బంజరు భూమిని సాగుచేయటం, నీటి పంపకం

మొదటి విభాగం

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బంజరు భూమిని సాగుచేయటం, నీటి పంపకం అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2991

2991. ఆయిషా రజిఅల్లాహుఅన్లా కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: ఎవరికీ చెందని, వృధాగా పడి ఉన్న భూమిని ఎవరైనా ఉపయోగం లోనికి తెస్తే, అతడే దానికి అందరికంటే ఎక్కువ హక్కుదారుడు. ఉర్వహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు తన పరిపాలనా కాలంలో ఈ హదీసు ప్రకారమే తీర్పు ఇచ్చారు. (బుఖారీ)

అంటే ఈ సిద్ధాంతం రద్దవలేదన్న మాట.

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బంజరు భూమిని సాగుచేయటం, నీటి పంపకం అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2992

2992. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: సాబ్ బిన్ జస్సామహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: "నేను ప్రవక్త ﷺ ను 'హిమ' కేవలం అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకే చెందుతుంది, అని అంటూ ఉండగా విన్నాను." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

బంజరు భూమిని సాగుచేయటం, నీటి పంపకం అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 2993

2993. ఉర్వహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: జుబైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు హర్రహ్ నది, కాలువ విషయంలో ఒక అన్నారీ వ్యక్తితో వివాద పడ్డారు. మదీనా ప్రజలు దాని నీటిని తమ పొలాలకు, తోటలకు ఉపయోగించేవారు. 'నీటిని ప్రవహించనివ్వండి, ఆపకండి,' అని అన్నారీ, 'నేను నీటిని ఆపి ముందు నా పొలం కోసం వినియోగించుకొని తరువాత వదలిపెడతానని,' జుబైర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు వాదించారు. ఈ వివాదాన్ని ఇద్దరూ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు తీసుకొని వెళ్ళారు. ప్రవక్త ﷺ ఇద్దరి వాదన విని, 'ఓ జుబైర్! ముందు నీవు నీ పొలానికి నీళ్ళను వినియోగించుకో. ఆ తరువాత నీ పొరుగు వాడి కోసం నీటిని వదలి వెయ్యి. అతడు కూడా ఆ నీటి ద్వారా తన పొలం లేదా తోటకు నీళ్ళు అందిస్తాడు,' అని అన్నారు. అది విన్న అన్నారీ కోపంతో, 'ఎందుకు కాదు, జుబైర్ మీ అత్త కొడుకని, అతన్ని సమర్థిస్తూ తీర్పు ఇచ్చారు.' దాని వల్ల ప్రవక్త ﷺ ఆగ్రహం చెంది ఆ తరువాత మళ్ళీ, 'ఓ జుబైర్ గట్టు వరకు నీటిని నింపుకో, ఆ తరువాత నీ పొరుగువాని కొరకు వదలివెయ్యి,' అని అన్నారు. అంటే ప్రవక్త ﷺ జుబైర్ కు పూర్తి హక్కును ఇచ్చి వేసారు. ఇది అన్నారీ ప్రవక్త ﷺ ను ఆగ్రహం కలిగించి నందువల్ల జరిగింది. ముందు ఇద్దరికీ అనుగుణంగా తీర్పు ఇచ్చారు. అందులో ఇద్దరికీ లాభం ఉండేది. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

**బంజరు భూమిని సాగుచేయటం, నీటి పంపకం అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు
అనువాదం హదీసు నెం. 2994**

2994. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "పచ్చిక బయలును పొందే ఉద్దేశంతో మిగిలి ఉన్న నీటిని ఆపకండి." (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

**బంజరు భూమిని సాగుచేయటం, నీటి పంపకం అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు
అనువాదం హదీసు నెం. 2995**

2995. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "అల్లాహ్ తీర్పుదినం నాడు ముగ్గురు వ్యక్తులతో మాట్లాడడు. వారి వైపు కారుణ్య దృష్టితో చూడడు. 1. ఒక వ్యక్తి అమ్ముతాడు, కొనేవాడు ధర చెబుతాడు, అమ్మేవాడు ప్రమాణం చేసి నీవు ధర పలుకుతున్న దానికంటే ఎక్కువగా నాకు వస్తుందని అంటాడు. 2. అస్ తరువాత అసత్య ప్రమాణం చేసి ఒక ముస్లిం ధనాన్ని దోచుకోవటం. 3. తన అవసరం తీరగా మిగిలిన నీటిని ఇతరులు పొందకుండా ఆపివేయటం. దీన్ని గురించి అల్లాహ్ తీర్పుదినం నాడు, 'నీ అవసరం తీరగా ఇతరులు పొందకుండా నీవు సృష్టించని నీటిని నీవు ఆపి ఉంచావు. ఈ నాడు నా కారుణ్యాన్ని నీ నుండి ఆపి ఉంచుతాను,' అని అంటాడు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

**బంజరు భూమిని సాగుచేయటం, నీటి పంపకం అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు
అనువాదం హదీసు నెం. 3001**

3001. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: మూడు విషయాల్లో ముస్లిములందరూ భాగస్వాములు- నీరు, గడ్డి, అగ్ని. (అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

16. కానుకలు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కానుకలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3008

3008. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: మా తండ్రిగారు ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కు ఖైబర్ లో ఒక భూమి లభించింది. అతడు రజిఅల్లాహుఅన్లు, ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, "ఓ ప్రవక్తా! ఖైబర్ యుద్ధ ధనం నుండి నాకు ఒక భూమి లభించింది. అది చాలా మంచి మరియు సారవంతమైన భూమి, ఇటువంటిది నాకు ఇంతకు ముందు ఎన్నడూ లభించలేదు. దాన్ని గురించి తమరి ఆదేశం ఏమిటి?" అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, "నీకిష్టమైతే ఆ భూమిని అల్లాహ్ కోసం దానం చేయి. దాని రాబడి, పంటను సదఖా చేయి," అని అన్నారు. వెంటనే ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఆ భూమిని అల్లాహ్ మార్గంలో ఇచ్చి వేసారు. దాని రాబడిని సదఖా చేసి వేసారు. ఉమర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు ఈ భూమి గురించి మాట్లాడుతూ, 'ఇది అల్లాహ్ మార్గంలోని భూమి, దీన్ని అమ్మరాదు, దీన్ని కానుకగా ఇవ్వరాదు, దీన్ని వారసత్వ సంపదగా కూడా ఇవ్వరాదు. దీని రాబడిని పేదలకు, అగత్యపరులకు, దైవమార్గంలో పనిచేసే వారికి, బాటసారులకు, అతిథులకు ఖర్చు చేయాలి. బానిసలను విడుదల చేయించడానికి కూడా దాన్ని ఉపయోగించాలి. ఆ భూమి సంరక్షకుడు ఒకవేళ పేదవాడైతే అవసరం ఉన్నంత వరకు ప్రభుత్వ చట్టం ప్రకారం దాని నుండి జీవనోపాధిని పొందగలడు. తన బంధుమిత్రులకు తినిపించగలడు. అయితే ధనం కూడబెట్టేవాడై ఉండకూడదు. లేదా ధనవంతులు కాని తన సోదరులకు ఇవ్వగలడు.

(బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కానుకలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3009

3009. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ఉమ్ రా ధర్మసమ్మతమేనని ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కానుకలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3010

3010. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: "ఉమ్ రా ఇవ్వబడిన వారందరికీ అది వారసత్వ సంపద" అని ప్రవచించారు. (ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కానుకలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3011

3011. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ఉమ్ రా చేయబడిన వాడు యజమాని అయిపోయాడు. అతడి భార్యాబిడ్డలు కూడా వారసులు అయిపోయారు. ఎందుకంటే ఇవ్వబడిన వాడిదే అయిపోయింది. ఉమ్ రా ఇచ్చే వాడికి తిరిగి దక్కదు. ఎందుకంటే ఇది ఎలాంటి కానుక అంటే ఇందులో వారసత్వం కొనసాగుతుంది, అని ప్రవక్త ﷺ ప్రవచించారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కానుకలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3012

3012. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అనుమతి ఇచ్చిన ఉమ్ రా ఈ విధంగా ఉంటుంది: ఇచ్చే వ్యక్తి ఈ ఉమ్ రా నీ కోసం, నీ వారసుల కోసం అని పలికితే, అది అతనికే చెందుతుంది. అదే విధంగా ఇచ్చే వ్యక్తి నీవు బ్రతికి ఉన్నంత కాలం ఈ ఉమ్ రా నీ కోసం అని అంటే, అతని మరణాంతరం ఈ ఉమ్ రా అసలు యజమానికి చెందుతుంది.
(బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

కానుకలు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3015

3015. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మీరు మీ ధనసంపదలను భద్రపరచి ఉంచండి. వృధా చేయకండి. ఎందుకంటే ఎవరైనా ఉమ్ రా చేస్తే, అది శాశ్వతంగా ఉమ్ రా చేయబడిన వ్యక్తిదే అయిపోతుంది. అతని మరణాంతరం అతని వారసులకు చెందుతుంది." (ముస్లిం)

17. సమర్పితం, బహుమానం

మొదటి విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమర్పితం, బహుమానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3016

3016. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "ఎవరికైనా పరిమళభరితమైన పువ్వు ఇస్తే, దాన్ని తీసుకోవాలి, నిరాకరించరాదు. ఎందుకంటే అది చాలా సున్నితమైన సువాసనగల పువ్వు." (ముస్లిం)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమర్పితం, బహుమానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3017

3017. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ సువాసన గల వస్తువులను తీసుకోవటానికి నిరాకరించేవారు కాదు. అంటే ఎవరైనా ప్రవక్త ﷺ కు సువాసన గల వస్తువు ఇస్తే తీసుకునేవారు, నిరాకరించేవారు కాదు. (బుఖారీ)

బుఖారీ - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమర్పితం, బహుమానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3018

3018. ఇబ్నె అబ్బాస్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "కానుకలు ఇచ్చి తిరిగి తీసుకునేవాడు వాంతి చేసి నాకే కుక్క వంటి వాడు." (బుఖారీ)

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమర్పితం, బహుమానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లిష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3019

3019. నోమాన్ బిన్ బషీర్ కథనం: అతని తండ్రి అతన్ని తీసుకొని ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, "నేను ఈ నా కుమారునికి సేవ కోసం ఒక బానిసను ఇచ్చాను," అని అన్నాడు. దానికి ప్రవక్త

☸, 'కొడుకులందరికీ ఇలా ఇచ్చావా?' అని అడిగారు. దానికి అతడు, 'లేదు,' అని సమాధానం ఇచ్చాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ☸, 'నువ్వు ఈ బానిసను తిరిగి తీసుకో,' అని ప్రవచించారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "ప్రవక్త ☸ 'నీ కుమారులందరూ నీ పట్ల మంచి చేయడంలో సమానంగా పాల్గొనడం నీకు ఇష్టం లేదా? అంటే నీవు అందరిపట్ల సమానంగా ప్రవర్తిస్తే, ఈ విషయం నీకు మంచిదనిపిస్తుంది?' అని అన్నారు. దానికి అతడు, 'అవును,' అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ☸, 'అలాంటప్పుడు ఒకరికి ఇచ్చి మరొకరికి ఇవ్వక పోవడం నీకు తగదు,' అని అన్నారు."

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "మా తండ్రిగారు నాకు ఒక వస్తువు ఇచ్చారు. ఉమ్రహ్ బింతె రవాహ అంటే నా తల్లి మా తండ్రిగారితో ప్రవక్త ☸ తో ఈ విషయాన్ని గురించి ప్రస్తావించే వరకు నేను ఈ విషయం పట్ల సంతోషంగా ఉండను అని అన్నది. అప్పుడు మా తండ్రిగారు నన్ను తీసుకొని ప్రవక్త ☸ వద్దకు వచ్చి, 'నేను ఉమ్రహ్ బింతె రవాహ కుమారునికి ఒక వస్తువును ఇచ్చాను. ఆమె నాతో మీకీ విషయం తెలియజేయమని చెప్పింది,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ☸, 'నువ్వు దైవానికి భయపడు, పిల్లలందరి పట్ల న్యాయంగా వ్యవహరించు. నోమాన్ కథనం: ప్రవక్త ☸ ఆదేశం విని మా తండ్రి గారు ఇచ్చిన కానుకను తీసుకున్నారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది: "ప్రవక్త ☸ అన్యాయానికి నేను సాక్షిగా ఉండను," అని అన్నారు. (బుఖారీ, ముస్లిం)

రెండవ విభాగం

తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమర్పితం, బహుమానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3024

3024. ఉసామహ్ బిన్ జైద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ☸ ప్రవచనం: "ఉపకారం చేయబడిన వారు ఉపకారికి 'జజాకల్లాహు ఖైరన్' అని అంటే అతన్ని చాలా గొప్పగా పొగడినట్లే." (తిర్కిజి)

అహ్మద్, తిర్కిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమర్పితం, బహుమానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3025

3025. అబూ హురైరహ్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: "మానవులకు కృతజ్ఞతలు తెలుపని వాడు, దైవానికి కృతజ్ఞతలు తెలపనట్లే." (అహ్మద్, తిర్మిజి)

తిర్మిజి - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమర్పితం, బహుమానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3026

3026. అనస్ రజిఅల్లాహుఅన్ఱు కథనం: ప్రవక్త ﷺ మదీనా వచ్చిన తర్వాత ముహాజిరీన్లు ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, "ఓ అల్లాహ్ ప్రవక్తా! మేమందరం వచ్చి ఎవరి వద్ద అయితే ఉన్నామో వారు అంటే అన్నార్ల కంటే మంచి జాతిని మేము చూడలేదు. వీరు ముహాజిరీన్లపై తమ ధనాన్ని అధికంగా ఖర్చు చేస్తున్నారు. దయా సానుభూతి కలిగి ఉన్నారు. వీరిలో కొందరు పేద వారైనా సరే చాలా విశాల హృదయంతో వ్యవహరిస్తున్నారు. వారు మమ్మల్ని శ్రమ, కష్టానికి దూరంగా ఉంచారు. లాభంలో మాత్రం భాగస్వాములుగా చేర్చుకున్నారు. మా పుణ్యం కూడా వీరే దోచుకుంటారేమోనని భయంగా ఉంది," అని విన్నవించుకున్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'కాదు, మీరు వారి గురించి ప్రార్థిస్తున్నంత కాలం, వారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నంత వరకు మీకు పూర్తి ప్రతిఫలం లభిస్తుంది. వారి సానుభూతికి బదులుగా వారికి పుణ్యం లభిస్తుంది.' (తిర్మిజి)

మూడవ విభాగం

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

సమర్పితం, బహుమానం

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3031

3031. జాబిర్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: బషీర్ భార్య బషీర్ తో, 'మీరు నా కుమారుడు లుఖ్మాన్ కు ఒక బానిసను ఇవ్వండి, దాన్ని గురించి ప్రవక్త ﷺ కు తెలియజేయండి,' అని అన్నది. బషీర్ ప్రవక్త ﷺ వద్దకు వచ్చి, 'నా భార్య నాతో ఆమె కుమారునికి ఒక బానిసను ఇచ్చి, దాన్ని గురించి మిమ్మల్ని సాక్షిగా పెట్టుకోమని చెప్పింది,' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అతనికి సోదరులు ఉన్నారా?' అని అడిగారు. దానికి అతడు, 'అవును,' అని సమాధానం ఇచ్చాడు. అప్పుడు ప్రవక్త ﷺ, 'ఇలా చేయడం తగని పని, నేను న్యాయం, ధర్మం పైనే సాక్షిగా ఉంటాను, అధర్మం, అన్యాయానికి సాక్షిగా ఉండను,' అని అన్నారు. (ముస్లిం)

18. దొరికిన వస్తువులు

మొదటి విభాగం

బుఖారీ, ముస్లిం - ఏకీభవితం (ముత్తఫఖున్ అలై) - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దొరికిన వస్తువులు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3033

3033. జైద్ బిన్ ఖాలిద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ వద్దకు ఒక వ్యక్తి వచ్చి క్రింద పడి ఉన్న వస్తువుల గురించి అడిగాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'నువ్వు దాని మూతను గట్టిగా బిగించి ఉంచు, సంవత్సరం వరకు దాన్ని గురించి ప్రకటించు. దాని యజమాని వస్తే దాన్ని అతనికి ఇచ్చి వేయి. రాకపోతే దాన్ని నీ కోసం ఉపయోగించుకో,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ తప్పిపోయిన మేకను గురించి ప్రశ్నించాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'అది నీది కాగలదు,' అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మళ్ళీ తప్పిపోయిన ఒంటె గురించి అడిగాడు. దానికి ప్రవక్త ﷺ, 'తప్పిపోయిన ఒంటె తీసుకొని ఏం చేసుకుంటావు? దానికి తోడు దాని మేజోడు ఉంది. అది నీటి దగ్గరకు వచ్చి నీళ్ళు త్రాగి వేస్తుంది. చెట్ల ఆకులను తిని వేస్తుంది. చివరికి దాని యజమాని వచ్చి దాన్ని తీసుకుపోతాడు.' (బుఖారీ, ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దొరికిన వస్తువులు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3034

3034. బైద్ బిన్ ఖాలిద్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ ప్రవచనం: పడి ఉన్న వస్తువును ఎత్తుకొని, దాన్ని ఎవరికీ తెలియపరచకుండా ఉంచుకున్న వాడు మూర్ఖుడు. అయితే దాన్ని ఎత్తుకొని ప్రకటించేవాడు మాత్రం కాదు. (ముస్లిం)

ముస్లిం - దృఢం - సహీహ్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దొరికిన వస్తువులు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3035

3035. అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఉస్మాన్ రజిఅల్లాహుఅన్లు కథనం: ప్రవక్త ﷺ అటూ ఇటూ క్రింద పడి ఉన్న హాజీల వస్తువులను ఎత్తరాదని వారించారు. (ముస్లిం)

ఎందుకంటే హాజీలు కొన్ని రోజులు మాత్రమే మక్కాలో ఉంటారు. సంవత్సరం వరకు ప్రకటించడం కష్టం.

రెండవ విభాగం

నసాయి, అబూ దావూద్ - ప్రామాణికం - హసన్

మిష్కాతుల్ మసా బిహ్ నుండి

దొరికిన వస్తువులు

అరబిక్, ఉర్దూ, ఇంగ్లీష్, తెలుగు అనువాదం హదీసు నెం. 3036

3036.

